REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

AJUTOR FRĂȚESC

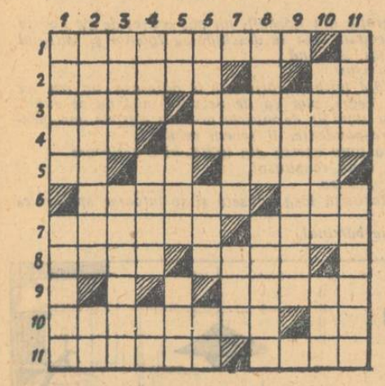

ORIZONTAL: 1) Intreprinderi de prelucrare a țițeiului, la construcția cărora am primit din plin ajutorul sovietic; 2) Una din primele termocentrale construite în țara noastră — 3,14; 3) Cele plastice sînt produse de fabrica „București". — Supernetezire; 4) Nume feminin — La Hunedoara a intrat de curînd în funcțiune unul cu o capacitate deosebit de mare; 5) Nota scriitorului — Posezi. — Academician (abr.); 6) Il primim din partea U.R.S.S. în permanență și în toate domeniile — Așezat; 7) Cel sovietic se găsește în mai toate întreprinderile din țară — Monedă; 8) Podoabe — Imediat; 9) „...Mai", întreprindere de utilaj petrolifer; 10) Uzină unde s-a dat de curînd prima șarjă de acid sulfuric — La școală; 11) Cele de precizie sînt fabricate de I.O.R. (sing). — Unul dintre produsele unei noi fabrici din Galați.

VERTICAL: 1) Ieri oraș anonim, azi centru industrial important. — Cele mai multe din țara noastră sînt dotate cu utilaj sovietic; 2) O caracteristică a științei și tehnicii sovietice. — La aparat; 3) Cele tehnice sosite din U.R.S.S. contribuie la dezvoltarea industriei noastre (sing). — Mare combinat de cauciuc din preajma Bucureștiului; 4) Zile în calendarul roman. — Săli mari. Sau; 5) Nichel. — Fir de aramă. — Imn; 6) Nume feminin. — Lac de unghii. — Armăsar; 7) Calif arab. — Terci; 8) Arăi. — Referitor la puni; 9) Picior de vers; 10) Fabricat. — Pronume; 11) U.R.S.S. ne trimite cantități importante de minereu din care se extrage acest produs. — Produse ale noii uzini ce se construiește la Govora.

Mircea HERESCU

N. R. — Toate unitățile economice citate în problema de mai sus sînt dotate cu utilaj sovietic.

SPORTIVĂ

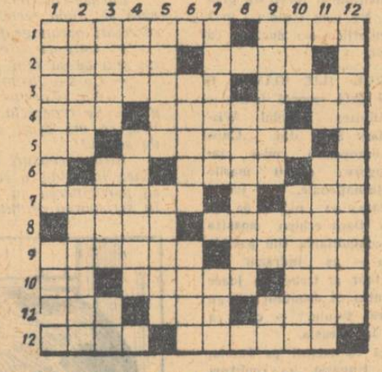

ORIZONTAL: 1) „Teatrul" întrecerilor sportive — Sport în care intri la apă de bunăvoie! 2) Călcat în picioare de sportivi! — Antrenorul echipei campioane de fotbal 3) A dezvolta calitățile unui sportiv prin exerciții metodice — Campion elvețian la tir! 4) Măcar — Sport corp la corp (pl.) — Cămașă 5) Pictor flamand — Cutiile unui scrin 6) Fluviu italian — Intrecere sportivă — Notă muzicală; 7) Sportivi care practică un ansamblu de exerciții fizice — Poartă același nume 8) Țintele vînătorilor la baltă — Poziții sau mișcări la scrimă ori la patinaj 9) Atributul alergătorilor la 100 metri plat — Figură geometrică redusă la un punct! 10) Incep de la sfîrșit! — Fileu pentru volei sau tenis — Interjecție. 11) Culoarea echipamentului la tenis — Scap din vedere — Este fără îndoială! 12) Trofeu sportiv — Sportul mușchetarilor!

VERTICAL: 1) Concurs pe echipe la alergare, schi sau înot — Secol 2) Sportul cu racheta — ...salt, probă atletică de săritură în lungime 3) Măiestrie (pl.) — Adjectiv pentru 100 metri — Bun pentru 4) Veche regiune în Franța — Antrenorul recordmanei mondiale Iolanda Balaș 5) Aparat de gimnastică — Personaj legendar al Greciei antice 6) Campion finlandez la alergare de acum două decenii — Păstor frigian, iubitul Cybelei 7) Prilej pentru un meci în nocturnă — Și celelalte 8) Linie de conduită aplicată de o echipă în desfășurarea jocului 9) Inaintași — Interjecție — Pronume 10) Un... roman la operetă — Hoinăreală sportivă 11) Lei! — Intinde o cursă! 12) Iți aduce meciul acasă.

Valentin MIREA

MIȘCARE

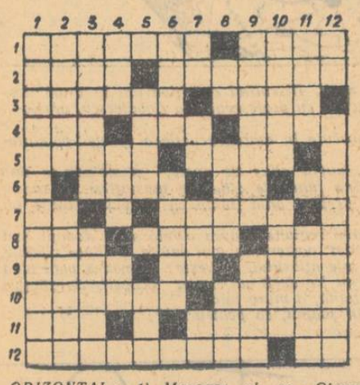

ORIZONTAL: 1) Mesager al științei sovietice în spațiul cosmic — Mișcare regulată 2) Primii pași... —Autor al unui „Perpetuum mobile" pentru viioară 3) În doi timpi și trei mișcări! — Autorul poeziilor „De la sapă vin...", „Seceriș", „Furtuna", etc. 4) Etape de pe de pe drumul vieții — Dans spaniol — Melodie 5) Pasăre fabuloasă, simbol al reînoirii veșnice — Se mișcă după cum bate vîntul! 6) „Fuga lui...", poezie de Mihai Beniuc din volumul „Trăinicie" — Mergi la urmă! și... —... merg (lat) 7) Mircea Dumitrescu — „Am și eu numai o fată, / Și n-o dau să fie dată; / Cui o dau voiesc să-mi fie / Om..." (Coșbuc, „La oglindă") 8) Un dans al lor a scris Ponchielli în opera sa „Gioconda" — Pune în mișcare vapoare, locomotive, turbine, etc. — În mișcare... 9) După „tura" de rigoare, vorbărie-n lege... — Sînt — Navigator spaniol care a făcut prima călătorie în jurul lumii 10) Nemișcat — Descrie o „călătorie de plăcere" în schița sa intitulată „Domul de la San Francisco" 11) Va fi asaltat cu adevărat de către omul contemporan, în viitoarele călătorii cosmice — Deviază razele de lumină din drumul lor, descompunîndu-le 12) Desfășurare a parcursului (pl.). — Armăsar.

VERTICAL: 1) Descrie în emoționantul său roman „Torentul de fier" drumul eroic parcurs de o colonie de refugiați în timpul războiului civil 2) Andante... inexpressivo! — Ți șade bine cu drumul 3) Cange de oțel cu care se manevrează buștenii — Greșeli 4) Vine-alene, seara, pe la gene... — Mică planetă — Început 5) Inteligență — Fire. 6) Roată — Corp în mișcare 7) În capul toboganului! — N — Piecat — Semn cu mîna 8) Intră în titeză! — Își are și el „aport"-ul lui, în materie de vînătoare — Exclamație sub zero grade 9) „Trenul merge spre...", titlul unui film sovietic — Bătute la cap! 10) Aviatori (fig.) Înaintare 11) Păstăi — Resort pulsatil 12) Muncă — Mișcat.

Mariana PANDELE

CINTECELE PRIETENIEI

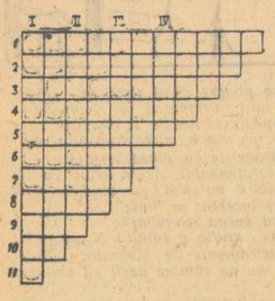

Inscrieți pe rîndurile orizontale cuvinte corespunzătoare următoarelor definiții:

1) Instrument muzical — Dispozitiv ce face și desface legătura între unele organe de mașini. 2) Oraș (Tr.) — Fierbințeală. 3) Fruct cu miezul zemos — Și-a luat o răspundere. 4) Transportat aici — Grădiniță. 5) Pretinzi — Nume bărbătesc. 6) Gînd — Operetă de Lehar. 7) Firide — Dinsa. 8) Repede. 9) Compozitor rus 10) Cel mai prețios capital. 11) Cinci!

Dacă ați completat corect, pe coloanele însemnate vor rezulta următoarele:

Un compozitor sovietic (I) care a compus „Cîntec pentru prietenii din..." (II), căruia i s-a răspuns prin melodia „M-am îndrăgostit de tine..." (III) scrisă de compozitorul romîn de la (IV).

N.R. Cuvintele de pe primele șapte rînduri orizontale au cîte o literă comună.

N. A. ION

GEOGRAFIE SUTĂ LA SUTĂ

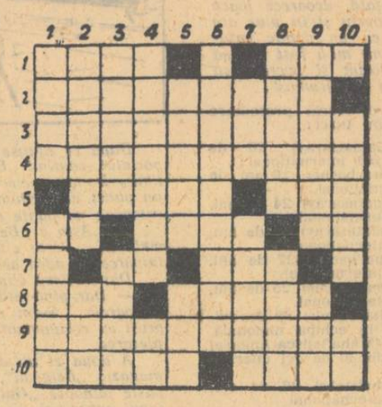

ORIZONTAL: 1) Oraș și lac în Italia — Tîrg în peninsula Sinai; 2) Capitala R.P. Mongole; 3) Localitate lîngă Constantinopol unde s-a încheiat la 1 mai 1948 o convenție între ruși și turci; 4) Cel mai tînăr dintre continente!; 5) Localitate în R.P. Albania pe rîul Drin — Fluviu în Franța (Manche); 6) Numele a 11 rîuri din Europa — Rîu în nordul Asiei, se varsă în marea Laptev — Localitate în Indochina; 7) Fluviu italian — Fluviu în India; 8) Comună în Franța (Orne) — Localitate în R.P.R., regiunea Baia Mare; 9) Numele coastei răsăritene a Indiei; 10) Localitate în R.P.R., regiunea Pitești — Mic fluviu lîngă Veneția.

VERTICAL: 1) Cea mai mare din Antile — Oraș în Chili; 2) Una din „Țările de Jos" — Localitate în Norvegia; 3) Insulă de cavaleri — Țară sud-americană; 4) Unul din cele 5 mari lacuri ale Americii de Nord — Oraș lîngă Memfis (ant.); 5) Localitate în U.R.S.S. în regiunea munților Urali — Rîu în Togo. 6) Peninsulă europeană; 7) Orășel în Sahara — Oraș industrial în R.P.R. cu bogate zăcăminte de huilă, frate bun cu Reșița; 8) Constanța pe vremea lui Ovidiu — Localitate în R.P.R. regiunea București; 9) Regiune în R.P.R bogată în zăcăminte de lignit, care este folosit în cadrul industriei locale, mai ales la alimentarea termocentralelor existente — Fluviu în Italia; 10) Localitate în R.P.R., regiunea Ploești — Rîu în Celebes.

Cuvinte mai puțin cunoscute: *AES, AMU, AUSA, IGE, TIT.*

Teodor TEODORU

REBO

(6 + 2)

A. POPESCU

POȘTA REBUS

PETRE NICOLESCU: Problema dvs. conține prea puține cuvinte tematice și acelea destul de vechi. Am fi fost bucuroși să întîlnim măcar titlul a două sau trei cărți românești apărute în ultimul an.

COLOSENCO SERGIU: Cele două fantezii („Muzicală" și „Cal sau At") folosesc șabloane mult prea uzitate. „Pe ecran" denotă o oarecare ușurință în încrucișare, însă cuvintele tematice sînt puse prea la întîmplare.

R. POPESCU: Sînteți pe drumul cel bun. Se publică.

GETA DOBRIN: „Tehnică și construcție" are... o construcție nefericită (9 puncte negre la rînd) și e prea tehnicist! În plus, T.T.R.P., și Tensiunile fac problema nepublicabilă.

MARCEL BUDIȘTEANU: Primul, după cum ați văzut, a apărut. Celelalte își așteaptă rîndul.

FRED GHENĂDESCU

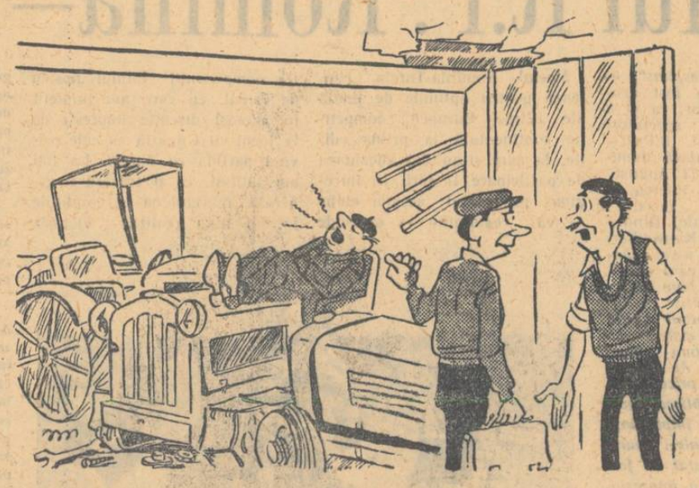

— Vorba dumitale, văd că aici „nu vă culcați pe o ureche"; aici, „vă culcați pe tractoare...

Inconstanța echipelor noastre de fotbal a ajuns de pomină.

RAȚIONAMENT LOGIC

— Duminica trecută a învins în deplasare pe fruntașa clasamentului cu 5—0; mîine joacă acasă cu ultima clasată... Deci, n-are nici o șansă; pun 2 ...

GEO BASARAB

Sînt unii absolvenți ai facultăților de medicină care refuză să meargă la sate invocînd diferite motive.

— De ce ai refuzat, doctorașule, numirea la țară?

— Cine mă consultă acolo... dacă mă îmbolnăvesc?...

S. AXELRAD

„CINE ȘTIE, CIȘTIGA!"

— Sînteți fericitul cîștigător al unei truse complete de ras și tuns. Felicitările noastre!.

GEORGE VOINESCU

BUNA DESERVIRE LA „APROZAR"

CUM AR DORI-O UNII VINZATORI

CUMPARATORUL: — Vă rog, dacă nu vă deranjez, v-aș ruga respectuos să binevoiți a-mi acorda un kg. de roșii...

CUM AR DORI-O UNELE CUMPARATOARE

— Alo? Aprozar? Trimiteți-mi un kg. de roșii... Mulțumesc, au venit!..

PAVEL ILIEȘ

Unii critici „estetizanți", totdeauna nemulțumiți.

CRITICUL: — Păcat de piesă, că îi lipsește umorul!...

I. BOTOȘĂNEANU

Grija pentru liniștea vecinilor este ades uitată.

— Ce s-a petrecut aici, vecinilor?

— Aici nimic.... Sus s-a... petrecut azi noapte...

ȘTIAȚI CĂ...

...Kongueos este cel mai vechi ziar din lume? El a apărut prima dată la Pekin, în anul 911 și de atunci nu și-a întrerupt niciodată apariția, avînd acum respectabila vîrstă de 1047 ani.

...cele mai vechi instrumente muzicale care s-au păstrat pînă în vremurile noastre sînt harpa și flautul egiptean? Ele datează de acum 6.000 de ani.

...cu sumele înghițite de ultimul război mondial s-ar fi putut construi pentru fiecare familie de pe glob cîte o locuință cu 5 camere și ar mai fi rămas bani pentru a înființa în fiecare comună cu o populație de peste 5.000 de locuitori un spital înzestrat pe timp de 10 ani cu tot necesarul?

...un contratorpilor costă atît cît costă construcția de locuințe pentru 3000 familii?

...la expediția sovietică în Antarctica, din 1956, au luat parte peste 14 femei? A fost pentru prima oară în istorie cînd o asemenea călătorie a fost întreprinsă de femei.

...prima exploratoare polară a fost Maria Procicera, care în mijlocul secolului al XVIII-lea a călătorit cu soțul ei de-a lungul coastei septentrionale a Siberiei? O altă călătoare rusă, Alexandra Potanina, a parcurs mii de kilometri prin deșerturile Mongoliei și Chinei. În curînd se împlinesc 115 ani de la nașterea acestei celebre exploratoare a Asiei Centrale.

...leul indian ar fi pe cale de dispariție dacă oamenii nu l-ar fi luat apărarea? Guvernul Indiei a hotărît organizarea pentru ultimele 300 de exemplare, a unei rezervații în apropiere de orașul Benares. Aici, leul indian nu mai este amenințat de cel mai temut dușman al său — tigrul.

...orașul cel mai îndepărtat din Sud se numește Punta Arenas, din strîmtoarea Magelan? Aici în timpul iernii, ziua are 2 ore, iar vara durează... 25 de ore.

...abia acum 100 de ani termometrul medical a început să aibă dimensiunile cunoscute de noi? Pînă atunci, atingea proporții respectabile și era foarte greu de mînuit.

...în Statele Unite se face multă reclamă în jurul unei mașini originale: mașina de depistat minciuni? Pentru a-i cunoaște „eficacitatea", se dă ca exemplu cazul unui nebun care susținea că este Napoleon. El a fost descoperit că spunea minciuni.

ȘAH

Noi grupe în „Cupa Magazin"

Publicăm în continuare noi grupe la concursul de șah prin corespondență dotat cu „Cupa Magazin". Aceste grupe vor începe jocul la 15 noiembrie; pînă atunci fiecare participant va primi regulamentul și adresele adversarilor. Anunțăm totodată pe concurenții din grupele 49-57 că din motive tehnice vor primi regulamentele pînă la 5 noiembrie, dată de la care vor începe turneele.

GRUPA 61

Păcurariu Aurel (Buc.), **Arqeș Mihail** (Galați), **Moarcăș George** (Orașul Stalin), **Adrian Lepădatu** (Ocna Mureș), **Mitea Nicolae** (Pitești), **Popa Constantin** (Huși) și **Prelipceanu Constantin** (Buc.).

GRUPA 62

Vilcan Ioan (Oradea), **Biale Marcel** (București), **Szabo Iosif** (Cluj), **Sperciea N. Anton** (Onești), **Matei Virgil** (București), **Andrei Cealarin** (Titu) și **Zilberman Norbest** (Iași).

GRUPA 63

Mudura Gh. (Oradea), **Vilcu Gh.** (București), **Cîrstea Natalia** (București), **Paul Cărane** (Baia Mare), **Căruntu Petre** (Crevedia), **Plesca Petru** (Gura Humorului) și **Trifu Mircea** (Alba Iulia).

GRUPA 64

Ristea Ion (București), **Gujiu Alex.** (București), **Mustățea Ștefan** (București), **Sigmund Malek** (Rădăuți), **Popescu Petrică** (Moldova Nouă), **Vulpe A. Viorel** (Cîmpulung-Pitești) și **Sulman Șmil** (Piatra Neamț).

Din nou Tal...

La fel ca la turneul de la Portorož, și la Olimpiada de la München s-a remarcat talentul cu totul deosebit al tînărului mare maestru sovietic Mihail Tal, care a obținut de altfel și un premiu special pentru cea mai bună performanță: 13½ puncte din 15 posibile! Iată o frumoasă partidă cîștigată de Tal (cu negrele) la austriacul Beni.

1. e1. e4, c5 2. c4, Cc6 3. Cc3, Cf6 4. d3, e6 5. f4, d5 6. e5, Cg8 7. Cf3, Cge7 8. Ne2, Cf5 9. 0-0, Ne7 10. De1, 0-0 11. Cd1, d:c4. 12. d:c4, Cb4 13. Dc 3, Cd4. 14. Nd3, b5! 15. c:b5, Nb7 16. Nc4, Cd5. 17. Dd2, Cb6 18. Ne2. Dc7! 19. C:d4. c:d4 20. Nd3, Cd5 21. a3, a6 22. De2, a:b 23. N:b5, Db6 24. Rh1, Cb4 25. a4, d3 26. Dg4, Cc2 27. Tb1, Tfd8 28. Nd2, Dd4 29. Nc3. Dd5 30. Tf3, d2 31. f5. e:f5 32. D:f5, C:e1 33. Tg3, C:g2 34. Rg1. Ne5 + 35. Rf1, Cf4 36. T: g7+Rf8! 37. D:f4, Dh1 + 38. Re2, De1 mat!

*

În legătură cu victoria echipei sovietice și cu comportarea lui Mihail Tal au făcut declarații numeroși participanți la Olimpiada de la München.

Marele maestru olandez dr. Max Euwe, fost campion mondial, a declarat corespondentului ziarului „SOVIETSKI SPORT": „Tal este o adevărată revelație a șahului. Vă rog să mă credeți, în ultimii 30 de ani am văzut la lucru mulți șahiști tineri".

A. Otern, căpitanul echipei Uniunii Sud-Africane, s-a arătat și el entuziasmat de jocul lui Tal și al celorlalți jucători sovietici.

„Sîntem uimiți de măiestria marilor maeștri sovietici, spune el. Pe mulți dintre ei îi cunoșteam, dar cu tînărul campion unional Tal am făcut aici cunoștință pentru prima oară. Este un adevărat maestru al acestui joc".

Un nebun cît opt pioni...

Teoretic, un nebun este apreciat ca avînd o valoare egală cu trei pioni. Există însă unele poziții în care acest echivalent nu mai e valabil. În poziția de mai jos, publicată în buletinul ultimului meci pentru campionatul mondial dintre Botvinik și Smîslov, negrul deși are opt pioni împotriva unui nebun, nu poate cîștiga...

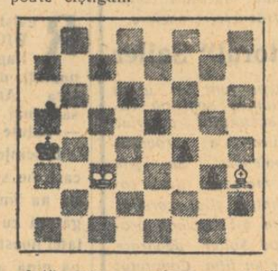

Iată cum se petrece această performanță: 1. Nd șah, Ra3 2. Nc6! și negrul nu-și mai poate valorifica falanga de pioni.

O problemă originală pentru „Magazin"

La redacție ne-au sosit mai multe probleme și studii originale, compuse special pentru „Magazin". Una din aceste probleme, pe care o publicăm mai jos, aparține lui Marcel Aschenazi, cîștigătorul mai multor concursuri internaționale organizate de „REVISTA DE ȘAH".

Problema nr. 1

M. Aschenazi-București

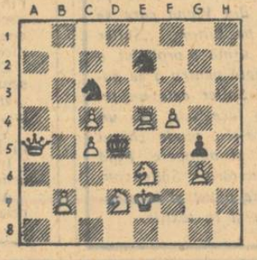

Albul joacă și dă mat în două mutări.

In atenția participanților la concursul literar

La cererea cititorilor noștri s-a prelungit termenul de trimitere a dezlegărilor concursului pînă la data de 10 noiembrie, inclusiv.

Atragem atenția participanților că trebuie să trimită odată cu dezlegările și bonurile de participare, fără de care nu se admite intrarea în concurs.

Cei care nu le-au trimis, le pot expedia pînă la 10 noiembrie.

Medicul vă sfătuiește

BUCEGI 303: Operația de care ne întrebați poate fi făcută de orice serviciu de chirurgie. Ea nu este dureroasă, fiind făcută sub anestezie. Credem că mai puteți aștepta însă un an sau chiar doi.

VASILESCU DANIELA — Constanța: Pentru a slăbi vă recomandăm să reduceți din alimentația dvs pîinea, pastele făinoase, bomboanele, dulciurile, zahărul, biscuiții, untul, untdelemnul, carnea grasă, lichidele, sarea, etc.

Puteți consuma: carne slabă de vacă fiartă sau friptă, jambon slab, carne de pasăre, brînză de vaci, 1—2 ouă pe zi, varză albă și roșie, roșii, salată verde, castraveți, ridichi conopidă, ciuva, cartofi, fructe crude, precum și compoturi cu zaharină.

Practicați sporturile, plimbările în aer liber. Nu este necesar în cazul dvs. să luați vreun medicament.

VOICU L. — București: Trebuie să atrageți atenția în modul cel mai serios colegului dvs. cu care lucrați asupra urmărilor grave la care poate duce beția. Greșește cel ce consideră alcoolul ca un aliment, și că acesta „ar da putere". Dimpotrivă, abuzul de băuturi alcoolice scade puterea de muncă, împiedică oțelirea organismului, duce la slăbirea și istovirea acestuia.

Alcoolismul cronic dă naștere la o serie de tulburări care pot duce la: dispepsia alcoolică, ciroză, la manifestări psiho-neurologice etc. De asemenea alcoolismul reduce rezistența organismului față de multe boli în special la pneumonie, tuberculoză și altele.

Credem că nu este cazul internării colegului dvs. în spital. Voința sa însă și ajutorul tovarășilor săi de muncă, îi pot fi de real folos.

A.B.C. și VALTER CRISTINA — București: 1. Acordați în primul rînd atenția cuvenită oboselii pe care o acuzați. Nu credem că este vorba despre ceva grav. Evitați eforturile prea mari, dormiți 8—9 ore noaptea și 1—2 ore după masă, faceți exerciții fizice, plimbări în aer liber, băi călduțe. Evitați cafeaua, alcoolul, reduceți fumatul. Regimul alimentar va trebui să fie variat, respectînd orele regulate de masă. Luați cîte 2—3 lingurițe de Sedonal sau Passiflorai seara, înainte de culcare. Leucoreea poate fi datorită diferiților agenți colibacili, gonococi etc. Pentru stabilirea diagnosticului și indicarea tratamentului este absolut necesar examenul microscopic al secreției vaginale între timp facețiile zilnic, în afara toaletei riguroase locale și irigații cu soluții călduțe emoliente (mușețel) și antiseptice (clorămin). Pentru tratarea hipomenoreei este necesar un examen citovaginal.

CARMEN — Timișoara: În tratamentul rinitei atrofice ozenoase se recomandă: a) curățirea foselor nazale prin spălături cu ser fiziologic cald, aspirația de praf de acid boric, pomezi uleioase; b) badijonări ale mucoasei nazale; c) tratament infectios; d) vitamino-terapie (vitamina A. complex B. și vitamina C., untură de pește); e) tratament chirurgical prin recalibrarea foselor nazale, care se poate efectua numai într-un serviciu de specialitate.

Dr. B. PAUL

SPORT magazin

LA TENIS DE MASĂ

Cînd sezonul marilor întîlniri internaționale bate la ușă...

Sala Floreasca, într-o dimineață din această săptămînă, la un antrenament al lotului R.P.R. La cinci mese, dispuse ca la concursuri, se schimbă, la răstimp jucătorii între ei, după un program pe care-l anunță la intervale de timp verificate cu ceasul în mînă, antrenorul lotului, N. Naumescu. Din lot se antrenează de astădată patru jucătoare și patru jucători: Angelica Rozeanu, Maria Golopența-Alexandru, Geta Pitică, Maria Biro, Toma Reiter, Mircea Popescu, Zaharia Bujor și R. Negulescu.

Trei ore a durat antrenamentul, întrerupt de o singură pauză de zece minute. Trei ore în care în jurul celor cinci mese eforturile n-au fost cruțate.

*

O primă convorbire am înodat-o — la amintita pauză — cu antrenorul lotului, căruia i-am solicitat o apreciere de ansamblu, fără pretenția de-a fi o sentință. Așa l-am determinat, de altfel, să ne spună:

— *Lotul e la începutul unei pregătiri gîndite care vizează în principal campionatele mondiale de la Dortmund. E prematur de aceea să anticipez, de pildă, care va fi comportarea jucătorilor și jucătoarelor noastre la deschiderea stagiunii internaționale, marcată de concursurile de la Zagreb. Aș putea să adaug doar constatarea suplimentară că cei mai în formă sînt acum Angelica Rozeanu și Mircea Popescu.*

De la această „constatare suplimentară" am ajuns la discuția cu Angelica Rozeanu.

— Ce crezi pentru viitorul sezon?

— *Prefer să spun ce intenționez pentru viitorul sezon. Mă pregătesc foarte serios pentru că — o spun fără ocolișuri — sînt ferm hotărîtă să lupt din toate puterile ca să încerc încă odată cucerirea unui nou titlu mondial.*

— Cum merge pregătirea?

— *Nu e încă cazul să vorbim despre asta.*

— De ce această aminare?

— *Pentru că am multe de făcut și de realizat, ca să mă declar mulțumită.*

— În ce direcție ți-ai îndreptat pregătirea?

— *Într-acolo unde, în sezonul trecut, am constatat că a fost deficitară: spre o mai bună apărare. Trebuie să ajung ca în aprecierea asupra jocului meu să pot constata că am o apărare fermă, un joc sigur de mijloc, și lovituri decisive din atac.*

— Cum merge „dublul" cu Maria Golopența-Alexandru?

— *Echipa aceasta de dublu, cum știți, are o existență de numai 2—3 săptămîni. O primă verificare ne-a permis-o etapa a III-a a „Cupei R.P.R." în care echipa noastră a cîștigat. La acest început mai avem încă multe de făcut, în ceea ce privește coeziunea echipei, obișnuința de-a juca împreună, sistemul de-a juca în meciuri...*

— Ce poate realiza „dublul" la Zagreb?

— *Concursurile de la Zagreb ne oferă posibilitatea unei verificări în fața unor adversari tari, căci acolo vor fi prezente, printre altele, jucătoarele din Ungaria și Anglia. Ori cum însă să știți că această verificare nu o considerăm hotărîtoare. Sper că „dublul" nostru va dovedi o formă ascendentă de la concurs la concurs și că va face față campionatelor mondiale de la Dortmund. Pentru asta însă pînă atunci trebuie să muncim cu toată sîrguința, din toate puterile noastre cu dîrzenie. Pentru că întrecerile vor fi aprige...*

Am asociat finalul declarațiilor ce ni le-a făcut maestra emeritată a sportului Angelica Rozeanu cu ceea ce ne-a arătat antrenamentul la care am asistat. Am făcut această asociație pentru că ne-am amintit cum se pregătiserâ în ziua aceea în deosebi Angelica Rozeanu, Toma Reiter și Mircea Popescu.

B. BUCUR

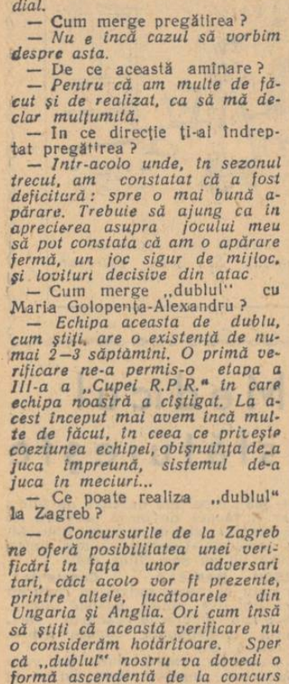

VARIETĂȚI

Dawn Fraser în pericol

Înotătoarea australiană Dawn Fraser, deținătoarea a 4 recorduri mondiale, este în pericol de a nu mai putea practica sportul care i-a adus celebritatea. Examenul medical, la care a fost supusă recent, a arătat că Fraser suferă de o aritmie cardiacă accentuată. Medicii au declarat că tulburările ar fi cauzate de programul de antrenament excesiv la care a fost supusă înotătoarea de la o vîrstă fragedă. Fraser are 21 de ani și este deținătoarea recordului mondial la 100 m., 200 m. și 110 yarzi, 220 yarzi (toate stil liber). În luna septembrie a acestui an ea a înotat distanța de 100 m. în 1'1"2/10 cu ocazia campionatelor Olandei.

Cu yachtul de la Viena la Rio

Doi tineri sportivi austrieci, Kurt Pojar și Karl Neumann și-au pus în gînd să ajungă cu yachtul de la Viena la Rio de Janeiro (peste 10.000 km.). Mica lor navă prevăzută cu pînze și motor a ajuns deocamdată în portul dunărean Ismail. De aici, trecînd prin Sulina, ei vor intra în Marea Neagră, apoi prin Bosfor în Mediterană. La Ismail au declarat ziariștilor că au de gînd să ierneze în Grecia deoarece nimeni nu i-a sprijinit în acțiunea lor și trebuie să muncească să strîngă banii necesari continuării îndrăznețe croaziere.

„Amatorul" Sailer

Cu cîteva luni în urmă în lumea sportivă cazul schiorului austriac Toni Sailer a provocat multe polemici. Se știe că la un moment dat comitetul olimpic și-a exprimat intenția de a-l declara profesionist pe Sailer deoarece jucase într-un film. Comitetul olimpic a întreprins chiar o anchetă care trebuia să decidă dacă triplul învingător al J. O. de la Cortina d'Ampezzo este un actor de cinema care face schi, sau un campion de schi al cărui nume este folosit de o casă cinematografică pentru reclamă. Filmul „Fulgerul negru" în care joacă Sailer a apărut de mult pe ecrane, dar membrii C.I.O. n-au putut să stabilească dacă Sailer este întîi actor și pe urmă schior sau viceversa. Lucrurile s-au încurcat și mai mult acum o săptămînă cînd numele schiorului austriac a fost împrumutat de o firmă de textile din Viena care se va numi pe viitor „Sailer Tex". Va urma probabil o nouă anchetă pentru a se dovedi dacă Sailer este un țesător care face schi sau un schior care-și vinde chipul pe ciorapi și pulovere. Pînă atunci „amatorul" Sailer continuă să fie plătit și în cinematografie și în textile.

Fotbaliștii romîni debutează mîine în „Cupa Europei"

Meciul R.P. Romînă—Turcia

„Debutanții au corespuns", — aprecierea aceasta a fost deopotrivă a specialiștilor, ca și a tuturor celor 100.000 spectatori ai întîlnirii de fotbal R.P.R.—R.P. Ungară, disputată duminică pe stadionul „23 August" din Capitală și se referea la jucătorii naționalei noastre: Macri, Popa, Eftimie, Dinulescu, Al. Vasile și Nunweiller. La această apreciere s-au adăugat și altele, dintre care spicuim: Echipa a fost bine selecționată și bine pregătită.. Federația romînă de fotbal merită felicitări pentru felul cum a reușit să alcătuiască noua echipă națională. Antrenorii A. Bolescu și Ilie Oană s-au priceput să asigure echipei pregătirea necesară unui joc de importanța celui susținut... Sublinieri aparte se cuvin jocului prestat de formația noastră, care a impresionat prin dîrzenia și ardoarea cu care a luptat, ca și prin fazele ce le-a închegat... Cei mai buni de pe teren au fost Macri, Popa și Eftimie... Formația are dreptul la credit pentru întîlnirea cu Turcia...

Și iată-ne așa ajunși la meciul de mîine, cu reprezentativa de fotbal a Turciei, din cadrul competiției „Cupa Europei".

Mai întîi despre competiție...

Partida de mîine de pe stadionul „23 August" are, cum se știe, un caracter oficial, fiind prima ediție a unei dublе întîlniri, care are programat al doilea joc la 26 aprilie 1959, la Ankara.

Meciul Romînia-Turcia contează pentru optimile de finală ale „Cupei Europei", competiție continentală la prima ediție, la care și-au dat adeziunea de participare 17 țări. În întregime, programul acestei etape — vă reamintim — cuprinde următoarele jocuri: *U.R.S.S.—Ungaria, Franța—Grecia, Romînia—Turcia, Polonia—Spania, R.D. Germană—Portugalia, Iugoslavia—Bulgaria, Austria—Norvegia și Danemarca—Cehoslovacia* sau *Irlanda de Nord* (aceste două din urmă echipe urmînd să susțină un dublu baraj pentru desemnarea formației care va juca cu Danemarca partida din cadrul optimilor de finală). Din acest program, două partide s-au disputat pînă acum în prima ediție și s-au soldat cu următoarele rezultate: *U.R.S.S.—Ungaria*, la Moscova, 3—1; *Franța—Grecia*, la Paris, 7—1. Partida Romînia—Turcia, de mîine, este deci a treia întîlnire ce se desfășoară pentru marea competiție fotbalistică continentală.

..și apoi convorbiri

Pentru jocul de mîine, care are o miză atît de importantă, am stat de vorbă cu cîțiva dintre componenții lotului nostru de fotbal, cu care am împletit în aceeași discuție impresii de la jocul cu Ungaria cu cele privind partida cu Turcia. La toți am întîlnit, ca o trăsătură generală, regretul că în condițiile jocului n-au realizat victoria ce au dorit-o atît și la care au avut dreptul, în întîlnirea cu echipa Ungariei. Dar tot ca o trăsătură generală, voința și hotărîrea nestrămutată ca în partida cu echipa Turciei — pe care o socotesc de o valoare și cu performanțe care merită să fie luate în seamă cu toată atenția — să ducă la victorie culorile naționalei noastre.

Și-acum „fragmente" din cele ce ne-au spus interlocutorii noștri:

Fază din meciul R.P.R.—R.P.U.

MACRI: Am fost teribil de emoționat în preajma jocului cu Ungaria. În noaptea din ajunul întîlnirii, de emoție mi-a fost imposibil să dorm. Am solicitat de acea medicului nostru un „ajutor" pe care l-am primit sub forma... recomandării... de a număra pînă la 2000. Știu că am numărat pînă pe la vreo 1800...

Jocul cu Turcia îmi dă și el emoții. Se zice însă că dacă n-ai emoții înainte de meci, nu ești jucător. Sper totuși că de astă dată, în noaptea din ajunul partidei, n-am să mai fiu nevoit să număr pînă la 1.800... ci mai puțin.

Ce cred despre întîlnirea cu echipa Turciei? Că figura ce-o va face formația noastră nu va fi mai prejos decît cea din partida cu Ungaria și că în „duelul" cu adversarul meu direct Hilmi — despre care se spun lucruri bune — voi avea „oglindă" duelul susținut cu Șandor...

POPA: Și eu am fost tare emoționat înainte de jocul cu Ungaria, dar emoția mi-a trecut în momentul cînd am intrat pe teren. În timpul meciului mi-a revenit totuși, la o fază. Și anume la aceea în care m-am postat în poartă, la o lovitură de pedeapsă în favoarea maghiarilor. Am văzut mingea făcînd „calea întoarsă" fără să fi știut cum am lovit în ea...

Despre meciul cu Turcia? Trebuie să-l cîștigăm la București și în așa fel încît să ne asigurăm aici calificarea pe mai departe în competiție.

AL. VASILE: Debutul în echipa A mi-a dat emoții de care credeam că am scăpat pentru totdeauna. La începutul meciului aveam impresia că se învîrtește stadionul cu mine... Acum, după ce mi-am făcut debutul, sper ca duminică să pot juca ca într-o partidă a clubului meu și... să trag și eu la poarta adversă.

Deși socot mai greu jocul cu echipa Turciei decît cel împotriva echipei Ungariei, am încredere în formația noastră, în puterea ei de luptă, în voința ei de-a cîștiga.

DINULESCU: Niciodată nu voi uita durerea ce mi-a pricinuit-o excluderea din joc în întîlnirea cu Ungaria. Țineam atît de mult la debutul meu în echipa A a țării, la victoria ei — ce se profila cu intensitate.

Jocul cu echipa Turciei — care a venit la București cu veleități serioase — constituie o încercare grea pentru noi. Ne vom strădui însă din toate puterile s-o ducem cu bine la capăt.

ANTRENORUL ILIE OANĂ: O constatare de dată recentă (n.n.: e vorba de întîlnirea Petrolul Wismut Karl Marx Stadt din „Cupa campionilor europeni") mi-a întărit convingerea că în marile competiții internaționale, cu jocuri duble, calificarea se obține pe teren propriu. Dacă echipa noastră va repeta comportarea din partida cu Ungaria — aș îndrăzni să spun că de fapt ar trebui să joace mai bine, pentru că debutanții ei au primit „botezul focului" — cred că poate spera la aceasta.

Am credința că meciul cu Turcia, după cel cu Ungaria, va confirma justețea hotărîrii federației de specialitate de a se orienta spre o echipă națională formată din jucători tineri, o echipă în fața căreia să se deschidă larg porțile consacrării internaționale.

B. BERCEANU

Din palmaresul echipei Turciei

1957

Turcia—Egipt 4—0.
Turcia—Polonia 1—0.
Turcia—Belgia 1—1.
Turcia—Spania 0—3.

1958

Turcia—Olanda, la Amsterdam, 2—1.
Turcia—Belgia, la Bruxelles, 1—1.

Vîrstele săritorilor în înălțime din Chile

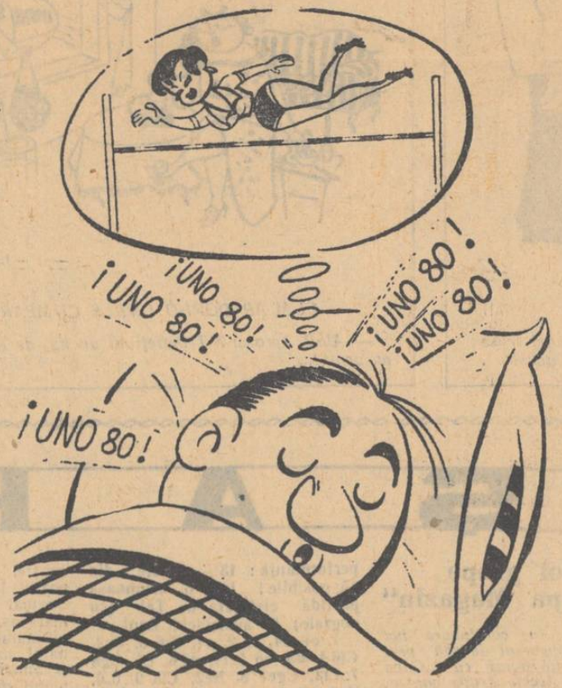

Revista ilustrată „ESTADIO" care apare la Santiago de Chile ne aduce noutăți despre ecoul stîrnit în țara Anzilor de recordul — sau mai bine zis recordurile — bătute de Iolanda Balaș.

Bineînțeles că distanțele mari care ne separă de această țară nu au împiedicat veștile, în legătură cu performanțele talentatei noastre săritoare, să ajungă pînă acolo. Cum se pare că în acest an cei doi specialiști (masculini) din Chile ai probei, Ernesto Lagos și Juan Luiz, nu au realizat încă 1,80 m, ambii atleți avînd în schimb un simț al umorului foarte dezvoltat, își fac zilnic — după cum scrie „Estadio" — farse la telefon:

— Alo Ernesto! Alo Juan! Iți vorbește Iolanda.

...Și cînd te gîndești că aceste glume — după cum se vede în ilustrația care însoțește textul — erau făcute pe vremea cînd Iolanda Balaș deținea recordul lumii cu 1,80 m!

Ce se întîmplă acum, cînd recordul ei și cel mondial este de 1,83 m.?

Măsuri interesante privind boxul amator

Presa sportivă și cercurile de specialitate comentează cu mult interes recentele discuții purtate cu prilejul lucrărilor Congresului Asociației Internaționale de Box Amator (A.I.B.A.) care au avut loc nu de mult la Leipzig.

Principalul punct de discuție l-a constituit necesitatea luării unor măsuri menite să asigure și mai mult securitatea boxerilor.

În această privință au existat două propuneri interesante care au provocat vii discuții contradictorii. În primul rînd s-a propus să se acorde arbitrului de ring dreptul de a număra și după sunetul gongului, un boxer căzut la podea. În această situație pugilistul respectiv nu va mai putea fi salvat de gong urmînd să fie declarat învins prin K.O. Măsura ar fi valabilă pentru primele două reprize.

O altă propunere a fost aceea a mănușilor. Delegatul Finlandei a comunicat că un nou tip de mănuși — mai grele — experimentat în Finlanda, au demonstrat că în acest fel se pot evita accidentele cauzate de lovituri puternice executate cu actualele mănuși care sînt mai ușoare.

Congresul a adoptat apoi cîteva măsuri. Iată-le pe scurt:

În viitor se vor organiza și campionate mondiale de box amator;

Viitoarea ediție a campionatelor europene va avea loc în luna mai 1959 la Lucerna (Elveția);

În meciurile internaționale arbitrul n-are voie să poarte ochelari, să gesticuleze sau să atragă atenția boxerilor;

Arbitrul de ring n-are voie să pronunțe decît următoarele 3 cuvinte: brek, stop, box.

Din istoria natației românești

Primele bazine în Capitală au fost: Meltzer (20 m). Tirul (30 m.). Bazinul comunal din Piața 28 Martie (25 m.) și Grivița (15 m.).

Primul concurs pe Dunăre a avut loc în anul 1912 pe distanța Măcin-Ghecet (13 km.) cîștigat de D. Orănescu.

La 9 septembrie 1917 a avut loc primul concurs de înot din București la bazinul Tirul.

În anul 1922 s-a hotărît desfășurarea primului campionat de înot și canotaj pe lacul Snagov, care însă... nu s-a mai disputat.

25 de înotători iau parte la 25 iulie 1922 la primul concurs oficial pe Dunăre pe distanța Măcin-Ghecet.

La 13 august 1922 are loc primul concurs oficial regional în Ardeal, la Sovata. La 50 m. și 100 m. liber cîștigă Szentgrothi respectiv cu 30"8 și 1'14".

În 1923 se construiește primul bazin de înot regletmentar la Tg. Mureș (33,33 cm. x 12 m.).

Primele campionate ale regiunii Muntenia au avut loc la 31 august și 7 septembrie 1924 la bazinul Tirul. Printre alte probe s-a disputat și o întrecere... sub apă.

Primele meciuri de polo pe apă în Muntenia au putut fi văzute la 15 august 1924 de...locuitorii orașului Constanța.

30 și 31 august 1924 sînt datele care marchează organizarea primelor campionate naționale de înot la Tg. Mureș în bazin de 50 m.

Prima cursă de mare fond pe Dunăre a avut loc la 15 august 1925. Întrecerea între Brăila-Galați (21,700 km.) la care au luat parte 68 de concurenți a fost cîștigată de Băncilă în 3 ore 24'10".

Primul meci internațional de polo pe apă s-a desfășurat la 9 august 1925 la Cluj între combinata Tőerekves—K.A.C. și V.A.C. (Budapesta). Gazdele au cîștigat cu 7—1.

Țara noastră a fost reprezentată prima oară la campionatele europene de înot la 18 august 1926 (la Budapesta). Doi dintre reprezentanții noștri Felicides și Nemes ocupă locurile 4 respectiv la 400 m. liber și 200 m bras. La polo: Ungaria B—Romînia 12—0.

În 1929 se construiește strandul Kisselef (actualul strand „Dante Gherman").

Federația română de natație în ființă la 21 decembrie 1930.

O declarație și o scurtă prezentare a fotbaliștilor turci

La întîlnirea de fotbal desfășurată duminica trecută la București între fotbaliștii romîni și maghiari au asistat și trei observatori ai federației turce. Printre aceștia a fost și d. Erer Tarik, membru în colegiul de arbitri al federației turce de fotbal, pe care l-am rugat să ne împărtășească părerile sale în legătură cu această întîlnire. Cu amabilitate, d. Erer Tarik ne-a declarat următoarele: „Am asistat la un joc în care fotbaliștii romîni mi-au produs o bună impresie. Ei au fost superiori partenerului inițial și meritau să cîștige. O eroare de arbitraj însă, care a dus la eliminarea din joc a centrului atacant, a scăzut potențialul echipei dumneavoastră, care nu a mai putut păstra avantajul de un gol realizat într-o perioadă de netă superioritate. Din echipa dumneavoastră mi-au plăcut în deosebi Toma, Popa, Al. Vasile, Dinulescu și Eftimie. În întîlnirea de duminică cu echipa noastră, formația dvs. este avantajată, deoarece joacă pe teren propriu și în plus are alături de ea un public entuziast, cum nu mi-a fost dat să întîlnesc. Dorim și sperăm să realizăm un joc frumos".

Și acum o scurtă prezentare a fotbaliștilor turci:

Turgay (Galatasaray) 26 de ani, de 34 ori internațional;
Ozean (Fenerbache) 19 ani, de 15 ori internațional.
Ismail (Galatasaray) 24 de ani, de 3 ori internațional.
Ergun (Galatasaray) 23 de ani, de 5 ori internațional.
Basri (Fenerbache) 27 de ani, de 22 ori internațional.
Akgün (Fenerbache) 25 de ani, de 6 ori internațional.
Dogan (Altay-Izmir) 22 de ani, nu a jucat în echipa națională.
Mustafa (Muhafizjisca-Ankara) 29 de ani, de 30 de ori internațional.
Naci (Fenerbache) 26 de ani, de 17 ori internațional.
Șeref (Fenerbache) 23 de ani, de 7 ori internațional.
Kadri (Karagümrük) 26 de ani, de 17 ori internațional.
Metin (Galatasaray) 22 de ani, de 14 ori internațional.
Lefter (Fenerbache) 32 de ani, de 41 de ori internațional.
Can Bartu (Fenerbache) 21 de ani, de 7 ori internațional.
Ihsan (Istanbulspor) 21 de ani, de 5 ori internațional.
Hilmi (Vefa) 23 de ani, de 6 ori internațional.
Ahmet (Besihtaș) 25 de ani, de 11 ori internațional.

magazin
revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERA"
Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

de I. Popper; ilustrații Beca Rind

În laboratorul de oceanografie din Roskoff, un mic orășel de pe coasta Bretaniei, domnea liniștea. Deodată ușa se deschide cu zgomot și bătrînul servitor Pierre își făcu apariția, strigînd:

— Scrisori domnilor! Scrisori!

Cei mai tineri dintre cei doi bărbați cărora li se adresase, un om nu prea înalt, voinic și cu ochi negri, vioi ca de veveriță, nici nu se clinti. Era cufundat în examinarea unui fir de mușchi prins în cleștele unei pensete, așa încît cercetarea corespondenței îi reveni celuilalt.

— Emil! rosti după un răstimp acesta din urmă, ai o scrisoare.

— Poate să mai aștepte, sună răspunsul.

— Mi se pare că e de la Lacaze.

— De la Lacaze? Emil Racoviță lăsă penseta și se întoarse spre colegul lui.

— Ia să vedem ce ne scrie bătrînul.

Lacaze-Duthiers, renumitul zoolog francez, le fusese profesor amîndurora și, după terminarea anilor de studiu, îi trimisese la Roskoff să facă cercetări oceanografice.

În timp ce citea, Racoviță se schimbă la față. Prouvot, colegul lui, nu știa ce să mai creadă.

— Ce s-a întîmplat? A izbucnit războiul? încercă el să glumească.

— Nu, răspunse Racoviță serios. Plec la Polul Sud cu expediția „Belgica". Se repezi la ușă, o deschise și strigă: — Moș Pierre, Moș Pierre! Vrei să mă ajuți să-mi fac bagajele? Trebuie să prind neapărat trenul de seară!

Cîteva ceasuri mai tîrziu Racoviță se afla în acceleratul de Anvers. Ținea în mînă o carte deschisă, dar gîndurile îi zburau departe. Simțise că participarea sa la expediția „Belgica", căci despre aceasta se vorbea în scrisoarea primită de la Lacaze, era un prilej nesperat de a studia. Ți-

nuturile polare îl interesau de mult. Discutînd cu cîțiva ani în urmă despre călătoriile lui Nansen în Arctica cu profesorul său Cobălcescu, acesta îi spusese:

— ...Mai sînt și alte necunoscute în marea ecuație a științei pămîntului.. Antarctica, bunăoară...

Îl vedea parcă aevea, slab, puțin adus de spate, plimbîndu-se prin încăpere și mîngîindu-și cu mîna fulgerele albe ale mustăților de cazac. După un răstimp se oprise în dreptul unui dulap cu cărți și scosese un atlas uriaș.

— Nu cred că mai există vreo regiune asupra căreia să fi domnit mai multă nesiguranță, care să fi dat naștere la mai multe credințe ciudate, spuse el răsfoind planșele mari ale atlasului. Privește: o imensă pată albă pe hartă... Dar s-ar putea să nu fie decît un ocean acoperit de ghețuri veșnice. Deocamdată rămîne o taină, o mare taină...

Tăcu o vreme, apoi adăugă în șoaptă, ca pentru sine:

— Taina albă...

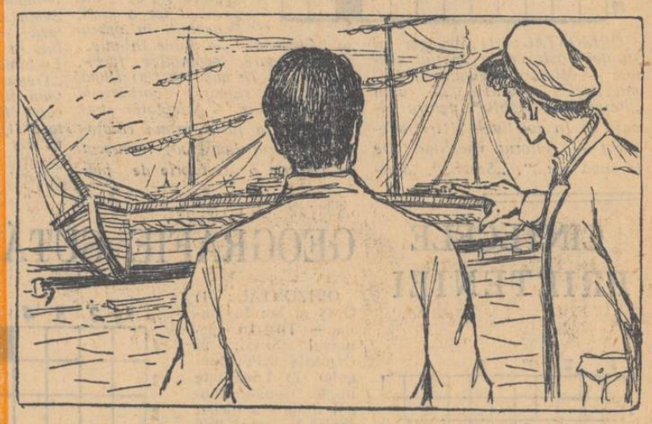

După ce ajunse la Anvers, Racoviță se plimbă cîtva timp pe cheiul portului, căutînd „Belgica". Avu norocul să-l întîlnească pe locotenentul Emile Danco, meteorologul și fizicianul expediției. Acesta îl conduse spre un punct al cheiului, lîngă care se legăna o corabie, încă nevopsită, fără catarge; pe punte erau îngrămădite lăzi acoperite cu pînză cerată.

— ...Asta e „Belgica" noastră! spuse locotenentul. Acum arată ca un embrion. Peste cîteva luni va fi gătită ca o mireasă, iar cînd ne vom întoarce va avea aerul glorios al unui ostaș încercat în lupte.

După cîteva clipe de tăcere, continuă cu vocea schimbată.

— Dar pînă atunci mai avem de învins multe greutăți! N-am plătit motoarele... N-am cumpărat aparate și instrumente de laborator... Stăm prost cu echipamentul... În condițiile astea nu ne rămîne decît să amînăm plecarea.

A doua zi dis-de-dimineață, Racoviță se îndreptă cam îngrijorat spre magazia „Belgicăi", aflată tot pe chei, în depozitul întreprinderilor de paste făinoase „Galvay". Voia să facă cunoștință cu De Gerlache, căpitanul expediției. În prag îl întîmpină secundul vasului, Frans Lapoire, un tînăr palid, cu mustăcioară cînepie.

— Căpitanul e plecat la Bruxelles să ceară bani guvernului, îl informă acesta. Își pierde timpul! Avem o singură salvare: marea finanță!

Racoviță ridică din umeri:

— Ce poate avea comun marea finanță cu o expediție științifică?

— Mai mult decît îți închipui! Toți exploratorii Antarcticei vorbesc de zăcămintele nesfîrșite de aur și pietre prețioase. De ce n-am conteresa un mare financiar, care să riște cîteva zeci de mii de franci pentru ca mai tîrziu să recolteze milioane? În afacerea asta n-am avea nici noi nimic de pierdut.

— O afacere? Noi vrem să descoperim adevărul, nu să facem afaceri. Lapoire rise.

— Așa vorbeam și eu pe vremea cînd începusem să studiez astronomia. Azi gîndesc altfel. Am și găsit soluția pentru salvarea expediției. Iartă-mă, te rog. Trebuie să plec. Am o întîlnire cu industriașul Galvay...

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
STATU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

ANUL II — Nr. 57 ★ Joi 6 noiembrie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

magazin în jurul lumii

LOCURI CARE EVOCĂ

MAREA REVOLUȚIE

Sînt ani de atunci. Și totuși, oricînd pun mîna pe condei pentru a evoca aceste locuri memorabile, săpate pe veci în istorie, gîndul mă poartă spre două întîmplări care au rămas pentru totdeauna în sufletul meu.

Era într-o seară de toamnă aurie, una din acele toamne dulci și melancolice cum se întîmplă a fi dese în țara noastră. Toamnă bogată în culori minunate, în căldură dezmierdătoare și în rod bogat... Toamna care nici de la fereastra zăbrelită a celulei din Doftana nu-și pierdea farmecul ei. Era

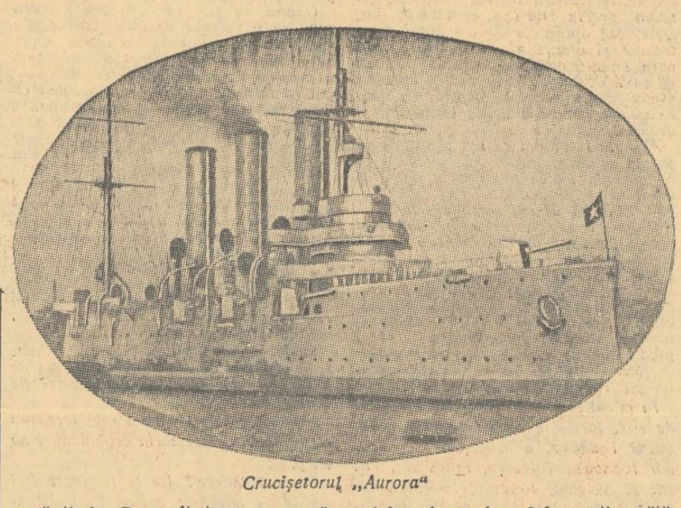

Crucișetorul „Aurora"

seară tîrzie. De mult trecuse *„numărul"* și *„inspecția"*. Răsuna cînd și cînd *„Postul nr. 1 — bine!"*, ca să-i răspundă din depărtări, ca un ecou: *„Postul nr. 2 — bine!"*. Gardianul bătea pasul agale pe culoarele interioare. Iar noi, cei mai mulți, eram la ferestre și nu ni se lipea somnul de gene. Din vale se auzea fluieratul prelung al unei locomotive rătăcite... De dincolo de munte răsărea, parcă mai mare ca de obicei, discul galben, cu reflexe roșietice, al lunii pline. După o zi de freamăt, de ciocniri și de zbucium coborîse seara visului, seara cînd aripa încrederii și elanului te duce dincolo de pereții celulei, de zidul închisorii și te poartă departe, departe...

Povestea tovarășul Grigore. El, care avusese șansa deosebită de a fi văzut totul cu ochii săi proprii, el care vizitase cu numai doi ani în urmă Uniunea Sovietică, el care călcase cu pas apăsat caldarîmul Pieții Roșii și, împreună cu oamenii sovietici, demonstrase la a douăzecea aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Astăzi, la aproape 15 ani de la eliberare, după ce am citit cu toții atîtea articole, studii și cărți de literatură, după ce am vizionat atîtea filme documentare și artistice, după ce sute și mii de romîni au văzut locurile unde se află leagănul Revoluției, dacă m-aș apuca să descriu cele narate de tovarășul nostru, poate că lucrurile ar putea să pară palide, oarecum limitate. Atunci însă, față de setea noastră nemărginită și puținele posibilități de a o satisface, povestirea lui Grigore a fost unică în felul ei, zguduitoare pînă în fundul sufletului, concretă pînă la impresia unei nemijlocite participări la tot ce se întîmpla. Demonstram împreună cu el în rîndurile strînse ale moscoviților, treceam tăcuți prin curțile și încăperile Kremlinului, zăboveam ore în șir prin sălile muzeului „Lenin", stăteam în coloana nesfîrșită care așteaptă rîndul să intre la Mausoleu... Și apoi ne aflam în piața „Dvorțovaia" din Leningrad, piața unde s-a tras în demonstranți în 1905, piață martoră a asediului și victoriei cînd, cu luarea Palatului de Iarnă în 1917, urmam drumul de la Gara Finlandeză pînă la *„Marsovo Pole"* (Cîmpul lui Marte) unde se află și acum automobilul blindat de pe care Lenin a adresat cuvîntul său înflăcărat Petrogradului revoluționar, în martie... Și apoi palatul

Nicolae MORARU

• (Continuare în pag. 3-a)

RECOLTE DE AUR

În fața ochilor se perindă imagini al căror contur, a căror măreție, vor rămîne pentru multă vreme în minte. Nici unul din pavilioanele expoziției nu e mai puțin impresionant decît altul. Varietatea de stiluri în construcție, aportul fiecărei republici în ceea ce are specific, a creat o imagine de basm. Te afli parcă într-o țară minunată, în care întîlnești la tot pasul alte case, alte costume, alți oameni, la o distanță pe care așezarea lor în expoziție a redus-o de sute de ori față de cea care desparte în realitate republicile Marii Uniuni Sovietice. Iar cînd, impresionat de minunăția clădirilor, cu neîntrecutele lor motive populare, pășești pragul acestor adevărate castele de basm, te întîmpină bogăția unor

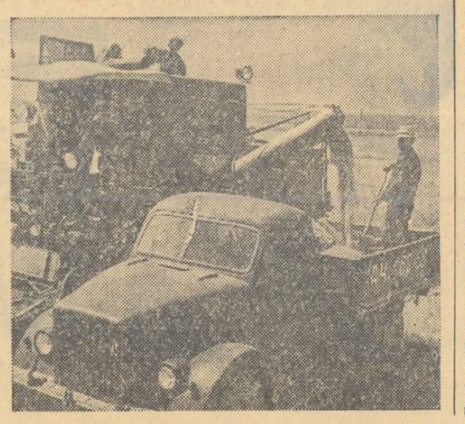

Lucia MANOLESCU

• (Continuare în pag. 2-a)

În acest număr:

O NOUĂ MARE REALIZARE a savanților sovietici: PRESIUNEA DE 5 MILIOANE DE ATMOSFERE!

•

O întrecere pasionantă în cît timp economia U. R. S. S. va întrece pe cea a S.U.A.

•

Moda sovietică

•

Umor sovietic

•

CE NU ÎNȚELEGE FANNY HURST

40 de ani de sport sovietic

URIAȘA FORȚĂ ECONOMICĂ A U.R.S.S.

Articol scris pentru „MAGAZIN"

de prof. I. LOKȘIN

doctor în științe economice

Anii care au trecut după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie sînt plini de tablouri de neuitat ale muncii însuflețite a poporului sovietic. Într-un scurt timp istoric, oamenii sovietici, sub conducerea Partidului Comunist, au transformat radical economia Rusiei, au transformat țara înapoiată din punct de vedere economic într-unul din cele două state industriale cele mai puternice din lume.

Încă în ajunul Revoluției din Octombrie, creatorul statului sovietic, V. I. Lenin, arăta că Rusia este amenințată de o catastrofă națională, de o înrobire străină, dacă nu-și va birui înapoierea economică de veacuri. Ori să piară, ori să ajungă și să depășească cele mai înaintate țări capitaliste din punct de vedere economic — așa a fost pusă problema de către istorie. Dar ca să soluționeze această problemă, — sublinia Lenin — Rusia putea s-o facă numai pe o cale nouă a dezvoltării sale, numai pe calea revoluției socialiste.

Curînd după victoria revoluției, Lenin a trasat în fața poporului marele plan de transformare industrială a țării, pe baza tehnicii celei mai moderne. Totuși, nu s-a putut porni dintr-odată la realizarea planului. Forțele antipopulare, care acționau în interiorul și în afara țării și care au impus poporului un nou război, au împiedicat aceasta. Anii îndelungați au trebuit să fie lecuite rănile pricinuite tinerei republici de către intervenția străină și războiul civil. Abia în 1926 țara a putut să restabilească nivelul economic dinainte de revoluție. Dar acela era nivelul unei țări slabe și sărace, care nu asigura independența economică și construirea unei noi orînduiri sociale. Partidul Comunist a chemat poporul să-și încordeze forțele, să mobilizeze toate resursele interne, pentru a realiza planul

• (Continuare în pag. 2-a)

O seară a prieteniei

Corespondență specială pentru „MAGAZIN"

La casa de cultură a fabricii de rulmenți din Moscova, o reuniune a tinerilor romîni și sovietici

Prima fabrică de rulmenți din Moscova e cunoscută în întreaga Uniune Sovietică și peste hotare. Colectivul ei a ajutat la construirea fabricii de rulmenți din Bîrlad. Numeroși muncitori și ingineri romîni au făcut practică sub îndrumarea prietenilor din Moscova, au învățat de la ei măiestria confecționării rulmenților.

Prima fabrică de rulmenți este una dintre întreprinderile fruntașe din capitala Uniunii Sovietice. În ultimul timp, în această fabrică a fost efectuată o muncă uriașă și extrem de interesantă privind automatizarea și mecanizarea complexă a producției.

Text și fotografii: V. BIRIUKOV

• (Continuare în pag. 4-a)

Uriașa forță economică a U.R.S.S.

(Urmare din pagina I-a)

leninist de industrializare și a asigura victoria socialismului în U.R.S.S.

A trebuit să se înfăptuiască o măreață muncă creatoare, cu forțe și mijloace proprii, fără credite și împrumuturi, fără ajutor străin. Era un drum greu. Dar oamenii sovietici au înțeles importanța vitală a rapidei industrializări pentru soarta patriei. Din această conștiință ei au sorbit forțe noi, impunîndu-și multe sacrificii, împăcîndu-se cu lipsurile. Munca neprecupețită a milioanelor de oameni a dat roade bogate. În 13 ani, antebelici, U.R.S.S. a înfăptuit, în dezvoltarea sa industrială și culturală, un salt atît de uriaș pe care alte țări ar fi trebuit să-l facă în multe decenii. Ideea leninistă a industrializării socialiste a repurtat o victorie istorico-mondială.

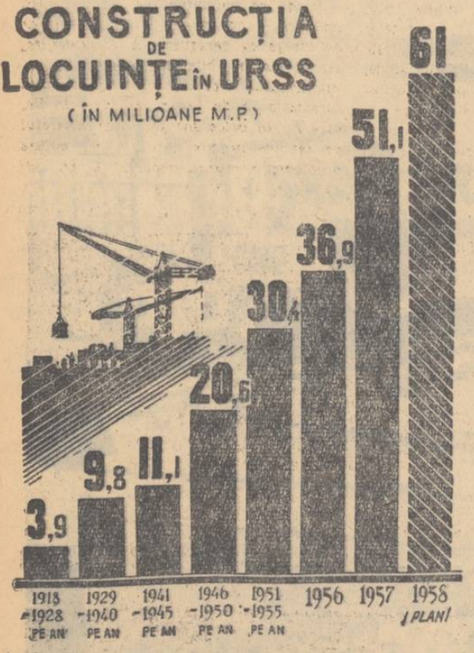

Patosul construcției

Anii 1927—1928. Țara abia păsise în epoca reconstruirii tehnico-economice a industriei. Biruind greutățile, muncind deseori în raioane pînă atunci nelocuite, în condițiile unor mari viscole și ale gerurilor cumplite, oamenii sovietici, cuprinși de patosul construcției, au înălțat noi întreprinderi, au creat orașe. Numai în 12 ani antebelici au fost construite 9.000 de mari întreprinderi industriale de stat.

Chiar în perioada aspră a războiului împotriva Germaniei hitleriste, poporul sovietic a continuat să construiască. În acești ani au fost puse în funcțiune 3.500 întreprinderi mari industriale de stat și au fost refăcute alte 7.500. Un avînt și mai mare a căpătat construcția în anii de pace. În ultimii 12 ani s-au pus în funcțiune circa 11.000 mari întreprinderi industriale de stat, iar în 40 de ani de Putere Sovietică, peste 33.000 de mari întreprinderi industriale de stat și un mare număr de întreprinderi mici și mijlocii. Volumul investițiilor capitale în U.R.S.S. crește necontenit. Numai în anii 1956—1957 în economia națională a U.R.S.S. s-au investit circa 400 miliarde ruble, ceea ce a depășit volumul investițiilor capitale în cei 13 ani antebelici.

Trebuie să reflectăm serios asupra acestor cifre. Principalele fonduri de producție din industrie și construcții în anii 1943—1956 au crescut aproape de 33 ori. În cei 40 de ani, oamenii sovietici au creat o nouă bază materială de producție. Asemenea proporții de creație n-a cunoscut nici o țară din lume, în nici una din perioadele istoriei sale.

Cotitura tehnică

Avîntul puternic al construcției a permis U.R.S.S. să înfăptuiască o adîncă reconstrucție tehnică a tuturor ramurilor economiei naționale.

Unul dintre indicii principali ai nivelului tehnic al producției este stadiul energeticii. Energetica țării, care în trecut era extrem de înapoiată, s-a transformat radical în anii Puterii Sovietice. Dacă în industria prerevoluționară din Rusia forța motrice dominantă era aburul, acum *în industria U.R.S.S. s-a înfăptuit aproape pe deplin electrificarea proceselor de producție.* Înzestrarea electrică a producției a crescut de 20 de ori față de anul 1913.

Sînt uimitoare progresele realizate și în domeniul mecanizării muncii și introducerii de noi procese tehnologice în industria carboniferă, petroliferă, metalurgică, silvică, în construcții, transport. Principalele procese de extracție și transportare a cărbunelui au fost complet mecanizate. În U.R.S.S. au fost create posibilități reale ca în anii apropiați să se înfăptuiască pe deplin mecanizarea complexă a tuturor proceselor de extragere a cărbunelui. În anul 1957, în siderurgie, peste 90 la sută din întreaga fontă se topea în agregate cu reglementarea automată a temperaturii... Aproape un sfert din întregul oțel se topea în cuptoare folosindu-se oxigenul. *În ce privește nivelul de folosire a capacităților sale, siderurgia din U.R.S.S. a depășit toate țările lumii, inclusiv S.U.A.*

Lupta oamenilor sovietici pentru industrializarea țării a făcut ca U.R.S.S. să ocupe unul din primele locuri în lume în domeniul științei și tehnicii. Într-o serie de realizări remarcabile din epoca noastră, Uniunea Sovietică se bucură de prioritate incontestabilă. În U.R.S.S. s-a pus în funcțiune prima centrală atomo-electrică din lume. Avioanele de pasageri sovietice cu reacție sînt cele mai mari și cele mai rapide. De pe șantierele navale sovietice a pornit cel mai puternic spărgător de gheață atomic. Omenirea nu poate să uite că primul satelit artificial al pămîntului a fost creat de către oamenii sovietici și a fost lansat în cosmos de pe pămînt sovietic. Și astăzi, în spațiul ceresc se mai rotește încă cel de al treilea satelit sovietic, care din punct de vedere al proporției, greutății și al aparaturii nu a fost creat pînă în prezent de nici o țară din lume.

Ritmul de producție

Ritmul de producție este indiciul convingător al progresului unei noi formații sociale, a superiorității sale.

Avîntul vertiginos al industriei sovietice a asigurat creșterea producției în anul 1957 de 33 ori în comparație cu anul 1913. Anul acesta nivelul industriei dinaintea revoluției va fi depășit de aproape 36 de ori.

În deplină conformitate cu învățătura leninistă despre industrializarea socialistă, industria grea a crescut neîncetat, mai repede chiar decît cea ușoară. Iar industriile constructoare de mașini, electroenergetică, chimică, au asigurat ritmul de bază al industriei grele.

A dispărut pentru totdeauna caracterul dependent al economiei Rusiei. Țara înzestrată ca nici o altă țară cu bogate resurse naturale, care dispunea de colosale resurse de forțe de muncă, importa înainte nu numai mașini și agregate complexe dar chiar și cărbune și îngrășăminte minerale, cupru și plumb. Astăzi, *U.R.S.S. este una din cele mai mari exportatoare de produse ale industriei grele.*

Pe calea întrecerii pașnice

Uniunea Sovietică, ocupînd primul loc în Europa în ce privește volumul general al producției industriale n-a ajuns însă principalele țări capitaliste din punct de vedere economic, în ce privește producția pe cap de locuitor. Totuși distanța între ele și U.R.S.S s-a redus considerabil în cei 40 de ani. Dacă în 1913 producția de fontă era în Rusia de 8,6 ori mai mică decît în Anglia, în anul 1957, după același indiciu, U.R.S.S. rămînea în urma Angliei numai cu o dată și jumătate. Energia electrică pe cap de locuitor era în 1913 de 7,8 ori mai mică decît în Anglia, iar în anul 1957, de două ori. S-a redus de asemenea considerabil distanța în ce privește producția pe cap de locuitor între U.R.S.S. și S.U.A.

Întrecerea economică dintre U.R.S.S. și S.U.A. a atins o treaptă nouă, mai ridicată. Dacă înainte industria sovietică a depășit pe cea americană numai în ce privește ritmul creșterii, în ultimii patru ani ea a depășit industria S.U.A. și în ce privește proporțiile absolute ale creșterii unor asemenea tipuri importante ale producției cum este minereul de fier, cărbunele, fonta, oțelul, cimentul, țesăturile de lînă. U.R.S.S. a depășit S.U.A. în ce privește producția unei serii de produse pe cap de locuitor. În raportul cu privire la cea de-a 40-a aniversare a Marelui Octombrie, tovarășul N. S. Hrusciov a expus unele date preliminare cu privire la un eventual volum al producției în U.R.S.S. peste 15 ani, adică în anul 1972. Nu s-au terminat încă lucrările de elaborare a planului general de dezvoltare a economiei naționale a U.R.S.S., dar chiar cifrele preliminare, care pot fi deja precizate și mai curînd sporite continuu, arată victoriile istorice viitoare ale U.R.S.S.

În anul 1972 Uniunea Sovietică va produce 250—300 milioane tone minereu de fier, 650—750 milioane tone cărbune, 75—85 milioane tone fontă, 100—120 milioane tone oțel, 350—400 milioane tone petrol, 270—320 miliarde metri cubi gaz, 800—900 miliarde kWh energie electrică, 9—10 milioane tone zahăr, 550—650 milioane metri țesături lînă, 600—700 milioane perechi încălțăminte de piele.

Compararea acestor cifre cu nivelul actual al producției în S.U.A. arată că odată cu realizarea unei limite extreme a acestor cifre, Uniunea Sovietică va lăsa cu mult în urmă actualul nivel industrial al S.U.A. Desigur că și S.U.A. nu vor sta pe loc în această perioadă, dar întrucît Uniunea Sovietică se va dezvolta și de acum înainte mai repede decît S.U.A., atunci va putea ca într-un scurt timp istoric să ajungă și apoi să depășească S.U.A. în ce privește volumul producției și producția pe cap de locuitor.

Un uriaș salt înainte în îndeplinirea planului general de dezvoltare în economia națională a U.R.S.S. se va face încă în următorii 7 ani. La cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. care va avea loc în ianuarie 1959, se vor aproba cifrele de control pe anii 1959-1965. Acesta va fi un nou program grandios al avîntului continuu al economiei sovietice. Realizarea acestui plan va împinge considerabil înainte forțele de producție ale U.R.S.S., va asigura înflorirea bunei stări a poporului, va permite să se facă un uriaș salt înainte pentru soluționarea principalei sarcini economice a U.R.S.S. pe calea întrecerii pașnice economice.

Prof. I. LOKȘIN
doctor în științe economice

O ÎNTRECERE PASIONANTĂ

În cît timp economia U. R. S. S. va întrece pe cea a S. U. A.

Un cetățean oarecare, după cît se pare puțin inițiat în ale politicii internaționale, a cerut unui ziarist din țara sa, comentator al unui cotidian de mare tiraj din occident, să-i răspundă la întrebarea: „Cine va învinge în pasionanta întrecere economică pașnică dintre U.R.S.S. și S.U.A.? *Încurcat, luat pe nepusă masă, ziaristul s-a mulțumit să replice:*

— E întrebarea secolului. Căutați singur răspunsul; orice bibliotecă mare vă pune la dispoziție sute de tomuri.

Nu știu cel s-a petrecut după aceea. În tot cazul, omul nostru caută răspuns la o întrebare care pentru cei inițiați, chiar din occident, nu mai e o întrebare.

★

Deși cunosc răspunsul la întrebarea pusă de cetățeanul nostru, ea continuă că frămînte cercurile cele mai sus-puse din S.U.A. Nu demult a fost numită o comisie prezidențială a Congresului pentru dări de seamă în vederea stabilirii ritmului în care se va putea dezvolta producția industrială a S.U.A. în viitorii ani. Autorii raportului n-au dat dovadă de prea mult optimism. După părerea lor, produsul global al S.U.A. va putea crește pînă în 1965 cu maximum 3,4% pe an.

Date considerate drept maxime de autorii raportului au fost calificate însă de cercurile de specialitate din S.U.A. drept nerealiste. După părerea preopinenților raportului, ritmul real ce poate fi dedus este de 1,6% pînă la 2,2% pe an. Însă nici un asemenea ritm pe care îl presupune raportul nu mai poate fi obținut deoarece factorii de conjunctură care au antrenat pînă în anul trecut economia americană, au fost epuizați.

Îngrijorarea cercurilor conducătoare din S.U.A. este determinată însă de compararea acestor cifre cu ritmul mediu al dezvoltării producției industriale a U.R.S.S., ritm care se ridică la 10% pe an. Diferența este deci deosebit de mare și peste acest calcul nu pot trece cu vederea nici cei cărora această realitate nu le face plăcere, ba din contra.

Pentru cei ce urmăresc întrecerea economică pașnică dintre U.R.S.S. și S.U.A. este limpede că în prezent U.R.S.S. depășește S.U.A. nu numai în ce privește ritmul, ci și în ceea ce privește creșterea absolută a celor mai importante produse industriale. În perioada 1953—1957 creșterea absolută medie anuală a extracției de minereu de fier a fost de 6,1 milioane tone în U.R.S.S., în timp ce în S.U.A. s-a micșorat cu 3 milioane tone anual; la fontă creșterea globală anuală a producției U.R.S.S. a fost de 2,4 milioane tone, în timp ce în S.U.A. de-abia de 0,8 milioane tone. Situația este asemănătoare în ceea ce privește producția siderurgică și extracția de cărbune.

Semnificativ este faptul că în prima jumătate a anului în curs producția industrială a U.R.S.S. a crescut, în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut cu 10,5%, în timp ce în S.U.A. a scăzut cu 10,8%. În primele șase luni ale anului 1958 U.R.S.S. a întrecut de pe acum S.U.A. la extracția de cărbune.

Desigur întrecerea nu se desfășoară numai între cei doi giganți industriali, ea este întrecerea celor două sisteme mondiale.

Cum se prezintă lucrurile din acest punct de vedere?

Greutatea specifică a sistemului socialist în producția industrială mondială a crescut considerabil, ajungînd deja la 38—40%. Ținînd seama de faptul că în țările socialiste trăiește 35% din populația globului *se constată că în 1958 ele fabrică mai multe produse industriale pe cap de locuitor decît țările sistemului capitalist.* Bineînțeles că țările socialiste mai au de întrecut cele mai dezvoltate țări capitaliste din punct de vedere al producției pe cap de locuitor, dar și aceasta este o problemă a viitorului apropiat. Totul demonstrează că timpul lucrează în favoarea socialismului.

O mare îngrijorare provoacă în cercurile conducătoare din S.U.A. faptul că Uniunea Sovietică a ajuns din urmă iar în unele sectoare a întrecut țările capitaliste, inclusiv S.U.A. în ceea ce privește știința și tehnica.

După toate acestea nu este întîmplător că economiștii americani trag concluziile de rigoare. Fără echivoc John Bright în „World News" scria: *„Capitalismul pierde întrecerea. Capitalismul are motive să se teamă de influența pe care o exercită asupra opiniei publice mondiale superioritatea socialismului".*

★

La ora actuală economiștii din țările capitaliste fac calcule despre timpul necesar ca U.R.S.S. să întreacă S.U.A. și din punct de vedere al producției pe cap de locuitor. Aceste calcule ului*esc pur și simplu pe mulți. Profesorul Wisner de la Institutul tehnic din Massachusets a declarat: *„Cînd sînt prost dispus mă gîndesc că peste cinci ani Uniunea Sovietică ne va depăși în mod evident în toate domeniile. Cînd însă privesc lucrurile cu optimism simt că pentru a ajunge la aceasta ea va avea nevoie de 10 ani."*

Desigur, desfășurarea întrecerii nu depinde de dispoziția bună sau rea a domnului Wisner. Ca în orice domeniu își spun cuvîntul relațările concrete. În tot cazul domnia sa nu este departe de adevăr.

Viitorii șapte ani vor însemna o etapă deosebit de importantă în drumul spre victoria definitivă a Uniunii Sovietice în întrecerea pașnică cu S.U.A.

După calculele economiștilor sovietici, pornind de la actualul nivel al producției și de la actualul ritm de creștere a industriei, Uniunea Sovietică va atinge volumul actual al producției industriale a S.U.A. în 7—8 ani, iar în alți 2—3 ani va egala și sporul de producție pe care S.U.A. îl va realiza în viitorul deceniu. Trebuie să se țină seamă și de faptul că pînă atunci populația U.R.S.S. va depăși numeric populația S.U.A. cu circa 15—20%. De aceea vor mai fi necesari încă cîțiva ani pentru a depăși S.U.A. din punct de vedere al producției.

De justețea și exactitatea acestor calcule nu se îndoiesc nici o seamă de oameni realiști din occident. Ziarul „FINANCIAL POST" a publicat un articol al ziaristului american Gordon care a însoțit delegația oamenilor de afaceri canadieni care a făcut o vizită în U.R.S.S. Gordon scria: *„Bussinesmenii canadieni consideră că prin programul său de dezvoltare Rusia va ajunge din urmă occidentul foarte curînd după părerea unanimă în 10—15 ani".*

Raportul de forțe și perspectivele întrecerii între socialism și capitalism este un exemplu viu al superiorității sistemului socialist asupra celui capitalist.

Totul dovedește că la întrebarea „Cine va învinge", istoria și-a spus sentința.

AL. PODARU

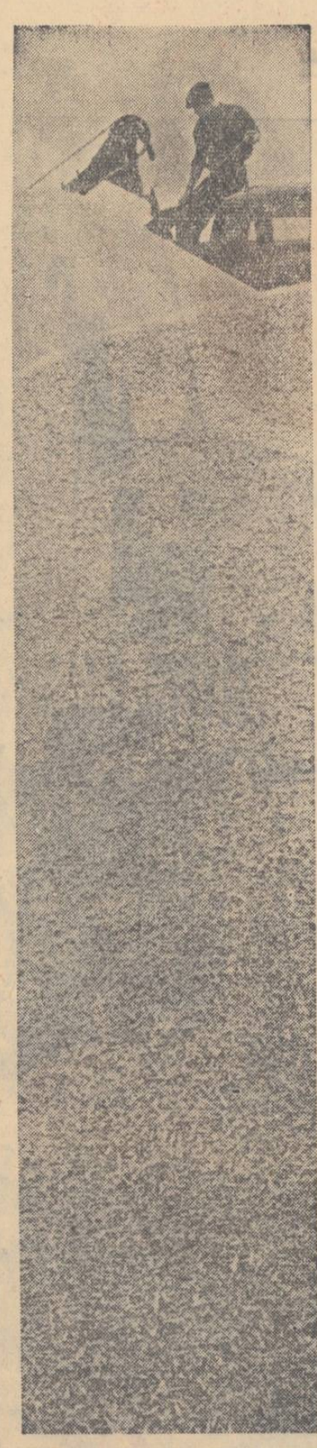

Munți de grîu se recoltează de pe bogatele ogoare colhoznice

RECOLTE DE AUR

(Urmare din pag. I-a)

roade care depășesc închipuirea chiar a bucatelor vreunui ospăț împărătesc, pe care le găsești descrise într-o carte de povești: între pețuri, covoare scumpe și mozaicuri colorate, stau grîne cu bobul rotund, pepeni grei de cîte 20 kg. fiecare, fructe aromitoare, vinuri cu cele mai alese buchete, lînă, produse lactate și cîte altele! Este împărăția belșugului roadelor de aur ale muncii pe care o depun an de an oamenii sovietici pentru a da agriculturii un avînt din ce în ce mai mare.

E greu să-ți manifești preferințele în acest original mozaic de stiluri în construcții, culori și bogății specifice regiunilor din nordul cel mai îndepărtat pînă în regiunile cu clima generoasă a sudului! Ți-a plăcut pavilionul Ucrainei, bogat ornamentat în culori ce amintesc pitoreștile sale costume, cu o bogăție de produse a colhozurilor și sovhozurilor care te fac să înțelegi de ce se dă denumirea de grînar acestei republici sovietice, ți-a rămas în nări mirosul portocalelor și mandarinelor din pavilionul gruzin, aroma renumitului ceai georgian, te-a atras clădirea unde predomină culoarea albastră, a pavilionului Azerbaidjanului cu bogățiile sale specifice climei sau poate austerul pavilion al Siberiei, în care poți vedea mai bine ca oriunde ce au reușit să facă oamenii sovietici prin munca și perseverența lor în condiții destul de vitrege: pămîntul Siberiei dă acum recolte dintre cele mai bogate. Te-ai oprit și la pavilioanele țărilor baltice: Letonia, Estonia, Lituania. Constructorii lor au folosit niște minunate chihlimbare pe care le-au încrustat în sculptura delicată a imenselor porți de lemn de la intrare. N-ai uitat desigur nici minusculul bob de orez pe care apar la microscop portretele lui Marx, Engels, Lenin și cuvintele: „Înainte spre victoria comunismului", nici figura bătrînului Miciurin săpată pe o jumătate de sămînță de măr pe care le găsești expuse în pavilionul armean.

Dacă îți va fi greu vizitatorului să-și exprime preferințele un lucru însă e sigur: nu va pleca de la expoziție fără să-i fi rămas în minte imaginea unui belșug în care s-au contopit energia creatoare, dragostea, avîntul, hărnicia oamenilor sovietici de la un capăt la altul al țării socialismului. În 1957, colhozurile au predat statului 2.370.000.000 puduri grîne iar în 1932 nu predaseră decît vreo 800 milioane puduri. Cele 5800 sovhozuri dispun de peste un sfert din întreaga suprafață cultivabilă a țării și aproape de 30 la sută din toate semănăturile de culturi cerealiere. În comparație cu anul 1953, în sovhozurile cerealiere, producția și predarea de cereale statului au crescut în 1956 de cinci ori. Agricultura sovietică are la dispoziție 1.700.000 tractoare, peste 450.000 combine cerealiere, 660.000 autocamioane. Cifrele acestea le va nota desigur cu grijă orice vizitator.

★

Strînsul recoltei oferă unul din cele mai pitorești și poetice momente din întreaga înlănțuire a muncilor agricole. Și totodată unul din cele mai fericite pentru agricultori: la recoltare ei pot să vadă rodul muncii din timpul unui an întreg. Recolta e așteptată cu mai multă nerăbdare pe imensele terenuri desțelenite, terenuri virgine acum doi-trei ani, care au devenit acum pămînturi roditoare prin munca entuziastă a oamenilor. Numai în trei ani, din 1954 pînă în 1956, suprafața pămînturilor desțelenite a crescut cu 13.700.000 hectare, ceea ce reprezintă cam 150 la sută față de suprafața totală cultivată cu grîu dintr-o țară cum este Canada. Mecanizatorii au contribuit din plin la valorificarea a 36.000.000 hectare de pămînturi virgine și înțelenite în regiunile răsăritene ale țării. Undeva, la mii de kilometri de Moscova, în îndepărtatul ținut al Altaiului, sovhozul Kitmanovschi este astăzi unul din cele mai bogate sovhozuri organizate pe pămînturile desțelenite. O adevărată recoltă de aur au adunat oamenii de pe ogoarele redate agriculturii și lucrate acum cu cele mai moderne mașini. Iar roditoarele pășuni ale colhozurilor din Riazan asigură hrana vacilor de lapte, care au devenit vestite pentru productivitatea lor. Tineretul, această tineret entuziast care a plecat cu cîțiva ani în urmă să cucerească pămînturile înțelenite, a devenit reazămul de nădejde al colhozurilor. Peste 30.000 tineri și tinere lucrează acum în fermele de animale ale colhozurilor din regiunea Riazan. Și rezultatele muncii devin, pe zi ce trece, mai bune.

Aici, în ținuturile acestea îndepărtate ca și în întreaga Uniune, în S.M.T., în colhozuri și sovhozuri, se desfășoară o muncă gigantică, o muncă ale cărei roade uimesc vizitatorul unei expoziții cum este Expoziția Unională din Moscova prin bogăția și varietatea lor, îi lasă în minte pentru multă, multă vreme, o imagine de măreție, de hărnicie, de luptă pentru o viață din ce în ce mai bună.

Lucia MANOLESCU

TOLKACEVII,
o familie de metalurgiști

Galina este al 12-lea membru al familiei Tolkacev, care și-a ales ca profesiune metalurgia. S-ar putea deci presupune că metalurgia este o noțiune strîns legată de numele acestei familii. Însă Galina ne-a spus:

— Cît îi invidiez pe acei care știu de la început ce vor să se facă. La școală mi se spunea că aș avea aptitudini literare. Apoi am fost atrasă de cercul dramatic — visam să mă fac artistă. Mai tîrziu, am fost instructoare de pionieri și se părea că voi ajunge pedagog. Mă mai gîndeam să mă fac medic, ca și Liusia, fiica unchiului Vasili. Apoi, cînd a început să se vorbească despre pămînturi înțelenite, am luat hotărîrea definitivă să mă fac agronom. Am dat examenul de admitere la școala tehnică de agronomie din Orenburg. Învățam bine. La practica de vară însă, undeva într-un colhoz, s-a văzut că habar n-am de agricultură. N-aveam deprinderi pentru munca cîmpului, țineam grebla nu așa, cum se obișnuiește. Mă apropiam de cal altfel decît trebuie și atunci m-am gîndit: Sînt oare bună pentru agricultură? De ce să caut să înțeleg ceva pentru care nu m-am simțit niciodată atrasă, în timp ce acasă rămăsese uzina cunoscută și dragă...

Așa s-a întîmplat că am plecat de la școala tehnică, m-am întors acasă la Novotroițk, m-am angajat la uzină și învăț la școala serală.

— Și o să ajungi metalurgistă?

Galina a ezitat, iar eu nu am mai așteptat răspunsul. Era limpede că fata continuă să-și caute locul în viață, gîndindu-se la profesiunea pe care și-o va alege... Dar despărțindu-mă de Galina, călătorind prin Ural, am cunoscut întreaga mare familie a Tolkacevilor și ulterior mi-a devenit limpede: începînd viața de muncă acolo unde și-a început-o tatăl ei, Galina, fiica maistrului șef Tolkacev, n-a greșit.

În micul orășel Novotroițk din Uralul de sud, locuiește numai o parte a familiei Tolkacev, a maistrului șef Feodor Ivanovici Tolkacev. Frații săi, Vasili și Serghei, locuiesc, împreună cu familiile lor la Nijnii Taghil și lucrează la combinatul metalurgic. Aici, la Nijnii Taghil, l-am cunoscut și pe bătrînul Vasile Ivanovici Tolkacev. Mi-a arătat un caiet subțire, cu scoarțe albastre, intitulat „Jurnalul vieții". Între scoarțele acestuia se găsesc înscrise fapte din viața sa zbuciumată. A fost mobilizat în 1915, a luptat pe frontul german, după Marea Revoluție s-a întors acasă și s-a înrolat voluntar în Armata Roșie. El și frații săi, Piotr și Ilia. Frații au căzut pe front, iar el a luptat pînă în 1922. Demobilizat, n-a stat mult acasă. N-avea gospodărie, să muncească la chiaburi nu voia. A plecat în Donbas, împreună cu fratele său Feodor. Timp de 16 ani a lucrat ca furnalist la Nijnii Taghil. Acum, la 62 de ani, este pensionar. Atîta se desprinde din lectura acestui jurnal al fostului argat, al lui Vasili Ivanovici, metalurgist pensionar, a cărui viață de muncă a fost răsplătită cu ordinele „Lenin" și „Steagul Roșu al Muncii".

— Viața mea din trecut nu se poate compara cu cea de astăzi, — spune el. Acasă la părinți eram patru copii la o pereche de încălțări.

Galina nu știe ce înseamnă patru copii la o pereche de încălțăminte. Ea locuiește într-o casă cu multe etaje. În locuința lor am văzut o pianină și o mașină de spălat rufe. Tocmai pentru ca fata să nu știe ce înseamnă ca patru copii să poarte pe rînd o singură pereche de încălțăminte, au căzut pentru cauza muncitorilor și unchiul Piotr și unchiul Ilia, au luptat și unchiul Vasili și unchiul Serghei.

Feodor Tolkacev este Erou al Muncii Socialiste. Comunist și furnalist ce-și iubește meseria, el a lucrat și la Makeevka și la Nijnii Taghil, la Magnitogorsk și acum la Novotroițk.

Sînt desigur și coincidențe, dar este oare o coincidență că cei trei fii ai lui Vasili sînt și ei metalurgiști la Nijnii Taghil, iar copiii lui Serghei Tolkacev, metalurgiști și ei?

Umblînd prin secțiile uriașe ale Combinatului metalurgic, interesîndu-mă de Tolkacevi, am putut să dau repede de urma lor.

Viktor Tolkacev? Cel de la turnarea metalului? E secretarul organizației de bază.

Boris Tolkacev? De la laminat? Păi ăsta-i un adevărat artist. Cîntă, dansează, conduce întreaga activitate artistică de amatori a uzinei. În muncă? Cunoaște meseria, îi place munca așa încît înțelegi cum lucrează.

Piotr Tolkacev? E cel mai bun mecanic din secție.

Numai o singură dată am întîlnit un Tolkacev care nu era mulțumit cu soarta sa: Nikolai, fiul lui Serghei. Îi este oare rușine cu meseria sa — manevrant la secția vagoane de cale ferată? Nu, nici o muncă nu umilește. Totuși Nikolai nu este mulțumit. A putut să învețe, dar n-a avut chef. Cu 6 clase ce era să facă? Acum s-a desmeticit, lucrează și, în același timp, învață la școala serală, o va termina. Va învăța mai departe. Tolkacevii sînt cunoscuți în Ural și la Magnitogorsk, la Taghil și la Novotroițk ca oameni care știu să reușească. Devreme ce e un Tolkacev, înseamnă că e din familia metalurgiștilor din Ural pentru care slujirea Patriei este un crez.

V. POLÎNIN

Vasili Ivanovici, Feodor Ivanovici și Serghei Ivanovici Tolkacev

Șase membri ai familiei de metalurgiști a Tolkacevilor.

LOCURI CARE EVOCĂ

Marea Revoluție

(Urmare din pag. 1-a)

Cseșinskaia, Smolnîi, fortăreața Petropavlovsk, crucișetorul „Aurora"...

Imaginile se succedau, se întipăreau în minte și în inimă. Era liniște și numai vocea domoală, pectorală, rupea tăcerea deasă, iar cerul albastru întunecat, prin gratia parcă dispărută, nu servea decît de vast și fantastic ecran, pe care se contura, cu o pregnanță izbitoare, întregul film al faptelor evocate...

Multă vreme a trecut apoi, multe lucruri s-au schimbat în țară și în lume. Ca mulți oameni ai muncii din țara noastră, am avut prilejul să vizitez Uniunea Sovietică, să-i respir aerul tare, să-i cunosc nemijlocit oamenii și faptele lor, să calc pe acele meleaguri spre care gîndul înaripat mă purtase în attitea rînduri. Nu voi uita nimic din toate acestea. Aici însă aș vrea să pomenesc doar clipa cînd, proaspăt sosit acum șapte ani la Moscova urcasem scările hotelului „Național" și, intrat în cameră, mă apropiasem de fereastră și am dat la o parte draperia grea. Era tot o seară de toamnă, era tot lună plină... În fața mea, aproape să-l atingi cu mîna — era turnul Spaski, erau zidurile Kremlinului și stelele rubinii care mă salutau împreună cu toată lumea, cu toți oamenii muncii care luptă, zidesc, făuresc viața nouă. Era Kremlinul din povestirea lui Grigore, era Moscova — inima lumii socialiste, era imaginea aevea a acestei biruințe fără seamăn, care transformase comunismul dintr-o „stafie", în realitatea palpabilă, mereu în marș cadențat înainte, către lumea în care va dispare pe veci orice fel de asuprire. Era Moscova din visurile cele mai scumpe, era Uniunea Sovietică odată cu nădejdile cele mai îndrăznețe...

Și numai cînd tovarășii au venit să mă cheme și m-au strigat de mai multe ori, am reușit să mă rup de la fereastră, constatînd că obrajii îmi erau umezi de lacrimi, lacrimi — cînd eu nu am mai plîns din copilărie...

Cum să scrii astăzi, la această nouă și biruitoare aniversare a Marelui Octombrie, despre aceste locuri? Cum să-i spui cititorului cuvînt nou și să-i dai fapte necunoscute, cînd la 41 de ani de la Revoluție și 14 ani de la victoria forțelor democrației și păcii la noi în țară, el a avut la îndemînă atîtea minunate prilejuri de a cunoaște toate acestea din surse mai bune și mai autorizate? Stau cu creionul în mînă în fața paginei albe, cu nenumăratele carnete de notițe alături, strînse în vremea vizitelor făcute prin Țara Constructorilor Comunismului și mă bate gîndul ca de data aceasta să aleg dintre notele mele doar unele însemnări, la prima vedere lipsite de prea mare importanță. Într-adevăr, ce poate spune o lulea, un toc, o mitralieră „Maxim", un nume scrijelat pe un tun, sau zîmbetul unei bătrîne care se apropie de 80 de ani? La prima vedere — nu prea multe. Și, cu toate acestea, fie-mi permis să vorbesc tocmai despre aceste „detalii", mărturii ale unor vremi care nu se uită niciodată, pentru că ele sînt istorie vie, faptă care cere fapte noi, realitate de ieri care trăiește în fiecare din pașii de azi, avînt care animă mereu înainte pentru că e mereu proiectat spre viitor.

Printre nenumăratele exponate ale Muzeului Militar din Leningrad se află țeava și închizătorul unei simple mitraliere „Maxim", de tipul acelora care au cucerit faima încă din vremea revoluției. O mitralieră ca toate suratele ei; aceasta își are însă istoria ei. Rafalele ei, trimise cu mînă măiastră de marinarii Flotei Baltice veniți în furtunoasele zile din Octombrie la Petrograd, au culcat la pămînt sute dintre apărătorii încrîncenați ai Palatului de Iarnă. Împreună cu ostașii Gărzilor Roșii, mitraliera și-a făcut datoria în luptele ce au urmat împotriva albilor, care sub comanda generalului Iudenici amenințau Petrogradul dinspre apus. Puțin mai tîrziu, în focul războiului civil, împreună cu detașamentele de marinari, mitraliera aceasta a urmat drumul glorios pînă la Volga și Don, semănînd moartea în rîndurile dușmanului. Iar apoi, mitraliera a devenit piesă muzeală prețuită în muzeul din Rostov.

Au trecut ani. Norul cumplit, amenințător, care se apropia de patria socialismului, a izbucnit în iureșul cotropitor al invaziei naziste. Prin 1942 Rostovul a fost încercuit și unitățile sovietice, lipsite de aprovizionarea necesară, duceau aci lupte grele împotriva unui dușman mult superior. Unitatea comandată de maiorul Cunicov, fost inginer, a început să-și fabrice singură armele necesare. Tot ce a putut fi reconditionat pentru luptă, a fost luat din muzeu. Și astfel bătrînul „Maxim" și-a regăsit locul de altădată. Drept este că tînărul Pavel Poterea, căruia i-a fost încredințat, abia se născuse în anii de glorie a mitralierei.

— *Să nu-ți faci arma de ocară,* — i-a zis Cunicov. — *Ea a servit în glorioasele zile ale cuceririi Palatului de Iarnă.*

Prin cîte nu a trecut de atunci bătrînul „Maxim"? A lovit dușmanii hitleriști în Crimeea, la hotarele Novorosiisk-ului, a stat și în încercuire, precum a participat și la acțiunile partizanilor. Într-o acțiune temerară, executînd o debarcare prin surprindere, unitatea lui Cunicov, devenit Erou al Uniunii Sovietice, a dobîndit un cap de pod. Micul și îndrăznețul grup a respins consecutiv cîteva zeci de asalturi dușmane. Un proiectil de artilerie l-a doborît pe Pavel Poterea și a deteriorat arma. Întors din spital, mitraliorul și-a regăsit prietena; a fost reparată, pusă la punct. Și iar luptătorii de pe micul platou au deslușit rafalele scurte trase de Poterea. Pînă ce, în lupta de la Stanicika, a căzut comandantul, a fost grav rănit Poterea, iar mitraliera s-a pierdut.

Ani de zile după terminarea războiului s-au mai păstrat urmele crîncenelor lupte care au zguduit aceste meleaguri. Dar oamenii s-au reîntors la muncă pașnică și doar satul, devenit „Cunicovca", mai amintea de bravura celor ce s-au jertfit aci pentru patrie. Pînă ce într-o zi au sosit niște marinari care au cercetat terenul, s-au apucat de lopeți și hîrlețe. Și în puțină vreme a fost regăsit vechiul „Maxim", înapoiat apoi orașului de unde plecase pentru drumul său cel glorios cu zeci de ani în urmă. Iar Pavel Poterea, azi constructor renumit la Rostov, se gîndește cu emoție la revederea cu vechiul său „Maxim", cînd vizitînd Leningradul poate se va întîlni în fața vitrinei cu cine știe ce veteran al marinarilor baltici, care au ținut acelaș „Maxim" în noaptea cînd lua cu asalt Palatul de Iarnă.

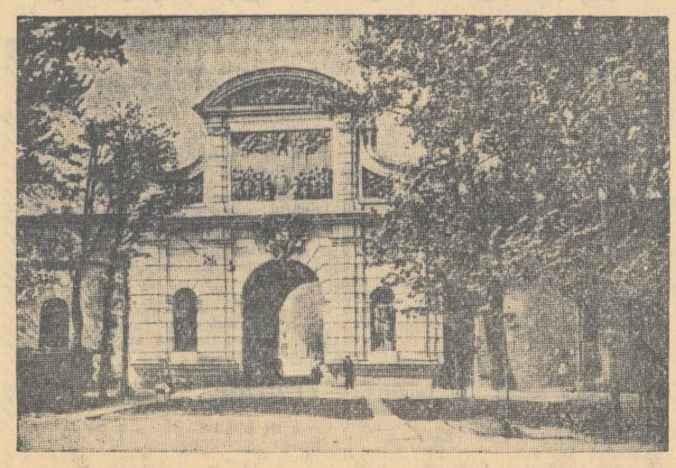

Leningrad: *Fortăreața Petropavlovsk — poarta „Petru"*

La Leningrad, în cartierul Viborg, se află cunoscuta uzină „Karl Marx", veche citadelă revoluționară, care altădată, după cum dorise patronul, purta numele de „Noul Lessner". Aci, la colțul roșu, poți găsi însemne, documente care narează despre vremurile de demult. Te poți întîlni aci și cu veterani ai partidului, muncitori care altădată de aici și-au început drumul glorios, închinat patriei și socialismului. M. Vorobiov, membru de partid din 1917, ne povestește cum Comitetul Central chema muncitorii la respingerea ofensivei lui Kornilov, care voia să înece în sînge Petrogradul revoluționar. Din mîna în mînă trecea manifestul (îl poți vedea și astăzi aci) în care se spunea:

„...Ați fost în stare să răsturnați țarismul — dovediți că nu veți tolera domnia lui Kornilov, omul moșierilor și burgheziei".

Și muncitorii au dovedit-o. Un detașament de 800 de proletari înarmați — Garda Roșie „Lessner" — a pornit la drum sub comanda tov. Soloviov, s-a unit cu cei de la uzinele „Putilov" și au ocupat poziții la Gatcina. Aci au avut loc primele ciocniri, primele victorii. Dar cea mai mare biruință a fost aceea împotriva „diviziei sălbatice", adică a cavaleriei compusă din gruzini și cazaci amăgiți de contrarevoluționari. A intrat în istoria uzinei felul în care cuvîntul viu, sincer, adevărat, al proletarilor, a găsit ecou în sufletul țăranilor în haină militară și cum divizia a refuzat să tragă.

Povestește și P. Arski:

„Cavaleriștii mă întrebau: unde e Lenin? Răspundeam că Lenin e urmărit de Guvernul Provizoriu, care vrea să-l aresteze.

— De ce să-l aresteze? Doar nu e criminal! — se mirau ostașii.

— Nu e! Lenin e cu oamenii muncii, cu săracii — le spuneam eu. Burghezia vrea să pună din nou în lanțuri pe muncitori și țărani. Oare îi veți da mînă de ajutor ca să înece în sînge Petrogradul nostru revoluționar?

— Nu, noi nu vom lupta împotriva muncitorilor! spuneau cavaleriștii".

Iar victoria împotriva lui Kornilov a consolidat poziția bolșevicilor în Sovietele de deputați. Curînd lozinca: *„Toată puterea Sovietelor!"*, a revenit la ordinea de zi.

Tot în cartierul Viborg există o casă modestă, simplă. Aici era locuința vechei bolșevice M. V. Fofanova, casă unde venise Lenin la înapoierea sa din Finlanda, unde a fost nevoit să se refugieze după măcelărirea demonstrației pașnice din 4 iulie. Era tocmai în 20 octombrie, ziua cînd se deschisese preparlamentul burghez din care s-au retras bolșevicii, răspunzînd liniștit la apostrofările și huiduielile cadeților, menșevicilor și socialiștilor-revoluționari:

— Lasă, ne mai întîlnim noi!

Lenin, care îi spusese lui Ordjonikidze încă la Razliv că: *„Puterea poate fi luată acum numai pe calea insurecției înarmate și aceasta nu se va lăsa mult timp așteptată. Insurecția va avea loc în septembrie, cel mai tîrziu în octombrie"*, Lenin venea acum pentru a se pune în fruntea luptei, să conducă insurecția.

Fofanova povestește:

„Imi aduc aminte, așa se întîmplase vineri, pe la ora patru-cinci... Ilici a trecut în camera ce i-a fost pregătită, a mîncat singur și abea dimineața la dejun l-am cunoscut. Era și Nadejda Konstantinova. Imi aduc aminte, Vladimir Ilici a intrat uitînd să-și mai pună peruca și așa l-am cunoscut din prima zi, nepuțind să-i zic altfel, cu toate că mă dăscălea să-i numesc cum îi zice în actele lui (avea un buletin drept dovadă că ar fi muncitor); eu însă uitam asta mereu, precum și el uita să-și pună peruca și parcă în ciuda faptului că tot eu trebuia să-i reamintesc mereu acest lucru...

Istoria cu peruca era așa de complicată că pînă și atunci cînd Ilici s-a dus la Smolnîi în 6 noiembrie și a început să se dezbrace, scoțind pălăria, el și-a scos și peruca și a băgat-o în buzunar; abea cînd din toate părțile au răsunat voci: „Ilici! Ilici!", el și-a dat seama că e prea tîrziu. Așa s-a terminat conspirația cu peruca".

I. Eremeev, muncitor de la uzinele Putilov, membru în garda roșie, povestește:

„In noaptea de 24 spre 25 octombrie (6 spre 7 noiembrie), Vladimir Ilici Lenin a sosit la Smolnîi. El a ocupat o cameră mică la etaj. Garda noastră de la Putilov a primit o sarcină de mare cinste: noi trebuia să păzim pe marele conducător al revoluției...

Toate firele insurecției se concentrau în mîinile lui Lenin. Vladimir Ilici convoca pe reprezentanții raioanelor, uzinelor și unităților militare. El a aprobat planul definitiv al ocupării Palatului de Iarnă, unde era ultimul refugiu al Guvernului Provizoriu în cap cu Kerenski. In noaptea spre 26 octombrie Comitetul militar-revoluționar al Sovietului din Petrograd a declarat răsturnat Guvernul Provizoriu și a transmis puterea celui de al doilea Congres Unional al Sovietelor".

Iar în ajun pleca din Petrograd o telegramă: *„Centrobalt. Trimiteți statutul".* Ceea ce însemna: trimiteți urgent vasele de război și unitățile de marinari. Așa a pornit „Aurora" spre Petrograd și, după dramatice peripeții, a aruncat ancora pe Neva.

Despre acest vas legendar s-a scris mult. L-am vizitat și eu, am stat de vorbă îndelung cu maiorul Lipatov, comandantul său adjunct, fost simplu marinar bolșevic, apoi comisarul vasului. Nu voi descrie aci nici odisea vasului care a luptat în Extremul Orient în 1904, nici salvele trase în 1917 împotriva Palatului de Iarnă, acele salve memorabile care au deschis o nouă pagină în istoria omenirii. Aci vreau să povestesc numai despre o inscripție scrijelată pe... un tun.

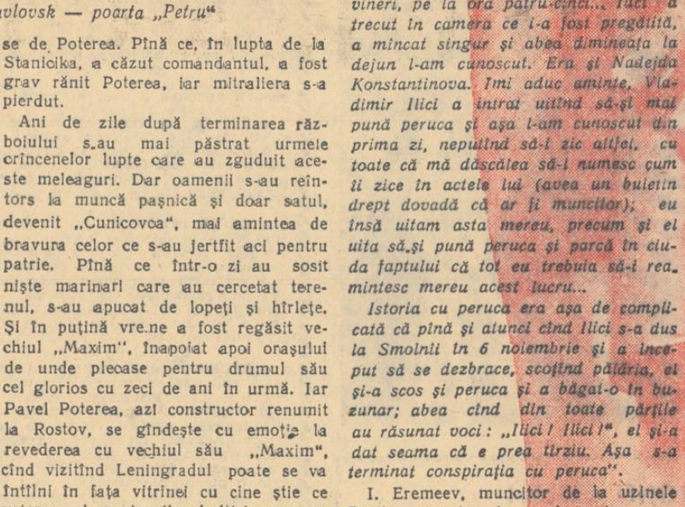

Muzeul central „V. I. Lenin"

De ani de zile vechiul și glorios vas, pe care nu l-au putut scufunda nici năprasnicele bombardamente naziste din timpul ultimului război, servește drept vas-școală pentru cursanții Institutului de marină „Amiralul Nahimov". Și cu toate că „slujba" aci își urmează cursul obișnuit, ca în orice unitate militară, accesul vizitatorilor pe bordul vasului este admis. Într-o zi de toamnă, în fața vasului s-a oprit un om bătrîn, cărunt, dar încă voinic. A rămas pe gînduri, a urcat apoi. Cursanții îl urmăreau cu privirile, puțin nedumeriți, pentru că străinul umbla de parcă ar fi cunoscut toate colțurile. Și iată-l în fața unui tun, cu ochii pierduți în depărtări, mîngîind închizătorul.

— Moșule, cauți ceva?

— Ce să mai caut, fiule, că eu cunosc aci pe de rost fiece cui.

— De multe ori ai vizitat „Aurora" noastră?

— Ce s-o fi vizitat, că eu aci mi-am făcut slujba.

Cercul tinerilor s-a strîns. Toți urmăreau numele săpat în metal: „Mihail Cozlov".

— Da, eu sînt acesta. Tînăr eram, prost. Mi-am zis că trebuie „să-mi pun iscălitura".

— Și ați fost aci cînd a tras „Aurora"?

— D'apoi cum?!...

Nu e chip să taci cînd te asaltează zeci de tineri cu ochii înflăcărați, cu rugămintea de a spune, de a povesti...

Iar povestea lui Mihail Fedorovici Cozlov e simplă și totodată complicată. E istoria unui simplu copil de țăran care a prins dragoste de mare. Și dacă astăzi, pensionar, el s-a întors în satul său natal, Marcova, de lîngă Vologda, în timpul primului război mondial ajunsese comandantul unui tun.

— Spre sfîrșitul lui februarie — povestește vechiul marinar — *au venit zile pline de îngrijorare. Crucișetorul a devenit locul unde erau aduși soldații arestați pentru că nu voiau să se supună comandanților reacționari. Echipajul s-a împotrivit transformării unui vas de luptă într-o temniță plutitoare. Într-o noapte garnistul a sunat alunarea. Ne-am executat. Scos din fire, comandantul țipa: „Vă împușc pe toți!" Din umbră însă cineva i-a răspuns: „N-ai să ne sperii! Primul glonte îl capeți tu!" A fugit comandantul. Dar nimeni nu s-a mai culcat. Dimineața echipajul a eliberat pe cei arestați. Ofițerii au chemat atunci unități militare. S-a tras. Un marinar a fost ucis. Cupa s-a umplut. Intre timp au sosit și muncitorii de la Putilov. Ofițerii au fost izgoniți, pedepsiți. Iar pe catarg a fost ridicat drapelul roșu.*

Tac băieții. Privesc. Cugetă. Într-un tîrziu răsună întrebarea aproape șoptită:

— Și în noaptea aceea?

— Crucișetorul nostru ocupa poziția de lîngă podul Nikolaievski. Era în 25 octombrie. Toți eram la datorie. Grupul meu, lîngă tunurile din stînga. La zece seara am tras. Și parcă întregul echipaj a răsuflat ușurat. A început asediul Palatului de Iarnă...

Ceea ce nu a mai menționat Mihail Fedorovici era faptul că la bord se afla numai o cincime din echipaj. Celelalte patru cincimi se aflau pe mal, în fața Palatului de Iarnă, unde împreună cu muncitorii înarmați au pornit atacul. Și au biruit.

Există colecționari de lulele, pentru care fiecare piesă are însemnătate proprie. Nicolai Romanovici Dojdikov însă nu e colecționar. Nu-l pasionează așa ceva. La drept vorbind nici nu are vreme pentru asemenea treburi. Și asta din simplul motiv că e un om ocupat, legat de viața regiunilor polare, exercitînd aci munca plină de abnegație și importanță a radiotelegrafiștilor. Sînt 35 de ani de cînd Dojdikov petrece prelungile ierni polare în plin întuneric, construind și îngrijind stațiunile de radio îndepărtate. Ori unde s-ar afla însă, în orice colț neumblat al Arcticei s-ar îndrepta, de un lucru nu se desparte: de luleaua lui. Nu că ar fuma-o. E vorba însă de un scump cadou. A primit luleaua în dar de la Lenin.

Din prima clipă a sosirii lui Lenin la Smolnîi, Nikolai Romanovici Dojdikov a trecut în serviciul său în calitate de radio-telegrafist. El îi prezenta lui Ilici radiogramele cu privire la situația de pe fronturi, el avea să primească sarcina de a difuza știrile și ordinele primite.

— Uite ce e, tovarășe, i-a spus Lenin de cum l-a văzut, *te rog să vii zilnic la mine. Iar asta, chiar astăzi s-o difuzezi...*

Și Lenin i-a întins chemarea: *„Către cetățenii Rusiei!"*. Două zile mai tîrziu Dojdikov difuza lumii întregi primele decrete ale guvernului sovietic: despre pace și despre pămînt.

Pînă la mutarea sediului guvernului la Moscova, Dojdikov a servit mereu la dispoziția lui Lenin. Așa s-a întîmplat că într-o zi a fost martorul unei scene pline de haz. Nadejda Konstantinova i-a întins lui Ilici un lucru spunînd:

— Uite ce am descoperit în camera noastră.

— La Smolnîi?! rîse Lenin. Orice istoric ar fi în impas: ce o fi căutînd o lulea în acest pension pentru nobile fete?

S-a întors apoi spre Dojdikov:

— Fumezi, tovarășe? Ei bine, ia-o și fumează sănătos. Cu toate că fumatul nu-ți dă sănătate și eu personal sînt împotriva fumatului. Ia-o totuși drept amintire de la Smolnîi.

De atunci Dojdikov nu se desparte de lulea. Și promite s-o predea muzeului numai atunci cînd va reveni la Leningrad pentru totdeauna.

Smolnîi... Toate drumurile revoluției aicea duc. Clădirea e simplă. Culoarele tăcute. Pe o ușă de lemn ca și celelalte, o tăbliță: *„In această cameră a trăit și a muncit Vladimir Ilici Lenin, de la 6 noiembrie 1917 pînă la 10 martie 1918".* Camera este simplă și ea. Totul a rămas ca în vremea cînd Lenin locuia aci: măsuța mică de lucru, canapeaua îngustă, fotoliile. Un paravan de scînduri. Dincolo, două paturi de fier. Cîte-o pernă, cîte-o pătură. Și o mică oglindă care-și are povestea ei: darul unui simplu ostaș — însoțitorul lui Lenin — Ivlițșev.

Pe coridoarele resfirate ale clădirii ajungi la renumita sală, la aceea unde acum 41 de ani Lenin a proclamat Puterea Sovietelor. Iată și tribuna de unde au răsunat istoricele cuvîntări, iată rîndurile de scaune unde au stat mandatarii muncitorilor, țăranilor și ostașilor. Dar nu e singura sală memorabilă din această clădire. La etajul cinci e o cameră mare. Aci s-a ținut în 19 octombrie renumita ședință a Consiliului militar, împreună cu delegații marilor uzine și unități militare. Aci a vorbit oportunistul Riazanov, chemînd la indisciplină, la neaplicarea directivei C.C. cu privire la insurecție. Și aci a apărut legendara figură a lui Sverdlov, care la perorația panicardă a lichidatoristului a răspuns calm, hotărît, așa cum numai bolșevicii știu să facă:

— Hotărîrea C.C. cu privire la insurecție a fost luată. Mă aflu aci în numele Comitetului Central și n-am să permit nimănui să revizuiască această hotărîre! Rog pe cei care iau cuvîntul să vorbească la chestiune. Raportați cum se desfășoară pregătirea pentru insurecție la uzine, fabrici, în unitățile militare, cum se îndeplinesc indicațiile C.C., cum stau lucrurile cu armamentul, unde e nevoie de ajutor. In ce privește starea de spirit a muncitorilor și soldaților din Piter — noi o cunoaștem și C.C. are toată încrederea în tenacitatea și puterea de luptă a proletariatului și garnizoanei eroice din Petrograd.

Furtună de aplauze. Și respingînd mîrlăiala panicarzilor, delegații trec la măsuri concrete; acele măsuri care aduc la îndeplinire hotărîrile Comitetului Central, acele măsuri care unesc întregul popor muncitor într-un singur front de luptă pentru instaurarea dictaturii proletariatului.

Fiecare colțișor al imobilului este istoria însăși. Și totuși, aci nu e muzeu. Dimpotrivă, clădirea zumzăie asemenea unui stup. Aci e sediul Comitetului regional al P.C.U.S., de aci e condusă întreaga muncă de partid în orașul lui Lenin, în una dintre regiunile cele mai importante ale țării. Tradiția Marelui Octombrie nu a fost transformată aci în piesă de muzeu, ci într-un îndreptar cotidian de muncă, de luptă, de ridicare și mobilizare a tuturor forțelor creatoare pe drumul ales și de mult indicat — drumul comunismului.

De unde se vede aceasta? Din acțiuni asemenea celei care a avut loc acum un an în marea sală de la etajul II, sală în care au răsunat altădată cuvintele lui Lenin. La chemarea Comitetului regional de partid aci s-au întîlnit trei generații de luptători: vechea generație, făuritoarea Revoluției din Octombrie, generația acelora care au apărat-o în focul războiului civil, generația celor ce au restabilit economia țării și au pornit-o spre socialism; era de față și generația oamenilor crescuți de Puterea Sovietică, generația oamenilor care au făurit planurile concrete, au industrializat țara, au înfăptuit colectivizarea și au apărat Puterea Sovietică în lupta cumplită împotriva invadatorilor fasciști; și erau reprezentanții tinerei generații, cei care, pe drumul bunicilor și părinților lor muncesc astăzi în uzine și fabrici, pe șantiere și pămînturi înțelenite, în școli și universități — generația erei energiei nucleare pusă în slujba omului, generația sputnicului și măreților descoperiri, generația care construiește comunismul. Era însăși poporul sovietic aci, poporul erou, poporul făuritor al vieții noi, făuritorul istoriei ce nu a mai fost și va să fie.

75 de ani are astăzi Agrippina Kruglova. N-a fost decît simplă muncitoare, dar e membră de partid din anul 1905. A muncit la fabrica „Promet", cînd nu erau acolo decît 12 bolșevici, dar care știau să ducă după ei 1.200 de muncitori. Cum de era așa ceva cu putință? se întreabă ea.

— Toate au fost cu putință pentru că partidul exprima și exprimă mereu năzuințele și dorința maselor muncitoare, pentru că partidul bolșevicilor apăra și apără interesele lor fundamentale. Partidul nostru e puternic prin legătura lui strînsă cu poporul, pentru că el exprimă just ceea ce simte și spre ceea ce tinde poporul.

Adresîndu-se tineretului, vechea comunistă îi vorbea despre marea moștenire leninistă:

— Lucrul cel mai de preț din această moștenire, îl constituie Partidul Comunist și Statul socialist al muncitorilor și țăranilor, făurit pentru prima dată în lume. Privim viitorul cu încredere. Schimbul nostru, minunatul nostru tineret revoluționar, va continua și va desăvîrși cauza părinților.

De la tribună răsuna cuvîntul unor veterani ca Alexandr Bultjchin, fiul unui turnător din Petrograd, muncitor el însăși, membru de partid din 1912, apoi șeful secției politice din legendara divizie a lui Ceapaev. Și în vreme ce el povestea despre întîlnirile cu Lenin, despre munca ilegală și lupta revoluționară, despre rolul poporului muncitor, la tribună au urcat oameni ca renumitul strungar Vladimir Trutnev, bolșevic din generația mijlocie, inovator, delegat la Congresul al XX-lea al P.C.U.S., sau Nikolai Kovaliov, inginer, Erou al Muncii Socialiste. El au vorbit despre realizările oamenilor muncii, despre felul în care a fost făurită puterea industrială și agrară a U.R.S.S., despre drumul de urmat pentru ulterioara dezvoltare spre comunism.

Natașa Skripneva n-avea acum un an decît 21 de primăveri. La Smolnîi însă ea a vorbit în numele întregului tineret, și nu întîmplător. În două rînduri a fost Natașa împreună cu mii de tineri leningrădeni, în Kazahstan, la strînsul recoltei; împreună cu ceilalți tineri ea muncește și învață așa cum a cerut Lenin tineretului.

— Tineretul sovietic — spunea Natașa — *tinde să îndeplinească sarcina pusă de Ilici — să învețe, să învețe și iar să învețe cu perseverență, cu îndîrjire, cu să devină bun constructor al comunismului. Noi nu uităm și cealaltă sarcină pusă de Lenin, aceia ca în fiecare zi, în orice sat sau oraș tineretul să rezolve practic cutare sau cutare problemă a muncii sociale, fie ea cît de mică, fie ea cît de simplă.*

Și cît de caldă era îmbrățișarea veteranei Agrippina Kruglova care a strîns la piept pe Natașa, simbolizînd parcă amîndouă unitatea drumului și avîntului, preluarea steagului leninist din mînă în mînă, pe același drum călăuzit de Partidul lui Ilici, pe aceeași cale mereu ascendentă, cu ochii mereu îndreptați către viitor.

Leningrad: *Portal dinspre Piața Palatului*

Ori unde îți îndrepți pașii, la Moscova sau Leningrad, la Minsk sau Orenburg, la Odessa sau Vladivostok, pretutindeni veghiază locuri memorabile, mărturia luptelor înverșunate și victoriilor răsunătoare dobîndite sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului. Peste tot locul sînt cinstiți cei căzuți la datorie și sînt chemați oamenii la noi înfăptuiri. Căci mersul înainte e lupta continuă, îndrăznețul înaintare prin veacuri, scrutarea zărilor pe temeiul științei invincibile, arma încercată a partidului călăuzitor.

Spre locul unde și-a trăit ultimele clipe făuritorul acestui partid, îți îndrepți pașii — spre Gorki.

Acolo am fost și eu, cum zilnic se duc sute și mii de oameni sovietici și străini, oameni cu cugetul curat, oameni care cred în viață, în frumusețea umană, în dreptate. Nu voi descrie aci nici camerele simple, austere apropape, unde a locuit genialul Lenin, nici parcul în care s-a plimbat cu Maxim Gorki, nici munca sa încordată pînă în ultima clipă a vieții lui, muncă în slujba partidului și statului sovietic. Voi povesti aci numai despre nemărginita lui dragoste pentru copii, despre grija lui nelimitată pentru viitorul lor. Veneau copiii din sat să-l vadă pe Lenin, și Lenin se ducea în sat, la școală, la pomul de iarnă, să le ducă ceva, să le spună un cuvînt. Iar cînd lovit de gloanțele ucigător a pierdut pentru o vreme putința de a scrie și a trebuit s-o ia școlărește de la început, primul cuvînt pe care-l scrisese era: „Mama" și primul om căruia îi arătase rezultatul efortului său, a fost nepotelul său de 6 ani.

Casa din Gorki — astăzi muzeu, — unde a murit Lenin.

Mai stăruie încă la Gorki și cărțile deschise, așteptînd parcă să vină, să-și reia lectura și munca, cel care, în ciuda anilor cîți s-au scurs, rămîne nestins în mintea și în inima oamenilor. Iar revenit la Moscova, îți îndrepți pașii spre Piața Roșie, spre mausoleu, acolo unde-l vezi pe marele Lenin adormit parcă și totuși veghind în somnul de veci. Veghind, fiește. Căci rămîne mereu Partidul Comunist, Partidul clasei muncitoare, Partidul care de peste o jumătate de veac este călăuza sigură și încercată a oamenilor muncii în lupta lor pentru acea viață care altădată nu a putut fi decît un vis, iar astăzi devine realitatea atotbiruitoare.

Locuri de neuitat, istorie vie...

Continuă chemare la luptă, la muncă, la gînd înaripat, la dragoste nemărginită pentru oameni, la ură nestinsă față de tot ce e dușman vieții, bucuriei, fericirii umane.

Nicolae MORARU

Intîlnire cu incomparabilii actori sovietici

de AURA BUZESCU
Artistă a poporului

Ca artistă sînt mai degrabă obişnuită să mă rostesc de pe scenă. Se înţelege deci, sfiala mea de acum, cînd încerc să evoc cîteva aspecte din impresiile căpătate în turneul întreprins de colectivul Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" în U.R.S.S.

Moscova o cunoşteam de acum cîţiva ani, cînd un grup de artişti romîni am fost trimişi de partid şi guvern în U.R.S.S., nu ca să dăm spectacole ci pentru schimb de experienţă.

Dar de atunci, cîte schimbări! Moscova e un şantier uriaş; se construieşte fără încetare, pe întinderi imense. Mergi ore întregi în goana automobilului, prin noile cartiere, care parcă nu se mai isprăvesc. Se clădeşte într-un ritm vertiginos. Acest ritm vertiginos l-am întîlnit şi la Moscova şi la Zaporoje şi la Chişinău.

De data asta eram pătrunşi de un fior nou, de o emoţie extraordinară, căci ştiam că ne vom prezenta în faţa unui public renumit pentru simţul lui artistic, un public care nu ne cunoştea limba şi în faţa căruia trebuia să venim cu grija şi mîndria de a arăta la ce nivel se găseşte arta teatrală în R.P.R., slujită de astă dată de colectivul cel mai ales al Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" din Bucureşti.

Toţi, dar absolut toţi colegii, de la cel mai tînăr pînă la cel mai în vîrstă, am înţeles că în-

Artistul poporului din U.R.S.S. Vasili Toporkov, stă de vorbă cu artistul emerit Radu Beligan

cercarea nu era uşoară; publicul sovietic cu marii şi incomparabilii lui artişti, conduşi de o direcţie de scenă în care s-au ilustrat atîţia maeştri de renume mondial în frunte cu genialul Stanislavski, ne obligau să ne prezentăm într-o formă cît mai apropiată de realizările teatrelor sovietice.

Colegii noştri şi-au luat inima în dinţi şi au depus tot elanul lor, arătînd tot ceea ce poseda fiecare ca talent şi ştiinţă teatrală. De la primele replici, din tăcerea şi atenţiunea publicului şi apoi din aplauzele neprecupeţite care au urmat, şi-au dat numai decît seama că bătălia era cîştigată.

Printre spectatori se aflau cei mai mari critici de teatru, cei mai mari directori de scenă şi cei mai mari actori.

După lăsarea cortinei, la fiecare sfîrşit de spectacol, aceşti iluştri reprezentanţi ai teatrului sovietic au venit pe scenă ca să strîngă mîinile şi să felicite pe artiştii romîni, care le procurase înalte emoţii de artă.

Artiştii romîni, emoţionaţi pînă la lacrimi, nu ştiau cum să le mulţumească colegilor sovietici, care cu atîta prietenie şi admiraţie cinsteau triumful teatrului romînesc.

A nu cunoaşte limba înseamnă oriunde pe pămînt, un impediment serios. La spectacolele noastre, textul se transmitea prin căşti, în limba rusă. Totuşi, în serile în care eu n-am jucat, am observat în sală un fenomen care s-a repetat matematic. Spectatorii ascultau la început cu casca la ureche, şi pe măsură ce înainta spectacolul, renunţau la aparat pentru plăcerea de a vedea şi urmări liber şi mai bine pe actorii noştri.

Publicul sovetic e un public rar, înţelegător, mare amator de teatru bun. Actorul se simte fericit cînd are în faţa lui un asemenea public.

Manifestaţiile de apreciere şi dragoste ce ni le-a făcut publicul sovietic, criticii de teatru, directorii de scenă şi colegii noştri din Moscova, Zaporoje şi Chişinău, nu le voi uita niciodată şi sper să mă reîntorc cît mai curînd în U.R.S.S. cu ansamblul Teatrului Naţional „I. L. Caragiale", pentru a întări şi mai mult adînca prietenie, ce ne leagă pe noi, actorii romîni, de publicul sovietic, de marii săi oameni de teatru.

Primirea colectivului Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" în gara Kursk din Moscova

MARELE AVÎNT AL CINEMATOGRAFIEI SOVIETICE

Incepe turnarea filmelor „Război şi Pace", şi „Pămînt desţelenit"

Articol special pentru „MAGAZIN"

In primul semestru al anului curent, studiourile cinematografice sovietice au creat 41 de filme artistice de lung metraj (faţă de 33 în aceeaşi perioadă a anului trecut). Numărul spectatorilor de cinematograf a crescut în aceeaşi perioadă cu peste 135 milioane.

Cinematograful este una din artele cele mai îndrăgite de poporul sovietic. Intr-un singur an — 1957 — aproape 3 miliarde de oameni din U.R.S.S. au vizionat filme sovietice. Pe an ce trece cinematografia sovietică creează tot mai multe filme. Este deajuns să arătăm că dacă în 1951 în U.R.S.S. au fost turnate numai şase filme artistice, în 1957 au fost turnate 92 de filme.

Despre ce vorbesc filmele sovietice create în 1958? Aceste filme se ocupă de problemele muncii paşnice constructive, ele sînt consacrate dragostei pentru om, prieteniei dintre popoare, trecutului eroic al poporului rus, istoriei statului sovietic etc. Unul dintre evenimentele de seamă în viaţa culturală a Ţării Sovietice în acest an l-a constituit realizarea filmului în trei serii: „PE DONUL LINIŞTIT", — ecranizarea romanului cu acelaşi titlu al cunoscutului scriitor sovietic Mihail Şolohov. Vizionînd această trilogie cinematografică, spectatorul reciteşte parcă epopeea lui Şolohov, retrăieşte emoţiile eroilor, încearcă o nouă desfătare evocată de frumuseţile fără seamăn ale stepelor Donului. Creatorii filmului „Pe Donul Liniştit", în frunte cu regizorul Serghei Gherasimov, au reuşit să transpună în limbaj cinematografic opera lui Şolohov. După ce a vizionat a treia serie a filmului, marele scriitor a scris redacţiei ziarului studioului cinematografic o scrisoare, în care arată: *„Am văzut seria a treia a filmului „Pe Donul liniştit". Bravo. Multe mulţumiri pentru că aţi reuşit să realizaţi în doi ani şi jumătate un lucru pentru care mie mi-au trebuit cincisprezece ani".*

Spectatorii au dat o înaltă apreciere noului film al lui Serghei Iutkevici „POVESTIRI DESPRE LENIN", care dezvăluie pagini din viaţa marelui creator al statului socialist. Un film realizat cu talent, cu un bogat conţinut ideologic şi la un nivel artistic ridicat este filmul „COMUNISTUL", în regia lui Iulii Reisman. In film sînt întruchipate cele mai bune trăsături ale omului sovietic, devotat cauzei revoluţiei, gata să-şi dea şi viaţa pentru fericirea şi libertatea poporului său.

De o mare admiraţie s-au bucurat primele două serii ale trilogiei de filme pentru ecran lat, „CALVARUL", ecranizare după romanul cu acelaşi nume al lui Alexei Tolstoi şi realizat de Grigori Roşal.

O bună apreciere a primit şi filmul „IDIOTUL", după romanul genialului scriitor rus Feodor Dostoevski.

In ultimii ani, în cinematografia sovietică au apărut nume noi. Care este biografia creatoare a acestor noi talente? O trăsătură caracteristică este că sînt cu toţii tineri. *Elina Bistriţkaia* (Axinia din „Pe Donul liniştit"), *Oleg Strijenov* (Afanasie Nikitin din „Călătorie peste trei mări"), *Piotr Glebov* (Grigorii din „Pe Donul liniştit"), *Rufina Nifontova* (Katia din „Calvarul") sînt toţi oameni noi în cinematografie. *Tatiana Samoilova*, de pildă, care a repurtat un succes strălucit la Festivalul de la Cannes, este studentă în ultimul an al Institutului de Artă Teatrală, iar rolul Veronikăi din „Zboară cocorii" a fost primul ei rol mai important în cinematografie.

Lucrări cinematografice valoroase au fost realizate de cineaştii sovietici şi în domeniul filmului documentar şi de popularizare a ştiinţei.

In prezent, în faţa cinematografiei sovietice stă problema perfecţionării măestriei. Acestei probleme i-a fost consacrată prima conferinţă unională a lucrătorilor din cinematografie, care a avut loc la începutul acestui an. In faţa cineaştilor sovietici stă sarcina de a întruchipa, în imagini artistice, procesele remarcabile ale realităţii socialiste, sarcina de oglindire a creşterii, fără precedent, a activităţii politice şi în producţie a oamenilor sovietici.

Filmele sovietice se bucură de căutare şi în ţările de peste hotare. Producţiile cinematografice sovietice sînt prezentate în peste 70 de ţări. In ultimele luni festivaluri ale filmului sovietic au avut loc în Anglia, Argentina, Austria, Italia, S.U.A., Uruguay şi în alte ţări. Despre faptul că diferite filme sovietice au fost distinse la festivaluri internaţionale s-a scris nu odată. Anul trecut, de pildă, 19 filme sovietice au fost distinse cu premii internaţionale, succesele din acest an de la Cannes şi Karlovy Vary sînt încă vii în mintea tuturor.

Ce perspective se deschid în faţa cinematografiei sovietice în viitorul cel mai apropiat? Numărul filmelor realizate în 1958 va fi de 140. Dintre marile opere literare care vor fi transpuse pe ecran amintesc doar filmul „RĂZBOI ŞI PACE" în patru serii, după nemuritorul roman al lui Lev Tolstoi şi ecranizarea romanului „PĂMÎNT DESŢELENIT" de Şolohov. Dintre coproducţii amintesc filmul „IN AJUN", realizat împreună cu cineaştii bulgari, după romanul lui Turgheniev, filmul „SAMPO", împreună cu cineaştii din Finlanda, iar în curînd vor începe filmările pentru coproducţia sovieto-franceză „NORMANDIE NEMAN", o relatare a faptelor eroice de luptă ale aviatorilor francezi şi sovietici în anii celui de-al doilea război mondial. *Nikolai Ohloskov*, artist al poporului din U.R.S.S., realizează împreună cu renumitul regizor grec *G. Zerves*, filmul „ILIADA" după motivele epopeii antice a lui Homer.

Cineaştii sovietici lucrează la realizarea unor filme documentare închinate unor cunoscuţi luptători pentru pace: JOLIOT CURIE şi LOUIS ARAGON, GO MO JO şi HEWLET JOHNSON etc.

Toţi aceşti care lucrează în arta cinematografică sovietică sînt animaţi de dorinţa de a-şi pune întregul lor talent, întreaga lor pricepere şi toate cunoştinţele, în slujba aceleiaşi cauze mari pentru care luptă popoarele U.R.S.S. — *cauza construcţiei societăţii comuniste, cauza păcii în lumea întreagă.*

Poate fi ceva mai frumos?

A. FINOGHENOV

Noi lucrări ale compozitorilor sovietici

„Lumini pe Angara", aşa se numeşte noul poem simfonic al lui G. Taranov, scris după ce compozitorul ucrainian s-a înapoiat din vizita făcută la hidrocentrala de la Bratsk. Acest poem, care a răsunat de curînd, în interpretarea Orchestrei Simfonice de Stat a R.S.S. Ucrainene, cu ocazia deschiderii stagiunii Filarmonicii din Kiev, a fost închinat celui de-al XXI-lea Congres al Partidului Comunist din Uniunea Sovietică.

Vestea îmbucurătoare cu privire la convocarea Congresului Partidului a însufleţit pe compozitorii din republică la crearea unor noi opere, care preamăresc munca constructivă a oamenilor sovietici şi partidul comunist.

In ajunul celei de a 41-a aniversări a Marelui Octombrie, vor fi interpretate cantata **„Povestirile lui Octombrie"** de G. Jukovski, **Oda lui Octombrie"** de A. Stogarenko, operele simfonice ale lui D. Klebanov, F. Bogdanov, I. Polski.

In cinstea Congresului al XXI-lea al Partidului Comunist din Uniunea Sovietică se va organiza la Kiev o săptămînă a muzicii sovietice ucrainiene.

O operă pentru copii în Estonia

Eugen Kapp, artist al poporului din U.R.S.S., a terminat o operă pentru copii intitulată „Poveste de iarnă". In această operă, autorul foloseşte melodiile populare şi tradiţiile realiste ale creaţiei muzicale estoniene. Opera va fi montată de teatrul „Vanemuine" din Tartu.

Dans moldovenesc

Fotografia: V. ŞAHOVSKOV

ECOURI

Cinematografice

• **PRINTRE** filmele create la Leningrad care vor fi prezentate încă înainte de sfîrşitul anului, se numără şi filmul istoric revoluţionar **„Prima zi"**, realizat de Frederich Ermler după un scenariu al lui C. Isaiev. Eroii acestui film sînt muncitori din Petrograd, care au luat parte la Revoluţia din Octombrie. „Prima zi" e începutul unei epopei cinematografice în trei părţi.

• **LA LENINGRAD** se realizează producţia cinematografică **„Părinţi şi copii"**, după renumitul roman cu acelaşi nume al lui Ivan Turgheniev. Rolul Anei Odinţova, în acest film care zugrăveşte societatea rusă de la mijlocul secolului trecut, va fi interpretat de binecunoscuta actriţă Alla Larionova.

• **LA STUDIOURILE** „Mosfilm", regizorii Teterin şi Bobrovski lucrează la filmul „Mumu", inspirat după cunoscuta povestire a lui I. Turgheniev. In rolul dificil al paznicului Gherasim, om lipsit de grai, va apare artistul A. Kocetkov, în rolul spălătoresei Tatiana — artista N. Grebeşkova. Pentru „rolul" căţelului „Mumu" au fost încercaţi aproape o sută de cîini.

• **TOT** la „Mosfilm" se desfăşoară intens lucrările de turnare a filmului în culori pentru ecran lat **„Dimineaţa posomorită"**, partea finală a trilogiei „Calvarul" de A. Tolstoi, realizată de regizorul Roşal.

• **CE SE INTIMPLA** cu o mamă cînd vede în odrasla ei un „copil minune" şi vrea să-l facă neapărat muzician, ba chiar unul renumit? Iată subiectul unei comedii vesele, ce se realizează în prezent la „Mosfilm" şi în care va apare una dintre cele mai populare actriţe ale ecranului sovietic Zoia Fedorova.

• **RECENT,** opinia publică sovietică a omagiat memoria eminentului regizor de cinematograf sovietic, V. I. Pudovkin, maestru renumit al artei cinematografice. Pe faţada casei cu nr. 31/29 din strada Vorovski (Moscova) unde a trăit în ultima vreme Pudovkin, a fost fixată o placă comemorativă. Cu acest prilej, foştii colaboratori au împărtăşit amintiri despre marele artist.

• **LA FESTIVALUL** internaţional al filmului care s-a desfăşurat la Statford (Canada) filmul sovietic **„Don Quichotte"** s-a bucurat de un mare succes. Artistul poporului din U.R.S.S., N. Cerkasov, interpretul rolului lui Don Quichotte, a primit premiul „Celui mai bun actor".

• **CONTINUIND** colaborarea lor creatoare care a avut drept rezultat filmul **„Afacerea Rumianţev"**, regizorul Iosif Heifitz şi scriitorul Juri Herman au creat romanul film **„Prietenul meu cel foarte drag"**. Eroul acestui film care a fost creat în studiourile Lenfilm, e un tînăr medic ce se dedică în întregime profesiunii sale. Rolul principal e deţinut de Alexei Batalov, interpretul lui Boris din „Zboară cocorii".

• **INSPIRINDU-SE** după romanul „Intr-un oraş" de V. Nekrasov, regizorul Vladimir Vengherov a realizat filmul **„Se aprind focurile oraşului"**.

• **DUPA** povestirea lui A. Sakmin **„Ecoul războiului"**, regizorul N. Rozantzev a realizat filmul **„Viaţa în mîinile tale"**. Filmul relatează eroismul unor săpători care au descoperit şi făcut inofensiv un depozit de obuze şi de mine lăsat de fasciştii în oraşul Kursk.

• **IN STUDIOURILE** Lenfilm se lucrează acum la două filme realizate după operele clasicilor ruşi. Pentru transpunerea pe ecran a operei **„Eugen Oneghin"** de Ceaikovski îşi vor da concursul cei mai buni cîntăreţi al Teatrului Mare. Teatrul de Operă şi Balet Kirov din Leningrad şi alte trupe muzicale.

• **PENTRU** anul viitor studiourile Lenfilm vor turna, în colaborare cu cineaştii cehoslovaci, un film despre marele scriitor şi gazetar comunist Julius Fucik.

Teatrale

• **IN U.R.S.S.** sînt 513 teatre. Aceasta înseamnă că în decursul unui an au fost prezentate cîteva mii de premiere. 300.000 de spectatori frecventează zilnic teatrele.

Literare

• **O REVISTA** literară din Riazan a publicat recent un scenariu de Serghei Esenin, intitulat **„Aurora care cheamă"** şi consacrat evenimentelor Revoluţiei din Octombrie. Scenariul a fost scris de Esenin în colaborare cu trei prieteni ai săi şi ei poeţi. Manuscrisul era considerat pierdut şi a fost găsit din întîmplare în arhivă.

• **EDITURILE** din Leningrad pregătesc traduceri în ruseşte din poezia lui Julius Veksela, celebru poet finlandez din secolul al XIX-lea. Culegerea va cuprinde 80 de poezii şi tragedia în versuri **„Taniei Jurt"**.

• **CU OCAZIA** bicentenarului lui V. Kapnist, scriitor rus din secolul al XVIII-lea, au avut loc la Moscova, Leningrad şi Kiev manifestări comemorative. Printre operele cele mai cunoscute ale scriitorului se numără **„Odă contra sclaviei"**, comedia **„Şicană"**, care a jucat un însemnat rol în dezvoltarea genului satiric în dramaturgia rusă şi altele.

• **IN UNIUNEA SOVIETICA** se editează zilnic circa 3,5 milioane exemplare cărţi. Fondul celor 394.000 de biblioteci din ţară a alcătuit, în anul 1957, 1,5 miliarde cărţi.

Muzicale

• **CU OCAZIA** celei de-a douăzecea comemorări a morţii marelui cîntăreţ Feodor Şaliapin, la muzeul Teatrului Bakhurin din Moscova a fost deschisă o expoziţie. Se află expuse acolo numeroase obiecte, printre care: un afiş al Operei din Ufa, datînd din anul 1891, pe care figurează pentru prima oară numele lui Şaliapin în rolul unui corist, articole de ziar, fotografii care-l înfăţişează pe cîntăreţ împreună cu Gorki, Repin, Kuprin, Rahmaninov, etc.

IN VIZITA LA ŞOLOHOV

Un foto reporter al revistei ilustrate „Uniunea Sovietică" l-a vizitat de curînd pe Mihail Şolohov în staniţa căzăcească Veşenskaia, unde locuieşte marele scriitor sovietic.

In fotografia din stînga (sus) iată-l pe autorul romanelor „Pe Donul liniştit" şi „Pămînt desţelenit", culegînd flori de cîmp; în clişeul din stînga (jos) Şolohov cu cîţiva consăteni la pescuit pe Don; în dreapta, Şolohov şi cîinii lui favoriţi.

O seară a prieteniei

(Urmare din pag. I-a)

Aici a fost creată o secţie automată, cu o capacitate de producţie de 1,5 milioane rulmenţi pe an. In secţie nu se văd aproape deloc muncitori. Totul se face automat.

Anul acesta, colectivul fabricii a trecut la ziua de muncă de şapte ore. Odată cu trecerea la programul de şapte ore, productivitatea muncii nu numai că n-a scăzut, dar a crescut. Muncitorii au acum mai mult timp pentru

Se vizitează expoziţia „Cronica vieţii din R.P.R."

odihnă, pentru viaţa obştească, pentru învăţătură. Sute de oameni învaţă în şcoli serale sau fără frecvenţă, în institutele superioare de învăţămînt; la club domneşte o activitate intensă. Aproape opt sute de tineri şi tinere din fabrică iau parte la activitatea diferitelor cercuri şi ansambluri de artişti amatori.

Colectivul fabricii face parte din Asociaţia pentru prietenia sovieto-romînă.

Acum cîteva zile a avut loc la clubul fabricii o seară consacrată colaborării şi prieteniei dintre popoarele noastre. Au fost prezenţi foarte mulţi muncitori şi muncitoare, ingineri şi tehnicieni. Inainte de începere, puteau fi văzute grupuri discutînd cu însufleţire. Erau muncitori şi tehnicieni sovietici, alături de studenţii romîni care învaţă la Moscova. Erau de faţă şi membri ai Ambasadei R.P.R. la Moscova.

Participanţii la seara prieteniei au privit cu interes o expoziţie de fotografii care le-a înfăţişat imagini din viaţa oamenilor muncii din Republica Populară Romînă, apoi au ascultat relatările tovarăşilor sovietici care, cu diferite prilejuri, au vizitat Romînia. In încheierea relatărilor, directorul fabricii, A. A. Gromov, care a străbătut, în rîndurile colectivului, drumul de la muncitor strungar la conducător de întreprindere, care este şi laureat al Premiului Lenin, dă citire unui mesaj de salut către prietenii romîni după care înmînează reprezentantului ambasadei R.P.R. în Uniunea Sovietică, tov. Traian Şelmaru, un dar — macheta unor rulmenţi. Cei prezenţi aplaudă şi aclamă poporul romîn care sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn construieşte cu succes socialismul.

A urmat apoi un concert. Era un concert neobişnuit. Era mai curînd o întrecere creatoare între colectivele de artişti amatori ai studenţilor romîni şi ale tineretului din fabrică. Dansatorii romîni execută cu foc dansuri din patria lor. Iată şi echipele de dans ale tineretului din uzină. Ele nu se lasă mai prejos şi bat pasul unui joc romînesc. Urmează cîntăreţi romîni, iar apoi pe scenă urcă din nou tineri şi tinere din fabrică. Publicul a aplaudat cu generozitate pe artiştii amatori, sovietici şi romîni, văzînd pe scenă o întruchipare vie şi luminoasă a prieteniei dintre tineretul romîn şi sovietic.

Pînă la ore tîrzii a ţinut această manifestare a prieteniei.

Text şi fotografii: V. BIRIUKOV

Ansamblul de dansuri populare al studenţilor romîni îşi demonstrează măiestria

SERGHEI ESENIN

Cantată

Fie-vă ţărna uşoară,
Fraţi ce în glie-aţi rămas!
Zid al Kremlinului, iară
Oastea ţi-o numără azi.

Fulgere roşii brăzdară
Bolta sub care clădim
Fie-vă ţărna uşoară,
Fraţilor din ţintirim!

Ca o pecete fierbinte
Soarele stă veghetor
Fraţilor scumpi din morminte,
Fie-vă somnul uşor!

Paşii ne duc înainte.
Faţa mi-i spre viitor.

1919

LEV SOROKIN

Legendă

Eu asta n-am văzut-o... De faţă n-am fost eu...
Dar în popor se spune — că de mauzoleu,
In patruzeci şi unu — an greu şi încercat —
Se-apropie în taină, prin ceaţă, un soldat.
Baloanele captive pluteau sub cerul sur.
Era Mauzoleul închis şi prin prejur
Intrau în ceas de veghe tovarăşii bătrîni
Cînd s-a ivit soldatul, cu inima în mîini —
Ca pe-un permis ţinînd-o. Le-o arătă şi-apoi,
Pe scările de piatră, ca pe covoare moi,
Păşi încet, cu grijă, în cripta îngheţată.

— „Tovarăş Lenin, zise, vrăjmaşii niciodată
Nu vor putea s-ajungă pînă aici!"...
Şi cînd
Se năpustiră tancuri, spre Moscova, urlînd
De după baricadă se ridică el primul
Şi duşmanii acolo şi-aflară ţintirimul.

Eu asta n-am văzut-o... De faţă n-am fost eu...
Dar în popor se spune — că de mauzoleu,
In patruzeci şi unu — an greu şi încercat —
Se-apropie, în taină, prin ceaţă, un soldat.

In romîneşte de Victor TULBURE

Clovnul Oleg Popov, la el acasă...

Desen de E. ZMOIRO

Meridiane sovietice

INGINERUL V. Milogradov, de la regionala feroviară Taşkent, a inventat un aparat „vigilent", care avertizează asupra eventualelor avarii în transportul feroviar. Aparatul se instalează în cabina mecanicului de locomotivă. După un anumit interval de timp, mecanicul trebuie să apese pe un buton al aparatului. Dacă el nu face acest lucru, înseamnă că i-a slăbit atenţia, că s-ar putea să nu observe semnalele semaforului sau avertizările revizorilor de cale, prin urmare s-ar putea produce o avarie. In acest caz, la început aparatul înştiinţează mecanicul printr-un semnal sonor, după care intră în funcţiune autostopul.

●

LOCUITORUL P. Lebiga din oraşelul Cervony Dvor (Ucraina), săpînd în grădina sa, a găsit o medalie rară, de bronz, reprezentînd pe o parte chipul lui Karl Marx înconjurat de o inscripţie în limba engleză: „Proletari din toate ţările, uniţi-vă", iar pe revers, globul terestru, două mîini care se string şi cuvintele: „Unire, întrajutorare şi educaţie". S-a stabilit că moneda a fost bătută în S.U.A. în 1910 de una din organizaţiile muncitoreşti.

●

CERCETATORII sovietici au arătat de curînd, în publicaţii de specialitate, că folosirea sării vitaminate contribuie în mare măsură la creşterea valorii vitaminice a alimentelor.

Ce este această sare vitaminată? O simplă sare de bucătărie, căreia i s-a adăugat vitamina C. Această sare nu schimbă gustul sau mirosul alimentelor. Pentru vitaminarea sării se adaugă 0,5 pînă la 1 la sută vitamină C şi 5 la sută amidon de cartof, care împiedică stricarea sau alterarea vitaminei.

Cercetătorii sovietici subliniază necesitatea producţiei pe scară largă a sării vitaminate şi introducerea ei atît acasă cît şi în cantine sau restaurante.

●

ACEASTA lămîie, în greutate de 485 grame, n-a crescut în vreo seră sau în ţările calde. Fructul a

fost cultivat în casă, de un locuitor al oraşelului Puşkin de lîngă Leningrad.

●

IN KAZAHSTANUL de răsărit se construieşte una din cele mai mari instalaţii din lume pentru transportul minereului din mină cu ajutorul... apei. Apa ce se adună în mină sub o presiune de 50 de atmosfere, va scoate la suprafaţă nu numai sterilul, dar şi minereul măcinat în prealabil în morile subterane. Un astfel de procedeu de transport va elimina necesitatea construirii unor puţuri de extracţie. In locul lor va fi suficient să se foreze o sondă cu un diametru nu prea mare şi să se introducă în ea conductele transportului hidraulic vertical. Instalaţia va putea scoate la suprafaţă de la o adîncime de 400 m, 20 m.c. de steril sau minereu pe oră.

●

LABORATOARELE de parfumerie din U.R.S.S. creează anual 8—9 feluri noi de parfumuri. In prezent fabricile de specialitate produc peste 300 de parfumuri care se bucură de mult succes şi peste hotare.

●

TREI manuscrise ale lui Regiomontanus, un mare astronom şi matematician al secolului al XV-lea, au fost descoperite recent în arhivele Academiei de Ştiinţe din Leningrad. Regiomontanus este autorul unor lucrări însemnate privind teoria mişcării planetelor. Tabelele sale astronomice au fost folosite în călătoriile lor de Vasco de Gama, Columb şi Amerigo Vespucci. Pînă acum nu se ştia unde se află manuscrisele savantului astronom.

●

LIDIA KACINIAN din Erevan a născut la vîrsta de 30 de ani doi gemeni cîntărind împreună 8,450 kg.

●

„FLORA U.R.S.S.", o importantă lucrare ştiinţifică la care lucrează botaniştii sovietici (şi din care au apărut pînă în prezent 24 volume) va cuprinde studii asupra aproximativ 17.000 de specii de plante superioare şi circa 100.000 de specii de plante criptogame.

●

FLOTILA de baleniere „Slava" s-a întors de curînd la Odesa. Bilanţul celor 8 luni de vînătoare: 4112 balene.

●

SERVICIUL fluvial moscovit şi-a comemorat recent centenarul. In anii Puterii Sovietice Moscova a devenit port la 5 mări. Vase moderne deservesc cele 130 de linii de navigaţie fluvială transportînd anual milioane de pasageri.

●

CU PRILEJUL săpăturilor efectuate anul acesta în R.S.S. Kazahă au fost descoperite coji de ouă de struţ, ceeace a dus la presupunerea că struţii au trăit în aceste locuri acum aproximativ... un milion de ani.

Curbura cojei a permis să se stabilească faptul că ouăle acestor

struţi erau foarte mari depăşind de aproape două ori dimensiunile ouălor struţului african. In clişeu: la Institutul de zoologie al Academiei de Ştiinţe a R.S.S. Kazahe se studiază modelul reconstituit al unui ou de struţ.

●

O MAŞINA de recoltat roşii şi castraveţi a fost pusă la punct de un Institut tehnic din Kiev. Noua maşină poate recolta roşii de pe două hectare în opt ore, iar castraveţi, în aceeaşi perioadă de timp, de pe un hectar şi jumătate.

●

INSTITUTUL de chimie tehnologică din Moscova a pus la punct o metodă accesibilă şi ieftină cu ajutorul căreia se poate extrage aur din apa mărilor, care, după cum se ştie, conţin 5 miligrame de aur la metru cub.

ORAŞE NOI — Oraşele chimiei

Un plan de 7 ani pentru chimizarea industriei şi agriculturii sovietice

Este greu de găsit astăzi ramură a economiei în care să nu-şi găsească trebuinţă chimia. Din cele mai vechi timpuri omenirea, în străduinţa ei spre progres, s-a folosit exclusiv de materialele pe care i le-a oferit natura. Au trebuit cheltuite imense forţe şi mijloace pentru extragerea şi prelucrarea acestor materiale, pentru a pregăti din ele lucrurile de care a avut nevoie omul.

Dominaţiei absolute a materialelor create de natură i-a sosit acum apusul. Tehnica zilelor noastre nu se mai mulţumeşte cu metalele existente, cu materia primă vegetală şi animală. Pentru a împinge mai repede înainte progresul tehnic, sînt necesare materiale mai tari decît oţelul, mai uşoare şi mai elastice decît mătasea, mai rezistente şi mai mlădioase decît cauciucul. Asemenea materiale se pot obţine numai pe cale chimică. Folosirea lor economiseşte munca omenească, materii prime deficitare şi produse alimentare. Pe deasupra, pe cale chimică se pot obţine materiale în orice cantităţi şi din cele mai obişnuite materii prime, ale căror rezerve sînt practic inepuizabile.

Industria chimică dă omului un imens asortiment de produse care pot revoluţiona baza materială a vieţii, duc la uşurarea muncii, dau maşinilor calităţi noi, înfrumuseţează viaţa. Industria chimică este un fel de barometru al vieţii economice a ţării. In prezent ea constituie cheia spre progresul tehnic în toate celelalte ramuri ale economiei naţionale.

Iată de ce planul de 7 ani elaborat în U.R.S.S. prevede un asemenea ritm de dezvoltare a ramurilor industriei chimice încît *IN 1965 U.R.S.S. SĂ AJUNGĂ ŞI CHIAR SĂ ÎNTRECĂ NIVELUL ACTUAL AL RAMURILOR RESPECTIVE DIN S.U.A.* Astfel, se vor creia condiţii optime ca în cîţiva ani după realizarea planului, Uniunea Sovietică să ajungă şi să întreacă volumul producţiei chimice pe care S.U.A. îl vor atinge pînă atunci.

In diferite colţuri ale ţării sovietice se construiesc sau se pun pe o bază tehnică nouă 257 de întreprinderi chimice. In jurul bazelor de materii prime se formează oraşele destinate în întregime industriei chimice. Un asemenea oraş se va ridica în apropiere de Gazlin, în Uzbekistan, unde au fost recent descoperite cîteva zăcăminte de gaz metan, ale căror rezerve se măsoară cu trilioanele de metri cubi. Centre ale chimiei se creează în tînărul oraş başkir Sumgait, în Ucraina, în regiunile siberiene.

Uluitoarea folosire a maselor plastice

Există cîteva direcţii principale de dezvoltare a industriei chimice. Prima şi cea mai importantă *CONSTĂ ÎN MĂRIREA PRODUCŢIEI MASELOR PLASTICE.* Cine are nevoie de masele plastice? Consumatorul principal este industria grea. O tonă de mase plastice în construcţia de maşini înlocuieşte 3 tone de metale colorate. Aproape că nu există piese care să nu se poată face din materiale sintetice. Pînă şi stampele de presat piese de oţel se fac din asemenea materiale. La uzina de automobile „Lihaciov", din Moscova, lucrează ştanţe din mase plastice, care după ce au presat cîte 10.000 de piese au rămas aproape ca noi.

Brigada de ştanţe şi instrumente din asemenea materiale cere de 8—10 ori mai puţin timp decît cele din metal, iar preţul lor de cost este de 15—20 ori mai scăzut.

Introducerea maselor plastice în construcţia de maşini reduce greutatea şi preţul maşinilor, le lungeşte viaţa, economiseşte metalele scumpe. *In viitorii 7 ani se prevede ca circa 20 la sută din greutatea strungurilor, frezelor şi raboteze lor şi a tuturor maşinilor de aşchiat s-o ia masele plastice,* ceea ce înseamnă zeci şi zeci de mii de tone de metale eliberate pentru alte cerinţe economice.

Industria de automobile este de asemeni o mare consumatoare de materiale plastice. In viitorii 7 ani ea va folosi 100.000 de tone de materiale sintetice. Asta înseamnă economisirea a 200.000 tone de tablă de oţel, a 5000 de tone de bronz sau de aluminiu, precum şi a 700 milioane ruble. Pe deasupra, masele plastice vor simplifica tehnologia şi vor uşura simţitor munca muncitorilor.

Prin Moscova circulă şi acum automobile cu carcase din masă plastică. Aceste carcase sînt de 5—6 ori mai uşoare decît cele metalice. Asta măreşte viteza şi economiseşte anual pînă la o jumătate tonă de benzină la fiecare maşină.

Masele plastice în construcţii

O largă, infinită, „piaţă de desfacere" pentru masele plastice o reprezintă construcţiile. In planul de 7 ani se prevede folosirea curajoasă a celor mai ieftine mase plastice pentru fabricarea uşilor, ramelor de ferestre, a scărilor, etc. O experienţă interesantă au întreprins constructorii din Moscova. *Intr-unul din noile raioane ale capitalei se ridică o casă cu 5 etaje creată în întregime din plăci de materiale sintetice, aşezate pe o carcasă din beton armat.* Aceasta numai pentru început, firește. In anii ce urmează, aplicarea maselor plastice în construcţii va lua asemenea proporţii încît se vor economisi anual material lemnos, cărămidă, bronz, ciment, etc. în valoare de 12 miliarde de ruble şi se va accelera în acelaş timp de cîteva ori procesul de construcţie.

Fiecare ramură a economiei naţionale în care chimia va înlocui materialele tradiţionale, va elibera mijloace colosale, care vor putea fi folosite în alte domenii ale dezvoltării industriale a statului sovietic.

Chimia în agricultură

O altă linie de chimizare a economiei o constituie introducerea largă a producţiei industriei chimice în agricultură. *Ea se foloseşte pe scară mare pentru îngrăşarea pămîntului, pentru distrugerea dăunătorilor şi bălăriilor. In 1960 industria chimică va produce circa 20 milioane de tone îngrăşăminte minerale.* Folosirea lor raţională va avea un imens efect economic. In acelaş an *agricultura va putea produce în plus 27 milioane tone cereale, 22 milioane tone cartofi, 3 milioane tone zahăr şi alte produse.*

La rîndul său, creşterea producţiei agricole în asociere cu larga folosire a materialelor sintetice şi dezvoltarea industriei bunurilor de larg consum vor avea o influenţă binefăcătoare asupra îmbunătăţirii neîncetate a vieţii oamenilor sovietici.

Duşmanii socialismului au trîmbiţat de-a lungul deceniilor că ritmul rapid de creştere economică a ţării sovietice ar fi, chipurile, indisolubil legat de renunţarea de a îmbunătăţi condiţiile de viaţă ale populaţiei. Această versiune nu merită o ceapă degerată. Insăşi clădirea primelor trepte ale industriei socialiste a fost însoţită de ridicarea simţitoare a nivelului de trai al poporului, cu toate că în condiţiile sărăciei moştenite, îmbunătăţirea vieţii n-a putut fi prea rapidă. Partidul a prevăzut însă întotdeauna că, în urma succeselor în creşterea puterii economice şi de apărare a ţării, va deveni posibilă ridicarea neîncetată a bunei stări a poporului.

Planul de 7 ani constituie un vast program de îmbunătăţire a condiţiilor de viaţă mereu crescînde ale oamenilor sovietici. Acum sînt create toate premizele ca producţia bunurilor de consum popular să crească într-un asemenea ritm încît *în viitorii 5—6 ani să satisfacă toate cerinţele populaţiei în ţesături, îmbrăcăminte, încălţăminte şi alte mărfuri.* Fibrele sintetice, care permit înlocuirea pielei, blănii, lînei, bumbacului, etc. au un rol hotărîtor. In 1965 producţia de ţesături pe cap de locuitor va ajunge la 65 de metri. *In 7 ani ea va creşte cu 17 m.* Amintim că din 1913 pînă în 1957 (44 de ani) producţia de ţesături pe cap de locuitor a crescut cu 20 de metri. Deci *în 7 ani va trebui făcut aproape tot atît cît s-a realizat în 44 de ani.* Este greu de imaginat realizarea acestui program fără intervenţia hotărîtă a chimiei. Producerea ţesăturilor şi a tricotajelor în 1965 va folosi 450.000 de tone de fibre artificiale şi sintetice. Pentru a primi aceeaşi cantitate de lînă naturală şi bumbac ar trebui crescute 105 milioane oi şi cultivate cu bumbac 380.000 de ha. de pămînturi irigate. Pătrunderea chimiei în tehnică eliberează pentru populaţie milioane de tone de cereale, uleiuri vegetale şi alte produse alimentare. Pe drept cuvînt se spune că chimia, din producător de materiale suplinitoare, a devenit furnizorul unor produse de neînlocuit.

Uniunea Sovietică dispune de imense bogăţii de materii prime, are mijloace suficiente şi un minunat fond de cadre de oameni de ştiinţă, ingineri şi muncitori cu care să realizeze planul de dezvoltare al industriei chimice, menite să revoluţioneze toate sferele vieţii. La sfîrşitul etapei la care se va înfăptui acest program, *Uniunea Sovietică va cuceri noi poziţii pe graficul producţiei industriale mondiale, de unde un singur pas va fi suficient pentru a lăsa în urmă îmbătrînita Americă.*

Al. CIMPEANU

Cronica gastronomului

Din variata bucătărie rusească

Dacă dintre atîtea mîncări gustoase şi de internaţională faimă, din variata bucătărie rusească, m-am oprit tocmai la borş, cititorul va înţelege uşor din cele ce urmează, că aveam un motiv serios. Incă din tinereţea mea, n-am pomenit om care să nu se fi fudulit că a băut cel puţin odată Cotnar şi că a mîncat borş rusesc. Dar dacă pe sticlă şi pe lista de mîncare scria aşa, nu înseamnă că întotdeauna în pahar era chiar Cotnar şi în farfurie chiar borş rusesc. In ce mă priveşte, Cotnarul îl cunoşteam de mult, borşul rusesc însă — cel adevărat — l-am descoperit de curînd şi iată în ce fel:

Intr-un vechi caiet în care transcrisesem reţete de mîncări care îmi plăceau, dau şi peste una intitulată „borş rusesc". O deţineam de la o excelentă gospodină. Reţeta era bună, dar voiam să-i controlez autenticitatea. Ridic receptorul şi telefonez prietenului meu Costache, rugîndu-l să-mi trăducă reţeta, spre confruntare, întocmai cum e dată de „Kulinaria", carte de bucate tipărită de Ministerul industriei alimentare din Uniunea Sovietică, pe care el o avea. Sub acest titlu nu există nici un borş, îmi răspunde Costache, nu văd în sumar decît Ukranskii borş. Dar iartă-mă, acuma plec la Focşani, vorbim de asta săptămîna viitoare. Mi-am amintit atunci de maestrul bucătar Colea Olexiuc, ucrainian de felul lui. Bag caietul în buzunar şi tiva la el. Meşterul a citit reţeta, a zîmbit şi mi-a spus:

— Din tot ce-i scris în acest caiet, al d-tale, poate să iasă o ciorbă foarte bună, dar borşul ucrainean se face altfel.

— Păi, tocmai de-aceea am venit. Aş vrea să am reţeta unui borş, aşa cum se face în locul lui de baştină.

— Intîi borşul, mi-a răspuns şi pe urmă reţeta. Poate n-o să vă placă borşul şi-atunci, la ce să vă mai dau reţeta?

Şi, amabil, Colea Olexiuc m-a invitat pentru a doua zi la el. Inainte de a umplea farfuriile celor patru musafiri care ne aflam în jurul mesei, mi-a spus:

— Borşul rusesc, pe care îl găsiţi pe listele tuturor restaurantelor de lux din lumea largă, la noi în Ucraina e o mîncare populară. Compoziţia lui în care intră, după cum veţi vedea şi carne şi unt şi lapte şi ouă şi legume din belşug, dovedeşte bogăţia acestui ţinut: gustaţi!

Toţi duceau lingurile la gură într-o tăcere solemnă. Autorul ne urmărea mulţumit şi împăcat cu sine. Cînd mi-a văzut farfuria goală, m-a întrebat:

— E bun?

— Nu!

Toţi au început să rîdă.

— E foarte bun! am adăugat întinzînd din nou farfuria.

Şi cu toate că şi pe la prieteni şi pe la birturi am mîncat de nenumărate ori borşul a cărui reţetă o am în caietul din sertar, trebuie să mărturisesc că pentru prima oară mi-am putut da seama ce e adevăratul borş rusesc, aşa cum îl va fi mîncat Taras Bulba împreună cu vitejii lui fii şi toţi zaporojenii. Iată reţeta lui, pentru şase persoane:

800 gr. carne, de preferinţă piept gras de vacă (se întrebuinţează însă şi carnea de oaie, porc sau pasăre). Se pune la fiert, se spumeşte, se sărează. Se taie fidea 300 gr. sfeclă roşie, se freacă cu puţină sare, se pune într-o crăticioară, se umple cu borş şi se fierbe pînă se moaie. Intr-un alt vas se pun să fiarbă înăbuşit în unt (sau grăsime): două cepe mijlocii, 150 gr. morcov, o ţelină mică, două rădăcini de praz, două rădăcini de pătrunjel, tăiate cît mai subţire (fideluţă). Cînd carnea e aproape gata, se adaugă 1/4 căpăţînă de varză dulce, 400 gr. cartofi tăiaţi în cuburi mărişoare. Cînd cartofii sînt aproape gata, adăugăm legumele şi sfecla, potrivind acreala cu borş şi sărind. Adăugăm roşii tăiate (vara) sau o lingură de bulion (în celelalte anotimpuri). Pentru a obţine o culoare frumoasă, luăm o sfeclă foarte roşie, o radem şi o punem într-o strecurătoare. Introducem strecurătoarea în oala de borş şi tot apăsînd şi tot amestecînd sfecla, stoarcem sucul roş în borşul din oală, fără a goli conţinutul strecurătoarei. Ca să nu se decoloreze borşul, imediat după această operaţie, oala trebuie trasă de pe foc. Adăugăm mărar şi pătrunjel verde tăiat mărunt. Inainte de a fi servit, borşul se drege cu un gălbenuş de ou frecat în 100 gr. smîntînă. Se poate drege şi fără ou, servind smîntîna separat (cine vrea pune, cine nu, nu).

Acelaşi borş se poate găti şi fără carne. Dres cu ou şi cu smîntînă e tot atît de gustos. In unele regiuni muntoase ale Ucrainei, carnea e înlocuită cu ciuperci (hribi uscaţi).

Atragem atenţia gospodinelor care vor aplica această reţetă că după a doua farfurie din acest borş (şi e greu să te opreşti la una), orice altă mîncare e de prisos.

PASTOREL

CE ŞTIŢI DESPRE MUZEUL RUS DIN LENINGRAD

Multe, bogate, frumoase sînt muzeele sovietice. Intre zidurile lor au fost adunate comori fără de seamăn, pe care, zilnic, mii de oameni le contemplă în tăcere, ca într-o mare şcoală a frumuseţii şi înţelepciunii.

Cine n-a auzit de Galeriile Tretiakov, măreaţa expoziţie a artei ruse din cele mai vechi timpuri şi pînă în zilele de patos ale construcţiei comuniste, de Ermitajul din Leningrad, unul din cele mai mari muzee de artă plastică ale lumii — alături de Luvru, de Prado, de Galeria degli Uffizi — în care sînt atîtea pînze de Rembrandt şi Rubens, de Leonardo da Vinci şi Rafael, de Tiţian şi Veronese, de Poussin şi Claude Lorrain alături de alţi zeci de maeştri ai tuturor timpurilor, de la anonimul pictor egiptean de acum cîteva mii de ani şi pînă la Picasso şi Matisse, de Muzeul Puşkin din Moscova, care parcă întregeşte şi prelungeşte bucuriile artistice ale Ermitajului?

Unul dintre marile muzee sovietice este şi Muzeul rus de stat din Leningrad. Muzeul acesta nu este numai o colecţie de artă, ci parcă şi o demonstraţie de mîndrie patriotică, de încredere în marile forţe creatoare ale poporului rus. Nu departe de Ermitajul în care sînt reunite atîtea capodopere ale artei mondiale — occidentale şi orientale — se ridică masiva şi frumoasa clădire în stil clasic rus a Muzeului rus de stat. Aici sînt numai opere ale pictorilor, gravorilor, graficienilor şi sculptorilor ruşi. O parte numai a celor mai bune opere ale artiştilor ruşi, căci altă parte, mai mare, se găseşte la Moscova, în Galeria Tretiakov.

Arta rusă susţine comparaţia cu comorile Ermitajului, fără a părea diminuată, ci subliniind parcă prin prezenţa ei tot ce o leagă, tot ce are comun cu cele mai bune modele ale artei universale şi în acelaşi timp afirmîndu-şi personalitatea proprie, umanismul ei profund, democratismul, poezia profundă şi cuceritoare a sentimentelor nobile, a ideilor avîntate.

Cînd veţi vizita Leningradul nu uitaţi să poposiţi şi la Muzeul Rus de stat, (care anul acesta a împlinit 60 ani de existenţă). Veţi întîlni mai întîi opere ale genialului maestru rus de la începutul secolului al XV-lea, Andrei Rubliov. Rubliov poate să stea cu cinste alături de cei mai mari artişti ai Renaşterii. Vă veţi opri în faţa lucrărilor marilor creatori din secolele XVIII şi XIX, Matveev şi Nikitin, Levitki şi Borovikovski, apoi Fedotov, Venetianov, Brilov. Iată şi portretul lui Gogol, pictat de Alexandru Ivanov. O lume întreagă de idei, de frămîntări tragice, trăieşte în ochii şi sub fruntea boltită a marelui scriitor. Dar cine mai poate uita, după ce l-a văzut odată, portretul de mujic realizat de marele pictor Kramskoi sau portretul lui Turgheniev pictat de Perov.

In muzeul din Leningrad se găsesc şi cîteva pînze celebre ale lui Repin. Două dintre ele ar fi fost deajuns să facă vestit muzeul. E vorba, în primul rînd, de „Luntraşii de pe Volga" (Edecarii), atît de cutremurător în dramatismul lui şi apoi de tabloul „Cazacii zaporojeni scriu o scrisoare Sultanului", în care trăieşte cu o excepţională forţă dragostea de libertate şi optimismul poporului.

Celălalt mare clasic al picturii ruse, Vasili Surikov, este reprezentat şi el prin cîteva tablouri vestite: „Cucerirea Siberiei de către Ermak", „Asaltul Cetăţii de zăpadă" şi mai ales „Suvorov trece Alpii".

Şi după ele, alte şi alte opere minunate de Şişkin şi Levitan, de Serov, de Vaznetov pînă la maeştrii de azi ai picturii sovietice.

Cînd ai terminat vizitarea muzeului, în suflet îţi rămîne imaginea nesfîrşitei stepe ruse şi a pădurilor de mesteceni, imaginea cerului înstelat şi a apelor argintii dar mai ales imaginea oamenilor, a omului care cu braţele şi cu mintea făureşte toate minunile lumii, a omului al cărui suflet e mai cuprinzător decît stepa şi mai adînc decît pădurea.

Horia MEDREA

O nouă mare realizare a savanţilor sovietici

Presiunea de 5 milioane de atmosfere!

Uriaşa performanţă deschide un orizont cu totul nou ştiinţei şi tehnicii universale

Savanţii sovietici au prelungit de curînd lista recordurilor cu o nouă mare realizare: PRESIUNEA DE 5 MILIOANE DE ATMOSFERE, depăşind de zece ori fostul record mondial.

Această presiune depăşeşte cu mult nu numai presiunile uzuale în tehnică, ci şi presiunile care apar în interiorul proectilelor care explodează, fiind de ordinul de mărime al presiunilor din interiorul corpurilor cereşti.

Pentru fixarea ideilor, iată cîteva presiuni mai frecvent întîlnite: presiunea atmosferică — o atmosferă (un kilogram pe centimetru pătrat); presiunea în butelia de aragaz — cîteva atmosfere; presiunea pe fundul oceanelor — cîteva sute de atmosfere.

Supuse unor presiuni pînă la cîteva sute de atmosfere, substanţele îşi modifică destul de puţin structura.

De la cîteva mii de atmosfere în sus însă, începe un domeniu cu totul nou, în care *materiile încep să-şi schimbe structura.* La 10.000 atmosfere, cel mai tare oţel începe să curgă. La cîteva zeci de mii de atmosfere, atomii de carbon din grafitul amorf se aranjează ordonat în cristale de diamant (astfel se produc diamantele artificiale). Structura cristalelor se modifică. Moleculele substanţelor organice suferă transformări profunde, putîndu-se crea pe această cale materiale plastice noi.

Există în scoarţa pămîntului multe minerale care s-au format prin presiunile uriaşe exercitate asupra lor, cum sînt diamantele şi diverse pietre preţioase şi semipreţioase.

★

De cîteva decenii încoace s-au început a se face progrese mari în sensul realizării presiunilor ultraînalte în laborator. In 1920, americanul Bridgman a realizat un dispozitiv în care producea 30—35 mii de atmosfere. Cu timpul s-a ajuns pînă la sute de mii de atmosfere. Pînă acum aceste presiuni se realizau *statice,* în interiorul unor recipienţi cu pereţii extrem de groşi. Calea statică prezintă mari dificultăţi de realizare, datorită complicaţiei instalaţiilor. Recipienţii se pot oricînd transforma în bombe, căci presiunile din interior depăşesc presiunea unei bombe ce explodează. Cele mai mici defecte ale materialelor prezintă pericol. Deschiderile pentru legarea aparatelor de observaţie şi măsură prezintă dificultăţi considerabile.

Din acest motiv, grupul de savanţi sovietici care a realizat noul record: L. V. Altşuler, K. K. Krupnikov, B. N. Ledenev, V. I. Jucihin, M. I. Brajnic, condus de academicianul I. V. Zeldovici, au mers pe altă cale, producînd presiuni dinamice.

Proiectilele antitanc perforează cuirase din oţelurile cele mai tari datorită presiunilor imense de sute de mii de atmosfere care se nasc la ciocnire şi care pulverizează blindajele.

Acest principiu a fost aplicat şi de savanţii sovietici. Ei au trimis, cu viteză extrem de mare, nişte proiectile împotriva unor ţinte. In acest fel creşterea presiunii pînă la valori imense are loc foarte repede, *în fracţiuni de milionime de secundă.*

Creşterea extrem de rapidă, dinamică, a presiunii, dă naştere, în afara fenomenelor caracteristice presiunilor ultraînalte, şi la fenomene noi. Cu ajutorul presiunilor dinamice se prevede *realizarea unor diamante artificiale mult mai mari decît diamantele artificiale minuscule produse astăzi cu presiuni statice*

Aparatul este relativ simplu. O placă metalică, „proiectilul", loveşte o altă placă metalică, „ţinta". PROIECTILUL *are însă o viteză de 8 km. pe secundă,* EGALA CU A UNUI SATELIT ARTIFICIAL. Această viteză nu este dobîndită într-un zbor de sute de kilometri, ca în cazul sateliţilor, ci în cei cîţiva metri disponibili în laborator. Mai mult, pentru a putea accelera mai uşor placa proiectil, întregul proces are loc în interiorul unei carcase în care se face vid.

Ţinta este străbătută de găuri de diferite adîncimi. In interiorul cărora se află nişte tije de contact electric. Cîteva tije de contact ies deasupra ţintei.

Rolul acestor contacte este de a comanda aparatele de măsură şi de înregistrare în timpul celor cîteva fracţiuni de milionime de secundă în care are loc ciocnirea şi creşterea presiunii. Inainte de a lovi ţinta, placa proiectil atinge primele contacte, care declanşează aparatura. După ce plăcile au intrat în contact, la naştere o *undă de presiune* de 5.000.000 de atmosfere, care se propagă fulgerător prin placă. De formările care au loc cauzează închiderea pe rînd a contactelor aşezate în profunzimea plăcii şi comanda aparatelor de măsură înregistratoare, care înregistrează astfel viteza de propagare a undei de presiune, din care se poate deduce presiunea. Se mai măsoară şi caracteristicile electrice ale materialului: conductibilitatea, constanţa dielectrică etc.

Intreaga experienţă durează deci cîteva milionimi de secundă, în care proiectilul şi ţinta se distrug, explodează, astfel încît este necesară o coordonare şi o precizie extremă a observaţiilor.

Presiunile ultraînalte determină reconstruirea structurilor cristaline.

Dacă apa este comprimată în cîteva milionimi de secundă pînă la 115 atmosfere, ea devine un solid şi cristalizează cu o structură specială, deosebită de gheaţa obişnuită. Savanţii sovietici au urmărit apa pînă la 800.000 de atmosfere.

Corpurile transparente devin opace, corpurile opace devin transparente. Izolatorii electrici se transformă în conductori.

La o jumătate de milion de atmosfere aurul se comprimă de 1,56 ori, plumbul de 2,2 ori, fierul de 1,67 ori. La un milion de atmosfere hidrogenul devine asemănător metalelor.

In interiorul pămîntului presiunea atinge trei milioane de atmosfere, astfel încît NOUL RECORD DEPĂŞEŞTE INSUŞI RECORDUL PĂMINTULUI!

Presiunile ultraînalte de milioane de atmosfere fac ca atomii să-şi piardă, parţial sau total, învelişul de electroni care determină proprietăţile chimice, electrice şi optice ale materialelor, ducînd la ciudatele schimbări din care am arătat cîteva.

Cercetările cu ajutorul presiunilor ultraînalte vor lămuri multe taine ale naturii.

Geofizica va putea dezlega misterele formării rocilor în decursul evoluţiei pămîntului şi se va putea în sfîrşit deduce exact ce se află în interiorul globului terestru. Chimia va produce materiale noi, cu proprietăţi uimitoare. Se vor dezvălui noi aspecte ale materiei, cu totul necunoscute pînă astăzi, ale căror aplicaţii extraordinare sînt imposibil de prevăzut.

Recordul celor 5 milioane de atmosfere deschide în faţa ştiinţei şi tehnicii un orizont cu totul nou.

Inginer A. SCHWARZ

Laboratorul submarin

Luminînd întunericul etern al adîncimilor oceanului cu razele puternice ale proiectorului său, submarinul înaintează prin apă. Laturile şi partea sa de sus au ferestre largi, iar la spate se află un aparat de televiziune. La ferestre se află oameni care observă cu atenţie peştii ce trec şi flora subacvatică.

Submarinul pe care vi l-am descris a fost special construit în Uniunea Sovietică ca să servească drept laborator de cercetări cu scopul de a efectua observaţii în domeniul creşterii peştilor şi pescuitului. Noul laborator va contribui la găsirea răspunsului în legătură cu problemele formării bancurilor de peşti, a desimii şi migraţiei lor şi a celor mai bune metode de pescuit.

După mai multe experienţe, submarinul-laborator va porni în curînd într-o lungă călătorie oceanică, împreună cu un grup de oameni de ştiinţă.

Radiator electric... din sticlă

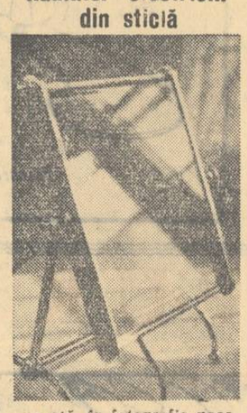

Iată, în fotografia noastră, o nouă creaţie a cercetătorilor ştiinţifici sovietici, pusă în slujba confortului nostru personal: un radiator electric din sticlă. Pe suprafaţa lucitoare făcută dintr-o sticlă specială, este aşternut un strat fin de materiale semiconductoare. Curentul electric care circulă dintr-o parte într-alta a ramei încălzeşte în mod uniform suprafaţa acestui aparat portativ şi foarte comod.

Cercetarea vremii

Pentru a face prevederi ale timpului pe lungă durată este nevoie de efectuarea unor cercetări şi studii foarte complicate asupra atmosferei, la diferite înălţimi. Pentru aceasta, în Uniunea Sovietică se utilizează avioane speciale, echipate cu toate aparatele necesare. Iată, în fotografiile noastre, laboratorul unor astfel de „cercetători meteorologi". Avionul lor este echipat după cum se vede cu zeci de instrumente meteorologice. Cu ajutorul lor se fac observaţii foarte complexe, inclusiv luarea unor probe de ace pentru a fi examinate la microscop.

Automatizarea transporturilor feroviare

In U.R.S.S. automatizarea transporturilor se realizează în două direcţii. Pe de o parte se elaborează dispozitive automate pentru conducerea trenurilor şi a avioanelor, aparate cu ajutorul cărora se formează garniturile de tren la staţiile de triere sau se deschid ecluzele pe canalele fluviale. Pe de altă parte se automatizează procesele de întocmire a graficului mişcării trenurilor, a planurilor de transportare a încărcăturilor, a calculelor de tracţiune. Cu ajutorul maşinilor electronice de calculat se efectuează calculele pentru constructorii de căi ferate.

La Institutul de cercetări pentru problemele complexe ale transportului al Academiei de Stiinţe a U.R.S.S. se studiază în prezent problema folosirii automaticii la întocmirea cu 3—5 zile înainte a prognozelor pentru nodurile feroviare.

Maşinile de calculat şi rezolvat printre care şi cele existente — „Ural" sau „Strelka" — vor trebui să prelucreze un număr uriaş de date cu privire la numărul garniturilor de tren care au plecat din staţie, la felul încărcăturilor, tipul trenurilor, lungimea căii.

Una din uzinele constructoare de maşini analitice de calcul a şi început să producă aparate pentru efectuarea aşa-numitelor calcule de tracţiune. Maşina „memorează" greutatea trenurilor, seria locomotivelor, urcuşurile şi coborîşurile din calea lor, stabileşte repede şi cu precizie viteza mişcării trenului etc.

Un prototip experimental de „mecanic automat" a fost realizat de un colectiv de ingineri sub conducerea profesorului N. S. Nikolaev. Incercările efectuate pe linia ferată Kuibîşev au dovedit posibilitatea reală de a introduce aceste maşini în practica exploatării căilor ferate.

PAGINA FEMEII

Egalitate adevărată — ocrotire specială

In Uniunea Sovietică, femeia este o participantă egală a bărbatului în viața administrativă, economică, politică și culturală. Datorită puterii sovietice, femeia a devenit egală între egali.

Dînd femeii drepturi egale cu ale bărbatului, statul sovietic, chiar din primele zile ale Puterii Sovietice, a luat o serie de măsuri speciale privind ocrotirea femeii.

Acestea sînt înscrise în Constituția sovietică, care în afară de consfințirea egalității în drepturi cu bărbatul, reflectă și o deosebită grijă față de femei în general și față de femeia mamă, în special.

In U.R.S.S. există astăzi o uriașe rețea de specialitate care se ocupă de acordarea asistenței medicale a femeii; această rețea a cunoscut o dezvoltare neîntîlnită în nici o țară din lume. Astfel, în raport cu anul 1913, numărul paturilor în maternități a crescut

în 1956 cu 1.992 la sută, numărul consultațiilor medicale pentru femei a crescut în 1956 cu 644 la sută față de anul 1928, iar numărul locurilor în creșe cu 1.556 la sută pe aceeași perioadă. Pe teritoriul Uniunii Sovietice există azi aproape 50.000 de instituții pentru ocrotirea mamei și copilului.

Care este conținutul asistenței medicale acordate femeii în U.R.S.S.?

La baza asistenței medicale acordată femeilor stă „Consultația pentru femei", în cadrul căreia o atenție deosebită se acordă femeii gravide. Acestea sînt luate în evidență încă de la începutul sarcinei, înfăptuindu-se toate măsurile pentru ca aceasta să ajungă la termen cu o evoluție normală și să ducă la nașterea unui copil sănătos.

Pentru ca munca să nu stingherească evoluția normală a sarcinii, conform Codului Muncii din U.R.S.S., începînd din luna a 5-a, femeia este trecută într-o muncă mai ușoară, cu păstrarea integrală a salariului. De la acest termen ea nu mai este trimisă în deplasare fără consimțămîntul ei.

Pe perioada nașterii și lăuziei, femeia are dreptul la un concediu atît înainte cît și după naștere. In cazurile de nașteri anormale sau de gemeni, concediul de după naștere se poate prelungi.

Cu privire la asigurarea salariului pe această perioadă trebuie arătat și faptul că femeilor colhoznice li se asigură pe timpul concediului de naștere încă 50 la sută peste venitul mediu al unei zile muncă. Rețeaua de maternități, case de naștere, creșe, cămine de zi, camere de alăptare din întreprinderi, ilustrează existența unei rețele medicale destinate exclusiv ocrotirii femeii și copilului ei.

Un alt aspect al asistenței medicale acordate femeilor muncitoare din U.R.S.S., tot în cadrul „Consultației pentru femei", este reprezentat de examenul genital periodic al femeilor. Astfel, milioane de femei sînt examinate anual, ceea ce permite să se descopere din timp afecțiuni ginecologice și îndeosebi să se depisteze timpuriu cancerul de uter, care dacă este diagnosticat și tratat la timp duce la salvarea vieții femeii.

In U.R.S.S. s-a realizat pentru prima dată „nașterea fără dureri". Această metodă a început să se aplice astăzi într-un număr mare de țări.

Ajutorul de stat acordat în U.R.S.S. mamelor cu mai mulți copii reprezintă posibilități materiale create pentru a asigura o creștere și educație satisfăcătoare acestora.

Printre măsurile de asistență medicală acordată femeilor în U.R.S.S., un rol important îl ocupă educația sanitară. Acțiunea de educație sanitară are un caracter de masă. Ea folosește toate măsurile și formele pentru ca femeia din cîmpul muncii să aibă un nivel de cultură sanitară cît mai ridicat.

Roadele ocrotirii femeii în U.R.S.S. se văd astăzi din plin după 41 ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Femeia sovietică, alături de bărbatul sovietic, este mîndră de succesele ei în muncă, dar ea este mîndră și pentru vlăstarele pe care le-a născut, pentru fiii dați Patriei Sovietice.

Importanța asistenței medicale acordată femeii în U.R.S.S. este întemeiată pe rolul pe care aceasta îl are în lume.

Totdeauna vor fi actuale rîndurile lui Gorki: „Oamenii întotdeauna sînt copiii mamelor lor, fiecare este fiul cuiva..."

Dr. Dimitrie NANU

CE NU ÎNȚELEGE FANNIE HURST

„O femeie trebuie să fie de două ori mai valoroasă decît un bărbat pentru a ajunge de două ori mai puțin departe decît el". *Această cugetare, aparținînd romancierei americane Fannie Hurst, a apărut în numărul pe luna noiembrie al lui „Reader's Digest" care servește cititorilor publicistică condensată.*

Departe de mine ideea de a pune la îndoială valabilitatea afirmației cunoscutei scriitoare. Îi voi contesta însă universalitatea. Fannie Hurst exprimă un adevăr al lumii în care trăiește și pe care o descrie în cărțile ei. Dar, de o bună bucată de vreme, a fost creată încă o lume, fundamental diferită de lumea știută de Fannie Hurst. Și această lume nouă și-a creat adevărurile ei, noi și fundamental diferite de adevărurile celeilalte.

In Uniunea Sovietică, aforismul lui Fannie Hurst este un non sens. In prima și deci cea mai matură față a noii lumi, femeia a fost eliberată din condiția inferioară pe care o deținea în ierarhia societății bazate pe exploatare; este mult de cînd, alături de tovarășul ei de viață, a fost promovată la rangul de Om.

Pentrucă în socialism noțiunea de parvenire este anacronică, femeia sovietică nu stă să măsoare cît și cum este răsplătită pentru înfăptuirile ei. Contopindu-se cu societatea în care crește, femeia sovietică își desăvîrșește personalitatea pe linia aptitudinilor ei. Folosul este maxim și pentru ea și pentru societate. Pretutindeni în U.R.S.S., femeile se află în linia întîia. Și cum, în multe domenii, Uniunea Sovietică deține întîietatea pe plan mondial, femeia sovietică merge în avangarda progresului.

Astronomii din toate țările invidiază pe colegii lor sovietici care, la observatorul din Pulkovo, dispun acum de un aparat numit coronograf, fără egal pe glob în ceea ce privește posibilitățile de studiere a cerculul luminos ce înconjoară soarele. Dar coronograful de la Pulkovo este creația Irinei Prokofieva.

Inginerul principal Valeria Jiltova *a elaborat tehnologia montajului și sudurii diferitelor secțiuni din care este format marele spărgător de gheață atomic „Lenin". Ea a condus instalarea postului central, lăcașul reactorului atomic.*

Cygerolul care cicatrizează rapid leziunile osoase și este eficace și în tratamentul necrozelor țesuturilor a fost descoperit de Ludmila Bondar, *o femeie în vîrstă care vizitează pe cei vindecați cu ajutorul preparatului ei și se bucură de bucuriile lor. Acum lucrează la punerea la punct a altor doi cicatrizanți pe bază de acizi grași, hexerolul și buterolul.*

Toate căile îi sînt deschise femeii sovietice. Toate culmile o așteaptă. La expediția sovietică din 1956 în Antarctica, au participat 14 femei. Aviatoarea Alexandra Barinova *a renunțat la pilotaj pentru o muncă mai ușoară în aviația civilă numai după ce a primit semnul onorific care confirmă că are la activul ei un mare număr de ore de zbor.*

Firește, nu toate femeile sovietice bat recorduri, nu toate sînt inventatoare sau campioane. Dar oricare dintre ele poate să devină. Dacă Ninei Zolotariova *i-a plăcut meseria grea însă pitorească de pilot fluvial, a ajuns prim-pilot pe nava Diesel electrică „Glinka" și de trei ani străbate neîntrerupt în sus și în jos Volga, pe care o cunoaște perfect și o iubește cu pasiune.*

Grupul de femei hidrogeologi care, sub conducerea Valentinei Duhanina, *candidată în științe geologice și mineralogice, a întocmit harta apelor subterane din partea europeană a U.R.S.S., a făcut o muncă migăloasă și obositoare. Astăzi, această hartă este la mare cinste în ochii geologilor din întreaga lume și ele au satisfacția unei activități utile.*

Cînd Antonina Pirogova, *cea mai bună șefă de echipă de la atelierul de reparație al uzinei Octombrie Roșu din Stalingrad a primit cea dintîi scrisoare de la* Helene Koch, *muncitoare la uzina de reparații electrice din Erfurt, care îi văzuse fotografia într-o revistă germană, aceasta a demonstrat în mod clar ce persoană de seamă este în U.R.S.S. o muncitoare destoinică. Antonina a răspuns la scrisoare, s-a împrietenit cu Helene Koch și în cele din urmă a plecat s-o viziteze în Erfurt. Această întîmplare, aproape banală în U.R.S.S., vorbește mai mult decît ar putea-o face tomuri întregi despre condiția socială de care se bucură în Uniunea Sovietică o femeie a muncii.*

In Uniunea Sovietică, femeia a învățat de mult că trebuie să învețe. Infirmiera învață pentru a deveni medic, îngrijitoarea de la spital învață pentru a deveni infirmieră. Muncitoarea necalificată urmează cursuri profesionale, maistra este studentă la un institut politehnic. Și aceasta se întîmplă pentrucă femeii sovietice, mai mult ca oricărei alte femei din lume, i se creează posibilitatea să învețe, să se califice.

Este probabil că pentru Fannie Hurst ar fi greu să înțeleagă toate aceste lucruri chiar dacă le-ar cunoaște. Dar milioane și milioane de femei din lumea întreagă înțeleg noua condiție a femeii, creată prin revoluția socialistă.

Felicia ANTIP

PARADA MODEI

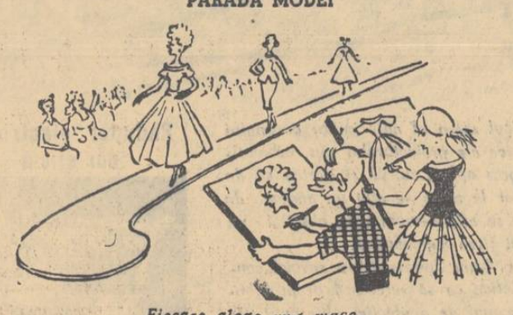

Fiecare alege ce-i place...

Desen de I. și L. CEREPANOV

Fără cuvinte

Desen de L. BOIKO

Curierul nostru

FLORELA MARIAN — Brăila. Vă mulțumim pentru aprecierile făcute despre pagina noastră și ne grăbim să vă fim de folos în problemele care vă preocupă atît pe dv. cît și pe prietenele dv. Pentru a vă iniția în pictură, cel mai potrivit mi se pare să urmați cursurile unei școli populare de artă. Pentru studiu de început, vă putem recomanda cartea intitulată „Manual de desen și pictură pentru pictorii amatori" editată de Casa Unională de Creație Populară „N. K. Krupskaia" din Moscova. In ce privește obiectele decorative de interior, vom publica în numerele următoare unele modele. Propunerile dv. privind cinematografia le-am trimis forului în drept.

O. LUCA — București: Observațiile dv. sînt juste și vă mulțumim pentru ele. Le-am comunicat și colaboratoarei noastre Sanda Noreanu, care va ține seama de ele, pe viitor.

H. BÖSLER-Arad: Este vorba de o greșită interpretare și aplicare a prevederilor legale de către serviciul de muncă și salarii de la întreprinderea dv. Condițiile dv. fiind de natura pe care o descrieți, se poate găsi înțelegerea necesară pentru a vă veni în ajutor, mai ales că aceasta nu contravine legii. Soluția adoptată și la fabricile „Refacerea", I.F.I.Z. etc. poate fi aplicată și în cazul dv., mai ales că este vorba doar de o perioadă scurtă de timp.

VASILICA DUMITRESCU — Moinești: Nu ați citit tot paragraful respectiv. Revedeți articolul nr. 91 din Codul Muncii paragraful III, care arată clar că femeile care alăptează nu vor putea fi în nici un caz repartizate la munci de noapte.

AELITA — Roman: Toate lucrurile care vă pasionează și le faceți în prezent sînt cît se poate de bune și folositoare. Și cititul, și învățatul limbilor străine și studierea geografiei și încercările de a picta, sînt preocupări cît se poate de instructive și nu pot decît să vă ajute în viață. Vizionați cît mai multe spectacole, chiar dacă (și nu vedem de ce) părinții se opun să vă duceți singură. Mergeți eventual cu o prietenă, o cunoștință. Nu există un „mod" de a vă face prieteni. Prietenia presupune însă o serioasă cunoaștere a unui om, apoi multă încredere, sprijin, ajutor și chiar sacrificiu la nevoie.

L. D. — Ploești: Cartea de care ne întrebați și despre apariția căreia noi am informat cititoarele noastre, a fost epuizată între timp. Poate s-o găsiți întîmplător rămasă în vreo librărie. Restul puteți afla foarte simplu consultînd o carte de telefon.

VETA CALIN — Buzău: In pagina noastră găsiți cu regularitate cele mai felurite meniuri și rețete de mîncăruri și deserturi pe care le puteți folosi în gospodăria dv. Pentru celelalte probleme, de un mare folos vă pot fi îndrumările pe care le veți căpăta de la comitetul raional al femeilor.

SANDA DIAMANDI — Orașul Stalin: Se vede că sînteți nu numai o pasionată cititoare ci și un critic foarte judicios. Vă mulțumim pentru toate criticile și sugestiile dv. Să le luăm pe rînd: modă vom da mai multă și mai variată (vedeți chiar și în acest număr); ați remarcat deja că fotografiile-copertă din pagina 1 nu mai înfățișează doar actrițe ci femei din diferite domenii de activitate. Vom publica deci și femei medici; cosmeticiana noastră va da curs în curînd propunerilor dv.; modelul de rochie de seară din catifea va apare spre sfîrșitul lunii noiembrie.

CARMEN N. — București: Nu ni se pare fericită nici una din cele două soluții. In asemenea situație nu e bine să întreprindeți nimic pînă cînd nu se ivește o rază de lumină în una din cele două soluții. Numai timpul poate rezolva ceva în această privință. Nu vă pripiți mai ales că nu aveți o vîrstă „înaintată", cum greșit o apreciați dv. Pasul căsătoriei prezintă mult prea mare importanță în viața unui om, pentru ca să nu fie făcut decît după multă chibzuială.

MODA SOVIETICĂ

Vă prezentăm mai sus cîteva din noile modele ale caselor de modă din Uniunea Sovietică, modele ce se poartă în această iarnă. De la stînga la dreapta:

— Pentru sky, costum tineresc compus din trei piese.

— Rochie din stofă bleumarin, cu talia lungită, fusta în cute duble libere. Gulerul, reverele și manșetele mari din pichet alb, dau o notă de prospețime acestei rochii.

— Trois-quarts pentru anotimpul rece. Croiala lui este pe o linie dreaptă dintr-o stofă sport; gulerul mare de vulpe argintie.

— Mantou de iarnă pentru fete tinere, cu o croială dreaptă, are garnituri din tricot alb, cu broderii în motive naționale ruse, la mînecile și glugă.

— Deux-pièces din tricot, alb cu negru. Croiala este foarte simplă.

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

10—16 NOIEMBRIE 1958

— Salată rusească; papanași cu smîntînă la cuptor; tartă cu struguri

— Salată de cherci cu cartofi; varză cu carne; piroști cu dulceață

— Borș rusesc; budincă de ficat cu carne; spumă de mere

— Conopidă cu ouă răscoapte; friptură la tavă, cu cartofi; brînzoaice

— Supă de zarzavat; mîncare de porc cu smîntînă; turtă dulce

— Blini; cotlete de purcel la grătar, cu salată; gutui coapte, cu sos de zahăr

— Sufleu de mazăre (conserve); șnițel de pasăre (Kievskaia); prăjitură cu cremă de vanilie

Kievskaia (Șnițel din piept de pasăre)

Se scoate pieptul de la păsări tinere. Se întind bucățile pe fund, ca șnițelele, și se dă sare. Se pune peste fiecare o bucățică de unt cît o nucă, de la gheață (deci foarte tare) se fac sul și se fixează cu o scobitoare. Bucățile de piept astfel rulate se dau prin făină, ou și pesmet și se prăjesc în untură multă, fierbinte, la foc iute. Se servesc îndată ce sînt gata, astfel ca bucățica de unt dinăuntrul ruladei să nu fie complet topită. Se servesc cu legume asortate.

Piroști din aluat dospit

Se cerne într-un vas 500 gr. făină și se face loc la mijloc. Separat se face o plămădeală din 30 gr. de drojdie, o lingură de zahăr, ½ ceașcă de lapte călduț și un pumn de făină. Se lasă la cald să crească. Cînd plămădeala a crescut, se răstoarnă în vasul cu făină, se adaugă un ou, o linguriță rasă de sare, o lingură de unt sau de untură și atîta lapte călduț, cît să se obțină un aluat potrivit de tare. Se frămîntă bine pînă ce aluatul nu se mai lipește de mîini. Se lasă la cald să crească, după ce s-a presărat deasupra puțină făină. Cînd a crescut, se răstoarnă pe masa de aluat presărată cu făină, se împarte în două și se întind pe rînd foile groase de un deget. Se taie forme rotunde de mărimea unui pahar, se pune marmeladă sau dulceață, se îndoaie în două, strîngînd bine marginile între degete, astfel încît muchia să rămînă deasupra, iar cele două capete se întorc dedesubt. Se lasă să crească pe un șervet presărat cu făină și se coc apoi la cuptor, la foc iute, sau se prăjesc în untură multă, foarte fierbinte. La fel se fac piroști cu carne, cu brînză, ciuperci, creier, piure de cartofi amestecat cu ceapă prăjită, etc.

Sanda MARIN

Blini

Se cern într-un vas 2 pahare de făină, se oparește cu o ceașcă de lapte clocotit și se freacă pînă ce devine ca o cremă; se lasă să se răcorească cît suferă degetul. Se adaugă 30 gr. drojdie muiată cu o lingură de lapte călduț, și se lasă la cald să crească. In acest timp se freacă 4 gălbenușuri cu o lingură de zahăr pînă se albesc, se amestecă cu plămădeala, se mai adaugă un pahar de făină de hrișcă (care poate fi înlocuită cu făină de grîu), cele 4 albușuri bătute spumă, o jumătate linguriță de sare, și dacă este nevoie încă puțin lapte cald (coca pentru blini trebuie să fie ceva mai groasă decît coca pentru clătite). Se lasă din nou la o parte să crească. Se încinge unt sau untură într-o tigaie, se toarnă cu lingura din compoziție și se fac la fel ca clătitele. Se așază unele peste altele și se servesc la masă calde, cu unt topit, smîntînă, ouă răscoapte tocate, icre, sardele etc.

IEPURELE VINATOR

Povestire pentru cei mici de OCTAV PANCU-IAȘI; desene de NELL COBAR

— Dar încotro, vecine?

— La vînătoare, stimată gospodină, la vînătoare de vînători. Plec să stîrpesc pe cei mai cumpliți dușmani ai noștri. Numai că mi s-a făcut o foame...

—Ei, dumneata să fii sănătos, vecine. Pentru foame oricînd se găsește leac. Du-te și împușcă vînătorii și cînd te-oi întoarce, poftește la mine, la masă. Numai bine pînă atunci s-o mai răci oleacă și mălaiul ăsta...

Inghiți iepurele în sec și plecă mai departe țopăind și cîntînd același cîntec, ale cărui cuvinte, pentru că mie nu-mi plac, n-am să le mai scriu încă odată. Am să pun pe hîrtie numai:

„la, la, la, la,
la, la, la..."

Iar voi o să știți singuri despre ce e vorba.

Trecu iepurele printr-un luminiș, sări un pîrîiaș, dar cînd să ocolească o tufă, ce-i văzură ochii? O altă binecunoscută gospodină, fata cea mare a ariciului (la care am cinat și eu o dată, dar n-am să uit toată viața!) răsturna într-o strachină înflorată o oală plină virf cu colțunași aburind.

Iepurele simți că amețește de poftă.

—O, ce fericită întîmplare! glăsui el. Chiar pe dumneavoastră, gospodina gospodinelor, regina colțunașilor, să vă întîlnesc! Tocmai plecam să împușc pe cei mai amarnici dușmani ai noștri, vînătorii, cînd...

— Pleci să împuști vînători? se minună fata cea mare a ariciului: vai ce curajos ești!

— Eh, — rise iepurele, — despre curaj nici nu merită să vorbim... Numai că pe drum mi s-a făcut o foame...

— Nu-i nimic, nu-i nimic, îl liniști fata cea mare a ariciului. După ce vei împușca vînătorii, vino la noi la masă. Am făcut niște colțunași! Se topesc în gură, nu alta... (Copii, voi să știți că întotdeauna gospodinele își prețuiesc strașnic bucatele făcute; dar de data asta fata cea mare a ariciului spunea adevărul-adevărat). Acuma, — mai zise gospodina, — colțunașii sînt cam fierbinți, dar cînd te-oi întoarce or fi numai buni...

Ce putea să facă iepurele? Inghiți iar în sec și vezi-ți de drum, băiete! Din pricina foamei nu mai putea țopăi, dar de cîntat, cu toate că habar n-avea să cînte, tot nu se lăsa. (Eh, dar parcă e singurul, copii, care se ambiționează să cînte, deși toată lumea îl sfătuiește să-și găsească alt rost!).

Mai merse iepurele ce mai merse — pentru că nu se poate poveste fără ca cineva să nu meargă și iar să meargă — și la umbra unui stejar, pe cine credeți că întîlni? Pe nimeni altcineva decît pe ursoaică.

(Va urma)

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

PRIETENIE

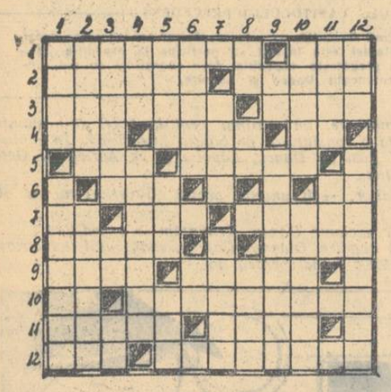

ORIZONTAL: 1) Pictor român, autorul tabloului „Prietenie", în care este redată frăția de arme romîno-sovietică — Strigăt de bucurie; 2) Autorul „Cîntecului prieteniei" — Compozitor, autor al melodiilor „Soarele prieteniei", „Frate sovietic, prieten iubit"; 3) O caracteristică a lagărului socialist în frunte cu Marea Uniune Sovietică — „Prietenie"; 4) Constanța — Și-au trimis mulți reprezentanți în Uniunea Sovietică și au primit la rîndul lor vizite ale oamenilor sovietici. — A întinde mîna unui prieten; 5) Pentru cusut — Adevărată; 6) Fluviu în Germania — Măsură de suprafață; 7) Idem — Fluviu în U.R.S.S. — De aceeași valoare; 8) Din cînd în cînd — Cores. punzătoare pentru o muncă; 9) Strămoși de-ai noștri — A îndruma; 10) Jumătate de ogor — Cele făcute în U.R.S.S. de către oamenii muncii din R.P.R. și cele făcute în R.P.R. de către oamenii sovietici au contribuit la strîngerea prieteniei dintre cele două țări (sing.); 11) Observat — „Am văzut cu ochii... păcii", note de călătorie din U.R.S.S. de Dr. Petru Groza; 12) Au trecut patrusprezece de la înființarea asociației A.R.L.U.S. — „Să-nvățăm limba rusă cîntînd".

VERTICAL: 1) Prînd — Compozitoare sovietică, autoarea melodiei „Cîntec prietenesc"; 2) Constanța — A compus „Cîntecul marei prietenii"; 3) Sovieticii și românii — Anul curent — Despre cea de-a doua vorbește un roman al lui Ilya Ehrenburg; 4) Fecior în Banat — A compus „Uvertura prieteniei" și „Frumoasă e viața, prieteni"; 5) Asigură viața — „...oamenii sovietici", volum de Boris Polevoi — Fire; 6) Pasăre —... Korneiciuc, autorul comediei „Aripi"; 7) Lichid volatil. — Romîni și sovietici; 8) Notă muzicală — Pronume — La motocicletă; 9) Spetează — Leagă cărțile; 10) Udă — Susținea cauza unui prietene; 11) Vers — Pronume; 12) Astfel. — R.P.R. și U.R.S.S.

Marin RAȚESCU

Noutăți literare sovietice

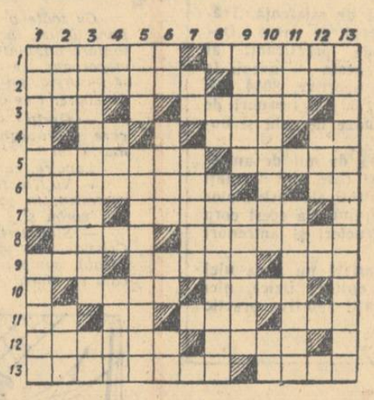

ORIZONTAL: 1) Autorul volumului „Timp, înainte!", cronică a 24 de ore din timpul eroicei zidiri a Magnitogorskului. — Autoarea volumului „Steaua polară" a cărei acțiune se desfășoară în epoca zbuciumată a luptei decembriștilor. 2) Cartea sa „Undeva în Polesia" este închinată muncii pașnice dintr-un raion — „Pe... liniștit", celebrul roman al lui Mihail Șolohov, reeditat cu prilejul Săptămînii Cărții Sovietice. 3) Vehicul — Erou din romanul lui Șolohov citat mai sus. 4) George Lesnea — „Oameni și...", roman de K. Fedin — Posesiv. 5) Scriitor al cărui poem „Sergo în munți" a apărut de curînd în U.R.S.S. — În temă. 6) Autorul unor schițe și nuvele publicate în volumul „O primăvară bucălașă" — Rhodiu 7) Băutură — A terminat recent romanul biografic „Un prieten necunoscut". 8) „R" din „O.R.L." — Prietenești. 9) Nicolae — Cam lat — Expresia vocii. 10) „...nou", organul asociației A.R.L.U.S. — Trandafir. 11) În sat — G — Garanție — Monedă. 12) Actriță sovietică de film — Te bucuri. 13) Fior — Intins.

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic autorul romanului „Frații Erșov" — Autorul volumului „Vitea Maleev la școală și acasă". 2) Postav — Apărură — Măsură de suprafață (pl). 3) Scriitor și dramaturg rus din operele căruia a apărut recent în traducere volumul IX — Liviu Buzescu 4) Interjecție — Spațiu — „...Bulcîov și alții", piesă de Maxim Gorki. 5) Zeul vînturilor — Autoarea romanului „Secerișul", căreia îi va apare în curînd volumul „Directorul uzinei". 6) Vasile Vasilescu — Oraș în Arabia — Anul curent — Acut. 7) Argint — Să trăiască! 8) Soare — Eternitate. 9) „... în spatele frontului", titlul romanului la care lucrează Boris Polevoi — Retori. 10) În care predomină roșul — Zel. 11) Nume feminin. — Eroină din filmul „Pe Donul liniștit"; 12) Împreună — Stradă — La loc. 13) Autorul povestirii „Pe nerăsuflate".

Ana STOICESCU

DE TOATE

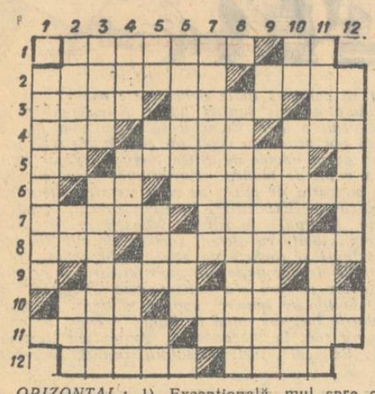

ORIZONTAL: 1) Excepțională realizare a științei și tehnicii sovietice — Anul curent. 2) Autorul romanului „Pe Donul liniștit", după care Serghei Gherasimov a făcut filmul cu același nume — A organizat o serie de conferințe de popularizare a științei și tehnicii sovietice. 3) Zăpadă — Nume de bărbat — Interjecție (regional) 4) Pronume — Car de luptă — Mare (epitet care preceda odinioară titlurile sau rangurile boierești) 5) Patru roman — „... și literatură", o nouă emisiune radiofonică (pl). 6) Liniște — Caracterul tehnicii sovietice. 7) Tată — Firidă 8) Pronume — Referitor la ramura fizicii teoretice care studiază legile mișcării în lumea atomilor. 9) ... Pîriev, regizorul filmului „Nastasia Filipovna", prezentat în cadrul Festivalului filmului sovietic — Dinții. 10) Diviziuni de timp — Domeniu căruia alături de cel muzical, i-a fost dedicată săptămîna de la 1 la 7 Noiembrie. 11) Principala formă socialistă de producție în comun, în special în agricultură — Care au loc în fiecare an ca manifestările Lunii prieteniei romîno-sovietice. 12) Printre cele apărute de curînd se numără Cehov, opere vol. VII, Ciclul „Okurov" de Maxim Gorki, „Drumul spre ocean" de L. Leonov — Comună în R.A.M.

VERTICAL: 1) Marele popor prieten. 2) „... și alții", piesă de Maxim Gorki care se petrece în anii de după revoluție — Campion — Porțiune dintr-o circonferință sau dintr-o linie curbă. 3) Mulțime de oameni care însoțesc o ceremonie, o paradă etc. — Cea sovietică se află pe primul loc în lume. 4) În întregime — Pronume — Animal 5) Interjecție — Teșe! — Echipă de fotbal — Locotenent. 6) Unealtă — Aliment. 7) Roza... Makagonova, interpretă a filmelor „O vară neobișnuită", „Școala curajului", „Un om obișnuit", „Steaguri pe turnuri", membră a delegației sovietice care ne-a vizitat țara — Pronume. 8) Republica Sovietică Socialistă în care, în întîmpinarea Lunii prieteniei romîno-sovietice, s-au desfășurat „Zilele culturii românești". 9) Aluminiu — Cel care poartă numele lui Maxim Gorki a împlinit zece ani de activitate. 10) Campion — Îți făureai planuri — Paradis. 11) „... cunoaște R.P.R.?", concurs organizat cu prilejul Lunii prieteniei romîno-sovietice pentru radio-ascultătorii sovietici care urmăresc emisiunile în limba rusă ale posturilor noastre de radio. — Foaie de hîrtie. 12) Scriitor clasic rus din ale cărui opere au apărut în Săptămîna Cărții Sovietice volumele XI și XII — Pronume.

Dorina SCARLATESCU

BIVERB LITERAR

(2 — 11)

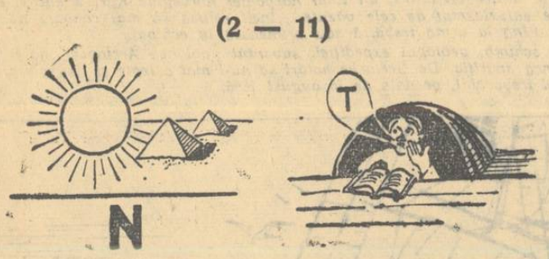

Maria POPOVICI

SPIRALA

1—2: Puterea... globală a Uniunii Sovietice a crescut în perioada 1913-1957 de 33 ori; în S.U.A. în același timp a crescut de numai 4,1 ori.

2—3: Familia..., roman de Maxim Gorki.

3—4: Personaj din „Tînăra gardă" de Fadeev.

4—5: Renumit artist sovietic, minuitor de păpuși.

5—7: Numele mic al lui Maiakovski.

6—8: Personaj din „Pescărușul" de A. P. Cehov.

8—9: Dramaturg sovietic, autorul pieselor „Tania" și „Ani de pribegie".

9—10: Fluviu în U.R.S.S.

10—12: Scriitor sovietic, autor al cărții „Timur și băieții lui".

12—13: „Așa s-a călit oțelul" de Nikolai Ostrovski sau „Drumul spre ocean" de Leonid Leonov.

Literele din căsuțele însemnate, citite la rînd, dau denumirea unei importante realizări a științei și tehnicii sovietice, datorită căreia reacția termonucleară poate fi dirijată.

R. POPESCU

Poșta rebus

RADU STROE: Se reține, cu mari șanse de publicare. Vă repetăm sugestia pe care v-am mai dat-o de a vă inspira din actualitate.

STOENACHE CONSTANTIN: „Stagiunea" ne-a parvenit după ce am publicat un joc cu aceeași temă. De altfel cuvîntul de la I orizontal ne arată că nu sînteți în curent cu problemele actualității teatrale. Ne place și nouă muzica ușoară, însă nu sîntem... „Îndrăgostiți de muzica ușoară" pe care ne-ați trimis-o. Vă sfătuim ca pe viitor să fiți mai atent la cuvintele pe care le introduceți în careu.

BORISOV PETRU: Multe, prea multe materiale dintr-odată. Norma la care vă referiți aparține unei alte redacții. Vom căuta să alegem ceva.

Este interesant de aflat că în U. R. S. S...

...în fiecare minut se fabrică un automobil și în fiecare două minute și jumătate un tractor.

...în mai puțin de două zile se produce aceeași cantitate de oțel ca în întreg anul 1920.

...în fiecare zi, metroul din Moscova transportă aproximativ 3 milioane de călători.

...în fiecare an, universitățile țării sînt absolvite de peste 250.000 de studenți, dintre care peste 70.000 sînt ingineri.

...biblioteca de stat „Lenin" din Moscova primește în fiecare zi peste 2.000 de cărți și reviste și 4.000 de ziare.

...în prezent producția industrială a unui singur an este egală cu producția industrială a primilor 15—20 de ani ai Puterii Sovietice.

...în 1957 au fost construite 10,6 locuințe la 1000 de locuitori. În același an în S.U.A. au fost construite 6,7, în Franța 6,2 și în Anglia 5,9 locuințe la 1000 de locuitori.

Medicul vă sfătuiește

C. CICI — Brăila: 1. Se pare că este vorba despre o dermato-miroză. Vă recomandăm să badijonați local, cu alcool iodat 1% și să aplicați următoarea pomadă: acid salicilic 3 grame, acid benzoic 6 grame, vaselină 30 grame, lanolină 30 grame, axungie 20 grame. Tratamentul va fi continuat timp de 10—14 zile. Schimbați cît mai des lingeria. Cea purtată va trebui să fie și fiartă pentru evitarea eventuală a recidivelor.

2. Este vorba de acneea juvenilă. Revedeți colecția revistei noastre, unde veți găsi numeroase indicații ce vă vor putea fi de folos.

ILEANA PETRESCU — Corabia: Tulburările dvs. sînt destul de complicate. Nu este posibil să vi se indice un tratament de la distanță. Vă recomandăm un examen medical foarte amănunțit făcut la policlinică și eventual, dacă va fi cazul, internarea într-un serviciu de boli interne.

CAMELIA — Pașcani: Credem că tratamentul care a fost aplicat copilului dvs. este corect. Vă sfătuim să-l continuați. Puteți încerca și aplicarea următorii pomezi calmante: talc 10 grame, oxid de zinc 10 grame, 01 heliantl 10 grame, lanolină 10 grame, vaselină 30 gr. Eliminați din alimentația copilului cafeaua, ciocolata, cacao, ceaiul, brînzeturile sărate și fermentate, peștele, ouăle, carnea de porc, varza. Regimul copilului va fi nesărat, bogat în grăsimi și albumine, lămîi, fructe proaspete. Combateți constipația prin laxative ușoare, clisme etc.

RĂDULESCU — Făgăraș: Cinele este acela care în 90 la sută din cazuri transmite omului turbarea de obicei prin mușcătură, dar pentru transmiterea bolii este suficient dacă balele animalului ajung pe piele unde există o zgîrietură. Tratament curativ al bolii nu există. De aceea, orice persoană care a fost mușcată, zgîriată sau lînsă pe o rană de un cîine, trebuie să se prezinte la serviciul antirabic și să facă tratament preventiv (injecții) cu vaccin antirabic conform prescripțiilor medicului.

De aci se vede cît de importantă este lupta împotriva cîinilor vagabonzi și ajutorarea serviciilor de ecarisaj la prinderea acestora. De asemenea, este obligator ca toți proprietarii de cîini să-i declare pe aceștia organelor veterinare, respectînd și dispozițiile care prevăd ținerea în lanț a cîinilor.

DOINA SGONDEA — Brad, V. DIACONU — Poșești: Vă rugăm să consultați nr. 55 al revistei noastre. La rubrica „medicul vă sfătuiește" veți găsi unele indicații în legătură cu tratamentul keratodermiei și al pistruilor.

A. A. Budești: Vă rugăm să ne dați mai multe date în legătură cu creșterea anormală de care vă plîngeți. Ne-ar interesa de asemenea, greutatea și înălțimea dvs. exactă. Nu există un tratament pentru „scăderea în înălțime".

POPESCU I. Mediaș: Adresa pe care ne-o solicitați este următoarea: Institutul de Endocrinologie Prof. C. I. Parhon București, Bdul. I. V. Stalin 34.

LUMINIȚA — Bușteni: Lungimea nounăscut la termen este între 48-52 cm. Copilul crește în lungime în prima lună cu 4 cm., în luna II-a și a III-a cu cîte 3 cm. pe lună, în luna IV-a 2 cm; Din luna V pînă în luna XII cîte 1 cm. pe lună, astfel că la un an lungimea copilului este de 70-71 cm.

De la 1.2 ani crește cam cu cîte 1 cm. pe lună, iar la 2 ani are 80-82 cm. lungime.

Dr. B. PAUL

I. SEMEONOV

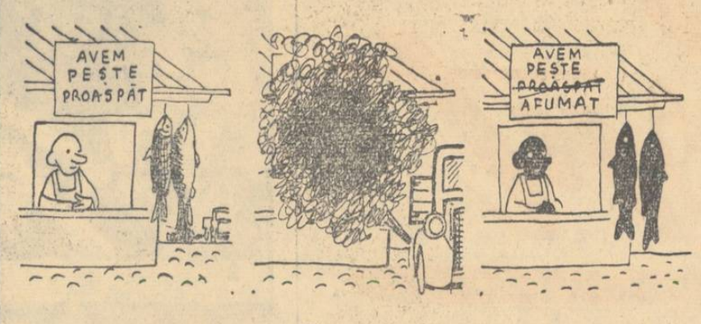

Fără cuvinte

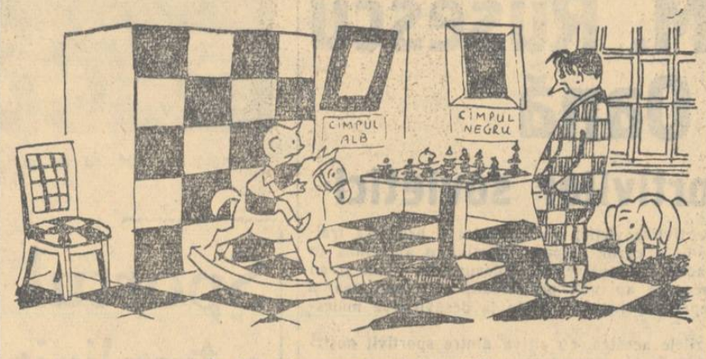

În locuința „campionului" șahist...

G. VALK

„BAIEȚELUL" MAMEI
— Tata le sparge și eu le car...

N. BAIBURIN

— Alo! Poimîine viu la voi în inspecție inopinată...

M. VAISBORG

„FRIGURILE CREAȚIEI"
— Ce să mai scriu?

I. SÎCEV

Fără cuvinte

E. PIHO

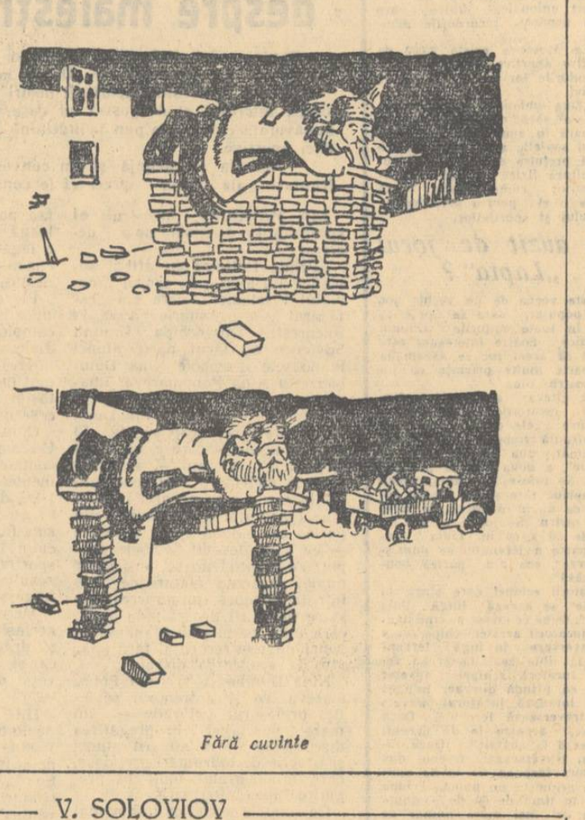

Fără cuvinte

V. SOLOVIOV

BAIE COMUNĂ
Șahistul e în... criză de timp!...

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

O partidă neobișnuită

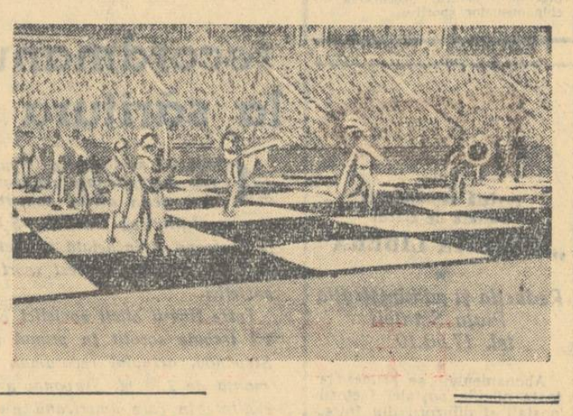

De obicei șahul se joacă la o măsuță, cu figuri din lemn. Uneori se joacă și în tren și la iarbă verde, iar figurile pot fi și ele din alte materiale: cauciuc, porțelan, carton și chiar din pîine. La Kiev s-a jucat însă de curînd o partidă de șah în condiții și cu figuri cu totul neobișnuite...

...Dintr-o dată, pe gazonul verde al stadionului au apărut bucăți de pînză albă, transformînd terenul într-un mare patrat cu careuri de culori închise și deschise. In acordurile muzicii, pe uriașa tablă de șah au început să apară figuri... mișcătoare, interpretate de oameni. Intîi, firește, pășeau la brat regele cu regina. După ei veneau, gravi, sfetnicii șireți, nebunii. In urma lor celelalte figuri, iar în încheiere armata pionilor. După aceea a intrat și armata adversă. Oștile și-au luat locurile și, la semnalul convenit, un oștean din fața regelui alb a înaintat peste două careuri, purtînd într-o mînă scutul și în cealaltă lancea. Lupta a început pe motivul unei celebre partide jucată cu decenii în urmă între Eduard Lasker și Thomas...

Această partidă de șah-viu, urmărită nu de mult, pe stadionul Hrușciov din Kiev de 70.000 de spectatori, a fost organizată din inițiativa clubului orășenesc de șah din Kiev. Figurile au fost interpretate de amatori de șah din oraș, cu sprijinul Comitetului orășenesc de Comsomol și al Teatrului de stat de operă și balet „Taras Sevcenko" din Kiev. E inutil să mai adaugăm că această partidă neobișnuită s-a bucurat de un mare succes...

Numărul viitor al revistei „MAGAZIN" va apare sîmbătă 15 noiembrie, la orele obișnuite

FILATELIE

O emisiune închinată Comsomolului

Cu prilejul celei de a 40-a aniversări a Comsomolului leninist în Uniunea Sovietică a apărut o serie de timbre în culori. Timbrele înfățișează imagini din istoria glorioasă a Uniunii Tineretului Comunist leninist. Un timbru reprezintă un tînăr ostaș care, împreună cu oameni mai în vîrstă, a luptat pentru Puterea Sovietelor și a apărat-o în lupta cu dușmanul. Acest timbru este închinat Comsomolului în anii războiului civil. Al doilea timbru reprezintă un ostaș al Armatei Sovietice și un grup de partizani și este consacrat Comsomolului în anii Marelui Război de Apărare a Patriei. Ultimul timbru din dreapta ne prezintă pe comsomoliști, constructori entuziaști, care au ridicat orașele Magnitogorsk și Comsomolsk pe Amur, metroul din Moscova și hidrocentrala electrică de pe Volga.

VARIETĂȚI

Date și fapte din sportul sovietic

● **In anul acesta, peste 22.000 de echipe de fotbal au luat parte la Cupa U.R.S.S., rezervată formațiilor din întreprinderi, instituții, școli și colhozuri (la această competiție nu participă echipele de categoria A și B). Finala a fost cîștigată de echipa Dinamo a unui raion din Moscova, care a învins în finală formația Trud din orășelul Ramensko, cu 5—1.**

● **11.496 sportivi sovietici dețin titlul de maestru al sportului. Cei mai mulți figurează în rîndul trăgătorilor de tir: 1.407. Urmează apoi, în ordine, atleții (891) și gimnaștii (796). In rîndul fotbaliștilor se numără 584 de maeștri ai sportului.**

● **La Spartachiada uniunilă a comsomoliștilor și tineretului care s-a desfășurat cu ocazia împlinirii a 40 de ani de la întemeierea Uniunii Tineretului Comunist Leninist au luat parte aproape 15 milioane de tineri și tinere. In cadrul acestor întreceri au fost stabilite 35 de recorduri unionale, dintre care patru depășesc recordurile mondiale.**

● **La Moscova există 8.000 de colective sportive, care numără în rîndurile lor peste 550 000 de sportivi.**

● **„Ziua unională a sportivului" s-a sărbătorit pentru prima oară în anul 1939, cînd guvernul sovietic a hotărît — ca o înaltă prețuire de care se bucură cultura fizică în patria constructorilor comunismului — să dedice o zi pentru sărbătorirea sportului și sportivilor.**

Ați auzit de jocul „Lapta"?

Este vorba de un vechi joc popular, care se practica în toate colțurile Uniunii Sovietice. Foarte interesant este faptul că acest joc se aseamănă în foarte multe privințe cu jocul nostru, oina.

Iată cîteva amănunte. Numărul jucătorilor este nelimitat, însă cele două echipe care se înfruntă trebuie să fie egale la număr: una din ele este la „bătaie", a doua este la „conducere". Se folosește o minge mică de cauciuc tare și un băston rotund de 5 cm diametru și lung de 1 metru. Se joacă pe un teren de 30 x 60 m. Linia dintr-o parte a terenului se numește „oraș", cea din partea opusă „casă".

Jucătorii echipei care sînt la „bătaie" se așează lîngă linia „oraș". După ce lovesc pe rînd mingea, jucătorii acestei echipe caută să traverseze în fugă terenul pînă la linia cealaltă și să revină. Jucătorii echipei adverse caută să prindă din aer mingea și să lovească jucătorul advers care traversează terenul. Dacă reușesc, aceasta le dă dreptul să treacă la „bătaie". Dacă jucătorul traversează terenul dus și întors fără să fie lovit, echipa sa primește un punct. Echipa care în timp de 60 de minute obține cel mai mare număr de puncte, este declarată învingătoare.

Acest joc se joacă de zeci de ani în toate republicile însă abia în acest an s-au organizat primele competiții oficiale.

Jocul „lapta" a fost înscris ca joc sportiv obligatoriu în programul Spartachiadei popoarelor din R.S.F.S. Ruse pe anul 1959.

Sportivii colhozului „Flacăra"

Colhozul „Flacăra" din regiunea Moscova, grupează cinci comune. Două dintre ele au stadioane cu terenuri de fotbal și volei, piste de alergări, sectoare pentru practicarea aruncărilor și săriturilor, săli de gimnastică. Unul din aceste stadioane, cel din Sofino, a fost amenajat de tineretul sportiv, cu ajutorul conducerii colhozului.

Colhozul „Flacăra" numără peste 200 de sportivi activi, încadrați toți în cadrul asociației „Recolta". Printre acești sportivi se găsesc multe elemente valoroase. De exemplu, Olga Tariguina și Vera Mamaieva sînt două înotătoare cunoscute, prima fiind campioană a R.S.F.S. Ruse, a doua campioană a regiunii. De altfel, toți membrii secției de înot posedă calificarea pentru categoria a II-a sau a III-a.

Conducerea colhozului acordă o deosebită atenție dezvoltării mișcării de cultură fizică și sport. Numeroși antrenori vizitează colhozul și sprijină activitatea sportivilor și a antrenorilor amatori. Colhozul pune la dispoziție sumele corespunzătoare pentru manifestările sportive și culturale, pentru întreținerea și amenajarea terenurilor, precum și pentru procurarea echipamentelor sportive.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

magazin sport

Lia Manoliu, M. Rusescu și Ilie Oană

despre măiestria sportivilor sovietici

Intre sportivii fruntași ai patriei noastre și sportivii sovietici s-a cimentat o prietenie trainică, de nezdruncinat. De la marii lor prieteni, a căror valoare sportivă o apreciază în mod deosebit, sportivii noștri au avut totdeauna de învățat. Și totdeauna au văzut și au simțit interesul și dragostea cu care ei le urmăresc și le aplaudă performanțele, simplitatea și bunăvoința cu care le pun la îndemînă sfatul și priceperea pentru a-i ajuta la desăvîrșirea măiestriei sportive.

Aceasta se degajă și din convorbirile avute, zilele acestea, cu cîțiva dintre sportivii noștri fruntași, ale căror aprecieri le consemnăm în rîndurile ce urmează.

LIA MANOLIU maestru al sportului la atletism, ne-a declarat:

„Prima întîlnire cu atleții sovietici am avut-o în cadrul „Meciului Prieteniei", care s-a desfășurat în octombrie 1950, la București. Din echipa Uniunii Sovietice au făcut parte atunci faimoasele discobole Nina Dumbadze și Nina Ponomareva. Imaginați-vă starea mea de spirit dinaintea concursului. Nina Dumbadze era o aruncătoare de 53 metri, iar eu — care eram elevă și aveam 18 ani — aruncam doar 38 metri! In ziua concursului lucrurile s-au aranjat însă în bine. Incurajările primite din partea celor două atlete sovietice — ce s-au dovedit, ambele deopotrivă de prietenoase — și chiar numai prezența alături de ele într-un concurs, mi-au creat o stare de spirit deosebit de bună, care mi-a permis să stabilesc atunci un nou record al țării noastre la aruncarea discului.

Nina Dumbadze și Nina Ponomareva, ca și antrenorul sovietic, profesorul Markov — un mare specialist în pregătirea discobolilor — mi-au dat atunci și o serie de îndrumări prețioase, care m-au ajutat mult în pregătirea mea ulterioară.

Cu atletele sovietice m-am mai întîlnit de nenumărate ori de atunci, în țară și în străinătate, la Moscova, Berna, Helsinki, Berlin, Melbourne, etc. De fiecare dată contactul cu ele a fost prilej de învățăminte pentru mine. Am lucrat împreună, m-au ajutat, m-au corectat. Discobolele sovietice au fost și sînt pentru mine pildă, îndemn, stimulent, ele care dețin supremația incontestabilă pe plan mondial în proba de aruncarea discului, ele care mi-au spus și mi-au dovedit totdeauna că: „Față de prieteni, noi n-avem secrete".

★

M. RUSESCU, maestru al sportului la volei, ne-a spus: „In cele 10—12 întîlniri întîlniri de volei R.P.R.—Uniunea Sovietică la care am participat am învățat să cunosc și să apreciez mulți dintre jucătorii sovietici. Acum, cînd vreau să vorbesc numai despre unul dintre ei, mărturisesc că alegerea nu este ușoară. Scerbakov, Fasahov, Smoleaninov, Gaicovoi, — la care dintre ei să mă opresc? Și dacă înclin spre leningrădeanul Gaicovoi, o fac pentru că totuși de el mă leagă o prietenie mai apropiată, o legătură pe care o reînnoim, o cimentăm, de fiecare dată cînd ne întîlnim de patru ani încoace.

Fie cu prilejul unei întîlniri amicale R.P.R.—U.R.S.S., fie la campionatele europene sau mondiale, Gaicovoi și cu mine ne interesăm unul de altul din primul moment al sosirii, ne împărtășim noi impresii, ne urăm succese unul altuia.

Cum e Gaicovoi ca jucător? Un model de urmat. Un jucător complet, stăpînind toate elementele tehnico-tactice, deopotrivă de bun în linia a II-a, ca și în atac, dotat cu mult spirit de sacrificiu pentru echipa lui, dar calm în orice împrejurare. Un sportiv desăvîrșit oricare este rezultatul jocului în care este angajat.

Mereu și mereu Gaicovoi este același. De aceea, el are stima și dragostea coechipierilor lui, ca și aprecierile jucătorilor adverși din orice echipă ar fi ei.

★

ILIE OANA, antrenorul echipei de fotbal „Petrolul" Ploești, campioana R.P.R. pe anul 1957/58, ne-a făcut următoarea declarație: „Am jucat, în anul 1945, în rîndurile echipei bucureștene „Juventus", una din cele trei formații care au întîlnit atunci prima echipă sovietică de fotbal venită în țara noastră, Dinamo Tbilisi. Atunci am văzut pentru prima oară o echipă de fotbal în plină mișcare, avînd un joc colectiv, dar și individualități de marcă: Paiciadze, Gogoberidze, Gegelava, etc.

Mi-am amintit continuu de jocul acestei echipe și în 1950, cînd am devenit antrenor, am optat pentru stilul de joc ce mi-a fost exemplificat atît de plastic de Dinamo Tbilisi. Echipei ce o antrenez, Petrolul Ploești, i-am imprimat un joc în plină mișcare și colectiv.

Am văzut recent la Kiev o partidă contînd pentru campionatul unional de fotbal: Dinamo Kiev-Zenit Leningrad. Cu acest prilej am văzut cum se pune astăzi în fotbalul sovietic problema promovării în cadrul jocului colectiv a individualităților de marcă. Am urmărit la Zenit Leningrad pe extremul stîng Ivanov — selecționat și în reprezentativa Uniunii Sovietice — care a făcut dovada unor posibilități fizice și tehnice deosebite, ca și a unei remarcabile orientări tactice. Timp de 90 de minute, din postul de extrem stînga, el a condus din teren echipa lui (al cărei căpitan este) fără ca la vreun moment să fi fost nevoie de intervenția antrenorului respectiv. Iar el singur a inițiat și rezolvat numeroase acțiuni personale, de mare folos echipei lui.

Paiciadze, Gozoberidze, Gegelava, Ivanov, sînt doar cîțiva dintre jucătorii de fotbal ai Uniunii Sovietice pe care văzîndu-i am rămas cu amintiri de neuitat. Mai mult, sînt convins că în viitori ani școala sovietică de fotbal va da mereu mai mulți jucători de prim rang, cum au fost și Homici, Netto, etc."

B. BERCEANU

Campioana olimpică de gimnastică, grațioasa Larissa Latînina.

Sportul sovietic a împlinit 40 de ani

Sportul sovietic a împlinit 40 de ani de existență. Trăsătura lui principală este caracterul de masă. Dovada o constituie cei 19.000.000 de practicanți ai sportului, care — la începutul anului acesta — aveau la dispoziție 1654 stadioane, 6043 terenuri sportive, 8054 săli de sport, circa 30.000 terenuri de fotbal, 32 000 terenuri de baschet, 170.000 terenuri de volei, 2322 baze de schi și numeroase alte amenajări sportive.

Activitatea sportivă sovietică e dirijată de mii de antrenori care posedă o pregătire specială și care sînt formați de 15 institute de cultură fizică, 50 facultăți ale institutelor pedagogice și 60 alte instituții de învățămînt. La acest corp de antrenori se adaugă numeroși instructori și antrenori voluntari.

Și toate acestea, în timp ce Rusia țaristă nu avea nici o școală secundară sau superioară de cultură fizică, nici un singur antrenor diplomat, iar instalațiile sportive practic nu existau.

Cei mai buni din lume

Pe tabelele recordurilor mondiale inițialele U.R.S.S. au apărut prima dată în anul 1934. Halterofilii sovietici sînt cei care au adus Patriei sovietice primul record al lumii. De atunci, Federația internațională a halterofililor a consemnat de zeci și sute de ori neîncetatul asalt al sportivilor sovietici, care au îmbunătățit continuu recordurile mondiale la absolut toate categoriile și la toate cele trei stiluri.

Fraza aceasta: *„Record mondial bătut de sportivii sovietici"* a devenit acum familiară pentru cititori. Să nu uităm însă că nu este multă vreme de cînd federațiile internaționale refuzau cu îndărătnicie să consemneze și să omologheze recordurile sovietice, pretinzînd, pasă-mi-te, că nu au fost realizate în condițiile reglementare. Să ne amintim că în anul 1940 recordurile sovietice de natație la probele de bras 100 m și 200 m. erau de 1:05,1 și respectiv 2:29,8 în timp ce așa-zisele recorduri mondiale oficiale pe atunci erau cotate 1:07,1 și 2:37,2 !

In acești ani, sportivii sovietici au cîștigat titluri de campioni și au bătut recorduri mondiale, olimpice sau europene la toate ramurile de sport.

La atletism, de pildă, dețin 15 recorduri ale lumii la probe clasice, 6 titluri olimpice cu tot atîtea recorduri ale J.O., 19 recorduri europene și 33 de medalii de campioni ai continentului nostru.

Alte numeroase medalii de aur, care răsplătesc pe campionii olimpici, au fost cucerite de schiori, patinatori, halterofili (care au bătut și șase recorduri olimpice), luptători (9 titluri), trăgători de tir (care dețin și 4 recorduri olimpice), boxeri, gimnaști (39 de medalii), canoteri, caiaciști, canoiști, fotbaliști, hocheiști pe gheață și pentationiști.

De remarcat că acest impresionat palmares a fost obținut numai la două ediții ale Jocurilor Olimpice — cea mai însemnată confruntare sportivă mondială — cînd sportivii sovietici au izbutit să-i depășească pe sportivii americani, socotiți pînă atunci invincibili.

In anii ce s-au scurs de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, sportivii sovietici au cîștigat numeroase titluri de campioni europeni și mondiali la baschet, volei, caiac-canoie, canotaj academic, pentatlon modern, box, ski, gimnastică, tir, haltere, lupte libere și clasice, parașutism, aviație sportivă, aeromodelism, scrimă, șah, patinaj, atît la probele feminine, cît și la cele masculine.

Există o serie de ramuri de sport cum ar fi, de pildă, patinajul viteză, șahul sau altele, în care sportivii sovietici domină net, cu autoritate, orice competiție la care iau parte.

Din totalul de 419 recorduri mondiale posibile, sportivii sovietici dețin 197 dintre ele, performanță cu care sportivii din nici o altă țară nu se pot mîndri.

G. FLORIAN

Figuri de sportivi sovietici

Iuri Stepanov

recordmanul mondial la săritura în înălțime

Atletismul sovietic s-a impus lumii întregi prin performanțele excepționale realizate de pleiada de atleți tineri, care dețin astăzi numeroase recorduri mondiale și europene. Intîlnirea U.R.S.S.—S.U.A., desfășurată vara aceasta la Moscova și încheiată cu victoria atleților sovietici, a arătat că superioritatea în acest sport a trecut de partea sportivilor sovietici.

Intre tinerii atleți sovietici care s-au relevat în mod deosebit trebuie socotit în primul rînd săritorul în înălțime Iuri Stepanov, actualul recordman mondial al probei, cu performanța de 2,16 m. Stepanov a preluat supremația într-o specialitate în care americanii n-au fost niciodată depășiți în decurs de mai multe decenii.

Pe lîngă Stepanov, alți 25 atleți sovietici sar peste 2 metri.

Tînărul săritor în înălțime Stepanov, student la Institutul pedagogic din Leningrad, are 1,82 m. înălțime, 73 kg greutate și este în vîrstă de 26 ani.

La antrenament, pregătindu-și locul de săritură.

Jos, stînga: *Stepanov este un pasionat automobilist;* dreapta: *In fiecare săptămînă împreună cu tînăra lui soție, Stepanov este un ascultător nelipsit al principalelor concerte din Leningrad.*

DIRZENIA — TRASATURA CARACTERISTICA A SPORTIVULUI SOVIETIC

Ce înțeleg eu prin dîrzenie! Sînt două cuvinte pe care le-am auzit de nenumărate ori atunci cînd, ca spectatoare la o manifestare sportivă, urmăream împreună cu mii de oameni, diferite întreceri unde, printre concurenții principali, se aflau și reprezentanții Uniunii Sovietice, sportivii sovietici.

Fie că era un concurs de atletism unde Vladimir Kuț, acest minunat atlet, se încorda la maximum pentru a realiza o performanță cît mai valoroasă, fie că Alexandra Ciudina evolua la atletism sau volei, sporturi la care a reușit rezultate excelente, fie că jucau echipele de volei sau de baschet, unde sportivi cunoscuți ca Reva, Korkija, entuziasmau publicul, fie că Nina Dumbadze sau Nina Ponomareva aruncau discul, erai pătruns de același sentiment de admirație pentru felul în care concurau: cu simplitate, cu modestie, dar în același timp cu o putere de luptă extraordinară, cu o dorință imensă de a cîștiga, de a aduce glorie patriei iubite.

Prima oară cînd am avut prilejul să văd în acțiune pe sportivii sovietici a fost cu ocazia vizitei făcute de voleibaliști și voleibaliste, în toamna anului 1950. Demonstrația pe care au făcut-o în sala Floreasca, măiestria cu care au dat dovadă, felul în care s-au comportat pe teren, au mărit dorința mea de a reuși să realizez performanțe mari. De atunci au trecut cîțiva ani și sportivii sovietici au progresat continuu, afirmîndu-se în majoritatea ramurilor de sport. La toate competițiile de amploare la care au fost prezenți: olimpiade, campionate mondiale, campionate europene, festivaluri, competiții internaționale, peste tot ei au fost mereu în frunte și mereu au ridicat tot mai sus gloria sportivă a patriei lor.

Pentru mine, și cred că și pentru cellalți sportivi ai noștri, care au avut ocazia să-i întîlnească, exemplul dat de sportivii sovietici a fost extrem de prețios. De fiecare dată am văzut și am învățat ceva nou. Cu toate că în majoritatea ramurilor de sport ne sînt superiori, s-au arătat dornici să învețe din experiența noastră; am remarcat acest lucru în special atunci cînd am susținut la cîteva jocuri în Uniunea Sovietică echipele noastre de volei și de baschet.

Cu toate că tenisul de masă este un sport care abia în ultima vreme a început să la amploare în Uniunea Sovietică, deoarece acest sport este practicat de ei de scurtă vreme, antrenamentul comun pe care l-am făcut acum doi ani la Moscova ne-a folosit în egală măsură. Jucătorii noștri au putut vedea atît la Agopian, Saunoris, Paskiavicius, cît și la Lestai, Arakelian aceeași dorință de a învăța, de a munci pentru a-și însuși o tehnică cît mai avansată. Și într-adevăr ei au reușit, și la prima competiție de amploare la care au participat, campionatele europene de tenis de masă de la Budapesta din aprilie 1958, s-au afirmat ca viitoare cadre de valoare în acest sport. Paskiavicius a reușit să-l învingă pe campionul european Berzik, iar Arakelian și Saunoris au jucat cu mult curaj împotriva tuturor adversarilor.

Sportivii sovietici nu sînt numai sportivi de valoare, ci și oameni de preț: simplitatea lor, educația, atitudinea față de adversari, modestia fiecăruia, te fac să-i admiri, să-i prețuiești și să dorești să fii ca ei. In activitatea mea sportivă de peste 20 de ani, am vizitat zeci de țări și am văzut la lucru pe mulți dintre cei mai buni sportivi din lume. Dar la nici unul n-am aflat înmănunchierea atîtor calități umane ca la sportivul sovietic.

Angelica ROZEANU
Maestru emerit al sportului

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

Tînărul savant romîn Emil Racoviță, care lucrează într-un laborator oceanografic de pe coasta Britaniei, este invitat să participe la expediția „Belgica". La Anvers, unde se pregătește expediția, face cunoștință cu doi dintre viitorii exploratori, locotenenții Danco și Lapoire.

In dimineața zilei următoare, un marinar veni la hotel să-l anunțe pe Racoviță că era poftit la o consfătuire pe bordul „Belgicăi". In cabina căpitanului, naturalistul îi găsi pe Danco, Lapoire și pe Adrien de Gerlache, comandantul expediției.

— Vești proaste, domnilor, — îi anunță acesta. Guvernul nu ne dă nici un ban!

— Atunci ce ne facem? exclamă Danco. Renunțăm la expediție?

— Nici gînd! interveni Lapoire. Domnul Galvay, cunoscutul industriaș, mi-a promis să subscrie 15.000 franci pentru noi.

Cu toate promisiunile făcute, Galvay nu le dădu decît 5000 franci în bani lichizi, iar restul în produse ale întreprinderii sale. In sunetele unei fanfare angajate de industriaș, un șir de hamali, ducînd în spate lăzi cu macaroane, se apropia de „Belgica". In clipa cînd primul dintre ei păși pe pasarelă, un bărbat lat în umeri, cu o barbă roșcată în jurul feței arse de soare, i se puse în cale.

— Oprițl! strigă el. Apoi, adresîndu-se unui funcționar al lui Galvay, care supraveghea transportul: anunță-ți stăpînul că ne lipsim de marfa lui!

Lapoire, care se afla pe punte, coborî în grabă pasarela.

— Nu-l luați în seamă, domnule! îi spuse el funcționarului. Apoi, către roșcovan, în șoaptă: De ce te amesteci, Amundsen? Nici nu știi despre ce-i vorba și...

— Sînt perfect informat. Am citit ziarele și m-am grăbit să vin de la Cristiania ca să împiedic o acțiune nesăbuită. Trebuie să cumpărăm carne sărată, compoturi, fructe uscate, lămîi. Unde le vom pune, dacă ocupăm cala cu macaroane?

— Și cu ce-ai de gînd să cumperi toate delicatesele astea?

— Am vîndut la Cristiania un mic șantier naval. N-am realizat cine știe ce, dar pe drum mi-a venit o idee. Ce-ar fi să organizăm pe „Belgica" o expoziție? Vizitatorii vor vedea cu ochii lor cum arată o expediție polară. Vor vedea și că mai avem nevoie de atîtea lucruri. Ne vor ajuta...

După două zile și două nopți de muncă neîntreruptă, pregătirile erau terminate. Pe punte, sub o pancartă de pînză pe care scria cu litere roșii: „Expediția Antarctică „Belgica" — Expoziție", fuseseră ridicate două corturi, unul canadian, celălalt de tipul folosit de Nansen în Arctica. In fiecare din ele se aflau lămpi, sobițe cu alcool, saci de dormit din blană de urs, veșminte polare, schiuri și rachete de zăpadă. In cabina de comandă se găseau instrumentele de navigație, un glob terestru și pe perete o hartă a celor două emisfere pe care era indicată ruta „Belgicăi": de la Anvers peste Atlantic, pînă la Rio de Janeiro, apoi de-a lungul țărmurilor Americii de Sud, prin canalurile fuegene, pînă la Punta Arenas, pe coasta Țării de Foc, și de acolo, spre sud, în necunoscut. Amundsen descria în așa fel călătoria viitoare a „Belgicăi", încît vizitatorii, vrăjiți, se credeau

pe o corabie care naviga printre ghețurile polare. Dar tot el știa să-i trezească, amintindu-le de nevoile urgente ale expediției. Rezultatul întrecu toate așteptările. Vizitatorii, oameni simpli, subscriau puțin, cît îi ținea punga, dar erau atît de mulți subscriitori, încît în scurt timp echipamentul „Belgicăi" putu fi completat.

Unul dintre vizitatori, un tînăr harponier norvegian Karl Wiencke, era atît de entuziasmat de cele văzute, încît refuză să mai coboare de pe punte. Pînă la urmă trebuiră să-l primească în echipaj.

In schimb, geologul expediției, savantul polonez Arctovski, nu-și făcuse încă apariția. De Gerlache hotărî să nu-l mai aștepte și fixă plecarea, în mod irevocabil, pe data de 16 august 1896.

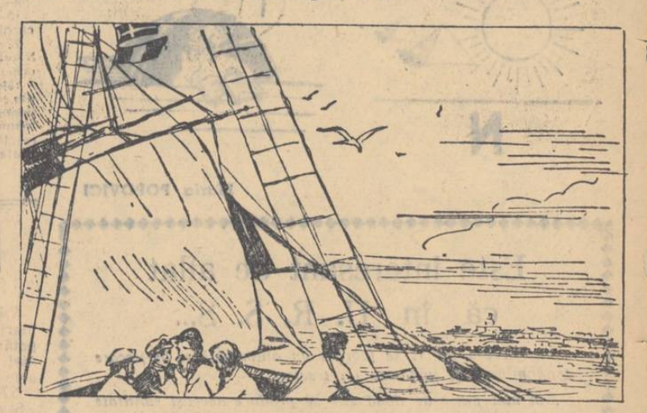

Mai erau doar cîteva clipe... Pe cheiul plin de lume se lăsase liniștea. Fanfara intonă imnul belgian în timp ce pe catarg urca steagul roșu — galben — negru, apoi cel norvegian în cinstea lui Amundsen și tricolorul romîn, în cinstea lui Racoviță. Toți erau cu ochii ațintiți asupra vasului de pe a cărui punte de comandă răsunase ordinul:

— Ridicați ancora!

Cu un hurui de lanțuri, ancora se zmulse dintre unde. „Belgica" începea să se desprindă de chei, cînd se auzi un răcnet:

— Așteptați! Sînt Henryk Arctovski! Aruncară din nou pasarela și un bărbat cu plete cărunte și cu barbă de patriarh păși, abia trăgîndu-și răsuflarea, pe punte.

— Dac-ați ști! le spuse el gîfîind exploratorilor. Vin de la Dover, din Anglia. M-am îmbarcat acum o săptămînă la Ostende, pe un petrolier turcesc... Credeam că e „Belgica"...

In timp ce Arctovski povestea peripețiile prin care trecuse, Emil Racoviță își îndrepta privirile spre larg. Portul se îndepărta tot mai mult, fanfara abia se mai auzea. Vîntul șuiera biruitor printre cordaje.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 58 ★ Sîmbătă 15 noiembrie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

In acest număr:

Actori tineri ai ecranului sovietic

•

De la „Yoyo" la „Hula-hoop"!

•

STRĂZILE SUBTERANE

Reportaj în echipament de scafandru sub pavajele Capitalei

•

Record mondial la recoltele de legume

•

Trei decenii pe arena sportivă

Veteranul sportivilor noștri, DINU CRISTEA, își deapănă amintirile

ONEȘTI

TINEREȚEA UNUI ORAS

Suplu și iute ca o săgeată, scăpată dintr-un arc întins dibaci, automotorul aleargă nebunește pe șine despicînd ceața cenușie și umedă a dimineții. Norii acoperă cerul ca o pătură grea, plumburie. De la Buzău în sus, începe să plouă.

Vecinul de pe bancheta din fața mea, care de la București s-a cufundat în lectura unui scriitor clasic englez — în timp ce-și pregătește o țigară — cercetează cerul prin geamul bășicat de picăturile ploii și se uită la mine ușor înveselit și ironic:

— *La o vreme ca asta cismele sînt în mare cinste.*

Mde, cam așa e — îl aprob eu cu gîndul.

— *Mergeți la noi?* continuă el prinzînd parcă gust de vorbă. Și precizează: *la noi, la Bicaz.*

— Aș, nu! Parcă numai Bicazul ar fi de văzut în țara asta! La Borzești!

— *A... Da!* se miră interlocutorul meu puțin dezamăgit că nu mă duc la „ei"... *Termocentrala, rafinăria 10, combinatul de cauciuc sintetic, combinatul chimic... aveți ce vedea.*

Eu mă mir de unde le știe pe toate.

— *Numai timp și...* se opri uitîndu-se semnificativ la pantofii mei proaspăt lustruiți. *Să vedeți și Onești* — îmi recomandă el. *Neapărat.*

...Se-nțelege și Oneștii că doar acuma toată lumea vorbește despre Onești. La Onești apartamentele sînt așa... la Onești casele sînt așa... la Onești va fi așa...

★

Unde au fost Oneștii pînă acum? Le-am căutat istoria și nu le-am aflat-o. Nu există o monografie și nici o arhivă organizată privind începuturile Oneștilor. Bătrînii și cîțiva pasionați după istorie n-au pomenit Oneștii ca oraș ci ca o comună mai răsărită în puzderia așezărilor Moldovei. Mai răsăritâ, fiindcă așezată fiind la confluența Caștnului și Oituzului cu Trotușul a unit drumurile spre Bacău, Orașul Stalin și Moinești, Adjud spre București. Drumurile astea au permis schimburi care mai tîrziu au ajuns vestite prin tîrgurile anuale și lunare de vite și de lemne. Numai ele mai

V. PETRESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Desen de Otilia GROSSU

Alături de studenții democrați din întreaga lume, studenții patriei noastre, cărora regimul de democrație populară le-a deschis largi perspective de însușire a științei și culturii înaintate, sărbătoresc „Săptămîna Internațională a Studenților". Iat-o, în cliseul nostru, pe utemista VERONICA POPOVICI, studentă fruntașă la Facultatea de Agro-Zootehnie a Institutului Agronomic „Nicolae Bălcescu" din București. **Fotografia: Mihai POPESCU**

Marea „dispută" dintre „republicani" și „democrați"

Mascarada alegerilor din S. U. A.

Înfrînt în alegeri, d-lui Knowland nu-i mai rămîne decît să-și ia meseria în serios! Decît guvernator reacționar mai bine dresor la circ...

Marea „dispută dintre „republicani" și „democrați" a luat sfîrșit. Așa ar părea, la prima vedere, că s-au petrecut lucrurile cu prilejul ultimelor alegeri din S.U.A.: un partid a învins pe celălalt. Realitatea nu este însă tocmai așa. În alegerile din Statele Unite nu a ieșit înfrînt un partid (deosebirile dintre democrați și republicani sînt aproape nesemnificative), ci înfrîntă a ieșit politica reacționară, internă și externă, a lui Eisenhower și Dulles.

Cu cîteva zile mai înainte de alegeri, în arena circului din Costa Mesa (în California) a putut fi văzut un nou număr de atracție: faimosul senator Knowland prezenta un număr de dresaj de elefant. Senatorul Knowland s-a dat însă în zadar în spectacol. El visa să devină guvernatorul Californiei (pentru aceasta a renunțat chiar să mai candideze în senat) și de acolo să-și facă o trambulină politică spre a candida în 1960 la președinția statului. Populația nu a acordat însă votul „senatorul de Formoza". Nu măgarul partidului democrat l-a dat cu capul de pă-

Eugen PHOEBUS

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Centenarul mărcii poștale românești

În anul 1858, la 15 iulie, în Moldova au fost puse în circulație primele mărci poștale românești, după ce statul a preluat serviciul poștal. Cu acest prilej, pe plicuri s-au pus timbre de 27, 54, 81 și 108 parale. Valorile lor erau stabilite în raport cu taxa de francare care era de 27 parale de fiecare 2½ dramuri (8,07 grame) pentru o distanță de 8 poște. Primele mărci înfățișau stema Moldovei, capul de bour. Tirajul lor era destul de mic: 6016 exemplare de 27 parale, 10.016 de 54 parale, 2.016 de 81 parale și 6016 de 108 parale. Demn de remarcat este faptul că aceste prime mărci s-au introdus înaintea multor state: Italia (1861), Turcia (1861), Japonia (1871), Germania (1872), Cehoslovacia (1918).

Împlinirea respectabilei vîrste de 100 de ani a timbrului românesc a prilejuit însemnate manifestări. Acest eveniment se află în atenția filateliștilor. La expoziția organizată cu acest prilej participă filateliști din patru continente (singură Australia lipsește). 18 administrații poștale din străinătate au ținut să participe. Printre ele sînt: U.R.S.S., R. P. Chineză, R. P. Polonă, R.D. Germană, R. Cehoslovacă, R.P.D. Vietnam, R.P.F. Iugoslavia, Belgia, Norvegia, Suedia, R.A.U., Etiopia.

Const. SIRBU

(Continuare în pag. 7-a)

SATUL SATELOR

Neculai Rușcioru cioplește un trunchi de stejar. Securea taie subțire, ca un geamăn, așchii late, urmînd șnoara trasă de-a lungul bușteanului; în urmă rămîne netedă fața lemnului. Ce va deveni stejarul tăiat în patru muchii de Neculai Rușcioru? Îl întreb. Se oprește din lucru, se îndreaptă din șale, dă pălăria pe ceafă, își șterge fruntea cu dosul palmei și răspunde scurt:

— O talpă.

— Pentru ce?...

— Pentru biserica din Răpciuni.

Răpciuni e un sătuc de pe malul Bistriței, scos din anonimat de construcția hidrocentralei de la Bicaz; este unul din satele pe care le va inunda apa lacului de acumulare. Spre a păstra ceea ce-i reprezentativ în arhitectura acestor sate, care, peste puțină vreme, se vor odihni în adîncimi, cercetătorii au ales o casă de țăran sărman și o bătrînă biserică de lemn. Le-au adus în București însoțite de meșteri localnici, care știu meșteșugul vechi; potrivit științei lor, monumentele de artă populară au fost desfăcute bucată cu bucată la Răpciuni și acuma sînt refăcute în Mu-

Virgil DANCIULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

EVGHENII ONEGHIN

pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R.

MAI 1823. Într-o seară a acelei primăveri, pana lui Alexandr Pușkin, geniul poporului rus și unul din geniile literaturii universale, a așternut pe o coală de hîrtie primele versuri ale romanului „Evghenii Oneghin".

Realist și romantic, caustic și plin de lirism, Pușkin prezintă în geniala sa operă o galerie întreagă de tipuri, urmărindu-le evoluția, pătrunzînd pînă în cutele cele mai ascunse ale sufletului lor, scoțînd în evidență caracterele integre și cinstite, biciuindu-i pe semidocți și pe ariviști.

Evghenii Oneghin, eroul principal al romanului, tînărul ușuratic, blazat și obosit de plăcerile vieții, respinge cu răceală și cruzime dragostea pură a Tatianei, dintr-un orgoliu stupid își ucide în duel cel mai bun prieten, poetul Lenski și, în cele din urmă, zdrobit de remușcări, își dă seama ce a însemnat dragostea Tatianei, pe care o reîntîlnește și-i cade la picioare. Dar Tatiana, acest „prototip al femeii ruse", după cum a caracterizat-o Belinski, fiind căsătorită între timp, deși

D. MIHAIL

• *(Continuare în pag. 4-a)*

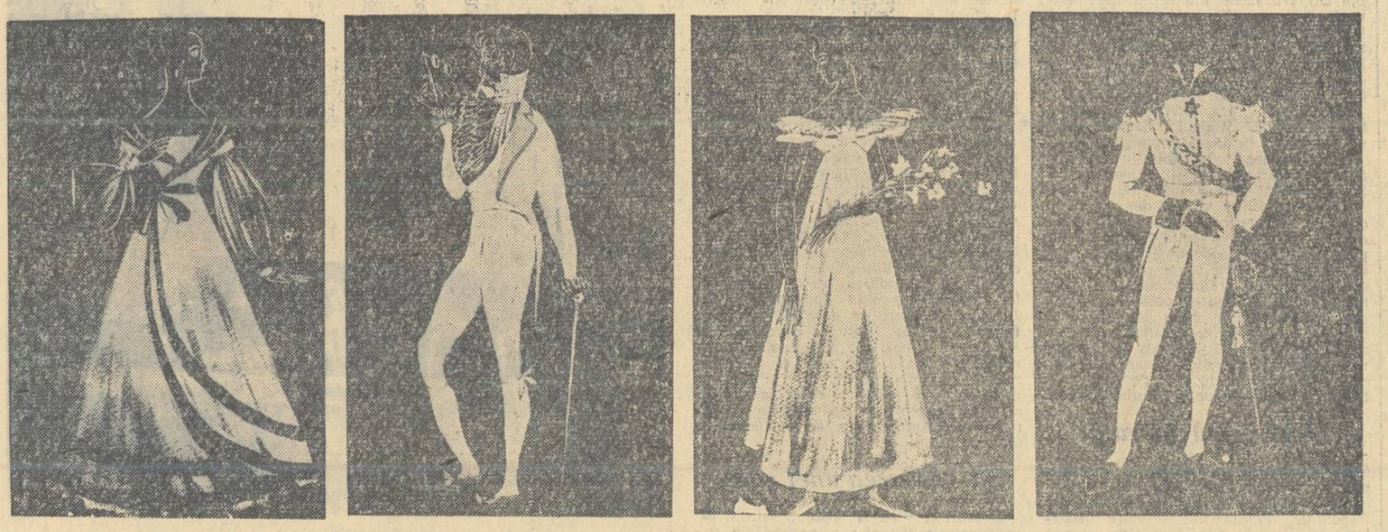

Schițe de costume pentru opera „Evghenii Oneghin", de Otilia TUTOVEANU și Paula BRÎNCOVEANU.

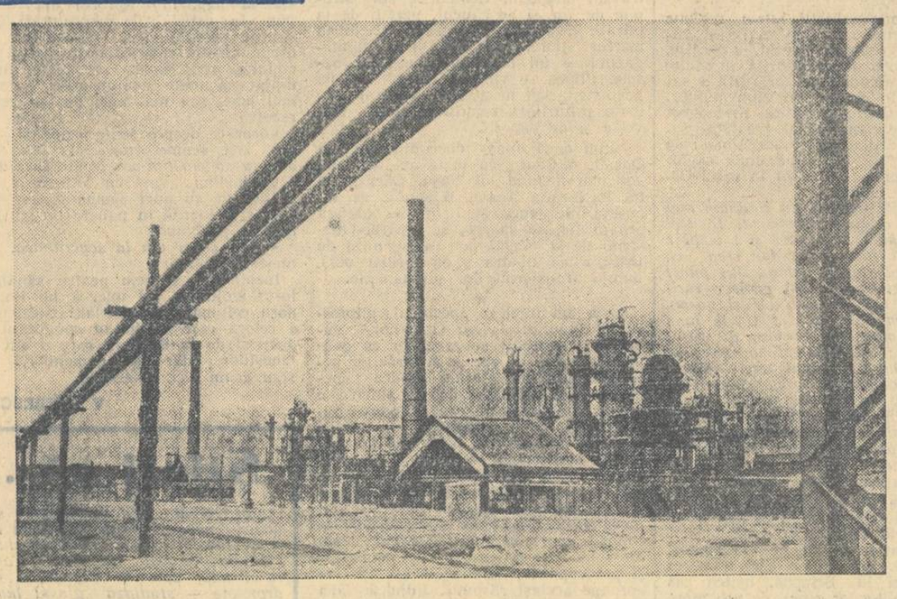

Aspect de la Rafinăria 10 din Borzești

Fotografia: Nicu VASILE

Tinerețe

Tinerețea a fost asemuită întotdeauna cu primăvara. Și pe drept cuvînt. La această vîrstă omul aminteste într-adevăr de anotimpul năbădăios. E pus pe fapte mari, tinde spre plinătate, spre desăvîrșire. Înainte la noi însă tinerețea avea o soartă cît se poate de vitregă. Își puteau permite să se folosească de ea numai feciorii de bani gata. Lor le dădea mîna să învețe la școli înalte, să facă artă, să se dedice științei. Cei mai mulți dintre ei înțelegeau să se poarte însă cu tinerețea ca niște barbari. Vînau plăcerile, căutau desfrîul, deveneau stîlpi de cafenele și de lupanare. Cît despre fiii oamenilor de rînd, ai muncitorilor, ai țăranilor simpli, ai funcționarilor mărunți, pentru ei tinerețea constituia un adevărat calvar. Chinuiți de felurite lipsuri, mereu dați în lături cu brutalitate, mereu ținuți deoparte, trebuiau să încerce să-și facă măcar un rost. Altceva nu mai puteau să spere. Și pentru asta însă erau obligați să-și lase zălog sănătatea, să renunțe la demnitate, să-și calce în picioare propria lor personalitate.

Dar astăzi cu totul alta este soarta tineretii în țara noastră. S-a schimbat destinul ei. Am văzut aceasta și la S.M.T. Castelu, în Dobrogea. În locul bărbatului aspru, osos și cu tîmplele sure pe care-l știam acolo director, am întîlnit un om tînăr, aproape un flăcăiandru. M-am instalat la biroul lui și pînă să se desmeticească, pînă să-și dea seama ce urmăream, am început să stau de vorbă cu el :

— Numele ?

— Bilă.

— Pronumele ?

— Cît se poate de comun : Gheorghe.

— Păreți tînăr, cîți ani aveți ?

— Am 26 de ani.

— Dar părinții ? Unde lucrează ? În gospodărie sau într-o întovărășire ?

— În gospodărie, încă din 1950.

— Ce studii aveți ?

— Am făcut liceul teoretic la Călărași și pe urmă în 1950 am intrat la Institutul Agronomic din Capitală. N-am stat acolo decît pînă în 1951. Am fost trimis la studii în Uniunea Sovietică și anume la Facultatea de Agronomie și Economie Agrară din Leningrad. M-am plimbat cam mult după cît se pare.

— Nădăjduiesc că n-a fost vorba de o simplă plimbare. Ce specialitate v-ați ales în cadrul economiei agrare ?

— Sînt inginer profilat în probleme de S.M.T. Lucrarea mea de diplomă privea experiența unei unități din părțile Stavropolului. Am susținut-o în 1955 și mi-a fost notată cu calificativul „excepțional". Dar dacă aveți de gînd să scrieți ceva nu pomeniți nimic de asta să nu creadă lumea că sînt un lăudăros.

— Căsătorit ?

— Am făcut-o și pe asta. Sînt însurat de un an și ceva.

— Cum ți spune soției ?

— Joseța sau mai precis Zosia. E poloneză.

— Interesant ! Unde v-ați cunoscut ?

— La Leningrad, se înțelege.

— Cum s-a întîmplat, n-ați vrea să povestiți mai pe îndelete ?

— Vă povestesc. Dar vă previn că romanul iubirii noastre n-are în el nimic din senzaționalul pe care mi se pare că-l scontați. Învățam la aceeași facultate. Ea era în primul an, eu în ultimul. Cu toate acestea nu știam nimic unul de altul. În 1954, toamna, de ziua mea, am primit cadou de la un coleg... un bilet de teatru. M-am dus și acolo am avut-o vecină de fotoliu tocmai pe Zosia. Am intrat în vorbă, apoi, după spectacol, am condus-o pînă la cămin. Așa a început prietenia noastră. Cum v-am mai spus, în 1955, vara, eu am terminat facultatea. N-am să pot uita niciodată cît de mult m-a ajutat ea la pregătirea examenului de diplomă. Imi făcea anumite calcule, linia la diagrame. În ziua cînd mi-a venit rîndul la ascultat m-a întovărășit pînă în fața comisiei, apoi s-a retras și s-a pus pe așteptat. Cînd într-un tîrziu am ieșit agitînd fericit carnetul de note, m-a îmbrățișat și mi-a umplut brațele de flori. Drept să vă spun la atîta atenție nu mă așteptam. De emoție și de bucurie mă zăpăcisem, nu mai știam pe ce lume mă aflam. Apoi eu am plecat în țară. Ne înțelesesem să ne scriem. Dar după un răstimp oarecare, într-o bună zi m-am pomenit că dorul ei nu-mi dă astîmpăr. Ce mai încoace, încolo, ne-am căsătorit. Acum și-a terminat și ea studiile, e dusă la părinți și o aștept din zi în zi să vină.

— Înainte de a veni la Castelu, ați mai lucrat în vreun S.M.T. ?

— Da. Am mai fost la S.M.T. Remus Opreanu dar pentru o perioadă foarte scurtă.

— Aici de cînd sînteți ?

— De vreun an și jumătate. Am fost mai întîi inginer șef, apoi m-au numit director.

— Se pare că nu prea vă încîntă această nouă funcție. Așa-i ?

— Da, nu prea mă încîntă. Aș fi preferat să lucrez ca simplu inginer. Aveam putința să fac în voie anumite studii la care mă gîndesc mai de mult. Așa, atenția mi-e distrasă de alte probleme. Dar sarcina e sarcină, n-am încotro.

— Fiindcă a venit vorba cum v-ați achitat de ea ?

— Tocmai vroiam să vă spun. Aici la S.M.T. Castelu am găsit încetățenită tradiția de a se îndeplini planul de producție în fiecare an, în fiecare sezon. E o tradiție bună. Ea trebuia continuată. Și nu numai continuată dar și îmbogățită. Dar cum ? Avem încheiate contracte cu șapte gospodării colective. Am trecut pe la ele, m-am sfătuit cu oamenii. Toți s-au arătat mulțumiți de mecanizatori însă mi-au spus că sistemul de organizare a muncii lor ducea la serioase pierderi de timp. Asta mai cu seamă pentru că, după fiecare sezon oamenii se înapoiau în stațiune să facă revizuirea utilajului. M-am gîndit serios, am ținut ședințe și cu colectivul de conducere și am hotărît să trecem la permanentizarea tuturor brigăzilor noastre. Așa am și făcut. Și iată că anul acesta mecanizatorii nu s-au mai întors în stațiune nici la sfîrșitul primăverii, nici la sfîrșitul verii, nici acum toamna. Au rămas la locul de muncă. Asta i-a ajutat să facă multe lucrări care altădată le scăpau printre degete : căratul paielor, prășitul, irigatul. Mașinile au fost folosite astfel mai deplin ceea ce ne-a dat posibilitatea să încheiem planul anual de producție mult mai devreme decît în 1957.

— Pentru la anul ce vă propuneți ?

— Două obiective destul de modeste : să realizăm cu fiecare tractor măcar 400 de hanțri și să aducem pe toți mecanizatorii la nivelul fruntașilor.

— Vorbiți mereu de obligațiile pe care le aveți ca inginer, ca director. Deduc de aici că sînteți un bun specialist dar că alte lucrări, bunăoară treburile obștești, nu vă interesează. Ce aveți de spus ?

— Că vă înșelați. Nu numai că mă interesează dar am și anumite îndatoriri precise în acest sens. Sînt membru în Comitetul raional de partid Medgidia și în această calitate răspund direct de munca unor organizații U.T.M. Nu-i un lucru simplu, vă asigur.

— Vă mai rămîne timp liber, cum vi-l petreceți ?

— Problema timpului e cam delicată. În general depinde de mine dacă îmi rămîne sau nu. Pot să vă spun că de multe ori îmi rămîne. Atunci prefer să citesc o carte bună. Îmi plac clasicii ruși pe care-i citesc în original. Am început să mă familiarizez și cu literatura poloneză. Pe cea română am lăsat-o dinadins la urmă deoarece e cum se spune prima mea dragoste, iar prima dragoste nu o uiți niciodată. Cînd nu citesc îmi place să mă plimb cu scuterul. Mi-am cumpărat de curînd o astfel de mașinuță și pot să vă spun că e o încîntare să colinzi cu ea stepa Dobrogei. Uneori mă îndeletnicesc și cu fotografiatul. Sînt firește un dilettant în această artă.

Convorbirea noastră s-a oprit aici deoarece inginerul Gheorghe Bilă a fost înștiințat telefonic că e grabnică nevoie de el la o brigadă. Mi-am luat rămas bun de la dînsul și am plecat. Multă vreme mi-a stăruit însă în minte chipul lui de adevărat tînăr al zilelor noastre. Acum se află în plină tinerețe, în plină primăvară a vieții cum s-ar spune. Și dacă primăvara e așa cum e se poate lesne înțelege cît de încărcate de roade vor fi pentru el vara și toamna.

Ion PAVELESCU

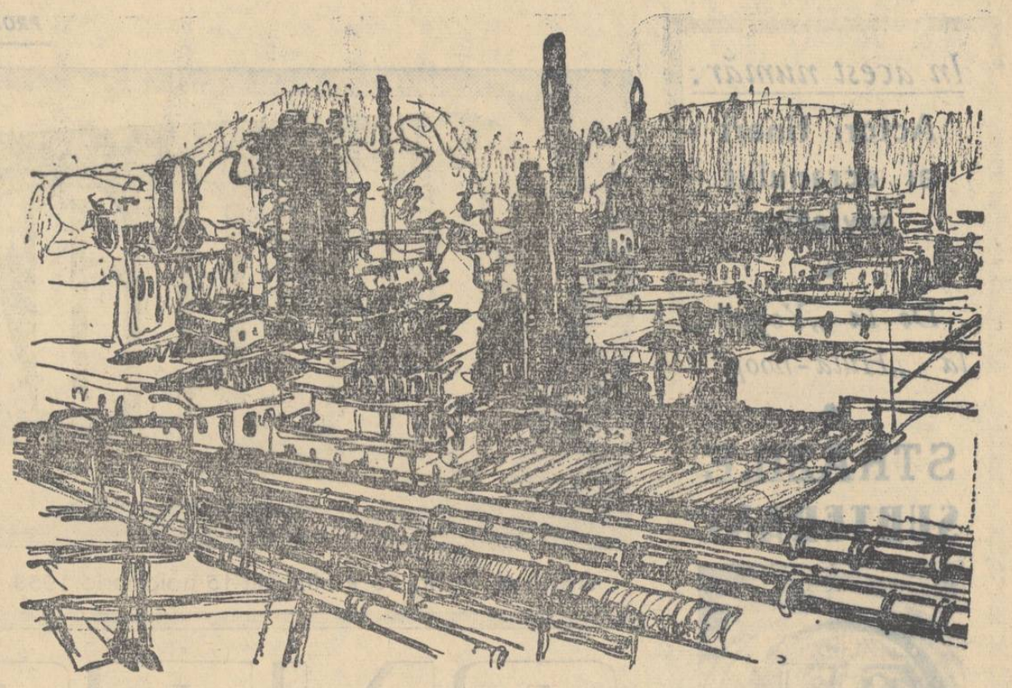

Desen de Otilia GROSSU

ONEȘTI

TINEREȚEA UNUI ORAȘ

(Urmare din pag. 1-a)

înviorau pulsul vieții Onești-ului. Incolo — pămîntul fiind puțin — oamenii își trăiau zilele din te miri ce, ducînd aceleași speranțe din primăvară pînă toamna și din toamnă pînă primăvara și legînd de zilele tîrgurilor rezolvarea necazurilor lor.

Unde și ce-ar fi ajuns Onești-ul dacă sufluI adînc al transformărilor înfăptuite de Partid și Guvern n-ar fi trecut și peste ei, nu e greu de închipuit. Ceea ce este mai interesant, și mai semnificativ totodată este că sufluI acesta nu numai că a oprit Onești-ul de la îmbătrînirea sigură la care erau condamnați dar le-a adus tinerețea. O tinerețe pe care Onești-ul n-au avut-o și poate nici n-au visat-o.

★

Ceea ce s-a petrecut cu Onești de cîțiva ani încoace și s-a adăugat la viața localității, modificîndu-i ritmul și sensul, îmi amintește de o înclinație și o dragoste a bunicului de a altoi în fiecare primăvară pomii. Nu începeau bine să se topească zăpezile și bătrînul se apuca să umble pe la casele pe unde știa el că se culeg vara poame bune. Venea cu cîteva crenguțe și începea să cioplească în tulpinele subțiri ale puieților. Cînd ăți fi mari și-o să mîncați poame bune — o să mă pomeniți, — zicea bătrînul oblojind grijuliu și îndeminatec cu mîinile lui mari, crenguțele tinere. Altoiurile creșteau și cînd dădeau roade băieții se cățărau și-și umpleau sînul cămășilor cu fructele abia pîrguite. Le mîncam risipindu-le și ne gîndeam la bunicul.

În cazul nostru, altoiul Onești-lor este orașul nou, prin care localitatea își capătă acum tinerețea și prin ea bazele și sensul maturității viitoare. În planurile proiectanților, Onești-ul figurează ca un oraș, un oraș nou și mare pentru zeci de mii de locuitori — vechea localitate rămînînd doar la proporțiile pe care de pildă le are trunchiul în ansamblul coroanei crescută din altoi. Orașul se va întinde pe platoul dintre Trotuș, Oituz și Cașin. Sînt proiectate deocamdată 15 cvartale. Cvartalul unu (un cvartal are cîteva blocuri fiecare cu zeci și zeci de apartamente) este în stadiu de finisaj, al doilea încă în construcție, iar al treilea va începe să se contureze în anii viitori. Mlada tînără a altoiului se anunță viguroasă.

★

Viața într-un oraș-șantier are un pitoresc, un specific al său care îi obligă pe localnici la o anumită adaptare. În orașele obișnuite copiii se joacă în curți sau pe străzi. La Onești copiii au jocurile lor. Am văzut doi prichindei jucîndu-se de-a constructorii. În oricare alt oraș magazinele au vitrine aranjate, geamurile curate, rafturile pline de mărfuri. La Onești magazinul cu produse alimentare, în afară de abundența de mărfuri, care n-a fost totdeauna, și de atenția și promptitudinea vînzătorilor, aduce destul de puțin cu ceea ce este în concepția noastră un magazin. Geamurile sînt stropite de var și de ciment, pereții de la intrare netencuiți în interior, lăzile cu mărfuri stau într-un colț și în tot magazinul e un frig de-ți îngheață oasele. Pîinea se vinde și ea într-un fel nepotrivit, iar magazinul Aprozar cu toate rafturile frumos aranjate servește și de depozit.

Acum dacă m-aș duce din nou la Onești, desigur că toate acestea nu vor mai fi fiind tot așa. Căci peste tot în incinta A sau B sau C se lucrează. Se tencuiește ori se adaugă ornamente, se sparge, se repară. Oneștenii de la orașul nou nu se miră de toate astea fiindcă și-au format obișnuința transformărilor permanente.

★

Dacă am înțelege specificul, pitorescul și greutățile vieții Onești-lor, numai sub aspectul magazinelor cu geamuri stropite de var și al străzilor nepavate, ar fi unilateral. Fiindcă specificul vieții de aici nu se potrivește numai condițiilor pe care le oferă orașul-șantier ci și oamenilor lui. Cred că dacă m-aș fi dus în orașul nou, la fiecare apartament — ceea ce e imposibil, fiindcă aici sînt sute și sute de apartamente — și aș fi întrebat gospodina sau mă rog, pe oricine aș fi găsit acasă, de unde sînt de fel locuitorii apartamentului respectiv, cum au venit aici și care le sînt ocupațiile și preocupările, aș fi aflat aceiași sau aproape aceiași răspuns. Fiindcă aici la Onești toți locuitorii orașului sînt veniți din cele mai felurite colțuri ale țării. Complexul industrial care se conturează mai jos, la Borzești, necesită o varietate atît de mare de activități, încît diversitatea provenienței și preocupărilor locuitorilor orașului e firească.

Am cunoscut mai îndeaproape familia Rogojinaru.

Pe Constantin Rogojinaru l-am găsit acasă. Lucrase în schimbul de noapte și după o baie bună se culcase. Băiețelul de numai vreo doi ani fusese adus în bucătărie și stătea cu nasul lipit de geamurile aburite uitîndu-se la copiii de afară. La început, soția lui Constantin Rogojinaru n-a prea dat să-și trezească repede bărbatul. Odihna e lege fiindcă la rafinărie munca de noapte nu-i chiar floare la ureche. Am stat puțin de vorbă, încercînd să descos pe femeie cum și de unde au venit, dacă le place apartamentul și cum își cheltuiesc banii. Soția lui Rogojinaru ezită să-mi spună mie atîtea așa deodată. Își face de lucru cu coca albă și pufoasă a două pîinițe puse pe masă la dospit, mai pune lemne pe foc și cînd deschide ușa cuptorului bucătăria se umple de mirosul aromat al pîinii calde. Nu știu ce s-o fi gîndit dar o văd cum își șterge mîinile de șorț și se duce să-și trezească bărbatul. „E mai bine așa" — îmi spune ea — și mă invită în camera unde doarme Rogojinaru.

Aici, în camera asta, se vede starea familiei Rogojinaru și evoluția ei spre urbanizare. Soția lui Rogojinaru e țărancă și se vede că are o deosebită predilecție pentru curățenie. La geamuri, pe masă, perdele, fețe albe, transparente, făcute din materiale ieftine, ușoare, dar călcate și scrobite. Pe pat, pe pereți, pe jos, scoarțe simple, țesute în lînă, în și cînepă. Fotografii de familie în rame frumoase. Patul e însă orășenesc — o dormeză, ca și măsuța cu aparatul de radio, și scaunele.

Constantin Rogojinaru are 28 de ani și e lăcătuș mecanic la secția depozite a Rafinăriei 10. Lucrează aici din 1956 și n-a fost de la început calificat ca lăcătuș mecanic. A lucrat și pe la Adjud. Dar de fel este țăran. E un bărbat cu trăsături mari, cu ochii țigănoși în orbitele adînci. Duce o viață simplă, cu grijile și necazurile pe care i le provoacă lui, ca om cinstit și comunist, risipa și indisciplina unuia ca Florentin Ionescu, lipsa de exigență față de abaterile unor muncitori ale maistrului Petre Gheorghe, nerespectarea programului la debitul de țigări sau la magazinul Aprozar din orașul nou. În astfel de împrejurări Constantin Rogojinaru, cu spiritul lui drept, cinstit, care cunoaște prețul disciplinei, acționează, se zbate, încredințat că toate neajunsurile acestea mai mari sau mai mici pot și trebuie rezolvate.

Vorbește despre toate astea și din ochi face semne nevestei : *Marie, ia adu tu să cinstim un pahar cu vin.*

Gospodina vine cu o farfurie cu prăjiturele cu nuci acuma scoase din cuptor și toarnă în pahare un vin profiriu și parfumat.

— S-a cules via la soacră-mea, glumește Rogojinaru.

Închinăm și bem pentru sănătatea lui Rogojinaru cel mic, a lui Rogojinaru cel mare, a celorlalți onești și a celora care au inițiat complexul industrial de la Borzești care a adus și Onești-lor, dar și oamenilor, care stau acum aici, tinerețea.

V. PETRESCU

SATUL SATELOR

(Urmare din pag. 1-a)

zeul Satului. De aceea, Neculai Ruscioru, meșter din partea Neamțului, taie la București o talpă de stejar.

Muzeul Satului — o școală

Mulți vin la Muzeul Satului. În acest an, de peste hotare au fost peste 25.000 de vizitatori ; din București și din țară, vreo 60.000. Vin apoi zilnic aici, să învețe, studenți de la arhitectură, tineri care studiază artele plastice ; primii fac relevee, ceilalți studiază tehnica artiștilor anonimi ale căror opere le găzduiește muzeul, cercetează cu luare aminte motivele decorative ; vin aici — căci Muzeul Satului e o școală — elevi ai școlilor populare de artă. Vin în satul de pe malul Herăstrăului mii de oameni și satul, durat aici de mulți ani, le oferă bucuria legăturii nemijlocite cu viața întregii țări, din *Iurilofca* pînă-n depărtatul *Moișeni*, din oltenească *Castranova*, pînă în *Ieudul* maramureșan. Muzeul Satului îți se înfățișează ca un uriaș atlas etnografic ; pe ulițele lui tăcute, printre gardurile de nuele, pe sub porțile înalte, măestru cioplite, străbați întreaga țară. Din casă în casă, din gospodărie în gospodărie, cercetezi istoria satului și te afunzi în veac pînă prin secolul al XVIII-lea. Scoarțe, straie, cusături, blide, îți înfățișează dragul de frumos al poporului nostru, iar uneltele puține și sărăcia îți vorbesc de greul traiului în trecute vremi.

Artă, istorie, știință, se înmănunchiază în Muzeul Satului, care devine un sat al satului nostru. Afli aici, în rosturile gospodăriilor din care oamenii au plecat pentru o clipă, pentru clipa care se numește veșnicie, obiceiuri din toate colțurile țării și tot aici, ca într-un atlas lingvistic, măsori bogăția limbii românești care însoțește, substanță vie, obiectele, numindu-le cu cuvîntul lor de-acasă : afli aici de poarta numită *vrani*ță *cu boc*, afli că în Oaș culmea de deal se numește *heiu*, că adăpostului pentru fîn îi zice în Maramureș *șopru cu coajă*, că tot pe-acolo grajdului îi zice *colejnă*, că *blănile* din care se împlinesc casele de lemn se încheie în *căței*. Vezi din așezarea mesei și scaunelor, din rînduiala blidelor și-a blidarelor, cum mîncau la noi oamenii trăitori în cîmpia Dunării și cei din satele de munte, vezi din rubaștile colorate și cizmele tari, cum se îmbracă lipovenii din delță, vezi din mulțimea podoabelor de îmbrăcat și de pus pe cap, cum se gătesc fetele în Banat, și flăcăii prin părțile grănicerești ale Năsăudului.

Muzeu viu, fără vitrine și fără lumină anume, Muzeul Satului evocă viața satului în toată complexitatea ei.

Pentru marea lui bogăție artistică, pentru inestimabila sa valoare științifică, pentru nespusul său farmec, Muzeul Satului e vizitat des de multă omenire. Încercarea de-al străbate din condei, prin slova unui reportaj, îmi pare săracă și zadarnică atîta vreme cît comoara n-are taine și stă la îndemîna oricui. Trebuincioasă îmi pare mai curînd înfățișarea celor ce la prima vedere nu se văd ; străduința de toată ziua a muzeografilor și custozilor, grija pentru lărgirea și întregirea „Satului", evlavia cu care sînt mînuite aici zecile de mii de scule, cu trudă adunate de pe tot întinsul țării.

O biserică în vată

În primăvară, în partea dinspre expoziție, dincolo de gardul cel vechi al muzeului, se va înălța biserica din Răpciuni. Monumentul — spre deosebire de alte două aflătoare în muzeu (biserica din Dragomirești — Maramureș și Turea — Cluj) — își are sporită însemnătatea pentru frumusețea picturii și a sculpturii ; la toate se adaugă și podoabele : scoarțe, icoane, sfeșnice. Monumentul se va înălța simplu, ca atîtea și atîtea case din muzeu. E bine să se știe însă ceea ce nimeni privindu-l nu va bănui, că biserica a fost adusă desfăcută grindă cu grindă și că, pentru a ocroti pictura și sculptura, fiecare grindă, fiecare piesă, mare sau mică, a fost învelită în vată și-apoi, bucată cu bucată, acoperită cu pînză și hîrtie. Uriașa cantitate de 800 kg. de vată, n-a fost îndestulătoare acestei migăloase trebi și alte zeci de kilograme au fost necesare spre a putea aduce — cum a și fost adus de altfel — în bunăstare, monumentul.

Pentru împlinirea bisericii din Răpciuni au fost chemați meșteri cu pricepere din partea Ceahlăului. Și-așa cum l-am aflat pe Neculai Ruscioru cioplind o talpă, pe șantierul micii construcții l-am întîlnit pe Grigore Gorbeja, măsurînd, potrivind, socotind din minte, care și cum e rînduiala blănilor.

Întreținerea construcțiilor din Muzeul Satului e dealtfel totdeauna încredințată meșterilor localnici, care pot face reparațiile în stilul și cu aceleași metode de lucru care au fost folosite la durarea construcției, în locul ei de baștină. Astă primăvară gospodăria lui Moiș Vasii, a lui Ion Cobuț din Moișeni, gospodărie veche de pe la 1780, a fost reparată de meșteri aduși anume din Oaș. Meșteri cunoscători ai meșteșugului din partea locului au lucrat și la așezarea gospodăriei din Autda și a bordeiului, ca o ciupercuță, din Răpciuni.

Crește satul

Grija pe care statul nostru o vădește pentru comorile de artă, o mărturisește emoționant creșterea satului muzeu. În anii puterii populare fondurile alocate au îngăduit nu numai achiziționarea de gospodării noi, dar și cercetări atente, migăloase, pentru alegerea celor mai reprezentative monumente arhitectonice și obiecte de artă populară.

Creșterea satului are loc în coordonatele unui plan muzeografic complex. Se urmărește între altele cuprinderea, în spațiul muzeului, a gospodăriilor menite să oglindească viața minorităților naționale, să înfățișeze specificul tuturor regiunilor țării, precum și condițiile de viață ale țărănimii noastre în vremi de demult.

Căsuța nouă, tristă, acoperită cu paie, al cărui gard încă nu-i terminat, e de puțină vreme adusă aici la muzeu, din satul Dumitra-Alba Iulia. Ea are menirea să înfățișeze, prin primitivitatea liniei arhitectonice, prin sărăcia materialelor de construcții, prin puținătatea podobelor, viața iobagilor din cîmpia transilvană. Soră bună a bordeiului din Drăghiceni, (cîmpia Dunării) și a bordeiului din Răpciuni, ea va vorbi, de-acum peste veacuri, despre o condiție de viață pentru lichidarea căreia a luptat clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea muncitoare, sub conducerea Partidului.

Pentru cuprinderea vieții minorităților, alături de casa lipovenească din Jurilofca, alături de casa din secuime (adusă de la Bancu, aproape de Miercurea Ciuc) vor fi aduse, în primăvară, o casă tătărască și una turcească din Dobrogea, case alese cu grije și, după mărturia celor care le-au căutat, deosebit de interesante și de frumoase. Așteptată e de asemenea o casă de sași.

În căutarea unei case

În anul ce vine la Muzeul Satului va apare o piesă rară : o gospodărie românească din Dobrogea. Raritatea e determinată, între altele, de doi factori : păstrarea originalității într-o regiune unde influențele au fost multe și găsirea unei gospodării vechi, autentice, într-o regiune unde datorită urîșului proces de transformare socialistă a satului, înoirile cunosc un ritm uluitor.

Tovarășa Georgeta Stoica, muzeograf principal, ne-a mărturisit greutățile întîmpinate de directorul muzeului și de domnia-sa pînă ce, după două săptămîni de căutare, au aflat în satul Ostrov ceea ce căutau.

— „E poate ultimul an cînd am mai putut găsi o casă asemenea. În Dobrogea schimbarea satelor și-a vieții e uluitoare. A fost greu, dar cred că ne-a fost răsplătită truda. Din punct de vedere etnografic am găsit o raritate. Și nu numai casa dar și gospodăria, și uneltele vechi... Unele nu-s folosite de mult, dar vorbesc de vechi, îndeletniciri.: CORITA, un soi de trunchi scobit asemeni unei luntre monoxile, folosită pe vremuri de băștinași drept tease, apoi scule pentru un treieriș în vremi străvechi, sînt dovezi de uimitoare ingeniozitate. Obiectele aduse pentru interior sînt de asemenea extraordinar de frumoase, lucrate cu un rafinament uimitor...".

Tovarășa Stoica vorbește cu pasiune; o ascult și însemn în carnet. Stăm pe-o bancă în apropierea casei cu cerdacul și poarta cioplită de Ion Mogoș, în anul 1789. Lîngă casa care îți arată obîrșia artei lui Brîncuș, matca cea mare a cioplitorilor olteni de sub munte... Prin fața noastră trece un grup de excursioniști bulgari. Privesc și sînt încîntați. Primesc explicații din partea tovarășei Elena Ghenoiu. Și ea vorbește cu drag, cu însuflețire... O ascult; apoi aud tîlmăciul. Pasiunea pare familiară celor care muncesc aici, la Muzeul Satului; nu poate fi altfel de vreme ce nu numai muzeografii, dar și îngrijitorii — și mă gîndesc la îngrijitoarea casei din Oaș — lucrează cu drag, cu pasiune și așa vorbesc, așa explică oricui binevoiește să păsească pragul bătrînești case... Și nici nu s-ar putea lucra altfel, cînd e cu neputință să nu îndrăgești, chiar trecător fiind, Muzeul Satului, cu casele sale, cu tot ceea ce ele cuprind, comoară a sufletului poporului nostru.

Virgil DANCIULESCU

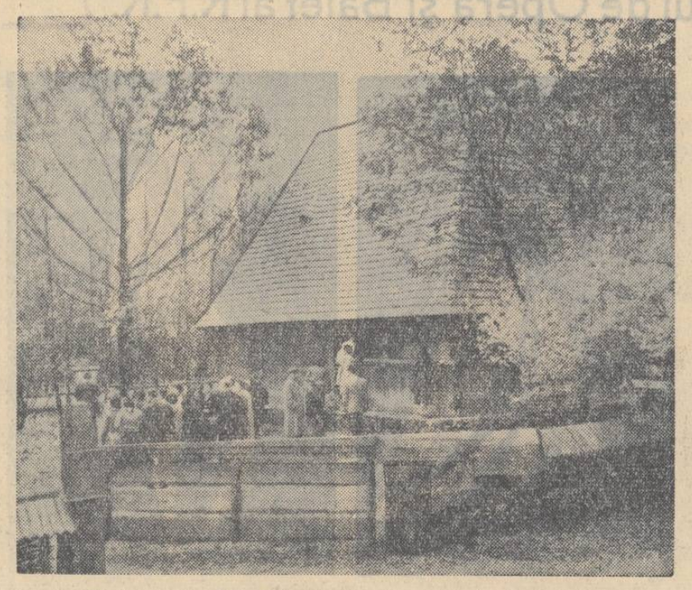

Vizitatori din R.P. Bulgaria trec pragul bătrînei case a lui Moiș Văsii din Moișeni Oaș.

Știați că...

...proverbul „mut ca peștele" s-a dovedit nejust ? Mulți pești scot diferite sunete. Unii dintre ei pot chiar clănțăni din dinți. Ihtiologii, cu ajutorul unor aparate speciale — hidrofoane — studiază glasul lumii submarine.

...prima fotografie în Rusia a fost făcută în anul 1840 ? Omul fotografiat a trebuit să stea nemișcat în fața aparatului timp de 20 de minute.

...în 70 de ani de viață omul își petrece aproximativ 23 de ani dormind, 13 ani în conversații și 6 ani la masă ?

...sub acțiunea razelor solare, în fiecare an se evaporă din rîuri, mări, oceane, o cantitate de 380.000 km.c. de apă ?

...numele Deltei dunărene se pare că vine de la forma ei geometrică : un triunghi, care seamănă cu litera grecească delta ?

...sînt viețuitoare care pot răbda ani întregi de foame ? De exemplu, rîma poate posti 2 ani, melcul 3 ani, un pește din mările calde 2—3 ani, larvele de țipar 2 ani.

UN ORĂȘEL AL PIONIERILOR

Pe colinele Lenin din Moscova s-a pus temelia unui nou palat al pionierilor, unde își vor putea petrece timpul liber și se vor putea odihni simultan 5.000—6.000 de copii. Clădirea principală a palatului va grupa într-un complex arhitectural unic cinci corpuri mari unde vor fi amenajate încăperi pentru activitatea diferitelor cercuri. Pionierii vor avea la dispoziție instalații sportive, un stadion cu 5.000 de locuri, un teatru al pionierilor cu 400 de locuri, o sală de concert cu 1.200 de locuri. O aripă specială a clădirii va fi rezervată cercurilor științifice și tehnice. Se vor construi încăperi pentru clubul automoto, cu un garaj pentru lecții practice, o casă a tînărului turist cu un hotel cu 100 de locuri, un observator, o hidrocentrală în funcțiune.

În pavilioanele speciale „Nava interplanetară", „Munții Rusiei", „Pe mare", „Roata lumii" și altele, copiii vor putea face „călătorii" minunate în toate colțurile globului.

În fața aripei principale se va amenaja o piață mare pentru adunări de masă și festivități.

Cronica gastronomului

ZRAZÎ

În toate marile restaurante de pe glob nu se poate să nu figureze pe lista de mîncare, măcar unul sau două feluri, care atunci cînd nu sînt denumite cu un nume propriu de rezonanță slavă, să nu poarte cel puțin mențiunea : „à la russe". Am avut însă ades prilejul să mă încredințez că multe din aceste denumiri sînt fanteziste și datorită unor executanți cînd nu mercantili, greșit informați. Asta mă face să socot oportună comunicarea cîtorva rețete autentice. Le dețin de la o meșteră în bucătărie și le-am experimentat mai pe toate cu prietenul meu Costache. Le dau în vileag, în dorința de a contribui în măsura puterilor mele, la sporirea repertoriului bucătarilor și gospodinelor țării mele.

Pentru a obține gustoasa mîncare indicată de titlul de mai sus e nevoie :

De un kilogram, sau ceva mai mult, carne de vacă, de preferință mușchi (fileu). În lipsă de mușchi, putem întrebuința acea parte a pulpei pe care măcelarii o numesc capac. Tăiem carnea dîndu-i o formă dreptunghiulară, de lățimea unei palme. Subțiem apoi carnea cu ciocanul de lemn. Cu cît o batem mai mult, cu atît mai bine. În cazul că nu avem mușchi, o batem pînă devine străvezie. Cînd ajunge în această fază, sărăm și piperăm. O dată sărată și piperată, ungem bucățile de carne cu una din următoarele două tocături :

1. Pesmet amestecat cu ceapă și mărar tocat, puțin rumenite în unt, sau

2. Ciuperci tocate mărunt, rumenite și ele în unt.

Stratul de tocătură nu trebuie să depășească în grosime un centimetru. Se rulează bucățile de carne unsă și se leagă cu sfoară, dîndu-li-se forma unui mititel, ceva mai măricel. Ruladele se rumenesc bine, pe toată suprafața lor în unt topit, la tigaie. După asta se așează într-o cratiță, se acoperă cu un pahar de smîntînă, un pahar de supă de carne și un pahar de vin bun (supa de carne poate fi înlocuită cu sos de pătlăgele roșii). Se pune apoi la cuptor, unde se lasă un ceas, la foc moicom.

Mîncarea aceasta, prețuită mai ales în partea de nord, e însoțită pe alocuri și uneori de o fiertură de sfeclă tocată sau de casă.

Casa — mămăliga de hrișcă.

Cercați !

PASTOREL

VASILE VETIȘANU-Caret : Odată cu unele sugestii — pentru care vă mulțumim — ne-ați trimis și un reportaj intitulat „Lîngă inimile oșenilor". Descrieți, în el unele aspecte ale vieții culturale din Maramureș. Problema este interesantă. Pe alocuri, reportajul dvs. reușește să fie și el interesant. Dar — există un dar — ce păcat că vă pierdeți într-o introducere de mari proporții, căutați unele artificii stilistice și scăpați din vedere fondul reportajului.

Căutînd cu orice preț artificiile vă scapă o inadvertență — să-i zicem geografică. Vorbiți despre Mureș ca și cum ar trece prin acest ținut nordic al țării. Inexact ! Nu vă luați după faptul că ținutul se cheamă Mara-mureș...

Mai încercați.

MARIN NEDELCU-Brăila : Cînd a apărut circul și unde ? Iată o întrebare cam grea, căreia i s-ar putea da cunoscutul răspuns : „începuturile lui se pierd în negura vremurilor". Cum însă răspunsul nu v-ar satisface nici pe dvs. și nici pe noi, ne vom strădui să facem un sondaj în trecut, pentru a descoperi aceste începuturi, într-unul din numerele revistei noastre vă vom da răspunsul dorit.

VICTOR SALZMAN-Turda : La concisa dvs. scrisoare, ne străduim să vă dăm răspunsuri tot concise.

1. Puteți să ne scrieți despre activitatea artistică și culturală a orașului Turda, care e destul de bogată. Publicitatea lor depinde de ceea ce ne scrieți și de felul cum ne veți prezenta evenimentele culturale.

2. Vă putem informa că despre viața și activitatea marelui cîntăreț rus, basul Șaliapin, a apărut de curînd în editura „Cartea Rusă" o lucrare intitulată „L-am cunoscut pe Șaliapin", de Semion Rozenfeld.

3. Publicăm și articole despre arta plastică.

4. Începînd din numărul 56 publicăm un roman în foileton. Căutați-l pe pagina 8 și comunicați-ne părerea dvs.

5. (deși un asemenea punct nu figurează în scrisoarea dvs.): primiți salutările noastre.

B. NELU-Iași : Este imposibil să nu găsiți revista respectivă la Biblioteca Centrală a Universității „Al. I. Cuza" din Iași. Sîntem în măsură să vă spunem că această bibliotecă cuprinde un vast material bibliografic, pus la îndemîna numeroșilor săi cititori. Vă sfătuim să căutați cu răbdare. Nu e vorba de cine știe ce publicație din vechime, ci de un număr de anul trecut. Dorim să auzim un „Evrika".

I. MIHALEA-București : Părerea noastră, după prima lectură a primului material trimis la redacție, este că puteți să scrieți materiale mai izbutite. „E toamnă în Cișmigiu", nu ni s-a părut remarcabilă. Prea multe frunze cad în poezie, prea multe amănunte nesemnificative despre lacul solitar și nici un fir de idee. Apoi, n-am putut deduce ce era poezia dvs.: elegie, pastel? Fixați-vă asupra unei specii literare care vă este mai apropiată și trudiți pentru a crea o poezie valoroasă.

V. NARCOV-Focșani : În cazul dvs. nu există altă soluție decît cea obișnuită. Dacă doriți să ajungeți actrița de cinematograf, trebuie să terminați cursurile școlii medii pe care le-ați început și apoi să vă prezentați la examenul de admitere al Institutului de Teatru și Cinematografie.

S. NOLI-București : Cele două epigrame adresate actrițelor Dina Mihalcea și Olga Tudorache n-au ceea ce se numește sare umoristică. Înțelegeți acum de ce nu le-am publicat.

MARIUS CÎMPULUNGEANU-Pitești : Dacă ne trimeteați mai puține epigrame, dar de bună calitate, era mai bine. Știți vorba latinească : „Non multa, sed multum". Cu alte cuvinte, nu multe, și fără valoare, ci mult, ceva mai cuprinzător, mai de greutate.

D. TOMESCU-București : Poezia „Octombrie Roșu" se oprește asupra unui singur moment al Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, asupra înlăturării guvernului reacționar și putred. Momentul e privit ca un fapt în sine, fără semnificația uriașă ce o are, fără perspectiva ce a deschis-o prin instaurarea puterii populare. Poezia dvs. este deci unilaterală.

Remarcăm în scrisul dvs. vigoare, forță descriptivă. Acestea sînt calități care vă dau dreptul să perseverați.

M. CAPATA-Făgăraș : Vă felicităm pentru succesul ce l-ați dobîndit la expoziția regională de artă plastică, unde ați obținut premiul I la caricatură.

Și pe viitor am dori să vă publicăm desenele dvs., dacă ne-ați da prilejul să o facem. Deși am primit lucruri bune de la dvs., trebuie să spunem că am primit și altele mai puțin reușite, între care se numără și ultimele 4 desene. Ne veți întreba, pe bună dreptate, care sînt obiecțiile noastre. Principala obiecție este că merg pe aceleași teme „eterne", că nu caută să descopere și locuri necunoscute, că se recurge adesea la șablon.

Dar, despre toate acestea vom discuta mai pe îndelete cînd veți veni la redacție. Dorim însă ca pînă atunci să ne mai trimiteți și alte lucrări.

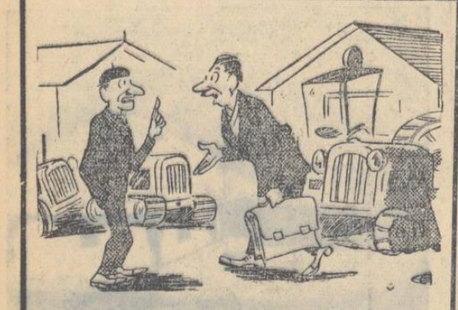

— În trei zile aveți tractoarele gata !...
— Îmi spui asta de o lună...
— Și o să-ți mai spun încă trei luni, pentru că sînt sigur de ce spun...

Desen de Fred GHENADESCU

MERIDIANE

Cucerirea pustiurilor

La sfîrşitul secolului trecut a apărut o carte intitulată „CHINA ŞI CHINEZII". Autorul, Ernst von Hesse-Wartegg, *s-a căznit să afle caracteristicile naţiunii chineze.*

Printre altele, el afirma: *„Ce s-ar întîmpla dacă aceste sute de milioane de oameni harnici ar arunca uneltele lor antediluviene şi ar pune mîna pe sculele şi maşinile noastre moderne? Ce s-ar întîmpla dacă în China ar apare sute de fabrici, furnale şi turnătorii? Ce s-ar întîmpla atunci cu noi? Mi-a venit această idee cînd i-am văzut pe chinezi muncind, şi ca european, ca alb, am binecuvîntat în gînd providenţa care, înzestrîndu-i pe chinezi cu străgunită, răbdare, putere şi îndemînare, i-a lipsit de năzuinţa spre progres. Spiritul conservator al chinezilor, respectul lor pentru poruncile trecutului ne vor servi multă vreme ca o pavăză"*

Astăzi, colonialiştii nu prea mai cutează să-şi exprime cu atîta sinceritate consideraţiile lor intime despre marele popor chinez. Asta nu înseamnă că părerile lor retrograde s-au schimbat prea mult. Nu. Nu s-au schimbat. Adesea sînt similare celor de acum un veac.

Dacă le păstrează însă în taină o fac de nevoie. Dîndu-şi frîu liber simţămintelor, apreciindu-i în public pe chinezi ca nişte oameni înapoiaţi, conservatori, lipsiţi „de năzuinţa spre progres" s-ar face de rîs. Aşa că îşi înghit veninul.

Din cînd în cînd mai încearcă însă altfel de manevre, în ciuda faptelor care demonstrează năvalnicul avînt al economiei R.P. Chineze. Iată de exemplu, ce scria în 1955, săptămînalul englez *„Observer"*: *„Planul de cinci ani al Chinei* — suna ridicola prezicere — *este pe cale să eşueze, la mijlocul celui de-al treilea an..."*.

Mincinosul profet britanic a avut însă oarecare dreptate. Cifrele planului chinez de dezvoltare economică n-au prea fost respectate!

Într-adevăr, judecaţi şi dumneavoastră:

S-a stabilit că în 1962 China să producă 10.500.000 tone de oţel. Or, încă anul acesta se vor produce 10.700.000 tone. S-a stabilit să se fabrice 60.000 de maşini-unelte pentru aşchierea metalelor, tot pînă în 1962. Constructorii n-au fost însă de acord. Anul acesta, în consecinţă, se vor fabrica 80.000 de maşini-unelte. În sfîrşit, recolta de cereale fusese planificată la 250.000.000 tone. Şi aici planul s-a dovedit a fi „nerealist". Într-adevăr, anul acesta s-au produs 350.000.000 tone cereale!

350.000.000 tone în 1958! Ce va fi în 1962 nu putem spune cu precizîune. Fapt este că poporul chinez a hotărît, deocamdată, ca în anul viitor să dubleze actuala producţie de cereale...

Printre măsurile luate în acest scop sînt unele menite să readucă la viaţă imensele deşerturi de pe teritoriul R.P. Chineze.

Deşerturile se întind pe o suprafaţă de 1.066.000 km. pătraţi. Pentru desfiinţarea lor au fost întocmite vaste planuri, care prevăd transformarea regiunilor de pustiu în pămînturi rodnice, într-un răstimp de unu pînă la şapte ani.

Astfel, deşerturile din regiunile autonome Sinţzian-Uigură (cu excepţia bazinului Tarim) şi Mongolia Interioară, vor fi transformate în regiuni fertile în decurs de şapte ani; cele din Tinhai (cu excepţia deşertului Gobi) — în patru ani, iar deşerturile din celelalte provincii în 1—3 ani.

Deşerturile din regiunea autonomă Sinţzian-Uigură şi din provinciile Şensi şi Gansu acoperă 64,8 la sută din suprafaţa totală a regiunilor de deşert din întreaga Chină.

În ultimele luni în aceste provincii s-au împrăştiat, cu ajutorul avioanelor, mari cantităţi de seminţe de arbori. Pînă la sfîrşitul anului curent, suprafaţa noilor plantaţii de păduri din regiunea autonomă Sinţzian-Uigură va creşte la 23.000 hectare. Anul acesta fiecare gospodărie din provincie a plantat mii de pomi, iar fiecare cooperativă agricolă a împădurit cîteva sute de hectare de pămînt.

În provincia Gansu au fost create sute de pepiniere şi au fost organizate expediţii pentru împădurirea unor întinse suprafeţe de deşert.

În deşertul Gobi au fost săpate mii de canale mici sau mari, precum şi mii de fîntîni, care permit stropirea puieţilor. Aici a fost împădurită o suprafaţă de 360.000 hectare în ţinuturile bîntuite de furtuni de nisip. De asemenea s-a realizat în bună parte o perdea forestieră de protecţie protectată pe o lungime de peste 1.500 kilometri. În acelaşi timp, în raionul Iulin, din nordul provinciei Şensi, a fost plantată pe o distanţă de 300 kilometri o perdea forestieră de protecţie împotriva nisipurilor.

Sînt planuri cu adevărat epocale, impresionante prin amploarea lor, dar şi prin termenul scurt în care vor fi îndeplinite.

Eusebiu POPESCU

Rasismul în S.U.A.

În Statele Unite ale Americii rasismul a început să ia forme tot mai violente. Prezenţa sa se face simţită de la telefoanele de ameninţare şi pînă la dinamitarea sinagogilor.

În legătură cu aceasta, agenţia „Associated Press" relatează următorul fapt semnificativ.

Robert Dennis Mac Namara, student la Universitatea din New York, a fost judecat pentru că a proferat ameninţări la telefon împotriva unei agenţii evreieşti. Deşi a fost prins asupra faptului, judecătorul nu a găsit totuşi de cuviinţă să-l condamne „pentru a nu face din el un martir prin aruncarea în închisoare". Calificîndu-l doar drept „imbecil" judecătorul respectiv a trădat cu acest prilej ciudata concepţie oficială care domneşte în S.U.A. cu privire la manifestările antisemite.

Aceste ameninţări la telefon (se vorbeşte chiar de o organizaţie pe plan confederal, care are astfel de îndeletniciri) nu constituie însă singurul aspect al antisemitismului în S.U.A.

Un reporter de la „New York Herald Tribune" a „aflat" la Atlanta că sprijinitorul financiar al organizaţiei antisemite care a dinamitat sinagoga din acel oraş nu ar fi altul decît amiralul John I. Crommelin Jr., înfrînt în alegerile senatoriale din Alabama în 1956.

Pentru a afla cîte ceva în acest sens, reporterul a telefonat la locuinţa amiralului. Iată conversaţia care a urmat:

— Amirale, aici e „New York Herald Tribune".

— Sînteţi evreu?

— Ce importanţă are?

— Ce nume aveţi?

— Paul Tobennkim

— Sînteţi născut în Statele Unite?

— La Chicago, dar ce importanţă are?

— Sînteţi comunist?

— Nu.

Apoi, conversaţia a continuat pe acest „ton". Amiralul Crommelin a sfîrşit prin a admite că îl cunoaşte pe unul din dinamitatorii antisemiţi din Atlanta, dar a negat orice participare la acţiune.

Acestea sînt faptele. Cînd antisemiţii ameninţă la telefon sînt trimişi acasă pentru a nu se face „martiri" din ei. Cînd un negru vorbeşte la telefon cu o femeie albă e trimis pe scaunul electric. Cei ce aruncă în aer sinagogile pot vorbi liniştiţi la telefon, în timp ce un negru care a furat un fleac care nu costa nici doi dolari este condamnat la moarte!

Aceasta este justiţia americană!

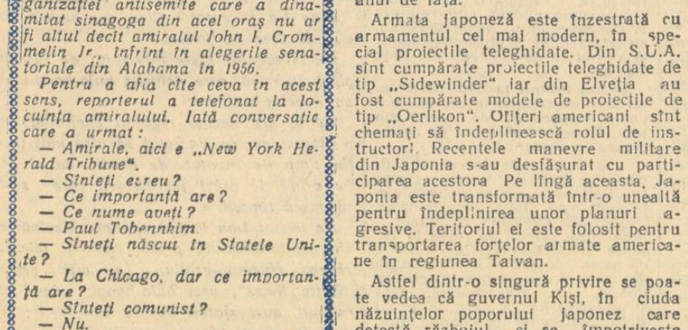

Poliţişti japonezi atacînd un grup de muncitori greviştl.

Japonia, pe un drum primejdios

Japonia, care de ani de zile atrage atenţia tuturor prin amploarea luptei desfăşurată de poporul ei pentru interzicerea armelor atomice şi cu hidrogen, este în ultima vreme obiectul preocupărilor ziarelor şi agenţiilor de presă din cu totul alte motive.

De la începutul lunii trecute situaţia politică din această ţară a devenit extrem de încordată. Forţele reacţiunii încearcă tot mai insistent să împingă Japonia pe vechiul drum care l-a adus atîtea nenorociri. Din această cauză, mase de milioane de oameni s-au pus în mişcare pentru a preîntîmpina aceste manevre.

★

Acţiunile întreprinse de guvernul Kişi în timpul care s-a scurs de la venirea sa la putere şi pînă azi, arată în mod clar că primul ministru japonez se orientează făţiş spre reînvierea imperialismului şi militarismului, intensificînd în acelaşi timp ofensiva împotriva drepturilor şi intereselor poporului. Japonia este legată tot mai mult de politica agresivă a S.U.A. Cu ajutorul Washingtonului s-a trecut la refacerea armatei japoneze şi la înzestrarea ei cu armament american. În prezent, potrivit relatărilor ziarelor, numai trupele terestre ale acestei armate au un efectiv de 170.000 de oameni. Adăugînd cei 130.000 de poliţişti, care fac de fapt instrucţie militară, rezultă că Japonia dispune de o armată de 300.000 de soldaţi. Aceasta însă nu constituie decît un început. Guvernul japonez are planuri mult mai vaste în ce priveşte reînarmarea ţării. Astfel, proiectul de buget pe viitorul exerciţiu financiar prevede suma de 149.583.000 yeni pentru cheltuieli militare, adică cu 30% mai mult decît în anul de faţă.

Armata japoneză este înzestrată cu armamentul cel mai modern, în special proiectile teleghidate. Din S.U.A. sînt cumpărate proiectile teleghidate de tip „Sidewinder" iar din Elveţia au fost cumpărate modele de proiectile de tip „Oerlikon". Ofiţeri americani sînt chemaţi să îndeplinească rolul de instructori. Recentele manevre militare din Japonia s-au desfăşurat cu participarea acestora. Pe lîngă aceasta, Japonia este transformată într-o unealtă pentru îndeplinirea unor planuri agresive. Teritoriul ei este folosit pentru transportarea forţelor armate americane în regiunea Taivan.

Astfel dintr-o singură privire se poate vedea că guvernul Kişi, în ciuda năzuinţelor poporului japonez care detestă războiul şi se împotriveşte transformării ţării într-o bază militară la dispoziţia S.U.A., a şi adus Japonia în situaţia de bastion al imperialismului american. El încearcă acum să împingă lucrurile şi mai departe procedînd odată cu reînarmarea ţării la reînvierea spiritului militarist. În ultima vreme au fost reluate ideile periculoase cu privire la hegemonia Japoniei asupra Asiei. Se vorbeşte tot mai mult despre „interesele" acestei ţări pe continent. Iar unul dintre cei care le propagă este însuşi primul ministru Kişi. Într-o cuvîntare rostită în urmă cu o lună, el a declarat că a sosit momentul revizuirii articolului 9 din constituţie, în care se proclamă renunţarea de către Japonia la război ca mijloc de rezolvare a problemelor litigioase. Cu alte cuvinte, se preconizează alinierea tot mai făţişă la reacţionara politică de pe „poziţii de forţă" promovată de S. U. A, la împingerea Japoniei pe drumul agresiunii militare.

Al doilea aspect al politicii reacţionare promovată de guvernul Kişi îl reprezintă atacul dezlănţuit împotriva libertăţilor democratice. Văzînd că poporul japonez se împotriveşte militarizării, că în întreaga ţară ia un avînt tot mai mare mişcarea maselor populare, el a pornit în căutarea unei soluţii care să permită înăbuşirea oricărei împotriviri. Acestui scop îi serveşte actuala campanie pentru revizuirea legii cu privire la împuternicirile poliţiei. Proiectul de lege prezentat spre examinare parlamentului acordă poliţiei drepturi nelimitate pentru reprimarea activităţii politice şi de altă natură a organizaţiilor democratice şi a sindicatelor. Sub pretextul grijii pentru ordinea şi liniştea publică, poliţia va avea dreptul de a împrăştia mitingurile, demonstraţiile, grevele şi chiar „de a interzice aglomerarea teatrelor şi altor săli de spectacole." Aceasta înseamnă o gravă lovitură dată poporului japonez şi în primul rînd clasei muncitoare care se află în fruntea luptei pentru pace şi democraţie. *„Sporirea prerogativelor poliţiei,* — scrie comentatorul agenţiei „Reuter", recunoscînd caracterul antidemocratic al legii şi mai ales legalizarea arestului preventiv, — *reprezintă o încercare a guvernului de a împiedica repetarea şi extinderea manifestaţiilor de nemulţumire şi grevelor care au avut loc frecvent anul acesta"...*

★

În faţa poziţiei reacţionare a guvernului Kişi, şi mai cu seamă în urma elaborării proiectului de lege cu privire la revizuirea împuternicirilor poliţiei, în întreaga Japonie a luat un avînt nemaiîntîlnit mişcarea pentru zădărnicirea acestei politici. Organizaţiile sindicale, numeroase organizaţii politice, printre care partidele comunist şi socialist, precum şi majoritatea ziarelor japoneze, condamnă politica antidemocratică a guvernului. În ultima lună, grevele şi manifestaţiile de protest au luat o asemenea amploare încît apare evident că autorităţile nu vor putea să reziste decît cu greu în faţa uriaşului torent care creşte. Aproape patru milioane de oameni ai muncii, membri ai organizaţiilor sindicale, studenţeşti şi de tineret de toate orientările au luat parte la 28 octombrie la acţiunile care au avut loc cu prilejul „Zilei luptei comune" împotriva revizuirii legii cu privire la lărgirea împuternicirilor poliţiei. Această uriaşă demonstraţie, cuprinzînd oameni din diferite categorii sociale şi de diferite concepţii, a fost caracterizată de Nosaka, preşedintele C. C. al Partidului Comunist Japonez, ca *„un pas înainte în vederea creării unui front naţional-democratic unit spre care năzuieşte necontenit Partidul Comunist din Japonia"*.

Partidul socialist a început o campanie pentru demisia guvernului Kişi. În cadrul unei reuniuni extraordinare a comitetului executiv al acestui partid, care a avut loc de curînd, a fost adoptată o moţiune prin care este condamnată cu asprime prelungirea în mod ilegal de către Kişi a sesiunii Dietei pentru a face posibilă adoptarea proiectului de lege cu privire la împuternicirile poliţiei.

Puternica mişcare de protest, care are loc în prezent în Japonia împotriva politicii reacţionare a guvernului Kişi, arată că poporul japonez se opune cu îndîrjire împingerii Japoniei pe un drum primejdios.

Nicolae N. LUPU

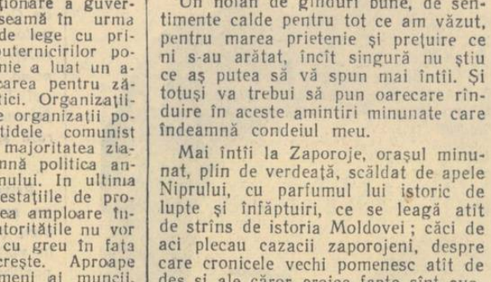

Ofiţeri americani asistă la recentele manevre ale armatei japoneze.

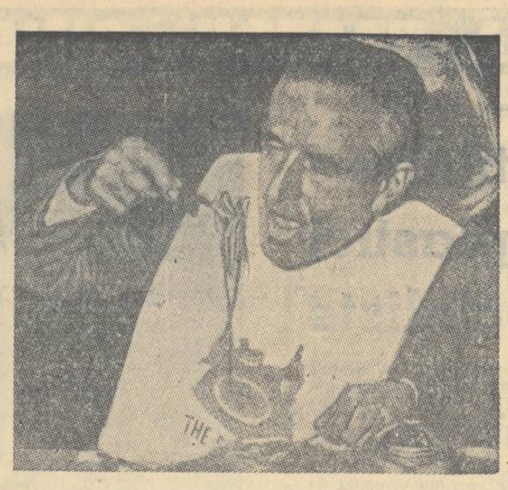

Ce nu fac miliardarii ca să ajungă guvernatori la New York! Pentru a cîştiga voturile alegătorilor cumpără salam cu nemiluita ca Rockefeller sau înghit cîte 12 porţii de colţunaşi, ca Harriman. De, fiecare se dă în spectacol, cum poate. Diferenţa faţă de Knowland, începător în ale dresajului, nu-i prea mare.

Marea „dispută" dintre „republicani" şi „democraţi"

(Urmare din pag. 1-a)

mînt pe Knowland şi simplii alegători, profund nemulţumiţi de politica agresivă a cercurilor conducătoare de la Washington. Knowland era considerat în mod unanim conducătorul de fapt al aripei celei mai reacţionare a partidului republican. Scoaterea sa din viaţa politică într-un moment cînd se vorbea foarte insistent de posibilitatea desemnării lui ca viitor candidat al partidului republican la preşedinţia S.U.A., denotă că alegătorii americani sînt pentru o orientare mai realistă şi mai paşnică a politicii externe a ţării lor.

O seară penibilă

Ziarul parizian *„France Soir"* îşi intitula un articol: *„Zdrobitoarea victorie a democraţilor asupra partidului lui Ike". „Pentru preşedintele Eisenhower,* se spune printre altele în acest articol, *seara de marţi a fost penibilă. Instalat în faţa aparatului de televiziune, el a văzut prăbuşindu-se una după alta citadelele republicane din Senat şi din Camera Reprezentanţilor. Singura lui consolare a fost să-l vadă pe Nelson Rockefeller sărbătorind la cartierul său general unicul triumf al partidului".*

Deşi singulară, consolarea lui Eisenhower se bizuie totuşi pe ceva. Devenind guvernator al statului New York, miliardarul Rockefeller se pregăteşte să candideze la preşedinţia S.U.A. aşa că preşedinţia va încăpea pe mîini „bune"...

După cum se vede, magnatul petrolului s-a plictisit să tot conducă din umbră. Rege neîncoronat al petroiului, Rockefeller se gîndeşte că dintr-un fotoliu prezidenţial şi-ar putea conduce şi mai bine afacerile. Da, frînele trebuiesc luate direct în mînă. Dulles a înbătrînit şi s-a compromis. Apoi, Rockefeller a avut grijă (la fel ca şi adversarul său, Harriman) să-şi creeze o carte de vizită mai atrăgătoare: „liberal". Maşina propagandistică a partidului l-a pus să dea mîna cu muncitorii, a mîncat prin restaurante de mina-a doua etc., etc.

„Liberalii" în cauză au făcut tot ce au putut pentru a obţine victoria. Cei doi candidaţi s-au comportat în campania electorală exact ca un oarecare primăraş de pe timpuri, care vrea să-şi păstreze postul. Rockefeller a făcut un lung turneu prin periferiile New York-ului, prin arhipopulatele cartiere ale emigranţilor, şi a mîncat cît a putut din specialităţile culinare ale bucătăriei evreieşti, italieneşti sau portoricane. A mers atît de departe încît a cumpărat chiar şi un salam în greutate de 5 livre... A reuşit chiar să-l convingă pe negustor să i-l vîndă cu 3 dolari în loc de 5 (preţul de gros în loc de en detail)! Asta numai ca să se vadă cum a reuşit el ca prin economii să-şi agonisească o bagatelă de avere care se ridică la peste un miliard de dolari...

Bătălia colţunaşilor

După cum spuneam mai sus, Rockefeller şi-a mai făcut reclamă şi mîncînd pe rupte. În cîteva ore candidatul miliardar a mîncat nenumărate porţii de blintz (un soi de colţunaşi cu brînză) sandwich-uri din pîine neagră şi altele.

Cîteva zile mai tîrziu, gelos pe performanţa adversarului său, dl Harriman a venit pe acelaşi cartiere pentru a anula avîntul gastronomic luat de Rockefeller. În consecinţă, a înghiţit pe nerăsuflate... o duzină de porţii de colţunaşi!

Conformîndu-se regulilor bîlciului electoral american, cei doi candidaţi au împărţit pretutindeni surîsuri, au strîns pretutindeni mîinile celor întîlniţi în cale, au îmbrăţişat copiii, au prezidat banchete, au vorbit la televiziune şi, în general, au încercat să crediteze ideea că sînt amici cu toată lumea.

Miliardele au învins milioanele

Pînă la sfîrşit, „liberalul" Rockefeller l-a învins pe „liberalul" Harriman. Era şi firesc. Harriman are o avere de numai 100 milioane de dolari, în timp ce Rockefeller a strîns din „economii" peste 1 miliard.

Victoria lui Rockefeller a mai îndulcit puţin amarul republicanilor.

Pentru poporul american însă victoria democraţilor asupra republicanilor nu va avea, probabil, consecinţe prea mari. Politica celor două partide e asemănătoare. Înfrîngerea unor elemente arhireacţionare ar putea tempera însă într-o oarecare măsură zelul celor mai agresive cercuri conducătoare. Tocmai însă pentru a preveni o asemenea posibilitate, chiar a doua zi după alegeri diferite persoane oficiale au ţinut să declare că nimeni nu trebuie să aştepte la schimbări spectaculoase în politica externă americană. Adlai Stevenson, liderul democrat, declara ritos: *„Sper că sentimentul de amărăciune provocat* (republicanilor — n n.) *de campania electorală va fi curînd dat uitării. Aşa cum am declarat în ocazii foarte diferite, principiile care ne despart sînt infinit mai puţin importante decît cele care ne unesc..."*

Aşa că, în ciuda voinţei clar exprimate a alegătorilor, politica externă a S.U.A. va rămîne, probabil, neschimbată în linii mari. După cum arată agenţia „United Press International", *„politica externă a preşedintelui Eisenhower va continua să rămînă aceeaşi, în ciuda victoriei partidului democrat... Se ştie că politica externă a lui Eisenhower în probleme ca dezarmarea, energia atomică, sau NATO a găsit în general un sprijin mai puternic în rîndurile democraţilor decît în rîndurile republicanilor. Cererile de a se suspenda experienţele cu arme nucleare, care se aud atît de des în Europa, au găsit un oarecare sprijin printre congresmenii democraţi, dar nici o personalitate a partidului democrat nu a luat vreodată atitudine categorică în favoarea acestei cereri".*

De altfel, politica externă nici nu e de competenţa organelor reprezentative ale ţării, aşa cum ar fi firesc normal să fie ci este elaborată de liderii partidelor, de miliardari, de preşedinte, de miniştri. De oricine, numai de popor nu. În definitiv, remarcă o agenţie americană *„Congresul nu poate schimba pe cel ce face politica externă a guvernului Atîta timp cît secretarul de stat, John Foster Dulles, rămîne la postul său, nici măcar senatorii care i s-ar opune din răsputeri nu pot face mai mult decît să-l hărţuiască la audierile din cadrul comitetelor".*

Iată deci că de pe urma luptei dintre „republicani" şi „democraţi" poporul american tot nu se va alege cu nimic. Şi mai departe el nu va putea să-şi spună părerea. Sistemul e astfel ticluit încît singurul lucru pe care a putut să-l facă a fost să-i înlocuiască pe partizanii elefantului cu ai măgarului...

Poporul american va şti însă într-o zi ca, prin lupta sa necontenită, să înlăture acest sistem putred.

Eugen PHOEBUS

NOTE DE CALATORIE

30 DE ZILE IN U.R.S.S.

Proaspete şi vii, neuitate, vor rămîne impresiile care mi-au umplut sufletul în timpul celor 30 de zile petrecute la Zaporoje, Moscova şi Chişinău. Cunoşteam viaţa artistică sovietică în domeniul teatrului, din lecturi, din vizionarea măreţelor spectacole jucate de maeştrii sovietici la Bucureşti, dar rămînea o lipsă adînc simţită pentru orizontul meu profesional faptul că nu văzusem la ei acasă pe aceşti mari interpreţi ai teatrului sovietic şi universal. În mod firesc socoteam vizita mea în Uniunea Sovietică drept un vis şi azi acest vis, unul dintre cele mai încîntătoare, a fost împlinit.

Un noian de gînduri bune, de sentimente calde pentru tot ce am văzut, pentru marea prietenie şi preţuire ce ni s-au arătat, încît singură nu ştiu ce aş putea să vă spun mai întîi. Şi totuşi va trebui să pun oarecare rînduire în aceste amintiri minunate care îndeamnă condeiul meu.

Mai întîi la Zaporoje, oraşul minunat, plin de verdeaţă, scăldat de apele Niprului, cu parfumul lui istoric de lupte şi înfăptuiri, ce se leagă atît de strîns de istoria Moldovei; căci de aci plecau cazacii zaporojeni, despre care cronicele vechi pomenesc atît de des şi ale căror eroice fapte sînt evocate cu măestrie de marele nostru scriitor Mihail Sadoveanu.

Aci am vizitat marele baraj al hidrocentralei V. I. Lenin ce a zăgăzuit apele fluviului, forţîndu-le a reda energia lor sub formă de electricitate pentru alimentarea uzinelor şi exploatărilor miniere pe mii de kilometri; intrînd în centrală, — minunată creaţiune tehnică, — sînt uimită de liniştea şi precizia cu care o tovarăşă inginer conduce — oficiind mecanisme şi aparate complexe, strălucind de curăţenie.

Străbătînd cei 20 km care leagă Zaporoje-vechi de oraşul cel nou, îmi veneau în minte amintiri din trecut, legături prevestitoare ale marei prietenii de azi dintre poporul român şi poporul rus. Azi Zaporoje este un oraş modern, cu bulevarde mari, parcuri ce apar pretutindeni, curat, frumos, cu vaste locuinţe pentru muncitorii mineri ai regiunii.

Jucăm în teatrul de aproape 1000 locuri, totuşi neîncăpător pentru mulţimea de spectatori, dintre care unii au venit de la sute de kilometri ca să ne vadă. Lumea primeşte prin difuzoare de ureche, traducerea în ruseşte a textelor, simultan cu reprezentarea lor. rîde copios, înţelege satira lui Caragiale, urmăreşte delicata desfăşurare a textului lui Sebastian, umorul lui Goldoni, pătrunde rostul luptei ilegale a comuniştilor din „Anii negrii" a lui A. Baranga. şi N. Moraru, aplaudă prelungit „Revizorul" şi totdeauna ne încarcă de flori.

Sosim la Moscova. Jocul şi şederea noastră în această metropolă uriaşă sînt pentru mine prilej de noi constatări şi de noi reflecţii. Vreau anume să spun ceva despre impresionanta decenţă, respectul faţă de om, bunacuviinţă delicată arătată femeilor, cultul ospitalităţii în gradul cel mai mare. Şi nu este vorba numai de prietenii şi tovarăşii noştri de teatru, dar această distincţie sufletească în comportarea cu oamenii de tot felul este generalizată la toţi, o găsim pretutindeni unde ne mişcăm, la teatru, restaurant, hotel, autobuze, metrou, etc...

Copleşitoare a fost atenţia arătată nouă de marii artişti ai poporului sovietic: *Turceaninova, V. P. Mareţkaia, Stepanova, Zueva, Toporcov,* marele regizor *Zavadski, Mordvinov, Tarev* şi mulţi alţi artişti.

O altă impresie dominantă vine de la aspectele noi ale Moscovei, de la ce are ea ca realizări ale Puterii Sovietice. Între aceste realizări sînt numeroasele construcţii care au scopul de a acoperi nevoile crescinde ale marelui oraş şi care se ridică pretutindeni.

Hotelul „Leningrad", unde am fost găzduiţi, are 22 etaje. Metroul are infinite staţii şi fiecare staţie este o capodoperă de artă, datorită altui arhitect; adîncurile pămîntului sînt căptuşite artistic cu plăci de marmoră culese din toate zăcămintele Uniunii Sovietice. Autobuzele cu geamurile albastre par, pe întinsele bulevarde luminate feeric, ca nişte libelule în zbor. Marea *Expoziţie Agricolă Unională Permanentă* demonstrează convingător bogăţia producţiei agricole sovietice şi superioara ei calitate. Iluminaţia electrică scaldă tablourile de seară ale oraşelor în lumină şi optimism. Viaţă multă, mişcare trepidantă, cu maşinile, cu scările rulante care te scot din fundurile pămîntului (staţia de sub Bibliotecă „V. I. Lenin", se află la o adîncime de 50 m.) sau te ridică la etajele magazinelor, dar totul se desfăşoară într-o linişte perfectă, fără clacsoane, într-o disciplină voluntară exemplară.

Deşi eram ocupată din cauza succesiunii spectacolelor în care jucam, totuşi m-am delectat şi am învăţat din vizionarea cîtorva spectacole de teatru. La „MHAT" am văzut puternica dramă a lui Schiller, „MARIA STUART" cu *Stepanova* în rolul Elisabetei şi *Tarasova* în rolul Mariei Stuart, artiste prea cunoscute, care fac creaţii impresionante.

Tot la „MHAT" *Gribov* a jucat strălucit, pe Luca din „AZILUL DE NOAPTE". La „Mossoviet" în piesa modernă italienească „CORNELIA" pusă în scenă de *Zavadski*, toată Italia se concentrează în amănuntele decorului, iar jocul *Mareţkaiei* a dovedit multă măestrie artistică. Pe *Mordvinov*, cunoscut la noi din interpretarea lui Othelo, l-am văzut în „REGELE LEAR" — creaţie de neuitat a marelui artist.

La Chişinău am stat 8 zile. Spectacolele noastre s-au desfăşurat aici în cadrul unor adevărate sărbători de veselie şi înţelegere artistică. Stilul arhitectonic al oraşului, reclădit după război, creează o prespectivă solemnă. Spectatorii ne întîmpină cu iubire în ochi şi în inimă

Întorşi în patria noastră după o lună record de spectacole, nu ne-am simţit de fel obosiţi. Amintirile celor trăite în Uniune se asociază între ele, formează un stimulent puternic al forţelor noastre creatoare.

Elvira GODEANU
artistă emerită

PRETUTINDENI

LA VARŞOVIA au fost fabricate hărţi din nylon, care nu se rup şi nu se strică la umezeală.

●

LINGA Lhassa a intrat în exploatare prima mină de cărbuni din Tibet.

●

UN ANUAR statistic din R. F. Germană publică date care demonstrează creşterea criminalităţii în această ţară. În 1957 au fost 87.654 cazuri de omucideri, răniri şi incendii, numărul furturilor a crescut cu 29 la sută, într-o singură zi se comit în medie 4.600 acte criminale, adică 192 pe oră. În anul 1957, 39.000 de copii sub 14 ani au fost făcuţi vinovaţi de diferite acţiuni criminale. În 200.000 de cazuri criminalii au vîrsta între 14 şi 21 ani.

●

UNICUL descendent al lui Cristofor Columb, Cristobal Colon, a declarat că recunoaşte... Genova drept patria ilustrului navigator. Asta pentru a se pune capăt controverselor şi pentru a da... satisfacţie genovezilor.

●

DUPĂ CUM relatează ziarul egiptean „Al Ahram", cel mai mare muzeu arheologic din lume va fi ridicat la Cairo. Pentru construirea muzeului, care va dura trei ani, au fost alocate 1 milion de lire egiptene.

●

ALFABETUL fonetic distribuit telefoniştilor de la cartierul general al pactului N.A.T.O. este foarte internaţional: „Spuneţi A de la Alfa... G de la Golf... T de la Tango... W de la Whiski..."

Să nu uite şi K de la Kaput...

●

MEDIA vîrstei cea mai înaintată o au olandezii (71 de ani pentru bărbaţi; 73,9 pentru femei).

●

I. EZDAKOV, docent la Universitatea de stat a Uzbekistanului, a cules pe versantele munţilor Cerepaha un buchet de lalele. Pe frunzele acestor flori se distingeau clar nişte dungi longitudinale, de culoare roşu închis. Analiza spectrală a indicat prezenţa în cenuşa lor a unor elemente de minereu de plumb. Ce se întîmplase? Lalelele, absorbind împreună cu apa subterană sărurile acestui element, au determinat apariţia pe frunzele lor a unor dungi longitudinale de culoare roşu închis. Cercetările întreprinse ulterior au permis să se descopere un zăcămînt important de plumb, apoi prin prospectare, zăcăminte de wolfram, cupru, argint şi aur.

●

LA PARIS s-a născut un gen nou de presă: discul-magazin „Marie Claire-Philips" 12 pagini de reportaje (texte şi fotografii) şi un disc ce conţine 14 minute de muzică. Primul disc: „La Viena cu Franz Lehar şi cele mai celebre valsuri ale sale".

●

DEDESUBTUL oraşului Ervenice din R. Cehoslovacă se află importante zăcăminte de cărbune brun de calitate superioară, evaluate la 50 de miliarde de tone. Pentru a se asigura o mai bună exploatare a acestor zăcăminte s-a hotărît mutarea oraşului într-o nouă aşezare, situată în apropierea oraşelor Most şi Jivkov.

●

IN ARHIPELAGUL Insulelor Filipine, tinguiaiul sînt foarte iscusiţi cîntăreţi din fluier. Cu deosebirea însă că acolo acest instrument popular de suflat nu se ţine la gură ci la o nară.

●

COLECTIVUL Atelierului central al poştei din R. P. Ungară a realizat un nou tip de telefon prevăzut cu magnetofon. La semnalul de apel şi în lipsa celui sunat — magnetofonul intră în funcţie şi înregistrează automat mesajele transmise.

●

LA GRANIŢA dintre Congo belgian şi Uganda a intrat recent în acţiune un mare vulcan. Puternicele fluvii de lavă au acoperit mii de hectare de junglă. Unul din ele a parcurs o distanţă de 23 km., pînă la rîul Ruciuru. Aviatorii care au zburat pe deasupra vulcanului au simţit căldura uriaşă degajată de erupţie.

●

TRADIŢIONALELE obiceiuri englezeşti rezistă din ce în ce mai greu vremurilor. Recent pentru prima oară în istoria parlamentului englez, ceremonia de deschidere a lucrărilor Camerei Comunelor a fost... televizată.

●

PREOTUL John Nent de la biserica Saint Mathieu din Bristol a hotărît ca serviciile religioase să se oficieze în ritm de „rock'n roll". Mai e nevoie de comentarii?

●

IN PARCUL Libertăţii din Sofia au început lucrările pentru construirea centrului naţional de radiorelee şi televiziune, cel mai mare din Balcani. Clădirea, de formă conică, înaltă de 13 etaje, va avea în vîrf o antenă uriaşă de oţel.

●

ELICOPTERELE sînt folosite la executarea unor lucrări tehnice dificile. În clişeul nostru e înfăţişat

un moment din construirea unei linii de înaltă tensiune peste Alpi, cu ajutorul elicopterului.

●

STABILIREA meniului zilnic a fost mult uşurată pentru gospodinele din Praga. Centrala telefonică din capitala Cehoslovaciei comunică celor interesaţi 40 de reţete de bucătărie.

●

O ITALIANCĂ, Maria Cefes din Bergamo, în vîrstă de 38 ani, a dat naştere celui de-al 19-lea copil.

●

IN KAZAHSTANUL DE NORD s-a întîmplat un caz interesant. O gospodină tăind o raţă a găsit în guşa ei grăuncioare grele. Ele s-au dovedit a fi de aur curat. Guşa raţei conţinea 12 grame de metal nobil. Locuitorii aceluiaş sat au mai descoperit nisip aurifer în guşele a trei raţe domestice. Misterul păsărilor miraculoase a stîrnit interesul multora. Se presupune că în acest raion există zăcăminte de aur.

Marea întîlnire a artiștilor plastici din țările socialiste

70 picturi, 43 sculpturi și circa 100 lucrări de grafică vor reprezenta pe artiștii noștri la marea întîlnire din decembrie de la Moscova a artiștilor plastici din țările socialiste.

În realitate participarea noastră va fi o expoziție a celor mai reprezentativi artiști — o adevărată afirmare a artei noastre realiste — reflectînd în imagini expresive preocupările, viața, năzuințele din trecut și de azi ale poporului nostru. Rezultat al muncii creatoare, al legăturii artiștilor cu viața — expoziția este o mărturie a sporului continuu de calitate și de profunzime în redarea amplă și veridică a realităților noi din țara noastră. Ea oglindește munca zilnică a muncitorului din fabrică sau din mine. Se toarnă oțelul **de Gheorghe Șaru**; Proba oțelului **de O. Angheluță**, În uzină **de M. H. Maxy**, Abataj **de Ivancenco**, Mineri **de M. Schulman** ș.a., **a țăranilor de pe ogoarele gospodăriilor agricole colective**: Țărancă cu dovleci **de I. Jalea**, Țăranii **de C. Baba**, Țărani din Făgăraș **de I. Vlad**, Tractorul **de Eugen Popa**. **Alături de figura muncitorului**: Muncitor **de Al. Ciucurencu**, Oțelar **de I. Irimescu** (lucrări recent create) apar în expoziție **figurile intelectualității fruntașe din țara noastră**: poetul A. Toma **de I. Al. Steriadi**, actorul Storin **de sculptorul I. Vlad**, poetul Tudor Arghezi **de Camil Ressu**, Acad. Gh. Oprescu **de I. Irimescu. Trecutul de luptă al poporului romîn este de asemenea reprezentat în compoziții ample**: Ion Vodă cel Cumplit la Cahul **de Gh. Labin**, „Ana Ipătescu" luptătoarea **revoluționară de la 1848, de Al. Ciucurencu**, „1907" **de Corcescu Naum**, și un altorelief cu aceeași temă **de Mac Constantinescu. Apar și scene din lupta Partidului**: Tipografia ilegală **de Szony Ștefan**, Neînfrînții **de Kraus Tiberiu**, ca și **momente de bucurie ale clasei muncitoare și ale întregului popor liber**, ca în „1 Mai liber" înfățișat **de Al. Ciucurencu.**

Natura țării noastre, motiv inepuizabil de inspirație artistică, este prezentă în expoziție în imagini pline de culoare specifică peisajului nostru însorit. Printre acestea un loc aparte îl dețin lucrările pictorilor D. Ghiață și Lucian Grigorescu.

Nu lipsește nici tema păcii, a luptei pentru o viață lipsită de exploatare și dureri: „Semnarea apelului pentru pace" **de C. Ressu** sau „Nu vom uita" **de B. Covaliu.**

În expoziția noastră se întîlnesc stiluri și personalități artistice variate — caracterizate însă prin stăruința de a crea o artă cu mesaj, o artă cuprinzătoare a procesului de transformare al omului și peisajului din R.P.R. Poate că în cuprinderea vieții poporului nostru, în redarea vastelor sale realizări în domeniul construcției socialismului, expoziția are unele lipsuri; într-un număr restrîns de lucrări nefiind posibilă zugrăvirea tuturor aspectelor și temelor caracteristice unui popor avîntat în muncă și lupta pentru construcția socialistă — dar fără îndoială că expoziția va duce cu sine — în bogăția coloritului, în pasiunea cu care pictorii și sculptorii au minuit pensula și dalta — optimismul poporului nostru, dragostea sa pentru viață, gustul său ales pentru frumos.

Expoziția ce pleacă la marea întîlnire de la Moscova — are ca trăsătură dominantă nu numai sporul de calitate artistică ci și stăruința continuă în promovarea unei arte puse în slujba omului și idelor înaintate ale omenirii.

Aceasta va fi, în primul rînd, aportul pe care țara noastră îl va aduce la afirmarea artei realismului socialist.

Mircea DEAC

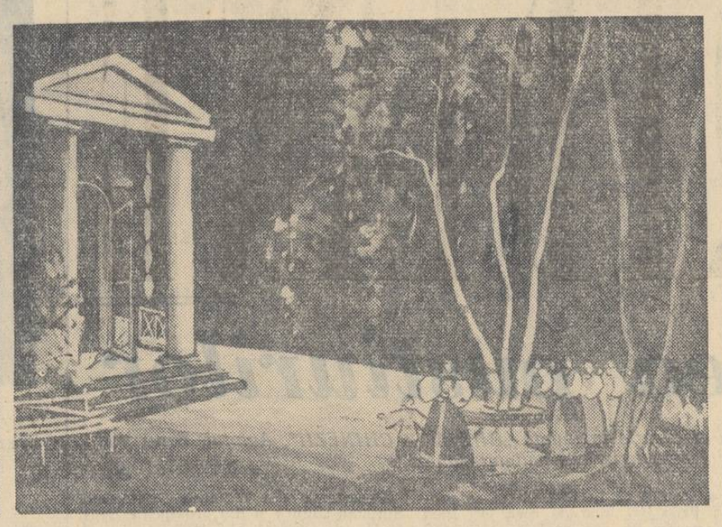

Schițe de decor la Evghenii Oneghin

Desene de Ofelia TUTOVEANU și Paula BRÎNCOVEANU

„SECOLUL XX"

La Studioul central de filme documentare din Moscova se realizează în prezent filmul „SECOLUL XX", consacrat progresului științific și tehnic. Secolul douăzeci care a moștenit de la secolul precedent electricitatea, telegrafia, automobilul, a devenit secolul aviației, al radio-ului, al energiei atomice.

Secolul douăzeci este era comunismului și a muncii libere.

Istoria realizărilor științifice va fi prezentată pe fundalul evenimentelor sociale ce au avut loc în lumea întreagă. Pe ecran spectatorii vor putea vedea oameni politici și bărbați de stat de vază, scriitori populari, savanți renumiți. Filmul va începe cu cadre realizate de Louis Lumière în 1895 și se va termina cu prezentarea ultimelor evenimente ale anului 1958.

Expoziția universală din 1900 și expoziția universală din 1958, în care realizările progresului mondial au găsit cea mai deplină întruchipare, sateliții artificiali ai pămîntului, centrala atomo-electrică, spărgătorul de gheață „Lenin", mașini-unelte ultra moderne, instalații automate create de mîinile și priceperea oamenilor sovietici — toate vor fi înfățișate spectatorilor. Documente cinematografice interesante pentru realizarea acestui film au fost obținute din Cehoslovacia, S.U.A., Franța.

Filmul urmează să fie terminat în următoarele săptămîni.

Un nou gen de cinematograf

Un gen cu totul nou de cinematograf se proiectează acum în Uniunea Sovietică.

Sala sa are aspectul unui planetariu. Ecranul nu mai posedă cunoscuta formă dreptunghiulară. Dacă asistăm de pildă la ascensiunea unui alpinist pe piscuri abrupte, ecranul crește în direcție verticală. Atunci cînd în fața ochilor se întinde marea nemărginită, ecranul își modifică înfățișarea: lățimea sa este acum de două ori și jumătate mai mare ca înălțimea.

In unele imagini de prim plan, ecranul ia forma unui cerc. Noul ecran va mări efectul optic al filmelor în culori și al celor în relief. Sunetul stereofonic va urmări pe actor într-un chip mai complex decît s-a reușit pînă acum în cinemascop.

Filmele prezentate la noul cinematograf nu sînt fixate pe peliculă, ci pe benzi foarte subțiri de oțel inoxidabil. Acestea au avantajul de a nu se rupe, de a nu arde și de a putea fi conservate cu mai multă ușurință.

Actori tineri ai ecranului sovietic

Frumoasa actriță a cinematografiei sovietice CLARA LUCIKO a terminat recent la studioul din Minsk filmul „Frunze cărămizii". Actrița se află în prezent la Leningrad și va apare într-o nouă producție a „Lenfilm"-ului: „Viața e în mîinile tale".

LIUDMILA ȘAGALOVA cunoscută din filmele „Tînăra gardă" „Dosarul nr. 306" interpretează rolul unei tinere botaniste în comedia cinematografică „Decît să ai 100 de ruble" (scenariu B. Laskin și V. Poleakov)

„Prima zi" este ultimul film în care joacă ALEKSANDR SUSNIN interpretul lui Lapot din „Poemul pedagogic" și interpret al altor roluri din diferite filme. In filmul „Prima zi" Susnin joacă rolul unui ostaș roșu, Pașkin.

In filmul „Casa în care locuiesc" NELLI MIȘKOVA, a interpretat rolul Lidiei. Ea a mai jucat între altele și în „Sadko" și în filmul „Ilia Muromeț".
Artista turnează în prezent la studioul cinematografic din Tallin unde interpretează rolul Nadejdei Lezvina, o femeie ușuratică, egoistă în filmul „Căpitan de rangul I"

Pe LEONID PARHOMENKO, spectatorii îl cunosc din filmele „Duelul", „Volnița" și din filmul „Idiotul". În prezent, Parhomenko a terminat rolul său în filmul „Poemul mării" și lucrează la „Mosfilm" unde interpretează rolul lui Krasilnikov în filmul „Dimineața mohorîtă", partea III-a din trilogia „Calvarul" în regia lui G. Roșal.

LEONID BIKOV a fost recent distins cu titlul de artist emerit al R.S.S. Ucraineană. Deși tînăr, el are la activul său numeroase roluri izbutite în diferite filme. In „Maxim Minciună" (rolul lui Maxim) în „Destinul Mariei Vlasenko" (rolul lui Seșko) etc.
Recent, Bikov a terminat filmul „Voluntarii"

EVGHENII ONEGHIN

pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R.

(Urmare din pag. 1-a)

păstrează în inimă aceeași afecțiune pentru Oneghin, nu înțelege nici să-și mintă soțul, nici să calce peste demnitatea ei de om. Il refuză categoric pe Oneghin, care rămîne pradă disperării și singurătății.

Și dacă în mintea cititorului lui „Evghenii Oneghin" se pot estompa cu vremea anumite replici și imagini, dacă figura eroului principal poate păli ușor, niciodată de pe retina ochiului său interior nu se va șterge sublima imagine a Tatianei...

O SEARA A ANULUI 1877. Salonul celebrei cîntărețe Elisabeta Andreevna Lavrovskaia. Printre invitați se află și cunoscutul compozitor Piotr Ilici Ceaikovski. Se alege un nou subiect de operă. Lavrovskaia propune: ce ar fi să luăm pe „Evghenii Oneghin" al lui Pușkin?. Ceaikovski tresare în ochii lui se aprinde o lumină tainică...

In seara aceea s-au născut primele acorduri ale operei „Evghenii Oneghin". Ceaikovski a lucrat intens și neobosit. A lucrat concomitent la două din cele mai mari creații ale sale: „Evghenii Oneghin" și Simfonia a IV-a. La 20 ianuarie 1878 opera „Evghenii Oneghin" era terminată. In același an, în scrisoarea adresată lui S. I. Taneev, marele compozitor își exprima îndoiala că opera lui, pe care a denumit-o „scene lirice", se va bucura de succes în rîndurile publicului snob și aristocrat, singurul căruia îi erau atunci accesibile sălile de spectacol. In același timp, mărturisea sincera lui dorință ca „Evghenii Oneghin", ai cărei eroi sînt în marea lor majoritate oameni tineri, să fie interpretată de tineret, cu exuberanță, naturalețe și prospețime.

„Evghenii Oneghin" a văzut pentru prima oară lumina rampei la 17 martie 1879, la Teatrul Mic din Moscova. Aplauzele au fost slabe, publicul obișnuit cu operele la modă, pline de patos teatral și de artificii, n-a înțeles profunzimea și duioșia „scenelor lirice". Adevărații iubitori de muzică însă, au înțeles și au apreciat opera la justa ei valoare. Treptat-treptat, „Evghenii Oneghin" și-a cucerit locul cuvenit. Astăzi, în Țara Socialismului victorios, opera lui Ceaikovski se bucură de un succes răsunător. Și în sălile celor mai mari teatre ale țării și în modestele săli ale cercurilor de amatori, publicul aplaudă cu entuziasm minunata creație în care au cîntat Șaliapin și Sobinov, în care cîntă Lemeșev și Mark Reizen, ale cărei acorduri au răsunat sub fermecata baghetă a lui Rachmaninov...

NOIEMBRIE 1958. Sala de spectacol a Teatrului de Operă și Balet din București. Pe scenă se montează decorurile operei „Evghenii Oneghin", a cărei premieră va avea loc la 22 noiembrie. Ascult în sala întunecată explicațiile regizorului Hero Lupescu:

— Vorbind acum despre „Evghenii Oneghin", la montarea căreia s-a muncit zi și noapte, vreau să-ți spun că în Uniunea Sovietică un copil înainte de a spune cuvîntul „mamă", cîntă aria lui Lenski din „Evghenii Oneghin"...

Regizorul rîde, apoi continuă:

— Am făcut această figură de stil ca să-ți dai seama de uriașa popularitate a operei. Și acum ceva despre montarea noastră. Deși spectacolele anterioare s-au bucurat de o distribuție excelentă, am căutat să prezentăm noul spectacol aproape exclusiv cu tineret. Avem un Oneghin excelent în interpretarea lui N. Herlea și Ladislau Konya, o Tatiana ca Maria Crișan, Maria Șindilaru, Zoe Dragotescu ori Teodora Lucaciu, o Olga ca Vera Rudeanu ori Iulia Bucuceanu, un Lenski ca Valentin Teodorian, Adrian Stor... Tineri talentați și plini de entuziasm! In munca noastră am căutat să fim cît mai aproape de Ceaikovski. Fără șablon, fără patos fals, cît mai multă naturalețe și simplitate. Am lucrat mînă în mînă cu dirijorul Cornel Trăilescu pentru o perfectă îmbinare între concepția regizorală și cea muzicală...

★

Privesc oamenii care mișună pe scenă, aud acordurile muzicii și văd cum se transpune în viață opera unui mare compozitor,

D. MIHAIL

Un aparat pentru televiziunea în culori

Institutul de cercetări pentru televiziune din Leningrad, a terminat lucrările de pregătire a unui prototip de aparat de televiziune pentru recepționarea emisiunilor în culori.

Aparatul are 26 de lămpi și un ecran de 500x375 mm. Suprafața ecranului cuprinde aproximativ 1,5 milioane celule, ce conține un luminofor fluorescent roșu, albastru și verde.

Utilizarea aparatului de televiziune în culori este foarte simplă. El este prevăzut cu două butoane suplimentare — unul pentru punerea la punct a culorilor, iar celălalt — pentru reglarea intensității. Noul aparat poate recepționa și emisiunile în alb și negru.

Fabricarea în serie a acestor aparate va începe în anul 1959.

Cu directorul Operei din Timișoara despre repertoriu, oaspeți și tinere talente

Cînd am intrat în biroul tovarășului Lucian Gropsianu, directorul Operei din Timișoara, acesta tocmai lucra, împreună cu secretarul literar, la completarea repertoriului actualei stagiuni.

— Cu ce ați inaugurat stagiunea și ce opere clasice prezentați acum publicului timișorean?

— Am deschis stagiunea cu baletul „HAIDUCII", care a fost primit cu mult interes de publicul nostru. In repertoriu mai avem „CARMEN", „LAKME", „TRUBADURUL", „FAUST", „MANON", „TOSCA", „CAVALERIA RUSTICANA", „GIANNI SCHICCHI", „RIGOLETTO", „DON PASQUALE", „BĂRBIERUL DIN SEVILLA" și baletul „SURALE".

— După cum se vede un foarte bogat repertoriu.

— Mai intenționăm să punem în scenă curînd, „POVESTIRILE LUI HOFFMANN", „PESCUITORII DE PERLE" a lui Bizet, baletul lui Prokofiev „ROMEO ȘI JULIETA" și „FALSTAFF" de Verdi. Lucrăm și la îmbunătățirea punerii în scenă a operei „RIGOLETTO". După cum ați remarcat, un program destul de amplu.

— Aveți în imediată apropiere importantul centru industrial al Reșiței. Cum țineți legătura cu muncitorii de aci?

— Am început cu Reșița încă înainte de deschiderea stagiunii, la sfîrșitul lunii august. Am prezentat publicului reșițean — foarte entuziast și foarte pretențios totodată, — „Carmen", „Lakmé" și „Faust". Am avut peste 4000 de spectatori cu acest prilej. De altfel, personalul nostru artistic a făcut, numai în cursul trimestrului III, peste 20 deplasări în gospodăriile agricole colective și la căminele culturale sătești din regiune, prezentînd diferite programe cu caracter cultural educativ.

— Ce oaspeți de la celelalte opere din țară și din străinătate vor fi prezenți în actuala stagiune pe scena dvs.?

— Deși stagiunea este deschisă de puțin timp, pe scena noastră au și apărut Cornel Stavru, tenor de la Teatrul de Operă și Balet din București, care a cîntat în „Cavaleria Rusticana" și Ion Piso de la Opera din Cluj, care a cîntat în „Rigoletto". Mai contăm pe colaborarea lui David Ohanezian la „Trubadurul" și „Rigoletto", a lui Herlea la „Faust" și „Bărbierul din Sevilla", a Artei Florescu în „Traviata" și „Manon", a Zenaidei Palli, în „Carmen" și „Trubadurul". Din străinătate așteptăm încă în noiembrie revenirea baritonului Chiril Critev Apostolov și a tenorului Nicolai Zdravkoff, de la opera din Russe. R. P. Bulgaria. Mai așteptăm sosirea cîtorva cîntăreți din R. Cehoslovacă — Sonia Cervena, altistă, Teodor Srubak, bariton — și a unui lot de cîntăreți din R. P. Polonă.

— Am întîlnit la dvs. cu prilejul unei vizite anterioare, cea mai tînără regizoare de operă din țară, Carmen Dobrescu. La ce lucrează în prezent?

— Este într-adevăr cea mai tînără din țară, dar la noi regizoarea Dobrescu are deja vechime, întrucît este la a treia lucrare. După „Cio Cio-San" și „Manon" pregătește cu elan de regie în vederea montării operei „Pescuitorii de perle" de Bizet. Și fiind vorba de tineri vreau să menționez că tînărul Ion Checenovici, fost strungar la Reșița, care de un an și jumătate este un talentat dirijor al operei noastre, a contribuit în bună măsură la reușita premierei baletului „Haiducii".

Sandu MANEA

Roza vînturilor

Reclamă macabră

Filmele de groază fac în ultima vreme ravagii în S.U.A. Cu iluzia că aceasta e soluția ieșirii din criză, casele de filme se întrec în a produce elucubrații dintre cele mai scabroase și în a folosi formele cele mai deșănțate de reclamă. Faptele arată că pentru atragerea publicului spectator, pe lîngă risipa de bani se face și mare risipă de „inventivitate". Ca să-și asigure clienți, cîțiva producători au încheiat un contract cu o casă de asigurare, garantînd o primă de 1000 dolari fiecărui cetățean care-și dă... obștescul sfîrșit în timpul vizionării unui film de groază. Inițiativa casei producătoare „Craniul care urlă" (notați emblema firmei) e și mai meritorie. Ea precede fiecare reprezentanție printr-un prolog care sună cam în felul următor: „Pentru casa noastră va fi o adevărată plăcere să vă achite taxele de înmormîntare dacă sucombați în cursul sau la terminarea filmului". Acest prolog este urmat de o imagine „deosebit de sugestivă" reprezentînd un sicriu al cărui capac se lasă încet, încet în jos, închizînd lada, sub care apare scris cu litere negre: Vă aparține!...

Filmele de groază au inspirat și pe decoratorii de săli. La capătul unor eforturi mari pesemne, aceștia au ajuns să-și decoreze vitrinele cu adevărate „capodopere". Ei expun pietre funerare, coroane mortuoare, sicrie, capete de mort, din os sau material plastic, etc., iar pentru a crea o ambianță corespunzătoare, dacă filmul este tehnicolor ei acoperă pereții cu pete de sînge. Unele infirmiere și-au găsit cu acest prilej un plasament bun pentru fructificarea cunoștințelor lor. Ele sînt angajate de directorii de săli spre a controla în tot timpul rulării filmelor tensiunea bolnavilor. Afaceri bune fac în ultima perioadă și proprietarii de baruri. Pentru stimularea... „moralului" spectatorilor, aceștia au început să prepare un soi deosebit de cocktail-uri reconfortante.

După cum vedeți, e vorba de inventivitate. Ba demască și mai grăitor mijloacele disperate la care a ajuns cinematografia americană.

A. R.

De la „yoyo" la „hula-hoop"

Acum 25 de ani o nebunie cuprinsese America și de acolo pătrunse și în Europa. Este vorba de yoyo: două rotițe puse pe o sfoară, de care trăgeai în sus și în jos. Vînzătorii ambulanți de pe Lipscani (nebunia ajunsese și la București) țipau cît le ținea gura: „cumpărați yoyo, calmează nervii!"

Astăzi în America a fost lansată o nouă nebunie: hula-hoop: un cerc pe care îl învîrtiți în jurul corpului. Sute de mii de americani, în special tineri, își pierd vremea învîrtind cercul în case, pe străzi, în cluburi, în baruri etc... Artistele au găsit un pretext pentru a-și pune formele în valoare, medicii susțin că servește la slăbit, oamenii de afaceri declară că asta îi calmează. In toată America au fost înființate „cluburi hula-hoop", între care și un club al bunicelor, care are o președintă în vîrstă de 75 de ani; însă ea a depărte de a fi decana hula-hoop-ului. La Jersey organizatorii competiției au găsit o vătrînă de 106 ani dispusă să-și învîrte cercul în jurul corpului.

Există și recorduri: recordul masculin: 10 ore, 10 minute. Un băiat a bătut recordul cercurilor, deoarece a învîrtit simultan 14 cercuri. Există și o campioană de viteză. o fetiță de 11 ani, din New-York, care în 3 ore și 30 minute a învîrtit cercul de 18.000 de ori.

Hula-hoop a devenit o obsesie, tinerii nu mai învață, căci își pierd timpul cu hula-hoop. O mamă s-a plîns presei că fiica ei nu mai iese din hula-hoop. Cel mai en vogue cîntec în S.U.A. este actualmente hula-hoop. Redăm mai jos refrenul (care nu are nevoie de traducere...):

Hula, hula, hula, hula,
Hula, hula, hula, hula,
Hula, hula, hula, hula,
Hula, hula, hula, hula,
Ho-opla-hoop!

Cît de armonios, de înălțător, cît de plin de conținut trebuie să fie acest cîntec... Vă puteți singuri da seama, după refren.

Din fotografia ce o reproducem se vede că hula-hoop a trecut oceanul și a poposit și la Paris. Iată un grup de hula-hoop-iști, noaptea la ora 2, la un concurs pe stradă. Priviți cît de „grațios" e acest joc...

Cine l-a inventat? Cine are nevoie de el? Și cine l-a lansat?

L-au inventat niște fabricanți de jucării aflați în criză, care datorită hula-hoop-ului au devenit milionari.

De el are nevoie regimul capitalist ca o diversiune, ca tineretul să aibe mai puțin timp de învățat, de gîndit, ca el să fie prins de acest joc absurd care să-i răpească timpul.

De lansat l-au lansat uneltele ideologice ale capitalismului: presa, radioul, televiziunea, cinematografia. Te uiți peste „Daily News", vezi hula-hoop; deschizi radioul, auzi sfaturi despre hula-hoop; te duci la cinematograf, vezi în jurnal concursuri de hula-hoop, etc.

Formula hula-hoop-ului este următoarea: HULA-HOOP = timpirea tineretului

I. PANU

Roluri dragi

De vorbă cu Irina Răchițeanu-Șirianu despre eroinele dramaturgiei sovietice

Procesul desăvîrșirii măestriei artistice a Irinei Răchițeanu-Șirianu se împletește indisolubil cu acela al rezolvării primelor sale roluri din dramaturgia sovietică. Dînd viață Claudiei Lavrova („Puterea cea mare") și Tatianei („Ruptura"), actrița a izbutit să-și releve pe deplin admirabilele calități scenice. Iar nestrămutata convingere în victoria finală a clasei muncitoare, care străbate replica finală a Femeii Comisar („Tragedia optimistă"), în interpretarea Irinei Răchițeanu-Șirianu, se datorează desigur faptului că actrița este ea însăși pătrunsă pentru totdeauna de această convingere pe care a exprimat-o încă atunci cînd a întruchipat-o pe Oxana („Sfîrșitul escadrei") și pe Benedicta („Argilă și porțelan").

Am încercat să-mi grupez întrebările în jurul problemelor pe care le ridică realizarea acestor roluri.

— Ce a însemnat pentru dvs. interpretarea primului rol din literatura dramatică sovietică?

— Descoperirea unei dramaturgii care punea noi probleme, avînd la bază însemnate idei sociale. Redarea lumii complexe a personajelor, apropiată de datele omenești reale, ne-a pus la grea încercare pe toți interpreții piesei „Puterea cea mare". La primele repetiții am uzat bineînțeles de vechile procedee de muncă, care ne-au condus uneori spre filonul melodramatic, cu totul neadecvat caracterului piesei. La o vizionare ne-am dat noi înșine seama de acest lucru și am luat-o de la capăt... Au urmat zile întregi de lecturi și vizionări de filme sovietice, care ne-au facilitat în bună măsură înțelegerea profundă a universului sufletesc al eroilor lui Boris Romașov.

Am îndrăgit-o de la prima lectură pe Claudia Pavlovna Lavrova, doctorița simplă și modestă, în ființa căreia interesele personale se identifică total cu acelea ale patriei sale. Am încercat să înfățișez complexitatea caracterului ei, marcat de trăsături aparent contradictorii (tenacitatea și sinceritatea brutală contrastînd cu duioșia și gîndirea avîntată).

— Universul sufletesc complet nou al eroilor dramaturgiei sovietice impunea folosirea unor noi metode de muncă asupra rolurilor. Ce ați realizat dvs. în această direcție în ultimii ani?

— Am căutat să înțeleg esența sistemului lui Stanislavski. In timpul repetițiilor cu „Puterea cea mare" mi-am alcătuit primul caet de rol. Odată cu pregătirea următorului caet de rol (pentru Benedicta din „Argilă și porțelan") am început să acord o atenție sporită muncii de documentare, stabilirii biografiei personajului și determinării locului său precis în cadrul evenimentelor politice și sociale concrete.

Contactul cu viața de zi cu zi a celor ce muncesc, ca deputată în Sfatul Popular și activistă a A.R.L.U.S.-ului, mi-a fost și îmi este de un neprețuit ajutor în studierea și aprofundarea rolurilor.

— Ce probleme de interpretare v-a pus în față rolul Oxanei?

— Interpretînd-o pe Oxana am dorit să redau întreg complexul de jertfire, de iubire și de ardere interioară caracteristic luptătorului comunist din perioada războiului civil. Am încercat să găsesc în mine focul lăuntric continuu, caracteristic Oxanei, și să-l redau la o înaltă tensiune. Am simțit nevoia să joc piesa fără pauze, crеîndu-mi astfel impresia propriei mele participări la iureșul de nestăvilit al revoluției.

Intruchipînd-o pe Oxana mi-am putut da seama de însemnătatea hotărîtoare, în reușita spectacolului, a stabilirii contactului sincer și pasionat între actor și interpreții scenelor de masă. Am înțeles că urmărirea unei reușite strict personale constituie o mare greșeală.

— V-aș ruga să-mi vorbiți acum despre semnificațiile rolului Femeii Comisar.

— Dacă aș fi interpretat-o pe eroina lui Vs. Vișnevski în primii ani ai carierei mele actoricești, cred că aș fi greșit, fiindcă rolul te duce cu ușurință spre o tratare unilaterală, adică spre reducerea caracterului ei doar la aspectul de Comisar. Dar Vișnevski i-a zis *Femeia* Comisar. Și cum întreaga piesă e construită pe contraste puternice, mi-am conceput personajul — de comun acord cu regizorul spectacolului — îmbinînd în interpretarea mea tenacitatea și hotărîrea revoluționarului cu o mare căldură și farmec feminin. Femeia Comisar îi cîștigă pe marinari nu numai prin dîrzenie și curaj, dar și prin inteligență, tact, delicatețe.

Problema principală pe care am urmărit-o în timpul repetițiilor a fost aceea a descifrării subtextului, a deslușirii bogăției și organicității lui. Am încercat să mă transpun cu convingere în plinul evenimentelor. Frumusețea chipului eroinei mi-a creat senzații amețitoare. Serile în care poți să trăiești asemenea roluri sînt zdrobitoare. Ai vrea să ai elanul și energia a mii de inimi omenești, pentru a te dărui fără rezerve personajului".

Inainte de a pleca, întrebarea inevitabilă:

— Ce roluri din dramaturgia clasică rusă și sovietică ați dori să interpretați în viitorul apropiat?

— Intîi și întîi.., rolul Femeii Comisar. Apoi... pe Liubov Iarovaia, Ana Karenina, Elena Andreevna („Unchiul Vania") și bineînțeles, eroinele lui Gorki...

M-am despărțit de Irina Răchițeanu, încredințat fiind că această impresionantă înșiruire de nume va prinde nu peste multă vreme viață, hărăzindu-ne creații sublime.

M. TOLU

Veşti de la exploratorii polari sovietici

Vizite prietenești

La sfîrşitul lunii octombrie un grup de oameni de ştiinţă sovietici de la observatorul sud-polar — Mirnîi a făcut o vizită bazei antarctice americane Mc. Murdo. Această vizită a fost un răspuns la vizita făcută la începutul acestui an de un spărgător de gheaţă american la staţiunea ştiinţifică sovietică. În timpul şederii la baza americană oamenii de ştiinţă sovietici s-au bucurat de o primire festivă.

La înapoierea de la Mc. Murdo la Mirnîi exploratorii sovietici au trecut pe deasupra uriaşelor întinderi dintre staţiunea ştiinţifică Sovietskaia şi Polul Sud geografic. Cu prilejul acestui zbor ei au ajuns la o importantă concluzie: în această regiune, pe o distanţă de 1.400 km. care nu a fost încă niciodată vizitată de vreo expediţie terestră şi pe deasupra căreia nici n-a zburat vreun avion, predomină un platou de gheaţă, acoperit de zăpadă, neîntrerupt nicăieri de munţi.

Din nou spre interiorul Antarctidei

Un nou convoi de cercetători polari sovietici a părăsit observatorul Mirnîi, îndreptîndu-se spre interiorul Antarctidei. Noua expediţie, alcătuită din şase autotractoare pe şenile, un autovehicul „Pinguin" pentru orice teren şi opt sănii încărcate cu combustibil, alimente etc. este sprijinit şi de aviaţie. Expediţia cuprinde 22 de oameni care vor efectua cercetări complexe printre care sondaje seismice şi observaţii în domeniul meteorologiei, magnetismului terestru, gravimetriei. În regiunea Polului expediţia va întemeia o nouă staţiune de cercetări ştiinţifice.

„Mormîntul corăbiilor" din Tarquinia

De aproape 130 de ani necropola Corneto Tarquinia din Italia este un izvor nesecat de comori de civilizaţie antică. Pe un teren de cîţiva kilometri pătraţi, arheologii caută, în acest străvechi cîmp funerar al etruscilor, mărturiile strălucitei lor culturi. În ultimul timp a fost descoperit aşa-numitul „mormînt al corăbiilor", după fresca ce a împodobit pereţii unei încăperi funerare.

Fresca scoasă la lumină înfăţişează un mare velier cu o complicată aşezare a pînzelor sale. Sub cîteva straturi de salpetru, care sînt îndepărtate acum cu grijă, apar alte corăbii precum şi imaginea unui port în care se pot vedea o mulţime de oameni pictaţi în roşu.

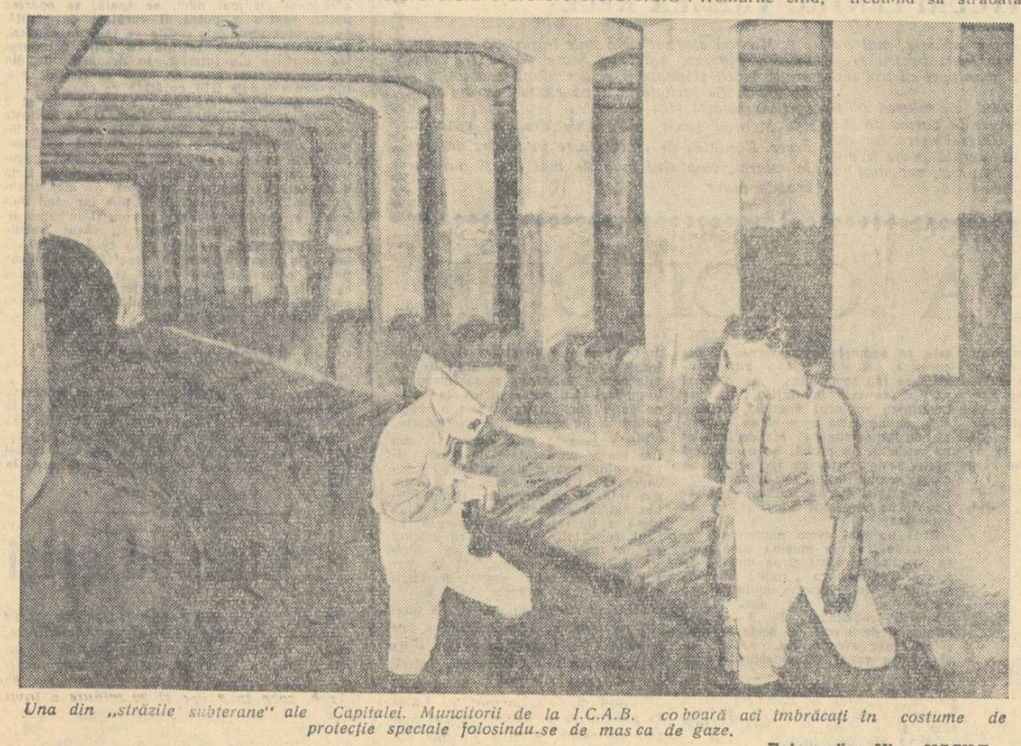

Una din „străzile subterane" ale Capitalei. Muncitorii de la I.C.A.B. coboară aci îmbrăcaţi în costume de protecţie speciale folosindu-se de masca de gaze.

Fotografia: Nicu VASILE

Străzile subterane

Reportaj în echipament de scafandru sub pavajele Capitalei

V-aţi gîndit vreodată, mergînd pe străzile Capitalei noastre, că dedesubtul pavajului pe care călcăm liniştiţi, la cîţiva metri adîncime, se află oameni, care acolo, în întuneric, îşi îndeplinesc munca? Cine sînt aceşti oameni, aproape necunoscuţi de marele public şi de ce îşi riscă ei viaţa acolo în adîncuri? În reportajul de mai jos vom căuta să vă arătăm cîteva crîmpeie din munca de zi cu zi a acestor adevăraţi mineri bucureşteni.

Închipuiţi-vă un brîu de beton, lung de 750 km. care străbate în lung şi-n lat Capitala ca un adevărat rîu subteran. El absoarbe nesăţios apele de la suprafaţă şi, trecînd pe sub străzi, trotuare, linii ferate, se varsă în Dîmboviţa, în afara oraşului. Construirea acestei reţele a început încă de acum un veac, unele din canalele de atunci fiind şi azi în funcţiune. Astfel, cel ce străbate Calea Moşilor, făcut din piatră, se păstrează aproape intact. În general însă media vîrstei canalelor noastre atinge 45—50 de ani. În ultimul timp reţeaua s-a dezvoltat, construindu-se mari canale colectoare, ca de exemplu cel ce trece pe sub străzile Crîngaşi-Giuleşti spre Şos. Chitilei, cu ramificaţii spre Bucureştii Noi şi Casa Scînteii. Cartierele muncitoreşti Ferentari, Colentina, Rahova au căpătat o altă înfăţişare de cînd au fost canalizate. Cei vîrstnici n-au uitat încă vremurile cînd, trebuind să străbată aceste străzi, erau nevoiţi să se descalţe spre a trece prin apa ce le ajungea de multe ori pînă la genunchi. Pînă tîrziu în primăvară şi chiar în vară aceste „străzi" nu erau altceva decît nişte bălţi acoperite de mătasea broaştei, adevărate focare infecţioase.

Iată-l pe Vasile Conţu lucrînd cu ajutorul noii macarale cu prelungitor mobil la curăţarea canalului de pe str. Traian, vechi de 60 ani.

Însoţiţi de inginerul Emil Herescu de la I.C.A.B. sosim într-un loc unde se „lucrează". Pe strada Traian, în apropiere de b-dul Tolbuhin, lîngă o gură deschisă de canal situată între liniile tramvaiului, se află cîţiva oameni care, cu ajutorul unei macarale, scot din adîncuri găleată după găleată, pline cu nisip, lemne, pietre, etc. care venind în contact cu aerul capătă culoarea cărbunelui.

Iată-l pe Vasile Conţu, şeful unei grupe care ia parte la operaţia de curăţire. El ne dă cîteva indicaţii şi ne arată bucuros macaraua cu prelungitor mobil. În trecut ei cărau cu braţele căldările şi de multe ori erau accidentaţi de tramvaie sau alte vehicole. Astăzi, datorită acestei mici mecanizări (inovaţia tov. Dumitru Melcu) ei nu se mai îmbolnăvesc de hernie şi sînt feriţi de accidente.

Ne uităm prin gura canalului. Din cauza întunericului nu deosebim decît cîteva scoabe de fier înfipte din loc în loc în perete. Cum or fi lucrînd oamenii acolo, în adîncuri? Curiozitatea înlocuieşte teama noastră de necunoscut. Ne îmbrăcăm cu mănuşi de scafandru, cizme-pantaloni, salopete şi şepci cauciucate, avînd în mînă o lampă specială împotriva gazelor — Nifă — asemănătoare celor ale minerilor. Apoi coborîm. După vreo 12 trepte dăm de apă. O lumină opacă ne arată că forma canalului este ovoidală. Bolta se lărgeşte din loc în loc, iar înălţimea este cam de doi metri. Simţim usturimea la ochi. Sînt gazele provocate de descompunerea apelor şi a materiilor aruncate în canal. De multe ori masca de gaze este absolut necesară. Apa atinge jumătate de metru însă de multe ori trece de un metru. Munca este mecanizată aici: cărucioare cu un sistem de rotire mobil, pe măsura lăţimii canalelor, transportă materiile ce vor fi scoase afară.

„Deşi munca mea este necunoscută publicului, eu înţeleg să muncesc conştiincios, căci ştiu că aduc un mare folos cetăţenilor şi oraşului" — ne declară tov. Gh. Răducanu. Oamenii sînt mulţumiţi, deoarece acum munca e mai uşoară, şi sînt mai bine salarizaţi ca în trecut. În afară de faptul că salariul lor de bază a fost mărit, ei primesc un spor de periclitate, muncesc numai 6 ore pe zi şi li se dă jumătate kilogram de lapte zilnic precum şi haine speciale de protecţie.

Ploaia — inamicul nr. 1

Puţini dintre noi ştim că odată cu căderea primilor stropi de ploaie se dă o adevărată bătălie în adîncuri pentru a feri oraşul de inundaţii şi că muncitorii colectori sînt mobilizaţi pe parcursul reţelei de canalizare. *„Anul trecut ne-a surprins o ploaie mare în canal, în momentul cînd lucram la un baraj ce trebuia să reziste la un volum obişnuit de apă* — ne spune tot tov. Gh. Răducanu. *Din cauza ploii barajul s-a rupt şi cu mare greutate am reuşit să ne salvăm".* Echipe speciale de intervenţie sînt întotdeauna gata de a pleca pe teren la orice apel la telefoanele 11.29.77 sau 12.71.45, făcut de cetăţenii ale căror case sînt în pericol de inundaţie.

Explozii şi avarii provocate de neglijenţe

Deşi este interzisă aruncarea în canale a reziduriilor, unele întreprinderi nu respectă acest lucru. Astfel, nu de mult la I.C.E.C.H.I.M. gazele provocate de reziduri, în contact cu o scînteie de la un motor, au luat foc. Oamenii surprinşi în canal s-au băgat complet în apă. Fabricile „Glucoza", cea de zahăr din Chitila, „Bela Brainer" şi „Flacăra roşie" aruncă de asemenea reziduri, care dacă nu provoacă explozii, atacă betonul canalelor sau formează depuneri care le înfundă. Sînt şi cetăţeni ce din neglijenţă provoacă mari stricăciuni, ca cel de pe strada Justiţiei, care aruncînd un chibrit în hazna a provocat o puternică explozie care a aruncat capacul la 20 m. înălţime; sau cei ce aruncă lemne, sticle şi alte lucruri în canale, înfundîndu-le.

Cu masca de gaze prin „străzile subterane"

Am plecat apoi să vizităm noul colector din Giuleşti. Am coborît tot pe o gură de canal, îmbrăcaţi cu acelaşi costum de protecţie, plus masca de gaze. Jos am dat peste apa limpede a unui izvor. La lumina lămpilor şi a unui reflector, am constatat că aici canalul este mult mai lat şi mai înalt: o adevărată stradă subterană. Deodată un zgomot asurzitor ne-a speriat. Nu ştiam despre ce e vorba. Ne-am lămurit însă imediat: trecuse un tramvai deasupra capetelor noastre şi ecoul multiplicase zgomotul. Eram în camera de împreunare a canalelor colectoare, Mesteacănul şi Giuleşti. Acestea fac parte din proiectul general de canalizare care va ţine seama de necesităţile mereu mai mari ale Capitalei — încă 850 km. de reţea.

Şi oamenii...

Am cunoscut şi pe cîţiva dintre cei mai bătrîni muncitori ai I.C.A.B.-ului subteran. Unii dintre ei ca tovarăşii Ion Macrea, Stan Marin, Nicolae Bujor, Ilie Alexandru, au peste 30 de ani de muncă la uriaşa reţea subpămînteană. Am ascultat o înşiruire după alta a amiază relatările lor interesante. Şi drept să spun, munca lor mi-a părut eroică. Bănuit-am noi cetăţenii Bucureştiului că ploile mai repezi sau sutele de vagoane de zăpadă aruncate în canale, îngheţurile ca şi dezgheţurile, pun în primejdie nu odată viaţa acestor mineri acvatici care, modeşti stau la posturile lor pentru a feri de inundaţii oraşul, locuinţele, depozitele şi magaziile din subsoluri? Bănuit-am noi vreodată că oamenii aceştia, pe care fostul director general Corbu îi concedia în 1931 cînd îi surprindea fumînd o ţigare în timpul serviciului, sau cu care acelaşi Corbu se „distra" diabolic bombardîndu-i cu pietre din avionul personal în timp ce lucrau, în 1932, la asanarea bălţilor de la Floreasca, Băneasa, bănuit-am noi vreodată că modeşti şi neclintiţi, oamenii aceştia nu vor părăsi munca lor atît de grea şi vor servi cu devotament oraşul lor, îngropîndu-i pe Corbu şi pe cei de-o seamă cu el?

Cînd circulaţi pe bulevardele curate după o ploaie proaspătă de toamnă, amintiţi-vă cetăţeni ai Bucureştiului, că jos, la zece metri adîncime, stau la posturi minerii acvatici.

S. SAVEANU şi V. ANGHELACHE

MIC INDREPTAR MUZICAL

SIMFONIA

Simfonia, gen în care arta muzicală universală a excelat, concentrînd tot ceea ce geniul omenesc a creat mai bun, mai expresiv şi mai profund în acest domeniu de manifestare artistică, n-a avut la începuturile ei nici forma, nici expresia, nici conţinutul pe care i l-au dat maeştrii ei de mai tîrziu, marele trio de compozitori geniali **Haydn, Mozart, Beethoven.**

Istoria muzicii atribuie Veneţiei şi compozitorului veneţian GIOVANNI GABRIELI (secolul XVI) primele simfonii. Acest gen muzical este caracterizat la începuturile lui prin asocierea vocilor şi a instrumentelor, în cadrul ceremoniilor religioase şi politice pe care le găzduia, în cea de-a doua jumătate a secolului al XVI-lea, strălucitoarea cetate a dogilor.

Mîndri de bogăţia şi de libertăţile lor, veneţienii îndrăgesc şi stimulează toate artele frumoase, ei socot viaţa o adevărată sărbătoare. Admiră pe un Veronese şi pe un Tizian îndrăgostiţi de frumos şi adulează pe compozitorii în stare să le cînte euforia. Este epoca în care veneţienii sărbătoresc cu fast indescriptibil căsătoria dogelui lor... cu marea, în care încoronarea dogaresei Morosina prilejuieşte serbări strălucitoare. În piaţa Rialto, pe o scenă amenajată în formă de altar, luau loc cîntăreţii şi instrumentiştii, în timp ce dogii şi curtile lor, însoţiţi de toată pompa, precum şi populaţia de rînd, veneau să asculte compoziţiile lui Gabrieli. Denumite în general **„simfonii sacre"**, compoziţiile lui Gabrieli erau scrise pentru mai multe grupuri de voci şi de instrumente, ale căror timbre erau opuse unele altora, sau puse să-şi răspundă. Instrumentele şi vocile cîntă cînd singure, cînd reunite, asigurînd compoziţiei largi posibilităţi de expresie. Arta cu care Gabrieli a ştiut să îmbine polifonia vocală cu cea instrumentală va fi preluată şi dezvoltată de imitatorii lui din Germania, în cantate, în oratorii şi în „Pasiuni".

În această perioadă de început, termenul de simfonie are încă folosiri incerte şi confuze. Se atribuie acest termen unor scurte piese instrumentale cuprinse într-o compoziţie vocală, alteori este numită simfonie prima piesă a unei suite, însfîrşit se spunea îndeobşte simfonie uverturilor pentru teatrul liric. Aşa, de pildă, o sonată pentru vioară solo a unui compozitor, **Biagio Marini** (1617), poartă titlul de **„Simfonie"**. Mai tîrziu, în jurul lui 1750, compozitorul **Corette** îşi intitulează o lucrare: **„Concert de simfonii pentru viori, flaute, etc"**, ceea ce arată confuzia creată de acest nou termen muzical. La începutul secolului XVIII, uverturile lui Lulli erau cîntate în mod independent de operele teatrale din care făceau parte şi se intitulau, de asemenea, simfonii.

Încetul cu încetul simfonia începe să se contureze ca gen propriu, unitar, — ea devine un fel de sonată pentru mai multe instrumente diferite, păstrînd unele forme ale muzicii vocale şi fiind alcătuită din patru părţi.

O nouă etapă în evoluţia simfoniei este legată de apariţia compozitorului german din Mannheim, W. ANTON STAMITZ, născut în Boemia la 1717 şi mort la Mannheim în 1757. Mannheim este considerat, de altfel, leagănul simfoniei vieneze. La curtea principiară, o orchestră de instrumentişti virtuoşi, care cuprinde 12 violine, două viole, două violoncele, trei contrabaşi şi 15 instrumente de suflat, execută lucrările simfonice ale lui Stamitz şi ale **„violonistului, cîntăreţului şi compozitorului de cameră"** FR. RICHTER, de la care au rămas numai puţin de 69 simfonii. În general, simfoniile acestora erau alcătuite dintr-un **Allegro** (viu, vesel), un **Andante** (moderat), un **Menuet** (dans elegant şi grav în acelaşi timp) şi un **Presto** (foarte repede). Arta lui Stamitz şi a celorlalţi compozitori mannheimezi n-a depăşit însă mediocrul. Ea a adus unele inovaţii tehnice şi a făcut să cînte, în oarecare unitate, grupurile de instrumente, reuşind mai lesne în tempo-urile iuţi, în „crescendo".

Simfonia capătă, cu drept cuvînt, semnificaţia şi profunzimea pe care i le cunoaştem azi, în secolul al XVIII-lea. Pentru această perioadă este semnificativ numele unuia din compozitorii marei familii Bach, KARL FILIP EMANUEL BACH, contemporan al simfoniştilor din Mannheim. La început student în drept, Karl Filip Emanuel abandonează la vîrsta de 23 de ani cariera de jurisconsult şi se dedică muzicii. Devine muzician al lui Frederic al II-lea, de care se desparte în 1767, pentru a se stabili la Hamburg (unde a şi murit de altfel în anul 1788, cu trei ani înaintea lui Mozart). Fratele său, **J. Christian Bach,** spunea despre el: **„Karl trăieşte pentru a compune, în timp ce eu compun pentru a trăi".** Autor al mai multor lucrări religioase şi profane, Karl Filip Emanuel Bach a compus 210 piese pentru clavecin, dintre care 90 de sonate, socotite primele capodopere ale genului. **„Tot ceea ce ştiu datoresc lui K. F. Emanuel Bach"**, a scris, mai tîrziu, Haydn. Critic şi teoretician, Karl a întocmit un plan concret de compoziţie a sonatei, care va fi reluat de toţi maeştrii genului, inclusiv Beethoven.

Haydn, Mozart, Beethoven — marele trio al simfoniei — va da acestui gen muzical complex adevărata desăvîrşire.

M. NEACŞU

Concurs de auto-modele

O rumoare neobişnuită tulbură într-o dimineaţă calmul parcului oraşului Rostov. Începuse concursul pentru campionatul U.R.S.S. de automodele.

Pe o pistă asfaltată, un bărbat de o vîrstă incertă se învîrteşte nervos în jurul unei maşinuţe care nu mai vrea să pornească. Secundele se scurg cu repeziciune. Arbitrii, fixînd cronometrele, consemnă trecerea timpului admis. Concurentul nenorocos se retrage, lăsînd locul unui puşti, a cărui maşinuţă porneşte imediat, spre bucuria asistenţei.

Toate acestea ar părea un joc amuzant, dacă n-ar fi arbitrii severi, drapelele care pavoazează pista de concurs. Şi apoi, o notă de seriozitate în plus o dă componenţa concurenţilor. Sînt prezenţi oameni de cele mai diverse vîrste, veniţi din Belorusia şi Ukraina, din ţările baltice şi republicile Asiei Centrale, din Armenia, Azerbaidjan etc., pentru care aceste concursuri constituie un nou prilej de a-şi dovedi măestria şi cunoştinţele tehnice.

Cel mai în vîrstă dintre concurenţi este şoferul Anatoli Ievski din Novocercask, în vîrstă de 53 ani. El se ocupă de multă vreme de construirea modelelor auto. În repetate rînduri a primit premii. De data aceasta modelul său a ratat întrecerea. El a fost nevoit să cedeze locul I unui elev din Riga în vîrstă de 14 ani. Ivars Elerts.

ŞTIINŢA şi VIAŢA

Îngrăşăminte azotoase din fum

Coşurile uzinelor aruncă în aer cantităţi uriaşe de fum. Savanţii au dovedit că unele gaze pe care le conţine fumul pot fi folosite cu succes în economia naţională.

Experienţele de laborator efectuate de către colaboratorii Institutului de cercetări ştiinţifice din industria chimică din Vesprem (R. P. Ungară) au permis să se stabilească că, după o anumită prelucrare a gazelor din fum, se poate obţine nitrat de calciu. Acest produs serveşte la fabricarea îngrăşămintelor artificiale azotoase, larg folosite în agricultură. În felul acesta se poate obţine anual sute de mii de chintale de îngrăşăminte ieftine şi de bună calitate care vor spori producţia de cereale la hectar.

Un stimulator al creşterii plantelor

Omul de ştiinţă azerbaidjan Djebrail Gusscinov, specialist în domeniul agrotehnicii, a obţinut din rezidurile provenite din prelucrarea ţiţeiului o serie de noi stimulatori eficienţi ai creşterii plantelor.

Numeroasele experienţe efectuate în laboratoare şi pe cîmpurile experimentale au dovedit că doze neînsemnate din noul stimulator (între 100—500 grame la hectar) sporesc recolta de varză cu peste 5 tone, iar recolta de roşii — cu 7 tone la hectar. Dacă înainte de a fi însămînţate, seminţele de bumbac sînt înmuiate în prealabil într-o soluţie din acest stimulator, se realizează o sporire a producţiei de bumbac cu 5 chintale la hectar.

În ce priveşte compoziţia sa, stimulatorul realizat de omul de ştiinţă azerbaidjan este o sare a acidului naftonic.

Experienţele au dovedit că noul preparat poate fi folosit cu succes şi în creşterea animalelor. Amestecînd doze microscopice de stimulator în hrana mieilor, puilor şi iepurilor, aceştia cresc şi se dezvoltă mai repede.

PENTRU INDUSTRIA PETROLIFERA

Puţurile de petrol sînt adînci — uneori ele ating chiar cîţiva kilometri. Or, fiecare centimetru străbătut pînă să se ajungă la stratul preţios, pune numeroase probleme geologilor. Ce temperatură au rocile prin care trece puţul? Care le sînt rezistenţa şi densitatea? Ce compoziţie au? Sînt oare radioactive?

Cu ajutorul unei instalaţii automate speciale, pusă la punct de cercetătorii şi tehnicienii sovietici, se poate obţine un răspuns rapid la toate aceste întrebă...

Noua instalaţie permite accelerarea de 8 ori a explorării unui puţ.

În fotografie: iată „sondorul automat" construit de oameni de ştiinţă şi tehnicienii sovietici.

Chirurgie în preistorie

Se pare că omul preistoric practica chirurgia. La această constatare a ajuns profesorul Ralph S Solecki, după o interesantă descoperire făcută în „Caverna mare din Shanidar", din nordul Irakului. El a găsit acolo rămăşiţele unui om de Neanderthal care a trăit acum aproximativ 45.000 de ani şi care a avut antebraţul amputat pînă la cot.

După ce chirurgii şi ortopezii specialişti au examinat amănunţit scheletul reconstituit de asistentul profesorului, ei au confirmat prima constatare a acestuia şi anume că braţul omului preistoric descoperit, care fusese paralizat din naştere, a fost tăiat mai tîrziu la înălţimea cotului. Mai mult chiar, examinarea atentă a maxilarului şi a dinţilor a arătat că acest om preistoric s-a folosit de falci pentru a duce poveri, sprijinind pe această cale lipsa antebraţului amputat.

Mai rămîne de descoperit instrumentul cu care au „operat" chirurgii epocii de piatră.

Record mondial la recoltele de legume

Anul acesta în sovhozul „Gorki" din apropierea Moscovei s-au recoltat cîte 140 kg. de legume de pe fiecare metru pătrat al serelor de iarnă. După cum a declarat Nikolai Fotatov, inspector general adjunct pentru recoltele de cartofi, legume şi culturi de bostănărie din Ministerul Agriculturii al U.R.S.S., o asemenea recoltă constituie un record mondial.

În sovhozul „Gorki", de pe suprafeţe întinse s-au strîns cîte 700 chintale de varză tîrzie, 670 chintale de morcovi, în medie cîte 445 chintale de legume la hectar. Aceasta reprezintă cea mai mare recoltă de culturi legumicole din U.R.S.S., obţinută pe suprafeţe mari.

Pînă la lună...

Statisticienii sovietici au făcut recent cîteva calcule interesante. Ei au socotit că pentru ca un om să străbată pe jos drumul pînă la lună (mergînd cu 5 km. pe oră) ar avea nevoie de 8 ani şi 280 zile; cu bicicleta luna ar putea fi atinsă (socotind viteza de 30 km. pe oră) într-un an şi 163 zile; cu automobilul (viteza de 100 km. pe oră) în 160 zile; cu avionul (800 km. pe oră) în 20 de zile, iar cu satelitul (socotind viteza de 28.000 km. pe oră) în 13 ore şi 43 minute.

Un iceberg uriaş

Exploratorii sovietici ai Antarctidei au descoperit recent un iceberg din cei mai mari văzuţi pînă în prezent. El are o lungime de 90 km., o lăţime de 40 km. şi se ridică la 40 m. deasupra apelor oceanului. (În mod obişnuit un iceberg are o lungime între 100 şi 400 m.).

Savanţii sovietici care l-au descoperit sînt de părere că acest iceberg s-a rupt din uriaşul masiv de gheaţă Chelkton, de care icebergul se află doar la o distanţă de 70 km.

Cel mai mare helicopter

Noul helicopter sovietic tip „MI-6" creat de constructorul de avioane Mil, este cel mai mare din lume. Capacitatea acestui helicopter întrece de două ori pe a celui mai mare helicopter american „S-56". Helicopterul sovietic poate lua pe bord 70—80 de oameni şi poate transporta în locuri greu accesibile automobile, tractoare, diferite utilaje grele.

Savanţii dezbat

Probleme filozofice privind ştiinţele moderne ale naturii

Cu puţin în urmă, la Moscova a avut loc o extrem de interesantă conferinţă la care au participat savanţi sovietici şi oameni de ştiinţă din unele state de democraţie populară. Conferinţa a atras atenţia oamenilor de ştiinţă din întreaga lume deoarece s-a ocupat de interpretarea filozofică justă a celor mai recente realizări din diferite domenii ale ştiinţelor naturii. Un cerc larg de probleme privind cosmogonia, originea vieţii, cibernetica, mecanica cuantică, biologia, s-a impus discuţiei savanţilor.

Savanţii prezenţi la conferinţă şi-au asumat o sarcină deosebit de grea dar care se impune cu necesitate pe primul plan al preocupărilor în momentul de faţă: interpretarea filozofică a ştiinţelor naturii. Necesitatea dar şi complexitatea problemei izvorăşte din faptul că de-a lungul întregii evoluţii a omenirii niciodată pînă acum nu a existat încă o perioadă de progrese ştiinţifice atît de năvalnică, de prodigioasă ca cea contemporană. Necontenit iau naştere noi ramuri ştiinţifice. De-aici şi rolul corespunzător al filozofiei. Este limpede că discutarea justă din punct de vedere filozofic a celor mai importante probleme ale ştiinţelor naturii în vederea elucidării lor e determinantă într-o mare măsură în ceea ce priveşte viitoarele cuceriri ale ştiinţei.

Cu un mare interes a fost ascultat de către participanţii la conferinţă raportul prezentat de savantul sovietic Victor Ambarţumian.

Acesta a afirmat că nebuloasele extragalactive din care se compune metagalaxia se îndepărtează cu uriaşă viteză una de alta. Acesta este un fapt principial nou şi incontestabil. Astronomii sovietici, a spus acad. Ambarţumian, au ajuns la concluzia că metagalaxia care se extinde, cuprinde, după cît se pare, totalitatea, sau cel puţin, majoritatea sistemelor stelare accesibile observaţiei noastre. Ea nu poate fi însă identificată cu universul.

În cazul de faţă avem de-a face cu un fenomen la care nu se extind cunoscutele legi fizice şi astronomice. Studierea lui va duce după toate posibilităţile la descoperirea unor legi noi, mai profunde, ale universului, a declarat Ambarţumian. În acest fenomen care nu a fost elucidat deocamdată se vor manifesta desigur efecte decurgînd din teoria gravitaţiei a lui Einstein. Vitezele cosmice cu care sistemele stelare se îndepărtează unele de altele depăşesc considerabil forţa de gravitaţie.

Mai departe, Ambarţumian a apreciat drept definitiv confirmat faptul că repartiţia materiei în univers este foarte neomogenă. Lucrul este dovedit de existenţa roiurilor stelare, a căror formare rămîne tendinţa principală de dezvoltare a metagalaxiei. Metagalaxia are dimensiuni bine determinate. Ea se extinde asupra multor miliarde de ani-lumină.

Ocupîndu-se de problema originii sistemului solar, Victor Ambarţumian a arătat că pentru soluţionarea ei este necesar ca în primul rînd să se studieze problemele originii corpurilor meteorice a cometelor cu o perioadă scurtă de evoluţie şi să se cunoască în amănunţime suprafaţa Lunii, să se efectueze analiza comparativă a compoziţiei atmosferelor diferitelor planete. Lucrul esenţial îl constituie elaborarea geologiei şi geofizicii evoluţioniste a pămîntului. În încheierea interesantului său referat, Ambarţumian a declarat că nu încape îndoială că galaxia noastră cuprinde un număr mare de sisteme planetare în jurul altor stele.

Cu un deosebit interes au mai fost ascultate la conferinţă referatele privind problemele cibernetici. Într-adevăr, în faţa ştiinţei şi tehnicii moderne s-a pus sarcina reală de a realiza exercitarea unui larg cerc de funcţiuni ale creierului cu ajutorul maşinilor. Acad. Serghei Sobolev a precizat în cursul discuţiilor imposibilitatea înlocuirii complete a creierului printr-o maşină. Creierul va fi totdeauna mai presus de cea mai cuprinzătoare şi perfecţionată maşină cibernetică.

Dezvoltarea cibernetici a fost abordată la conferinţă deoarece ea are o importanţă deosebită în condiţiile socialismului. O sarcină de covîrşitoare importanţă a statului socialist este eliberarea omului de toate formele de muncă grea. De aceea, cele mai strălucite perspective se deschid cibernetici tocmai în statele socialiste. Ea îşi va găsi un larg cîmp de aplicaţie în ştiinţă, în industrie, în planificarea economiei

Conferinţa de la Moscova are o mare importanţă pentru dezvoltarea ştiinţei întrucît ştiinţele naturii nu se pot dispensa de deducţii şi generalizări filozofice.

PAGINA FEMEII

FAMILIA și „Mica publicitate"

Cînd am citit pentru prima oară la „Mica publicitate" a unui ziar francuzesc că „dl. Chardon Charles din Creteil, str. Bretagne nr. 24, nu răspunde de datoriile soției sale născută Boulé Anne" *am crezut că anunțul se înscrie, prin originalitatea sa, printre curiozitățile pariziene. Răsfoind alt ziar am aflat însă că și* „dl. Husson din Clichy, bd. Victor Hugo nr. 16 a hotărît să nu mai recunoască datoriile pe care le-ar putea contracta soția sa, născută Millet Louise".

In cele din urmă am ajuns la convingerea că nerecunoașterea datoriilor soției se poartă în Franța mai mult decît frizura denumită plastic la Paris „Je suis sorti il y a un mois du bagne" *(am ieșit de o lună din ocnă) iar la Londra* „motherless" *(fără mamă).*

Aceste anunțuri, care țin loc de epitaf, spun mult despre caracterul și soarta căsniciilor burgheze. Intemeiate pe socoteli bănești, ele sînt de multe ori niște simple combinații financiare. Cînd zestrea joacă rolul dragostei, iar cînd respectul mutual este înlocuit de interese, familia devine o societate pe acțiuni, în care comportarea partenerilor este guvernată de legile societății capitaliste.

Intr-un ziar parizian un comerciant de fructe între două vîrste scria deunăzi că vrea să facă cunoștința unei doamne care dispune de capital, pentru începerea unui negoț. El preciza că este „singur și liber", *dar declara că* „pentru început ar vrea să nu-și asume nici-un fel de alte obligații decît cele comerciale". *Cît se poate de limpede: căsătoria va surveni numai dacă afacerile vor prospera.*

Dar interesele bănești impun nu numai încheierea unor căsătorii, ci și desfacerea altora. Pentru facilitarea divorțurilor activează cei care-și publică anunțurile la rubrica „Detectivi" „Gugliero", *care se laudă cu* „25 de ani de referințe profesionale", *făgăduiește* „reușită prin anchete în cercetările asupra unor litigii private, comerciale, intime, justiție. Discreție absolută". *Firmele concurente,* „Dubly", „Video", *își oferă și ele serviciile prin mica și marea publicitate.*

„Discreția absolută" *nu este apanajul exclusiv al sherlock holmes-ilor. Se prevalează de ea și autorii anunțurilor publicate în ziarele și revistele care fac bani din exaltarea și exploatarea în fel și chip a suspiciunilor omenești. Ei oferă adăposturi vremelnice unor iubiri tot atît de vremelnice și suspecte. Rostul lui* „Gugliero", „Dubly" *sau* „Video" *este de obicei surprinderea soțului pirit în asemenea cuiburi, sau, în lipsă de fapte reale, confecționarea unui* „flagrant delict" *de circumstanță.*

Totul se desfășoară la vedere. Presărate printre cererile și ofertele de serviciu, printre vînzările și cumpărările de automobile sau imobile, printre anunțuri ca de pildă, „Mi-a căzut din balcon o fustă neagră, aduce-ți-o la adresa cutare", *sau* „Mi-a zburat canarul galben, telefon..." *(ambele absolut autentice) mostrele de publicitate enumerate mai sus dezvăluie mentalități, moravuri, năravuri.*

Urîtă apare viața de familie privită prin prizma lor. Mult mai urîtă o arată însă altă categorie de anunțuri, care fac serie în cotidianele pariziene: cele referitoare la instituția eminamente franceză a dădacelor. Nu este vorba, cum s-ar putea crede, de femei care ajută pe mamele ocupate să-și crească copiii. Nu. Dădacele din anunțuri fac cunoscut că sînt gata, contra unei anumite sume de bani, să ia la ele la țară cu luna, cu anul sau după tocmeală, și să crească cum s-or pricepe, odraslele pe care părinții nu doresc să le aibă acasă. Cuconițele care își organizează viața personală pe calea publicității n-au timp și chef să vadă de „broscoi" *și vor să se descotorosească cumva de ei.*

Cîteva rînduri plătite la cuvînt și atîta strîcăciune ascunsă în ele! Mii și mii de persoane care își declină numele și adresa depun fără să vrea mărturie în coloanele micii publicități despre descompunerea familiei în societatea burgheză contemporană.

Felicia ANTIP

Cutierul nostru

V. N. — Iași. După cum ați constatat, numărul trecut a apărut cu două zile mai devreme, așa că n-am mai putut îndeplini la timp dorința dvs. Poezia închinată devotatei dvs. soții cu prilejul aniversării a zece ani de la logodnă, este înduioșătoare, datorită căldurii și intențiilor nobile cu care a fost scrisă. Nu vom face cu acest prilej o analiză amănunțită a ei, ci vom publica spre mulțumirea dvs. și a soției, o strofă:

Răsfoind trecutul, evoc amintirea
Cînd sfioasă mina, tainic mi-ai întins
Și luînd un deget, un inel ți-am prins
Simbol al iubirii, consfințind unirea.

VALERIA S. — București: E într-adevăr o situație complicată. Mai aveți puțină răbdare. Hotărîrea luată nu este, într-adevăr, cea mai fericită. Are oarecum un avantaj practic imediat, dar poate avea influențe nefavorabile pentru mai tîrziu. Depuneți toate străduințele pentru rezolvarea problemei esențiale, luînd legătură cu toate forurile respective. Se va rezolva în cele din urmă. Aveți mai multă încredere.

NORA — Ploești: Nivalinul, despre care ați citit în revista noastră, este un produs nou, descoperit recent în R. P. Bulgaria. A fost abia experimentat. Nu a început încă a fi folosit pe scară largă. Pe măsură ce vom avea informații noi, vi le vom transmite imediat.

MARIANA TONEGARU — Iași: **Cea mai bună soluție este aceea a transferării cu serviciul în localitatea unde este soțul dvs. Nu vă sfătuim deloc să întreprindeți altceva. Noi vă vom veni în ajutor trimițînd o sezisare la minister cu rugămintea de a vă ajuta să obțineți transferul necesar. Vă vom comunica răspunsul acasă și vă rugăm să ne scrieți despre cele ce vor mai urma cu și despre altele.**

MARILENA I. — Ploești: Ar fi desigur mult mai bine dacă ați fi folosit mai de mult o cremă, încă înainte de apariția ridurilor. Aveți nevoie de o cremă grasă pe bază de lanolină. Incercați să vă preparați următoarea formulă: ceară 15 gr., unt de cacao 10 gr., ulei de parafină 60 gr., lanolină 20 gr., apă de trandafiri 20 gr. tinctura benzoe 1 gr., borax 1 gr.

C. N. — Alba Iulia: **Ne-ați cerut o sugestie pentru amîndoi și vi-o dăm: să vă căsătoriți. Dacă lucrurile stau așa cum descrieți dvs., dacă sentimentele ce vă leagă sînt atît de puternice, nu mai există nimic care să vă împiedice. „Problemele" la care vă referiți și din cauza cărora apar unele „rețineri" sînt prea minore pentru a fi luate în seamă. Se pot rezolva cu ușurință. Așteptăm deci să vă putem felicita cît de curînd.**

VIORICA — Năsăud: Sîntem de părere să nu întreprindeți încă nimic. Se pare că soțul dvs. regretă mult ceea ce a făcut. Dacă într-adevăr este sincer în ceea ce v-a spus, în angajamentele luate, fiți sigură că asemenea situații nu se vor mai repeta. Credem că e bine să mai aveți încredere în el, să-l mai puneți, cum se spune, la încercare.

MANTOURI PENTRU VREMEA RECE

In urma cererilor cititoarelor noastre, mai publicăm cîteva modele de mantouri pentru sezonul rece. Iată mai sus, trei mantouri cu trei linii diferite:

1. Mantou cu o linie evazată, cu mineca obișnuită, se închide cu un nasture în partea de sus, în rest cu nasturi ascunși. Gulerul mare, iar cordonul trasat printr-o pensă laterală poate fi plasat după dorință; în talie, mai sus, sau mai jos și chiar jur împrejurul taliei.

2. Mantou elegant cu o linie îngustată spre tiv, mineca kimono; șalul se poate drapa în mai multe feluri și poate fi și din blană sau imitație de blană. Se închide la două rînduri în doi nasturi pe față, restul ascunși.

3. Mantou sport, cu o linie dreaptă, guler și rever. Noutatea de croială este în partea de sus, la mineci, care sînt montate mai jos și au răscroială mare.

PUȚINĂ CROITORIE

Continuăm expunerea noastră practică, prezentîndu-vă o completare necesară bluzelor propuse în alt articol și anume fusta, mult utila fustă. Și pentru că gusturile și genurile dvs. sînt diferite, vă indicăm două fuste, cu două linii deosebite între ele și anume: fusta cu linie dreaptă și fusta cu linie evazată.

La bluza sport care se poartă pe deasupra, vă recomandăm fusta dreaptă cu o cută în spate. La bluza purtată în fustă puteți îmbrăca și fusta cu linie dreaptă, dar ca să fiți mai în ton cu moda și dacă genul dvs. o permite, puteți îmbrăca fusta cu linie evazată. De remarcat că aceasta din urmă completează foarte bine și ținuta cu bluză elegantă.

Tiparele alăturate corespund măsurii 48, respectiv 76 cm în talie, 104 cm peste șolduri, lungimea mijlocie fiind de 72 cm. Odată materialul călcat cu cîrpa udă, se plasează tiparul nr. 1 mărit sau micșorat, la măsură, astfel ca latura indicată în scris „mijloc față fir dublu", să se aplice pe latura dublă netăiată a materialului. Se fac semne cu creta, se taie pe semnele de rezerve se decupează refiletul (clapa buzunarului); se fac semne largi, se despart părțile, se taie în mijloc. Apoi se însăilează mijlocul spatelui și pensele, se descalcă ușor și se probează. Se fac semne cu ață de însăilat pe acele de la probă, se așează iar parte peste parte, se fac semne cu creta, semne largi, se despart părțile, se taie ața la mijloc, se însăilează, se descalcă ușor și iar se probează.

Cînd nu mai avem nimic de retușat, se trag la mașină cusăturile, se descalcă bine cu cîrpa umedă, se aplică cordonul cu tighel interior, se îndoaie încît devine dublu și se coase de mînă pe dos. Tivul poate fi maximum de 8 cm. și minimum de 3 cm; el se festonează și se coase ascuns, fin, astfel ca să nu se vadă împunsăturile pe față.

Locul în care s-a decupat refiletul pentru buzunare, se completează cu o bucățică de mătase pînă în cordon și se coase de acesta, altfel cuta va sta desfăcută.

Cum se lucrează refiletul? Se decupează bucățica de stofă de pe tipar care are mărimea gata de 2,50 cm lățime. Rezerva este de 1 cm lungime, iar lățimea este dublă (5 cm) plus 1 cm rezervă. La locul însemnat pentru buzunare, pe față, se aplică bucata de stofă, se taie fusta pe lîngă rezervă, se aplică o bucată de mătase care este punga buzunarului la partea tăiată. Se descalcă cele două cusături (refiletul cu fusta, mătasea cu fusta). Se adaugă la latura rămasă liberă, neatașată pe fustă a refiletului altă bucată de mătase din punga buzunarului, se închele pe refilet laturile de lungime, se întoarce pe față; punga se închele în interiorul fustei. Se coase ascuns terminațiile refiletului pe fustă pentru aspectul estetic și practic al buzunarului. Se surfilează punga odată cu celelalte cusături. Fermoarul se aplică fie la mijlocul spatelui pe cusătură, fie se taie pensa, în stînga și se introduce fermoarul. La cordonul de la fustă se pune un nasture sau o copcă pentru a nu se deschide fermoarul.

Fusta evazată este compusă din trei piese reprezentate de două tipare plus tiparul de cordon. Se încadrează astfel, ca tăblia din față să corespundă firului dublu netăiat al materialului. A doua piesă a tiparului se inversează, cu firul spre talie, pentru că întrind cu un tipar într-altul să se obțină o bună încadrare. Și în cazul fustei evazate modul de lucru este același ca la fusta dreaptă.

Și acum modul de execuție a unui șliț cu fermoar. Cînd hotărîm că fermoarul va fi pus în cusătura de la spate sau în cusătura din părți, se descalcă cusătura, se desface lungimea șlițului, se dă un tighel în margine la piciorușul mic al mașinii de cusut de circa 5-6 mm din marginea cusăturii în așa fel ca să nu întindem cusătura. Se însăilează fermoarul și se coase ascuns în tighel.

Dora COJOCARU

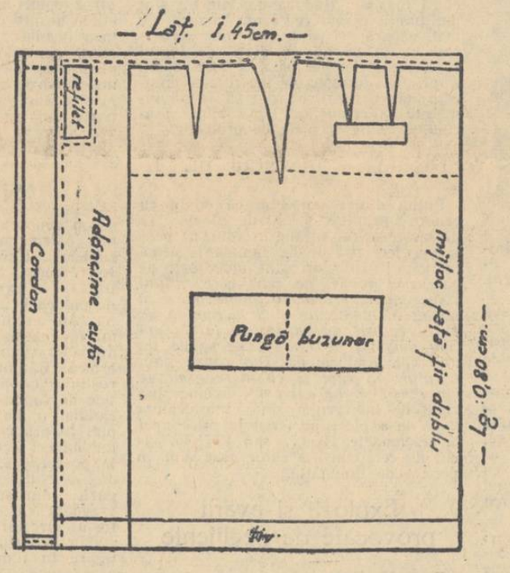

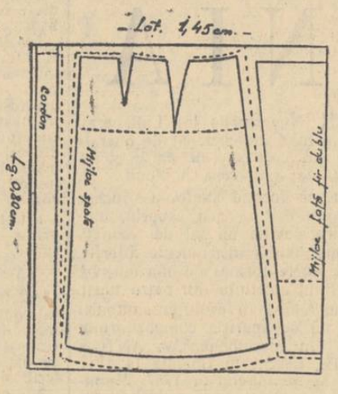

Ce gătim? Cum gătim?

Compot de castane

Se aleg castane frumoase în cantitate de 1 kg., se țin în apă fierbinte 1—2 minute în vederea unei ușoare decojiri. După decojire se pun la fiert la un foc potrivit.

In acest timp se prepară siropul în felul următor: Se pune într-un vas ½ kg. zahăr, ½ l. apă și un praf de vanilie. Vasul se pune pe foc și se lasă pînă ce siropul s-a legat suficient.

Castanele care au fiert între timp se curăță cu băgare de seamă de pielița fără a le sfărîma și se așează în vasul cu siropul cald. Pentru a obține un gust mai fin, se poate adăuga o lingurită esență de rom. Se mai lasă încă jumătate oră compotul pe marginea sobei încălzite pentru ca siropul să îmbibe mai bine castanele.

Peltea din cojii de mere și gutui

Cojile de mere și gutui rezultate din prepararea compoturilor pot fi folosite foarte bine pentru prepararea unei peltele gustoase. Se spală cojile bine în apă rece pentru a înlătura toate impuritățile și apoi se pun într-un vas cu apă cît să le cuprindă. Vasul se lasă la un foc domol pînă ce cojile sînt bine fierte și apa a scăzut la jumătate. Se îndepărtează vasul de la foc și se lasă pînă a doua zi. Lichidul (fără coji) se strecoară apoi prin pînză deasă adăugîndu-se la fiecare litru de lichid strecurat, 1 kg. zahăr. Se fierbe din nou la foc iute. Se cunoaște cînd e gata în felul următor: se pune o lingură de peltea într-o farfurioară să se răcească, cu o linguriță se face o dîră la mijloc, ea trebuie să persiste cîtva timp.

Peltea gata se pune în borcane pregătite și se acoperă cu hîrtie pergament.

Dulceață de gogonele verzi

Pentru 1 kg. dulceață se aleg 50—60 gogonele albicioase cît mai mici, se spală, se opăresc puțin, pentru a putea fi curățate de pieliță. La capătul unde este codița se taie un căpăcel, se scoate sămînța evitînd cu grije deteriorarea pereților din interior. In despărțiturile din interior se pune miez de nucă curățat de pieliță sau migdale felii curățate de coaje.

Siropul se prepară din: 1 kg. zahăr și 3 pahare apă. Se pune la fiert și la primele clocote se adaugă o lingură de zeamă de lămîie. Cînd siropul e legat suficient se îndepărtează vasul de la foc. Se pun apoi gogoneiele care se lasă în sirop 10—15 minute timp după care se continuă fierberea. Se mai adaugă două linguri zeamă de lămîie iar cînd dulceața e aproape legată se pune și un baton de vanilie. In tot timpul fierberii, vasul trebuie ușor agitat. Dulceața este gata cînd siropul stă bob. Se despumează, se deșartă în alt vas pentru o mai ușoară răcire și apoi se pune cu grije în borcanele pregătite din timp. Acoperirea se face cu hîrtie celofan. Se păstrează în cămară la locuri uscate.

Lichior de cafea

Se pun într-o sticlă 250 gr. cafea măcinată proaspăt și 1 l. alcool. Se astupă sticla și se pune într-un loc uscat timp de 15 zile. Se adaugă acum siropul preparat din 1 kg. zahăr și 1 l. apă, legat potrivit. Se lasă astfel încă 15—20 zile cînd se filtrează și se pune la sticle.

E bine să știți

● *ANUMITE stofe se lustruiesc prin purtat. Dacă stofa este de bună calitate, puneți într-un vas doi litri de apă și un pahar de amoniac pe care îl amestecați bine. Intindeți o bucată de pînză pe masă, apoi haina pe care vreți s-o curățați de lustru. Cu o perie aspră, pe care ați înmuiat-o în soluție, periați repede stofa în sensul părului, apoi clătiți-o cu apă călduță și puneți-o la uscat în aer liber.*

● *VASELE în care se fierbe zilnic apa, capătă o crustă înăuntru. Se îndepărtează crusta, punînd să fiarbă în acel vas 1 kg de coji de cartofi. Se clătește apoi de mai multe ori cu apă.*

● *Cuțitele de masă se curăță de pete, frecîndu-le lama cu o bucată de cartof; abia după aceea se freacă cu praful special. Cartoful îndepărtează orice pete și economisește o cantitate de praf.*

● *PERIILE de haine și cap se întreține — fără a le spăla cu apă și săpun — în felul următor: praful și grăsimea se scot prin frecare cu rumeguș de lemn. Prin întrebuințare periile devin moi. O baie de amoniac le va da asprime. Se lasă să se usuce la soare.*

● *SOLZII de pește se curăță mai bine cu o furculiță, decît cu un cuțit. Se înmoaie furculița în apă fiartă și se curăță apoi cu ea peștele; în felul acesta solzii nu se vor mai împrăștia peste tot cînd curățați peștele.*

● *BURETII de baie se curăță bine, punîndu-i într-un lighean și storcînd peste ei zeama unei lămîi. Feliile de lămîie se pun deasupra și totul se opărește cu apă clocotită. Se clătește buretele cu apă rece și se stoarce cu putere.*

BLUZE

Iată două modele, unul cu mînecă scurtă și unul cu mînecă lungă. Primul model este ornamentat cu colțurile întoarse; pe piept are un drapaj care se poate înnoda (trece printr-o cataramă sau se prinde cu o broșe).

Igiena în cîmpul muncii

Sfaturi pentru femeile care lucrează în metalurgie

Dezvoltarea continuă a industriei metalurgice în țara noastră, precum și crearea de condiții corespunzătoare de muncă, a făcut posibil ca femeia să se încadreze în anumite munci ale acestei industrii. Desigur, această încadrare se face ținînd seama atît de specificul muncii, cît și de particularitățile organismului femeii. Astfel există o serie de munci în metalurgie în care femeia nu are voie să lucreze, ca de pildă: la forjă, la furnale, oțelării, laminare, ș.a. In secții ca: turnătorie, mai ales la pregătirea formelor, în ateliere mecanice, în ateliere de montaj, la sudură electrică sau autogenă, precum și în alte activități ale acestei industrii, femeia ocupă din ce în ce un loc mai de seamă.

Printre factorii specifici ai mediului de muncă pe care îi întîlnim în industria metalurgică amintim: căldura, rezultată prin încălzirea aerului de la cuptoare, piese încălzite pînă la roșu, funcționarea diferitelor mașini, praful, unele gaze cum ar fi oxidul de carbon.

Organismul luptă contra căldurii printr-o serie de mecanisme dintre care cel mai important este producerea transpirației care evaporîndu-se la suprafața pielii provoacă răcirea corpului. Prin acest mecanism se pierde o cantitate de apă, săruri, vitamine, etc. care trebuie înlocuite, altfel organismul suferă importante tulburări.

De aceea trebuie să bem apă sărată carbogazoasă (conține 2—3 gr. sare la litru) în timpul lucrului.

Praful care rezultă în cursul procesului tehnologic, mai ales la pregătirea formelor, poate fi dăunător pentru organism cînd depășește anumite limite; el acționează nu numai asupra respirației dar și asupra pielii, ochilor, dinților, tubului digestiv etc. De aceea este necesar ca pe lîngă măsurile de îndepărtare a prafului luate de organele de protecția muncii, să dăm o atenție deosebită măsurilor de igienă personală: dușul la terminarea lucrului pentru îndepărtarea completă a prafului și transpirației.

In atelierele mecanice unde întrebuințarea uleiurilor minerale favorizează apariția diferitelor îmbolnăviri ale pielii printre care infecțiile sînt foarte frecvente, se recomandă, pe lîngă respectarea cu strictețe a igienei personale, să evităm micile zgîrieturi, răniri, care reprezintă o cale de pătrundere a microbilor în țesuturi cu dezvoltarea diferitelor infecții purulente.

O grijă deosebită trebuie să avem la protejarea ochilor împotriva razelor ultraviolete care se dezvoltă în timpul sudurii electrice, prin utilizarea aparatoarelor, bchelarilor și măștilor speciale; altfel se produc îmbolnăviri grave ale ochilor.

Dr. Maria PAFNOTE

Scoaterea petelor de cerneală

Sînt diferite pete de cerneală, în funcție de natura colorantului pe care-l conțin și anume: cerneluri pe bază de albastru de metilen, de anilină, sau tananți de fier.

Iată cîteva sfaturi practice pentru înlăturarea petelor de cerneală de scris. Acest tip de cerneală întrebuințată în special de copii la școală este mai diluată și conține de obicei albastru de metilen.

Metoda cea mai uzuală de scoatere a acestor pete prevede folosirea soluției de alcool acidulat. Locul pătat se umezește ușor cu apă pentru îndepărtarea coloarantului de pe suprafață. Pe urmă se tratează cu soluția indicată alăturat, încălzită pe baia de apă, după care urmează o limpezire cu apă.

Soluția de alcool acidulată are următoarea compoziție:
100 gr. oțet alb de 9 grade
60 gr. alcool.

Se obișnuiește ca dedesubtul obiectului pătat să se pună o bucată de substanță absorbantă, care absoarbe colorantul eliminat din țesătură.

Pata poate fi îndepărtată, fie prin picurarea soluției de alcool pe locul pătat, atunci cînd este vorba de pete mici, fie, în cazul cînd petele acoperă suprafețe mari, mujdeiul locurile pătate într-un vas cu soluția respectivă caldă! Țesăturile de mătase acetat, nu pot fi tratate cu soluție de alcool caldă.

Se mai obișnuiește întrebuințarea urmelor de cerneală preparată cu coloranți bazici, cu soluții conținînd 2 la sută acid sulfuric. Locul pătat se îmbibă cu apă și apoi se aplică cu pipeta cîteva picături din soluția de acid sulfuric. Se spală locul cu apă, se neutralizează cu soluție amoniacală diluată și se limpezește.

Intrebuințarea hidrosulfitului pentru îndepărtarea acestor pete nu este indicată la țesăturile albe, întrucît efectul fiind temporar, pata revine.

IEPURELE VÎNĂTOR

Povestire pentru cei mici de OCTAV PANCU-IAȘI; desene de NELL COBAR

Trebuie să știți că dacă veverița e bună gospodină, iar fata cea mare a ariciului e o gospodină bine cunoscută, despre ursoaică nici nu se mai pot găsi cuvinte de laudă. Eu unul nici nu m-aș încumeta să le caut. Ar fi o pierdere de timp în zadar!

Cînd o zări iepurele, ursoaica tocmai terminase de rumenit niște plăcinte cu poalele-n briu și le presăra cu zahăr, ca să le mai îndulcească.

— O! — se aplecă iepurele, gata-gata să dea cu botul de pămînt, — neuitată va rămîne pentru mine clipa asta! Să vă întîlnesc tocmai pe dumneavoastră, crăiasa tuturor gospodinelor, împărăteasa plăcintelor, e mai mult decît în visul meu...

— Ei, lasă, lasă, se înroși ursoaica. Spune-mi mai bine, unde ai plecat cu pușca în spate?

— Am plecat să stîrpesc vînătorii! Pînă la unul am să-i împușc! Numai că pe drum, cum să vă spun? Mi s-a făcut o foame...

— Ei, grija asta s-o ai! Stîrpește vînătorii și-apoi poftește la masă la mine... O singură plăcintă să mănînci și mă pomenești cît trăiești! Acuma însă plăcintele sînt prea fierbinți. Dar pînă te-ntorci se mai răcesc ele, n-am eu teamă...

Cred că nu-i nevoie să vă mai spun că și de data asta iepurele plecă înghițind în sec. Și pentru că nu-i nevoie, am să trec mai departe, că așa e în poveste: mai departe mult mai este...

Ajunse iepurele la marginea pădurii. Se întinse pe-o perniță de mușchi moale, își încărcă pușca și așteptă să-i vină în bătaie primul vînător.

Așteptă el ce așteptă și simți cum îl fură somnul. Dădu drumul ușurel la pușcă, își puse o lăbuță sub cap și începu să sforăie în lege.

Cît o fi dormit iepurele, n-aș putea să vă spun. Nu eram acolo și apoi chiar dacă aș fi fost, tot nu puteam măsura vremea, din pricină că într-o zi, bălatul meu, pentru că nu l-am lăsat să se joace de-a „zugravii" cu sticla de cerneală, mi-a luat ceasul să se joace de-a „ceasornicarii". De-atunci ceasul merge anapoda, iar eu numai cînd aud cuvîntul „ceasornicar" mă supăr foc. Nu știu nici dacă o fi visat ceva iepurele, pentru că, după cîte se pare, dintre toate necuviincioasele, numai vrabia visează...

Știu însă că îl treziră din somn niște lătrături. Iepurelui nu-i trebui mult să-și dea seama că altcineva decît cîinele unui vînător nu putea lătra. Iar cîinele unui vînător nu vine niciodată singur în pădure, ci numai însoțit de stăpînul lui, așa cum stăpîna unui cîine de casă nu iese niciodată singură la plimbare, ci numai însoțită de cîinele ei.

(Va urma)

ŞT. MUNTEANU

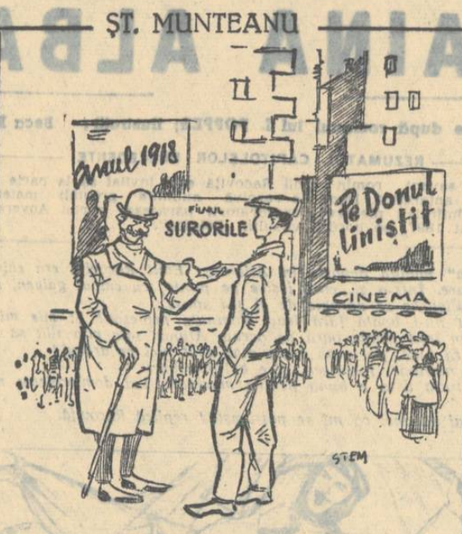

— Vezi, tinere, că atunci cînd străinătatea spune că la noi sînt cozi, nu-i doar o bîrfă?...

— Aici, la spital, am paturi, dar nu te pot opera imediat, iar la cabinetul meu n-am paturi, dar te operez imediat...

C. BRÎNDAŞU

COSMOPOLITISM

— Ah! Ce splendidă e? De unde o ai, din import?
— Sigur, de la un prieten care are legături cu străinătatea...

ŞT. HORIA

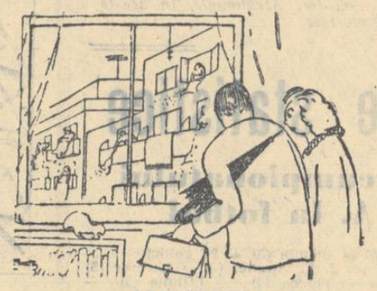

PREVEDERE

— De ce pleci cu umbrela? Plouă?...
— Nu, dar şi-au început gospodinele activitatea...

B. ARTIN

— Ce ne facem, soro... trebuie să ieşim la pensie!...

NELL COBAR

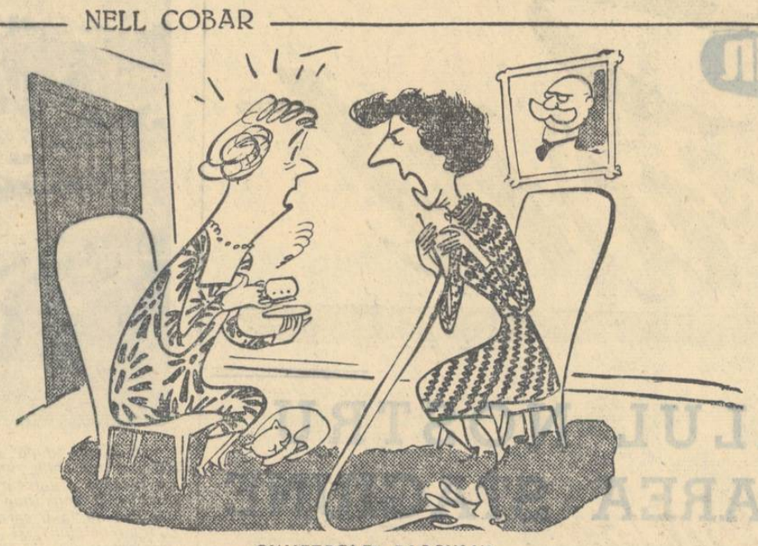

„CUMETRELE" BLOCULUI

— Şi stai că încă nu ţi-am spus tot!...

FRED GHENĂDESCU

PREZICERE REALIZATĂ

— E straşnică ghicitoarea: mi-a prezis că voi avea o pagubă de bani...
— Şi cît ţi-ai plătit?
— O sută de lei...

AL. CLENCIU

MASURA

— Nemaipomenit! Într-o jumătate de an vi s-a îngroşat gîtul cu 7 centimetri!...

G. BADEA

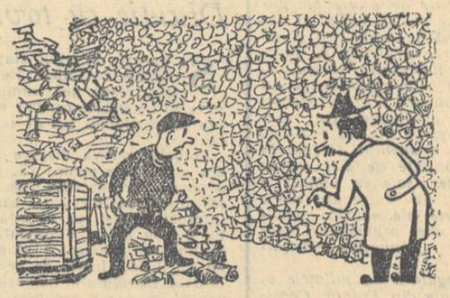

CUSURGIUL

— Eu vreau să-mi dai lemne de aici...

— Tot pe 3 îl aşteptaţi?...

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

Păsări

ORIZONTAL: 1) Protagonistul filmului „Zboară cocorii" — Păsări din titlul unui roman de Mihail Sadoveanu (sing.) 2) Jora, eroul principal din romanul „Pasărea furtunii" de Petru Dumitriu — „Privighetoarea şi..." schiţă de scriitoarea sovietică Vera Inber constituind o replică umoristică la povestirea cu acelaşi titlu a lui Oscar Wilde— Pe mine 3). Autorul „Cocoşelului neascultător" (Ion) — La ce serveau odinioară, între altele, penele de gîscă 4) „Porni luceafărul. Creşteau / În cer a lui aripe / Şi căi de mii de... treceau / În tot atîtea clipe" (Eminescu) — Plantă alimentară — Trece, zice-se, Dunărea, urmărită îndeaproape 5) Le provoacă culturilor stolurile de ciori — Vultur 6) .....moartă cu rate sălbatice, tablou de Nicolae Grigorescu — Trup de raţă... 7) ...Şi un cap de lebădă!—Centru carbonifer — Sau 8) „Nu tot... zboară se mănîncă!" — Cînd răsar stelele şi... liliecii 9) Păsări adorate de vechii egipteni — Refren de cloară — Ionescu Halambie 10) „Face-m-aş privighetoare / De-aş cînta noaptea-n... / Doina cea dezmierdătoare" (Alecsandri, „Doină") — Nicolae Popescu 11) Personaj din opereta „Liliacul" de Johann Strauss — Oraş în Ungaria — În proverb cu gîştele 12) Pasărea lui zboară pe pămînt — „Hulubii...", versuri de Virgil Teodorescu din volumul „Scriu negru pe alb".

VERTICAL: 1) „....corbilor", poezie în care Topîrceanu demască laşitatea şi lăcomia clicilor războinice — Refren din graiul păsăresc 2) „Sămnoroase păsărele / Pe la cuiburi se..., / Se ascund în rămurele / Noapte bună!" (Eminescu)—Pasăre care cîntă numai o dată... 3) Atacă „porumbelul"! — Legendarul om-pasăre. 4) „Bel...", roman de Maupassant—Poftim!—Golf şi vulcan în Japonia. 5) ...Duduleanu, una din „Gaiţele" lui Kiriţescu — Măsură engleză de lungime. 6) Impodobi — Numeral — Te transportă-n el lunca şi al ei concert. 7) Vasile Olteanu — „Să nu dai vrabia din mînă pe cioara din..." (pl) — Casa unor cuci de altă-dată. 8) Zis la colţuri! — Cîntăreţ cu pene. 9) „Lebedele...", ciclu de versuri de Victor Eftimiu din volumul „Odă limbei române" — Pictor romîn, autorul tabloului „Peisaj cu raţe". 10) „...avis" — Centrul palmipedelor în frac. 11) Papagali! — Rubidiu. 12) Personaj din piesa „Pescăruşul" de Cehov — Autorul „Biletelor de papagal" şi al poeziilor „Păsările de fier" şi „Şoim şi faţă" din volumul „Cîntare omului".

Nicoleta ILIESCU

Din economia U.R.S.S.

ORIZONTAL: 1) Important bazin carbonifer situat în centrul Kazahstanului — Pămînt. 2) Fluviu — navigabil în Siberia, de o mare valoare din punct de vedere energetic — Afluent al Uralului — Notă muzicală. 3) Planul de electrificare al întregii Rusii conceput de Lenin — Importantă regiune auriferă în Siberia de est. 4) Monedă — ... Hingan, munţi bogaţi în zăcăminte de fier. 5) Riu în R.S.S. Cazahă de-a lungul căruia se află importante centre pentru cultivarea bumbacului — Acest — Crustaceu. 6) Ochi de lanţ — Centru al Regiunii Autonome Hacase, în apropierea căruia se află minele care aprovizionează cu cărbune Krasnoiarskul — Fruct. 7) Podiş în Asia — Cuprins (pl). 8) Fluviu în U.R.S.S. — Regiune în U.R.S.S. care are ca principale ramuri de economie: extracţia de aur, exploatările forestiere, etc. — Nota bene. 9) La sfîrşitul unor cărţi — Interjecţie — Colonie de albine. 10) Gigantică — Notă muzicală — Pronume. 11) Avocat (abr.) — Riu în U.R.S.S. — Riu şi departament în Franţa. 12) Trecătoare — Plural (abr.) — Important centru siderurgic al U.R.S.S. 13) Adăugire — A aranja.

VERTICAL: 1) Din Kerci! — Regiuni cu bogate şi întinse zăcăminte cum sînt cele din Karaganda, Iacuţia de sud, Donbas, etc. — Energie naturală. 2) ...Enisei, mare combinat în construcţie în Siberia de est — Capitala R.S.S. Armene. 3. Riu în R.S.S. Georgiană pe care a fost construită o mare hidrocentrală — Nume rusesc — Reflexiv. 4) Zeu nordic — Oraş în regiunea Volgăi, centru important al industriei constructoare de maşini agricole. 5) Nume masculin — Nu! — La păsări. 6) Oază în Sahara — Fluviu în Siberia — Tărm. 7) Important nod de cale ferată pe linia Transsiberianului — Teatru din Moscova. 8) Notă muzicală — Localitate în Kazahstanul Central unde se găsesc zăcăminte de minereu de fier — Kara ..., deşert în R.S.S. Turcmenă 9) Mare în U.R.S.S. — Graţie — Una din bogăţiile subsolului siberian. 10) Popor din vechime — Plus — Perioadă de timp. 11) Se găseşte în Iacuţia — Acela (pop.). 12) 60 minute — Bogăţie a subsolului care se extrage din bazinele din Donbas, Iacuţia de sud, Karaganda, etc. 13) Fluviu siberian — Prefix — Oraş în Regiunea Volgăi cu o industrie constructoare de maşini în continuă dezvoltare.

Şt. STOIANOVICI

INTR-UN CEAS BUN

ORIZONTAL: 1) Luaţi cu binele — A mîncat bine. 2) Rectificare a unui text ce n-a fost bine tipărit — A da bineţe. 3) A trece şi prin bine şi prin rău — Unul bine cunoscut... 4) ... iar altul bine crescut! — Bun gust — Cincizeci şi cinci sute. 5) Interjecţie — Tinut în vechea Grecie — Nume feminin. 6) Sînt întîmpinaţi cu: bine aţi venit! 7) Persoana doua — Munte în Grecia antică — Culoare. 8) „Nu e... dar e bine. Şi pe riu e numai fum. Vîntu-i liniştit acum". (Coşbuc — „Iarnă pe uliţă") — A lua, dar nu cu binele! 9) Dobor la pămînt — Impreună şi la bine şi la rău. 10) A... bine, a avea o înfăţişare sănătoasă — Riu în Asia Centrală — posezi. 11) Bine dispuşi — Aici te simţi cel mai bine. 12. Articol — Bine zici!

VERTICAL: 1) Bine văzut — Afluent al Dunării. 2) Să vă fie de bine! (pl.) — Cu binişorul. 3) Bine îmbrăcaţi — Bucureşti, Iaşi, Timişoara, etc. 4) Mama lui August — „...bună!" 5) Posesiv — Riguros — Acela. 6) Punea bine — Idem. 7) Ajunsă cu bine — Notă muzicală. 8) Înţeapă bine — E ud de-a binelea. 9) Destinez o sumă de bani — Privitoare la o veche populaţie din sud-estul Europei. 10) Mişcare circulară — Nu văd bine — Măsură de suprafaţă. 11) Prinde bine (pl.) — Zece!— Ei bine, aşa este! 12) Vorbeau de bine — Un binevoitor.

Dan LAURENŢIU

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Copilul-minune după 40 de ani

După sfîrşitul primului război mondial în întreaga lume a făcut senzaţie un copil-minune. În vîrstă de numai opt ani, el manifesta un talent şahist excepţional şi învingea jucători vîrstnici de mare forţă. Micuţul şahist stîrnea de asemenea senzaţie jucînd victorios, în acelaşi timp, cu 20 şi chiar 30 de jucători vîrstnici!

Părinţii copilului-minune, care trăiau în Polonia, au găsit în talentul lui un izvor de venituri. Nu l-au mai dat la şcoală şi folosindu-se de interesul uriaş pe care-l trezea pretutindeni forţa neobişnuită de joc a copilului, au plecat într-un lung turneu prin marile oraşe ale lumii, stabilindu-se pînă la urmă în Statele Unite. În prima fotografie, reprodusă din revista vest-germană „DER SPIEGEL", este înfăţişată o imagine din acest turneu. Numele copilului, care a fost dat la şcoală abia la vîrsta de 12 ani, era Samuel Reshewsky... Presa americană nu pridideа să se laude că în puţini ani copilul minune va deveni campion mondial...

În timp, între fotografia din dreapta şi fotografia din stînga e o distanţă de 40 de ani. Imaginea ultimă o reproducem tot din „DER SPIEGEL", cu explicaţia pe care o dă chiar revista vest-germană: „Reshewsky la München 1958 (cu prilejul Olimpiadei N.R.): Maistrul de şah fără mijloace de trai". Într-adevăr, aceasta este astăzi situaţia: după 40 de ani, copilul-minune — care n-a devenit campion mondial — nu are mijloace de trai asigurate. În ciuda faptului că a primit o oarecare sumă de bani drept moştenire de la un mecena şahist, că a învăţat meseria de contabil şi că a scris numeroase cărţi de şah, Reshewsky nu e lipsit de greutăţi băneşti. Crescut în condiţiile nesiguranţei în ziua de mîine a societăţii capitaliste, fostul copil-minune şi actualul campion american se comportă ca atare: nu participă la concursuri, nici chiar în cadrul echipei Statelor Unite, pînă nu i se asigură numărul de dolari cerut...

Doi ani şi-au pus pecetea şi asupra jocului său şi, cu toate că autorităţile şahiste americane pretind fără temei ca Reshewsky să participe la viitorul turneu al candidaţilor care va desemna pe adversarul lui Botvinnik — turneu pentru care nu s-a calificat însă — se pare că steaua sa a apus. La München, în grupele semifinale ale Olimpiadei, Reshewsky a jucat trei partide — toate le-a terminat remiză. În finala turneului olimpic el a jucat, printre alţii, şi cu un tînăr maestru german, Unziker. Marele maestru american n-a putut rezista impetuozităţii atacului dezlănţuit de adversarul său, sacrificiilor spectaculoase ale lui Unziker şi, pînă la urmă,

a pierdut. Iată această partidă, în care Reshewsky joacă cu negrele: 1. e4, c5 2. Cf3, d6 3. d4, c:d4 4. C:d4, Cf6 5. Cc3, a6 6. Ne2, e6 7. 0—0, Ne7 8. f4!, Dc7 9 Nf3, Cc6 10. Rh1, 0—0 11. Ne3, Ca5 12. De1, Cc4 13. Nc1, e5 14. Cf5!, N:f5 15. e:f5, Tac8 16. g4!, e4 17. C:e4, Tfe8 18. C:f6 +, N:f6 19. Df2, N:b2 20. N:b2. C:b2, 21. Tb1, Ca4 22. T:b7, Dc4 23. Dg2, Cc3 24. g5, Tb8 25. Td7, Tb1 26. T:b1, C:b1 27. De2!!, Dc8 28. Tc7!!, Dd8 29. Dc4, d5 30. N:d5, Cd2 31 Dc6, Tf8 32. T:f7!, T:f7 33. g6, h:g 34. f:g6, Rh8 35. g:f7!, Ce4 36. De8 şi negrul se recunoaşte învins.

Participanţii la Olimpiadă şi-au dat seama că această pierdere nu este un accident. Într-o altă partidă, Reshewsky a reuşit doar cu mare greutate să termine remiză o partidă cu jucătorul englez Alexander. De altfel, pe seama maestrului american a circulat la München următoarea glumă: el ar fi fost mai de folos echipei S.U.A. dacă ar fi rămas... acasă!

Alăturînd cele două fotografii pentru a da un iz de senzaţional carierei lui Reshewsky, revista vestgermană „DER SPIEGEL" a dezvăluit, fără să vrea, un aspect caracteristic pentru dezvoltarea sportivilor în Statele Unite: copilul-minune care la opt ani a fost o mare sursă de cîştiguri pentru alţii se găseşte, după 40 de ani, pe calea ratării şi fără mijloace de existenţă...

U. FR.

Centenarul mărcii poştale romîneşti

(Urmare din pag. 1-a)

La ora cînd parcurgeţi aceste rînduri, uşile intrării principale ale Palatului Poştelor s-au dat înlături, deschizîndu-se marea expoziţie filatelică. Vizitarea unei expoziţii filatelice cere mult timp deoarece sutele de mii de timbre nu pot fi privite dintr-o aruncătură de ochi. La fel de grea este şi prezentarea unei expoziţii, mai cu seamă una atît de bogată ca cea de la Bucureşti. Totuşi, vom căuta să o prezentăm, fie şi sumar, pentru a da o imagine generală asupra ei.

În holul mare de la parter, după standul pieselor prefilatelice, înaintea ochilor se prezintă o foarte bogată colecţie de mărci clasice. Aici se întîlnesc primele noastre mărci poştale şi colecţii cu primele mărci ale altor state. Atenţia este atrasă de valoroasa colecţie a filatelistului cehoslovac Karel Basika. Acesta prezintă celebrul „penny blak", prima marcă a lumii, tipărită în Anglia, în anul 1840. Ing. C. Apostolide din Iaşi expune primele mărci poştale romîneşti. De asemenea şi Atanasie Ciuşcă din Călăraşi şi prof. univ. M. Ghermănescu (Bucureşti).

Să mai facem un pas. Vom da de sectorul colecţiilor filatelice. Colecţia lui A. M. Skrilev din Moscova ne prezintă o temă cu multe piese: „Lenin în filatelie". Interesantă este şi colecţia lui B. A. Ribacenko (U.R.S.S.) care înfăţişează Festivalul Internaţional al Tineretului şi Studenţilor de la Moscova. Rînd pe rînd, alte şi alte colecţii se succed şi anume: colecţia Casei de cultură a studenţilor „Gr. Preoteasa", „Oameni de seamă"; colecţia Werner Flik (R.F.G.), „Centenarele mărcilor poştale"; colecţia Walter von Adelson (Elveţia) „Pionierii aviaţiei din întreaga lume"; Walter Saver (R.D.G.), „Leipzig — metropola comerţului"; colecţia asociaţiei filatelice „Web Montan" (Leipzig), „Munca noastră slujeşte pacea", colecţia prof. univ. I. S. Antoniu, „Floră şi electricieni din toată lumea".

În standurile de la parter este de asemenea prezentată literatura filatelică. Pe lîngă revista „Filatelia" din R.P.R., se găsesc colecţii engleze, portugheze, indiene precum şi reviste editate de casele filatelice Zumstein (Elveţia) şi Michael (R.F.G.).

Un mic efort încă. Să urcăm scările. Aici, la etaj, ne întîmpină colecţiile tineretului din multe ţări. Filateliştii de la Palatul Pionierilor prezintă 5 colecţii pe teme diferite. Întîlnim apoi colecţia tinerei Cornelia Ciufu din Bucureşti, premiată la expoziţia de astă vară. Organizaţia de tineret „Naumburg" (R. D. G.) prezintă colecţia „Ernst Thalmann, conducător al clasei sale"; şcoala elementară din Göpfersdorf (R.D.G.), tema „Şcoala în filatelie"; şcoala primară Saint Savin de Blaye (Franţa) — „Provinciile Franţei".

O foarte bogată colecţie de reviste romîneşti precum şi lucrări proprii de filatelie prezintă filatelistul romîn Val Tebeica.

★

Mîine dimineaţă, dacă vă veţi nimeri cumva pe traseul de la Gara de Nord la Palatul Poştelor, veţi avea impresia că trăiţi cu un secol în urmă. Prin mijlocul străzii va trece în goană un poştalion tras de şase cai, cu surugii îmbrăcaţi în haine de epocă, cu trîmbiţaşi, întocmai cum îl descria francezul Bellanger: „În nici o parte din lume, pe cîte ştiu, — spunea el, nu se călătoreşte cu mai multă repeziciune, dar într-un mod mai puţin confortabil ca în Moldo-Vlahia"...

După ce descrie rudimentarul poştalion care este „ceva mai mult ca o roabă, ceva mai puţin ca un car", şi după ce arată că temerarii călători se aşează pe un pat de fîn din căruţă, el continuă: „Surugiul străbate spaţiul fără calcul. Şanţuri, gropi, torente, stufişuri, nimic nu-l opreşte... O roată se rupe, căruţa şovăie, îţi pierde echilibrul, răstoarnă pe călător şi totuşi îşi urmează drumul, sălţînd ca o minge. Călătorul geme, cheamă, strigă în gura mare după ajutor. Degeaba! Surugiul n-aude, nu vede. Sosit în staţie, numai atunci bagă de seamă să-i lipseşte o roată şi... călătorul".

Poştalionul 1958, construit recent, se va abate de la aceste „reguli de circulaţie" şi va duce călătorii fără emoţie, alternativ, pe distanţele Bucureşti-Călugăreni şi Bucureşti-Mogoşoaia.

Fără îndoială că manifestările din cadrul Centenarului mărcii poştale romîneşti vor interesa pe mulţi cetăţeni, chiar şi nefilatelişti. Şi cine ştie, participînd la ele, cîţi dintre aceştia nu vor începe să colecţioneze timbre? Ei vor începe cu un timbru festiv, acel închinat Centenarului.

Const. SIRBU

Medicul vă sfătuieşte

RESPIRAŢI PE NAS!

Nu de mult s-a făcut o interesantă experienţă. În nările unui iepure au fost introduse două tubuşoare de cauciuc prin care acesta respira. La început nu s-a întîmplat nimic deosebit. Iepurele trăia liniştit, ca şi ceilalţi semeni ai lui, din aceeaşi cuşcă. Cînd însă în aerul cuştii s-au introdus bacterii patogene, totul s-a schimbat. În timp ce celelalte animale continuau să trăiască mai departe liniştite, iepurele de experienţă a încetat să mai mănînce, a devenit trist şi în cele din urmă a murit.

Ce s-a întîmplat? Animalele, ca şi oamenii, respiră deobicei pe nas. Din nas aerul pătrunde în faringe, în laringe, trahee, în bronhii şi plămîni. În nas aerul se curăţă de praf şi bacterii, se încălzeşte şi se umezeşte. Întreaga alcătuire a nasului serveşte acestui scop. Cavitatea nasului este împărţită în două jumătăţi, de un perete. Pe faţa interioară a peretelui exterior se află cîte trei cornete, iar sub fiecare cornet o adîncitură — canalul nazal. Totul este acoperit cu o mucoasă, în care se găseşte o bogată reţea de vase de sînge. Trecînd prin canalele înguste şi şerpuite, bogate în reţeaua de sînge, aerul se încălzeşte şi se umezeşte.

Chiar de la intrarea în nas, începe purificarea aerului. Perişorii aflaţi la orificiul de intrare a nasului reţin particulele mari din aer (praful, funinginea). Particulele mai mici de praf se opresc pe măsură ce aerul pătrunde mai adînc în cavitatea nasului. Acolo se găsesc nişte perişori mici, situaţi pe suprafaţa mucoasei nasului (vizibili numai cu microscopul) ce se mişcă continuu, eliminînd particulele de praf. La curăţirea nasului contribuie strănutul, tusea şi, îndeosebi, secreţia mucoasei nazale, care are puternice însuşiri bactericide.

În cazul iepurelui nostru, îmbolnăvirea şi moartea au survenit datorită faptului că microbii nu au putut fi făcuţi inofensivi în nas şi au ajuns direct în organele respiratorii.

Respiraţia pe nas mai are şi o altă însemnătate, izvorîtă din faptul că nasul este şi organul mirosului. Mirosul ajută, printre altele, organismului şi să se apere. Cînd apar mirosuri neplăcute, respiraţia devine superficială, tot aşa cum mirosul aerului curat (de pildă la munte) te face să respiri cu tot pieptul. Este, oare, dăunător respiratul pe gură? Fără îndoială că da. Mucoasa faringelui şi laringelui nu au timp să încălzească curentul larg, care pătrunde deodată în organism. Gura şi faringele se usucă repede, apare tusea, vocea îşi pierde din sonoritate, etc. Oamenii care respiră pe gură răcesc uşor. Aerul rece sau foarte umed contribue la distrugerea danturii şi inflamaţia căilor respiratorii. Căile respiratorii se apără şi respiraţia devine superficială şi aceasta are ca rezultat o proastă oxigenare a întregului organism şi în consecinţă un metabolism defectuos. Dacă asemenea neajunsuri se ivesc la cei sănătoşi, este lesne de închipuit ce dăunător este respiratul pe gură pentru cei care au suferinţe cardio-vasculare sau boli nervoase. Obiceiul de a nu respira pe nas se ivеşte fie din cauza unor boli ale nasului sau faringelui (vegetaţii, inflamaţii) — în aceste cazuri trebue consultat medicul specialist — dar de foarte multe ori respiratul pe gură se datoreşte unei proaste educaţii. Deaceea, copiii trebuie educaţi de mici să respire pe nas, să fie feriţi de guturaiuri dese şi prelungite.

Vine anotimpul rece. Respiraţia pe nas în această perioadă devine şi mai importantă. Ea ajută la ferirea de răceli şi menţinerea unei stări generale bune.

Dr. A. ALBU

VARIETĂȚI

Constituția gaullistă și sportul francez

Referendumul de la 28 septembrie și adoptarea constituției celei de a V-a Republici a însemnat o lovitură dată și sportului francez alături de celelalte libertăți democratice. In această direcție, după cum relatează ziarul „L' Humanité", în timp ce vechea constituție, adoptată în 1946, garanta dreptul cetățenilor la repaus și odihnă, în constituția gaullistă acest drept nu mai este înscris. Ziarul amintește că actualul guvern nu și-a ascuns intențiile de a crea un „Comisariat general al tineretului și sporturilor" cu scopul de a controla tineretul ca pe vremurile lipsite de glorie ale guvernului de la Vichy. A început să se vorbească și de dizolvarea organizației sportive a tineretului muncitor, F.S.G.T., din rîndurile căreia s-au ridicat atîția campioni de azi ai Franței. De asemenea și în Algeria F.S.G.T. este în momentul de față în imposibilitate de a-și asuma sarcinile sale ca urmare a creării de către așa zisele „comitete ale salvării publice" a unei organizații reacționare „Jeunesses Françaises".

In legătură cu ultimele evenimente din Franța, Consiliul Național al F.S.G.T. a dat publicității o declarație în care arată că „îndreptarea sportului francez nu poate fi realizată decît într-un regim de libertate, democrație și pace...".

O echipă de fotbal suspendată... pe viață

In ultima vreme cazurile de indisciplină pe terenurile olandeze de fotbal devin tot mai frecvente. Toate măsurile luate de federația de specialitate s-au dovedit fără rezultat. Un nou incident petrecut în timpul unui meci între echipele Heilust și Mariarade a determinat federația olandeză să ia cele mai severe măsuri din întreaga ei activitate. Arbitrul Piet Smeets a fost atît de crunt bătut de jucători și publicul din Mariarade încît a trebuit să fie internat în spital. Apoi bătaia pe stadion a devenit generală.

Pentru a pune capăt acestor cazuri grave, federația olandeză de fotbal a suspendat pe viață pe toți cei 11 jucători ai echipei Mariarade și a retrogradat în același timp clubul din liga a III-a în divizia a IV-a.

Dar cum asemenea cazuri sînt proprii sportului profesionist n-ar fi de mirare să aflăm în curînd că fotbalul olandez a rămas fără jucători și arbitri!

Scandal în Japonia

In lumea sportului din Japonia are loc în prezent un mare scandal. „Eroul" scandalului este comitetul care în 1954 și-a asumat sarcina finanțării sportivilor japonezi, participanți la Olimpiada de la Melbourne. I se aduce acuzația de a fi cheltuit suma de 11 milioane yeni pentru „scopuri dubioase".

Asociațiile sportive au constituit o comisie pentru cercetarea cazului. Dar comisia se codește să dea publicității numele persoanelor care poartă răspunderea pentru neregulile descoperite fiindcă ele, precum afirmă ziarul austriac „Volkstimme", „au legături cu guvernul".

De menționat că președintele de onoare al comitetului acuzat este ministrul de externe japonez, Fujiama.

Ce va face Halimi?

Intr-adevăr, cum va ieși Alphonse Halimi, boxerul francez care deține titlul de campion profesionist al lumii la categoria cocoș, din încurcătura în care singur s-a băgat? De peste un an Halimi se „produce" în fiecare seară în arena circului „Amar" cu care a semnat un contract. Nici nu trebuie explicat cît de înjositor este pentru un campion mondial să încrucișeze mănușile cu boxeri de duzină sau cu... spectatorii „curajoși" din sală. Halimi vrea însă să părăsească circul „Amar" și să-și reia adevărata activitate în lumea sportului cu mănuși. El a semnat un contract prin care se angaja să susțină un meci pentru titlul de campion al Franței. Acum Halimi a cerut ca data meciului să fie amînată deoarece, după cum scrie ziarul „L'Humanité", în condițiile pe care le are la circ nici nu poate să se antreneze cu seriozitate.

Ce va face Alphonse Haltmi? Pînă acum campionul lumii la categoria cocoș nu a dat încă nici un răspuns.

Un „record" care nu e...

Ziarele de specialitate continuă să comenteze performanța stabilită de atletul Armin Harry, din R.F. Germană, în proba de 100 m plat cu timpul de 10". Amănuntele care apar mereu demonstrează că condițiile în care a fost realizat acest „record" sînt din ce în ce mai dubioase. In afara concluziei oficiale că recordul nu poate fi omologat din cauza denivelării terenului, s-a mai constatat, în urma cercetărilor, că Harry a profitat de „bunăvoința" starterului, furînd plecarea și că nici cronometrorii n-ar fi străini de înregistrarea acestui „record".

magazin sport

FOTBALUL NOSTRU IN VIITOAREA STAGIUNE

Discuție cu tov. I. Stoian, secretarul general al F. R. F.

Se apropie sfîrșitul stagiunii oficiale de fotbal. Incă cîteva etape de campionat și la 30 noiembrie cortina va cădea după ultimul act al sezonului.

Fotbalul nu va dispare însă din actualitate pentru că, pe de o parte, vor continua să aibe loc unele întîlniri cu caracter internațional și, pe de altă parte, pentru că va fi pregătită în continuare viitoarea stagiune, căreia îi este fixată de pe acum o dată inaugurală timpurie — pentru că așa o cer nevoile calendaristice internaționale ale fotbalului nostru.

Despre acestea — dar și despre altele — am discutat în aceste zile cu tovarășul Ion Stoian, secretarul general al federației române de fotbal.

— Pe cînd deschiderea viitoarei stagiuni?

— La începutul lui martie, probabil pe 11 ale lunii.

— De ce atît de timpuriu?

— Timpuriu? Dar la 29 aprilie avem revanșa jocului internațional România—Turcia, la Ankara, în cadrul „Cupei Europei". Or ne trebuie minimum patru etape de campionat ca să verificăm forma jucătorilor selecționabili și să le asigurăm desăvîrșirea pregătirii lor.

— După „începutul" pe care-l va consemna partida România — Turcia, ce mai putem nota pentru anul viitor în fotbalul nostru?

— Mai întîi îndrăznim să credem că vom reuși să ne calificăm mai departe în „Cupa Europei", valorificînd victoria cu 3—0 obținută la București asupra echipei Turciei. In plus, calendarul nostru internațional mai prevede, pentru echipa reprezentativă A, jocuri cu formațiile Uniunii Sovietice, R. P. F. Iugoslaviei — ambele la București — și întîlnirile din cadrul „Cupei Balcanice". Asta ca să nu vorbesc despre ceea ce este hotărît pentru selecționatele noastre B, de tineret și de juniori.

— Pentru această activitate internațională care sînt proiectele federației în materie de jucători?

— Proiectele noastre sînt o continuare a programului ce ni l-am propus în materie, de la înființarea federației. Din echipele noastre selecționate vor face parte, totdeauna, elemente tinere, de valoare, a căror potență de luptă și valoare au putut fi verificate de toți în jocurile cu Ungaria și Turcia.

După ce meciurile cu Canto do Rio (Brazilia) și cvadrupla întîlnire cu fotbaliștii din R.D. Germană au arătat tuturor, fără posibilitate de contrazicere, că se impune o împrospătare radicală a loturilor de selecționabili, federația noastră a promovat în echipele reprezentative ale țării o serie de tineri jucători care, socotim, au corespuns încrederii acordate. E suficient să amintesc de Popa, Al. Vasile, Eftimie, Nunweiller, Macri, Dinulescu (A), Lereter, Vasiles-

ECHIPELE SĂPTĂMÎNII

A : Voinescu-Zbîrcea, Marinescu, Florescu-Al. Vasile, Nunweiller-V. Anghel, Filip Alexandrescu, Lereter, Bădulescu.

B : Coman, Toma, Motroc, Cîncu-Petschowski, Fl. Anghel-Suciu, Gabor, Gram, Babone, Suru.

C : Cozma-Roman, Mureșan, Seres-Tîrcovnicu, Jenei-Copil, Igna, Tîrlea, Mețcaș, Drăgoi.

cu (Iași) la B : Drăgoi, Motroc, Todor, Staicu, alături de Ene II, Bodo, la tineret.

Pe acest lot contăm, cu speranțe justificate, pentru viitorul sezon. Pe acest lot, care va fi și el împrospătat cu alte elemente tinere, de valoare. In țară există cadre destule. Trebuie numai ca antrenorii noștri, la cluburile lor, să ducă cu consecvență o politică sănătoasă. Și anume să caute și să promoveze cu curaj cadre de nădejde din cuprinsul regiunii lor, orientîndu-se spre jucători de valoare, de perspectivă.

— Intre cele două sezoane sînt proiectate întîlniri internaționale?

— După terminarea actualului campionat, o echipă de-a noastră va juca în Albania, iar o alta va face un turneu în Anglia, întorcînd vizita ce ne-a făcut-o formația engleză Newcastle. Din aceste echipe vor face parte și jucători din cadrele pe care federația le pregătește pentru viitorul sezon internațional.

— Ce este rezervat pentru întîlnirile internaționale de club ale anului viitor?

— Contactul cu echipe valoroase din străinătate au permis și în acest an jucătorilor noștri să-și îmbogățească bagajul de cunoștințe. Suficient să mă refer la evoluțiile în țara noastră a unor echipe ca Voivodina Novisad, M.T.K. (Budapesta), Newcastle, Canto do Rio. Pentru anul viitor cluburile noastre vor mai angaja asemenea întîlniri în țară și-n străinătate, de pe urma cărora au numai de profitat — atunci cînd adversarul ales reprezintă într-adevăr o valoare. Federația va facilita ca, în viitorul sezon, să se organizeze în cursul săptămînii întîlniri interclubun cu bune echipe din Ungaria și Bulgaria, a căror deplasare, făcută cu avionul, nu necesită decît un minimum de timp. Experiențele făcute în acest sens, anul acesta, au dovedit, cu prisosință, valabilitatea unor asemenea întîlniri.

★

Dacă convorbirea noastră cu tovarășul I. Stoian s-a oprit aici asta nu s-a datorat în nici un caz epuizării subiectului. Ci, strict, pentru faptul că discuția cu interlocutorul nostru depășise cu mult cele 5 minute destinate inițial convorbirii noastre.

B. BERCEANU

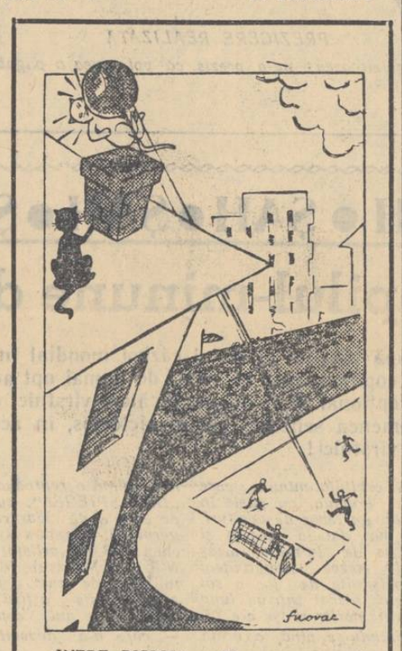

INTRE PISICI : — *Ți-am spus eu să nu stai acolo, că o să înceapă fotbaliștii să încerce poarta...*

Desen de S. NOVAC

In goana după senzațional și, bineînțeles, după afaceri cît mai rentabile, impresarii de spectacole sportive occidentali au început organizarea unor „concursuri" în care punctul de atracție îl constituie jocul cu moartea al concurenților. Iată o imagine de la o cursă de automobile organizată de Stankeyville (Congo belgian), și în care participanții, alergînd pe un teren accidentat, trebuie să ocolească o serie de obstacole care apar uneori în mod neprevăzut în calea lor. Accidentele, în aceste condiții, sînt curente și adesea mortale.

Cîteva cifre statistice

pe marginea campionatului categoriei A. la fotbal

Campionatul categoriei A la fotbal continuă mîine în mijlocul aceluiași interes pe care l-a suscitat de la începutul sezonului și pe care — în mod obișnuit — îl provoacă în fiecare an cea mai importantă și cea mai populară întrecere a fotbalului nostru. In ultimii ani, mai precis din 1955, interesul pe care-l stîrnește competiția în sine, a crescut datorită... Cupei Campionilor Europeni.

Actuala ediție a campionatului, după cum se desfășoară, dă mari speranțe echipei Dinamo București de a îmbrăca din nou tricoul de campioni.

Dar să așteptăm, deocamdată, consumarea turului, în cadrul căruia mîine vor avea loc următoarele jocuri, la fel de importante ca toate de pînă acum: Dinamo București-Rapid; C.C.A.-Progresul; U.T.A.-Jiul; Știința Cluj—Farul; Știința Timișoara—Petrolul; Steagul roșu—Dinamo Bacău.

★

Pînă acum au avut loc 46 de jocuri, din 66 cîte programează turul (11 etape a cîte 6 partide). Cele 12 echipe au marcat în total 140 de goluri, ceea ce înseamnă o medie — satisfăcătoare — de 3 goluri de meci sau 17 goluri de etapă.

★

Din acest total de 140 de goluri, 103 le-au înscris echipele învingătoare, 25 echipele învinse și 12 echipele care au terminat la egalitate

Cel mai frecvent scor: 2-1, înregistrat de 12 ori, urmat de: 1-1 (de 6 ori), 2-0 (de 5 ori), 3-0 și 4-1 (de cîte 4 ori).

★

Și pentru că sîntem la capitolul goluri, să notăm pe ocupanții primelor locuri din clasamentul golgeterilor:

6 goluri : **Proca** (Steagul roșu), **Alexandrescu** (C.C.A.) 5 goluri: **Bancu** și **Dinulescu** (Progresul), **Copil** (Rapid) și **Lereter** (Știința Timișoara).

4 goluri : **Florea** (Jiul), **Gram** (Dinamo Bacău) și **Oaidă** (Progresul).

3 goluri : **Ene I, Varga, V. Anghei** (Dinamo București), **Ene II** și **Georgescu** (Rapid), **Szoher** (U.T.A.), **Eftimie** (Dinamo Bacău), **Bădulescu, Zaharia** (Petrolul), **Gabor** (Jiul), **Dridea** (Petrolul).

2 goluri: **Suru, Al. Vasile, Nunweiller, Bükössy, Nicușor** (Dinamo București), **David** (St. roșu), **Văcaru, Seredai** (Rapid), **Szekely** (U.T.A.), **Constantin, Tătaru, Zavoda I** (C.C.A.), **Ghibea** (Jiul), **Mețcas, Jurcă** (U.T.A.), **Manole** (Farul), **Drăgoi** (Dinamo Bacău).

★

De aici rezultă care ar fi cele mai eficace linii de atac:

1. Copil (5) — Alexandrescu (6) — Proca (6) — Dinulescu (5) — Bancu (5) = 27 goluri

2. V. Anghel (3) — Lereter (5) — Florea (4) — Eftimie (3) — Gram (4) = 19 goluri

3. Oaidă (3) — Ene II (3) — Ene I (3) — Gabor (3) — Bădulescu (3) = 15 goluri

★

Semnificativă este repartiția celor 140 goluri pe posturi: extremele dreaptă au marcat 18 goluri, interii dreapta 21, centrii 40, interii stînga 28 și extremele stînga 13 (12 goluri au fost marcate de halfi sau fundași, iar alte trei au fost autogoluri).

★

Două goluri au fost marcate din lovituri libere din afara careului: Petschowski (în meciul Rapid-U.T.A.) și Bükössy (Jiul-Dinamo București). Trei goluri au fost realizate din lovituri de la 11 m.: Suru și Dumitrescu (Dinamo București) și Constantin (C.C.A.). Alte trei 11 m. au fost ratate de: Mihai (Dinamo Bacău), Gabor (Jiul) și Bodo (Rapid). Deci, un total de 6 penaltiuri în 44 de jocuri ceea ce nu-i mult. N-am putea spune însă că această cifră s-ar datora jocului corect al apărătorilor sau temei arbitrilor de a acorda această sancțiune maximă...

★

Dinamo București este singura echipă neînvinsă pînă acum — atît acasă, cît și în deplasare —, în timp ce Știința Cluj este singura care n-a obținut nici o victorie, iar Petrolul și Rapid singurele fără meciuri nule.

Și acum, iată cu cine mai au de jucat echipele cu excepția partidelor programate pentru mîine:

DINAMO BUCUREȘTI: Știința Timișoara la București și Petrolul la Ploești.

U.T.A.: Petrolul la Arad și C.C.A. la București

PETROLUL: U.T.A. la Arad, Știința la Cluj și Dinamo București la Ploești.

RAPID : Știința Cluj la București, Farul la Constanța.

DINAMO BACĂU: Progresul la Bacău, Știința Timișoara la Bacău

PROGRESUL: Dinamo la Bacău, St. roșu la București

C.C.A.: Jiul la Petroșani, Farul la Constanța, U.T.A. la București

JIUL: C.C.A. la Petroșani, Știința Cluj la Petroșani.

ȘTIINȚA TIMIȘOARA: Dinamo la București, Dinamo la Bacău

STEAGUL ROȘU: Farul la Orașul Stalin, Progresul la București

ȘTIINȚA CLUJ: Rapid la București, Petrolul la Cluj, Jiul la Petroșani

FARUL: St. roșu la Orașul Stalin, C.C.A. la Constanța, Rapid la Constanța.

P. NEGREANU

Trei decenii pe arena sportivă

Veteranul sportivilor noștri, DINU CRISTEA, își deapănă amintirile

Se nășteau copii mulți în satul în care am văzut lumina zilei: Vasilații din fostul județ Ilfov. Se nășteau atît de mulți, încît socoteala celor care veneau și plecau de pe lume nu mai bucura și nu mai întrista pe nimeni, așa că ziua de arșiță a mijlocului de august din anul 1911 în care biata maică-mea, Ecaterina Dinu, mai aducea pe lume încă un flăcău nu a fost trecută de nimeni pe vreun răboj. Era o zi ca oricare alta și aș putea zice că singura bucurie pe care o dădeam maică-mii era ușurarea de nedorita povară care o stînjenea la treburile grele ale casei în mijlocul cuptorului de vară.

Atunci nu înțelegeam, dar mai tîrziu (însă nu foarte tîrziu) văzîndu-mă alături de celelalte opt guri strînse în mica noastră odaie, în jurul mesei cu picioare retezate ca ale unui om care pășește pe genunchi, am înțeles de ce nașterea unui nou copil nu putea să însemne o bucurie pentru familia mea.

V-ați fi așteptat, dragi cititori, ca un campion să vă vorbească despre el mai întîi, despre succesele și meritele sale. Dar sîntem acum de-abia la începutul povestirii noastre, iar eu de cîte ori reușesc cîte un rezultat mai bun, cînd am vreo bucurie în viață, ori văd vreun loc nou, necunoscut, dau drumul gîndului poznaș care mă duce pentru o secundă (prețioasă fracțiune de timp pentru noi sportivii) înapoi în satul meu de cîmpie, în casa noastră cu lut pe jos, alături de părinții și de frații mei. Să nu credeți că e o slăbiciune de-a mea. Dimpotrivă! De-acolo de unde m-am născut, de-acolo îmi trag puterea, ambiția. Iar atunci cînd succesul mi-a zîmbit, l-am pus îndată în oglinda sufletului și de aceea a ajuns întîi la Vasilații de Ilfov.

Dacă azi mă întreabă cineva: *„Cum era satul tău?"*, mă simt îndemnat să-i răspund: *„Mare, de vreo 2.000 de suflete omenești. Dimbovița își face drum prin comună, iar trenul de Oltenița oprește chiar în sat. Sînt lunci frumoase în Vasilați și aici au apărut mai de mult primele orezării".*

Am să păstrez pentru mine tristețea sărăciei, amărăciunea muncii pe moșiile boierilor Paul Anton, Bîrcă și Jugănaru; regretul că n-am făcut, ca alți copii, drumul școalei din sat la vremea sorocită, cînd, deși fraged ca iarba, eram silit să pasc vitele altora și să trudesc la curtea boierului.

In 1916, în plin război, făceam primele mele „curse" fugind să ascund de nemți căldarea cu mămăliga. Of, am trăit amărîți și nimănui nu i-aș dori viața mea de atunci!

Dinu Cristea, al doilea de jos, la primul său concurs oficial

Cînd m-am mai săltat ca vîrstă, la 11-12 ani, am luat coasa în mînă, secera ori snopul de l-am svîrlit în căruță. Deatunci am deprins o bună învățătură, că dacă mă duc azi la țară nu mă fac de rușine. Cînd ți-oi pune eu plugul pe brazdă și-oi da drumul la cai, să știi că alunecă fierul singur pe ogor, atît de bine-l potrivesc. Cu tractorul nu m-aș pune la încercare decît dacă ar fi cazul să vedem care fuge mai repede. Dar la munca pe cîmp, așa cum am apucat-o eu, nu mă dau bătut!

Seara mai nimeream și pe la o școală, pe care o născocise nu știu care binevoitor din sat pentru amărîți ca de-alde mine. Cui îi mai ardea de buche după asfințit, cînd tălpile picioarelor tînjeau după scîndura patului acoperită de țol, iar stomacul după o fasolică cu ceapă?

De-aici și pînă la armată, asta mi-a fost viața. Ce s-o mai lungesc? Zilele semănau, ca trase cu indigoul, una cu cealaltă. Dar nopțile, vorba ăluia: *„Nu le trăiam, că le dormeam!"*

Sigur că unora vi-o veni greu să mă credeți că de, astăzi zilele nu mai sînt surori gemene. Mai fiecare are un vino-ncoa al ei. Dar ați uitat poate că stați la sfat cu un om în vîrstă și că eu vă vorbesc acum despre lucruri vechi de aproape 40 de ani?

Că astăzi e altfel se înțelege, de bună seamă, și asta îmi sare în ochi atunci cînd merg în satul meu. Ce credeți? Satul este electrificat iar sătenilor mei le-a tras statul difuzor în cameră, de-l lasă toată noaptea deschis să-i trezească dimineața crainicul de la București, că vezi, cocoșul nu mai e la modă nici în Vasilații de Ilfov...

Pentru mine cel de azi, încorporarea ar trebui să însemne o răscruce a vieții, fiindcă sportul mi-a devenit prieten în timpul stagiului. Dar cînd mă întreabă cineva de armată, primul gînd care-mi vine e cel pe care vi-l și spun: se bătea ca la hoții de cai. Ostașul nu era nici cît un cîine în fața superiorilor, iar gărzile de noapte sugeau și picătura de vlagă din om.

Am recrutat la regimentul 2 grăniceri din Cerna-Voda, unde m-ar fi găsit și ziua eliberării, dacă într-o zi nu aș fi dat ochii cu sportul. Intîlnirea n-a avut nici un farmec. Eram un om de peste 21 de ani și nu făcusem nici o dată gimnastică, nu fusesem controlat de medic pînă la încorporare, iar întrecerii cu caracter popular nu visam pe vremea aceea nici eu și mai puțin cei ce se ocupau cu sportul. Dar la București o fi fost vreunul de-i plăcea distracția căreia i se zicea „sport". Și dacă unui șef mai mare îi venise această pasiune, atunci apăruse și ordinul ca ofițerii și soldații să îmbrățișeze la rîndul lor această îndrăgostitului de la „centru".

Și așa luase probabil ființă o echipă de cros în unitatea mea. Tot văzîndu-i cum aleargă mi s-a năzărit să mă întrec cu ei, că parcă-mi ziceau mie picioarele: *„Mă Cristeo, n-oi fi tu mai moliu ca ăștia! I-a adu-ți aminte ce picioare sprintene aveai pînă a încălța bocancii statului!"* Și-atunci am ieșit din rînd și i-am zis locotenentului: *„Să trăiți dom'le locotenent, aș vrea să fug și eu cu ostașii din echipa de cros."*

Omul s-a dus la rîndul lui la căpitan, a făcut și el „drepți" și i-a transmis dorința mea. Așa am ajuns în fața căpitanului care se ocupa personal de alcătuirea echipei de cros.

— Ai mai fugit vreodată? mă întrebă căpitanul.

— Să trăiți, am fugit după vite.

— Păi nu așa se face sportul! Asta-i altceva.

— Să trăiți, cine încearcă nu piere, am mai zis eu.

Redactare de EM. VALERIU

(Continuarea în nr. viitor)

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Tînărul savant romîn Emil Racoviță este invitat să ia parte la o expediție antarctică. După ce rezolvă anumite greutăți materiale care le întîrzîau plecarea, exploratorii părăsesc portul Anvers, la 16 august 1897, pe bordul vasului „Belgica".

„Belgica" naviga departe în Atlantic. Emil Racoviță era chinuit de răul de mare. Intr-o zi, cînd ieșise pe punte, cu chipul galben, răvășit, marinarul Wiencke se apropie de el și-i spuse:

— Asta nu-i boală fără leac, domnule profesor! Și mie mi-a fost rău cînd am ieșit prima oară pe ocean. Atunci, tata m-a silit să mă sui pe catarg. Ei bine, pe urmă n-am mai avut nici pe dracul!

Un alt marinar, Iohansen, rise batjocoritor:

— Doctoria asta e bună pentru marinari. Lui dom'profesor nu i se potrivește!

— Ba ai să vezi că mi se potrivește! replică Racoviță.

A doua zi dimineața tot echipajul se adunase lîngă arborele mare. Racoviță se cățăra pe scara de frînghie. Cînd ajunse sus, un val uriaș izbi corabia și o apleca pe o coastă. Ametit, Racoviță era să cadă în gol. Un braț vînjos îl prinse, ajutîndu-l să se urce în „cuibul ciorilor", butoiul fixat de vîrful catargului.

Bătrînul marinar norvegian Tollefsen, care-l salvase, îi spuse:

— De-acu sînteți de-al nostru! Mai rămîne să treceți Ecuatorul și... vă dăm și brevet de marinar!

In portul Rio de Janeiro cei de pe „Belgica" fură întîmpinați de celebrul explorator polar, doctorul Cook. Aflînd că Racoviță dorește să viziteze Țara de Foc, acesta îi propuse să plece, împreună cu un diplomat, Moreno, însărcinat să ia parte la rezolvarea unui litigiu de frontieră argentino-chilian. Senor Moreno avea o purtare ciudată. Cînd îi fu prezentat Racoviță păli,

apoi revenindu-și în fire, îi făcu cu ochiul. In sfîrșit după ce rămaseră singuri, îi spuse:

— Sînteți un om curajos, domnule Racoviță!

— Mai degrabă curios, replică naturalistul. Nici nu vă închipuiți cît mă interesează ținuturile fuegiene!

Moreno dădu din cap, zîmbind.

— Știu că vă interesează! Vă cunosc destul de bine!

— De unde mă cunoașteți? se miră Racoviță.

— Cine nu vă cunoaște în America de Sud? Diplomatul se înclină ceremonios. Pe mîine, domnule Racoviță.

La Punta Arenas, cei doi fură nevoiți să tragă la un han mizer. Către dimineață, cineva bătăi în ușă îl trezi pe Moreno. In încăpere intră un ofițer cu fruntea înfășurată într-un bandaj însîngerat.

— Din partea Excelenței Sale! spuse acesta, întinzînd un plic pecetluit. Sînt însărcinat să vă comunic că în Argentina a izbucnit revoluția!

— Acum înțeleg! exclamă Moreno. Știi cine-i aici? Rominul!

— Cu neputință! Don Julio e mort!

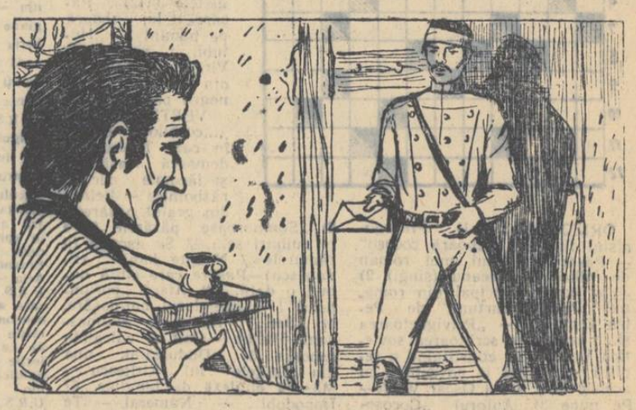

— El este! Tot ce știu e că a dispărut acum cîțiva ani, după ce a eșuat răscoala condusă de prietenul său Santa Maria. Acum s-a întors. Vrea să treacă în Țara de Foc. Îți dai seama de ce...

— Trebuie lichidat. Lopez își desfăcu tocul revolverului.

— Nu cred că e necesar... deocamdată. Dar îți garantez că nu va părăsi Punta Arenas. Poți comunica asta Excelenței Sale.

— Am înțeles. Adios senor!

Ofițerul salută pocnind din călcîie și părăsi încăperea.

In loc să-i procure o ambarcațiune care să-l ducă în Țara de Foc, așa cum îi făgăduise, Moreno îi recomandă lui Racoviță pe un anume Fernandez, care sub pretextul că vrea să-i arate orașul, se ținea de el toată ziua. Intr-o seară, în timp ce se îndreptau spre teatrul din Punta Arenas, naturalistul observă că erau urmăriți de un tînăr gaucho, cu trăsăturile delicate, copilărești. Acesta se așeză în spatele lor și după începerea spectacolului se aplecă spre Racoviță, părînd că vrea să-i spună ceva. In aceeași clipă Fernandez se întoarse și, prinzîndu-l de umăr, strigă:

— Hoțul! Puneți mîna pe hoț!

Tînărul se zmulse din încleștare și fugi. Fernandez se luă după el. Intrigat și indispus de cele întîmplate, Racoviță plecă acasă la prima pauză. In buzunarul hainei găsi o hîrtie pe care citi următoarele cuvinte:

Don Julio, nu credeți la Senor Moreno și la omul lui. No son amigos.
UN AMIGO SINCERO.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 59 ★ Sîmbătă 22 noiembrie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

In acest număr:

In jurul unei mese cu scriitori din toată lumea

MASACRUL „ROCK'N ROLL"-ULUI

Un nou teatru în București și... în regiune

Cronica gastronomului
Sfaturi cosmetice
MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE
Curierul nostru

C.C.A. în „Cupa campionilor europeni" la baschet

Masele plastice și chirurgia

Utemista RODICA CHIVULESCU lucrează la secția mecanică de precizie a uzinelor „ERNST THALMANN" din Orașul Stalin. Paralel cu activitatea în producție, ea urmează și cursurile liceului seral fiind elevă în clasa X-a.

Fotografia: Mihai POPESCU

PRIN ȚARA MOȚILOR

Apele Arieșului șerpuiesc zglobiu, croindu-și drum printre masivii în bătrîniți. Pădurile de brazi, mute în faptul dimineții și pline de freamăt pînă la lăsarea serii, par zugrăvite de un penel măestru. Ici-colo, colți albi de calcar se încălzesc la soarele palid de toamnă.

Sîntem în vestita Țară a Moților, leagănul neîntrecuților meșteșugari de vase din lemn, a băieșilor aurari, sălașul harnicilor crescători de animale din inima Apusenilor. Sîntem aci, într-un fermecător colț de țară, unde se înalță semeț vestitul munte Găina — locul tradiționalului *„tîrg al fetelor"*; unde ochiul este atras de cele două *„Detunate"* de lîngă Bucium, cu balzuri puternice de bazalt sur-negriu, de mărețul complex vulcanic al *„Cetății Roșiei"*, ori de alte pitorești monumente ale naturii. Sîntem, mai cu seamă, într-un ținut, în care istoria trecutului a fost deosebit de aspră. Aci găsim Albacul lui Horia și Cărpinișul unde au viețuit Cloșca și Crișan, neînfricații conducători ai moților răsculați să-și facă dreptate, să scuture jugul înrobitor al iobăgiei; aci aflăm Vidra cu lăcașul luptătorului revoluționar Avram Iancu, transformat azi în casă-muzeu; tot aci trecem prin Bucium, locul unde a trăit vajnica luptătoare Ecaterina Varga, sau prin Cîmpeni, centrul de întîlnire al moților de unde s-au aprins flăcările viețioaselor răscoale.

„Frumoasă-i muzica!"... Bătrînii Ana și Iosif Dimiș din Bistra, ca și concetățenii lor, o ascultă în fiecare zi (sus); dascălul Iuliu Coroiu din Bistra citește «puilor de moț» dintr-o frumoasă carte de povestiri (jos).

Fotografii: I. MICLEA

A plecat moțul la țară...

A plecat moțul la țară
Cu cercuri și cu ciubare
Și cu vase mărunțele,
Să aducă bucățele,
La copîi și la muiere.

Aceasta a fost soarta hărăzită țăranilor muncitori moți în anii regimului burghezo-moșieresc. Un cal jigărit, cîteva ciubare, două legături de cercuri și desaga cu scule — iată care era averea ciubărarilor. Moțul străbătea țara în lung și-n lat, pentru a aduna ceva pîine sau mălai, care — de cele mai multe ori — nu-i ajungeau nici pentru a-și potoli foamea pe drum.

În Țara Moților, țară plină de bogății, marea mulțime a locuitorilor se zbătea în lipsuri, în mizerie. Tot ce puteai cuprinde cu ochii, nu aparținea moților. Pădurile erau ale domnilor de la oraș, ale exploatatorilor de teapa lui Nussbaum, Munteanu, Mihon, Cocoș și alții, pe care de multe ori moții îi cunoșteau numai după nume. Minele erau ale afaceriștilor Romulus Boilă, Borto Miklos, Teodor Deju. Ciubărarii săraci lucrau cu lunile pe la exploatatori și chiaburi ca Emanoil Jurj din Sohodol, Gh. Mocan din Scărișoara, ca Gh. Puiulet din comuna Avram Iancu.

Mircea SCRIPCA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

„Meșterul Manole"

În carnețelul de însemnări mi-am notat prea puține lucruri despre el. Am carnetul în față și-l răsfoiesc. În susul unei pagini sînt scrise cu litere de tipar și îngroșate apoi, cu stiloul, cîteva cuvinte care ies în evidență: „Am cunoscut un tînăr comunist". Și mai jos o altă variantă: „Unul din nenumăratii tineri"... În timp ce vorbeam cu el mă și gîndeam la titlul reportajului. Să fie oare vorba de o deformație profesională?

Răsfoiesc mai departe filele carnetului: nu, nu am prea multe însemnări despre omul acesta. Și totuși mi-l reamintesc bine. Poate fiindcă l-am cunoscut într-un fel puțin obișnuit.

Era dimineață. O dimineață din toamna aceasta. Pe șantier, covorul scînteietor de brumă începuse abia să aburească. Mașinile încărcate cu muncitori, cu constructori, veneau una după alta. Mă bucuram în sinea mea: am o zi întreagă în față. Și cîte nu poți face într-o zi! Calculele mi-au cam fost însă date peste cap. Din vina... da, chiar din vina eroului din reportajul meu. De dimineață pînă către amiază, timp de patru ceasuri, l-am tot căutat. Pe tot șantierul. Și nu-i prea mic șantierul combinatului de îngrășăminte azotoase de la Roznov — fiindcă despre el e vorba — e întins pe 60 de hectare.

Orice relație aș fi cerut, orice date m-ar fi interesat, toți parcă erau vorbiți: mă îndrumau în cele din urmă, la același om. *„Pe șantier îl găsiți pe tov. ing. Ilea. El îi cunoaște bine pe oameni. E și în biroul organizației de partid"* — mi-au spus unii. Directorul mi-a recomandat: *Căutați-l pe tov. ing. Ilea. Dînsul e de la început aici".* Și tot așa într-una. N-am avut încotro, l-am căutat. Întrebam de el peste tot și peste tot primeam invariabilul răspuns: trebuie să fie pe aici. Am stat de vorbă cu oameni în stînga, în dreapta, dădusem sfoară în țară că-l caut pe ing. Ilea. Cînd am obosit de-a binelea și mă pregăteam tocmai să plec, cineva, în spatele meu, mă vestește: — *„Uitați-vă, tov. Ilea e acolo sus. Cel îmbrăcat în manta bleumarin".* Sus, adică în vîrful unei schele. Mă temeam să nu dispară iar și-am urcat pînă acolo.

— D-ta ești tov. ing. Ilea? l-am întrebat

— *Da, eu sînt* — mi-a răspuns calm. Apoi și-a continuat nestingherit discuția cu un muncitor, explicîndu-i ceva cu creionul pe hîrtie. După o vreme a coborît și ne-am așezat pe niște traverse, la soare ca să stăm în sfîrșit de vorbă.

— Vă caut de patru ceasuri — ți spun eu încă înciudată.

— *Știu*, îmi răspunse el cu același netulburat calm. *Mi-au spus mulți că mă cauți o ziaristă. V-am zărit și eu de cîteva ori pe șantier dar v-am ocolit anume. Aveam multă treabă...*

Ciudat: în loc să mă înfurii, să-i spun că e un procedeu cum nu se poate mai urît, mai netovărășesc și altele asemenea, vestea asta m-a înveselit. Tac și-l studiez pe furiș abia stăpînindu-mi rîsul. Omul pe care-l căutasem atîtea ceasuri în șir și care ședea în sfîrșit în fața mea, era un tînăr, da, un om foarte tînăr. Cu un smoc de păr ărămiu căzut pe frunte, cu ochi verzi codați și cu o cută — semn distinct de concentrare — între sprîncene. Și-mi spune cu atîta dezinvoltură că m-a văzut pe șantier, dar că m-a ocolit!

O vreme tăcem. Mi-aduc aminte de vorbele lui: — „Ne vin prea mulți gazetari pe cap" Și iar zîmbesc reținut: trebuie să încep discuția pe ocolite.

— Visezi deseori? — îl întreb pe tonul cel mai serios, urmărindu-i privirea.

Viorica CIORBAGIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

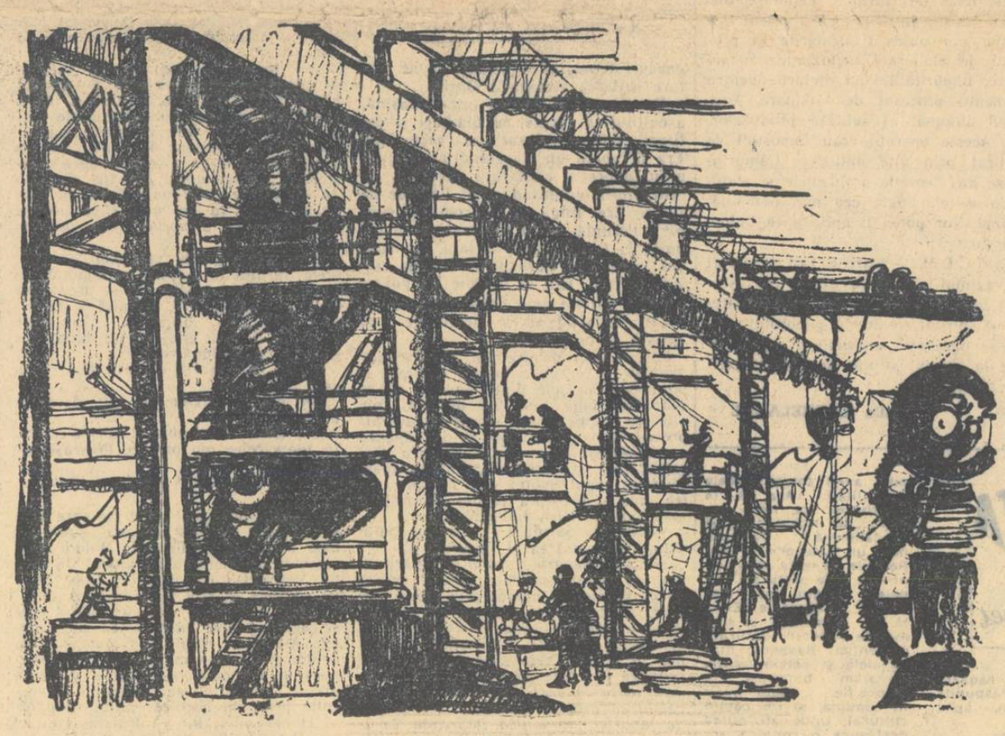

Desen de Otilia GROSU

CERCETĂTORII

O hală siderurgică. În ea un cuptor electric de o jumătate de tonă, un cubilou mic, un cuptor rotativ. Jos forme de turnare, lingouri, etc., sus un pod rulant. În stînga se construiește un convertizor cu insuflare de oxigen, utilaj și procedeu neutilizat pînă acum în R.P.R.; alături se fac dichisurile unui laminor degrosisor nu mai înalt decît un om și nu mai întins de 20 metri. Toate concentrate într-o singură hală. Flăcări, fum, sgomot de ciocane, metal lichid, mii de stele spuzind. Un complex industrial în mic.

Și acum, o altă hală — hala refractarelor. Betoniere, malaxoare, concasoare, mori tubulare, colerganguri și site vibratorii, polizoare și cuptoare de uscare la temperaturi înalte. Între ele bunchere ce conțin materii prime ca: dolomita, serpentina, argile, etc. Alături pasta pentru mii de cărămizi refractare, albe și cenușii, crude și arse; se fărîmă, se macină, se amestecă, se usucă, se ard. O fabrică de produse refractare modernă, dar și aceasta în miniatură

Și în sfîrșit o altă hală, a metalurgiei neferoase. Cuptor de 15 m. înălțime, retorte, cazane, un păienjeniș de țevi trecînd peste vase de lemn, fier și sticlă, de toate dimensiunile și formele, flăcări de gaz metan dedesuptul unor grătare mari. Se prăjesc cantități mari de minereu de plumb, de mangan, de zinc, caolină, se distilă, se combină și se extrag. Un adevărat complex chimico-metalurgic în mic.

Trei complexe industriale diferite, strînse laolaltă într-o singură curte din cartierul Giuleștilor. Interesant. Muncitori sînt puțini. Nici ingineri nu-s prea mulți. De altfel, nici nu-i prea deosebești ușor pentru că inginerii participă direct și nemijlocit în procesul de producție

Mai sînt și alte clădiri. Unele adăpostesc utilaje prețioase nemontate încă sau în curs de montare. Altele, printre care clădirea centrală, cu multe etaje, vin parcă să contrazică activitatea complexelor industriale. Aici întîlnești laboratoare de chimie analitică, de coroziune, etc., ingineri chimiști și, laboranți în halate albe, lucrînd peste microscoape, eprubete, centrifuge, decantoare, filtre, la complicate aparate de determinare a rezistenței la compresiune, la fluaj, la șocuri, la oboseală și torsiune. Aici se află și aparatura extraordinară pentru primul laborator din țară care va studia aplicarea izotopilor radioactivi în siderurgie, industria refractarelor și în general în metalurgie.

S-ar contrazice parcă activitățile dintre cele două grupe de ateliere. Aparent numai. Pentru că între ele există un flux și reflux continuu, în care oțelul, fonta, cărămida, minereul, realizate în primele se îndreaptă în același ceas spre microscoapele, mașinile și retortele celorlalte unde sînt dizolvate sau sfărîmate, presate sau întinse, cercetate la micromi, microscopic speciograf sau metalografic. Rezultatele — ca într-un proces infinit de la inferior la superior — o pornesc înapoi spre ateliere unde încercările se reiau o dată, de două, de zeci de ori — o zi, o săptămînă, o lună sau un an, pînă se obțin rezultatele dorite.

„Îmi pare rău, dar mi-e frică să nu vă deziluzionez — îmi spune inginerul care mă conduce prin Institut, dar la noi n-o să prea găsiți „bombe" reportericești. La noi se fac cercetări care durează luni de zile, uneori și cîte 2—3 ani. Dar și cînd obții cîte o tehnologie nouă, să zicem la furnale, și realizezi 5 la sută reducere la consumul de cocs... — fă și dumneata un calcul!

Vasile ANGHELACHE

● *(Continuare în pag. 2-a)*

MĂREȚUL PLAN DE 7 ANI

Tezele raportului care va fi prezentat de N. S. Hrușciov la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. sînt astăzi în centrul atenției întregii lumi. Prieteni și adversari ai statului sovietic recunosc — pornind bine înțeles de pe poziții diferite — uriașa însemnătate a grandiosului plan, mărețele perspective deschise construcției comuniste în Uniunea Sovietică. Lăsînd în urmă principalele țări capitaliste, Țara Sovietică va reuși în următorii ani să ia un avînt nemaiîntîlnit și să se apropie cu pași de gigant de înfăptuirea țelului suprem al omenirii, construirea comunismului.

Cît i-a trebuit lui „New-York Times" să recunoască realitatea

Era în primii ani ai statului sovietic. Atacurile furibunde ale reacțiunii internaționale care își coalizase forțele pentru a zdrobi Puterea Sovietică sufereau eșec după eșec. Tînărul stat al muncitorilor și al țăranilor dădea contralovituri zdrobitoare dușmanilor săi de moarte. În acea vreme Rusia Sovietică a fost vizitată de către cunoscutul autor de romane fantastice H. G. Wells care în anul 1920, după întoarcerea sa la Londra, și-a expus impresiile în broșura „Rusia în întuneric". Zguduit de ruina economică în care se găsea Rusia după patru ani de război imperialist și în plin război civil, scriitorul englez a redat conținutul convorbirii sale cu Lenin prezentîndu-l pe acesta ca pe un visător. El nu-și putea închipui că planurile lui Lenin de electrificare și de transformare a Rusiei într-o mare putere industrială, vor putea fi traduse în viață. *„Lenin* — scria Wells — *care ca un marxist autentic respinge pe toți „utopiștii", la urma urmei cade el însuși în utopie — utopia electrificării".* Dar Wells se înșela amarnic. Viața însăși avea să dovedească că nu avea dreptate.

Căci poporul sovietic, însușindu-și îndrăznețele visuri ale lui Lenin, a reușit nu numai să lichideze înapoierea moștenită din trecut, ci mai mult, să ridice Rusia Sovietică la rangul de mare putere industrială.

Wells n-a rămas totuși singurul reprezentant al lumii capitaliste care a subapreciat uriașa forță transformatoare a maselor populare, dezlănțuite, nu a fost singurul care a pus la îndoială posibilitatea Rusiei de a ajunge și de a întrece producția industrială a principalelor țări capitaliste. Propaganda burgheză a încercat nu odată să discrediteze munca pașnică, constructivă, a Uniunii Sovietice. Cînd oamenii sovietici au trecut la înfăptuirea primu-

Nicolae N. LUPU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

În 1965 se prevede o creștere a producției de oțel cu 56—65% mai mare decît în 1958.

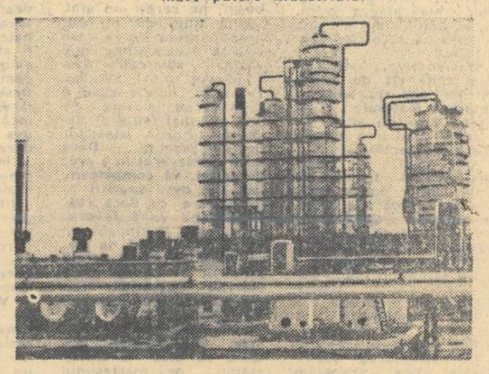

O gigantică rafinărie de petrol a fost recent construită la Stalingrad.

LOCURI ȘI OAMENI

NEAGRA ȘARULUI-BROȘTENI

Cînd am lăsat în urmă Vatra Dornei, prinsese a burnița. Pe sîte săgețile zimțuite ale brădetului cobora în fuioare groase negura cenușie a toamnei. Din vreme-n vreme, vîntul rece urnea pîclele, deschizînd porți albe spre culmea Călimanului. Sub cușma zăpezii timpurii prin giulgiul subțire al ceții, mănîncile părea mai scund și mai singuratec. Deasupra brazilor și pîraielelor, a văilor pustii, a drumurilor gălbene și glodoase, a gardurilor umede, a caselor cu acoperișuri de șindrilă și cu ho-

Boris BUZILA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

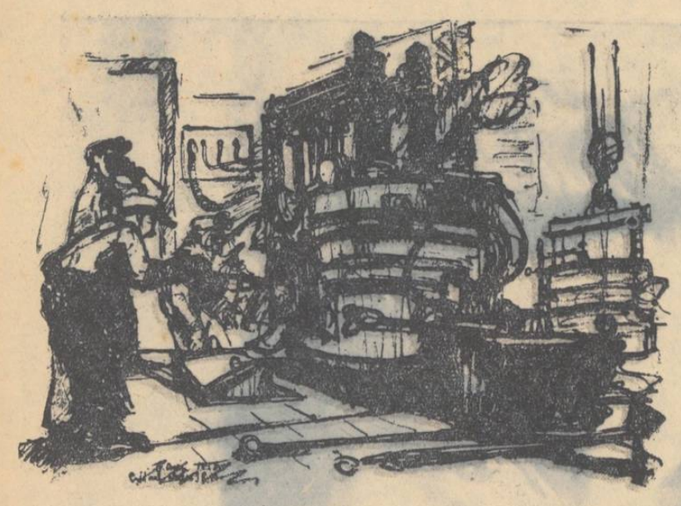

PRIN ȚARA MOȚILOR

(Urmare din pag. I-a)

Iancu și alții ca ei. Cînd se lăsa amurgul peste păduri, cîntecele pline de amar și suferință ale moților se auzeau pînă hăt departe, în noapte:

Vai, săracu stînjinarul,
Cu amar mai face banul!
Toată ziua crapă lemne
Și se culcă-n buruiene.

Moții cultivă grîu

„Țara Moților este astăzi într-o continuă prefacere. Faptele de aci, realizările din satele cu case cu acoperișuri țuguiete, sumețite către albastrul cerului, se măsoară în zilele noastre cu arcul mare al compasului Această multitudine de aspecte ale vieții noi însă, nu-și poate găsi o exprimare mai elocventă decît într-o scurtă istorie citrică. În spatele acestor cifre însă stau urmașii lui Horia sau ai lui Avram Iancu, care astăzi — stăpîni pe toate avuțiile locurilor — scot aur din adîncuri, hărnicesc în cooperative meșteșugărești, cultivă grîu laolaltă, în întovărășiri agro-zootehnice. Peste 24 de întovărășiri de acest fel există numai în raionul Cîmpeni, dintre care două au luat ființă nu de mult în comunele Bistra și Baia de Arieș, în care au intrat 84 familii de moți cu 81,34 ha teren arabil, fînaț și pășunat, cu 139 oi și alte animale.

Astăzi moții cultivă tot soiul de cereale, iar la recoltatul grîului, fetele de moți cu obrajii roșii, cu brîul legănat, cîntă vestitul cîntec moțesc al cununii de grîu:

Foaie verde de alună
Adă apă la cunună
Cine n-o uda cununa
N-o ajunge săptămîna...

Meșteri și în confecționarea fedeleșelor, ciubărelor, donițelor cercuite-n fiare, moții s-au strîns tot mai mulți laolaltă, formînd puternice cooperative de producție meșteșugărească, ca „Horia Moților" din Cîmpeni, „Meșteșugarul" din Abrud și altele. Mîndria lor este secția mecanizată de la Păltiniș, aparținătoare de prima cooperativă și intrată în funcțiune nu de mult. Aci a fost instalat un lung funicular, care transportă prin locuri grele, abrupte, 30 m.c. lemn în 8 ore, un gater cu o capacitate de lucru de 500 m.c. pe lună, precum și mai multe mașini moderne: o mașină de profilat doage, alta de gardinat, iar alta de confecționat funduri de putini de lemn. În cooperativă, moții cîștigă din ce în ce mai bine, își pot valorifica pe loc produsele muncii lor.

Ne mai pribegind prin țară, avînd condiții prielnice de lucru aci, în Țara Moților, locuitorii Apusenilor cîștigă azi mai bine, trăiesc mai bine. Pentru ei s-au deschis noi magazine, s-au construit noi spitale, dispensare, case de nașteri, au luat ființă linii noi de transport cu autobuzul. Pentru ei s-au construit noi școli, s-au ridicat noi cămine culturale. Odinioară, peste 100.000 de moți — dintre care numai 17.000 în raionul Cîmpeni — erau analfabeți, nu știau măcar să se iscălească. Revoluția culturală din țara noastră și-a spus însă și aci din plin cuvîntul, trezind tot mai mult în ciudurile moților aspri ca piatra muntelui setea de lumină și cultură.

În sat, la Bistra

Poposim la Bistra. O tablă mare, așezată pe peretele clădirii sfatului popular comunal, atrage instinctiv — prin scrisul său — privirile trecătorilor: *„Pînă în 1938, în comuna Bistra se găsea o școală de centru și... doar 5 școli neîncăpătoare în satele aparținătoare. Astăzi există 10 școli de 4 ani, o școală de 7 ani, un internat școlar modern, o grădiniță de copii, o bibliotecă sătească cu 4.800 volume"*

Ne oprim în fața acestor clădiri trecem plagul lor, stăm de vorbă cu învățătorii, cu elevii și cu părinții acestora și rămînem uimiți de cele constatate. Clădirea internatului școlar, de exemplu, poate rivaliza cu aceea a oricărei școli medii din orice oraș modern. Ridicat cu suma de 1.600.000 lei, la care se adaugă însemnata contribuție bănească a bistrenilor, noul internat școlar cuprinde opt dormitoare, două săli de mese, o baie cu numeroase dușuri, săli de laborator, de meditație etc. Aci sînt găzduiți o mulțime de „pui de moț", care altădată făceau 8—15 km pe jos, prin troienele de zăpadă ale munților, pînă la școala din Bistra: Ion, fiul muncitorului de pădure Nicolae Pavel din satul Hudricești, Vasile, băiatul lui Muntea Goran din Dealul Muntelui, Viorel, prichindelul lui Aron Riște din Gîrde, alături de mulți alți fii de meșteșugari în lemn, tăietori de pădure, întovărășiți.

Primul om cu care ne-am întîlnit la Lupșa a fost meșterul Andrei Verneș. El orîndui ultimele țigle pe acoperișul noii clădiri a căminului cultural. Clădire mîndră, cu o sală frumoasă de spectacole de peste 400 de locuri, cu aparat de proiecție, bibliotecă etc.; clădire construită cu mîinile moților din banii adunați prin autoimpunere de moți. Nu mai puțin de 143.000 lei au adunat laolaltă lupșenii, pentru a-și construi acest cămin; nu mai puțin de 1.788 zile de muncă voluntară — echivalente cu suma de 51.840 lei — au prestat ei la ridicarea căminului, dintre care în frunte s-au situat harnicii moți Augustin Albu, Constantin Popa, Sabin Cristea, Traian Bădoiu și mulți alții. În noul local de cămin, „artiștii" satului — cei care au luat premiul II la concursul regional cu comedia „Bărbatul fără opinci" de Mihail Leonard — repetă acum alte două piese scurte inspirate din viața satului: „Socotelile lui Dumitrache" și „Închis pentru inventar".

O altă podoabă a Lupșei — ca și a întregului raion Cîmpeni — o constitue muzeul comunal, condus de inimosul învățător Pamfil Albu vizitat, lunar — în medie — de 3—4.000 oameni ai muncii din împrejurimi și din diferite colțuri de țară. Trecînd pragul acestui muzeu, care cuprinde peste 3.000 de obiecte, nici nu știi pe ce să-ți oprești mai întîi ochii: pe inelul de aramă al cneazului Cîndea de Lupșa, care se aplica pe documente, pe bastonul — lung de 30 de metri — pe care erau încrustate gospodăriile moșteni în scrise la biruri grele, pe vechea casă cu fereastră cu burduf din anul 1.600, pe obiectele rudimentare folosite de primii șurari Ilia Greci și V. Zdrîncuța, ori pe multe alte obiecte legate de îndeletnicirile moșteni din cursul veacurilor (securea, tapina și firezele tăietorilor de pădure, lampa drumarului etc.)

La biblioteca din Sălciua, Maria Pop, Ion Giurgiu și Cornel Pop, vin cu drag să împrumute cărți. **Fotografii: I. MICLEA**

Pe cal, cu desaga de cărți...

„Joia bibliotecarului" ne întîmpină la Sălciua. În această zi a săptămînii, bibliotecarul comunei lucalecă pe cal și o pornește cu desaga de cărți la Valea Lupșei, la Bercești, ori la Subpiatra, lîngă peștera Huda lui Paporă, acolo unde se întîlnesc trei ape: Panoul Poiana și Valea Seacă. Bibliotecarul — învățătorul Iosif Țurcanu — a mai zăbovit niței. întrucît sosiseră niște cititori de aci, din Sălciua, cu dorința de a-și schimba cărțile.

Iat-o pe întovărășita Maria Puf. Odinioară analfabetă, azi este una din cele mai frecvente cititoare. Pleacă sub braț cu o broșură agrotehnică și cu „Dumbrava minunată" a lui Mihail Sadoveanu. Se întoarce apoi din drum ca să ia o carte și pentru fata ei, Paraschiva, cea mai bună „artistă" din echipa de teatru a comunei. Țăranul întovărășit Cornel Popa împrumută romanul „Dulăii" de Zaharia Stancu, iar elevul Cornel Pârțilă cărțile lui Alexei Tolstoi. Ultima sosește Dochia Goia, posesoare a medaliei „Gloria materna" Schimbă cărțile pentru ea și pentru soțul ei, ceferistul Vasile Goia, cel care odinioară locuia — cu o droaie de copii — într-o cocioabă de la marginea apei, expusă inundațiilor. Azi, dacă întrebi pe oricine de el, îți spune: „Locuiește lîngă gară, într-o casă arătoasă, pe care se află prinsă o antenă înaltă de radio..."

Mircea SCRIPCĂ

CERCETĂTORII

(Urmare din pag. I-a)

cul ce înseamnă asta pentru economia țării.

Ne aflăm la Institutul de Cercetări Metalurgice I.C.E.M. Complexele industriale și științifice pe care le-am întîlnit sînt așa zisele hale-pilot, stațiipilot, instalații pilot. Scopul lor: cercetarea aplicată, adică precizarea prin experiența practică — în stații industriale cu capacitate redusă — a parametrilor ce n-au putut fi stabiliți în prima fază a cercetărilor, fază de laborator. Mai pe înțeles vorbind se urmărește nu înmulțirea de către uzine a unor indicații tehnologice stabilite numai pe bază de cercetări de laborator ci experimentarea în stația-pilot a diferitelor procedee stabilite în laborator, pînă cînd nu rămîne nici un dubiu asupra aplicabilității practice, în uzină, a procedeului.

Institutul nu se mulțumește însă numai cu atît.

Odată stabilit și experimentat procesul tehnologic, institutul își trimite inginerii în uzine pentru a colabora la obținerea produsului mai întîi pe cale semi-industrială, apoi industrială, la început cu asistență tehnică și mai apoi fără inginerii institutului.

La poarta institutului se află o gazetă de perete cu un desen grăitor, un furnal purtat pe brațe de muncitori și ingineri cu o lozincă: „Să introducem cît mai repede tehnica nouă în metalurgia din țara noastră". Aici stă scrisă o lozincă... Departe, la Hunedoara și Baia Mare, la Comarnic sau Orașul Stalin, la Azuga sau la Dej, în cocsării și furnale, în laminoare și topitorii, în cuptoarele electrice sau Siemens Martin, lozinca aceasta prinde viață, transformîndu-se în produse noi, superioare, mai ieftine.

O haltă mică în fața unei vitrine din sala de consiliu a institutului ne ajută însă să întrevedem de pe aici rezultatele străduințelor cercetătorilor. Sînt expuse, aici pistoane de toate tipurile: de auto camion „Steagul Roșu", de tractor U.T.O.S. 26 Universal, de motopompă „Timpuri Noi". Pistoanele nu-s lucrate aici bineînțeles. Dar materialul, aluminiu-siliciu, este produs după tehnologia realizată de cercetătorii I.C.E.M.-ului. Ce reprezintă asta? Mult. Înlocuirea aliajului cu nichel în primul rînd. Și se știe doar ce înseamnă nichelul, metal rar și scump.

În vitrină se mai află piese din pulberi metalice presate, bronz grafitat sub formă de bucșe pentru rotativa „Casei Scînteii" sau piese pentru pompe de ulei pentru camionul „Steagul Roșu" și „ZIS"-150, pinioane de oțel de la sapele cu role pentru „1 Mai" Ploești, cărămizi refractare pentru cuptorul de 6 tone de la „23 August", pulberi de cupru, staniu, plumb.

Toate acestea au fost realizate ca înlocuitori ai unor materiale deficitare, înlocuitori realizați după tehnologia nouă de către cercetătorii institutului.

Aflu cu acest prilej că I.C.E.M.-ul are ca sarcină de cercetare obținerea fierului din minereurile sărace indigene, obținerea unor tipuri de oțeluri de înlocuire a oțelurilor speciale (din import), elaborarea unor feroaliaje și găsirea unor înlocuitori ai materialelor neferoase și refractare din import. Institutul însă nu se dă înlături de la unele activități direct productive. Așa de pildă, dacă o uzină are nevoie de o cantitate mai mică de oțeluri speciale, cărămizi refractare speciale ș.a.m.d. I.C.E.M.-ul realizează el, în instalațiile sale, cantitatea necesară. I.O.R. care a avut nevoie de o cantitate de fier „Armco" — adică fier pur — a fost scos din încurcătură de I.C.E.M. „Republica" a căpătat o șarjă de oțel gratific, Ministerul Transporturilor a căpătat mii de piese autoungătoare din pulberi metalice necesare autocamioanelor, etc.

Am văzut și ultimele pregătiri pentru punerea în funcțiune a celui mai modern laborator al institutului: cel ce va folosi în cercetările sale izotopii radioactivi. Două săli, una mare și alta mai mică, despărțite de un perete gros cu un geamlîc adînc. Sala mare are plafonul, podeaua și pereții căptușiți cu plăci izolante de beton și barită.

Se găsesc aici cărămizi mici, groase și grele, din plumb, cu care cercetătorii își vor construi paravane de protecție, containere de plumb ca niște mici cuptoare cu pereții groși în care se păstrează izotopii și mai ales o aparatură complexă, în parte fabricată în țară, în parte adusă din U.R.S.S., R. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Ungară, contoare Geiger Müller, numărători electronici de particule radioactive, dozimetre de cameră pentru controlul și securitatea personalului și cîteva zeci de aparate de control în formă de stilou — stilodozimetri. Acestea din urmă vor fi purtate în buzunar de cercetători în timpul lucrărilor ele avînd proprietatea de a ține în evidență cantitatea de radiații acumulată de respectivul cercetător. În momentul cînd stilodozimetrul semnalează limita maximă admisă, cercetătorul trebuie să înceteze a lucra cu izotopii radioactivi, cel puțin vreme de cîteva luni. După cum se vede s-au luat măsurile de securitate a sănătății personalului.

La ce va folosi acest laborator? În primul rînd la stabilirea proceselor tehnologice din furnale, cuptoare Siemens Martin electrice; cu ajutorul izotopilor vor putea fi urmărite în procesul de elaborare incluziunile nemetalice, impuritățile din oțelurile pentru rulmenți, procesul de laminare, controlul automat al calității produselor, etc. Aceste operații erau imposibil de realizat prin alte mijloace. Lămurindu-se aici teoretic problemele și stabilindu-se tehnologia cea mai potrivită, izotopii vor putea fi aplicați în industria țării.

La I.C.E.M. — care a fost înzestrat de regimul nostru cu utilaje și instalații ultramoderne — priceperea, fantezia și spiritul creator al poporului nostru se manifestă multilateral cu rezultate la nivelul științei și tehnicii țărilor înaintate.

Vasile ANGHELACHE

Năravuri și moravuri

Un examen pierdut

Privindu-i figura respectabilă, cu părul nins de ani, ascultîndu-i explicațiile, copiii capătă un sentiment de admirație și simpatie pentru profesorul lor de științe naturale, Grigore R. Cîte generații de copii nu i-au ascultat cu nesaț vorbele, cîți din ei nu s-au împărtășit cu drag și interes din învățătura a cestui dascăl?

Ce misiune nobilă și folositoare a îndeplinit acest om o viață întreagă! Cine ar fi bănuit că e un veritabil lanus, că sufletul său are două compartimente diferite, unul la școală și altul acasă? Cine ar fi crezut ca acest părinte al copiilor este, înda a ce pășește pragul casei sale, cămi. nului său, un tiran, un om cu o înfățișare morală total diferită de a cela a unui educator al copiilor care i-au fost încredințați de părinți grijului?

— Ne este destul de greu și de penibil să ne reclamăm tatăl, dar nu avem încotro — au declarat procurorului, Ion și Eleonora, fii majori ai profesorului. Într-adevăr, ce lucru penibil. Și totuși, nu sînt mult mai penibile, chiar de necrezut, atitudinea, purtările, mentalitatea acestui „profesor", care nu merită să poarte numele de tată deși are această calitate?

Nici o otravă nu poate schimbo. nosi într-atît caracterul unui om încît să vrea, să lupte, pentru evacuarea în stradă a propriilor săi copii. Nu rămîne decît să tragi concluzia că din cele două fețe ale profesorului, rea care se arată școlarilor poartă mască, fața adevărată dezvăluindu-se în raporturile cu proprii săi copii.

Argumentele sale par de domeniul fanteziei. Fata, dică, ar fi certată cu morala, iar băiatul, Mihail, ar fi un hoț.

— Halal educație — ar putea exclama cineva tentat să creadă afirmațiile bătrînului.

Dar copilul cel mic, în vîrstă de 12 ani, pe care profesorul vrea să-l interneze într-o școală de corecție, ce infracțiune o fi săvîrșit? Sau bătrînul educator prevede că acesta ar putea deveni, locuind pînă la majorat cu el, un viitor... cine știe, hoț, delapidator, sau o caricatură de om cum este el însuși.

Este un lucru măreț să faci educația școlarilor, acești pui de om, inteligenți, vioi, neastîmpărați, în ei întrezărești viitorul. Autoritatea morală a profesorului nu poate fi viciată însă de asemenea perver. tiri ale sufletului, cum a fost în stare să le manifeste tatăl a trei copii.

De prima soție, mama copilului său, a divorțat, după care a evacuat-o din casă. Pe actuala soție, mult mai tînără ca el, a luat-o în casă cu mult înaintea căsătoriei. Iar din aceeași casă, — un apartament cu două camere mari, un hol și mai mare, baie bucătărie și toate dependințele, — vrea să-și alunge proprii săi copii, singe din singele lui.

Băiatul a lipsit doi ani de acasă. Și-a făcut stagiul militar înapoiat, în loc de căldura casei părintești a găsit o ușă închiată, un bătrîn cu inima sloi de gheață, care l-a evacuat într-o cămăruță igrasioasă din subsol.

Fata, călătorește des în turnee, este artistă. Cînd se înapoiază, casa părintească îi este închisă.

Copilul cel mic are 12 ani. Ce s-o fi petrecut în sufletul lui cînd vede cum trăiesc, cum se comportă cei mari? Ce fel de viitor cetățean crește în propria sa casă profesorul Grigore R.? Este greu de presupus că va putea învăța ceva bun în casa în care intră în conflict părintele său, cu fratele și sora sa.

Ne întrebăm un lucru: cu ce ochi își vor privi dascălul de științe naturale școlarii săi, cu ce încredere îl vor privi părinții acestora, dacă vor afla că venerabilul profesor a căzut atît de lamentabil la examenul de tată?

Sandu MANEA

POȘTA Redacției

FERENCZI BELA — Oradea. În scrisoarea dvs. ne cereați să vă spunem dacă face să vă mai căzniți cu desenele sau nu. Părerea noastră este că trebuie să continuați a vă „căzni", fiindcă aveți posibilități. Desigur, în lucrarea ce ne-ați trimis-o se vede încă multă stîngăcie în conturarea personajelor, din care cauză vă simțiți obligați să scrieți deasupra cine sînt acestea. Atunci cînd vor putea apare fără recomandarea grafică ce le-o faceți, să știți că ați reușit ceea ce vă propuneți. Faceți neconvenit exerciții. Executați schițe și contururi cît mai mult, pînă ajungeți la forma definitivă, a. ceea cînd personajele dvs. pot să exprime stările ce vreți să le redați.

C. HOLBAN — Tg Neamț: Vă aducem o veste bună. Sub tipar se află un volum care cuprinde piese de teatru scrise de Mircea Ștefănescu. Nu peste mult timp veți putea fi în posesia ei, astfel că cercul de teatru al casei raionale de cultură „Ion Creangă" va fi în măsură să aleagă ceea ce îi place.

W HAQUE — București: Am reținut următoarea explicație dată la unul din desenele dvs.:

— Bărbate, de ce ai mutat soba în mijlocul camerei?

— Am citit un anunț. Dau două camere, bucătărie, baie contra garsoniere cu încălzire centrală".

Din motive... tehnice (mai bine zis de tehnică) nu am reprodus și desenul. Motivul? Cele cîteva linii nu erau suficiente pentru a ilustra scena respectivă.

A. I. MIHU — Cluj: Deși ne-ați trimis de două luni poezia „Excelsior", încă n-a ajuns a redacție. Crezînd că am întîrziat să vă răspundem, ne-ați adresat următoarea epigramă:

Tot așteptînd răspunsul vostru
Care-atît a-ntîrziat,
Eu am dedus
că poezia
Este bună de aruncat

În așteptarea sosirii poeziei, care — repetăm — nu se află în posesia noastră folosim răgazul pentru a vă răspunde tot cu un catren, spre consolare:

Cîtînd mîsiv-am
socotit
Că ai trimis-o
cu-avionul
De unde să fi bănuit
C-ai folosit poștalionul?

GEORGE CORBU — București: Vă răspundem la ambele scrisori odată, nu din comoditate, ci pentru că în ambele ne trimiteți aceleași epigrame. Dintre ele am ales-o pe cea atribuită unuia care se crede desăvîrșit:

Spusa ta nu-i de efect
Căci a fi, cum spui,
perfect
Presupune, ca să știi
Cum ar trebui să fii!

G. BARBU — Pitești: Am citit cu mult interes rîndurile dvs. în care vă „destăinuiți" că scrieți poezii. Aceasta este un lucru bun, cu atît mai bun cu cît dvs. sînteți un simplu țăran muncitor, doar cu patru clase elementare. Făcîndu-ne „destăinuirea" despre care vorbeam, ne cereți un sfat. „Atîta timp cît nu cunosc părerea cuiva care posedă cunoștințe mai vaste — spuneați dvs. — îmi voi privi roadele cu ochii ciorii care susținut sus și tare că are pui mai frumoși decît ai tuturor păsărilor de pe pămînt". Dacă ați fi perseverat în a crede astfel, vă combăteam, dar tot dvs. spuneți în continuare că dacă răspunsul nu va fi favorabil, „n-am să fiu absurd ca cioara". Nouă ne place felul în care priviți ajutorul cerut, ne place spiritul autocritic ce-l adoptați față de producțiile proprii.

Răspunsul ce vi-l dăm este îmbucurător. Cu toate că încă nu sînteți stăpîn pe meșteșugul poeziei în măsura cuvenită, aveți totuși reale posibilități. Așa că, la întrebarea ce ne-o puneți: „să închid capacul la călimară?", vă spunem un categoric — nu! Poeziile trimise mai au nevoie de șlefuială. Unele imagini nu sînt corect prezentate. Există de asemenea o seamă de repetări datorate neatenției. Revedeți materialele și retrimiteți-le. Vă stăm cu drag la dispoziție. Poate aveți în comună și un cămin cultural, unde ați putea desfășura o rodnică activitate.

IOAN EMILIA — Toplița: Puteți urma cursurile fără frecvență ale unei facultăți, cu condiția să lucrați în specialitatea indicată de facultate. Pregătiți-vă pentru examenul din anul viitor, studiind materia cerută.

BRAȘOVAN VASILE — Făget: Sugestiile ce le-ați făcut în ceea ce privește îmbunătățirea conținutului revistei noastre sînt judicioase și binevenite. Vom ține seama de ele. Vom publica și de aci înainte prezentări ale cărților nou apărute în vitrine. De asemenea, vom scrie mai multe materiale despre figurile luminoase ale poporului nostru. Romanul nostru în foileton îl prezintă pe marele savant Emil Racoviță. Cu aceeași plăcere așteptăm noile dvs. observații.

M. CATRINA — București: După cum spuneam mai înainte altor tovarăși, desenele destinate publicității, nu pot fi absolvite de examenul exigent pe care-l pretindem oricărei lucrări. Desenele dvs. sînt școlărești. Ele vă mai cer încă multă muncă. Cum dvs. nu vă lipsește răbdarea, nici dorința de a învăța, avem certitudinea că veți izbuti să realizați lucrări de bună calitate. Și ca să vă dăm un ajutor mai concret, vă recomandăm cartea „Probleme de psihologia muncii și artei", apărută sub redacția profesorului B. M. Teplov și V. N. Volcov, în care un capitol special este consacrat analizei procesului desenării. Studiați-o cu atenție. Va fi un bun îndreptar pentru dvs.

NEAGRA ȘARULUI-BROȘTENI

(Urmare din pag. I-a)

geacuri fumegînde, prindea să se vînture suflarea străină a iernii.

Mergeam trei oameni într-o mașină, ascultînd în tăcere. La dîmburi și cotituri, vaierul retezat al motorului. Era la volan un flăcăiandru înalt, cu mîini aspre și căutătură deschisă, cu ochi viori, amintînd cerul limpede de iunie. Era lîngă el un om cu timplele cărunte, ca și Călimanul, un om puțin la trup, smolit la față, cu fruntea înaltă, cu obrazul crestat de rînduri adînci. Era în spatele lui povestitorul, nu știai dată drumeț prin acele locuri, cercînd să le descopere cu ginduș și cu privirea.

Părea ca-i printre noi, cei trei din mașină, se urzise o perdea de ceață și posomoreală. Cele dintîi cuvinte le-am schimbat după jumătate de oră, trezite de ivirea unor semne străvechi, prevestitoare de vînturi și de zăpadă.

— *Fumegă munții spre Neagra Șarului...* a rostit șoferul cel tînăr, înălțîndu-și capul ușurel spre dreapta, către munții deasupra cărora se destrămau nori tulburi, fumegoși.

— Neagra Șarului!? nu mi-am putut stăpîni eu mirarea și bucuria.

— *„Da. Neagra Șarului,* a întărît omul cu timplele dalbe. *De-aici încolo avem să trecem numai prin locuri țestile,* a zîmbit el. *Drumul ce face la dreapta duce în satul Catrinei cea cu sprîncene îmbinate și cu șfredelușe de păr în frunte, care cînd torcea parcă întindea în toate părțile ațe de pînzănjen. Scrie în cărțile tovarășului Sadoveanu că această Catrină s-a prăpădit de moarte năpraznică împreună cu ibovnicul ei Iordăchel al Roșului și cu Calistru ciobanul în apele Negrei Șarului... Trecem de răscrucea asta, suim culmea Păltinișului, coborîm în Dărmoxa și de-acolo, am și ajuns în Broșteni Irinucăi cea cu bordeiul sub munte și caprele rîioase...*"

Străvechea mașină, împroșcînd pe delături trîmbe de fum înecăcios. Nu-l șagă dealul Păltinișului. În vîrful muntelui, gospodarul cu povară multă — trunchi cojiți de molift, putini cu brînză, știve de șindrilă, oprește carul, coboară lîngă plăvani și împiedică o roată de dindărăt. Noi nu împiedicăm roata și nici nu ne dăm jos, dar șoferul scrutează cu ochi atent serpentinele. Strînge cu amîndouă mîinile cercul de metal și ebonit, de parcă ar vrea să încerce cu palmele drumul priporos care-l întîmpină cu hopuri adînci și colți de piatră. Trecem prin niște locuri în care pădurea atinge șoseaua din amîndouă părțile, deschizînd în calea noastră porți înalte de cetină. Șoferul începe să povestească o întîmplare. Ochii îi scînteiază luminoși. *„De-abia ieșisem din Cimpulung... Nu era încă întuneric. Taman ca amu... De-odată să vedeți minune! patru ciute mari cît niște juncani stăteau drept în mijlocul șoselei! Se opriseră de parcă ar fi vrut să ne afînă calea. De-abia s-au ferit la o parte cînd am sunat o dată, da' de fugit tot n-au fugit. Am încetinit mașina numai de dragul lor! Aveau un mers legănat și ușor de parcă jucau. Și niște ochi blînzi, blînzi...*"

Omul cu timplele cărunte părea că se gîndește aiurea, sfredelind cu privirea o țintă îndepărtată de dincolo de apa celeilaltei Negre, a Broștenilor, pe malurile căreia ne aflam de cîtva timp. *„Acolo unde se vede puntea aceea peste riu se află o lăsătură și o fîntînă cu borcut. Și ce mai borcut! Limpede ca lacrima de copil. Te-ndeamnă la băut ca apa de izvor și te pișcă de limbă ca vinul cel vechi. Deocamdată, se bucură de ei numai ciobanii și plutașii. N-o trece multă vreme și s-or deschide încoace drumuri mai bune. S-or înălța case, or veni oameni să se odihnească, să-și caute sănătatea... Locul îi mai frumos ca la Dorna iar borcutul — cum nu se mai află în toată țara...*"

Apa Negrei Broștenilor era tulbure și viforoasă de parcă ar fi plouat ploaie repede de vară. Săltînd și lăsîndu-se pe valurile clocotitoare ale rîului, treceau la vale cu mare repeziciune lungi caravane de plute. *„Îndată prinde a se lărgi valea; Neagra Broștenilor ajunge apele Bistriței și acolo se isprăvește călătoria noastră pe ziua de azi. Hai să oprim o clipă aici la brînzărie, am o vorbă cu oamenii iștia...*"

Am oprit mașina, iar omul cu timplele cărunte a coborît, apropiindu-se de un pîlc de bărbați care se pregăteau să treacă de partea cealaltă a rîului, unde se vedea „brînzăria". Am auzit cum își dădeau unii altora binețe în grai dulce, moldovenesc.

— Ce mai faceți, oameni buni? Puneți țara la cale?

Un glas: Cercăm și noi dacă-om putè-o...

Alt glas: Om pune-o noi la cale... În toate celea om pune-o, tovarășe secretar.

Restul convorbirii nu l-am mai auzit.

Cînd ne-am reluat călătoria spre Broșteni, l-am întrebat pe mai vîrstnicul meu tovaraș de călătorie, Moldoveanu, secretar al comitetului raional de partid Vatra Dornei dacă în locul unde ne oprisem se află într-adevăr o „brînzărie". „Brînzăria" este un cuvînt care se mai menține în virtutea obișnuinței. Așa cum rămîn o vreme vechile denumiri toponimice. În vatra Broștenilor și în toate pămînturile de prim prejur, se întîndeau odinioară domeniile prințului Nicolae. „Fiul risipitor" al Hohenzollernilor. Intrat în conflict cu familia, fusese desmoștenit numai de titlurile și privilegiile fictive ale regalității, continuînd să culeagă, pînă la abolirea monarhiei, în virtutea unor „merite" iluzorii, roadele cîtorva mii de hectare, printre care și Broștenii. Isprăvile mai recente ale prințului aventurier, infractor la legea circulației, care și-a dat nu de mult autoritățiior franciste, care-l obligau să plătească o amendă, vechea adresă de la Snagov, sînt cunoscute și la Broșteni.

„Așa se purta și pe aici", spune cu scîrbă colectivistul Nicolae Antal, fost văcar la cîrezile prințului.

Am ajuns la Broșteni îndeajuns de devreme pentru a face cunoștință, în după-amiaza aceleiași zile, cu oamenii și cu locurile, cu trecutul așezării, și cu semnele zilei de mîine.

În Broștenii de astăzi, ființează din 1950, gospodăria colectivă zootehnică „Dezrobirea". Colectiviștii din Broșteni au făcut și fac încă muncă de pionierat. Pilda lor arată că zorile socialismului sînt chemate să lumineze pînă în creerul munților, acolo unde părea că însăși natura îi hărăzise omului o existență singuratecă.

L-am cunoscut pe Vasile Condrea unul din cei mai vechi colectiviști din Broșteni, președintele gospodăriei. *„Păcat că-i vreme urîtă, ne-am fi urcat la stîni, în locurile de văratec, sus departe, în poeni și pajiști, de mai mare dragul...*".

Mi-a părut într-adevăr rău că nimerisem la Broșteni într-un anotimp atît de năzuros, deși, după cum mi-am dat seama mai tîrziu, vremea urîtă de afară ne-a venit în ajutor, îndemnîndu-ne la tacîale și mărturisiri.

A început să istorisească președintele... *„În opt ani de cînd am înghebat gospodăria, fața satului nostru nu s-a schimbat chiar într-atît încît să n-o mai poți recunoaște. Am ridicat vreo șase saivane pentru oi, am clădit case, am durat o stupărie. Locurile și casele au rămas aceleași. Dar consătenii mai să nu-l recunoști. Uite, m-am întîlnit nu de mult cu Vasile Stoica, ciobanul. Ne crăpa buza după ciobani în 1950, cînd eram la început. Vino bade Vasile, cioban la oile colectivei, l-am rugat.. De venit oi veni, dar numai cu simbrie. Eu în colectiva voastră nu mă bag...*

L-am luat cioban pe Vasile al nostru și i-am dat și simbrie. Da' n-am apucat să-i plătim leafa mai mult de cîteva luni. A prins omul dragoste de munca noastră în devălmășie S-a înscris în colectivă și amu, să nu-i mai aminteșți de simbrie că foc se face... D-apoi Ion Nițuc! A slugărît toată viața pe la bogătani Anul ista a făcut el singur cu brațele lui 500 zile-muncă și ca el mai sînt mulți încă..."

Tovarășul Moldoveanu asculta în tăcere convorbirea cu ochii la președinte, ceea ce m-a făcut să cred că-l aprobă spusele

„E drept bădiță Candrea, aveți oameni tare buni, să vă trăiască. Nu duceți lipsă în casă, iar gospodăria nu-i dintre cele codașe. Dar mai aveți o hibă. De ce nu scăpați odată de cucurucile astea de dobîtoace, să crești și voi mioare Karacul și vite mai acătării?"

Se vede treaba că secretarul pusese degetul pe rană. S-au încins discuții focoase au început să se înfrunte păreri deosebite; cum că s-a mai încercat și n-a ieșit nimic, cum că să mai așteptăm...

Nu știu cum s-a isprăvit discuția.. Eu mi-am adus aminte în clipa aceea, de vorbele omului aceluia necunoscut, colectivist din Broșteni, de îndecata lui înțeleaptă și simțită: *„Om pune-o noi la cale... În toate celea om pune-o, tovarășe secretar"*.

Glasul lui hotărît pe care-l auzeam limpede în urechi răsuna ca o promisiune și ca un angajament...

A doua zi, după ce cu cîteva ceasuri mai înainte cercetasem locul unde se găsea odinioară bordeiul Irinucăi și unde astăzi se mai află doar o piatră ruptă din munte despre care spun localnicii că ar fi chiar bolovanul cu pricina, revedeam priveliștile din ajun îmbrăcate în aceleași straie cenușii și posomorite. Eram singur căci tovarășul Moldoveanu era așteptat în alte sate unde urma să mai zăbovească două-trei zile. Eram singur dar nu mă simțeam copleșit de singurătate. Mă urmărea glasul șoferului cel îndrăgostit de vraja naturii, văzeam cu o hîi minții obrazul brăzdat de riduri și fruntea înaltă a tovarășului Moldoveanu, auzeam povestirea blajină a președintelui...

Boris BUZILA

„MEȘTERUL MANOLE"

(Urmare din pagina I-a)

rea care se oprise alături, unde se săpa o betonieră.

— *N-am timp pentru așa ceva,* îmi răspunse el vag. Apoi pricepe și se îmbunează. — *De fapt, da, aveți dreptate* — a căzut parcă pe gînduri. — *Visez mereu. De cînd eram încă student. Vedeam străzi întregi cu case înalte, mărețe, fabrici uriașe, te uimam... Să vedeți: După ce am terminat liceul nu eram încă decis ce facultate să urmez. Am citit tocmai atunci într-o întîmplător o carte. „Meșterul Manole". Era vorba acolo despre un inginer constructor. Mi-a plăcut foarte mult și mi-am zis: constructor mă fac! Și iată, de doi ani construiesc aevea și încă pe un mare șantier al socialismului.*

În timp ce povestea, în mine se zbătea neastîmpărat o bucurie puțin răutăcioasă. Deci l-am cîștigat totuși. A început să vorbească. Numai de nu s-ar răzgîndi. Nu, încă nu s-a răzgîndit. Își deapănă mai departe povestirea...

— *Cînd am venit la Roznov era iarnă și era... și ziua mea. Atunci s-a pus primul țăruș pe șantier Proiectele erau gata. Aici avea să se ridice cel mai mare combinat de îngrășăminte din țară, îngrășăminte pentru agricultură — știți și eu sînt fiu de țăran. Atunci am început din nou să visez, dar într-alt fel decît înainte. Era deajuns să închid ochii și vedeam întreg combinatul gata ridicat: cu fabrica de acid azotic, cu instalațiile de răcire, de neutralizare, cu laboratorul chimic. Vedeam pînă și vagoanele care vor porni chiar de-aici de la combinat, cu granulele de îngrășămînt, ca să hrănească pămînturile țării. Uneori cînd ne izbeam de greutăți, inerente oricărui șantier și un gînd îndepărtat și hain îmi dădea ghes să plec, tresăream ca dintr-un vis rău. Cum adică, să nu văd pînă la sfîrșit dacă are să arate combinatul așa cum l-am visat eu? Nici gînd de așa ceva!... Și sînt atîția oameni minunați aici! Ei dar ce puteți dvs. înțelege? Astea-s lucruri mărunte în aparență, totuși...*

Și s-a oprit. Am înghețat. Să știi că se ridică și pleacă spunîndu-mi că-l cheamă treburile și că a pierdut destulă vreme. Într-adevăr se ridică și mă întrebă dacă nu mănînc la cantina lor. Facem cîțiva pași și tăcem iar. Apoi ca și cînd nu s-ar fi întrerupt:

— *De curînd, la corpul unificat s-au turnat fundațiile pentru compresoare. Fiecare fundație are un volum de peste 500 m.c. Aici turnarea betonului nu poate fi întreruptă fiindcă fundația trebuie să reziste bine la trepidația uriașelor compresoare. — fac 115 ture pe minut. De aceea s-a turnat într-o 24 și 30 de ore fără întrerupere, bineînțeles cu schimburi diferite. S-a lucrat însă pe rupte. După ce s-a turnat și cea de a treia fundație îmi venea să-i îmbrățișez pe toți oamenii! Să vă povestesc o întîmplare din timpul turnării. Era noapte. Macaralele și draglinele ridicau neobosite buncherele pline cu beton. La un moment dat ceva s-a stricat la un buncher și Maus Anton, un tînăr utemist, șef de brigadă s-a suit sus ca să-l dreagă Dar dintr-o neatenție, în grabă cum lucra, s-a lovit la un deget. Îl durea rău că se învinețise tot la față L-am dus la infirmerie să-l panseze și i-am zis să stea liniștit. După nici o oră dau peste el lucrînd la fundație L-am somat să plece imediat Mi-a promis că pleacă dar după

Politica occidentală de dezmembrare a Germaniei

Cum s-a creat artificiala „problemă" a Berlinului

După ce tunurile au încetat să bubuie, după ce fiara hitleristă fusese răpusă, după ce soldații sovietici ocupaseră de mult Berlinul și înaintaseră copios spre vest, cînd încă vînturile nu împrăștiaseră deplin din aer mirosul prafului de pușcă, conducătorii a trei mari puteri — U.R.S.S., Anglia și S.U.A. — s-au întrunit în jurul mesei conferinței de la Potsdam. Se terminase un război, un groaznic război mondial și trebuiau luate măsuri pentru ca un altul să nu mai fie posibil.

Iată însă că participanții la conferință veniseră însuflețiți de idealuri care se contraziceau. Uniunea Sovietică dorea ca Germania să trăiască după nimicirea fascismului. Propunea deci, teza unei Germanii considerată drept o singură unitate economică. Puterile occidentale ar fi acceptat mai degrabă reînvierea fascismului decît renașterea din ruine a unei Germanii unite, pașnice și democratice.

Punctul de vedere al Uniunii Sovietice a triumfat însă. După conferința de la Potsdam, Germania urma să fie considerată ca o singură unitate economică. Totodată, la Berlin, capitala Germaniei, urmau să se creeze centre administrative pentru finanțe, transporturi, circulație, comerț exterior și industrie. Conform înțelegerii încheiate, au fost create, la 27 iulie 1945, bazele administrației centrale ale întregii Germanii. Berlinul, care făcea parte din zona sovietică de ocupație, a fost pus sub conducerea comună a celor patru puteri și împărțit în patru sectoare: sovietic, american, englez și francez. Pentru conducerea Berlinului a fost instituit un comandament interaliat din care făceau parte comandanții celor patru sectoare. Acordul cu privire la conducerea Berlinului de către cele patru puteri (intrucît la acordurile de la Potsdam a aderat ulterior și Franța) a constituit o parte inalienabilă a acordului privitor la conducerea cvadripartită a întregii Germanii.

Puterile occidentale nu s-au împăcat însă cu această idee. După ce în decursul deceniilor precedente puterile capitaliste occidentale au căutat orice prilej pentru a nimici concurența capitaliștilor germani, acum ele au socotit că a sosit momentul prielnic atît de așteptat. Ca atare, prevăzutele organe administrative centrale n-au mai fost create niciodată la Berlin. Mergînd, în continuare, pe linia scindării Germaniei, puterile occidentale au creat, la 12 septembrie 1946, un consiliu administrativ al Bizoniei, iar la 1 ianuarie 1947 zonele americană și engleză s-au unificat. În 1948 se creză apoi Trizonia, prin unificarea Bizoniei cu zona franceză.

După A urmează B

Puterile occidentale nu se puteau însă opri numai la atît pe calea desăvîrșirii scindării Germaniei. La 7 iunie 1948, conferința de la Londra a miniștrilor de externe ai SUA, Angliei, Franței, Belgiei, Olandei și Luxemburgului, a luat următoarea hotărîre: **să se formeze un guvern german occidental, să nu se încheie nici un tratat de pace cu Germania, ci să se elaboreze un statut de ocupație, iar trupele străine să fie menținute pe teritoriul german un timp nelimitat.**

Nu au trecut nici două săptămîni de la conferința de la Londra și puterile occidentale au luat o măsură decisivă pentru scindarea economică a Germaniei: crearea mărcii occidentale. Este limpede că prin aceasta se urmărea nimicirea legăturilor economice dintre regiunile răsăritene și apusene ale țării și transformarea Germaniei occidentale într-un domeniu politic, militar și economic al puterilor occidentale. Se urmărea, mai precis spus, transformarea apusului Germaniei într-un bastion îndreptat împotriva statelor socialiste — așa cum viitorul avea să demonstreze.

Dacă Germania occidentală trebuia să devină bastionul forțelor noi, agresive, la a căror reînviere se și trecuse, atunci Berlinul trebuia transformat într-un cap de pod al forțelor militariste americane. Berlinul trebuia să devină un centru militar și politic avansat al politicii provocatoare americane, situat în inima părții răsăritene a Germaniei. De aceea, puterile occidentale au trecut la împărțirea în două a capitalei Germaniei. Primul pas a fost făcut prin introducerea mărcii apusene în sectoarele occidentale ale Berlinului.

Manevra a fost dejucată

Prin introducerea mărcii apusene, puterile occidentale au urmărit astfel, în mod fățiș, să dezorganizeze cursul normal al vieții în oraș și, bine înțeles, să provoace nemulțumiri de pe urma cărora să profite.

Planul lor a fost însă dat peste cap. Administrația militară sovietică a luat contramăsuri. S-au întărit, după cum era și firesc, măsurile restrictive în ceea ce privește comunicația dintre Berlin și zonele apusene. În felul acesta zona răsăriteană a fost ferită de urmările nefericite pe care reforma monetară separată le-a avut în apusul Germaniei. Administrația militară sovietică a declarat în apelul pe care l-a adresat populației germane la 19 iunie 1948, că **„este interzis importul în zona sovietică de ocupație și în zona marelui Berlin a noilor semne monetare emise în zonele occidentale de ocupație"**, și că, în scopul apărării intereselor populației din zona sovietică și din regiunea „Marelui Berlin", ea va lua toate măsurile necesare izvorînd din situația creată.

În același timp cu restricțiile impuse circulației între Berlin și zonele apusene, administrația militară sovietică a asigurat însă pe deplin aprovizionarea întregii populații a Berlinului. Cantități importante de produse alimentare au fost aduse în oraș.

Fabricarea artificială a unui conflict

Puțin le pasă însă puterilor occidentale că alimente se găseau din abundență. Proviziile existente chiar le încurcau calculele. Dar nu degeaba primiseră leafă „experții". Departamentului de stat i Au și găsit soluția. Pe toate căile, locuitorii sectoarelor apusene au fost împiedicați să primească alimente și combustibil din sectorul sovietic. Firmelor din sectoarele apusene li s-a interzis să mai facă comerț cu întreprinderile din sectorul sovietic.

Și, pentru ca nu cumva locuitorii din zonele occidentale să... moară de foame, cînd alimentele se găseau chiar sub nasul lor, la sfîrșitul lunii iunie 1948, puterile occidentale au anunțat organizarea așa numitului „pod aerian" între zonele apusene și Berlin. Caracterul agresiv al acestei aventuri a fost larg dezbătut în presa vremii. Organizat de puterile occidentale, „podul aerian" s-a dovedit o excelentă afacere pentru monopoliști. Cheltuielile enorme pe care le-a necesitat au fost puse în sarcina populației berlineze. Cîte 120 de mărci lunar au fost stoarse din buzunarul fiecărui berlinez pentru finanțarea acestei aventuri!

Ce se urmărea

Documentele existente demonstrează, fără putință de tăgadă, că guvernul american urmărea să dezlănțuie un al treilea război mondial cu ajutorul prefabricatei „probleme" a Berlinului.

Comitetul oficial american pentru examinarea problemelor de apărare teritorială, de sub conducerea fostului președinte Herbert Hoover, a publicat în decembrie 1948 un raport „senzațional", care a fost de altfel trecut sub o semnificativă tăcere de către presa occidentală. Conform acestei mărturii, **„care nu putea fi contestată"**, și care a fost **„confirmată"** la 17 decembrie 1948, într-un comunicat mai amplu al agenției franceze oficiale de presă „France Presse" — reprodus a doua zi și de către „Neue Zürcher Zeitung" — serviciul secret de informații al forțelor aeriene din SUA a transmis guvernului american, la începutul lui 1948, o știre „alarmantă". După spusele serviciului secret, Uniunea Sovietică avea de gînd să expună Anglia unui bombardament al forțelor aeriene sovietice, dînd în același timp ordin armatei sale de tancuri să înainteze pînă la coasta franceză a Atlanticului. Pe baza acestui fals stupid, ministrul american al aviației a cerut imediat mobilizarea generală a Statelor Unite, cu alte cuvinte războiul preventiv.

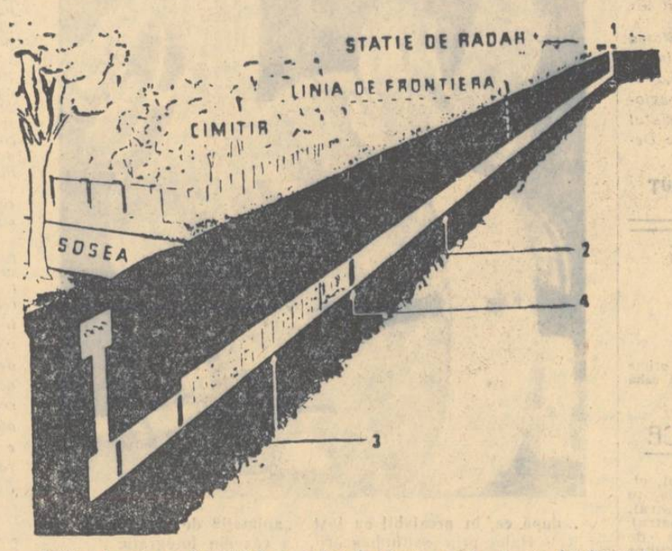

Schița de plan a tunelului de spionaj american din Berlin-Alt-Glienicke

Inscenarea a dat însă greș, pentru că nici un om sănătos nu ar fi dat crezare unor asemenea povești. Ideia nu a fost însă abandonată complet, iar Truman a cerut introducerea serviciului militar obligator. În afară de aceasta, oficialitățile americane s-au înțeles să împingă pînă la extrem falsul conflict pe care l-au creat la Berlin și să pună la cale, cu ajutorul „podului aerian" o permanentă stare de război.

După cel de-al doilea război mondial, industria aeronautică americană trecea printr-o gravă criză. Ziarul „New York Herald Tribune", dădea, fără să vrea, pe față, cauzele organizării „podului aerian" de la Berlin. Iată ce se putea citi în acest ziar, la 24 februarie 1949: **„Războiul rece a devenit o binecuvîntare pentru industria aeronautică americană, deoarece armata reprezintă azi singura piață mare de desfacere a producției de avioane. După catastrofalul an 1947, cele mai multe fabrici de avioane au primit în 1948 destule comenzi oficiale pentru a trece la o producție care să le aducă mari profituri. Noua dezvoltare pe care a luat-o cu începere din anul trecut această ramură industrială, va continua în 1949 și se va ridica la sfîrșitul anului 1950 sau la începutul lui 1951, la o producție globală în valoare de două miliarde de dolari".**

Iată deci confirmarea celor publicate de revista reacționară „United States News and World Report", încă cu o lună înainte, în ianuarie 1949: **Adevăratul scop al așa zisului pod aerian este să aducă profituri mai mari uzinelor aeronautice și societăților petrolifere ale Statelor Unite".**

Tratativele de la Moscova

Pînă la mijlocul lunii iunie 1948 nu a existat o problemă a Berlinului. Am văzut în ce scop a fost ea creată și artificial întreținută. Blocada Berlinului a existat abia după ce autoritățile americane au luat măsurile de care am vorbit mai înainte. Ea a fost însă o blocadă făcută de puterile occidentale.

Situația nu putea fi însă continuată la nesfîrșit. De aceea, s-au organizat tratativele de la Moscova pentru a se pune capăt situației artificiale create, situație care punea în cumpănă pacea. Tratativele au avut loc în cursul lunii august 1948 și au luat sfîrșit prin încheierea unei convenții între U.R.S.S., S.U.A., Anglia și Franța, în care se prevedea:

„a) vor fi ridicate restricțiile introduse în ultimul timp asupra liniilor de comunicații, circulației și comerțului dintre Berlin și zonele occidentale, precum și restricțiile privind transporturile din și spre zona de ocupație sovietică a Germaniei;

b) marca germană a zonei de ocupație sovietice va fi singura valută recunoscută pentru Berlin iar marca „B" va fi scoasă din circulație la Berlin".

Puterile occidentale au sabotat însă și traducerea în viață a acestor hotărîri.

Rolul Berlinului în planurile occidentale

Anii au trecut și zona occidentală a Berlinului s-a transformat tot mai mult într-un cuib de spionaj și provocări. Cît se poate de clar a sintetizat Connant, fostul înalt comisar al SUA în Germania, rolul atribuit Berlinului de puterile occidentale. Potrivit părerii sale, Berlinul occidental trebuia transformat **„dintr-un vîrf de lance care pătrunde pînă în inima zonei sovietice de ocupație din Germania într-un cap de pod american și într-o bază americană de unde R.D. Germană și celelalte țări de democrație populară vor fi nu numai „intimidate" ci chiar „atacate".**

Din Berlinul occidental s-a dus o susținută campanie de subminare a securității statelor socialiste. Au fost strecurați spioni, s-au lansat baloane cu material calomnios de propagandă, s-au săpat tuneluri pentru interceptarea liniilor telefonice. Nu mai vorbim de activitatea provocatoare a posturilor de radio. Tot din Berlin a fost pusă în aplicare acea rușinoasă lovitură împotriva R.D. Germane din 1953. Tot în Berlin a fost trimis să „lucreze" și spionul Ovidiu Beldeanu, asasinul șoferului Șetu de la legația română din Berna.

★

Situația care s-a creat la Berlin a devenit intolerabilă. Ea nu mai poate fi permanentizată.

Berlinul este capitala R.D. Germane și se află pe teritoriul R.D. Germane. Din această situație trebuie să rezulte și statutul său.

După cum a arătat de curînd tov. N.S. Hrușciov, a sosit momentul ca situația din Berlin să se normalizeze. După cum s-a arătat, Uniunea Sovietică va lua acele măsuri care se impun pentru a transmite autorităților R.D. Germane acele funcții care mai sînt încă exercitate în Berlin de autoritățile sovietice.

În legătură cu această chestiune, trebuie să menționăm că puterile occidentale au început să facă din nou o zarvă artificială. E ciudat dar acesta este adevărul. Citind declarațiile oamenilor politici occidentali precum și articolele publicate în presa burgheză observi un lucru de mirare: puterile occidentale țin cu orice preț ca Uniunea Sovietică să fie prezentă în Berlin. Aceasta pentru a se continua la nesfîrșit scindarea Germaniei și a Berlinului, pentru ca puterile occidentale să continue să rămînă mai departe în Berlin și în Germania occidentală, pentru a continua mai departe absurda atitudine de nerecunoaștere a R.D. Germane.

Lucrurile sînt însă clare. A sosit timpul ca problema Berlinului să fie radical soluționată: Pentru traducerea în viață a măsurilor proiectate de guvernul sovietic nu este nevoie de asentimentul puterilor occidentale. După cum s-a precizat, nu este nevoie de nici un consimțămînt în acest sens. Uniunea Sovietică va urma în mod ferm hotărîrea pe care și-a propus s-o traducă în viață.

Eugen PHOEBUS

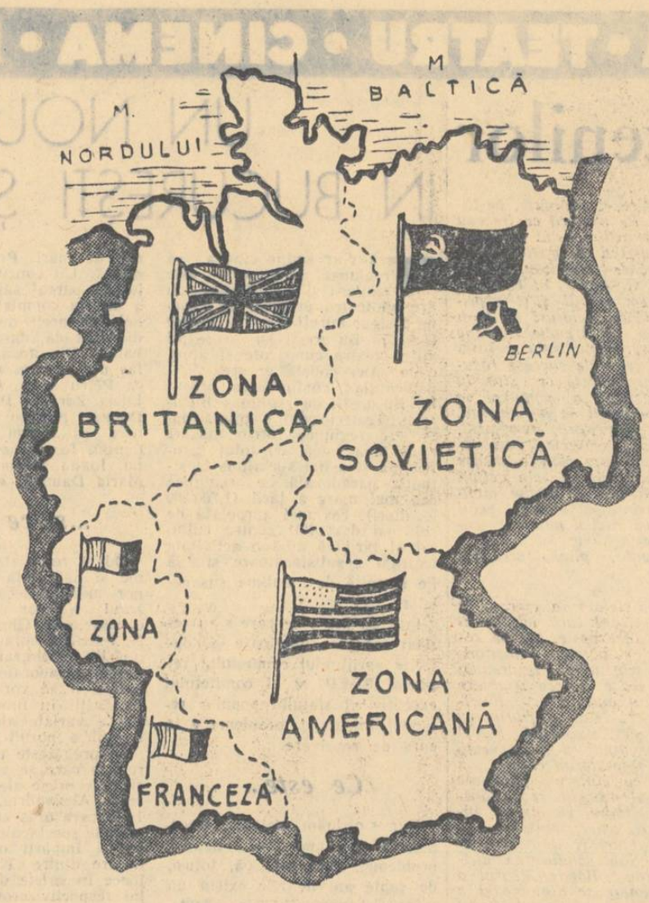

IN CULISELE VATICANULUI

Puține evenimente din ultima vreme au oferit presei burgeze din țările occidentale prilej mai potrivit pentru goana după senzațional, ca cele legate de moartea papei Pius al XII-lea. De cînd acesta a închis ochii și pînă cînd urmașul său, Ioan al XXIII-lea, s-a urcat pe Sfîntul Scaun, evenimentele din Vatican — cele oficiale și cele din spatele culiselor — au fost etalate în fața opiniei publice cu mult lux de amănunte.

Cu această ocazie au fost date în vileag o serie de amănunte despre viața, realitățile și moravurile din Cetatea pontificală care au uluit opinia publică, dar mai ales masele de credincioși catolici, care se presupune că aveau cu totul altă imagine despre forul lor suprem religios și cei ce-l conduc. Vaticanul a apărut în fața lumii cu tot ceea ce se ascunde sub nimbul sfințeniei: un centru al intrigilor internaționale, o imensă putere financiară a lumii capitaliste în care domnesc legile și obiceiurile ce-i sînt caracteristice acesteia.

Relatările cu privire la întîmplările din Vatican au început de altfel chiar înainte ca Pius al XII-lea să-și fi dat obștescul sfîrșit. Cu o zi înainte încă, o serie de ziare din Roma, avide de senzațional, au anunțat evenimentul — nesurvenit încă, prin titluri cu litere de o șchioapă, fapt care a dat naștere la incidente grotești și scandaloase. Știrea le-a fost furnizată — se pare — de aceeași persoană care a devenit ulterior sursa altor informații — izvor de alte incidente și scandaluri de mare amploare — medicul personal al papei, profesorul Galeazzi Lisi, director al serviciului sanitar al Vaticanului și mai marele Academiei de științe din Vatican, care l-a îngrijit pe papă ani de-a rîndul. L-a asistat și în ultima sa boală pînă la ceasul morții și apoi i-a îmbălsămat cadavrul.

Avid și el, nu de senzațional ci de bani, Lisi a vîndut unor ziare și reviste de mare tiraj din occident, la prețuri exorbitante, fotografii luate de el personal în timpul bolii pacientului său și relatări ample asupra desfășurării bolii acestuia, a comportării lui în timpul bolii, a morții și chiar, asupra îmbălsămării, dînd amănunte indecente și folosind termeni care au scandalizat opinia publică.

Ziarul italian „Il Tempo" le-a publicat și el, dar precedate de o notă a redacției, care prin schițarea unei scuze asupra impietății ce o comitea, ne permite să ne facem o oarecare idee despre indignarea provocată în rîndurile opiniei publice, de indiscreția medicului papal. „Am achiziționat — se spune în această notă — și publicăm

Pe această fotografie, înfățișîndu-l pe papă cu tubul de oxigen în gură, înainte de moarte, profesorul Galeazzi Lisi a încasat un milion și jumătate de lire.

(epurate de anumite amănunte ce le considerăm indiscrete) extrase din jurnalul medicului pontifical, profesorul Galeazzi Lisi, care a înregistrat desfășurarea ultimelor ore ale lui Pius al XII-lea. Acest „document" a fost cedat, la un preț foarte înalt, altor mari cotidiene europene și americane și deoarece el va fi oricum dat publicității, noi am considerat (din grija de a ne informa cititorii) să li-l oferim spre lectură. Dînd la o parte această exigență, ne dăm seama de perplexitatea ce o va suscita „memorialismul" acelora care, în urma unei lungi și fericite familiarități cu personaje destinate istoriei, au găsit oportun să divulge fapte și detalii care altă-dată ar fi fost ținute într-un strict secret".

Scandalul stîrnit în jurul profesorului Galeazzi, unul din înaltele persona. lități din slujba Sfîntului Scaun, a luat asemenea proporții, în Italia și întreaga lume catolică, încît Galeazzi a fost dat în judecată și amenințat cu excluderea din corpul medical italian. (Lui, puțin îi pasă — precum a declarat. Și-a făcut o situație „mulțumitoare" și de altfel are de gînd să plece în America!) E vorba însă doar de măsura luată pentru a atenua măcar, impresia detestabilă produsă asupra opiniei publice, mai ales catolice, uluită de descoperirea unor asemenea moravuri în „cetatea sfîntă" a Vaticanului.

Fără succes însă, fiindcă moartea papei a fost un prilej ca și alte amănunte la fel de puțin „sfinte" în legătură cu viața din Vatican, să fasă la lumina zilei... E vorba de o serie de alte afaceri scandaloase, din cele mai diferite domenii, care constituie o oglindă fidelă a realităților din Cetatea pontificală, a realităților de obicei cu grijă ascunse în fața opiniei publice. Cititorii noștri vor avea prilejul să cunoască o parte din ele.

A. STANCIU

MĂREȚUL PLAN DE 7 ANI

(Urmare din pag. I-a)

lui cincinal, scriibi plătiți ai marelui capital și-au lansat ca la comandă ironiile calificîndu-l ca „utopie", „fantezie" etc. Ziarul „NEW YORK TIMES" scria în noiembrie 1932: *„Planul industrial cincinal, care vrea să sfideze orice simț al proporțiilor și să-și atingă scopul, „indiferent cu ce cheltuieli", cum adesea s-a lăudat cu mîndrie Moscova, în realitate nu este un plan. Este o speculație".* Cu alte cuvinte, ziarul american mergea pînă acolo încît refuza să recunoască existența unui plan, considerînd primul cincinal o simplă plăsmuire și-i prooroceа eșecul. Ca el, multe alte ziare făceau declarații asemănătoare. Dar istoria avea să le ofere o lecție și încă una usturătoare, obligîndu-le să renunțe de a mai vedea cu ochelari de cal, epocalele realizări ale economiei sovietice. Cît de mult spune în această privință schimbarea produsă de atitudinea ziarului mai sus citat. Același „NEW YORK TIMES" care în noiembrie 1932 nici nu voia măcar să recunoască existența primului plan cincinal, declară în noiembrie 1958, după publicarea cifrelor de control ale dezvoltării economiei naționale a U.R.S.S. pe anii 1959—1965: *„Rusia, care acum 40 de ani era o țară înapoiată, poate servi ca exemplu de dezvoltare economică rapidă. Aceasta va produce fără îndoială o profundă impresie asupra popoarelor care în condițiile capitalismului nu găsesc căi pentru a scăpa de sărăcie"*... Cu alte cuvinte ziarului „New York Times" i-au trebuit mai bine de un sfert de veac să-și dea seama că planurile cincinale sovietice nu sînt simple vorbe, că pe baza lor U.R.S.S. a atins un grad de dezvoltare care stîrnește admirația întregii lumi.

Așa dar, pînă și cei mai înrăiți adversari ai Uniunii Sovietice sînt nevoiți astăzi, în fața impetuoasei dezvoltări a economiei sovietice, să confirme că poporul sovietic a parcurs în tr-o perioadă de numai cîteva decenii un glorios drum, că viitorul, așa cum este oglindit în grandiosul plan de 7 ani, îi rezervă și mai răsunătoare realizări.

Etapa hotărîtoare a întrecerii cu lumea capitalistă

Tezele raportului lui N. S. Hrușciov au venit să arate întregii lumi că, în prezent, datorită succeselor răsunătoare obținute de oamenii sovietici, U.R.S.S. intră într-o nouă perioadă a dezvoltării sale — perioada construcției desfășurate a societății comuniste. *„Principalele sarcini ale acestei perioade* — se arată în teze — *vor fi crearea multilaterală a bazei tehnico-materiale a comunismului, întărirea continuă a puterii economice și de apărare a patriei noastre și, concomitent, satisfacerea tot mai deplină a nevoilor materiale și spirituale ale poporului sovietic. Aceasta va fi etapa hotărîtoare a întrecerii cu lumea capitalistă cînd practic trebuie îndeplinită sarcina istorică de a ajunge din urmă și a întrece cele mai dezvoltate țări capitaliste în ce privește producția pe cap de locuitor. Partidul comunist, întregul popor sovietic sînt ferm convinși că această sarcină va fi rezolvată cu succes".*

Într-adevăr, urmărind drumul parcurs de Uniunea Sovietică în cei 41 de ani ai existenței sale, cunoscînd însuflețirea cu care oamenii sovietici răspund întotdeauna chemărilor partidului, nu poți să nu-ți dai seama că grandioasele sarcini cuprinse în planul de 7 ani vor fi traduse cu siguranță în viață. O garanție în plus a succeselor viitoare o constituie ritmul și proporțiile dezvoltării economiei Uniunii Sovietice în comparație cu economia principalelor țări capitaliste. În 1957 producția globală a industriei sovietice a fost de 33 de ori mai mare decît în 1913; în același timp, în Statele Unite acest spor nu a fost decît de 4,1 ori, în Anglia de 1,8 ori, iar în Franța de 2 ori. Or tocmai aceasta vine să arate că dezvoltîndu-se mai departe în același ritm, Uniunea Sovietică va reuși să-și îndeplinească sarcina de a ajunge din urmă și de a întrece principalele țări capitaliste.

Planul de șapte ani (1959—1965) face parte integrantă din planul de perspectivă pe următorii 15 ani a cărui îndeplinire va crea condițiile necesare pentru desăvîrșirea trecerii la comunism. În cursul acestei perioade pe baza ritmului rapid de dezvoltare, Uniunea Sovietică va reuși în aproximativ 12 ani să ajungă din urmă și să depășească nivelul de producție al S.U.A. pe cap de locuitor. Ea se va situa pe primul loc în lume atît în ce privește volumul absolut al producției pe cap de locuitor, cît și în asigurarea celui mai înalt nivel de trai din lume pentru populația sa. Iar aceasta va constitui un fapt de importanță istorică mondială căci va consemna victoria socialismului asupra capitalismului.

Planul de șapte ani, ale cărui directive sînt cuprinse în tezele raportului lui N. S. Hrușciov, reprezintă o etapă hotărîtoare în domeniul creării bazei tehnico-materiale a comunismului și în asigurarea victoriei socialismului în întrecerea sa cu sistemul capitalist. Este suficient să-ți arunci o scurtă privire asupra cifrelor de control pentru a-ți da seama că în viitorii 7 ani Uniunea Sovietică va atinge un ritm de dezvoltare nemaicunoscut de nici o altă mare putere industrială. Care sînt așadar aceste cifre și ce înseamnă ele?

La sfîrșitul perioadei de 7 ani, adică în 1965, producția globală a industriei sovietice urmează să crească față de 1958, cu aproximativ 80 la sută; producția mijloacelor de producție cu 85-88 la sută, producția bunurilor de consum cu 62—65 la sută. Atunci cînd planul va fi un fapt împlinit U.R.S.S va produce: 65—70 milioane tone fontă, adică cu 65—75 la sută mai mult decît în 1958; 86—91 milioane tone oțel sau cu 56—65 la sută mai mult decît în prezent. Se prevede o dezvoltare accelerată a industriei chimice și o sporire considerabilă a extracției de petrol. Volumul global al producției chimice va crește de aproximativ trei ori, iar extracția de petrol va ajunge în 1965 la 230—240 milioane tone, adică va fi sporită de peste două ori față de 1958. Traducînd în viață ideile lui Lenin cu privire la electrificarea completă a Uniunii Sovietice se va lărgi considerabil construcția centralelor electrice a căror putere instalată va crește de peste două ori.

Paralel cu dezvoltarea industriei grele un puternic avînt îl vor lua și celelalte sectoare ale economiei naționale. Industria ușoară își va spori producția de aproximativ 1,5 ori. Ea va ajunge să producă îmbrăcăminte și încălțăminte într-un asemenea ritm încît la sfîrșitul perioadei de 7 ani U.R.S.S. va atinge nivelul S.U.A. atît în ce privește volumul global al producției, cît și în ceea ce privește producția pe cap de locuitor. Volumul producției agricole va crește în 1965 față de 1958 de aproximativ 1,7 ori. Producția celor mai importante produse agricole la suta de hectare de teren arabil-o va depăși producția actuală în S.U.A.

Toate aceste realizări luate la un loc vor face nu numai ca puterea economică a Uniunii Sovietice să crească într-o proporție nemaiîntîlnită ci vor avea o uriașă înrîurire asupra creșterii nivelului de trai al maselor. Ca rezultat al înfăptuirii planului de 7 ani, veniturile reale ale muncitorilor și funcționarilor vor spori în medie cu 40 la sută iar ale colhoznicilor cu cel puțin 40 la sută. Oamenii muncii din Țara Sovietică se vor bucura de ziua de muncă și săptămîna de lucru cele mai reduse din lume; ei vor lucra, în genere, 6—7 ore pe zi, timp de 5 zile pe săptămînă, două zile pe săptămînă fiind libere.

Un puternic avînt va lua știința și cultura. Așa cum se poate vedea din Tezele C.C. al P.C.U.S. și al guvernului sovietic cu privire la dezvoltarea învățămîntului, școala, legată și mai mult de practică, de viață, va contribui la rîndu-i, prin cadrele ce le va ridica, la îndeplinirea grandioaselor sarcini care stau în fața poporului sovietic.

Privind cifrele tezelor lui N. S. Hrușciov milioane de oameni își dau seama mai mult decît oricînd de ce resurse inepuizabile dispune Marea Țară a Socialismului și cît de absurde sînt acțiunile acelora care încearcă să pună grea piedică orînduirea socialistă și să răpună din slăvi capitalismul. Căci, în timp ce în țările capitaliste criza face adevărate ravagii închizînd porțile uzinelor, sporind numărul șomerilor, în Uniunea Sovietică oamenii muncii obțin asemenea realizări și-și făuresc astfel de planuri care ridică civilizația umană pe culmi nebănuite.

Grandiosul plan de 7 ani vine să arate în același timp că numai o țară care dorește cu adevărat pacea și care luptă pentru consolidarea ei poate să elaboreze sarcini de asemenea proporții. Ori, se știe că de-a lungul întregii sale existențe Uniunea Sovietică a luptat cu însuflețire tocmai pentru atingerea acestui nobil țel. Adversară hotărîtă a întrecerii în domeniul cursei înarmărilor promovată de puterile occidentale, ea lansează din nou țărilor capitaliste o chemare la o altfel de întrecere, o întrecere pe cale pașnică.

Programul construcției desfășurate a societății comuniste în Uniunea Sovietică are o imensă însemnătate internațională. Planul de 7 ani marchează etapa hotărîtoare în întrecerea socialismului și capitalismului. În următorii 7 ani, ca rezultat al colaborării tot mai strînse dintre țările socialiste, forțele lagărului socialist vor crește nemăsurat de mult. În 1965 țările socialiste vor realiza mai mult de jumătate din întreaga producție mondială. Iată de ce grandiosul plan al Uniunii Sovietice umple de mîndrie și admirație pe toți prietenii sinceri ai poporului sovietic, care își dau seama că prin îndeplinirea sarcinilor lui măreț, forțele păcii și ale progresului se vor întări tot mai mult, că socialismul va cîștiga întrecerea cu orînduirea capitalistă.

Nicolae N. LUPU

PRETUTINDENI

CONFORM planurilor prevăzute, în anul 1965 în R. Cehoslovacă se vor produce 100.000 de automobile. Pe șoselele țării vor circula atunci 460.000 de automobile, iar la fiecare al 31-lea cetățean va reveni cîte un autoturism.

●

LA ZAPOROJIE (din R.S.S. Ucraineană) s-a inaugurat recent un nou post de televiziune.

●

CUNII din Anglia se pot socoti de acum încolo printre cei mai fericiți patrupezi din lume. Societățile de asigurare au primit dispoziții să primească asigurări pe viață și boală a oricărui cîine din Marea Britanie. Asta, fiind că toate celelalte probleme majore au fost rezolvate...

●

EXPOZIȚIA agricolă și industrială a U.R.S.S. din Moscova a fost vizitată în acest an de peste 5 milioane persoane.

●

RECENT a avut loc la Coburg, în Germania, un congres anual al medicilor. Portarul unui hotel nepu. tînd descifra fișele de identitate completate de unii medici a recurs la ajutorul celei mai apropiate farmacii, unde farmacistul cu desinvoltură l-a dat toate explicațiile...

●

UN ZIAR din Lancashire a publicat următorul anunț al unui copil în vîrstă de 10 ani: **„Vreau să cunosc pe foștii colegi de școală ai tatălui meu (Peter Rewe), pentru a afla dacă a fost sau nu un elev bun, întrucît îmi face mereu reproșuri în această privință".**

●

LACUL Cercan (1500 km2) din R. P. Chineză conține sare pentru a servi necesităților a 640 milioane de oameni timp de 10.000 de ani.

●

PENTRU a împiedica diversele mode occidentale extravagante, studenții din Cairo au cerut în unanimitate să li se dea uniforme.

●

O ASOCIAȚIE austriacă a celor care au orbit în timpul războiului a luat inițiativa creării unei bibliotec... vorbitoare. Această bibliotecă neobișnuită, creată prin donații ale

populației, cuprinde în loc de cărți benzi de magnetofon, pe care se află imprimate în lectura unor autori, diverse romane. În fotografie, un colț al bibliotecii vorbitoare.

●

LA BARAJUL de la Lipno, în R. Cehoslovacă, sînt montate instalații de televiziune industrială. Aparatul de recepție este instalat în partea subterană a hidrocentralei, iar ecranul în cabina dispecerului care se află la suprafață. Aparatul de televiziune permite să se urmărească cu ușurință montarea aparatelor și a grupurilor de turbine la stația subterană, precum și desfășurarea lucrărilor de montare.

●

PE PLAJA San Carre de Marina din insula Majorca una din insulele Baleare, a căzut recent un aerolit — corp provenit din spațiul interplanetar. Unele fragmente ale aerolitului ce s-a împrăștiat pe o rază de 100 metri, cîntăresc peste 500 kgr.

●

LA MOSCOVA, în numeroase școli medii se învață limba chineză.

●

NUMĂRUL studenților înscriși la universitățile din U.R.S.S. atinge impresionanta cifră de 2.150.000.

●

MEDICUL german Muting a făcut asupra lui o experiență interesantă, ajungînd la concluzia că o injecție zilnică cu 200 mg de vitamină B1 te ferește de... tîntari.

●

POLIȚIA din Rio de Janeiro era în stare de alarmă. Trebuia capturat teribilul Ferreira, „asul" isprăvilor tîlhărești. În timp ce agenții urmăreau diferiți suspecți, cel calificat „inamicul public nr. 1" își povestea amintirile în fața postului de televiziune local, relatînd isprăvile sale și ale complicilor săi.

●

ÎN ORAȘUL Bremen (R.F. Germană) posesorii de caterinci au trebuit să dea un examen profesional. În

fotografia noastră e înfățișat un aspect de la „examenul de admitere".

●

UN ȘOFER care conducea o mașină pe autostrada Hamburg—Bremen (R.F.G.) a văzut în lumina farurilor o făptură făcîndu-i semne disperate să oprească. Mare i-a fost mirarea cînd constată că îi oprise o femeie cu desăvîrșire goală. Din relatările femeii, s-a putut dumiri asupra acestei apariții nocturne stranii. Niște soldați americani cu care călătorise într-o mașină i-au furat hainele, după care au părăsit-o la marginea șoselei. Moravuri ale trupelor de ocupație!

●

NICOLE MONCAT, stevardesă pe un avion de pasageri, are la activul ei 10.000 ore de zbor, ceea ce echivalează cu înconjurul pămîntului de 125 ori sau cu parcurgerea distanței Pămînt-Lună și retur de 6 ori. Un adevărat record...

●

O ADEVĂRATĂ „arcă a lui Noe" posedă M. Dandelat din Boulogne pe Sena. El îngrijește în locuința sa peste 80 de animale, printre care: cîini, pisici, un măgar, patru maimuțe etc. Soția lui a fondat și o societate de protecție a animalelor. Toate bune, numai că vecinii sînt îngrijorați de o asemenea menajerie, instalată în apropierea locuințelor lor.

●

MEDICUL suedez Foldes susține că un regim alimentar fără sare încetinește căderea părului.

Faima sălăștenilor

Despre faima corului din Săliște aflăsem întîmplător, cu cîteva luni în urmă. Îmi propusesem atunci să-l vizitez la primul prilej oferit. Și iată că treburile purtîndu-mă înspre Sibiu, s-a nimerit să poposesc la Săliște tocmai în preajma aniversării a 75 ani de viețuire a corului.

I-am găsit pe sălășteni pregătind sărbătoarea cu același entuziasm și dragoste care au caracterizat întreaga activitate a corului de-a lungul tuturor celor aproape opt decenii de existență. Și în fierberea acestor pregătiri am reușit — cu destulă greutate și cu ajutorul actualului dirijor Aron Bogdan — să spicuiesc momente din viața și tradiția artistică a corului, momente care oglindesc în mică măsură, dar sugestiv, drumul străbătut de corul din Săliște în 75 ani.

Începuturile cîntării corale se leagă în Săliște de figura unui compozitor și dirijor de seamă, Gheorghe Dima. Acesta a înființat în anul 1883 un mic cor bărbătesc pe patru voci, pe scheletul căruia s-a dezvoltat apoi un puternic cor al meseriașilor. Corul devine mixt abea în 1888, iar cîțiva ani mai tîrziu îl regăsim sub numele de „Reuniunea română de cîntări". După cum reiese din documente, scopul „Reuniunii" era cultivarea muzicii vocale și instrumentale. Ea avea însă și un scop politic bine determinat, unirea poporului în lupta pentru eliberarea de sub jugul habsburgic. Într-unul din documentele îngălbenite de scurgerea vremii, păstrate de sălășteni, se poate citi: „Pe vremurile acelea, între puținele mijloace de educație națională, cîntecul și muzica erau aproape singurele care mijloceau suspinele și dorințele sufletelor și inimilor noastre între acei frați pe care-i despărțeau niște munți foarte înalți, dar totuși prea scunzi pentru ca să poată opri de însuflețire, de mîndrie, de înduioșare". *Pe măsură ce treceau anii, repertoriul corului se îmbogățea, cucerind dragostea tuturor celor care-l ascultau. La invitația lui G. Kiriac, în 1906, sălășteni trec munții și-și exprimă prin cîntec, alături de moți și bănățeni, la Arenele Romane din București, dragostea de țară.*

După o serie de succese răsunătoare, pe măsură ce situația social-economică a comunei se schimba — oierii se împuținează, au apărut negustorii, burghezia, partidele și bineînțeles dezbinările — corul din Săliște începe să regreseze. El își reia activitatea după primul război mondial, iar odată cu sfîrșitul celui de-al doilea război mondial corul începe a doua sa viață, o viață bogată, plină, strălucitoare.

★

Corul sălășteniior a crescut în ultimii zece ani încă odată. El numără astăzi peste 100 de coriști, tineri și bătrîni, muncitori, oieri și intelectuali. Împreună, ei cîntă vestite cîntece populare ca „Poemul munților", „Bătrînu-n horă", sau „Cucuruz cu frunza-n sus", apreciate astăzi tot atît de mult ca și în urmă cu 75 ani. Repertoriul corului s-a îmbogățit cu cîntece închinate luptei clasei muncitoare și țărănimii muncitoare, cu cîntece închinate prieteniei romîno-sovietice, cu prelucrări din folclorul românesc. Sub conducerea dirijorului Aron Bogdan, corul a obținut numeroase diplome și a cîștigat mai multe premii. Corul din Săliște se poate mîndri bunăoară cu premiul I la sărbătoarea centenarului revoluției din 1848. În 1951 același cor obține premiul I în cadrul celui de-al doilea concurs pe țară al formațiilor artistice de amatori. În 1954 el obține premiul III la festivalul internațional al tineretului, etc.

În ultimii ani, faima corului

Corul sălășteniior acum 50 de ani...

...și azi.

trecerea vaietelor și a suspinelor noastre la aceia cărora le erau adresate".

În scurtă vreme măestria artistică a coriștilor s-a ridicat pe o treaptă superioară, iar faima corului a trecut granițele înguste ale comunei, răspîndindu-se în Ardeal. „Telegraful român", presa vremii, (1902) aduce elogii corului din Săliște, care în cadrul unui concert dat de mai multe coruri la Sibiu, s-a remarcat în mod deosebit.

„...Cel care a stîrnit însă furtună de aplauze, și a trecut să cînte de două ori fiecare cîntare a fost corul din Săliște, condus de învățătorul Crișan. Au cîntat „Fîntîna cu trei izvoare", „Inimă de român" și „Răsunetul Ardealului". În deosebi acesta din urmă lacrimi ne-a stors, lacrimi din Săliște a trecut dincolo de hotare, și așa se face că aproape toate delegațiile străine ca cele din Coreea, Vietnam, India, U.R.S.S. Argentina, Danemarca, Italia și altele, trecînd prin țara noastră, au ținut să asculte corul din Săliște și l-au apreciat după merit.

Corul din Săliște împlinește astăzi 75 de ani de existență. Trei pătrimi de veac în care printr-o bogată activitate el a contribuit la formarea culturii oamenilor de la poalele munților Cibinului și încă mult mai departe. Apreciați și cinstiți de toți cei care i-au ascultat și de cele mai înalte foruri culturale din țara noastră, pentru cei din corul Săliște există astăzi un singur drum înainte!

Alice MIHALCEA

UN NOU TEATRU IN BUCUREȘTI ȘI... IN REGIUNE

Dacă v-ar spune cineva că regiunea București este singura din țară care nu are un teatru propriu, ați rămîne desigur mirați. Cum se poate? Doar în București își au sediul atîtea teatre cunoscute și apreciate. Aici constă eroarea fundamentală: confundarea orașului București cu regiunea București. Teatrele din Capitală deservesc regiunea într-o măsură mult prea mică, cu totul insuficientă și astfel s-a ajuns la situația paradoxală ca regiunea cea mai mare a țării (1.700.000 locuitori), cea mai apropiată de cel mai dezvoltat centru cultural al țării să aibă o activitate teatrală nesatisfăcătoare și să fie bîntuită de „molima șușanelelor".

Iată un lucru de care s-au sezisat forurile superioare și, datorită sprijinului comitetului regional P.M.R. și al comitetului executiv al sfatului popular regional București, problema e în curs de rezolvare.

Ce este...

Dar s-o luăm metodic. Documentîndu-ne mai bine asupra problemei, vom afla că, totuși, de șapte ani de zile există un teatru al regiunii. Din păcate, în ciuda cîtorva realizări meritorii, teatrul n-a avut o activitate organizată. În primul rînd n-a avut un sediu corespunzător.

Avînd înțelegerea comitetului orășenesc P.M.R. și al Sfatului Popular al Capitalei, Teatrul regiunii e pe cale să rezolve această problemă.

În al doilea rînd, teatrul n-a avut un ansamblu care să poată face față cerințelor unei regiuni atît de mari. Problema s-a rezolvat. Un concurs care a avut loc în cursul săptămînii trecute a dus la completarea trupei cu noi interpreți de dramă, comedie, estradă, muzică populară și balet. Din ansamblul teatrului fac parte acum artiști cunoscuți ca Petru Asan, Gh. Papanicola, Lucia Zorini, Petre Gusti, Vili Donea, precum și elemente tinere ca Andrei Armancu, Vera Lungu, Ion Dronea, P. Secăleanu, Ioana Butnaru, Ioș Florica, Maria Damian, etc.

...și ce va fi

Odată rezolvate aceste probleme și asigurată colaborarea unor maiștri necontestați (regizorul Nicușor Constantinescu, compozitorii Gherase Dendrino, N. Patrichi, coregraful Oleg Danovski, scenograful George Voinescu, colaboratori permanenți cărora li se vor adăuga numeroși alții în funcție de preocupările variate ale ansamblului) teatrul a pornit pe noul drum.

Se pregătește un spectacol de revistă care se va juca în principalele orașe ale regiunii București, Alexandria, Giurgiu, etc. În fiecare oraș se va da un număr de spectacole, iar apoi trupa se va împărți în două echipe, fiecare dintre ele urmînd să joace în satele din jurul orașului respectiv programe speciale, pătrunzînd pînă în comunele cele mai îndepărtate.

Atît spectacolul pentru orașe, cît și cel pentru sate, vor reflecta prin text, muzică, montare, specificul folcloric al regiunii București. Ceea ce vrea să aducă nou acest spectacol, spre deosebire de celelalte producții ale genului, este predominanța umorului pozitiv, constructiv. Urmărind popularizarea hotărîrilor Consfătuirii de la Constanța, tematica spectacolului va acorda o importanță deosebită problemelor economice ale regiunii.

În același timp, teatrul studiază problema înființării unei secții de dramă și comedie precum și a unei secții de păpuși, secții a căror activitate principală urmează să se desfășoare în regiune.

Sprijin deosebit mișcării artistice de amatori

În convorbirea pe care am avut-o cu prilejul vizitei făcute la teatru, tovarășul director Ioan Coman, după ce ne-a expus planul de activitate al teatrului, a ținut să sublinieze în mod special următorul aspect al activității pe care și-o propune teatrul:

— *Vreau să folosesc și să îmbogățesc aici experiența pe care am avut-o în calitate de director al Teatrului de Stat din Bacău, pe linia sprijinirii activității artiștilor amatori. Vom înființa pe lîngă teatrul nostru un studio al artiștilor amatori; vom înființa în regiune mai multe puncte de consultație pentru artiștii amatori; vom lua sub patronajul nostru echipe artistice din gospodării agricole de stat și gospodării agricole colective, ajutînd activitatea culturală din aceste unități socialiste. Vom căuta formele cele mai variate pentru a ține un contact permanent și strîns cu oamenii muncii din regiunea București.*

Sper că prin toată activitatea noastră să corespundem încrederii și sprijinului ce ni s.a acordat de către comitetul regional de partid, de către sfatul popular regional și de către Departamentul Culturii.

Cornel MÎNDRUȚ

MASACRUL rock'n - roll - ului

Legenda spune că atunci cînd Orfeu a coborît în infern în căutarea Eurydicei, a reușit să îmblînzească fiarele sălbatice, strașnicele păzitoare ale împărăției întunericului, numai cu cîntecele sale. Această legendă a antichității simbolizează, fără îndoială, credința că muzica are un efect înălțător asupra celor ce o ascultă, făcîndu-i mai umani și mai blînzi. Și credința a dăinuit, timp de veacuri, pînă în zilele noastre...

...Mai exact, pînă la nașcocirea rock'n roll-ului, căci de atunci lucrurile s-au schimbat. Și cele ce urmează sînt de natură să confirme că există și — cu iertare fie zis — muzică, ce face din oameni fiare.

În seara cînd Bill Haley, faimosul „ganster al rock'n roll-ului", așa cum îl numește presa vest-europeană, își anunțase concertul extraordinar în Berlinul occidental, uriașa sală a Sportpalastului era țixită. 7000 de huligani vest-berlinezi au venit să-și admire idolul, îmbrăcați care de care mai fistichiu: cu pantaloni strîmți, bătuți cu ținte, cu jachete de piele sau de mătase (unii chiar cu piei sau imitații

Huliganii urlă ca niște fiare dezlănțuite...

de piei de tigru pe spate, spre a fi în ton cu producția „artistică" la care aveau să asiste) și înarmați cu pocnitori, sirene, claxoane de automobil și alte „instrumente" la fel de muzicale. Chiar de la primele acorduri ale muzicii ei au început să bîțîie din cap, apoi să dea din picioare ca vitele și să sune din sirene și pocnitori.

N-a trecut multă vreme și cu nervii excitați la culme de „muzica" lui Haley, ei au năvălit, răcnind ca niște fiare, pe scenă de unde Bill și saltimbancii săi — prudenți după pățanii asemănătoare — au șters-o cît ai bate din palme. De-abia atunci s.a dezlănțuit adevărata isterie colectivă. Instinctele animale trezite au început să-și arate roadele. Pianul a fost răsturnat, panourile de publicitate zmulse, scaunele sfărîmate și microfoanele făcute praf. Un adevărat masacru al rock-ului — așa cum scrie revista „PARIS MATCH".

...după ce, în prealabil au fost „animați" de ciracii lui Haley prin saltimbăncării, ca cea din fotografie

La sfîrșitul spectacolului Palatul sporturilor arată ca un adevărat cîmp de luptă

A fost nevoie de 80 de polițiști și de o luptă de două ceasuri pentru evacuarea sălii. (La Hamburg, unde Haley a dat ulterior un concert, poliția a recurs la gaze lacrimogene spre a calma spiritele de furia distrugerii).

Bilanțul (numai la Berlin): 20 de arestați, 34 răniți din rîndurile spectatorilor, 5 din rîndurile polițiștilor, pe lîngă pagube materiale în valoare de 120.000 de mărci.

„Palatul sporturilor n-a mai suferit asemenea stricăciuni de la războiul încoace" — scria unul din ziarele vest-germane, îngrozit de cele ce s-au întîmplat. „Suma e enormă și nu poate fi acoperită din cele 30.000 de mărci pentru care am asigurat spectacolul" —se lamenta organizatorul concertului, un anume Kurt Collien, care deși conta — din experiență - pe anumite incidente, (drept care a și asigurat spectacolul la societatea de asigurări „Victoria") spera să-și asigure pînă la urmă un cîștig frumușel.

Întîmplarea de la Berlin e concludentă pentru scopul urmărit de cei ce au inventat rock-ul și tot restul acestei „culturi" transatlantice: acela de a trezi în tineretul din S.U.A. și țările ce le sînt aliate, instinctul de fiară, calitate indispensabilă viitorilor soldați ai N.A.T.O. Că acest gen de educație a și dat roade în Germania occidentală, nu e de mirare dat fiind locul ce-l ocupă aceasta în planurile atlantice ale americanilor. Ceea ce ne miră însă, e faptul că totuși e vorba de o țară al cărei popor a dat lumii pe Bach, pe Beethoven...

A. SOARE

ECOURI

LITERARE

● LA MOSCOVA se pregătește acum publicarea unui volum care va cuprinde corespondența purtată de M. Gorki, cu scriitori din străinătate. Din cele 450 scrisori, cea mai mare parte sînt adresate lui Romain Rolland, cu care M. Gorki a purtat corespondență începînd din anul 1916, timp de 20 ani.

● EDITURA „Amicii cărții progresiste" din Franța a editat recent romanul scriitorului bulgar Gheorghi Karaslavov, „Sved".

● LA VARSOVIA a avut loc de curînd prima întîlnire internațională a traducătorilor de literatură. În cadrul acestei conferințe traducători literari veniți din 27 țări ale lumii au făcut un schimb de experiență și de păreri asupra problemelor muncii lor.

● IN KAZAHSTAN a apărut de curînd primul număr al revistei „Cultura și viața".

● DE CURÎND a apărut cel de-al treilea volum al „Micii biblioteci republicane". Este vorba de piesa inedită a lui Georges Arnaud, „Maréchal P..." Tot editura „Editorii francezi reuniți" a scos cel de-al treilea volum al operelor lui Cehov (1886).

● ACADEMIA de științe pedagogice din U.R.S.S. pregătește publicarea unei enciclopedii pentru copii, în 10 volume.

● I. TURGHENIEV a purtat corespondență în mod permanent cu scriitori de renume ai Franței, Angliei, Germaniei, Italiei, Danemarcei, Suediei, Olandei și Statelor Unite. Institutul de Literatură rusă al Academiei de Științe pregătește acum publicarea a 6500 scrisori, în 12 volume, ale marelui scriitor clasic rus. Scrisorile, care sînt în posesia Institutului, îmbrățișează o jumătate de secol (1831—1883) timp în care Turghieniev s-a aflat nu numai în centrul mișcării literare ruse, ci și în centrul mișcării literare din Europa occidentală.

● IN ANII regimului de teroare al lui Feisal și Nuri Said, mii de patrioți irakieni au fost exilați sau s-au refugiat de teama persecuțiilor, găsind adăpost în țările arabe vecine, mai ales în Siria. Ani de-a rîndul acești oameni au trăit departe de țară, familie, prieteni. Dorul de patrie, de familia pe care au părăsit-o, de palmierii de pe țărmurile Tibrului și Eufratului răzbate în versurile remarcabilului poet irakian Abd al-Vahhab al Baiati. După doborîrea jugului imperialist și proclamarea republicii în Irak, refugiații au început să se întoarcă acasă. Printre cei care s-au întors se găsesc și poetul Abd al-Vahhab, scriitorul Malik Nuri și mulți alți reprezentanți de vază ai literaturii irakului. În noile lor lucrări ei proslăvesc bucuria eliberării.

● SUB TITLUL „Legile limbii indoneziene", a apărut recent la Djakarta o gramatică în două volume. Autorul lucrării este un tînăr filolog indonezian Slametmulian. Specialiștii apreciază gramatica drept o importantă lucrare de cercetări științifice privind studiul gramaticii indoneziene. Precum se știe, elaborarea științifică a problemelor referitoare la limba indoneziană se găsește într-un stadiu incipient. De aceea, apariția oricărei lucrări consacrată acestei teme constituie un eveniment de seamă în domeniul lingvisticii.

● IN U.R.S.S. au apărut recent în limba franceză o serie de cărți mult apreciate de cititori. Printre acestea menționăm „Poemul pedagogic" de A. Makarenko, „Talleyrand", cartea academicianului sovietic E. Tarlé, „Vasili Surikov" de Makartev, carte închinată operei marelui pictor realist și altele.

● EDITURA australiană „Angus and Robertson" a scos de sub tipar o enciclopedie în zece volume. Referindu-se la această nouă lucrare ziarul „Tribune" scrie că enciclopedia prezintă australienilor patria lor într-un mod mai deplin decît s-a făcut pînă acum. Vechea enciclopedie australiană, apărută în 1925, cuprindea numai două volume și oferea o imagine foarte palidă asupra Australiei.

MUZICALE

● COMPOZITORUL ucrainean M. Polonski a creat „Balada Port-Saldului", după textul poetului A. Severnîi.

● IN ANUL 1960 se împlinesc 150 ani de la nașterea lui Chopin. Ministerul Culturii din U.R.S.S. a format de pe acum o comisie, prezidată de pianistul Lev Oborin, care să se ocupe de comemorarea marelui compozitor.

■ OPERA din Sverdlovsk a montat pentru prima oară în U.R.S.S. opera „Simon Boccanegra", de Verdi.

● AJUTAT de Iosef Svoboda, decorator șef la Teatrul Național din Praga, Teatrul de Operă și Balet din Novosibirsk a montat pentru prima oară în U.R.S.S. opera clasică cehă „Nora sa", de Leos Janacek.

CINEMATOGRAFICE

● **PÎNĂ** la sfîrșitul anului, cineaștii sovietici vor produce, în colaborare cu cineaștii din străinătate, 20 filme de lung metraj, 15 documentare și 10 filme de popularizare a științei. Printre filmele viitoare amintim **„Eliberare"** (coproducție sovieto-albaneză), **„Veghea"**, după I. Turghenev (coproducție sovieto-bulgară), **„Lenin în Polonia"** (cu R.P. Polonă) **„Sampo"** (în colaborare cu Finlanda) și **„Normandia-Niemen"** cu Franța.

● **„COCIUBEI"**, cunoscutul roman al lui Arkadi Perventev despre eroul legendar al Marii Revoluții, va fi realizat la studiourile „Lenfilm", în regia lui I. Ozerov.

● **MARCEL PAGLIERO** va turna ca primă coproducție sovieto-franceză, filmul **„20.000 leghe sub mări"**, după binecunoscutul roman cu același titlu al lui Jules Verne. Pentru a alege exteriorarele filmului el a călătorit timp de o lună și jumătate prin U.R.S.S. și R. P. Chineză, străbătînd o distanță de 50.000 km. Interpreții acestui film în cea mai mare parte neprofesioniști, vor fi oameni sovietici, iar muzica îi aparține lui D. Șostakovici.

● **N. LEBEDEV**, regizorul mai multor filme sovietice pentru copii și tineret, turnează **„Adresa lui Ilici"**, după un scenariu de A. Popov. Rolul principal va fi interpretat de elevul Kolia Vasiliev.

● **REGIZORUL** Hanus Burger de la studioul pentru filme de popularizare a științei din Praga a turnat filmul în culori **„Ingerul 93"**, care cu mult umor arată felul în care rețeaua sanitară cehoslovacă acordă asistență medicală femeilor gravide

● **INSPIRINDU-SE** din povestirile scriitorului bulgar Elin Pelin, regizorul Marinovici turnează la Sofia filmul **„Bucuria celor sărmani"**.

● **IN U.R.S.S.** s.a luat de curînd inițiativa prezentării unor filme în versiune originală. Astfel, la cinematograful Metropol din Moscova, care dispune de trei săli, au rulat cu textul în limba franceză filmele: **„Fanfan la tulipe"**, **„Lady Hamilton"** și **„Hoțul din Bagdad"**.

Roza vînturilor

35 milioane de bilete mai puțin

Criza cinematografiei franceze, despre care am mai scris, continuă. După calcule sumare, anul acesta s-au vîndut față de anul trecut cu 35 milioane de bilete de cinema mai puțin.

La o anchetă asupra cauzelor crizei, organizată de revista „Arts", au răspuns:

JEAN WALD, secretar general al Federației naționale a cinematografiei franceze: „Criza este o consecință a mediocrității producțiilor. Publicul a devenit exigent, alege".

DIRECTORUL UNEI MARI SALI DE CINEMA: „N-aș trebui să spun nimic, deoarece patronii mei sînt și ei producători, însă trebuie să recunosc că criza nu afectează filmele bune".

J. DERNETAL, directorul „Paris"-ului: „Soluții? În primul rînd trebuie găsiți noi scenariști... Un film bun merge întotdeauna".

Ce refuză producătorii de filme să finanțeze...

Acum un an un film atrăgea atenția la Paris asupra unui tînăr regizor, în vîrstă de 27 ani: „Patrula de șoc" *de CLAUDE BERNARD-AUBERT, care trata un subiect tabu, războiul din Indochina. În ciuda succesului primului său film, regizorul a rămas multe luni fără de lucru, deoarece n-a găsit un producător dispus să-i finanțeze proiectul unui film antirasist,* „Les tripes au soleil". *Văzînd că producătorii îl sabotează, el s-a gîndit să lucreze filmul pe cont propriu. În ce mod vom vedea mai tîrziu.*

Scenariul lui Bernard-Aubert ne transportă într-un oraș imaginar, Cicada, pierdut în mijlocul unui deșert. Un grup de albi exploatează comunitatea neagră. Invitarea unui tînăr negru — reîntors din război — la o serată rezervată albilor, declanșează un program. Doi prieteni, un negru și un alb, fug pentru a găsi adăpost într-un oraș vecin. Pe drum ei găsesc în deșert, în mijlocul unei oaze necunoscute, o sursă de apă care ar putea reînvia deșertul, unde seceta bîntuie cu furie. Ei se reîntorc în orașul lor pentru a anunța vestea bună concetățenilor lor, dar sînt primiți cu gloanțe de huligani.

Regizorul filmului a făcut o serie de declarații în legătură cu filmul său din care redăm următoarele:

„Scenariul meu a fost scris înainte de evenimentele de la Little Rock, acum el devine de o prezentă actualitate".

„O să mă întrebați: unde am găsit banii necesari pentru a produce acest film? Dacă am reușit să turnez filmul, se datorează faptului că toți actorii și tehnicienii lucrăm fără bani, în contul rețelelor pe care le va realiza filmul".

...Și ce finanțează

În timp ce un film ca cel despre care am vorbit mai sus, „Les tripes au soleil", *nu găsește producător deoarece este un film care arată realitatea din țările capitaliste, producătorii cheltuiesc sume fabuloase cu turnarea unor filme diversioniste, rupte de realitate.*

Astfel, cunoscutul producător american Darryl Zanuck a cheltuit milioane de dolari ca să filmeze, în Africa Ecuatorială, un film a cărui acțiune principală o constituie o vînătoare de elefanți.

Filmul nu se bucură de succes, însă Zanuck a primit o medalie de la societatea pentru protecția animalelor...

IN JURUL UNEI MESE CU SCRIITORI DIN TOATĂ LUMEA

Va face o eroare profund regretabilă acela care va circumscrie Conferința scriitorilor țărilor Asiei și Africii, desfășurată la Tașkent, la aria intereselor pur literare. A vorbi de conferință, făcîndu-se abstracție de locul în care a avut ea loc, înseamnă a nu vedea sensurile ei mari, umane, (și deci politice), a-i limita sfera la unele — și ele deosebit de importante ca atare — rezultate organizatorice.

Dar conferința a avut loc la Tașkent. În capitala Uzbekistanului sovietic. Într-o republică unde s-au rezolvat cu succes în decursul deceniilor probleme acute astăzi pentru multe din țările Asiei și Africii. Într-o țară unde s-au găsit rezolvări practice la întrebări care frămîntă gîndirile.

Contactul cu realitatea sovietică a acționat asupra conștiințelor adunate la Tașkent ca un tonic generator de forță și încredere în puterile proprii. Și nu numai asupra scriitorilor Asiei și Africii. Au venit la Tașkent și scriitori din țările Europei și Americii. Și desigur una din marile cuceriri ale conferinței și chezășie a trăiniciei spiritului ei au fost întîlnirile prietenești, sondările reciproce și prieteniile care s-au legat. Nu puțin s-a făcut pentru aceasta. Și întîlniri organizate între diferite țări sau continente — și poate nu mai importante — discuții, nenumărate discuții între participanți.

Într-o seară, în jurul unei mese, s-au adunat scriitorii Europei și Americii veniți la conferință. Era alci și *Nicolai Tihonov* și *Konstantin Simonov*, *Boris Polevoi* și *B. Riurikov*, *Alexandr Ceakovski*, poetul *Raul*

Олжерд Войтасиевич,
Университет Варшавский,
Варшава, Польша

Autograful profesorului polonez Wojtasiewicz

Gonzales Tunlon din Buenos Aires, prozatorul *Francisco Coloane* din Santiago de Chile, poetul *Velso Mucci* din Roma, prozatorul *Ernst Schumacher* din München, *Herald Hauser* și *Jan Petersen* din Berlin, savantul *Trencsényi-Waldapfel Imre* din Budapesta, *Tefcros Anthias* din Cipru, romanciera *Shirley Graham Duboi* și savantul istoric *William Duboi* din S.U.A., scriitorii *C. Belfrage* și *Ralf Parker* din Londra poetul *Jan Drda* și *Gusta Fucikova* din Praga, *Lucia Demetrius* și mulți alții cărora li se adăugau mereu noi scriitori din Asia și Africa, atrași de discuțiile noastre...

Discuțiile abordau problemele cele mai diverse: problemele literaturilor naționale reprezentate de scriitori și ale creației proprii, ale mijloacelor mai eficace și durabile ale legăturilor dintre scriitorii diferitelor țări etc.

Boris Polevoi îi povestește lui Ian Petersen din R. D. Germană și Ernst Schumacher din R.F.G. despre noul său roman închinat antifasciștilor germani; filologul Trencsényi-Waldapfel Imre e cufundat într-o discuție filologică cu Velso Mucci, Aleksandr Ceakovski discută cu prozatorul albanez Fatmir Ghiata despre romanul acestuia ce urma să fie publicat în „Inostrannaia literatura", Simonov povestește unui grup despre munca sa interesantă de corespondent al „Pravdei" pentru Asia Centrală

Секретарю правления
писательской организации
Москва, центр
Воровского 52 Б. Полевой

Autograful scriitorului sovietic Boris Polevoi

și romanul oferit de această nouă realitate: „Stepa flămîndă"...

Stau alături de poetul bulgar Anghel Todorov, de prozatorul albanez Ghiata, de poetul chinez Ghe Bao-țiuan și un profesor de la Universitatea din Varșovia, Wojtasiewicz...

— *Ar fi bine să nu pierdem prilejul și să facem schimb de adrese* — îmi spune Anghel Todorov.

— *Să-și înscrie toți adresele într-un carnet și pe urmă ni le copiem*, completează ideea, Ghiata.

Și carnetul meu de note începe să circule în jurul mesei. Își înscriu adresele și numerele de telefon (cine știe, sosim pe neașteptate într-un oraș străin — prietenul poate fi găsit imediat), Anghel Todorov, Fatmir Ghiata, Ghe Bao-țiuan, carnetul trece mai departe la Wojtasiewicz, la Jan Drda, Gusta Fucikova, apoi zăbovește la Boris Polevoi, e reținut de B. Riurikov, apoi de Lucia Demetrius, de Cedric Belfrage, se oprește iar la scriitorul indian Sajjad Zaheer, la prozatorul indian Sant Singh Sekhon, la William Duboi și Shirley Graham Duboi, la Raul Gonzales Tunion, Francisco Coloane...

Ce s-a întîmplat? Pentru înscrierea unei simple adrese nu zăbovește prea mult carnetul? Prea mult se scrie și prea mult stau unii pe gînduri.

Mă ridic cerînd carnetul. Sur-

A noze vsego vyzdrav
Ulapella Tpaka
Dpyda

Autograful romancierei americane Shirley Graham Duboi

prizat! În loc de adrese pe foile albe au apărut tot felul de urări și însemnări. Ele sînt începute de Polevoi, care după cîte se vede a crezut că profesorul polonez care stătea alături i-ar

Ce conference joyeuse
Europe every hour,
and Ghana the Palefaces
has learned mycha
Cedric Belfrage
16 Talbot Square
London W.2

Autograful scriitorului englez Cedric Belfrage

cere cîteva rînduri. Descifrăm scrisul mărunt și dezordonat:

„Un salut din inimă prietenului polonez — Moscova, centru. Vorosikovo 52 B. POLEVOI".

B. Riurikov continuă urările nedînd nici o importanță adresei. Lucia Demetrius, la rîndul ei, notează: *„Cele mai bune gînduri prietenului din Polonia, aici la Tașkent, unde se adună atîtea gînduri bune și rodnice"*. Sărmanul nostru profesor de la Universitatea din Varșovia! De-ar fi știut cred că ar fi rosit pînă în vîrful urechilor.

Urările se termină aici. Pare-se că Cedric Belfrage a fost lămurit între timp: el își notează caligrafiat cu atenție adresa — dar

Amo al pueblo ruso,
y por lo mismo, a
todos los pueblos del
mundo
Raul Gonzales Tunion
19 octubre 1958

Autograful poetului argentinian Raul Gonzales Tunion

adaugă totuși în engleză: *„O conferință istorică — unde s-au întîlnit pentru prima oară cu toții, scriitorii Asiei și Africii Vor urma mari rezultate"*.

Scriitorul indian Sant Singh Sekhon a învățat în zilele acestea scrisul și cîteva cuvinte rusești. El caligrafiază cu greutate *„Eu iubesc poporul rus"* — numele și numărul de telefon.

E semnificativ.

Iar Shirley Graham Duboi, cunoscuta romancieră americană, se străduiește să scrie tot rusește, cerîndu-i apoi lui Simonov să-i corecteze greșelile gramaticale: *„Și eu iubesc poporul rus"*.

Semnătura romancierei americane e urmată apoi de fraza spaniolă a lui Raul Gonzales Tunion: *„Iubesc poporul rus și, datorită acestuia, toate popoarele lumii..."*

Și, în sfîrșit, tot în spaniolă: *„Iubesc și urăsc. Și ceea ce iubesc e soția mea, sînt copiii mei, e patria mea, poporul meu și Rusia mea* — FRANCISCO COLOANE".

Mărturii de credință? Nu. Însemnări întîmplătoare într-un

Amo y odio a lo
que quiero, a mi
mujer a mis hijos
a mi patria, a mi
pueblo y a mi Rusia
Francisco Coloane

Autograful prozatorului chilian Francisco Coloane

carnet de note, dar încărcate de profunde semnificații.

Să cunoști realitatea sovietică și să n-o îndrăgești pentru totdeauna — e imposibil.

Toma George MAIORESCU

ACUM UN SFERT DE VEAC

Urare la deschiderea facultății

În anul 1933 facultatea de medicină de la Iași și-a deschis porțile la începutul lunii noiembrie. Cu prilejul începerii cursurilor, decanul facultății a ținut să sublinieze momentul festiv printr-un discurs. Zicea el: „Criza morală a cuprins învățătorimea și pe învățăceii ei. Situația bugetară este foarte grea. Ni se spune că vor fi dizolvate unele facultăți, iar unele cursuri vor fi suspendate". Altă urare n-a mai făcut decanul la deschiderea facultății!

Soluția domnului ministru Madgearu

Din lipsă de local corespunzător și de fonduri bănești, artiștii de la Opera din București nu mai aveau posibilitatea să-și ducă activitatea. O delegație a lor s-a adresat atunci, în noiembrie 1933, domnului Madgearu, ministru de finanțe. Acesta, ascultînd doleanțele artiștilor, a spus că singura soluție este trecerea Operei, pînă la vremuri mai bune, la Teatrul Național. În felul acesta, zicea dumnealui, Opera va fi salvată. Va avea local impunător, iar Teatrul Național va cîștiga și el, evitînd spectacolele cu sala goală.

Și cînd te gîndești că la acest din urmă avantaj domnul ministru nici nu se gîndise înainte de a începe discuția cu artiștii Operei.

Ce nu poate fi sechestrat

Tot în noiembrie 1933 Ministerul de Finanțe a dat noi instrucțiuni adresate perceptorilor, privind sechestrarea bunurilor aparținînd celor datornici fiscului. În aceste instrucțiuni se preciza că „nu se vor putea urmări: paturile, așternutul și îmbrăcămintea strict necesară datornicului și familiei sale".

Generalul Uică se împotrivește

În urma unor discuții aprinse și îndelungate, primăria Capitalei a hotărît în noiembrie 1933 să împodobească „micul Paris din Balcani" cu o nouă vespasiană. O comisie de experți s-a deplasat pe teren și a stabilit locul potrivit: pe Calea Griviței, în apropiere de localul nr. 2 al Ministerului Apărării Naționale. S-au făcut proiectele trebuincioase și muncitorii au început lucrul. De intenția primăriei a aflat generalul Uică, comandantul corpului II de armată.

— Să se oprească lucrările! a decretat generalul.

Și cu ajutorul forței de care dispunea, generalul a alungat pe muncitori de pe șantier. A pus santinele acolo care aveau ordin să nu lase pe nimeni să se apropie de locul cu pricina.

Atunci, între reprezentantul forțelor armate și primăria Capitalei au început schimburi de mesaje. Nereușind să-l convingă în acest mod pe general, primarul a cerut sprijinul presei. Un redactor al „Adevărului" a și luat un interviu primarului în legătură cu acest diferend.

— Nu înțeleg de ce se opune generalul cînd realizarea noastră ar folosi și militarilor, declarase primarul.

— Nu are nici un drept, aprobă ziaristul.

— Și unde mai pui, continuă primarul, că am văzut asemenea instalație la Viena, în apropierea monumentului Sf. Pavel.

— Și la Vichy, în Franța, adăugă ziaristul, există drept în fața catedralei o instalație asemănătoare pentru domni și chiar doamne.

— Și atunci de ce se opune generalul?

După această campanie de presă, generalul nu s-a mai opus. Primăria dobîndise succesul. Sentinelele au fost retrase de pe șantier. Locul era liber. Lucrările puteau să înceapă.

Și au început. Primarul avea așa dar posibilitatea să înceapă lucrările pentru a instala pe Calea Griviței o vespasiană subterană, care avea să fie de folos și militarilor.

★

Încheiem aici cronica noastră pentru acest număr. Faptele relatate s-au petrecut acum 25 de ani. Despre ele a scris presa vremii. Și nu numai despre ele. Dar, despre altele și mai și, în cronica viitoare.

T. DUMITRESCU

CENTENARUL MĂRCII POȘTALE ROMÎNEȘTI

LEGENDA „CAPULUI DE BOUR"

SUS: *Poștalionul pe străzile Capitalei.* JOS: *La cap de poștă la Călugăreni*

Fotografii: Nicu VASILE

Întîmplările din viața unui popor se statornicesc deseori în amintiri, prin povești și legende care-i farmecă deopotrivă pe nepotul ce ascultă cu bărbie sprijinită în pumn și pe bunicul cu tîmplele ninse.

Prima marcă poștală românească, denumită „cap de bour", care a însemnat la vremea aceea, — adică acum un veac — mare minunăție, a fost și ea la rîndul ei un pretext pentru nesecatul izvor de imagini, pentru măiestria unieă a poporului. Și odată cu apariția acestei mărci poștale, s-a născut și legenda, care glăsuiește cam așa...

...Demult, demult de undeva de prin partea de miază-noapte a țării, a plecat cu alai și cu sunete prelungi de corn, la vînătoare, un domn pe nume Dragoș. Domnul, un iscusit și încercat vînător, se jurase însă să nu se întoarcă la castel fără capul unui bour, o pradă de care rareori ochiul vînătorului se putea bucura. Și-a alergat domnul, și-au alergat curtenii și cîinii au fost fugăriți pînă la istov, pînă cînd animalul, — vinat rar — le ieși înainte. Dar parcă era oblojit de mîinile unei vrăjitoare iscusite, că nici o săgeată nu se prindea de carnea lui. Și încrîncenatul bour s-a pus pe-o fugă nebunească: i-a purtat pe urmele lui pe domnul Dragoș și pe ceilalți vînători prin codrii umbroși și deși, peste coaste ascuțite de stînci, pînă la o apă care-și legăna albia către soare-răsare. Aici, pe malul rîului, bourul rănit de săgețile care plouau asupră-i, vrînd să scape de coții Moldăi, cîinele de vînătoare al lui Dragoș Vodă, s-a aruncat într-un lac unde apa făcea bulboane mari și se rotea ca un șfredel. Molda se aruncă și ea în apă pe urma bourului, dar se vede că vîrtejul viclean a prins-o pe biata cățelușă, care s-a înecat. Ajuns pe celălalt mal bourul se prăbuși și el. Dragoș Vodă, care-și iubea nespus de mult credincioasa cățelușă, o plînse cu lacrimi amare și-njunghie cu venin bourul, răpunîndu-l pe de-a-ntregul. În amintirea acelei zile de vînătoare, locul unde a căzut răpus bourul a primit numele de Boureni, iar apa care-a ademenit-o spre fund pe Molda, cățelușă domnului, s-a numit de-atunci Moldova. Dragoș hotărî apoi pe loc, mai privind odată în jur cu încîntare, să-și întemeieze în acest loc un voievodat și-și alese ca sigiliu domnesc „capul de bour".

Legenda spune că de-aici își trage denumirea prima marcă poștală românească de la 1858. S-ar putea să fie așa, sau s-ar putea să fie într-altfel. Oricum, curioșii — filateliști convinși ori nu — pot vedea prima marcă poștală „cap de bour" și altele care i-au urmat, la Expoziția internațională filatelică de la Palatul Poștelor din București, care s-a deschis drept omagiu, cu prilejul Centenarului mărcii poștale românești.

Anca VLAD

Cum se realizează iluzia mișcării pe film

Nici nu s-au stabilit bine legile artei fotografice, cînd geniul uman a descoperit un nou mod de a imprima realitatea din jurul lui, de data aceasta într-o formă mai perfectă: în mișcare.

Primele filme, fotografii mișcătoare, au trezit un entuziasm general în rîndul oamenilor, iar această nouă curiozitate tehnică, încet, încet, a devenit o artă iubită și extrem de populară.

Cum s-a reușit să se creeze iluzia mișcării pe film?

Au fost multe încercări. Ideia a pornit de la un cilindru pe care fixîndu-se fotografii sau desene, cu diferite faze de mișcare, prin rotirea acestuia privitorul are iluzia că fotografia a prins viață, iluzia de mișcare. Inventatorul american Edison, a completat această idee comercializînd-o într-un aparat popular, o cutiuță automată care, în schimbul unei monede arăta cîteva secunde de fotografie mișcătoare.

Invenția fraților Lumière a deschis definitiv drumul fotografiei mișcătoare. Pe un ecran improvizat, într-unul din restaurantele Parisului, spectatorii francezi s-au speriat de o locomotivă: ce proiectată pe pînză părea că năvălește spre ei.

Bunicii noștri își amintesc de întîmplări comice în legătură cu vizionarea primelor filme, căci într-adevăr imaginea de pe ecran nu mai era fotografie, era mișcare, era vie, iar spectatorii înspăimîntați fugeau uneori din sală.

Iluzia mișcării s-a creiat pe baza unei defecțiuni a ochiului omenesc — defecțiunea de-a nu putea înregistra pe retină o imagine după cealaltă fără pauză. Ochiul are nevoie pentru a înregistra o nouă imagine pe retină, de un mic interval. Tocmai această defecțiune a fost exploatată de tehnicieni, ca să creeze iluzia mișcării, pe baza fotografiei statice.

Acest lucru se petrece astfel:

Peste o fotografie, sau un desen reprezentînd o anumită fază de mișcare, se suprapune pe retină o altă imagine ce reprezintă faza de mișcare în continuare, apoi altă fază etc.

Tehnic, acest lucru se realizează așa:

Pe pelicula filmului se fotografiază pe rînd fazele de mișcare într-o succesiune normală, de mai multe fotografii pe secundă. Fotografia de pe film capătă viață proiectîndu-se cu același număr de imagini cu care a fost fotografiată acțiunea. Acest lucru pentru obținerea unei mișcări reale.

Pentru ca ochiul să nu sufere influența trecerii de la o fotografie la alta, aparatul de proiecție e dotat cu un instrument denumit opturator care, împiedică lumina să proiecteze imaginea pe ecran, timp de o fracțiune de secundă, timp în care se face trecerea de la o fotografie la alta.

Din practica cinematografiei, așa cum se numește fotografia mișcătoare, s-a ajuns la o uniformizare a numărului de fotografii pe secundă atît la filmare cît și la proiecție.

La început s-a folosit un număr de 16 fotografii sau fotograme cum se mai spune, pe secundă, atît la filmare cît și la proiecție. În practica filmului modern, se folosește la pelicula cu lățimea de 35 mm, sau 16 mm, 24 de imagini pe secundă, atît la filmare cît și la proiecție, ceea ce redă realitatea vieții într-un mod fidel.

Desigur v-ați întrebat vizionînd la cinematograf un documentar sportiv, cum s-a putut reda pe ecran imaginea detaliată a unei mingi de fotbal care, intră în plasă sau a unui atlet care sare în înălțime sau în lungime. Este procedeul filmării accelerate, o metodă de trucaj, filmîndu-se în loc de 24 imagini pe secundă, mai multe. S-a ajuns să se filmeze chiar mii de imagini pe secundă ca să se poată urmări mișcări repezi, cum ar fi traiectoria unui glonț sau explozii.

Aceste imagini redîndu-se cu 24 de fotograme pe secundă prin proiecție, se crează iluzia mișcării încetinite, lente.

Pentru a accelera iluzia mișcării, operația este inversă, adică, în loc să se filmeze cu 24 de fotograme pe secundă, se filmează mai puține imagini, uneori o fotografie la interval de ore, zile sau săptămîni.. Acest lucru se întrebuințează în filmările speciale, agricole, biologice, astronomice, într-un cuvînt de știință popularizată. E vorba de așa-zisa filmare lentă, care are nenumărate întrebuințări practice

I. LASCU
directorul studioului de diafilme I. Creangă

Cronica gastronomului

UMPLUTURĂ ÎN ALUAT

Nu cunosc numele autorului acestei gustoase mîncări de zile mari. Ei vădește o rafinată imaginație culinară. Meștera gospodină care a pregătit mîncarea, a binevoit să-mi transcrie și modul de preparație, dintr-un caiet gros, conținînd un mare număr de rețete românești. Regretînd că nu pot informa cititorul asupra istoricului mîncării, mă mulțumesc să transcriu la rîndu-mi rețeta (fac și eu ce pot!), începînd cu aluatul și terminînd cu tocătura.

Pentru fabricarea aluatului sînt necesare:

2 ouă
125 gr. untdelemn
250 gr. smîntînă consistentă.
½ linguriță sare
½ kilogram făină.

Se amestecă toate aceste laolaltă și se frămîntă bine aluatul care rezultă din amestec. După ce aluatul a fost îndeajuns frămîntat, se întind din el două foi: una mai mare și una mai mică. În foaia mare se va așeza umplutura, pe cînd cea mică va servi de capac acestui recipient comestibil. Foaia mare se așează într-o formă rotundă de tort, cu fundul și pereții unși în prealabil cu unt. Aluatul trebuie așezat în formă, întinzîndu-l pe pereți în sus, pînă aproape de margine (1 cm.). Marginea vasului trebuie să fie demontabilă, pentru că forma aluatului scos de la foc să nu sufere. Ajuns aici punem aluatul la rece, adică foaia mare în forma ei și cea mică pe fundul de lemn. Pentru a obține tocătura procedăm în felul următor: fierbem o găină cu toate zarzavaturile. După ce a fiert, cu un pahar de orez și trei pahare din zeama găinii facem un pilaf. Orezul nu trebuie complet fiert, căci va merge și la copt.

Portretul vecinei mele

Desen de V. VASILIU

Sărăm, piperăm. Aici un amănunt: în umplutură pot intra sau ouă răscoapte, sau ciuperci, sau și una și alta. Presupunem că nu avem decît ouă. În cazul acesta, fierbem 6 ouă tari. Scoatem carnea găinii de pe oase și o tocăm mărunt. Aducem forma de la rece și așezăm un strat de pilaf, un strat de carne tocată și iarăși un strat de pilaf. Tăiem ouăle răscoapte mărunt și le așezăm toate peste stratul de pilaf, potrivind în așa fel ca stratul de ouă să fie cam la mijlocul umpluturii. Peste stratul de ouă punem un nou strat de orez și peste el un alt strat de tocătură de găină, peste care punem ultimul strat de pilaf. După ce apăsăm umplutura cu o lingură de lemn, vine rîndul capacului de aluat. Îi dăm forma conică și după ce-i lipim de jur împrejur, îi facem o gaură la mijloc, prin care aburii care altfel ar amenința pereții aluatului, provocînd crăpături, se pot elibera ca din craterul unui vulcan-miniatură. Cu o pană muiată în gălbenușul unui ou, ungem capacul de aluat și punem la cuptor, unde lăsăm circa 45 de minute.

O propunere firească:
Cred că la așa dejun,
Nu se poate să lipsească
Și o sticlă de vin bun.
(Cel ce vrea să mă asculte
la mai multe).

PĂSTOREL

P. S. Cînd avem la dispoziție și ciuperci, ele trebuie rumenite în unt și amestecate cu tocătura de găină.

Mic îndreptar muzical

MAEȘTRII SIMFONIEI: J. HAYDN

JOSEPH HAYDN (1732—1809) a fost al doilea din cei 12 copii ai unui țăran de origine croată, foarte amator de cîntece și al unei foste bucătărese austriece. La vîrsta de 8 ani, micul Joseph a intrat ca copil în cor la catedrala Sf. Ștefan din Viena, unde și-a început educația muzicală mai mult ascultîndu-i pe marii maeștri decît învățînd direct cu ei. O tinerețe destul de aventuroasă, puțin boemă, și apoi o destul de timpurie afirmare a calităților sale remarcabile de interpret și componist. În 1755 a compus primul său quator; în 1759, prima sa simfonie. În anul 1761, Haydn a fost angajat ca *„vice-maestru de capelă"* al prințului ungur Esterhazy, care avea o strălucitoare reședință la Eisenstadt, în apropiere de Viena. Constituind o bună orchestră, timp de 30 de ani Haydn a avut rolul *„de a sta zilnic în anticamera prințului înainte și după dineu, pentru a putea primi ordinele stăpînului"*.

Oaspeții prințului Esterhazy, fermecați de arta micului dirijor, l-au creat faima în toate capitalele europene. Solicitat la Paris, la Londra, la Oxford, Haydn a cunoscut, în viață fiind, gloria și unele satisfacții de ordin pecuniar, — ceea ce n-a fost hărăzit și altor mari muzicieni ai timpului.

Haydn este socotit, pe bună dreptate, drept unul dintre clasicii simfoniei. După o serie de căutări, el construiește simfonia în patru părți (*Allegro, Andante* sau *Adagio, Menuet* și *Finale*), care va deveni construcția tradițională a acestui gen muzical. Muzica lui este veselă și optimistă, — *„adevărate cascade de ris copilăresc și spontan"*, care cucerește auditoriul. Avînd la dispoziție, în 1761, orchestra de la curtea prințului Esterhazy, învață să tragă toate foloasele pe care le oferă reunirea unor grupuri de instrumente variate și compune o muzică mai evoluată — seria de 30 de simfonii scrise între anii 1761—1781. După această dată, în simfoniile lui Haydn încep să apară evidente influențele lui Mozart, cu care Haydn a fost de altfel legat de o strînsă prietenie.

Simfoniile lui Haydn — după unii muzicologi — au avut o bogată sursă de inspirație în melodiile populare. Criticul Hadow demonstra că Haydn și-a manifestat naționalitatea sa prin folosirea, din cînd în cînd, a ritmurilor și cadențelor slave. Fiu al unui țăran croat, Haydn — spune Hadow — a păstrat toată viața lui caracteristicile rasei și ale clasei sale. El a fost, în primul rînd, un om din popor. De altfel însuși reședința lui timp de trei decenii, orășelul Eisenstadt, era foarte aproape de frontiera țării sale și educația muzicală a compozitorului a fost puternic influențată de tezaurul folcloric croat. Temele acestea folclorice au fost de multe ori introduse de Haydn în lucrările sale, împrumutînd cînd o frază, cînd un acord, cînd o melodie și prelucrîndu-le pe măsura stilului și a inspirației proprii.

Oricum, muzica simfonică a lui Haydn este clară, spontană, surprinzătoare, — trece fără nici o dificultate de la tonul pasionat, la reverie. O muzică plăcută, melodioasă, care încîntă un auditor foarte larg. Haydn era mîndru să arate prietenilor săi unele trofee ale carierei sale: tabacherele primite din partea unor mari personalități, ceasul pe care i l-a oferit Nelson, medalia ce l-au decernat-o muzicienii francezi, diplomele primite din partea Academiilor din Paris, Amsterdam și Stockholm.

Joseph Haydn a murit la vîrsta de 77 de ani, în plină glorie — regretat în mod unanim de toți cei care au apreciat grația și seninătatea muzicii sale.

M. NEACȘU

ȘTIINȚA și VIAȚA

Masele p astice și chirurgia

La intrarea în sala de așteptare a unui spital, un tînăr înalt de statură, cu părul blond, stă de vorbă cu o infirmieră. Văzîndu-l, nici nu-ți vine să crezi că acest om, atît de voinic, a fost supus recent unei operații dintre cele mai delicate. Înghițindu-i-se aorta, aceasta i-a fost înlocuită cu o aortă artificială din capron.

...Maria Cebotova, colhoznică din Bielorusia suferea de un anevrism (umflătură) la aorta abdominală. În cavitatea abdominală se formase o pungă de sînge de mărimea capului unui nou născut. Această tumoare amenința în fiece moment să se spargă. Deoarece examenele făcute au arătat că leziunile sînt foarte grave, o parte din aortă (pe o lungime de 20 cm.) și vasele pe care le forma prin ramificare, trebuiau neapărat înlocuite. Profesorul Vladimir Jmur a făcut o proteză din material plastic, pe bază de alcool clorovinilic. Operația de implantare a reușit perfect.

La Moscova, într-un laborator al Institutului de chirurgie a toracelui, se pot vedea mici cărămizi albe pe bază de alcool clorovinilic, de consistența unui burete, care înlocuiesc perfect țesutul uman viu. Puțin timp după operație țesutul conjunctiv se dezvoltă în interiorul organelor artificiale fabricate cu ajutorul acestui material plastic și proteza este astfel asimilată.

Citeodată se înlocuiesc prin materii plastice mici porțiuni de țesut. În urma unei maladii grave și a mai multor intervenții chirurgicale cerute de tratamentul unei hernii la un bolnav de vîrstă mijlocie, în peretele intestinului se formase un orificiu de mărimea unui pumn. Țesuturile vecine nu puteau să remedieze acest defect. Profesorul Jmur a hotărît să se confecționeze un perete din material plastic cu ajutorul căruia a astupat deschizătura celui din intestin. În momentul de față bolnavul este în mod practic vindecat. El poate să lucreze, să se dedice ocupațiilor sale.

Operații de acest gen nu mai sînt o raritate în U.R.S.S.

Operații de chirurgie plastică cu ajutorul... analizei matematice

Cunoscutul chirurg sovietic Aleksandr Limberg a elaborat o metodă de operații chirurgicale plastice, la care suprafața epidermei folosite este calculată cu ajutorul analizei matematice.

Sistemul de secțiuni, după metoda prof. Limberg asigură transplantarea cu succes a porțiunilor de epidermă sănătoasă, folosindu-se în întregime fiecare milimetru pătrat. În același timp se asigură în cele mai bune condițiuni refacerea rețelei de vase sanguine, care leagă țesuturile transplantate cu cele de bază. Operațiile care păreau înainte foarte complicate sau cu totul imposibile se realizează astăzi cu succes. În una din clinicile din Leningrad unde lucrează profesorul Limberg, au fost efectuate sute de operații cu succes, în special în regiunea feței.

Trenul plutitor

Au trecut cîțiva ani de cînd constructorii de nave inovatori au trecut de la sistemul de remorcare al șlepurilor la o metodă mai economică și mai productivă de navigație și anume împingerea șlepurilor.

De curînd a plecat în prima cursă de la Stalingrad la Gorki prima garnitură pe secțiuni construită pe șantierul naval din Stalingrad după proiectul constructorilor din Gorki.

Garnitura pe secțiuni este alcătuită din trei șlepuri cu un deplasament general de 8,600 tone la un pescaj de 3,2 metri.

Fiecare secție a garniturii este o cală a cargobotului. Secțiile sînt atașate atît una de alta, cît și de un dispozitiv împingător format din cabluri de oțel, întinzătoare pentru aceste cabluri și amortizoare, care reduc intensitatea valurilor pe timp de furtună, înlesnind astfel navigația. Încărcarea și descărcarea garniturii se poate face atît cînd secțiile sînt atașate una de alta, cît și de pe fiecare secție detașată Cu tot marele deplasament al garnitu. rii, ea este înzestrată cu un număr limitat de mecanisme. Toate mecanismele sînt electrificate.

Punerea în funcțiune a primei garnituri de șlepuri este un dar al constructorilor navali în cinstea Congresului al XXI-lea al P.C.U.S.

Mîna biofizică

Cînd strîngem pumnul, se formează în mușchii mîinii un număr de impulsuri electrice foarte slabe, numite biocurenți. Într-o brățară sînt instalate receptoare de curent foarte sensibile, care transmit aceste impulsuri prin fir la un amplificator; acesta pune în mișcare dispozitive speciale care string și destind articulațiile degetelor mîinii artificiale. Acesta este principiul mîinii biofizice sovietice expuse la Expoziția Internațională de la Bruxelles.

Oamenii de știință sînt acum de părere că va fi posibil să se realizeze o mînă înzestrată cu simț tactil. Această mînă va putea fi folosită cu succes în laboratoarele atomice sau în batiscafurile care cercetează străfundurile subacvatice. Ea va putea fi dirijată nu numai pe calea firului electric, ci și prin unde radio, la distanțe mai mari.

Studiile din ultimul timp au arătat că intensitatea biocurenților mușchilor scade cu rapiditate la oamenii care s-au îmbolnăvit de paralizie infantilă. Se presupune că și acești curenți extrem de slabi pot fi captați de aparate folosite pentru ghidajul bio-electric.

Fiziologii sînt de părere că aceste aparate nu numai că vor îndeplini la bolnavul de paralizie infantilă unele funcțiuni ale membrelor sale, ci îi vor ajuta și la reconstituirea activității celulelor sale nervoase.

O magistrală construită în 75 de zile

Una din multiplele lucrări realizate de către muncitorii feroviari coreeni o constituie construirea liniei Henciju—Hasen cu o lungime de 80 kilometri. Lucrările au început în luna august și au fost terminate în numai 75 de zile, deși darea în exploatare a liniei era prevăzută pentru ziua de 1 mai 1959.

Muncitorii feroviari coreeni au efectuat aproximativ 1.000.000 m. cubi de lucrări de terasiere au săpat tunele cu o lungime de un kilometru, au construit 9 gări și ateliere de linii, un depou, zeci de poduri și sute de cladiri diferite.

Oțel obținut direct din minereu de fier

Profesorii și studenții Institutului de chimie industrială din Șanhai au descoperit o metodă de elaborare a oțelului direct din minereu de fier cu ajutorul gazelor naturale. Acest procedeu revoluționează tehnica în ce privește obținerea oțelului.

Pentru prima dată în istoria tehnicii oțelul se obține cu ajutorul gazelor naturale. Pînă în prezent minereul de fier era transformat în fontă din care se extrăgea apoi oțelul în furnale. Cu ajutorul gazelor naturale s-a obținut oțel direct din minereu de fier. Noua metodă reduce timpul necesar elaborării oțelului de la 8 ore la numai 1,5 ore. Această metodă permite economisirea unei însemnate cantități de cărbune.

Materiale de construcție din fibre de sticlă

Recent, în R.D Germană a fost realizat un material de construcție produs din fibre de sticlă și ghips. Noul material denumit „Glagit" — turnat în plăci, înlocuiește cu succes materialul lemnos folosit în industria de mobile.

Un alt material produs din fibre de sticlă și rășină artificială este folosit cu succes în construcția de vapoare.

Un ierbar în vîrsta de 24 de secole

Muzeul de agricultură din Cairo deține un ierbar unic în lume. Realizat de profesorul Drar, ierbarul datează de fapt din anul 1450 î.e.n. Artiști necunoscuți au gravat în granitul templului lui Tutmes al II-lea din Luxor desenele a 275 de plante spre a le dedica zeului Amon. Prof. Drar le-a copiat de aici, unul cîte unul, alcătuind astfel cea mai completă documentație botanică ce există din aceea epocă îndepărtată și cu ajutorul căreia se poate reconstitui flora regiunii respective de acum 24 de secole. Detaliile gravurilor în granit sînt într-adevăr atît de fidele, încît ai impresia că au fost desenate de botaniști din zilele noastre.

Ploi artificiale și împrăștierea norilor

În provinciile Hunan și Hubei au fost efectuate cu succes experiențe meteorologice — împrăștierea norilor și crearea de ploi artificiale.

Prima experiență pentru risipirea norilor a fost efectuată la Uhan în acest scop, cu ajutorul avioanelor s-au împrăștiat 20 kg. gheață pe o suprafață de 20 km. pătrați. După cinci minute norii s-au împrăștiat și timpul senin a ținut 20 minute.

În provincia Hunan, a avut loc o experiență pentru crearea ploii artificiale. De data aceasta, cu ajutorul avioanelor s-a împrăștiat în nori o cantitate de 350 kilograme dintr-o soluție saturată de sare. Aceasta a provocat o ploaie artificială care a căzut timp de 35 minute, pe o suprafață de 50 kilometri pătrați.

Experiențele au fost efectuate de o echipă alcătuită din membri ai unității lor de aviație și ai serviciului meteorologic din provincia Hubei, în colaborare cu reprezentanți ai secțiilor de fizică și chimie ale Universității din Uhan.

Crevetele „curățitor"

Institutul de Oceanografie din La Jolla, California, a studiat recent un animal curios: crevetele „curățitor".

Acest rac de mare e alb și albastru, trăiește în apele din jurul insulelor Bahama și se hrănește cu niște paraziți marini care se încrustează pe corpul unor pești. Crevetii „curățitori" se instalează pe degetele de mare și se leagănă și își agită antenele lor lungi albe, pentru a atrage peștii care trebuie „curățați".

Crevetele „curățitor" însoțește de obicei bancurile de pești și s-a observat că distrugerea lui poate aduce pagube pescuitului, deoarece peștii atinși de respectivii paraziți se îmbolnăvesc și pier.

Bluze și fuste

Fustă bună la orice și care se potrivește oricărei bluze, jachete sau pulover, este fusta dreptă. Cea pe care v-o prezentăm noi este ușor strînsă sus de două pense ce se lărgesc pe șold. A doua are linia largă, foarte practică pentru bicicletă, mers pe jos, etc.

Bluzele, cu toate trei aceeași linie de bază, drepte, puțin largi și nu strînse în talie. În general la aceste bluze se potrivește o jachetă, absolut dreaptă și care are motiv același model cu cel al bluzei.

Desene de Tantzi PFENNINGS

Cu cine votează mrs. SMITH?

Analizînd rezultatele ultimelor alegeri din S.U.A. un ziarist american emite teoria că surprinzătorul succes al candidatului republican la demnitatea de guvernator al statului New York, Nelson Rockefeller, s-ar datora în cea mai mare măsură... voturilor femeilor. Și aceasta nu pentru că între cei doi regi ai dolarului, Mrs. Smith și Mrs. Jones ar fi optat pentru cel a cărui platformă politică răspundea cel mai mult preferințelor și intereselor lor, ci pentru că **„Nelson Rockefeller este tînăr, frumos, simpatic și bogat".**

Este oare plauzibil? Cred că da.

Ce conștiință politică se poate cere din partea femeilor americane? În Statele Unite, tradiția este ca după căsătorie femeia să renunțe la profesiunea ei. Acest obicei, a cărui bază economică rezidă în incapacitatea societății capitaliste de a da de lucru tuturor, o îndepărtează cu totul de înțelegerea vieții politice. Lucrul este considerat ca fiind de la sine înțeles în S.U.A., și tocmai de aceea, în campania electorală, candidații se îndeletnicesc mai mult cu practica cunoscută sub numele de **„baby-kissing"** (sărutatul copiilor) decît cu discursurile.

Femeia americană este deprinsă încă din copilărie să-și exercite numai treapta inferioară a vieții sufletești, emotivitatea, și să acorde gîndirii o atenție cu totul neglijabilă. Reacțiilor ei emoționale se adresează toate producțiile ce-i sînt destinate, începînd cu comics-urile, filmele și spectacolele de televiziune, continuînd cu cursurile școlare în care se acordă prioritate lecțiilor despre dragoste, despre „adaptabilitatea socială" etc. În dauna științelor și a literaturii, și cu toate manifestările la care este solicitată să participe ca adultă. Gusturile și înclinațiile ei se formează în consecință.

Nu trebuie deci să mire rezultatul anchetei efectuate de patronii unui nou cinematograf „numai pentru doamne" din Chicago. Întrebate ce fel de filme ar prefera să vadă, viitoarele spectatoare au răspuns după cum urmează:

42% — filme de groază.
35% — filme care să trateze despre cazuri de seducere.
21% — filme de război.
2% — fără opinie.

Organizatorii „modului de viață american" pot să fie mulțumiți. Activitatea lor dă roade.

Discrepanța dintre civilizația materială și dezvoltarea spirituală este atît de mare în S.U.A. pentru că oamenii sînt tratați metodic ca niște copii iresponsabili. Femeia americană este cea mai oropsită din acest punct de vedere. Ea este deprinsă să fie fericită dacă are „norocul" să devină „Miss Jartieră" (titlu decernat recent în California posesoarei unor picioare bine modelate), să-și mărginească activitatea socială la frecventarea unor cluburi cu obiective de-a dreptul grotești, ca de pildă „clubul admiratoarelor lui Elvis Prisley", și să aprecieze pe oamenii politici după numărul sărutărilor împărțite copiilor, după numărul plăcintelor mîncate la birt, și, eventual, după numărul de la pantof.

Iată de ce presupunerea ziaristului american nu mi se pare deloc stupidă. Stupidă este numai lumea în care oamenii se prostesc în asemenea măsură.

Felicia ANTIP

Practic

● PETELE de rugină de pe rufe se scot, frecîndu-le cu zeamă de lămîie amestecată cu sare. Puneți apoi rufele la soare și clătiți-le cu apă multă.

● CEAIUL după întrebuințare, se usucă și se păstrează într-o cutie. Cu esența lui veche, se curăță covoarele albite de praf.

● MIROSUL de pește dispare, dacă se freacă tacîmurile cu un rest de lămîie. Se limpezesc apoi cu apă rece.

● DACA folosiți lămpile cu petrol, înmuiați fitilurile noi într-o esență puternică de oțet, iar cînd sînt foarte bine îmbibate, uscați-le și înveliți-le cu hîrtie pînă la întrebuințare; în felul acesta nu vor mai face fum deloc. Puneți o bilă de naftalină în lampă; flacăra va fi foarte albă și va lumina mai bine.

PAGINA FEMEII

LUATE DIN VIAȚĂ

LA FOTBAL SAU LA CINEMA?

Vecinii mei — tineri căsătoriți — sînt o pereche tare curioasă. În tot cursul săptămînii se iubesc ca doi porumbei. Duminica, în schimb, se ceartă pînă la lacrimi. Își spun vorbe grele și se uită unul la altul cu asemenea ochi încît, dacă privirile lor ar lovi, amîndoi ar avea vinătăi. Dar toată supărarea nu ține mult. Luni se împacă, se iubesc apoi iarăși cu foc toată săptămîna pentru ca duminica următoare să se ia din nou la ceartă... Și povestea asta se repetă, cu rare excepții, săptămînă de săptămînă!

Ați ghicit, cred, despre ce este vorba. El, Nicu, e pasionat după fotbal (ține cu Rapidul) iar ea, Ileana, nu simte nici un fior cînd știe că pe stadionul „23 August" Rapidul joacă în cuplaj. Și toată tragedia începe cînd Nicu vrea să meargă duminică la meci, iar Ileana încearcă să-l oprească.

De obicei el o ia întîi cu frumosul, îi explică că e vorba de un meci decisiv (toate meciurile Rapidului sînt decisive!) și că e de absolută importanță să meargă la stadion... Ileana, pe care o lasă rece situația în clasament a Rapidului, se împotrivește. Ea ar dori ca soțul s-o însoțească la cinema și la o plimbare. Nicu insistă. Dar și Ileana stăruie. Enervat, Nicu începe să-i reproșeze că după o săptămînă întreagă de muncă (e planificator) soția încearcă să-l țină lîngă fusta ei și să-l priveze de o mare bucurie. O să fie prăpăd dacă o să lipsească cîteva ore?

Se înfierbîntă și Ileana. Ce, ea nu muncește toată săptămîna? Nu e de serviciu uneori și nopțile la fabrică? (Ea e strungăriță și lucrează în ture). Nu muncește și duminica pentru ca să-i facă mîncare? De ce să rămînă singură în ceasurile prînzului? Să vină și ea la meci? Cum o să se ducă, nu-i place fotbalul...

Cearta crește. În ton și în cuvinte grele, cu cît se apropie ora începerii meciului. Nicu, violent, îi reproșează egoismul. Ileana, cu o violență care se transformă în plînș, îl face om crud, nepăsător.

A venit timpul plecării. Într-o tăcere de gheață, Nicu își învelește o bucată de pîine în ziar (asta e masa lui de prînz) și se îndreaptă spre stadion. Ileana renunță la gătit. Închide aragazul, aparatul de radio, și se culcă plîngînd.

După amiază de la vecinii mei nu se aude nici un zgomot. Spre seară Nicu se înapoiază acasă furios (a pierdut Rapidul), înfrîrîtat (l-au cicălit colegii), flămînd și groaznic de obosit (a venit pe jos). Se dezbracă și se culcă cu spatele la Ileana, care se preface că doarme. Abia a doua zi dimineața le trece amîndurora supărarea și se împacă.

Ultima duminică am avut însă o surpriză. Se făcuse ora 12 și vecinii mei erau bine dispuși; nici o controversă. Am devenit curios. M-au invitat la un mic aperitiv și am aflat ce s-a întîmplat. După ultima ceartă amîndoi și-au promis că nu se vor mai ciorovăi, iar acum, duminică, și-au făcut reciproc o surpriză plăcută. Nicu a luat fără știrea Ileanei două bilete la cinema iar Ileana, fără știrea lui Nicu, a cumpărat două bilete pentru cupletul de fotbal! De data asta nu s-au mai certat unde să meargă.

Vreți să știți unde s-au dus pînă la urmă? S-au dus la... Dar mai bine să nu vă spun. Ghiciți.

U. VĂLUREANU

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

24—30 NOIEMBRIE

— Papară de mămăliga cu brînză și smîntînă; praz umplut; fructe.
— Marinată de crap; chiftele de spanac, cu sos alb; pastă de gutui (chitonag).
— Borș de perișoare; tocană de purcel; clătite cu dulceață.
— Mîncare de iepure cu măsline; budincă de conopidă; alivenci moldovenești.
— Salată de țelină cu maioneză; sarmale de orez cu varză acră; gogoși de cartofi.
— Supă cu tăiețel; vrăbioare la tavă, cu cartofi și salată; cremă de griș cu lămîie.
— Piure de spanac cu friganele; friptură de pasare la cuptor; compot de mere și gutui.

Belșugul de gutui din toamna aceasta, ca și prețul lor scăzut ne îndeamnă să le dăm o cît mai largă folosire. În afară de obișnuita mîncare de gutui, în afară de peltea și dulceață, se mai pot pregăti marmeladă și pastă de gutui, precum și unele dulciuri.

Marmeladă de gutui și pere

Se curăță de coajă 1 kg. de gutui și 2 kg. de pere coapte și se îndepărtează mijlocul pietros și căsuța cu semințe. Se trec prin mașina de carne și se pun la fiert, adăugînd atîtea pahare de zahăr, cîte pahare de fructe avem. Se fierb la foc potolit, amestecînd cu grijă, ca să nu se prindă de fund. Cînd marmelada este gata, se toarnă fierbinte într-un borcan încălzit și se leagă după ce s-a răcit.

Pastă de gutui
(Chitonag)

Se spală gutuile, de preferință mici, se taie în patru, se scoate căsuța cu sîmburi și se pun să fiarbă în apă cît să le cuprindă. Se adaugă și cîteva mere crețești tăiate în sferturi. Se lasă să fiarbă pînă se moaie, astfel încît să le pătrundă ușor furculița. Cînd sînt bine fierte, se trec prin sită și se adaugă cîte 400 gr. de zahăr la fiecare kg. de gutui fierte, precum și zeama de la o lămîie mică. Se pun din nou să fiarbă, amestecînd pînă se leagă. Cînd pasta este bine legată, se răstoarnă pe un fund udat cu apă și se întinde cu cuțitul un strat gros de 1 cm. Se acoperă cu un tifon și se lasă la loc uscat și bine ventilat să se usuce o zi sau două. Cînd s-a uscat, se taie cuburi, se dau prin zahăr și se păstrează în cutii de tablă mai multă vreme.

Compot de gutui cu mere

Se curăță 2—3 gutui frumoase, se taie felii și se scoate căsuța cu sîmburi. Se fierb cu apă mai multă și cînd încep să se moaie se adaugă zahăr după gust și se lasă să mai fiarbă la foc mic. Separat se curăță cîteva mere crețești și se fierb cu apă cît să le cuprindă în care s-a adăugat un pahar de vin și puțin zahăr. Se fierb pînă scade zeama de tot. Se pun merele într-o compotieră și deasupra se așează în ordine feliile de gutui. Zeama de la gutui se lasă să mai dea cîteva clocote și se toarnă peste fructe. Se servește foarte rece.

Sanda MARIN

CURIERUL NOSTRU

DALINA — **București:** Tocmai fiindcă sînteți salariată, sfatul nostru este să vă înscrieți și să urmați cursurile unei școli populare de artă, unde puteți căpăta multe cunoștințe folositoare. În funcție de înclinațiile pe care le dovediți, puteți să vă pregătiți cu conștiinciozitate pentru viitor. Pentru învățarea fotografiatului vă puteți adresa unui laborator foto, cum ar fi de pildă cel al întreprinderii „Decorativa".

NUȚI — **București:** Noi vă sfătuim să continuați să terminați facultatea la care v-ați înscris. Ulterior veți rezolva și celelalte probleme, în funcție de stadiul la care vor ajunge atunci. Credem că veți fi înțeleasă și... așteptată. Așa ar fi mai bine.

S. TIBERIU — **Feteși:** Cum este și firesc, ziua nașterii constituie în viața oricărui om un eveniment sărbătoresc. De aceea, această zi — și nu alta — se aniversează în fiecare an la data respectivă.

GEORGETA — **Pucioasa:** Vă mulțumim pentru critici. Am dori însă de la dvs., tocmai fiindcă spuneți că vă pricepeți la croitorie, și unele propuneri în legătură cu micul nostru curs intitulat „Puțină croitorie" Le așteptăm și vă vom fi recunoscători.

LUCREȚIA — **Buzău:** Concursul la care vă referiți nu s-a mai ținut în ultimul timp. Din informațiile noastre se pare că va fi reluat, însă nu vă putem preciza cînd și sub ce formă.

ADINA — **Hunedoara:** Într-o astfel de situație, dvs. personal nu e bine să mai întreprindeți nimic, oricît de greu v-ar veni, cînd amintirile frumoase, de demult, vă pun pe gînduri. Ați făcut poate chiar mai mult decît trebuia. Dacă ulterior el își va recunoaște greșelile și se va angaja să nu le mai repete, atunci se schimbă lucrurile. Atunci va trebui să vă gîndiți și să vedeți dacă mai aveți tăria de a relua legăturile.

PUICA — **București:** Mi se pare că cel mai potrivit lucru ar fi să le spuneți părinților că sînteți încă prea tînără pentru a vă gîndi la căsătorie și în plus că doriți să urmați, după terminarea școlii, o facultate. Între timp, procedînd cu mult tact, făceți-i să înțeleagă absurditatea concepțiilor lor învechite, folosind cît mai multe exemple din viață, pe care le cunoașteți. Pentru cealaltă problemă, care privește sentimentele dvs. adevărate, aveți timp s-o rezolvați ulterior. Puțină răbdare și totul poate ieși cu bine.

ZVETLANA — **Sinaia:** Dacă ați analizat bine situația actuală nu vă rămîne decît să acționați cu mult curaj. În nici un caz nu e recomandabil de prelungit la infinit o asemenea situație. Gîndiți-vă însă bine și la perspectivele ce vă stau în față.

K. SILE — **București:** Dacă ați putea merge dvs. personal la familia de care vorbiți, ar fi, credem, lucrul cel mai potrivit. O discuție în familie v-ar edifica definitiv. Aceasta în cazul în care sentimente puternice vă îndeamnă spre o asemenea acțiune.

N. — **Brăila:** Poate că Lenuș într-adevăr n-a iubit niciodată. Dar, cu regret trebuie să vă spunem că spre acest sentiment n-o vor împinge sfaturile noastre, oricît de convingătoare ar fi ele. Va veni și vremea cînd va întîlni pe cineva de care — prin calitățile și comportarea lui — să se simtă atrasă.

MARIANA — **Cluj:** În primul rînd trebuie rezolvată problema sănătății dvs. Urmați tratamentul prescris de medic. În funcție de rezultatele acestuia, hotărîți și cealaltă problemă. Dacă sănătatea vă este în pericol, oricît ar fi de greu, nu există decît soluția propusă de dvs. Totuși nu strică mai multă înțelegere și răbdare.

ALICE — **Iași:** Ne-am permite să vă punem noi cîteva întrebări: nu aveți nici un fel de prieteni? Nu mergeți la nici un fel de spectacol? Ce faceți în timpul liber? Nu citiți, nu purtați discuții cu prietene, cu prieteni? Scrieți-ne și despre acestea și poate vom fi în măsură să vă trimitem un răspuns mai detaliat.

VALI ȘI VERONICA — **Brăila:** Neînțelegerile despre care ne scrieți sînt în general firești vîrstei la care vă aflați. Dar nu trebuie să faceți din aceasta o problemă. Cu timpul totul se va aranja, se va consolida dacă există într-adevăr sentimente sincere, care vă leagă. Aveți mai multă înțelegere și încredere unul față de altul și lucrurile se vor sfîrși cu bine.

Combinație foarte simplă, dar decorativă, de rochie strînsă și bolerou scurt cu mînecă trei sferturi. Se face în culori mai închise din jerseu, stofuliță moale, etc., iar aplicațiile de broderie sau altă ornamentație în culori deschise, vii, însă puține.

„MELOMANII"

— „Nu puteți intra; a început simfonia a șasea!"
— „A șasea?! Poftim, din cauza ta am pierdut cinci simfonii!"

Desen de Fred GHENĂDESCU

SFATURI COSMETICE

FLORICA JICANE. — *Baia Mare:* Pomada despre care vorbește colega dvs. nu este indicată pentru albirea feței. În acest scop se întrebuințează anumite creme, dar pentru a-i putea recomada ceva folositor am nevoie să știu ce fel de ten are (gras, uscat, normal etc.). Cît privește tenul dvs., la o piele grasă cremele sînt în general contraindicate, iar pentru îngrijirea unui astfel de ten se recomandă pe lîngă apă și săpun, loțiuni tonice sau astringente. Ar fi nimerit să reveniți cu o scrisoare în care să-mi descrieți pe larg starea tenului dvs. și vîrsta pe care o aveți.

LEVINA SIPIL — Slobozia: Bănuiesc că este vorba despre o proastă circulație a sîngelui, dar s-ar putea totuși să fie și o inflamație. În ambele cazuri ar fi bine să consultați un medic dermatolog. În timpul verii, cînd fața este expusă razelor solare, trebuie să folosiți o cremă anti-solară. Iar acum pentru a atenua roșeața folosiți următoarea cremă calmantă: talc 3 gr., zinc 3 gr. ulei de parafină 12 gr., apă boraxată 6 gr, lanolină 6 gr. vaselină 20 gr. Nu expuneți fața vîntului și gerului, evitați schimbările bruște de temperatură, alcoolul și mîncările picante.

M. POP: Spălați fața cu apă caldă și săpun de bărbierit de 2—3 ori pe zi. Apoi, clătiți cu apă rece. Nu folosiți nici un fel de cremă grasă, deoarece veți înrăutăți starea tenului. Aburul de mușețel este bun, dar singură nu veți reuși niciodată să curățați perfect fața. Folosiți zilnic următoarea loțiune: alcool (de 70°), 100 gr. camfor 1 gr., rezorcină 0,50 gr., acid salicilic 1 gr., tinctura benzoe 1 gr. Regimul pe care-l țineți este bun. Prin jupuirea pielei nu rezolvați nimic, deoarece aveți mai întîi nevoie de un tratament pentru a vindeca aceea de care suferiți. Pentru a vă putea da lămuriri mai ample, reveniți cu o scrisoare în care să-mi dați din nou toate datele necesare, menționînd și adresa, spre a vă putea răspunde mai detaliat.

Sanda NOREANU

IGIENA ÎN TIMPUL LUCRULUI

Sfaturi pentru femeile care lucrează în laboratoare

Laboratoarele de cele mai diferite tipuri sînt locuri de muncă unde, datorită specificului muncii fizice prestate, întîlnim un număr relativ mare de femei. Problemele de igiena muncii ce se pun în aceste locuri de muncă sînt în special probleme legate de acțiunea diverselor substanțe chimice (toxice) asupra organismului.

În prezent, este stabilit că supus acelorași condiții profesionale, organismul feminin nu este mai sensibil față de toxice, ci reacționează în același mod ca și cel masculin. Totuși, modificările organismului feminin în anumite stări fiziologice pot crea condiții pentru o receptivitate cunoscută față de anumite toxice cum sînt: benzenul, nitro și amino, derivații acestuia, benzina, etc. Din punct de vedere igienic însă, cea mai mare importanță o are acțiunea patologică (vătămătoare) directă a toxicelor asupra funcțiilor organelor genitale feminine: ciclul ovarin și menstrual, sarcina, soarta fătului, etc. Acționînd timp mai îndelungat, unele toxice pot provoca tulburări ale ciclului menstrual. Astfel, cantități mari de mercur pot provoca chiar și aminarea adică, absența menstruației, plumbul determină turburări în periodicitatea și intensitatea ciclului menstrual, benzenul duce la hemoragii abundente. Unele substanțe (plumbul, mercurul, arsenul, fosforul, benzenul, etc.) atacă bariera placentară care în mod normal apără fătul de substanțele vătămătoare din sîngele matern. Trecerea substanțelor toxice din organismul mamei în cel al fătului, compromit dezvoltarea normală a acestuia. Unele toxice ca benzenul, mercurul și plumbul pot acționa direct asupra celulelor embrionare fiind astfel o cauză a sterilității, a avorturilor spontane, a nașterilor premature, etc. O serie de substanțe toxice (plumbul, mercurul) pot pătrunde prin laptele matern în organismul pruncului amenințînd astfel sănătatea acestuia. În sfîrșit, trebuie amintit că datorită fineții pielii la femele, aceasta se poate îmbolnăvi mai ușor cu substanțe ce pătrund direct prin pielea intactă (anilina, nitrobenzenul, compușii organici ai metalelor, etc.).

Din datele de mai sus rezultă că, în afară de măsurile generale de protecție a muncii (ermetizarea aparaturii, instalarea de nișe, etc.) în laboratoarele unde se folosesc substanțele chimice amintite sînt necesare o serie de măsuri care să protejeze organismul femeii de acțiunea vătămătoare a substanțelor chimice, măsuri ce intră în sarcina organelor sanitare și în special a cabinetelor medicale.

O foarte mare importanță are educația sanitară a femeilor, care trebuie să cunoască atît acțiunea vătămătoare a substanțelor chimice cu care lucrează cît și măsurile practice de protecție individuală specifice fiecărui laborator în parte. Ca măsuri profilactice individuale valabile pentru majoritatea tipurilor de laboratoare, indicăm: igiena riguroasă a mîinilor, folosirea mănușilor și a îmbrăcămintei de protecție, interzicerea fumatului și a mîncatului în încăperile de lucru, îngrijirea și repararea la timp a aparaturii etc.

Respectarea întocmai a normelor de igienă și protecție a muncii duce la suprimarea completă a pericolelor la care sînt supuse femeile ce lucrează cu substanțele chimice amintite și face posibil lucrul în condiții normale a femeilor în laboratoare.

Dr. S. HERZOG

Știați că...

...gîtul unei vrăbii are de două ori mai multe vertebre decît acela al unei girafe?

...există unele categorii de melci care au 30.000 de dinți — cifră record pentru întreaga lume animală.

...un curcubeu văzut de sus, dintr-un avion, apare ca un cerc care are în centru umbra avionului?

...geologii, arheologii și oceanografii au constatat că Insulele Britanice, care în preistorie erau legate de Europa, s-au despărțit de continent aproximativ acum 8000 de ani?

IEPURELE VINATOR

Povestire pentru cei mici de OCTAV PANCU-IAȘI; desene de NELL COBAR

Pe iepure îl cuprinse spaima și începu să tremure atît de rău, încît un gîndac care i se urcase pe-un picior crezu că-i cutremur de pămînt și-și ridică lăbuțele deasupra capului ca să nu-l lovească vreo pietricică...

Lătrăturile se auzeau din ce în ce mai aproape, mai aproape și în clipa cînd de după un tufiș apăru și cîinele, iepurele lăsă pușca și o zbughi la fugă, cum numai iepurele știe. Cîinele însă după el! Alerga de înghițea pămîntul iepurele, nu se lăsa mai prejos nici cîinele.

După o vreme bună de goană pe rupte, ogarul nostru pierdu urma iepurelui, iar după încă vreun ceas se opri și iepurele din fugă. Era frînt de oboseală, iar foamea nu încetase nici o clipă să-i dea tîrcoale.

— Trebuie să fie vremea prînzului! își zise iepurele. Dar la care dintre cele trei gospodine care m-au poftit la masă să mă duc? De bună seamă că la ursoaică. Plăcintele sînt oricînd mai bune decît colțunașii și mălaiul copt.

Și se îndreptă iepurele spre casa ursoaicei. Nu trecu mult și ajunse.

— Bine-ai venit, bine-ai venit! îl întîmpină ursoaica. Dar unde ți-e pușca?

— Pușca ...pu-șca? se fistici iepurele. Pușca am lăsat-o lîngă vînători...

— Aha!... Și vînătorii unde-s?

— Păi am vînat prea mulți, nu i-am putut duce în spate. Nu face să mă obosesc fără rost. Dar mai bine spune-mi, gospodino, s-au răcit plăcintele?

— Plăcintele? Plăcintele le-am lăsat în tavă!

— Și tava unde-i?

— Păi, tava era prea grea și n-am putut s-o aduc.

— Spune-mi unde-i, c-o aduc eu...

— Lasă, — îi zise ursoaica, — nu face să te oboseșți fără rost... Drum bun și cale bătută, vînătorule!

Eh, nu-i nimic! își zise iepurele. N-am avut parte de plăcinte, am să-mi umplu burta cu colțunași... și porni spre casa ariciului. Fata cea mare a ariciului îl aștepta în poartă

(Va urma)

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

In săptămîna economiei

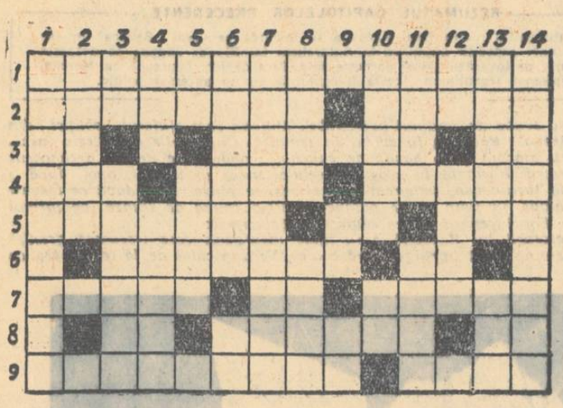

ORIZONTAL: 1) Creșterea ei — o cale pentru realizarea de economii. 2) Cea a prețului de cost e o altă latură a luptei pentru economii — Stat în Africa. 3) Pe obligațiunile C.E.C. — Verbul unei acțiuni care trebuie combătută — In total. 4) Umflătură — Cum îl numeau prietenii pe scriitorul G. M. Zamfirescu — Savantă română de renume internațional. 5) Dotare cu utilaj — Măsură de suprafață — Oraș în Nigeria. 6) Artistă a poporului Literă grecească. 7) Dans popular (pl.) — Teodor Livescu — Dobîndă acordată depunerilor pe librete de economii C.EC. 8) Pronume — Cum se fac operațiile C.E.C. — Mi bemol. 9) Aduce economii, — Pasăre singuratică la plural!

VERTICAL Dacă 2 vertical, dispare din 1 orizontal (pl.), se obțin rezultate bune în lupta pentru economii. 3) Odinioară — Carnet de economii la C.E.C. 4) Transportat — Așa cum au loc tragerile la sorți ale obligațiilor C.E.C. 5) Urc pe margini — Cele naturale capătă o întrebuințare tot mai mare în economia națională. 6) Returnările la C.E.C. se fac la... — George Constantinescu 7) In fiecare... are loc o tragere la sorți a libretelor C.E.C. cu cîștiguri (pl.) 8) A... la sorți — Cum trebuie completat un libret C.E.C. 9) Posedă — Pronume. 10) Fără pereche — Dimpotrivă. 11) Ascuțiș — E înlăturat prin păstrarea banilor la C.E.C. 12) Măsură de suprafață — Oraș în Franța. 13. Sumă — Casa de economii și consemnațiuni. 14) Verbul săptămînii (care e bine să devină permanent!)

Silviu MARINESCU

INVITAȚIE LA DANS

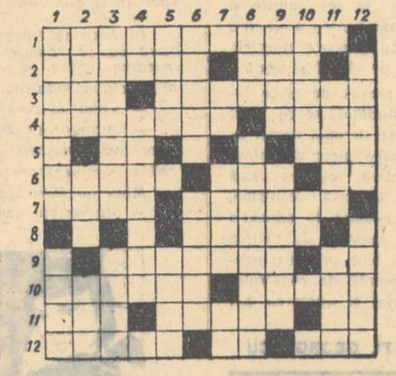

ORIZONTAL: 1) Compozitor sovietic, autorul „Dansului săbiilor" din baletul „Gayaneh" 2) Dansează în baletul „Lacul lebedelor" de Ceaikovski — „Veacul de...", balet de Șostakovici 3) Nume de fată — Poftită la dans 4) Autorul operei „Cneazul Igor", care cuprinde și un tablou de balet intitulat „Dansurile polovțiene" — Pictor romîn, autorul tabloului intitulat „Hora Unirii la Craiova" 5) Dan Livescu — Localitate în Belgia 6) Nume bărbătesc — Părăsesc — Onomatopee 7) Firide — Dans spaniol cu caracter vesel 8) Teatrul de... și balet 9) Invîrtitură la dans — Măsură de suprafață 10) Monstru fantastic — Pantaloni țărănești 11) A răsuna prelung — „Dansatoarea, gangsterul și necunoscutul" de Victor Birlădeanu — Pronume 12) Celebrele dansuri ale compozitorului ceh Dvorjak — Dansează la circ — Petrecere cu dans.

VERTICAL: 1) Pictor german, autorul faimoasei fresce „Dansul macabru" — Personaj mitologic, schimbat de Ceres în șopîrlă 2) Rămas bun! — Strop — Sat de munte în Crimeea 3) Dans maghiar — A îndoi pînă la suprapunere 4) Subit! — Regiune a patriei noastre bogată în cîntece și dansuri populare 5) Localitate în Ardeal — A distruge 6) Sport — Pe vechea stemă a Moldovei (pl.) 7) Vene — ...de Vega, autorul piesei de teatru „Profesorul de dans" — Parteneră la dans! 8) Paradis — Dansator profesionist 9) Fibre textile — Seară de dans 10) „Călărețul de...", balet de Glier — Curea! 11) Dans modern, care își are originea într-un dans popular argentinian — Dansul este una din cele șapte 12) A executa mișcări de dans — Numele unui dans popular.

O. MERIȘAN

FILA DE POVESTE

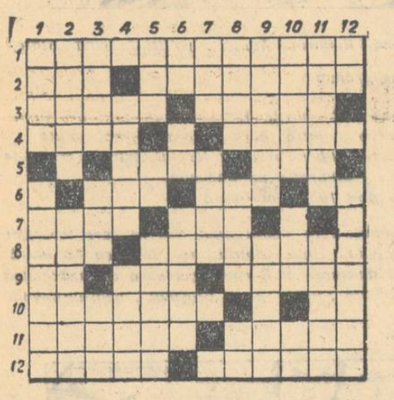

ORIZONTAL: 1) Pățitul, eroul unui alt basm de Ion Creangă — Autorul unei versiuni românești a basmelor arabe „1001 de nopți" 2) „Vehicul" fermecat din basmele orientale — Figură din basmele noastre care îngheța totul în jur 3) Pînă aici îl îngropa Făt-frumos pe zmeu, în ultima opintire din luptă — Zînă — I se reteza zmeului sau balaurului în luptă 4) Aparat folosit în navigația aeriană și mariti. ...Tudoran, autorul volumului „Ultima poveste" 5) Exprimă satisfacția sau uimi. care ademenea prin cîntecele ei pe corăbieri.

VERTICAL: 1) Pățitul, eroul unui alt basm de Ion Creangă — Autorul unei versiuni românești a basmelor arabe „1001 de nopți" 2) „Vehicul" fermecat din basmele orientale — Figură din basmele noastre care îngheța totul în jur 3) Pînă aici îl îngropa Făt-frumos pe zmeu, în ultima opintire din luptă — Zînă — I se reteza zmeului sau balaurului în luptă 4) Aparat folosit în navigația aeriană și mariti. ...Tudoran, autorul volumului „Ultima poveste" 5) Exprimă satisfacția sau uimirea — Atmosferă (abr.) — ...Polevoi, autorul romanului „Povestea unui om adevărat" 6) Sunet de trompetă — Spetează — Poezie de Eminescu (File din poveste) 7) Una dintre armele lui Făt-frumos din basmul „Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte" de P. Ispirescu — Băga în turbinca lui fermecată pe cei ce nu-i erau pe plac 8) Nume de care e legată înființarea primului teatru din București — Pieptar — Hii, murgule! 9) Cedează tot mai mult locul becului (pl.) — Repară vetrele... Cenușăresei 10) „Albă ca zăpada și cei... pitici" — Pasăre enormă din poveștile orientale — Pe noi 11) Eroina cu ochii ca albastrul cerului și părul rupt din soare, din basmele noastre populare — Autorul melodiei „Poveste de dragoste" 12) Elena Bărbulescu — .....cel voinic și merele de aur", basm de Petre Ispirescu.

Savin ROMAN

Tabla de șah

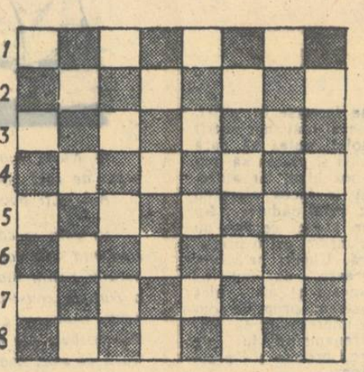

1) Culoare (4) — Pe portativ, în catalog sau, pur și simplu, în...! (4) 2) Intre *de* și *Tănase*... (4) — Plea. că după ce și-a făcut datoria (4) 3) Incep să număr (2) — Animal cu patru tăișuri! (4) — Ironie în testea (2) 4) Teamă de calitate (4) — Mai mici decît patricienii... (4) — 5) Ia-l chiar de pe tabla de șah — O senzație titlu de roman (4) 6) Un pronume feminin (2)... — ...și un altul masculin (2) — Un tată făcut celebru de Shakespeare (4) 7) Operă redusă (2) — Ciocan (fem.)... (4) — Nichel concentrat (2) 8) Patru note muzicale, dintre care una întoarsă... (2,2,2,2,).

Literele din căsuțele albe citite în continuare vă vor informa despre un eveniment filatelic de o deosebită importanță.

Marin BUTEANU

Cuvinte în colț încrucișate

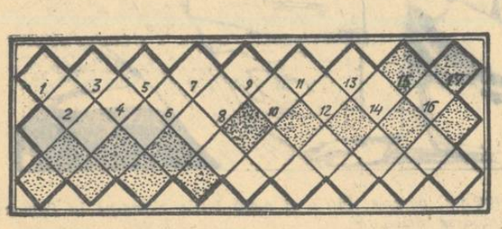

VERTICAL: 1) Și celălalți 2) Impreună. 3) Felinarul mării. 4) Se- col. 5) Prefix pentru jumătate. 6) Notă muzicală. 7) Centimetru cub. 8) Elena Farago. 9) Face muzica. 10) Nota redacției. 11) Golf african. 12) Kiloamper. 13) Parte a urechii. 14) Capete de odgon. 15) Pronume — numeral. 16) V. Kocetov. 17) Capăt de magnet.

PE ORIZONTAL, IN CASUȚELE ALBE: Pe primele două rînduri veți obține numele unui fenomen, descoperit și interpretat de savanții sovietici (de pe rîndurile II, III, IV), pentru care realizare au obținut premiul de pe rîndul V.

Nicușor Vasilescu

DE TOATE

Pentru a stabili repartiția substanțelor minerale utile, geologii din Kazahstan sub conducerea prof. Kazanli efectuează sondarea seismică a scoarței pămîntului la o adîncime de 60 km. Aceste sondaje permit cunoașterea celor mai importante structuri aflate la mare adîncime, care determină condițiile de localizare a zăcămintelor metalifere la adîncimi unde se pot executa lucrări miniere

★

S-a terminat întocmirea proiectului unei mine gigantice din care se vor putea scoate zilnic 15 garnituri de cale ferată încărcate cu cărbune. Această mină, care se va construi în bazinul Karaganda va folosi la majoritatea operațiunilor în subteran dispozitive automate moderne.

★

In ultimul timp în R. D. Germană au fost fabricate o serie de noi mărci de emailuri și lacuri, printre care și emailuri de silicați organici cu solzi de aluminiu. Aceste emailuri suportă temperaturi pînă la 500 de grade.

I. BOTOȘĂNEANU

DUPA CARTEA DE BUCATE

„...Și apoi se pune la fiert un ceas"...

GR. NICOLCEANU

— Săracu Manole, ce a pățit?
— Zice că e „suprarealist". Acum execută „Do pe Sol"...

GEORGE VOINESCU

In unele cooperative de confecții.

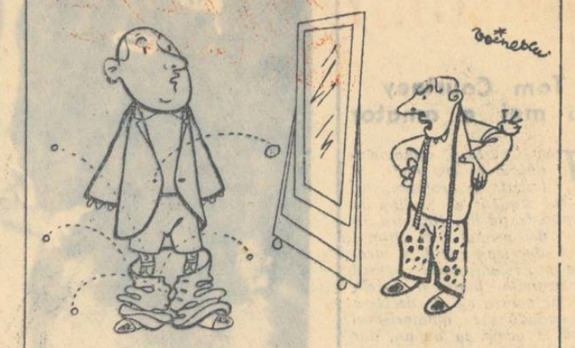

— Și doar v-am rugat să nu respirați zece minute...

S. NOVAC

Producția gospodăriilor agricole colective a fost cu mult mai mare decît a gospodăriilor individuale.

— Ce tratament ai urmat, frățioare, că te-ai îngrășat așa?
— Iau vitamina G.A.C. 1...

Intr-o expoziție de artă plastică din occident.

— Țin să atrag atenția domnului, că acesta nu este cuierul, ci sculptura „Mama îndurerată"...

B. ARTIN

— Hai, tovarăși, îndrăzniți, criticați-mă...
— Eu, tovarășe șef, aș avea ceva de spus: nu vă supărați, aveți o scamă pe pantalon!...

E. ARNO

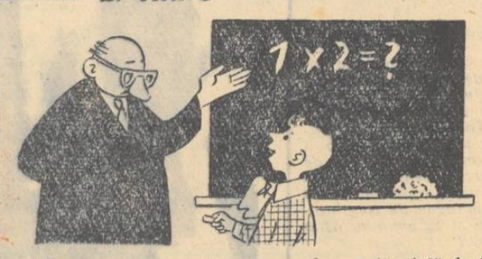

— Depinde de noroc, tovarășe profesor, citeodată 1×2 face și un automobil „Wartburg"...

C. FLORIAN

— Am lipsă 2 kgr...
— Și cîte grame?
— Vreo 250.000 de grame...

L. DARIAN

— Nicușor a luat al treilea 2. Trebuie să luăm măsuri...
— Sigur. Mă duc mîine să mă cert cu profesoara!...

G. BADEA

— Ce părere ai de tablourile mele?
— Asta îmi place cel mai mult: „are viață!..

PAVEL ILIEȘ

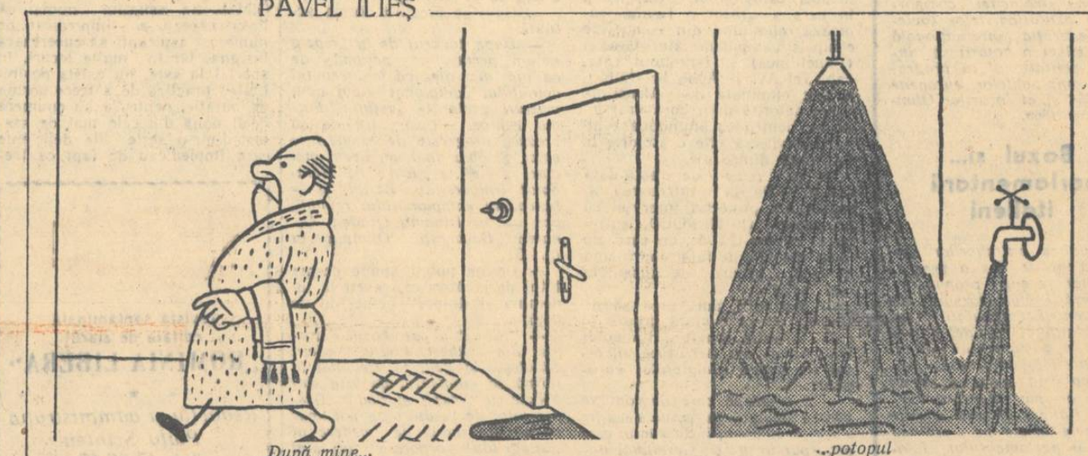

După mine... ...potopul

ȘAH

A sosit o scrisoare din Alma Ata

Anul trecut, la concursul internațional de probleme organizat de revista „ȘAHUL IN U.R.S.S." a participat și Virgil Nestorescu, maestru al sportului în domeniul compoziției șahiste. Lucrarea sa, apărută în revistă, a fost rezolvată de numeroși iubitori de probleme din Uniunea Sovietică. Intre aceștia s-a aflat și Elena N. Pepeleaeva, o cunoscută problemistă din R.S.S. Kazahă, căreia i-a plăcut ideea compoziției maestrului romîn. Intîmplarea a făcut ca Elena Pepeleaeva să cunoască la Alma Ata — capitala Kazahstanului — pe șahistul Kirilov și să afle de la el că unul dintre partenerii cu care joacă într-un turneu internațional de șah prin corespondență este și... Virgil Nestorescu. Astfel se face că, într-o zi, tînărul maestru romîn a primit din Alma Ata o scrisoare al cărui expeditor îi era necunoscut...

Citind scrisoarea, el s-a dumirit însă. In misiva sa Elena Pepeleaeva se recomanda, îi lăuda compoziția apărută în „ȘAHUL IN U.R.S.S." și îl ruga să-i trimită o problemă originală pentru a fi publicată la rubrica de șah a ziarului „ALMA ATSKAI PRAVDA". In plic erau, firește, și ilustrate din frumosul oraș cazah. Virgil Nestorescu a răspuns la scrisoare, a trimis problema solicitată și, astfel, a început o prietenească corespondență între un problemist din București și o problemistă din Kazahstan.

De curînd, Virgil Nestorescu a primit un plic voluminos din Alma Ata. In afară de o scrisoare se găseau în el ilustrate și numărul din ziarul cazah în care a apărut problema compozitorului romîn (cu o notiță care sublinia legăturile prietenești dintre șahiștii sovietici și cei romîni)

Lombardy, șahul și... „Coca-Cola"

Cu prilejul recentei Olimpiade de șah de la München, șahiștii americani au fost obiectul unor discuții deloc măgulitoare. Despre Reshewsky s-a discutat mult în legătură cu suma de bani ce i s-a dat pentru a face parte din echipa S.U.A. Despre tînărul Boby Fisher (16 ani) s-a discutat în legătură cu mia de dolari fără de care el nu a vrut să mute nici măcar un singur pion (de altfel întrucît nu i s-a dat suma solicitată el nici nu a jucat). Lombardy, un alt echipier al formației americane, a fost eroul unei întîmplări mai puțin șahiste și mai mult... polițiste!

...Intr-una din zilele turneului olimpic, dorind să mai respire puțin aer curat, Lombardy a ieșit din sala de joc. In fața sălii staționa, ca de obicei, o limuzină care făcea reclamă faimoasei băuturi „Coca-Cola". Lombardy s-a suit la volanul mașinei și a pornit-o hai hui pe străzile Münchenului. Numai că, fie dintr-un exces în consumarea băuturii „Coca-Cola", fie dintr-alte motive de ordin alcoolic, Lombardy a făcut o mișcare incorectă și... a năvălit cu mașina într-un chioșc de flori! Manevra fiind efectuată într-un mod cam prea violent, au avut de suferit și chioșcul și limuzina. Cît îl privește pe Lombardy, șahistul american a încercat să treacă în defensivă și să părăsească terenul de luptă... Numai că tactica sa a fost observată la timp și cetățenii Münchenului, sîcîiți și sătui de accidentele provocate de militarii americani staționați în R. F. Germană, au avut grijă să-l prindă pe șahistul care n-a mișcat reglementar... volanul. Lombardy a fost condus la un comisariat de poliție, unde a stat pînă a doua zi cînd, după nu se știe ce combinații, a fost eliberat.

Comportarea compromițătoare a lui Lombardy a făcut bineînțeles vîlvă, ceea ce a pus în încurcătură unele cercuri vest-germane interesate în proslăvirea modului de viață american. Cîntînd în struna acestor cercuri un ziar de amiază din München a încercat, printr-un titlu în doi peri, să-l ponegrească pe... Mihail Botvinik. Ziarul respectiv a intitulat reportajul relatînd accidentul nici mai mult nici mai puțin decît „Campionul mondial de șah a devastat un chioșc", pentru ca abia din lectura materialului să se vadă că nu e vorba de Botvinik ci de Lombardy, campionul lumii la juniori... Numai că această ieftină stratagemă gazetărească n-a reușit să șteargă impresia penibilă produsă de „modul de viață american", exemplificat prin atitudinea lui Lombardy.

Bunicii automobilului

In Cehoslovacia, cu prilejul celei de a 60-a aniversări a industriei automobilului în Mlada Boleslav, a avut loc o pitorească întrecere între primele tipuri de automobile „Skoda".

In clișeele noastre redăm două aspecte ale acestei întreceri între bunicii automobilului modern.

Medicul vă sfătuiește

R. C. ROSNER: Defectul despre care ne scrieți nu are nici o importanță practică pentru sănătatea dvs. Dacă vă deranjează ca aspect, vă sfătuim ca de fiecare dată, la primul contact cu aerul rece, să treceți un fular peste gură și nas.

MATILDA — Iași: Apariția unor pistrui după expunerea nerațională la soare este frecventă și nu este semnul nici unei boli interne. Acest lucru se întîmplă la acei care au pielea foarte subțire. Spre toamnă petele cafenii-gălbui pălesc, iar iarna dispar. Pistruii pot fi evitați dacă încă din lunile februarie — martie, adică din primele zile însorite, se protejează fața cu pălării cu boruri sau umbrele, dacă odată cu zilele cu mai mult soare se pun unguente grase, protectoare, care absorb razele ultraviolete. Pentru a albi pielea se recomandă s-o ștergem de 2—3 ori pe zi cu un tampon îmbibat cu zeamă de lămîie sau cu apă oxigenată 3% etc. Dacă aveți pielea uscată după ce a fost tratată pentru albire, trebuie neapărat unsă pentru 15—20 minute cu o „cremă nutritivă". La îngălbirea pielii grase se întrebuințează drojdia de bere cu apă oxigenată. Se dizolvă 10—15 g. drojdie într-o soluție de 3% apă oxigenată. Acest preparat se aplică pe față 15—20 minute, apoi se spală cu apă la temperatura camerei.

Nu putem însă să fim în nici un fel de acord în ce privește soluția dv. în legătură cu îngrijitul dinților. Orice tratament neindicat vă poate face cel mai mare rău.

MARIA ANA: Dintre multele întrebări pe care ni le puneți ne-am oprit asupra unora care ne fac să vă sfătuim să vă prezentați la consultație la medicul internist, deoarece, așa cum bine remarcați, nici umflăturile (oedemele) la efort nu sînt normale la vîrsta dvs. și nici transpirațiile abundente.

V. P. București: Fără îndoială că prin exerciții de voință veți putea învinge această timiditate. Totuși, ținînd seama de vîrsta dvs. credem că nu ar fi fără rezultat consultarea și a unui specialist psihiatru.

Z. M. — București: Tratamentul pe care l-ați făcut pentru malarie a fost nesistematic și incomplet. Va trebui să vă adresați oricăruia dintre serviciile de boli interne din București, pentru a completa tratamentul.

E. C. și E. — București: Operațiile estetice se fac curent în București, în serviciile de specialitate, iar pericolele de care aminitiți sînt complicații foarte rare.

D. R. — Craiova: Vă sfătuim să renunțați pentru un timp la cozi, ca astfel să vă puteți îngriji părul prin spălat săptămînal.

MICA — Timișoara: In tratamentul ascaridiozei se utilizează Santonina (contraindicată însă la renali, hepatici, cardiaci, gastroenterici și în stările febrile), oleumul chenopodu, etc.

Diagnosticul se pune prin găsirea ouălor în materiile fecale sau prin eliminarea viermilor. Trichocefaloza poate fi tratată cu Thimol, Oleum de chenopodu, Santonină, etc. Vă recomandăm ca tratamentul de mai sus să-l faceți sub supravegherea medicului specialist internist de la policlinică.

Dr. A. ALBU

VARIETĂȚI

Tom Courtney nu mai e amator

Tom Courtney, campion olimpic la 800 metri, a trecut la profesionism. Fostul student al Școlii de administrație din Harvard nu este nici primul nici ultimul atlet american căzut în mrejele profesionismului. Dacă consemnăm faptul o facem numai pentru că el decisese să abandoneze amatorismul încă în urmă cu un an, dar a fost „convins" de conducătorii atletismului american să-și amîne această intenție ca să poată lua parte la meciul de atletism Uniunea Sovietică — S.U.A., de la Moscova.

Acum cînd meciul amintit a trecut — și, în paranteză spus, prezența și victoria dobîndită de Tom Courtney n-au putut împiedica cîștigarea meciului de către atleții sovietici — Tom Courtney a lepădat oficial hermina albă a amatorismului, pentru că de astă dată nimeni nu a mai pus în joc „argumente" ca să-l „convingă" de contrariu.

Ce ți-e și cu amatorii ăștia americani!

13 probe atletice...

În toamna anului 1957, cu prilejul campionatelor universitare ale U.R.S.S de la Odesa, studenta institutului pedagogic din Gorki, Galina Bistrova a stabilit un nou record mondial în proba de pentatlon. În afară de aceasta ea s-a prezentat la startul a încă opt probe ale concursului printre care săritura în înălțime și lungime, 80 m. garduri, ștafete, apărînd culorile echipei sale Galina Bistrova a cucerit de altfel locul întîi la săritura în lungime și 80 m. garduri.

În total, la acest concurs tînăra atletă sovietică a concurat de 13 ori! Spectatorii și concurenții s-au grăbit să-i și dea numele de „tridecatlonista".

Merită subliniat faptul că în urma strălucitei comportări a pentatlonistelor sovietice Federația internațională de atletism a hotărît să includă pentatlonul în programul campionatelor europene din 1958 și al Jocurilor Olimpice din 1960.

Boxul și... parlamentarii italieni

Uniunea antrenorilor italieni de box a prezentat recent propunerea organizării unor cursuri de box pentru... deputații reprezentanți ai partidelor burgheze în parlamentul italian. Antrenorii își motivează propunerea prin aceea că nu de puține ori parlamentarii burghezi italieni discută diferite probleme aflate pe ordinea de zi a parlamentului folosind drept „argumente"... pumnii. După părerea antrenorilor, învățarea regulilor boxului ar permite ca ședințele parlamentului să dea loc „unor competiții sportive desfășurate după toate regulamentele artei nobile".

„Îndrăzneala" lui Moens

Atletul belgian Roger Moens, recordman mondial la 800 m. a fost din nou suspendat, de data aceasta pe timp de șase luni, adică în continuare pînă în luna noiembrie 1959. Vina lui?

Moens „a îndrăznit", în cadrul unui interviu acordat unui ziar, să critice din nou conducerea clubului său Racing Bruxelles pentru felul cum se poartă cu el și cum conduc treburile clubului. Somat să retracteze declarația, Moens a refuzat categoric, declarînd că preferă în asemenea condițiuni să nu mai activeze în sport și că suspendarea lui nu-l va determina nici în viitor să nu-și spună cuvîntul de cîte ori va dori...

Knock-out... la un meci de fotbal

În cursul unui meci de fotbal disputat recent în Franța, între echipa din Braglie și cea din Pont-Audemer, un înfocat suporter al formației locale punea atîta „ardoare" în încurajarea favoriților săi încît contesta violent toate deciziile arbitrului dictate împotriva lor.

Apostrofările lui atraseră în curînd reflexiile unui spectator vecin, care-l sfătui să se mai „modereze". Gălăgiosul, sări ca mușcat, și-și pălmui interlocutorul care, la rîndul lui, replică însă prompt cu o „directă" la bărbie, care-l expedie pe scandalagiu în „lumea viselor".

Cînd își reveni, prea înfierbîntatul suporter află că autorul loviturii care-l pusese knock-out nu era altul decît fostul campion de box Pierre Langlois care, în urmă cu cîțiva ani, fusese candidat la titlul de campion mondial al categoriei „mijlocii".

Fază din întîlnirea de baschet C.C.A.—Panellinios, din cadrul „Cupei campionilor europeni", desfășurată la București.

Din nou start în „Cupa campionilor europeni" la baschet

O discuție cu antrenorul C. HEROLD

C.C.A. își face mîine debutul în ediția a doua a „Cupei campionilor europeni" la baschet, cînd urmează să întîlnească la București echipa campioană a Republicii Democrate Germane, „Wissenschaft" Humboldt Universitat din Berlin.

Cum bine se știe, C.C.A. a participat și la prima ediție a „Cupei campionilor europeni", în care a făcut o figură frumoasă, eliminînd din competiție echipele campioane ale Greciei (Panellinios) și Israelului (Maccabi Tel Aviv). Apoi, la rîndu-i, a fost eliminată de Akademik Sofia datorită unui coșaveraj inferior, pentru că amîndouă echipe dobîndiseră cîte o victorie în întîlnirea dintre ele.

Ce va reuși de astă-dată C.C.A.? De la întrebarea aceasta am protectat interviul cu profesorul C. HEROLD, antrenorul echipei C.C.A., cu care am făcut discuția de față, cuprinzînd de fapt o privire de ansamblu mai largă:

— Mai întîi, am vrea să ne spuneți cîteva cuvinte despre echipa „Wissenschaft" Humboldt Universitat din Berlin ca adversar în „Cupa campionilor europeni".

— *E o echipă care ne convine pentru debutul în actuala ediție a acestei competiții. Baschetul este proaspăt în R. D. Germană, unde se fac însă eforturi serioase pentru dezvoltarea lui. Coordonatorul baschetului din R. D. Germană, Leo Hübner, cu care am discutat la Leipzig, cu prilejul Spartachiadei militare, mi-a împărtășit că conducătorii și jucătorii acestei discipline nu-și precupețesc nici un efort pentru ca foarte curînd baschetul din R. D. Germană să se situeze la nivelul valorii atinse în toate țările lagărului socialist. Pentru aceasta, printre altele, fac numeroase turnee în țară și străinătate cu echipe de valoare. De pildă Akademik Sofia a făcut un turneu de o lună de zile în R. D. Germană, în care timp a susținut 25 întîlniri.*

„Wissenschaft" Humboldt Universitat, campioana de baschet a R. D. Germane, a participat și în competiția precedentă a „Cupei campionilor europeni", cînd sorții au decis să joace în prima întîlnire cu redutabila campioană a Uniunii Sovietice, echipa Casei Ofițerilor din Riga. În compania unui asemenea adversar, care a cîștigat apoi competiția, jucătorii germani au avut satisfacția unei comportări onorabile în partida disputată la Berlin.

— Am vrea o apreciere mai precisă asupra șanselor ce le vedeți echipei C.C.A. în cele două jocuri cu „Wiessenschaft" Humboldt Universitat.

— *C.C.A. este favorită, dar trebuie să dispute ambele jocuri cu toată atenția, pentru că socot că echipa campioană a R.D. Germane este un adversar foarte serios.*

— Am solicita cu acest prilej și un pronostic privind o perspectivă mai depărtată și anume ce șanse întrevedeți echipei C.C.A. în actuala ediție a „Cupei campionilor europeni".

— *Un asemenea pronostic mi se pare dintre cele mai dificile, pentru că în turul următor, dacă vom elimina pe „Wissenschaft" Humboldt Universitat, ne vom întîlni probabil cu Honved Budapesta — echipa pe care o socotesc favorită în întîlnirea ce o are de susținut, în primul tur, cu Sportklubben Suedia.*

Dacă m-aș ghida după comportarea echipei C.C.A. în turneul de la Leipzig aș putea sconta o figură frumoasă în jocurile cu Honved. Pe baza liniei furnizată de adversarii comuni întîlniți în R. D. Germană, echipele noastre ar fi de valoare apropiată.

— Atunci, cum ați privi rezultatul întîlnirii cu Honved?

— *Având în vedere că jucătorii înalți ai echipei budapestane, Bencsö și Simon, sînt superiori jucătorilor noștri înalți, că „cinci"-ul de bază al lui Honved cuprinde în totalitate jucători din echipa națională a Ungariei și că majoritatea dintre ei sînd net superiori jucătorilor noștri, Honved ar fi favoritul întîlnirii. Dar buturuga mică poate răsturna carul mare... Echipa noastră a mai dovedit față de adversari înalți că poate scoate „barca" la liman. Presupun, de aceea că jocurile cu Honved vor fi foarte tari și mai deschise, dacă echipa noastră își va recăpăta forma avută la Spartachiada militară de la Leipzig.*

— Cum se prezintă forma actuală?

— *După turneul de la Leipzig ne-am permis o perioadă de odihnă, mai ales că la începutul actualului campionat n-am avut meciuri grele de susținut. Forma echipei însă trebuie să crească progresiv de la meci la meci. Și abia de-acum avem meciuri grele de jucat: cu Humboldt Universität Berlin, și — în cadrul campionatului republican — cu Dinamo Oradea, Dinamo București, Olimpia și M.I.G.*

— Ce ne puteți spune despre lotul de jucători ce-l aveți la îndemînă și despre „cinci"-ul de bază?

— *„Cinci"-ul de bază e format din Folbert, Fodor, Nedeff, Niculescu și Nedelea. Cei mai în formă în momentul de față sînt Niculescu, Nedeff și Fodor. Despre lotul de jucători vă pot spune că din punct de vedere al „integrității corporale" toți sînt valizi, ceea ce înseamnă un avantaj față de situația avută la începerea competiției precedente. A rămas însă nerezolvată — ca și anul trecut — problema rezervelor: lotul e incomplet ca număr, iar rezervele nu sînt de talia titularilor. Dar chiar așa sînt sigur că echipa va lupta pentru o comportare cît mai onorabilă*

B. BERCEANU

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Magazin Sport

Se studiază o nouă organizare a complexului G.M.A.

La sediul Consiliului general al Uniunii de cultură fizică, un grup de specialiști alcătuit din profesori de educație fizică și antrenori reputați, sînt aplecați deasupra unor uriașe tabele pe care le completează cu date extrase din rapoarte sosite din toate colțurile țării.

Datele care curg din toată țara vorbesc despre un larg experiment în legătură cu complexul G.M.A. Peste 30.000 de tineri și vîrstnici, femei și bărbați, muncitori, elevi, țărani muncitori, ostași, studenți sau funcționari au trecut pînă acum normele experimentale G.M.A.

Ce sînt aceste norme experimentale și care este rostul lor provizoriu, vom afla în rîndurile de mai jos. În cei nouă ani scurși de la introducerea cu succes a complexului G.M.A., s-a reușit ca prin acest complex să se asigure o pregătire fizică corespunzătoare pentru muncă și apărare la peste 1.500.000 de locuitori, și să se mobilizeze mase mari de oameni ai muncii, pe care îi angrenat pe drumul sănătos al culturii fizice. Hotărîrea C.C. al P.M.R. și al Consiliului de Miniștri din 2 iulie 1958 a arătat însă că *„complexul G.M.A nu a devenit încă baza sistemului de educație fizică a poporului nostru, nu constituie încă parte integrantă a procesului de instruire sportivă"*.

Evident că au existat și o serie de cauze obiective care au îngreunat activitatea legată de pregătire și trecerea normelor G.M.A. Să amintim numai că lipsa zăpezii a împiedicat pe numeroși aspiranți să cucerească insigna, iar în multe locuri, în special la sate, nu există posibilitatea practică de a trece norma de natație, pentru a nu enumera decît două din cele mai de seamă dintr-o serie de deficiențe care împiedicau de fapt ca trecerea normelor G.M.A să se poată face *oricînd și oriunde*.

Tocmai pentru a lărgi posibilitățile de cucerire a insignei G.M.A. oricînd și oriunde, pentru a stabili norme care să asigure o pregătire fizică corespunzătoare stadiului actual și perspectivelor de pregătire fizică a poporului nostru, comisia de care am pomenit mai sus studiază cele mai bune metode de îmbunătățire a complexului G.M.A. Un sprijin serios în această muncă l-a constituit prelucrarea creatoare a experienței organizațiilor de cultură fizică din țările prietene și mai cu seamă din U.R.S.S. unde, după cum se știe, se experimentează actualmente noile norme ale complexului G.T.O.

Ca un prim pas pentru stabilirea normelor noi s-au propus noi categorii de vîrstă cu începere de la 9-10 ani inclusiv, alcătuindu-se 15 grupe pe etate și sex.

S-au propus un număr de șapte norme generale și anume: 1) *gimnastică* (mișcări de înviorare și flotări în brațe); 2) *alergare combinată* (alergare normală cu sărituri în lungime și înălțime, alergări într-un picior, și cu spatele); 3) *alergare de viteză*; 4) *alergare de rezistență*; 5) *aruncare la țintă* (cu mingea de oină); 6) *aruncare la distanță* (cu mingea de oină sau cu greutatea de atletism folosind ambele brațe); 7) *săritură* (lungime sau înălțime).

Se prevede ca după îndeplinirea normelor generale aspiranții să capete insigne G. M. A. de bază și apoi, dacă vor mai trece trei norme speciale, (înot, schi și tir) vor mai căpăta pentru fiecare din aceste norme îndeplinite cîte o steluță roșie, galbenă și albastră.

Normele generale cît și cele speciale nu au fost încă elaborate definitiv, deoarece rezultatele obținute în concursurile experimentale, după cum am arătat, nu au fost încă studiate, iar acest experiment care a trezit un interes cu totul deosebit a stimulat numeroase propuneri venite din masă, care de care mai interesante. Concursurile cu norme experimentale s-au desfășurat deja în toate regiunile țării, în raioane, orașe și sate, unități productive, școli, unități militare de la șes, munte și dealuri, tocmai pentru a se putea stabili cu precizie normele pe categorii de vîrstă și sex.

Este mai presus de orice îndoială că studiindu-se cu grijă și aplicîndu-se în mod corect acest vast experiment de minunată perspectivă, cultura fizică va aduce o serioasă contribuție în țara noastră la educația comunistă a maselor, la călirea unor cetățeni bine pregătiți pentru munca nobilă de construire a socialismului și apărarea patriei.

Fl. GEORGESCU

Din presa străină

F. C. Metz este un club din liga a doua de fotbal a Franței, iar Adamczyk și Gorczewski au fost pînă nu de mult jucători profesioniști ai acestui club. Însă într-o bună zi, așa cum relatează revista pariziană „Miroir Sprint", cei doi jucători au hotărît să se reîntoarcă la meseria de mineri, de la care au venit la cea de fotbaliști.

Faptul a stîrnit comentarii, pentru că se întrebau respectivii comentatori: de ce să fi preferat ei jocului cu balonul sub soare, vechea lor muncă?

Firește că explicația nu lipsește și încă una care pune perfect lucrurile la punct, căci iată ce scrie „Miroir Sprint" printre altele: „Oricît de plăcută ar fi o meserie, prima calitate ce i se cere este aceea de a hrăni pe cel ce-o practică... Fără îndoială dacă Adamczyk și Gorczewski s-au reîntors în mină au făcut-o pentru că ei socoteau că în felul acesta își vor asigura mai curînd existența lor..."

Interesantă — ca să nu spunem altfel — este reacția strict patronală a conducătorilor ligii profesioniste franceze de fotbal față de aceste cazuri. Pentru că F. C. Metz pierde o „marfă" care a fost plătită (n.n. „marfa" o reprezintă cei doi jucători în cauză) „patronii" fotbalului s-au adresat federației franceze de specialitate cerînd, pur și simplu, să interzică celor doi mineri practica fotbalului ca jucători amatori. „Miroir Sprint" adaugă: „e un flagrant abuz de putere, absolut ilegal".

Firește este și așa. Dar nu numai atît. E și una din multiplele fațete hidoase ale profesionismului, rapace și distrugător, ca și patronii care-l țin pe picioare pentru bunul lor huzur. Căci, cum pe deplin este stabilit în lumea întreagă, pentru ei — și numai pentru ei — fotbalul profesionist e într-adevăr o mină... de aur.

Trei decenii pe arena sportivă

Veteranul sportivilor noștri, DINU CRISTEA, își deapănă amintirile (II)

— Bine, du-te și fugi, dar vezi să nu te bată băieții!

— Am înțeles, să trăiți, asta vreau și eu, am zis și am zburat spre... sport.

Se alerga pe o distanță de 5 km. Traseul trecea prin arătură (ca la Vasilați, cînd scăpa cîte-o vită amăgită de mirosul casei), prin porumb, peste gropi. Echipamentul se procura pe loc: jos bocancii, obielele, moletierele și pantaloni, vestonul, cămașa și capela. Cu cureaua petrecută peste mijloc și cu ismenele soldățești legate de gîtul piciorului cu... o săptămînă.

În același an, 1933, am fost trimis la București să concurez la întrecerile grănicerilor.

Ei, cum am să uit eu drumul în Capitala țării! Iarăși nu știu cum vi se pare dumneavoastră, dragi cititori, care v-ați născut aici, ori care ați fost măcar de 2-3 ori la București sau l-ați văzut la cinematograf, dar mie, țăranului care locuia la aproape 30 km de el fără să-l fi văzut în cei 22 de ani de viață, tare mi s-a părut frumos. Pe unde treceam mă uitam pe furiș și gîndeam ca prostul din poveste: *„Să nu mă vadă care-va că privesc, că mă pune să plătesc!"*

Acum, cînd sînt trecut prin mai toate capitalele Europei, îmi dau seama ce mică era lumea mea de atunci. Prima deplasare ca sportiv era de numai 30 de km. de locul natal! De cîte ori aveam să acopăr această distanță în următorii ani, numai alergînd-o! Nici n-aș mai ști să socotesc.

Mai mă gîndesc și la tinerii de-acum, care sar ca iepurele în mijlocul pistei gata echipați de sus și pînă jos și apoi din al doilea salt ajung la Sofia, ori la Budapesta la Moscova ori la Praga. Mică a mai fost lumea mea, doamne!

Dar să revenim la întrecerea grănicerilor. Am fugit pe stadionul O.N.E.F.; ce buni prieteni aveam să devenim! Atunci eram amîndoi sărăcani: eu în hainele de împrumut ale statului, el cu tribunele de lemn pline de șobolani. La start eram nouă soldați. Am fost și fotografiați. Primul concurs, prima fotografie!

Am alergat la 1.500 m. și am învins în 4 minute 20 secunde și apoi la 5.000 m. pe care i-am parcurs în 15 minute și 52 de secunde. Dacă stau și mă gîndesc puțin, văd că după 25 de ani, tot la vîrsta mea, pușiul meu Marin, a fugit exact același timp pe 5.000 m: 15 minute 52 secunde. Chiar în anul ăsta. Ba greșesc: el a fost mai vrednic cu un an: are abia 21.

După concurs am fost mutat la regimentul 1 grăniceri, din Capitală. Eram de-a binelea speriat. Bucureștiul era prea mare pentru mine. M-a înspăimîntat. Nu-i vorbă, avea și cu ce: noaptea dacă ieșeai mai spre margine, te dezbrăcau hoții fără să te întrebe. Noroc că mi s-a dat o permisie de 15 zile, să mă mai duc să-mi răcoresc mințile în Vasilații mei.

M-am întors apoi la Cotroceni, la regiment și la A. S. Grănicerul. Echipamentul se schimbase, de ce să mă plîng? Aveam niște cipici de pîslă făcuți la croitoria regimentului, de zburam în ei, nu alta. E drept că nu făceam nici nazuri cum aud că fac azi unii tineri care-și închipuie că nu scot rezultate decît dacă fug în pantofii cu cuie purtați de Zatopek.

La grăniceri mă bucuram de faima celui mai bun alergător, dar nu fusese încă dat uitării un altul care trecuse tot pe-aici și care acum cîștiga toate concursurile „civililor": Ion Manea.

„Cînd ai să-l bați pe Manea să știi că vei fi un sportiv mare", îmi spusese comandantul meu. Acesta a fost primul obstacol sportiv și primul țel al vieții pe care o începusem odată cu sportul.

Și întîlnirea cu Manea n-avea să se lase mult așteptată. Era în toamna anului 1934 și crosurile de la șosea furnizau bucureștenilor spectacole duminicale dintre cele mai plăcute. Cea mai mare parte a probei se desfășura prin cartierul mărginaș al Herăstrăului, prin satul Băneasa, pe la linia Constanța, pe malul lacurilor și de-abia la ultima portiune reveneam printre cei care se plimbau la șosea în trăsuri, mașini, ori pe jos.

Pe atunci asigurarea controlului pe traseu era greu de făcut, deoarece comisarii erau aleși din pasionații de atletism și aceștia ar fi preferat desigur să urmărească întreaga probă. De altfel, bicicliștii ne însoțeau cam tot timpul și comunicau la sosire situația din diferite momente ale întrecerii. Pentru mine atmosfera era nouă și, de ce să nu spun, mă simțeam oarecum stingher, cu toate că veniseră să mă vadă ofițerii de la regiment. Eu rămîneam însă tot soldatul Dinu Cristea și nu puteam să uit că seara reintram la cazarmă. Aveam totuși ambiția să nu mă fac de rușine. Ion Manea era actorul principal și i se dădeau onorurile cuvenite unui campion neînvins. Dar el mă privea cu îngrijorare.

Mi-am amintit atunci de prima noastră întîlnire care n-a avut loc în traseu de cros, ci la Fabrica de Bere „Bragadiru", unde Manea era paznic la un zăvoi de pădure. Mă adusese acolo Nae Mărăscu, președintele „Stadiului Romîn", fiindcă avea de gînd să mă angajeze după liberare, așa cum făcuse și cu Manea. Acesta mi s-a părut cam fudul, cu toate că simțeam că o teamă i se furișase în suflet. Ca statură era mai mic decît mine, dar solid, putea să pară chiar grăsuț. Îi și plăcea să mănînce și să bea bine, iar antrenamentele și le făcea alergînd o oră zilnic prin pădure. Nu știam noi pe atunci ce era un antrenor, un medic, ori o pregătire științifică. Uneori ne cronometra Mărăscu, dar noi nu știam cît fugeam și mai ales nu ne cunoșteam propriile puteri. Ce m-a impresionat la Manea era antrenamentul lui de iarnă, pe care-l prefera și-l practica prin zăpezi.

Mai țin minte ce a spus Manea despre mine cînd ne-am cunoscut: *„Dacă m-o învinge careva, apăi numai țăranul ăsta o să fie. D-aia am să beau de-acu încolo numa' vin de 80 de ani"*.

Îndată după start m-am lipit de coasta lui, dar parcă nu fugea cît putea. Atunci m-am repezit eu în față, dar de el n-am scăpat. Vroia să mă citească. Aveam 12 km. de parcurs, iar despre dozarea efortului nu auzisem încă. La traversarea liniei ferate ce duce spre Constanța începea arătura. *„Aici e de tine, Cristeo. Tunde-o oină nu te simte Manea"*, mi-am zis și am zbughit-o de parcă o luasem spre casă. Zburam ca iepurele peste bulgări și mă tot uitam înapoi. Manea se lupta din greu și la ieșirea din arătură îi luasem 200 de metri. Acum trebuia să-mi apăr avansul. Pe șosea fugeam de frică și-l auzeam pe Nae Mărăscu țipînd din mașina cu care urmărea cursa: *„Trage cît poți Maneo, că te-a bătut țăranul!"*

Am cîștigat detașat acest cros, dar nu mi-am dat seama de proporția surprizei înfrîngerii lui Manea. Mi se prezicea un viitor strălucit în cazul că ar fi avut cine să se ocupe de mine. Se simțea de pe atunci necesitatea unui antrenor. Dar primul care avea să mă ia în primire avea să vină după... 10 ani (după 23 August 1944).

Redactare Em. VALERIU

(Va urma)

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBĂ

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Naturalistul romîn Emil Racoviță se îmbarcă pe vasul „Belgica" în vederea unei expediții științifice în Antarctica. La Rio de Janeiro se desparte temporar de tovarășii săi și pornește spre Țara de foc, împreună cu Moreno, un diplomat argentinian. Acesta îl confundă cu un adversar politic.

Ca să scape de străinul indezirabil, Moreno cere ajutorul poliției din Punta Arenas. Racoviță fu zvîrlit în temniță. Cîteva zile mai tîrziu închisoarea fu atacată de o bandă de gauchos, condusă de tînărul necunoscut de la teatru. Racoviță fu scos din celulă, urcat pe un cal, apoi, după o cavalcadă furtunoasă, îmbarcat pe un vas cu pînze. Abia după ce traversară canalul, în timp ce se odihneau într-o colibă de frunze, pe țărmul Țării de Foc începură să se lămurească lucrurile.

Eliberatorii lui Racoviță erau niște insurgenți care trecuseră granița din Argentina după înfrîngerea răscoalei. Necunoscutul de la teatru era de

fapt o fată îmbrăcată bărbătește, o fată nespus de frumoasă, fiica unuia dintre șefii insurgenților, profesorul Santa Maria. Se numea Estrellitta.

— Semănați ca două picături de apă! spuse ea oftind. Ce păcat... că nu sînteți... el! Dar veniți din Romînia. Sîntem la ordinele dvs. ca și cum ați fi don Iulio!

În timp ce traversau călare Pampasul, se dezlănțui o furtună și trebuiră să se refugieze în estancia unui anume Ramirez. Cînd cerul se înseninâ, ieșiră împreună cu gazda pe veranda conacului. În curte se aflau cîțiva indigeni care vociferau:

— Vrem să vorbim cu stăpînul! Să ni se dea oile înapoi!

— Aiungați-o! porunci Ramirez slugilor din curte. Asmuțiți cîinii! Apoi, către oaspeți, în timp ce desprindea din perete o carabină: Veți vedea cum se vînează hoțiile astea!

Mîna lui Racoviță împinse în lături țeava carabinei.

— Mă iertați, senor, genul acesta de vînătoare nu e pe gustul meu!

— Hm... mă rog! mormăi Ramirez. Atunci... poftiți la cină. Sînteți invitații mei!

— Ne pare rău... dar ne grăbim!

— Mă ofensați, senor!

— Și pe noi ne ofensează... obiceiurile dvs!

Ramirez se răsuci în călcîie și intră în casă, fără să mai salute.

Își petrecură seara sub cerul liber, în jurul focului, într-un cring de naumo. Estrellitta îi privea cu admirație pe Racoviță.

— Așa ar fi procedat și don Iulio! murmură ea.

A doua zi către prînz poposiră pe malul unui rîu, pe care tovarășii Estrellittei îl numeau „Rio Sinaia". Unul dintre ei desfăcea o hartă a Țării de Foc. Aplecîndu-se deasupra ei Racoviță crezu că visează: citea nume ca „Monte Balresco", „rio Siret", „lago Broșteni"; deasupra unei peninsule scria „Moldavia".

— Nume romînești! exclamă el. Cine le-a dat? Și cine e romînul acela de care vorbește toată lumea de aici? Cine e don Iulio?

Am să-ți povestesc... murmură Estrellitta.

În timp ce călăreau alături prin pădure spre o cabană din munți, Racoviță află povestea vrednică de mirare a lui don Iulio, prietenul profesorului Santa Maria. Cu ani în urmă coborîse în portul Ushuhraia, de pe o corabie construită de el însuși. Explorase ținuturile fuegiene, întocmise hărți, trimisese guvernului argentinian memorii despre bogățiile pînă atunci necunoscute ale acelor locuri, apoi, după ce fusese numit guvernator al Țării de Foc, construise noduri și tăiase drumuri prin Pampas, făcuse legi împotriva tîlharilor. Avea însă legături cu insurgenții, legături de care

aflase și guvernul, pare-se. Într-o zi plecă într-o expediție în Pampas și nu se mai întoarse niciodată...

— L-ai iubit mult, Estrellitta? întrebă Racoviță.

— Eram doar un copil pe atunci. Dar nu l-am putut uita... Și cînd te-am văzut pe dumneata...

— Te-am dezamăgit, nu-i așa?

— Nu! Nu! protestă Estrellitta. Dimpotrivă!

Racoviță visa de mult să completeze observațiile lui Charles Darwin asupra faunei și florei fuegiene. Își descoperi însă o vocație de explorator atunci cînd Estrellitta îi desfășură în față harta cea mare a Țării de Foc alcătuită de don Iulio.

— Asta e valea Despoblado, spuse fata arătînd o pată albă de pe hartă. Ei tocmai se pregătea să plece într-acolo!

— O vom face noi! strigă Racoviță. Fără întîrziere!

Se odihniră o noapte la cabana din munți, apoi întovărășiți de trei gauchos și un fuegian, pe nume Colchicoli, porniră spre valea Despoblado.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

1964

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

PROLETARI DIN TOATE TARILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 60 ★ Sîmbătă 29 noiembrie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

Utemista FLORICA VLAD, țesătoare fruntașă la întreprinderea „Răscoala din 1907", din București, se străduiește prin întreaga ei activitate să contribuie la îndeplinirea sarcinilor de plan.

Fotografia: Nicu VASILE

In acest număr:

POPAS peste milenii
Cetățile dacice din munții Orăștiei

•

Note de călătorie
In deșertul GOBI

•

John Reed, reporterul revoluției

•

VĂDUVĂ ÎNAINTE DE A FI SOȚIE

•

VIZITIND EXPOZIȚIA FILATELICĂ

•

La sfîrșitul stagiunii fotbalistice

LA ROZNOV

unde harta economică a țării se îmbogățește cu o nouă uzină

Tovarășul meu de drum — fotograful — e necăjit. Aparatul său — deși de cea mai bună marcă — nu prea face parale astăzi. Cerul s-a lăsat ca o carapace joasă și măcar că ora nu-i decît 10 dimineața, becurile mai ard încă pe stîlpi din cauza negurii acestela care se tot îndesește. Nici vorbă de fotografiat. Musai să vină altădată pentru treaba asta.

In schimb, eu am noroc. La toate corpurile principale ale viitorului combinat de îngrășăminte azotoase din Roznov se lucrează intens.

Urc o scară de lemn la fabrica de acid azotic, unde am auzit că lucrează un bun șef de echipă pe nume Bodo și înainte de a întreba de el, privesc de jur împrejur...

Cunosc de mult locurile de pe aici. In fosta albie a Bistriței se cultiva mai cu seamă hrișca. O sameni tîrziu, prin iunie, și-o culegi devreme. Cîte odată stăpînii panglicelor înguste, nici nu mai semănau. Cică lăsau pămîntul să se odihnească. Și atunci luminărica, floarea ogorului sărac și scaieții creșteau în voie.

Acum, cît vezi cu ochii s-au ridicat și se ridică aici mereu noi clădiri. Nu seamănă una cu alta. Și nici nu-s prea aproape una de cealaltă. Aici e „acidul azotic", cum s-au obișnuit să-i spună pe scurt constructorii. Dincolo „preuzinala", apoi, „corpul unificat", „ambalarea" și așa mai departe. Impreună vor forma un tot: combinatul acesta care va produce anual circa 210.000 tone azotat de amoniu granulat, adevărată mană pentru ogoarele patriei.

Blocuri pentru muncitorii Combinatului de la Roznov

Deocamdată aspectul e acel al oricărui mare șantier. Oamenii pe schele, cofraje, țesătura deasă a vergelelor de beton, macarale-turn rotindu-și brațele deasupra clădirilor în construcție, mici trenuri alergînd pe linii decovil, betoniere scrîșnind din măsele... Și munți întregi de cărămidă, de saci cu ciment dar mai ales de plăci și stîlpi din prefabricate. Iar roată împrejur, — ocolind toate clădirile, șosele noi din beton vibrat, depozitele și magaziile — o împrejmuire de uluce din aceleași prefabricate, de culoarea vremii acesteia mohorîte.

Cînd, însfîrșit, întreb de Bodo, aflu că nu-l unul, ci-s trei: tatăl, Dionise și doi feciori. Mezinul, Francisc, e undeva jos. Face semne macaragiului. In sfîrșit, brațul macaralei a înhățat un stîlp de cofraj, înalt de cîțiva metri, lucrat cu migală acolo la banc, îl poartă prin aer ca pe un bețișor și-l lasă taman la locul indicat. In vremea asta moș Dionise îmi povestește că-s de loc din Ciuc și că au colindat toată țara dar nu așa, de frunza frăsinelui. Peste tot au construit. Dar mai ales în Moldova: la Galați, Comănești, Borzești, la Săvinești — la relon. Și acum sînt aici. Se amestecă și Emeric, feciorul cel mai mare, în vorbă: „Se ridică partea asta de țară, tovarășe. Le ajunge pe celelalte".

Imi place de ei că-s îndrăgostiți de meserie. „Barăci, șoproane — mai lucrăm și de-acestea la nevoie. Dar

Nichita BISTRICEANU

• *(Continuare în pag. 5-a)*

MEGYASZÓ - 30 NOIEMBRIE

UN MIC SAT UNGAR ÎN SĂRBĂTOARE

Corespondență specială pentru „Magazin"

Ați observat oare vreodată însușirea ciudată a datelor? Există zile care te copleșesc cu potopul amintirilor; apar imagini pe ecranul amintirilor și parcă simți din nou tumultul evenimentelor, auzi din nou vuetul vremii; auzi cum aleargă, ridicînd pe umeri trecutul și prezentul, măturînd barierele anilor și deceniilor. Nu-i așa că vă este cunoscută această senzație?

Intr-un ceas festiv, vrînd nevrînd, amintirile te prind în mreaja lor. Puține zile au trecut de cînd ne-am adus omagiul în fața memoriei lui 7 Noiembrie. Ați observat oare că îndată ce te gîndești la această dată, la această zi, parcă auzi bubuitul tunurilor crucișătorului „Aurora" zguduind cerul și vestind începutul unei noi epoci istorice? Parcă vezi marinarii, pornind la asalt, parcă vezi sala din Smolnîi, de unde Lenin a condus revoluția la victorie. La fel se petrec lucrurile cu sărbătorile noastre naționale, ale eroinilor sau ale ungurilor. In clipa în care ne gîndim la ziua de 23 August sau de 4 Aprilie, apare în fața ochilor noștri imaginea poporului care își serbează libertatea, în urechile noastre răsună cîntecul avîntat al maselor și simțim poate chiar și mîngîierea mătăsii ușoare a steagurilor.

Dar dacă voi căuta să vorbesc despre ziua de 30 noiembrie, cititorii vor ridica poate mirați capul și vor întreba:

— Oare ce amintire poate evoca această zi cenușie de toamnă? Este o dată, ca toate celelalte, în oceanul timpurilor. Vine și trece, nelăsînd o urmă mai adîncă decît 29 noiembrie, sau 1 decembrie. In ce măsură ne poate interesa această dată?

Totuși, există în Ungaria un sat, unde, dacă un călător necunoscut amintește de ziua de 30 noiembrie, vorbele oamenilor devin mai molcome, gîndurile aleargă de-a lungul povîrnișurilor din jur și săteanul întrebat răspunde:

— 30 noiembrie? La noi, în această zi s-a născut viața...

Acest sătuc poartă numele de Megyaszó. Și pentru harnicii locuitori ai acestei mici așezări, ziua de 30 noiembrie este o zi de mare sărbătoare. Sînt patrusprezece ani de cînd satul Megyaszó a fost eliberat. Eroi români, ostași români au spulberat aici întunericul trecutului și pe urmele lor a început să înflorească viața.

Să plecăm — măcar în gînd — în acest mic sat, să sărbătorim, împreu-

Lantos LASZLÓ

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Dezvelirea monumentului eroilor romîni de la Debrecen.

A. CERNÎȘEV — Pictorul Grekov pe front

SCRIEREA VIE

Intîlnire cu artele plastice pe meleaguri sovietice

In limba rusă, cuvîntul care definește arta penelului înseamnă, în traducere literală, scriere vie. Sensul său este desigur născut din înclinația tradițională a poporului pentru o artă izvorîtă din viață. Sensul acesta străbate nealterat prin comorile de artă ale secolelor trecute, păstrate cu evlavioasă grijă. Rubliov, marele maestru al picturii bisericești din secolul al XVIII-lea, și-a zugrăvit icoanele dîndu-le expresia cea mai omenească. Sfinții lui sînt oameni în care regăsim nu o celestă inexpresivitate, ci sentimentele cele mai profund umane. Tot din veacul XVIII datează și tabloul popular aflat în muzeul de artă ucraineană din Kiev. Deși nu cunoștea legile perspectivei, autorul a izbutit să imprime atîta viață acestei picturi, încît privitorul are senzația că întîlnirea dintre cazacul Mamai și căpetenia de oști care-i ascultă cîntecul, se petrece aevea.

Să fie deci de mirare că, avînd o tradiție atît de reprezentativă, arta pe care orice călător se simte chemat să o cunoască în muzeele celebre ale Moscovei și Leningradului se prezintă ca o artă în care vigoarea concepției realiste cucerește printr-o minunată îmbinare cu sensibilitatea proprie oamenilor născuți pe acest pămînt cu rare frumuseți naturale și cu o istorie bogată? Scriere vie este pictura lui Repin și sculptura lui Sibkin; scriere vie sînt peisajele lui Polenov și portretele lui Serov. Dar să lăsăm cărților de artă și specialiștilor sarcina de a ne conduce pe căile istoriei artelor, iar noi să urmăm căile prezentului.

Acest prezent, în care cele mai bune tradiții progresiste sînt puse în valoare alături de ultimele cuceriri ale navigației cosmice, este oglindit în artă cu toate semnificațiile și perspectivele sale. Problemele majore ale oamenilor de azi, ale celor care construiesc în prezent definind de pe acum înfățișarea viitorului — iată conținutul artei sovietice realist socialiste.

Gabriela DOLGU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

24 ORE LA BÎRLAD

La Bîrlad nu m-au mînat îndatoriri profesionale; urmînd o binevoitoare invitație, m-am pomenit în bătrîna urbe, într-o dimineață ilavă și rece de noiembrie, cînd orologiile din turnul fumuriu al fabricii de rulmenți arătau orele zece și cinci minute.

Unde să merg? Pe cine să caut? Nu cunoșteam pe nimeni; despre Bîrlad păstram vagă, dintr-o fugară trecere, în urmă cu șapte-opt ani, amintirea unor străzi într-o zi scăldate în colb și în alta înfundate în gloduri; îmi aminteam de-un aproximativ hotel, unde dormisem, cu cinci inși într-o cameră, de-o sală rece și neprietenoasă unde luasem parte la o consfătuire... Incolo cîteva întîmplătoare noțiuni livrești, rămase de pe vremea școalei, despre vechimea Bîrladului, pomenit în cronici rusești pe la anul 1174, despre trecutul lui legat de vornicia cea mare a țării de jos, cu reședința la Bîrlad, de pe vremea lui Alexandru cel Bun, de popasul lui Petru Rareș la Bîrlad, în anul 1541, în drumul spre Suceava, la cea de-a doua domnie, de mistuirea tîrgului în pojar pus de tătari la anul 1444...

Sînt la Bîrlad teme de reportaj...

Totuși, îmi ziceam, de-aș încerca să scriu reportaje, aș găsi în Bîrlad cîteva teme trainice:

Primo: aș putea merge la fabrica de rulmenți, construcție nouă, impunătoare, cu însemnătate deosebită în industria noastră metalurgică; aș lega cele ce le văd de însemnările pe care le am acasă, făcute într-o zi la fabrica moscovită pe scurt numită „Șaric" pe care o vizitasem acum doi ani, și care a fost cu proiecte, utilaj și specialiști, un soi de părinte al celei din Bîrlad...

Secundo: aș putea să mă mai duc la teatrul de stat, să vorbesc cu cei ce-au realizat spectacolul „Ecaterina Teodoroiu" premiat la București, de curînd, pentru regie și cea mai bună interpretare feminină și aș avea un reportaj sau un interviu pentru pagina a patra din *„Magazin"*...

Terzo: aș putea să mă duc să văd blocurile noi, locuințele muncitorești de la fabrica de rulmenți, pe care le privisem, de curînd, într-o fotografie; aș putea să intru într-o casă și să văd cum trăiesc oamenii aici...

Și-aș mai putea să scriu despre Bîrladul care pomenește pe VLAHUȚA, pornit spre Bîrlad, în vremea tragicei retrageri din 1916, cu soața și tablourile încărcate într-un car cu boi; despre Bîrladul care-l pomenește pe TONITZA, meșter de culoare și faur de lumină, fecior și nepot de bîrlădeni, pe VASILE PÎRVAN elev la Bîrlad, pe VICTOR ION POPA, și el bîrlădean (teatrul din Bîrlad, printr-o bună și fericită alegere, îi poartă numele), pe poetul G. TUTOVEANU *„un om a miros de lavandă* — cum scria Tudor Arghezi — *construit din sidefurile, reflexele și nuanțele scoicii..."*. Aș putea să caut străduța de peste pod, unde zice-se că ar fi trăit, aevea, cei care s-au renăscut în chipurile și întîmplările lui Take, Ianke și Kadîr...

„Complexul" de pe Dealul Morilor

Ar fi multe de scris din Bîrlad dar eu veniserm acolo fără nici o țintă, un soi de umbră a tovarășului Leri Lesner, vicepreședintele sfatului popular al regiunii Iași, care mă invitase în astă scurtă călătorie. Cu dînsul împreună am ajuns dinaintea clădirii sfatului popular orășenesc —care, în treacăt fie zis, pentru buna-i întreținere și curățenie, ar putea sluji de exemplu sfatului popular al orașului Iași — cu dîn-

Virgil DANCIULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

„MAGAZIN" pregătește o nouă povestire pentru copii

„Trompișor"
Versuri de NINA CASSIAN
Ilustrații de NELL COBAR

In numărul viitor primele întîmplări ale elefantului „Trompișor"

SCHIȚĂ

...Împreună

Trei oameni stau în jurul unei mese și mănîncă în tăcere.

Maria Cărbunaru e o femeie de vreo 45 de ani. Fața ei trădează îngrijorarea gospodinei care își așteaptă soțul să vină la masă. La fiecare zgomot din uliță se oprește din mestecat și-și încordează auzul.

Cristache și Didina, băiatul și fata ei, sînt tineri, în floarea vîrstei: el — flăcău de aproape 20 de ani; ea — codană cu vreo doi ani mai mică.

Cristache mănîncă încruntat, preocupat pesemne de ceva foarte serios. In schimb, pe fața Didinei flutură o umbră de zîmbet. Privește pe rînd la tovarășii ei de masă, serioși nevoie mare, și de fiecare dată pare gata, gata să izbucnească în rîs. Cristache observă neastîmpărul surorii sale și zice repezit:

— Tu să fii la locul tău, auzi? Ce te hlizești într-una?

— Ba nu, că o să mă apuc acuma să bocesc! Auzi la el, dacă tovarășul șef e supărat, toată lumea din echipă trebuie să se bosumfle. De ce n-ai dat, mă rog, o proclamație: „Către toți membrii echirei a treia din întovărășirea „Ilie Pintilie" din Tichilești, raionul Brăila..."

— Mamă, spune-i să tacă din gură. Altfel...

— Mîncați copii și vedeți-vă de treabă — zise domol Maria Cărbunaru, ridicîndu-se să tragă oala cu supă pe foc, să fie caldă cînd o veni Petre, bărbatul ei. Didina însă e o fată plină de viață care nu poate să tacă multă vreme din gură.

— Spune și dumneata mamă, n-am dreptate? Femeia trebuie să-și urmeze bărbatul?... Trebuie!

Ana CRISTEA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

A. B. IABLONSKAIA — Trecătorul.

Popas peste milenii

Cetățile dacice din munții Orăștiei

În primul deceniu al secolului trecut, mai precis la începutul anului 1803, autoritățile austro-ungare din Transilvania au fost surprinse de numărul mare de monete de aur oferite spre vînzare pe piața Orăștiei. Guvernul imperial habsburgic, care în acele timpuri trecea printr-o gravă criză monetară, a dat ordin scaunului săsesc de la Orăștie, să urmărească și să prindă pe traficanții de aur. Și într-adevăr, cîțiva dintre ei au putut fi identificați.

În cîndurile acestora se aflau țărani, pădurari, păstori și mai ales fierari din Sibișelul Vechi, în mare parte „*căutători de comori*". De la aceștia, autoritățile au putut smulge peste 1000 de monete de aur. Tot de la ei s-a aflat că monezile provin din așa numitul tezaur Koson-Lysimachos, descoperit în munții Orăștiei, în dealurile și colinele ce împrejmuiesc Valea Grădiștei.

Scormonirea pămîntului pentru descoperirea de aur și comori a avut ca rezultat descoperirea unor bogății de cu totul altă natură și anume importante valori istorice. S-a luat cunoștință atunci de existența unor urme de așezări umane vechi, cetăți și turnuri.

În jurul acestor descoperiri s-au dus multe discuții. Dar abia după o sută de ani de la descoperirea tezaurului, în 1910, s-a făcut o încercare serioasă de cercetare a ruinelor așezărilor, însă ea n-a putut fi dusă pînă la capăt.

În 1921 și în 1943—1944 s-au efectuat din nou săpături. Dar datorită lipsei de interes manifestată de cercurile guvernante burgheze, care n-au vrut să sprijine cu fonduri aceste cercetări, lucrările au fost abandonate.

Abia după eliberarea țării, în 1949, pe baza indicațiilor Partidului Muncitoresc Romîn și a sprijinului material al regimului democrat popular, care acordă toată atenția trecutului de luptă al poporului și educă generațiile în spiritul patriotismului socialist — au reînceput, în munții Orăștiei, ca și în alte locuri din țară, acțiuni vaste de studii și cercetări arheologice. Ele sînt menite să înarmeze masele cu cunoașterea adevărată a fenomenelor sociale legate de dezvoltarea societăților omenești ce s-au aflat în trecut pe teritoriul patriei noastre. Cercetările din munții Orăștiei se desfășoară sub îndrumarea filialei din Cluj a Academiei R.P.R. (Institutul de Istorie) de către un colectiv de arheologi, colaboratori ai Muzeului regional Deva, cercetători tineri și studenți ai facultăților de istorie, care are în fruntea sa pe vechiul și pasionatul cercetător al așezărilor dacice din aceste locuri, academicianul profesor Constantin Daicoviciu. Rapoartele acestui colectiv apărute în numerele din 1950 în coace ale revistei „*Studii și cercetări de istorie veche*" și cele văzute personal — la fața locului — de semnatarul acestor rînduri, constituie materialul de bază al prezentului reportaj.

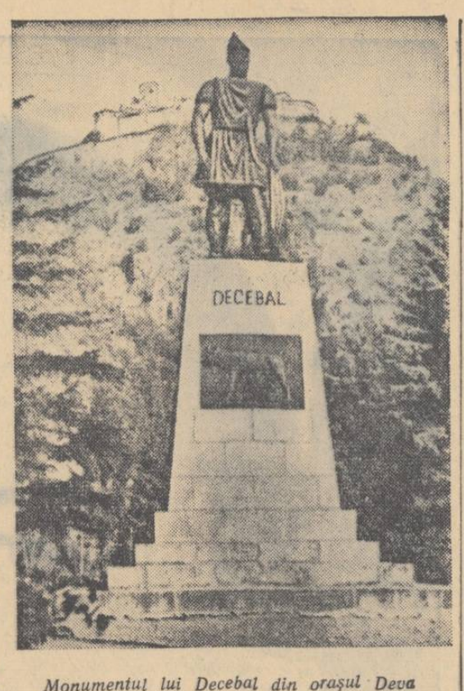

Monumentul lui Decebal din orașul Deva

Munții Orăștiei — centrul cel mai important al societății dacice

Dacii — stăpînii de acum două mii de ani ai acestor meleaguri, — pentru a se deplasa dintr-un loc în altul, se foloseau — spune istoria — de cai iuți, rezistenți și aprigi la fugă. Probabil că, ajutați de patrupedele lor, dacii străbăteau cei cca 40 km. de la Orăștie la Grădiștea de Munte — locul unde se afla vechea capitală a statului dac — în cel mult trei ceasuri. Deși de atunci au trecut două milenii și am ajuns la epoca cînd mașinile făcute de mîna omului depășesc viteza sunetului, totuși (paradoxal, dar adevărat), drumul Orăștie—Grădiște, parcurs cu un trenuleț forestier, l-am făcut în mai bine de șase ore, ceea ce înseamnă o iuțeală (în acest caz cuvîntul sună cam impropriu) de șase kilometri și jumătate pe oră...

Judecînd drept și spunînd numai adevărul, vina pentru acest „pas de melc" al trenulețului forestier n-o poartă nici tovarășul Simtea Tiberiu, mecanicul locomotivei, nici ajutorul său, fochistul Bărolu Dănilă, și cu atît mai puțin „mașina asta fainâ de aburi" care nu face mofturi la mîncare, primind drept hrană și cărbuni și lemne, și care trage după ea vagoanele. Aceasta cu atît mai mult cu cît — după spusele celor doi, care-s oameni de specialitate — ea este o locomotivă „nouă-nouță, de ți-e mai mare dragul s-o conduci" și-i ieșită din mîinile harnice ale muncitorilor rești. Vina încetinelii o poartă numai și numai natura aspră și oarecum sălbăticită din aceste locuri, ocolișurile și urcușurile pe care trebuie să le facă trenulețul.

Pornind de la Orăștie, care se află la o altitudine de 220 metri, „trenuța" — cum îi spun localnicii — trebuie să urce, să urce mereu, printre creste de munți, pe lîngă Apa Orașului, Valea Bercului sau a Grădiștei, pînă sus la Grădiștea de Munte, la punctul „Cetate", a cărui altitudine este de 1206 m. De aceea, nu-i de mirare că trenulețul pornește din Orăștie la trei dimineața și ajunge la „Cetate" după orele nouă...

Instalat în cabina mecanicului locomotivei și gîndindu-mă la scopul vizitei mele în aceste locuri, încercam să-mi amintesc tot ce mai reținea memoria privitor la faptele și datinele strămoșilor noștri. Și cum am o memorie mai mult vizuală, îmi veneau în minte în deosebi scenele luptelor dacilor împotriva cotropitorilor romani, chipul anticului Decebal, așa cum le-am văzut la timpul cuvenit în manualul de istorie, unde au fost reproduse după Columna lui Traian. Imaginea cea mai proaspătă a fărîturii lui Decebal o aveam însă de la Deva, unde mă oprisem înainte de a mă îndrepta spre munții Orăștiei. Aici, în centrul regiunii Hunedoara, în parcul de la poalele vestitei cetăți multiseculare, se înalță, pe un soclu de piatră, statuia lui Decebal, viteazul rege al dacilor, neamul cel mai vechi care — după descoperirile istorice — a trăit în trecut pe teritoriul de azi al țării noastre, și din a cărui semințe își trage obîrșia poporul romîn. Chipul monumental, semeț și neînduplecat, al regelui dac, dăltuit în ținută de luptă cu coif, zale, scut și sabie încovoiată prinsă la cingătoare, simbolizează parcă dîrzenia cu care strămoșii noștri și, mai tîrziu, urmașii lor, și-au apărat pămîntul natal, hotărîrea lor de a rămîne neclintiți pe aceste meleaguri, ținînd piept năvălirilor vrăjmașe din afară. Imaginea îmi era mult întregită de versurile neuitatului George Coșbuc, săpate în piatra monumentului și care-mi reveneau în minte ca un motto la tot ceea ce aveam să văd peste cîteva ore:

Dar nestrămutații strămoși
Tot cu arma-n mîini au stat;
Au văzut și munți de oase
Și de sînge rîuri roșii,
Dar din țara lor nu-i scoase
Nici potop și nici furtună"

Într-adevăr, nici potopul și nici furtuna stîrnită de năvălitorii lui Darius, ai lui Alexandru Macedon sau cotropitorii romani, care, fără îndoială, au pricinuit mult rău dacilor, n-au fost în stare totuși să șteargă semnele existenței și activității bravului popor dac. Astăzi, după două mii de ani de la cotropirea Daciei de către romani, semne ale străvechiului stat dac în timpul regilor Buerebista și Decebal — (perioada cuprinsă între secolul I î.e.n. — secolul I e.n.) — se găsesc răspîndite pe teritoriul Republicii Populare Romîne.

Statul sclavagist dac s-a întins, în general, pe teritoriul de azi al patriei. Urme ale așezărilor dacice s-au găsit la: Poiana (Moldova), Piscul Crăsani și Zimnicea (Muntenia) Covasna, Moigrad (Transilvania) și mai ales de-a lungul Văii Mureșului. Centrul cel mai important al societății dacice din acea perioadă se afla însă în munții Orăștiei sau ai Sebeșului, după cum sînt denumiți în geografie. Aici, pe un teritoriu de peste 150 km.p., cuprins între valea Mureșului la nord, Carpații meridionali la sud, Rîul Mare și Rîul Sebeșului la est și Valea Luncanilor la Vest, se găsesc pe virfuri de munte și dealuri, printre trupuri de fagi și mesteacăni, ruinele a numeroase așezări dacice.

Săpăturile arheologice efectuate în aceste locuri în ultimii nouă ani au scos la iveală multe antichități, au dus la descoperiri importante, care au determinat oamenii de știință să tragă concluzia că pe aceste meleaguri și-a avut reședința vechiul stat sclavagist dac din timpul lui Buerebista și Decebal.

Din trenulețul care se îndreaptă spre creerul munților observi, la distanțe nu prea mari, rămășițele multor construcții dacice, ridicate cu scopul de a apăra intrarea la cea mai mare cetate și anume aceea de la Grădiștea de Munte. În general, construcțiile sînt așezate de-a lungul Văii Grădiștei, de la șes în spre munte. După felul construcției, ele pot fi împărțite în: lucrări militare de apărare (cetăți, turnuri de veghe) așezări civile și construcții religioase. Cercetările de pînă acum au stabilit ca centre mai importante: așezarea civilo-militară de pe înălțimea dealului „Cetățuia" din hotarul satului Costești, fortificația de pe înălțimea Blidaru; cetatea de la Piatra Roșie și așezarea cea mare de la Grădiștea de Munte, centrul politic, militar și religios al dacilor, reședința regilor daci.

Așezarea dacică de pe Cetățuia Costeștilor

Trenulețul s-a oprit în gara satului Costești. Cătînd spre înălțimea munților, privirea se oprește asupra unei ridicături de pămînt situată în partea de sud-vest a satului pe malul stîng al Apei Grădiștei.

— *E Cetățuia* — te lămurește binevoitori localnicii și în felul cum intonează ei acest cuvînt, deslușești ușor că-l pronunță cu mîndrie.

— Și-i departe pînă acolo?

— *Apăi să tot hie trei kilometri...*

Și văzînd că șovăi, că mai vrei să întrebi ceva, ei te scot din încurcătură cu aceeași amabilitate:

— *Mereți numa' oblu'nainte c-o să v-arate Gheorghe...*

— Gheorghe!? Dar cine-i acesta?

— *Ei, și dumneavoastră. Gheorghe Matei, paznicul, ori n-ați mai fost pe la noi?*

După ce le mulțumesc pentru sfaturi — mă duc să-l caut pe „Gheorghe". Mă urc pe serpentina drumului care duce spre Cetățuia și ajung la Gheorghe. Dar paznicul este plecat la oraș. Am norocul însă că aflu acasă pe ginerele său, Vapit Dănilă, care-mi arată drumul mai departe. După încă cîteva minute de mers, iată-mă în fața unei tăblițe indicatoare. Mă apropii și citesc:

„Monument istoric

Cetatea dacă de la Costești e una din cetățile lui Buerebista și Decebal. Ea a fost distrusă de împăratul Traian, la începutul secolului al II-lea e.n. în cursul războaielor de cucerire a Daciei".

Urc mai sus pe coama dealului și mă trezesc de odată în fața unei intrări. E o secțiune într-un val de pămînt, care, traversîndu-l, îmi dă posibilitatea să cunosc urmele a două foste turnuri de pază. Mă înalț mai sus de pe o terasă de pămînt pe alta, pînă ajung pe platoul superior și cel mai înalt al dealului. Mă aflu la 561 m. deasupra mării. Privesc spre nord și văd Apa Orașului pînă departe la Mureș. Toate localitățile care se întind în această direcție: Ludești, Orăștioara de Sus, Bucium, Orăștioara de Jos, Beriu, Castău și Orăștie, le am „ca-n palmă". Mă gîndesc la daci. Ce iscusiți strategi și meșteri pricepuți s-au dovedit ei! Și-au construit fortificațiile în asemenea locuri încît de pe înălțimea lor să poată scruta zările pentru descoperirea dușmanului sau să lovească asupra inamicului care s-ar fi încumetat să se urce la așezările lor!

Așezarea de pe înălțimea Cetățuia reprezintă prima barieră care păzește intrarea în masivul muntos unde se află celelalte așezări. Barierele următoare — mai bine zis redutele — ar fi în ordinea așezărilor: Ciocuța, Cetățuia Înaltă, Faieragiu, Blidarul, Pietroasa, Vîrful lui Hulpe, Dealul Rudele, Meleia. Puțin mai departe, la sud-vest se află Piatra Roșie și Valul de la Cioclovina, iar la est pe Valea Frumoasă, Cetatea de la Căpîlna. Toate acestea aveau menirea să apere așezarea cea mare de la Grădiștea de Munte unde se afla capitala Daciei, vechea Sarmisegetuză.

Pe platoul Cetățuii de la Costești se mai găsesc și astăzi două turnuri, unul la nord și altul la sud. Ele au folosit probabil ca locuințe întărite. Au o formă patrulateră și sînt construite din ziduri care ating o grosime de 3 m. Fiecare din cele două turnuri-locuință aveau cîte un etaj. La turnuri duceau niște scări de piatră, o parte din scările spre turnul din extremitatea nordică a cetății (cca. 4 m.) se mai vede și astăzi. De asemenea, pe platoul dintre cele două turnuri-locuință, se observă urmele a patru blocuri așezate în pătrat în care erau înfipți stîlpii susținători ai unui turn de veghe construit din lemn.

Platoul de sus era înconjurat de două rînduri de pari groși — ale căror urme sînt vizibile și formau o palisadă dublă, ultimul obstacol în calea atacurilor din afară. Mai jos, spre terasele inferioare ale dealului se găsesc alte obstacole formate din ziduri groase de piatră sau valuri de pămînt. În jurul fostei cetăți, în diferite puncte strategice se mai văd urmele unor bastioane de piatră care făceau parte din sistemul de apărare al fortificației.

Săpăturile efectuate la Cetățuia au scos la iveală un număr de patru aliniamente, alcătuite din mai multe rînduri de stîlpi de piatră tubulari. Se presupune că aceste aliniamente (sanctuare) sînt legate de cultul fenomenelor cerești. S-au descoperit de asemenea și cisterne de apă de unde se aprovizionau locuitorii cetății.

Așezarea dacică de la Costești a fost înființată — se pare — în secolul I î.e.n. în timpul lui Buerebista. Ea a fost distrusă de romani în două rînduri. După primul război daco-roman a fost refăcută, iar în războiul din 105-106 e. n. a fost distrusă complet de către năvălitori. Urmele ei păstrate pînă astăzi sînt o mărturie a culturii strămoșilor noștri îndepărtați.

Vasile IOAN

În numărul viitor, continuarea reportajului.

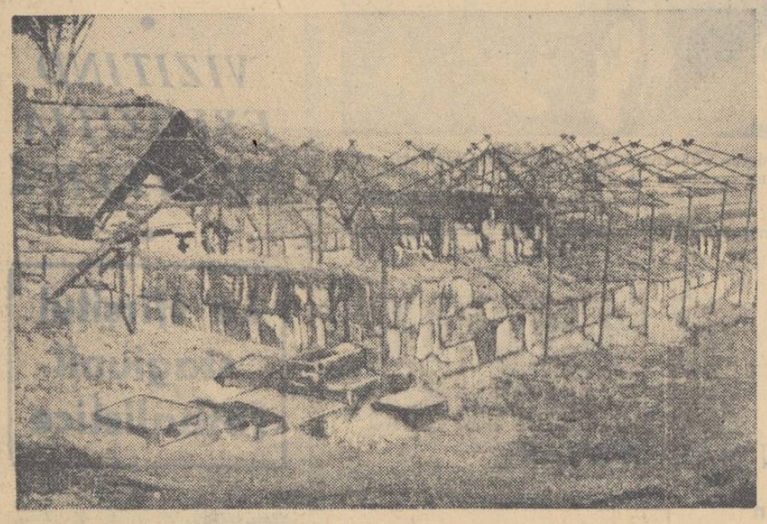

Unul din cele două turnuri-locuință ale cetății dacice de la Costești

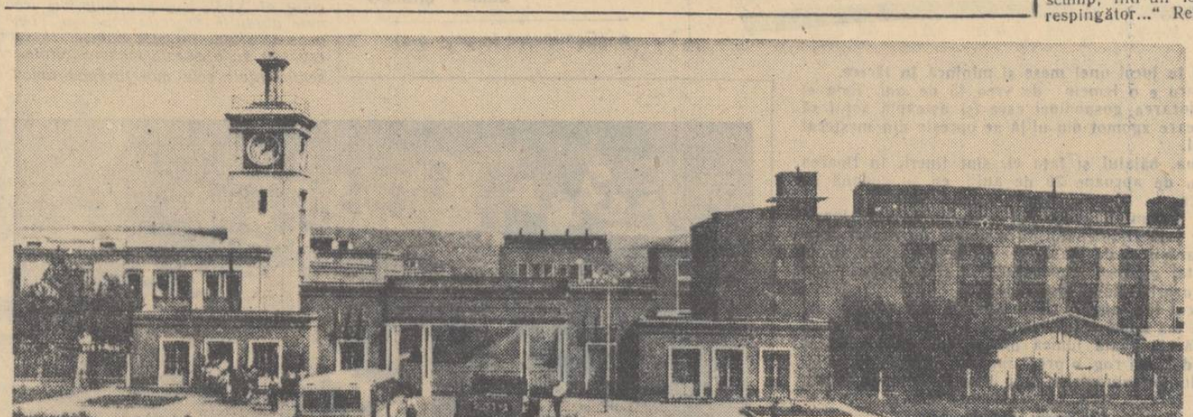

Vedere parțială a fabricii de rulmenți din Birlad

Cronica gastronomului

Specialități regionale

Fiecare popor prezintă particularități regionale, vrednice de luat în seamă. Altfel cîntă, altfel joacă, altfel se îmbracă omul de la munte și altfel cel de la șes sau de pe țărmul mării... și altfel mănîncă. Înregistrarea și tălmăcirea acestor manifestări muzicale, coregrafice și poetice e în întregime de competența folcloriștilor specializați. Consemnați în această rubrică și neavînd dreptul să depășim pragul bucătăriei, pentru a ne băga nasul (vorbim la figurat, se înțelege), în oale străine, ne vom mărgini să ne ocupăm de sus-pomenitele particularități din punct de vedere exclusiv culinar.

În cărțile de bucate apărute la noi, ca și pe listele de mîncare de prin toate birturile din țară, Ardealul, Oltenia, Dobrogea și Moldova își au locul lor, bine determinat. Muntenia, nu! M-am întrebat totdeauna: de ce? Bucătarii munteni au dovedit, în multe privinți, originalitate și imaginație. Au incontestabile merite care nu pot fi trecute sub tăcere. De unul din ele ne vom ocupa în rîndurile de mai jos, dînd la iveală rețeta unei mîncări pe cît de gustoasă, pe atît de ușor de gătit și de puțin costisitoare.

Burta de vită cornută, aliment hrănitor și gustos, rar întrebuințată în celelalte regiuni ale țării, a dat prilej bucătarului din Muntenia să creeze ciorba de burtă și tuslamaua, specialități bine cunoscute și apreciate. Dar și burta de porc a fost utilizată în această parte a țării, și cel ce va încerca să aplice rețeta ce urmează, va trebui să convie că nu fără temei. Iată rețeta:

Se lau mai multe burți de porc întregi. Se pun într-un vas și se opăresc cu apă în clocote. Se rad bine cu cuțitul pe toate zbîrciturile. Urmează o operație migăloasă și de lungă durată: ca burțile să fie perfect curățate, trebuie îndelung frecate cu sare de bucătărie din belșug, sau cu făină de păpușoi, pînă ce capătă o culoare albă, imaculată.

Se pun la o parte una, două, sau cîte vrem să facem burți întregi. Celelalte se pun la fiert cu 2-3 cepe. Trebuie să fiarbă mult și bine. După ce au fiert destul, se scot cu lingura de spumuit și se așează pe un fund de lemn. Se taie apoi bucățele și se trec prin mașina de tocat carne, împreună cu două-trei cepe (după cantitatea de burtă). Se sărează și se piperează, întrebuințînd piper pisat sau boabe (după plac). Se adaugă orez fiert numai pe jumătate, verdeață tocată mărunt (mărar și pătrunjel) și se umplu cu această tocătură burțile nefierte, pe care le-am pus de o parte. Se coase cu ață și se pun la fiert în zeama în care au fiert burțile tocate. După ce au fiert bine pe mașina de gătit, le mai băgăm și la cuptor, să mai fiarbă și acolo, la foc mai moicom. Scoase de la cuptor, le servim cu salată sau murături.

Aceasta e rețeta clasică. Dar burțile, odată umplute și cusute se pot pune la copt de-a dreptul în cuptor, într-o crățiță în care, pe lîngă un corp gras, am pus o ceapă și un morcov.

Și acum:

Ca bun confrate bucătar,
În orice punct din țară ești,
Gustînd, închină un pahar
Și pentru cel din București.

PASTOREL

NĂRAVURI ȘI MORAVURI

„Astea nu-s de la Mitache..:"

Mitache e referent în întreprinderea noastră, la serviciul de „muncă și salarii". Lucrează aici de aproape doi ani. E vorbăreț, șăgalnic, știe o mulțime de snoave cu duh. De la început s-a făcut cunoscut, atît la „muncă și salarii", cît și în celelalte servicii ale întreprinderii. E prietenos din cale afară, cu toată lumea — chiar și cu femeia de serviciu, care îi cumpără zilnic de cîte un leu „naționale".

Cu cei din birou a fost multă vreme bun coleg. Chiar șeful serviciului, tovarășul Dumbravă, îl simpatiza. Mult timp nici el, nici noi, nu-l criticam pentru desele întîrzieri de la servici, ori de la predarea unor lucrări cu termen planificat. Uneori îl și ajutam la efectuarea lucrărilor întîrziate. Și așa am dus cu toții împreună „casă bună" multe zile. Ce-i drept, e drept: îi făceam noi lucrările lui, dar și el ne povestea o mulțime de pățaranii. Era cel mai informat tovarăș din tot serviciul. Uneori îl și asemuiam cu o gazetă, care are cele mai noi și însemnate știri din țară și de peste hotare.

Toate, pînă într-o zi. Or fi vreo două luni de-atunci. Era într-o dimineață, pe la orele 10. Mitache nu venise încă la servici. Întîrzia ca de obicei. Noi ne frăsuiam: ce i s-o mai fi întîmplat bietului om? Ieri o mașină s-a lovit de un stîlp, stîlpul a căzut peste firele electrice ale liniei de tramvai; tramvaiul a întîrziat două ore și tot atîta și Mitache de la servici. Alaltăieri i-a sosit de la Tecuci o mătușă pe care n-o mai văzuse de cînd era în a treia de liceu. A trebuit s-o întîmpine. E o chestie de înțeles. De, oameni sîntem! Se mai întîmplă și din astea! În altă zi, nu mai știm nici noi cînd, doi vecini din blocul unde stă Mitache s-au certat. A fost invitat și el la miliție, ca să depună mărturie.

Și iac așa azi una, mîine alta, toate pacostele cădeau pe capul bietului Mitache. El ni se jăluia cu mii de amănunte. Noi îl ascultam, îl căinam și-l ajutam să-și termine lucrările întîrziate. De-asta, în ziua despre care pomeneam, eram îngrijorați de soarta bietului om. Și cînd noi ne frămîntam, șeful primea un telefon. De la cine credeți? De la Mitache. Ce e cu el? E grav bolnav. De-abia a reușit sărmanul să ne dea un telefon. Nu se poate ridica din pat. Nici el nu știe încă ce are.

Mîhniți de boala tovarășului nostru, am vorbit cu responsabilul cu asigurările sociale din grupa sindicală și am hotărît să-i facem o vizită la domiciliu. Am cumpărat fructe și dulciuri, deh, să nu mergem cu mîna goală la un om care se zbate în chinurile boalei. Mergem, sunăm la ușă, dar nu răspunde nimeni. „O fi omul singur și nu se poate ridica din pat". Își dă cu părerea unul dintre noi. „Dar unde l-o fi nevasta?"

— Nevasta-i la piață, ne informează portarul, iar el nu e singur; e cu trei prieteni, colo la bufetul „Universității".

— Dar mătușă-sa, aia de la Tecuci, a plecat? Încercăm noi să-i descoasem pe portar.

— Care mătușă, tovarășe? N-are nici o mătușă. Astea-s palavre de-ale lui Mitache. Pesemne că nu-l cunoașteți încă.

Și ca să ne lămurească pe deplin, portarul ne-a dus la gazeta de perete a blocului. Acolo, un colț întreg al gazetei era dedicat lui Mitache. Reproducem din gazetă:

„15 SEPTEMBRIE: La întreprinderea „Luptătorul", unde lucrează tovarășul Mitache, s-a întîrziat plata salariilor. De-aceea tov. Mitache a întîrziat și de astă dată cu plata lumînii; 18 SEPTEMBRIE: Astă noapte niște borfași l-au urmărit pe tov. Mitache, care a primit salariul cu întîrziere, și l-au furat banii din buzunar. Din această cauză omul nu-și poate plăti cheltuielile de întreținere la bloc. 22 SEPTEMBRIE: Ieri, la întreprinderea „Luptătorul" s-a făcut muncă voluntară pentru stringerea fierului vechi. Asta-i pricina pentru care tov. Mitache n-a luat parte la lucrările de curățire a curții blocului. Informațiile de mai sus sînt luate de la tov. Mitache. Nu răspundem pentru exactitate. COLECTIVUL GAZETEI DE PERETE".

Am copiat cele de mai sus, am ridicat din umeri și am plecat. La birou am alcătuit și noi un colț la gazeta de perete, intitulat „De la Mitache adunate". Am reprodus „informațiile" de la gazeta blocului, plus cele în legătură cu mătușa de la Tecuci, cu firele de tramvai, cu cearta vecinilor și cu boala lui Mitache, care se trata la bufetul „Universității".

A avut rezultat. Acum Mitache nu mai întîrzie ca de obicei. Și chiar cînd mai întîrzie, noi nu-i mai facem lucrările. Astea nu-s de la Mitache, așa că răspundem de exactitate.

T. DUMITRESCU

24 ore la Bîrlad

(Urmare din pag. 1-a)

sul împreună am pătruns în cabinetul președintelui și tot însoțindu-l pe dînsul am luat parte la o aprigă discuție despre „*complex*".

Ce reprezenta „*complexul*" încriminat care punea atîta felurime de probleme? Precum aveam să aflu, și-n scurtă vreme să văd cu ochii, „*complexul*" reprezenta cea mai nouă dintre noutățile Bîrladului, cea mai mare construcție din Bîrlad și poate cel mai mare așezămînt de-acest fel din țară. „*Complexul*" este o școală de cultură generală, înălțată în marginea Bîrladului, pe unul din dealurile golașe, numit, după așezările de altă dată, Dealul Morilor. O școală deosebită de altele și prin proporții și prin confort; o zidire colosală cu aproape 900 de încăperi, cu instalații ultramoderne și cu o suprafață de locuit de două hectare și jumătate. Complexul școlar își va deschide în curînd porțile pentru a primi 2300 de elevi, din care 500 interni. iminenta dare în folosință solicita măsuri pentru grăbirea finisajului, pentru încadrarea personalului trebuincios, și altele și altele, măsuri care constituiau miezul dezbaterilor.

Taina străzilor curate

M-am desprins binișor din biroul președintelui unde fumul gros de țigare începea să însemne trecerea timpului și am pornit, într-o doară, să dezleg o taină, *taina străzilor curate*, cum o potrivisem din cuvinte, și care de fapt era o întrebare simplă, care-mi fulgerase în minte pe cînd zărisem, din mașină, străduțele de cartier mărginaș îngrijite strașnic; voiam să aflu cum se munceșie la Bîrlad pentru ca străzile să se păstreze atîta de curate — atît de curate mai ales în comparație cu ceea ce mi-aminteam eu despre ele.

— *Mergeți și vedeți singur* — m-a poftit tovarășa Ecaterina Vizureanu, deputată inimoasă și activistă pricepută. „*Ce veți vedea e mai mult decît vorbele mele și cifrele din dosare...*"

Și taina străzilor curate s-a dezlegat: sînt urmarea miilor, a zecilor de mii de ore de muncă voluntară făcută de cetățenii organizați în comitete de stradă. *Taina străzilor curate* este munca de întreținere, după cea plină de însuflețire pentru înpietruire, pentru plantare cu arbori, pentru rînduire de fîntîni curate și de cișmele. *Taina străzilor curate* e parte dintr-o mare, uriașe și emoționantă muncă pornită de mii și mii de bîrlădeni, cu deputații lor în frunte, pentru înfrumusețarea orașului, pentru îngrijirea caselor, a gardurilor, pentru desecarea bălților, pentru pieirea paraginilor... O treabă gospodărească amplă și temeinică, o acțiune cetățenească pe măsura celorlalte înfăptuiri din Bîrlad: fabrica de rulmenți, cea de confecții, blocurile noi, cinematograful nou, teatrul; o treabă cetățenească pe măsura orașului în care acum 60 de ani din 19.451 de locuitori 13.160 erau analfabeți și unde anul trecut, în biblioteci publice s-au înregistrat zeci de mii de cititori.

„Păcat — îmi ziceam, cîteva ceasuri mai tîrziu, în restaurantul central al Bîrladului, — păcat că din toate cîte aici se fac, nu-i grijă mai multă și pentru comerț". (Și ar fi tare trebuincioasă o asemenea grijă față de un oraș ca populația în continuă creștere — 25.626 locuitori în anul 1937 și peste 34.000 în 1957 — cu o creștere impresionantă a volumului de mărfuri vîndute: produse industriale și alimentare, în primul semestru al anului 1953 s-au vîndut la Bîrlad în valoare de 25 de milioane și în primul semestru al acestui an în valoare de peste 46 de milioane). „De-ar exista această grijă nu s-ar mînca așa de prost și așa de scump, într-un local atît de rece și respingător..." Reflexii asemenea m-au îndemnat a face seara, la hotel, camera caldă, curată, cu mobilă nouă și robinete din care curgea apă rece și fierbinte: „de ce n-o fi cu putință să existe în Bîrlad restaurante și cofetării pe măsura hotelului?..."

Întîlniri

În Bîrlad, unde aveam încredințarea că nu cunosc pe nimeni, am întîlnit totuși, pe cînd treceam pe străzi, un cunoscut: pe Dan Herdan, tînăr plin de talent care și-a părăsit biroul, a lăsat Bucureștiul și s-a făcut — ceea ce a dorit o viață — actor; actor la Bîrlad. De la el am aflat cîte unele despre teatru și cu atenție am ascultat istoria spectacolului premiat, „Ecaterina Teodoroiu", care, de n-ar fi fost îndrăzneala regizorului și directorului teatrului, Aurel Cerbu, n-ar fi participat la concurs. (Acesta a preluat pregătirile abandonate de un alt regizor și în trei săptămîni a dus spectacolul la bun sfîrșit). Ne-am despărțit făgăduindu-i să viu seara la spectacol, unde Dan Herdan, secondat în rolul sublocotenentului Pănoiu, pe Ioana Citta Baciu, interpreta Ecaterinei Teodoroiu.

Mi-am ținut făgăduiala și n-am avut decît de cîștigat, am văzut un spectacol de ținută și am avut plăcerea unei întreite întîlniri: l-am întîlnit și pe Aurel Cerbu (spre surprinderea mea una și aceiași persoană cu tînărul dibaci în argumente financiaro-administrative, care dimineața, la șiat, pleda volubil și inteligent pentru niște scaune noi la teatru și pentru mochetă în sală și pe care îl crezusem un priceput administrator); m-am întîlnit cu un grup de S.M.T.-iști veniți, cale de 17 km., la teatru, m-am întîlnit cu o veche cunoștință pe care n-am mai recunoscut-o: sala teatrului. Elegantă și cochetă, sala în care intrasem era vechea sală rece și tristă în care înghețasem cu ani în urmă la o consfătuire. Și întreita întîlnire mi-a spus multe despre întinerirea Bîrladului, despre schimbări pe cît de profunde pe atîta de repezi, despre oamenii noi care cresc aici: spectatori noi, actori noi, tineri și entuziaști, sală nouă pe măsura publicului nou și a teatrului cel nou și adevărat...

★

Ceasul de pe peronul gării arăta, dimineața, 10 și cinci minute. Exact peste două minute, la 10 și 7, părăseam, după 24 de ore, Bîrladul unde venisem într-o dimineață umedă și rece, fără nici o treabă și fără intenții reportericești.

Virgil DANCIULESCU

Împreună

(Urmare din pagina 1-a)

— El încă nu-ți este bărbat și tu ai și hotărît să-ți părăsești echipa, întovărășirea. Și tocmai acum în zorul arăturilor.

— De mîine o să mă cheme Didina Fătu; nu-i drept să mă gîndesc încă de azi în care întovărășire să rămîn, a părinților sau a bărbatului?

Maria Cărbunaru strînse farfuriile de supă și le aduse copiilor tocănița de berbec. Odaia se umplu de mirosul iute al sosului-pipărat. Își puse și ei cîteva linguri și se adresă cu îngrijorare băiatului.

— Tot vă certați?

— Tot, răspunse fără chef Cristache.

— Și ce aveți de gînd?

— Să se mărite, treaba ei, dar să-l aducă pe Fătu în întovărășirea noastră. Altă soluție nu-l!

Didina izbucni în rîs. Cristache o fulgeră cu privirea ochilor lui cu luciri întunecate.

— Vezi mamă, noi vorbim lucruri serioase și ea...

— Stați, stați, nu vă mai certați, interveni bătrîna împăciuitoare. Are și Cristache răspundere, draga mamii. E doar șef de echipă. Știi cît a muncit ca să organizeze oamenii, să împartă răspunderile. Dacă pleci tu, trebuie s-o ia de la capăt.

— Dar cel de acolo n-au muncit? N-au organizat? răspunse Didina. Dacă pleacă Fătu din întovărășirea lor, nu dezorganizează și el una din echipe? Și-apoi crezi că cei din întovărășirea „Drumul belșugului" or să se lipsească așa cu una cu două, de un flăcău harnic ca Fătu?

— Dar noi ce cusur avem? se încontră Cristache. De ce să ne lipsim de cea mai harnică fată?

— Așa, acum sînt cea mai harnică? Atunci de ce mă certi toată ziua, tovarășe șef de echipă?

— Te cert? Halal utemistă! Uite-o cum vorbește. Te critic tovarășă, asta e, ca să nu-ți iei nasul la purtare. Mamă, spune și dumneata ceva.

— Știu eu ce să zic, măi copii? Stați să vină și tatăl vostru. O să hotărîm noi într-un fel.

— Hotărîrea e luată: eu mă duc la Fătu în echipă!

— Ba Fătu o să vină la noi!

Cearta se termină cu lacrimi din partea fetei, cu îmbufnare din partea bătrînului.

— În sfîrșit, vine și întîrziatul nostru. Parcă i-am auzit gura, zise Maria Cărbunaru, luîndu-și o broboadă pe umeri și ieșind afară.

Într-adevăr, la poartă se auzeau glasuri de oameni. Femeia se apropie și-și recunoscu bărbatul, împreună cu viitorul cuscru și ginerele — Radu Fătu și fecioru-său Gheorghe.

— Bună seara, zise ea. Unde ați stat voi, oameni buni, pînă la ora asta? Dar poftiți, poftiți în casă.

— Bună seara, cuscră, răspunse bătrînul Fătu. Mulțumesc dumitale, dar e tîrziu, ne ducem și noi acasă.

— Ba hai să intrăm o țîră, tată, zise Fătu cel tînăr. Nu-i chiar așa tîrziu...

— Ia uite la el! I s-a făcut dor de mireasă, îl întepă taică-său. Las-o mă, că s-o fi culcat.

— Da de unde! interveni Maria. Tocmai că vorbeam de tine, Gheorghe. Ce s-a mai certat Didina cu Cristache din pricina ta!...

— Din pricina mea?! Cum asta?

Și nu se lăsă pînă ce Maria Cărbunaru nu le povesti toată cearta celor doi.

— Așa că, vedeți ce faceți, încheie ea. Hotăriți care treceți în întovărășirea celuilalt, ca să nu mai fie sfadă.

Bărbații se uitară unul la altul și începură să rîdă.

— Nu rîdeți, zău. Vorbesc serios. Cristache zice că n-o lasă nici în rupt. tul capului pe Didina să plece din echipă lui.

— Foarte bine, nici n-o să plece nicăieri, zise Petre Cărbunaru.

— Înseamnă dar că vine Gheorghe la noi?

— Ba nu, cine a spus asta? se sumeți bătrînul Fătu.

— Atunci să mă iertați, dar nu mai pricep nimic. Nu cumva ați stricat logodna copiilor și nu mai vreți să fie împreună. Gheorghe, spune tu ce s-a întîmplat? întrebă cu îngrijorare Maria Cărbunaru. Răspunse însă bătrînul Fătu.

— Eh, cuscră, cuscră! Cum să fim noi dușmanii copiilor noștri? Or să fie împreună și acasă și la muncă... Asta, numai dacă o să fii și dumneata de părere...

— Păi eu cum să nu fiu, vai de mine, le-o doresc din toată inima. Dar tot nu pricep...

— Las' că te lămurește Petre. Spune cuscre, întreab-o să vedem ce zice.

Petre Cărbunaru își să-și dreagă glasul și zise domol:

— Uite cum e problema, măi femeie. În satul nostru, după cum știi și tu, sînt două întovărășiri. Dar avem și o gospodărie colectivă care după cîte știi ne-a întrecut la producție și anul ăsta cu 500 de kg. la hectar. Și parcă numai la producție?... Cuscrii noștri s-au hotărît să intre în colectivă. Au văzut doar și ei că acolo cîștigurile sînt mai mari și munca merge mai ușor, mai bine. Ne îndeamnă să ne înscriem și noi, să fim cu toții laolaltă. Eu am fost de părere că da. Pînă acum am stat la gospodărie, am chibzuit ce veniturî am putea lua dacă intrăm în colectivă și socoteala a ieșit bună. Ziua muncă ne-ar aduce cîștiguri aproape duble față de ce ne-a revenit nouă anul ăsta după suprafața din întovărășire și după toată munca de acolo. Se cuvine să te întrebăm și pe tine.

— Desigur că în gospodărie se cîștigă mai mult. Nu văd eu la vecina asta a noastră? Au intrat de-abia de-un an și i-a și luat bărbatul mașină de cusut nouă-nouță...

Și fiindcă din casă se auzeau glasurile copiilor care reîncepuseră pesemne cearta lor, Maria Cărbunaru se repezi într-acolo.

— Mă duc... zise ea emoționată. Mă duc să le spun că nu mai au de ce să se ciondănească...

Ana CRISTEA

Cine a inventat automobilul cu pînze?

La problema inventării „automobilului" s-a gîndit încă în secolul al XV-lea Leonardo da Vinci, dar prima trăsură mecanică rapidă a reușit s-o construiască fizicianul olandez Simon Stevin, abia în secolul al XVI-lea. Ea se mișca cu ajutorul vîntului și dezvolta o viteză de 34 km pe oră. Unul din scriitorii timpului a numit acest automobil acționat de vînt „minunea de la Haga".

Nu se cuvine însă să-l socotim pe Simon Stevin ca „primul descoperitor". De fapt o experiență asemănătoare a fost făcută pe scară largă încă cu șase secole înaintea lui. La sfîrșitul secolului al X-lea, Cneazul Oleg, în timpul campaniei asupra Bizanțului, a pus pe roate cele mai ușoare corăbii ale flotei sale gigantice și le-a îndreptat pe uscat spre zidurile Țarigradului. Meritul lui Stevin este viteza mare pe care a realizat-o.

MERIDIANE

NOTE DE CĂLĂTORIE

ÎN DEȘERTUL GOBI

Cînd gazdele mele din Mongolia mi-au oferit o hartă și un creion, rugîndu-mă să-mi aleg itinerariul viitoarei călătorii prin țară, cel dintîi obiectiv geografic asupra căruia m-am oprit a fost deșertul Gobi. Tentația acestei călătorii, în sudul Mongoliei, pe care o bănuiam plină de taine și de peripeții, a fost și primul miraj care m-a ademenit, înaintea celui adevărat, al pustiului.

Și am plecat... Terasamentul liniei ferate, recent construită, ne ținea loc de călăuză. Din vreme în vreme liniștea de piatră a deșertului era întreruptă de sunetul scurt și adînc al dinamului ori de șuieratul ascuțit al trenurilor de marfă. În decorul general al locurilor trecerea fugară a vagoanelor, cu capete de călători la ferestre, sau numai cu cîțiva oameni care conduc dita-mai caravana de cisterne, părea o oază în mișcare, o oază de civilizație și tehnică. Dar dincolo de aceasta, călătorul întîlnește și alte semne, mai durabile, ale prefacerilor și înoirilor petrecute în ultimii ani. Între capitala Mongoliei și orașul Sain Șand, situat în apropiere de granița meridională cu China, se înșiruie o salbă de așezări noi, ridicate odată cu calea ferată. Una din ele, în care am prînzit la jumătatea drumului, după ce făcusem peste două sute de kilometri, mi-a reținut atenția prin numele său de o rezonanță deosebită: Cioir.

După ce am luat masa într-un restaurant spațios, după ce am intrat prin magazine, ne-am plimbat o vreme pe largile străzi ale orașului. Ridicat în mijlocul unei piețe spațioase — cinematograful „Pacea" — poartă înscris pe frontispiciu, printre motive ornamentale albastre și portocalii, anul intrării în funcțiune: 1957. Această construcție nu este nici cea mai veche nici cea mai recentă. Are dacă vreți vîrsta de mijloc fiindcă orașul numără cu totul... doi ani de existență.

Orașul Sain Șand se află spre marginea de nord-est a pustiului Gobi. Rafinăria de petrol de la Dzun-Bain se găsește în plin pustiu. Un drum pietruit face ca mașinile ușoare și autocamioanele să nu-și afunde roțile în nisipul adînc al deșertului de unde cu greu ar mai putea ieși. Orice deviere de la șosea îți poate oferi printre alte surprize și pe aceea de a simți sub tine scrîșnetul furios al roților care încearcă zadarnic să iasă dintr-o încleștare mai încăpățînată decît toate noroaiele pămîntului. Nu ieșisem bine din Sain-Șand cînd am și văzut contururile rafinăriei. Ne-au trebuit însă... aproape două ceasuri ca să ajungem la țintă. Datorită neobișnuitei limpezimi a aerului, călătorul se înșeală în aprecierea distanțelor, măsurîndu-le cu mult față de realitate. Cînd cel care privește se află pe un dîmb de nisip sau pe coama unui deal iluzia este și mai evidentă. Peste locurile pe care acesta le zărește de sus, apar vedenii ciudate, mirajele deșertului, de care, în trecut, oamenii din părțile locului se temeau și li se închinau socotindu-le „duhuri rele ale pustiului".

Ajungem la Dzun-Bain cînd soarele se apropie de amiază. În ceasul acesta străzile orașului din deșert sînt pustii. Dune de nisip se furișează pe lîngă pereți ca niște troiene galbene și fierbinți. Ochiul obosit de lumina orbitoare a soarelui caută peticul de umbră pe care siluetele caselor îl proiectează pe prundișul șoselei. Nu sînt copaci, nici iarbă, nici flori. Și totuși nu departe de rafinărie, în spatele unei case noi un vechi prieten îmi surîde de peste zăplaz — porumbul. Nu este o porumbiște întreagă ci doar cîteva vrejuri clătinînd în văzduhul fără adieri niște știuleți neobișnuit de mari pentru aceste locuri.

Simpla trecere prin rafinărie este puțin edificatoare pentru un neinițiat. Din pricina zgomotului agregatelor comunicăm doar prin gesturi. Și cum între semnele mîinii și ale capului nu se aflau nici unele care să redea expresia tehnică și terminologia, carnetul reporterului continua să rămînă deschis la o filă albă. Mai tîrziu, după ce am făcut ocolul tuturor secțiilor, de la sondele care extrag țițeiul pustiului din adîncuri care variază între șase sute și o mie de metri, pînă la cazanele pe care am citit cu mîndrie și cu emoție numele fabricii 1 Mai din Ploești am ascultat pe îndelete istoricul tinerei industrii petrolifere mongole.

Prin 1941 niște păstori rătăciți prin acele locuri au descoperit în nisip urme negre-albastre de păcură. Cercetările sistematice au fost urmate de primele lucrări de construcție și de darea în folosință a celor dintîi sonde.

Cu ajutorul generos și neprecupețit al specialiștilor sovietici, înzestrată fiind și cu utilajele cele mai moderne din marea țară prietenă, industria petroliferă mongolă ia ființă în 1954 cînd rafinăria de la Dzun-Bain începe efectiv să producă și să livreze petrol statului. O întreagă industrie în mijlocul pustiului și încă una cu totul nouă, într-o țară fără tradiții industriale, era menită să ridice de la bun început o serie de probleme.. Cea dintîi era, fără îndoială, lipsa cadrelor de muncitori, Dzun-Bainul fiind așezat la zeci de kilometri depărtare de centrele populate. În întreaga țară a fost lansată atunci chemarea Uniunii Tineretului Revoluționar Mongol, cu îndemnul de a lua parte la făurirea acestui important obiectiv al construcției socialiste Zeci și sute de tineri entuziaști, pînă atunci crescători de vite, ca printr-un consens tacit și general și-au dat întîlnire în marginea de miază-noapte a deșertului Gobi. Au prins să crească acoperișurile noilor locuințe, iar sondele și rezervoarele de petrol au intrat în decorul obișnuit al ținutului. Pe măsură ce creștea construcția, cadre de specialiști mongoli, pregătiți la locul de muncă, veneau în întîmpinarea noilor răspunderi, a tehnicii și sarcinilor sporite pe care partidul și poporul întreg le puneau în fața petroliștilor.

Am ascultat din gura acestor oameni care se numeau Suhaasan sau Luvsanțeren, Davaa ori Meagmar, Surenjav sau Gombosuren, istorisiri despre munca și viața de toate zilele și despre izbînzile lor.

În mărturisirile fiecărula întîlneam elemente biografice atît de înrudite încît aveam impresia că mă găsesc în mijlocul unei singure, mari, familii. Au fost nomazi, crescători de vite, au venit la Dzun-Bain, s-au stabilit aici au urmat cursuri de calificare, au devenit petroliști.

În meseriile pe care le-au îmbrățișat, foștii păstori au adus, odată cu pasiunea de a învăța ceva nou, nobila ambiție de a nu rămîne niciodată în urmă.

Togo și Ideș, muncitori la rafinărie, printr-o inovație făcută în procesul de producție au adus economii în valoare de 41.560 tugrici. Lăcătușul Dorj, cel care în urmă cu numai trei ani a început prin a curăța cazanele, este astăzi muncitor cu o înaltă calificare, unul din inițiatorii mișcării patriotice pentru o înaltă productivitate.

L-am întîlnit la Dzun-Bain pe Gombosuren, în trecut simplu muncitor, astăzi locțiitor de director la „Producție". „Deocamdată de abia am început să *împădurim* pustiul Gobi, mi-a zis el zîmbind. Peste puțin timp se vor înălța și aici păduri de sonde; ca pe Valea Prahovei..." Comparația pornea de la impresii destul de recente culese într-o vizită în țara noastră. Gombosuren fusese nu demult la Boldești și știa și cîteva cuvinte românești cu ajutorul cărora am putut închega un crîmpei de conversație sub privirile admirative ale celor de față...

Am părăsit Dzun-Bain după amiază, cînd soarele cobora o lumină domoală asupra tînărului oraș. Prin perdeaua străvezie a zării, rafinăria părea că ne urmărește, rămînînd aproape în urma noastră, chiar și după două ceasuri de mers. Știam însă că nu este o *fata morgana*, ci o realitate, o mare și splendidă realitate a zilelor noastre.

Boris BUZILĂ

Monumentul eroilor romîni de la Megyaszó

MEGYASZÓ— 30 NOIEMBRIE

(Urmare din pag 1-a)

nă cu localnicii, marea zi a satului lor. Să batem la ușa căsuțelor, să ascultăm glasul amintirilor, să privim tabloul sărbătoresc al oamenilor ca să ne dăm seama ce înseamnă ziua de 30 noiembrie pentru populația acestei localități. Sus, în colțul de miazăzi al țării noastre, între două mari masive muntoase, se ascunde mica așezare, departe de linia ferată, de marile șosele internaționale asfaltate. Din depărtări se zăresc culmile albăstrii ale munților Bükk, pline de comori, ocrotind la poalele lor una dintre cele mai de seamă regiuni industriale ale țării, bastionul industriei grele ungare, orașul Miskolc și împrejurimile sale. Mai încolo se întinde bogata regiune viticolă a munților Tokaj. Fiecare petec al acestui pămînt este mărturia unor evenimente eroice ale trecutului nostru național. În vecinătatea satului Megyaszó se află Monok, satul natal al marelui Kossuth, stegarul libertății naționale. Aici, pe aceste meleaguri, și-a recrutat soldații iobagi eroul libertății ungare, Rákóczi Ferenc. De cînd există oameni pe povîrnișurile acestor dealuri, de atunci ei luptă pentru o soartă mai bună, pentru libertate.

Abia acum 14 ani, în sfîrșit, a venit aici libertatea. Pentru totdeauna, irevocabil. Să ne aducem aminte...

Stau de vorbă cu Kundrăth Gyula. În acele zile a fost un copil de țăran care abia știa să scrie și să citească. Acum, după 14 ani, el conduce marea cooperativă a satului.

— 30 noiembrie a fost într-o zi de joi. Îmi aduc aminte de toate întîmplările de atunci, parcă s-ar fi petrecut azi... Timp de două săptămîni n-au încetat luptele în jurul satului. Fasciștii și-au făcut pregătirile lor cu cîteva luni înainte, toți oamenii din sat au fost mînați la săpatul adăposturilor. Lumea de aici a fost foarte săracă atunci. Mai mult de trei sferturi din pămînturile noastre au fost stăpînite de baronul Harkányi. Oamenii flămînzi, slăbiți, au căzut morți de oboseală lîngă tranșeele abia săpate, dar fasciștii îi mînau fără milă: „Mai repede, mai repede..." Trupele sovietice și, alături de ei, soldații romîni se apropiau dinspre sud-est, trecuseră Tisa lîngă Tiszadob. Atunci, în ziua de 30 noiembrie, satul nostru a stat timp de două săptămîni sub focul artileriei. Am stat nemîncați cu mama și cu frații mei, n-am avut un cartof, o lingură de untură, o îmbucătură de pîine... Ne-am pitit în pivniță, ascultînd bubuitul tunurilor și am așteptat moartea.

A venit însă ziua de 30 noiembrie. După amiază s-au strîns nori plumburii, promițînd ninsoare. Oamenii zdrențăroși, flămînzi, ascunși în vizuinele lor subpămîntene, se chinuiau pe așternutul lor din paie putrezite. Dar înainte ca peisajul să fi fost acoperit de giulgiul negru al nopții, au răsunat uralele dinspre Gyöngyvirág Văd parcă un simbol în faptul că trupele eliberatoare au alungat pe fasciști, din sat, tocmai dealungul străzii locuite pe atunci de oameni săraci lipiți pămîntului.

Această stradă este numită de atunci Calea Eliberării. Poporul i-a dat acest nume nou, frumos, înscris pe tăbliță de la capătul ei. Strada se termină în piața unde se ridică monumentul eroilor romîni, sculptat dintr-o singură bucată de marmoră grea de 70 de chintale. Acum cîteva luni a avut loc inaugurarea acestui monument.

Viața se naște prin sînge și suferințe. Acest adevăr se vădește și în istoria satului Megyaszó: 1600 de ostași romîni și-au jertfit pentru populația satului cea mai mare comoară ce o poate jertfi un om — viața lor tînără abia înfloritră.

Satul își aduce aminte de eroii săi. Cimitirul tomnatec e plin de flori, monumentul înconjurat de coroane. Aici în sat trăiește și acum Haralambie Turcu, unul dintre soldații romîni. Grav rănit în luptele împotriva fasciștilor, după vindecare a fost lăsat la vatră. El însă n-a mai plecat. A rămas aici, s-a însurat. Györfi Daniel, fost argat la moșia baronului — azi membru stimat al cooperativei de producție — a muncit atunci în spitalul militar. Tăia lemne, făcea foc în sobe, ca să ușureze, cît de cît suferințele răniților.

— Îmi aduc aminte — începe să povestească bătrînul țăran — de doi soldați romîni, doi tineri sublocotenenți, care au fost încartiruiți în casa mea. M-am dus pe jos pînă în satul vecin, la vreo 7—8 kilometri, ca să le aduc niște bucate. I-am îndrăgit, parcă erau proprii mei fii. Unul dintre ei a căzut aici printre dealuri. Eu însumi l-am îngropat. L-am plîns ca pe o rudă a mea. În timpul verii, aflînd de inaugurarea monumentului, m-am gîndit să-i invit și pe părinții săi. Știu că pierderea lor nu poate fi remediată, dar poate va fi o mîngîiere pentru mama sa dacă ar vedea că nu l-am uitat pe fiul ei.

Da. Am vorbit despre trecutul satului. Înregistrăm însă în această zi solemnă și ziua adevăratei nașteri a satului. Acesta este prezentul său; acest prezent zămislit acum 14 ani. Am vrea să spunem despre această viață nouă cîteva cuvinte și eliberatorilor noștri.

Dacă de obicei acordăm denumirilor topografice o însemnătate oarecare, vom înțelege și prin prizma lor marile schimbări intervenite în viața satului. Unul dintre cătunurile din apropierea satului a purtat în timpul moșierilor numele de „Movila Vaetelor". Acesta a fost numele său oficial. Azi cătunul se numește „Așezarea Lumea Nouă". De pe pămînturile din jur, o gospodărie de stat își strînge recoltele bogate. Iar în micul sat cu exact 3.450 suflete, azi nu mai există nici un om zdrențăros, flămînd. Pe o mare parte a ogoarelor din jurul satului gospodăresc țărani uniți într-o cooperativă de producție.

...În centrul satului se află un mic parc frumos îngrijit. În mijlocul boschetelor, pe un postament durat din bazaltul minelor din apropiere se ridică monumentul sculptat din marmora roșie adusă de pe meleagurile Romîniei. Nu pot să nu văd și în acest fapt un simbol, simbolul unirii strînse a celor două popoare vecine. Din micul parc se văd limpede movilele line din jurul satului — cîmpul de luptă de odinioară. De mult s-au netezit pe fața acestui pămînt zbîrciturile adînci provocate de vicisitudinea vremurilor: tranșeele fasciste.

Acum lanuri bogate înverzesc pe plaiurile line, promițînd o recoltă bogată.

Lantos LASZLÓ

IN CULISELE VATICANULUI

Pasqualina

Călugărița cea mai puternică din lume

Nu constituie pentru nimeni un secret că Vaticanul este astăzi una din cele mai mari puteri financiare ale lumii capitaliste, a doua după Statele Unite. Acest stătuleț, cu o suprafață de numai 44 de hectare și 1500 de locuitori, dispune de fabuloase bogății mobiliare și imobiliare în întreaga lume. Printre altele el posedă 7500 miliarde lire italiene în lingouri de aur la „Reserve Bank" din New York, 450 miliarde lire în imobile de tot felul și 550 miliarde în acțiunile unor societăți italiene și străine.

Dar astea nu constituie decît o parte din averile Vaticanului care, de altfel mai participă, prin diversele sale tentacule, la cele mai cunoscute concerne mari ale lumii capitaliste, începînd cu trustul chimic italian Montecatini pînă la americanul Du Pont de Nemours.

Pornind de la această realitate e ușor de înțeles de ce în „Sfînta" cetate a Vaticanului domnesc aceleași legi ca în orice stat capitalist de pe glob, iar viața și moravurile prezintă aspectele tipice ale lumii vechi în descompunere. Dar spre deosebire de situația din alte părți, unde putregaiul a apărut chiar la suprafață, în cetatea pontificală totul e acoperit în mod meșteșugit printr-o perdea de fum a fățărniciei religioase, a sfințeniei aparente. Ajunge însă ca un eveniment să tulbure viața normală a Vaticanului pentru ca perdeaua să se dea la o parte oferind văzului public realitatea, cu totul alta decît cea înfățișată de propaganda bisericii catolice.

Un asemenea eveniment a fost de pildă moartea recentă a papei Pius al XII-lea.

Spectacol al „sfintei agonii"

Arătam în numărul nostru trecut cum medicul personal al lui Pius, profesorul Galeazzi Lisi, directorul serviciului sanitar al cetății pontificale și mai marele Academiei de științe al Vaticanului a încasat sume fabuloase din vînzarea către o serie de ziare și reviste occidentale, a fotografiilor și a relatărilor scrise chiar de el despre boala și ultimele ceasuri ale papei. Și tot lui și avidității sale după bani, i se datorește și faptul că telespectatorii italieni și auditoriul de radio au fost ținuți la curent cu o serie de amănunte macabre asupra morții celui de al 259-lea papă.

Ziarul vest-german „DIE WELT" arăta că chiar lîngă camera în care papa trăgea să moară, a fost instalat un studio de radio-emisiune prin care se transmiteau fără întrerupere în chip de reportaj senzațional, detalii în legătură cu ultimele ore ale lui Pius și cu agonia sa. Ziarul scria că datorită acestui studio improvizat „lupta cu moartea a unui om a fost transformată într-un spectacol al „sfintei agonii", iar de îndată ce Pius și-a dat duhul obiectivele aparatelor de televiziune au fost îndreptate asupra lui în așa fel, încît orice posesor al unui televizor, putea vedea pe ecranul acestuia „fața papei, cu gura căscată..."

Două colivii cu șase păsărele

Un alt aspect al moravurilor de loc pioase ce domnesc în Vatican îl înfățișează „cazul sorei Pasqualina". E vorba de călugărița germană Pasqualina Lenhert, faimoasa îngrijitoare a papei Pius al XII-lea care l-a servit (istoriografii Vaticanului n-au stabilit încă dacă numai în această calitate) timp de 41 de ani, încă de pe vremea cînd Eugenio Pacelli nu devenise papa Pius al XII-lea.

În timp ce aveau loc preparativele pentru funeraliile papei, după ritualul moștenit din evul mediu, într-o cameră învecinată sora Pasqualina aduna cele șase păsări favorite ale papei în două colivii și se îndrepta cu ele, și cu două geamantane, spre o ieșire dosnică a palatului Castel Gandolfo. Acolo o aștepta o mașină „Plymouth" neagră cu numărul S.C.V. 176, care la numai cîteva ceasuri după moartea papei a dus-o la Roma...

Pe sora Pasqualina a întîlnit-o viitorul papă Pius al XII-lea, într-o mînăstire din Germania, țară în care Eugenio Pacelli a fost Nunțiu Apostolic — ambasador al Vaticanului din 1917, timp de 12 ani. Pasqualina Lenhert avea pe atunci 20 de ani și era frumoasă cu ochii ei mari și negri.

Era de așteptat ca atunci cînd s-a urcat pe Sfîntul Scaun, cardinalul Pacelli să se despartă de îngrijitoarea sa, pentru că în conformitate cu tradițiile Vaticanului nici o femeie nu era admisă în sfintele palate apostolice. Dar Pius al XII-lea a rupt, pentru sora Pasqualina, această seculară tradiție și a instalat-o în palatul apostolic în imediata vecinătate a apartamentului său...

„Virgo potens"

Sora Pasqualina circula prin camerele papale oricînd vroia, chiar și în cele interzise tuturor, inclusiv camerierului secret al papei, Stefanori. Ea era considerată cel mai puternic om al Vaticanului — „virgo potens" (fecioara puternică) — precum a denumit-o zinul italian „CORRIERE DELLA SERA". Un „da" sau un „nu" rostite de ea aveau în cetatea pontificală putere de lege. Se povestește că odată cînd cardinalul Tisserant, decanul Sfîntului Colegiu a vrut să meargă în audiență la papa, îmbrăcat în costum de mare ceremonie, în fața apartamentului papei a fost întîmpinat de sora Pasqualina. El i-a poruncit, cu un semn din cap, să-l lase să treacă dar „călugărița cea mai puternică din lume" l-a oprit fără să plece ochii. Și cardinalul a fost nevoit să facă cale întoarsă...

Pasqualina a avut o puternică influență asupra lui Pius nu numai în ceea ce privește programul său zilnic. Această călugăriță germană a jucat un rol hotărîtor și în fixarea simpatiei papei pentru Germania hitleristă, și mai tîrziu pentru Germania occidentală a lui Adenauer. Terenul a fost pregătit încă în timpul celor 12 ani petrecuți de viitorul papă în Germania. În calitatea sa de reprezentant al Vaticanului în această țară, făcînd uz de autoritatea sa pe plan eclesiastic, sprijinea forțele reacționare germane împotriva revoluției proletare, susținea eforturile partidului catolic german și apoi pe von Papen (cel care, printre alții, a deschis calea spre putere lui Hitler) ca să transforme Germania într-o forță de șoc împotriva Uniunii Sovietice.

De altfel sprijinul acordat de Vatican în tot cursul existenței sale forțelor reacționare este de notorietate publică. Recunoscut ca centru al reacțiunii mondiale și aliat al tuturor dușmanilor progresului, el a dus și duce o susținută activitate alături de dușmanii păcii și popoarelor. Astfel n-a fost prea greu ca Pasqualina să-i atragă pe Pius al XII-lea de partea forțelor întunecate ale fascismului german.

Cînd Hitler a ajuns la putere, Cardinalul Paccelli a încheiat cu el, chiar în 1933, un concordat, care a fost prima recunoaștere pe plan internațional a nazismului. Cînd s-a urcat pe Sfîntul Scaun, Paccelli n-a cedat, contrar tradițiilor, calitatea de secretar de stat al Vaticanului adică de ministru de externe al statului papal, funcție ce a deținut-o în ajunul alegerii sale ca papă. În această calitate a orientat politica Vaticanului pe o cale favorabilă Germaniei hitleriste. De altfel în tot cursul celui de al doilea război mondial Pius al XII-lea s-a ferit să condamne măcar odată crimele comise de naziști împotriva umanității. Se zice că ar fi fost chiar de acord cu tentativele Germaniei hitleriste din ultima perioadă a războiului, de a pune capăt rezistenței împotriva puterilor occidentale, în vederea organizării apoi a unei „cruciade" comune „împotriva bolșevismului". De aceea a și privit cu simpatie, în ultimii ani ai vieții sale, activitatea Germaniei occidentale în cadrul pactului atlantic, pact pe care îl sprijinea de asemeni. (Cu prilejul primirii unui grup de ofițeri ai N.A.T.O. papa a declarat textual că vede „în acești ofițeri nu numai experți în manipularea mașinilor de distrugere, ci și apostoli ai păcii") (Sic!!)

Cernită, pentru circumstanță, sora Pasqualina în drum spre mînăstire...

Dar să revenim la sora Pasqualina. După ce a părăsit în mare pripă Castel Gandolfo pentru a ajunge la Vatican, a plecat foarte curînd și de acolo. Și odată cu plecarea ei a dispărut din apartamentul papei și jurnalul acestuia, cuprinzînd nu mai puțin de 40 de caiete, în care notase, de-a lungul întregii sale cariere nu numai activitatea sa în domeniul religios ci mai ales cea pe tărîmul politic. Se zice că acest jurnal, cuprinzînd o mulțime de amănunte ce pot compromite nu numai o serie de oameni politici ci și guverne întregi din occident, a fost predat de sora Pasqualina, după unele versiuni, ambasadei R. F. Germane din Roma, după altele, delegației americane (condusă de Dulles) care a participat la funeraliile papei.

...Iar sora Pasqualina s-a retras la o mînăstire din Elveția, neluînd cu sine din tot ce a avut în Vatican decît coliviile cu cele șase păsări favorite ale papei care să-i amintească de el în tot cursul zilelor ce le va mai avea de trăit...

Plecarea ei n-a schimbat însă cu nimic viața cetății pontificale. Sub fațada religioasă menită să înșele opinia publică și buna credință a maselor de catolici, domnesc mai departe aceleași moravuri, aceleași legi, aceleași realități ca în lumea capitalistă din care Vaticanul face parte.

A. STAȘCIU

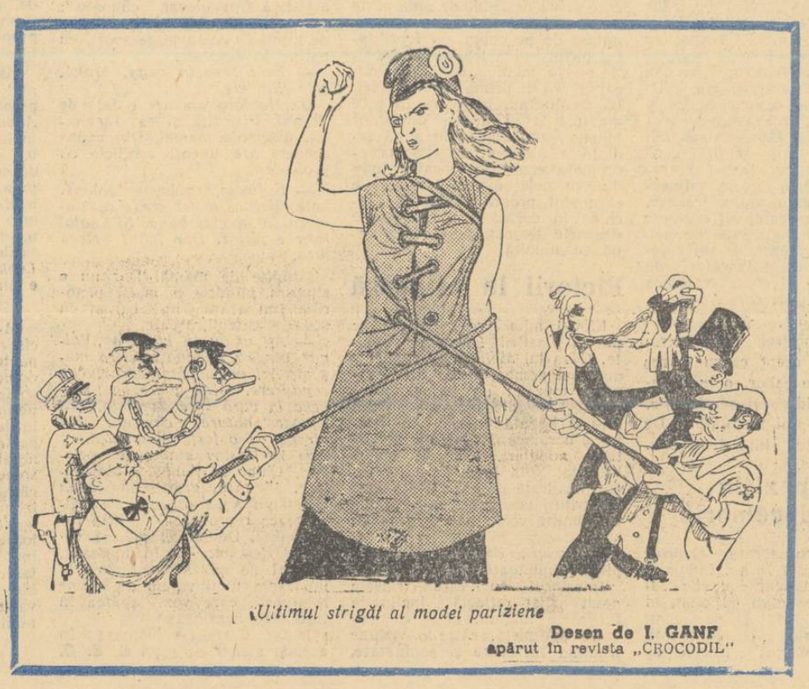

„Ultimul strigăt al modei pariziene

Desen de I. GANF
apărut în revista „CROCODIL"

PRETUTINDENI

LA HOST, oraș balnear pe litoralul caucazian al Mării Negre, se află un plop argintiu celebru. 10 oameni ținîndu-se de mîini abia pot să-i cuprindă trunchiul puternic, care atinge înălțimea de 65 metri. Acest copac unic are nu mai puțin de 160 ani.

●

CRATERELE din lună, a căror formație nu a fost încă pe deplin explicată, sînt caracteristice pentru suprafața astrului nocturn. Asemenea formații geologice nu erau cunoscute pînă acum pe scoarța pămîntului. În timpul din urmă, geologii au descoperit și pe globul terestru o serie de ridicături circulare foarte asemănătoare craterelor din lună, la Saskatchewan, și New-Quebec în Canada. Cercetătorii sînt de părere că aceste cratere s-au format prin căderea unor meteoriți gigantici, acum cîteva milenii, iar timpul care s-a scurs de atunci nu a fost suficient de lung pentru a netezi cu totul aceste ridicături de pămînt.

●

UN LOCUITOR din Boucau (Franța), care practică pescuitul submarin, a pescuit un magru (specie de pește) cu o greutate de 42 kg.

●

IN IRLANDA, o femeie a născut, înainte de termen, o fetiță. Penny, în greutate de 620 g. Fetița cîntărește azi 900 g. și medicii dau asigurări că ea va putea trăi.

●

IN MICUL oraș vestgerman Sommerhausen, a fost efectuată o experiență teatrală fără precedent: pe o scenă minusculă (3 × 5 m.) și cu numai 7 artiști a fost prezentată drama „Faust" de Goethe. Cele două părți ale tragediei au fost „concentrate" în 26 de tablouri. Spectacolul durează numai 3 ore. Valoarea experienței este fără îndoială discutabilă, însă presa occidentală a putut anunța o știre senzațională: „Faust în 3 ore".

●

CONFORM unei statistici publicată de Institutul sud-american de studii sanitare, în America de Sud, în fiecare an, mor circa 10.000 de persoane din cauza mușcăturilor de șerpi. 50 la sută din aceste accidente mortale survin în Brazilia, mai ales în statele din nord.

Majoritatea deceselor este cauzată de mușcăturile șarpelui numit „fier de lancie", care mișună în pădurile și satele braziliene. În unele zone numărul ridicat de cazuri mortale se datorează lipsei de căi de comunicație și ca urmare a imposibilității de a ajuta victimele la timp.

●

LA O EXPOZIȚIE a unor meseriași francezi, au fost arătate posibilitățile multiple de folosire a ma-

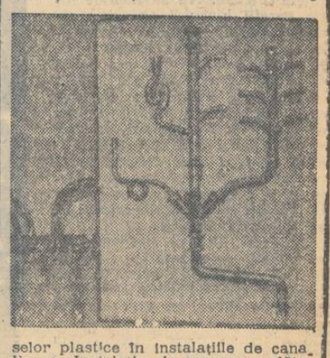

selor plastice în instalațiile de canalizare. Instalația de scurgere alăturată se pare că a entuziasmat pe unii artiști „moderni".

●

GRADINA zoologică de la Pekin și-a serbat recent cea de-a 50-a aniversare. Din numărul de exemplare valoroase ale acestei grădini fac parte panda mari (mamifere din familia ursilor spălători care trăiesc în Himalaia), tigri din Ussuri, cocori de Manciuria din China de nord-est, cobre, maimuțe cu botul lat, cerbi albaștri, leoparzi, etc. Dintre animalele și păsările țărilor Asiei, Africii, Europei, Australiei și Americii se află aci elefanți, urși albi, girafe, canguri, struți, iebede negre, flamengo, hipopotami, rinoceri, mandrili, urangutani și cacadu albi. Pentru animalele și păsările grădinii zoologice s-au creat condiții asemănătoare cu cele naturale iar clădirile se întind pe o suprafață de 35.000 m.p. Pentru viitor se prevede începerea unei munci de cercetare științifică în domeniul ecologiei, morfologiei și anatomiei, în domeniul veterinar, al alimentației și al înmulțirii animalelor.

●

PASĂREA care a făcut ouăle cele mai mari din lume este pasărea-elefant din Madagascar, care azi a dispărut. Ouăle sale măsurau 32 cm. lungime și aveau un diametru de 23 cm. Coaja lor putea să conțină 9 litri de apă, adică de 6 ori capacitatea ouălelor de struț, pasărea care face cele mai mari ouă în zilele noastre.

●

LA MOSCOVA se consumă în fiecare zi 11 milioane metri cubi de gaz metan. Conductele de gaz totalizează o lungime de 5000 km. și alimentează 500.000 locuințe.

●

O BALENA albastră cîntărește pînă la 130 de tone, adică greutatea corespunzătoare a 36 de elefanți sau 2500 de oameni. Lungimea ei ajunge la vreo 30 de metri, iar limba are o greutate de peste 3 tone.

●

IN ANUMITE orașe din Japonia există obicelul ca miresele să vină la nuntă cu un sicriu care simbolizează „fidelitatea pînă la moarte". După căsătorie, tinerele femei păstrează în sicriu cele mai bune rochii ale lor și lucrurile cele mai de preț pe care le posedă.

●

EXPLORATORII sovietici din stația Mirnîi au stabilit că între stația „Sovietskaia" și Polul Sud geografic se întinde un imens cîmp de gheață, cu o suprafață de 1300 km.p.

●

IN ANUL acesta 2.000 de studenți străini sînt înscriși în universitățile din R. Cehoslovacă. Printre ei se numără 90 de studenți originari din America Latină și 50 din Indonezia.

●

O STATISTICĂ publicată în Italia arată că fiecare fumător italian a consumat în medie, în cursul anului 1957, cîte 1 kilogram și 48 grame de tutun. În total, în anul 1957, fumătorii italieni au consumat 52.309.798 kilograme de tutun.

●

ECHIPELE de geofizică marină din Azerbaidjan studiază structura geofizică a părții mijlocii a mării Caspice, pe o suprafață de 1000 km2. Pînă acum, prospecțiunile sismografice se făceau doar pînă la 80 m adîncime. În prezent ele se efectuează între 200—500 m. adîncime.

●

BOTEZATĂ „Rio" în onoarea unui fluviu care nu există, capitala Braziliei se numește în realitate Sao Sebastiano de Rio de Janeiro. Spaniolii au acostat aci în 1502 și au luat drept gura unui fluviu golful larg ce scălda localitatea. El o numiră Riul lui Ianuarie, — adică Rio de Janeiro, pentru că au debarcat acolo la 1 Ianuarie.

John Reed

REPORTERUL REVOLUȚIEI

La începutul secolului nostru, prin cartierele mărginașe ale New Yorkului, trecătorii întîlneau adesea un tînăr cu fruntea boltită, pe care pașii îl purtau pare-se fără țel din stradă-n stradă. Noaptea, în lumina reclamelor multicolore, figura tînărului apărea pe arterele principale ale metropolei, în holurile somptuoaselor hoteluri, în baruri și restaurante.

Era în ochii neostenitului colindător o permanentă căutare, un viu interes față de tot ce se petrecea în jurul său. Vroia parcă să-și întipărească pe retină întreaga viață în complexitatea ei, izbitoarele contraste dintre huzurul cubicelor zgîrie-nori și neagra tristețe atîrnată de streașina bordeelor înecate în praful periferiei...

Tînărul acela venea din orașul Portland situat în statul Oregon și purta un nume simplu care mai tîrziu avea să ajungă cunoscut întregii omeniri: John Reed...

„Trebuia să văd totul cu ochii mei!"

Iată o mărturie al cărui sens este extrem de caracteristic pentru întreaga lui activitate. Terminînd în anul 1910 cursurile universității din Harward, John Reed se consacră în întregime publicisticei și literaturii. Era o epocă în care în America se lărgea tot mai mult lupta pentru reformele sociale, în care imperialismul în nestăvilita lui ofensivă sugruma cele mai elementare drepturi și libertăți. Reed devine colaboratorul permanent al revistei progresiste „Masses", iar apoi unul din redactorii ei. Nu-l interesează crimele senzaționale nici scandalurile și dramele adulterine din „lumea bună". Îl preocupă soarta omului simplu, victimă a orînduirii burgheze, îl atrage lupta pentru libertate. Reed nu se mulțumește să constate faptele urmărind gazetele și buletinele oficiale. Nu se închide între pereții biroului său de redactor. E întotdeauna în mijlocul evenimentelor, mereu treaz, mereu activ. Prezența lui vie în diferitele manifestări ale vieții l-a dus la o concluzie: „Nu din cărți am aflat că muncitorii produc toate bogățiile lumii de care se bucură cei care nu le merită!" Rînd pe rînd apar articolele și povestirile lui: „A vedea înseamnă a crede", „O noapte pe Broadway", „Mak-Americanul", etc. Reed devine cunoscut.

În anul 1913 se petrece un eveniment de seamă în viața Americii: cunoscuta grevă a textiliștilor din Paterson. Reed își părăsește biroul și vine de urgență în mijlocul textiliștilor. Cu ochii săi vede neînfricata luptă a proletarilor, cîntă alături de ei „Marseilleza", este arestat și ținut 4 zile în închisoare. Așa s-a născut una din povestirile sale cele mai impresionante care poartă un titlu scurt și sugestiv: „Războiul din Paterson"...

În Mexicul răsculat

Mexic. Valul revoluției mătură se domnia sîngeroasă a dictatorului Porfirio Diaz. Poporul începea să-și desdoaște spinarea pe care nu se cicatrizaseră încă rănile pricinuite de sfichiul plumbuit al biciului. Reacțiunea nu dormea însă. În anul 1913, generalul Uerta, unul din oamenii lui Diaz, organizează contrarevoluția. Armata populară se ridică în apărarea cuceririlor dobîndite. Lupta începe. Cactușii bătrînului Mexic sînt din nou stropiți de sînge...

La lumina unui rug aprins în cîmp a poposit un detașament al armatei populare. Doi oameni vorbesc încet între ei. Unul din acești oameni e John Reed, celălalt luptătorul Isidoro Amato.

— Pentru ce luptați dvs.? — întrebă primul.

— Noi luptăm pentru libertad.

— Și ce este, mă rog, libertad?

— Cînd pot face ceea ce vreau înseamnă că există libertad.

— Poate însă, — observă Reed, — lucrul acesta este în dauna altor oameni.

După o clipă de gîndire, Isidoro răspunde citindu-l pe Benito Juarez: „Libertatea este respectul față de drepturile altora"...

Toate acestea le-a povestit John Reed în minunata sa carte apărută în 1914 „Mexicul răsculat". E un document zguduitor scris de un martor ocular, de un om care l-a cunoscut pe celebrul luptător popular Pancho Villa, care a bătut drumurile Mexicului alături de armata populară.

„10 zile care au zguduit lumea"

Un rug aprins în fața Palatului Smolnîi într-o noapte friguroasă a anului 1917. Printre oamenii care se adună în jur să-și încălzească mîinile e și John Reed, neînfricatul reporter și cîntăreț al libertății, sosit aci, pe meleagurile Rusiei. E același om care cu 4 ani în urmă stătea lîngă un alt rug aprins departe, pe cîmpiile stropite de sînge ale Mexicului. Un om puțin îmbătrînit de atîtea suferințe și peregrinări, un om care în timpul primului război mondial a colindat rînd pe rînd Franța, Anglia, Germania, Italia, Turcia, Balcanii și Rusia ai cărei oameni simpli l-au impresionat încă de pe atunci. „Războiul din Europa răsăriteană", cartea scrisă de Reed în acea perioadă, constituie o mărturie a dragostei lui față de poporul rus.

În 1917, Reed a venit din nou în Rusia în calitate de corespondent al revistei „Masses". Nu știa pe atunci că evenimentele la care va lua parte vor constitui materialul operei sale de căpătîi.

Reed a văzut cu ochii lui nașterea unui stat nou, nemaiîntîlnit pînă atunci în istoria omenirii. A luat parte la asaltul asupra Palatului de Iarnă, a stat de nenumărate ori de vorbă cu Lenin, a cunoscut mulți oameni pe care i-a evocat apoi în paginile cărții sale.

În anul 1918, reîntors în patrie, Reed — reporterul revoluției — are de îndurat nenumărate neplăceri din partea poliției americane care-i confiscă materialele valoroase, îl urmărește și-l persecută. Amenințările și persecuțiile nu-l înspăimîntă însă. Devenind redactorul revistei „Comunist", Reed lucrează la cartea sa, cartea care avea să povestească întregii lumi adevărul despre Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, carte apărută în S.U.A. la 19 martie 1919. În prefața la ediția americană, V. I. Lenin scria printre altele: „Aș dori să văd cartea aceasta difuzată în milioane de exemplare și tradusă în toate limbile, deoarece dă o expunere veridică, extraordinar de vie scrisă, a evenimentelor atît de importante pentru înțelegerea a ceea ce este revoluția proletară și dictatura proletariatului".

★

De mult, „10 zile care au zguduit lumea" a făcut ocolul pămîntului, iar autorul ei, John Reed, care în 1919 s-a reîntors în Rusia unde a murit de tifos la 17 octombrie 1920 își doarme somnul de veci înmormîntat sub zidul Kremlinului, în primul stat al muncitorilor și țăranilor, stat a cărui naștere a descris-o cu atîta măiestrie!

D. MIHAIL

Ilustrație la cartea „10 zile care au zguduit lumea". **Desen de J. PERAHIM**

STELA POPESCU, interpretă a filmului „Alo, ați greșit numărul"

VASILE ICHIM, interpretul filmului „Viața nu iartă"

ȘTEFAN TAPALAGA, interpretul filmului „Alo, ați greșit numărul".

RODICA TAPALAGA, interpreta filmului „Alo, ați greșit numărul"

„PRIMUL MEU ROL DE FILM"

Sfîrșitul anului acesta ne va aduce o bogată recoltă de noi filme românești.

Ne-am gîndit să prezentăm cititorilor pe cîțiva dintre tinerii ce urmează să înfrunte pentru prima dată luminile... ecranului. Ne vom abține deocamdată de la aprecieri. În privința asta, publicul și critica se vor pronunța la timpul cuvenit. Să dăm mai bine cuvîntul debutanților.

Vasile Ichim: Sînt absolut debutant!

— Da. Oricît vi s-ar părea de ciudat, n-am luat niciodată contact cu publicul, nici de pe scenă. Și doar sînt pe cale de a termina Institutul de Teatru „I. L. Caragiale"! Nu e greu așadar de imaginat ce înseamnă pentru mine rolul lui Serdici din filmul „Viața nu iartă". Totul pe o singură carte!... Mărturisesc că perspectiva de a fi actor de film nu mă atrăgea din cale afară. Dar personajul acesta e în măsură să ispitească pe orice actor. Și oricîte momente grele am avut în realizarea acestui rol nu-mi pare rău. Elevul T.R. Serdici, care cade victimă convingerilor sale umanitare, a urii sale față de război, poartă în bună parte ideia filmului. Un personaj plin de sensibilitate, de poezie, visător, puțin însingurat, profund convins de necesitatea păcii pentru a se dedica artei sale.

Am lucrat cu o echipă foarte talentată și sper că rezultatul muncii noastre nu va dezamăgi. În privința viitorului, tot ce pot spune este că nu-mi pot permite încă luxul de a refuza un rol. De altfel, ce mi se propune în prezent, în filmul Vîntul de martie *pe care-l pregătește regizoarea Malvina Ursianu, pare să fie ispititor. Dar să vedem mai întîi cum va fi primit filmul Viața nu iartă. Au mai rămas numai cîteva săptămîni și mai avem de lucru...*

L-am lăsat pe Vasile Ichim să plece spre studioul de sunet unde se înregistrează ultimele postsincronizări, și ne-am îndreptat spre grupul de interpreți ai filmului „Alo, ați greșit numărul" care trăiesc emoțiile din preajma premierei.

Rodica Tăpălagă: O experiență de neînlocuit

— Sînt studentă în ultimul an la Institut, în clasa maestrului Sahighian. Cu toate că iubesc mult profesiunea de actor de teatru, simțeam și eu că era timpul să cunosc și cinematografia. Întîmplarea care m-a făcut să fiu distribuită în rolul Marianei mi-a permis să mă familiarizez cu această muncă interesantă dar cumplit de obositoare. A fost totuși un exercițiu prețios, o experiență de neînlocuit care-mi va folosi mult. În teatru lucrasem roluri de dramă, în film m-aș vedea jucînd roluri în genul eroinelor lui Rebreanu. Și iată că rolul meu de debut a fost să întruchipez într-o comedie o fată din zilele noastre, poznașă și energică, foarte apropiată de datele personale mele. Încolo, mai nimic. Ca să fiu sinceră, aș fi preferat un rol episodic dar suculent, cu posibilități de compoziție, unui rol principal bazat mai mult pe aparițiia fizică. Unde mai pui că în domeniul acesta mai intervine machiajul și lumina...

Ștefan Tăpălagă: Mie îmi place munca la film

— E adevărat că am fost foarte favorizat de noroc. Nu e puțin lucru să capeți — în al doilea an de Institut — un rol atît de generos ca acela al lui Hurjui din filmul „Alo, ați greșit numărul!" M-a pasionat de la început tocmai pentru că era opus firii mele. În viața de toate zilele nu sînt timid, nici stîngaci în relațiile cu fetele, nici neajutorat și naiv... poate doar la fel de studios ca Hurjui. Într-un cuvînt, am dat de un personaj comic foarte „plin" care mi-a dat posibilitatea să lucrez „pe amănunte". Sfatul maestrului meu, Ion Finteșteanu, de a juca simplu, cît mai simplu, m-a ajutat să ocolesc stîngăciile debutului. M-au sprijinit mult și regizorul și partenerii, în special Iurie Darie care ca actor mai experimentat m-a inițiat în tainele meseriei, m-a făcut s-o îndrăgesc.

— Apropo. Pregătirea dumitale sportivă (maestrul sportului Ștefan Tăpălagă face parte din lotul național de scrimă al R.P.R.) n-a fost solicitată pe parcursul filmului?

— Nu în mod deosebit. Într-un singur caz mi-a folosit condiția fizică și curajul dobîndit în cei zece ani de practicare a sportului de performanță. E vorba de scena în care trebuie să trec fără trucaj printr-un geam. Prima dată a mers cum a mers, că nu-mi dădeam seama de riscuri. A doua oară însă, (se trag întotdeauna cel puțin două dubluri,) mi-a trebuit tot curajul ca să înfrunt din nou un pericol pe care începusem să-l intuiesc.

Stela Popescu: Proba de... fotogenie

— În 1953, cînd m-am prezentat la examenul de admitere în Institutul de Cinematografie, ardeam de nerăbdare să mă văd jucînd pe pînză. Din păcate, deși luasem note bune la toate materiile de examen, am căzut la proba de... fotogenie. Fapt este că am trebuit să-mi împachetez acest vis. Mai tîrziu am activat în ansamblul M.A.I. și acum doi ani m-am prezentat la Institutul de Teatru și... am fost admisă.

Gabriela Marinescu: Preludiu sau intermezzo?

— Sînt elevă ca și eroina filmului „Prima melodie" și tot timpul realizării filmului m-am simțit atît de aproape de ea de parcă jucam propriul meu rol. Filmul e povestea unei fetițe care devine adolescentă, cunoscînd bucuriile și durerile primei iubiri. La început se joacă cu păpușile, ține un jurnal intim căruia îi încredințează gîndurile ei copilărești. Apoi în drumul spre școală întîlnește un băiat care o bucată de vreme o necăjește strivind cu mingea în fiecare dimineață florile din grădiniță. Dar tot el o farmecă în fiecare seară cîntînd din vioară sub fereastra ei. Apoi...

— Stai! Nu-mi povesti totul. Să nu răpim orice surpriză viitorilor spectatori.

Colaborînd cu cinematografia nu ți-ai descoperit cumva înclinații pentru profesiunea de actriță? E un preludiu, sau un simplu intermezzo această *Primă melodie*?

— Nu știu ce să răspund. Mi se spune că firea mea ordonată, meticuloasă mă face apta mai mult pentru o profesiune științifică: geologie sau farmacie. Dar firește că mă bate și gîndul de a face film. Teatrul mă cam sperie, mi se pare mai greu. Dar să vedem dacă reușesc la examen...

Sorin Buțan: M-am făcut băiat mare

— Sînt mai bine de zece ani de cînd am apărut pentru prima oară pe scenă, în corul de copii Radio. Apoi am cîntat pe scena Teatrului de operă și balet: rolul copilului din „Gianni Schicchi". Cunosc așa dar ce înseamnă înregistrare și transmitere la Radio, am trăit și în atmosfera culiselor unui teatru, dar cum se face un film nu știam. Prima cunoștință cu cinematografia am făcut-o în zilele cînd echipa filmului „Două lozuri" a apărut în cartierul nostru. Mai tîrziu am făcut o probă pentru rolul principal din „Ora H". Acum joc în filmul „Prima melodie".

— Și ce gînduri ai? Te ispitește profesiunea de actor?

— Mai stau la gînd între Politehnică și Institutul de Teatru. Timpul va hotărî. Dar lunile petrecute în mijlocul echipei filmului „Prima melodie" îmi vor fi în tot cazul de folos.

Ana ROMAN

Roza vînturilor

Cazul Eveline Mahyère

André Bay, un cunoscut critic literar parizian, cu influență în lumea editorilor, a primit, într-o bună zi, pe adresa sa un manuscris din partea unei tinere scriitoare, cu rugămintea de a-l citi și preda unei edituri spre publicare, după moartea ei.

Manuscrisul se intitula „Jur că mă voi ucide!" și aparținea tinerei scriitoare Eveline Mahyère, în vîrstă de 29 ani, care, disperată de situația mizerabilă în care trăia, luase hotărîrea de a-și pune capăt zilelor.

Criticul a rămas uluit de accentul dureros și pesimist cu care scriitoarea și-a povestit sfîrșita sa existență. Intrigat, André Bay a pornit în căutarea autoarei. Prea tîrziu însă. Eveline Mahyère își îndeplinise funestul angajament. André Bay a ținut să respecte ultima dorință a sinucigașei și a predat manuscrisul unei edituri. Cartea, editată simultan în Franța și Elveția, a înregistrat în momentul apariției un mare succes de librărie. Editorii parizieni, impresionați de simpatia cu care publicul francez a primit cartea, au regretat mult dispariția prematură a tinerei romanciere care promitea a fi o speranță a literaturii realiste franceze. Nici unul dintre ei însă nu a mișcat un deget în ziua în care Eveline, hîrțuită de foame și de frig, a bătut la porțile lor, pentru a cere o slujbă...

„Nouă ani, zi de zi am sperat că voi fi angajată să lucrez într-o casă de editură din Paris, nouă ani am sperat în zadar... nimeni nu s-a uitat la mine, eram o fată urîtă, tare urîtă...", așa își începe spovedania tînăra scriitoare.

În momentul apariției romanului, „Journal de Genève" a publicat un articol elogios la adresa talentatei romanciere semnat de criticul Elie Moroy. El a notat cu amărăciune: „Eveline Mahyère nu posedă acel sex-appeal, indispensabil unei tinere fete pentru a cuceri lumea literară pariziană. Era însă o fată inteligentă, poate prea inteligentă pentru lumea din care făcea parte și de aceea a trebuit să piece dintre noi"...

După cum arată criticul genevez, calitățile și talentul unui artist nu sînt suficiente pentru a-i asigura o piine în lumea capitalistă. O femeie pentru a-și cîștiga existența trebuie să aibe „sex-appeal", să accepte compromisuri și sacrificii personale. Dezorientată de egoismul și rapacitatea celor din jurul ei, îngrozită la gîndul că nu-și va putea realiza niciodată visul de a deveni scriitoare, Eveline Mahyère s-a hotărît să moară. Înainte de a muri însă, a mai găsit acel resort interior și luciditatea necesară pentru a vesti lumea capitalistă și rasiile ei. Din această frămîntare cotidiană pentru piine, din această luptă disperată cu ego'smul și ipocrizia patronilor, Eveline și-a plămădit, în pragul morții, romanul existenței sale chinuite...

De-a lungul a 300 de pagini Eveline Mahyère a istorisit viața penibilă pe care a dus-o într-o mansardă de la periferia pariziană, și peregrinările sale obositoare în căutarea unei slujbe, însoțite întotdeauna de refuzul brutal al patronilor: „Toți patronii sînt la fel de calculați și de ipocriți, toți se gîndesc numai la profiturile lor, toți mă mănîncă din cap pînă-n picioare, toți vor să aibe o secretară care să semene cu Brigitte Bardot, urîțenia mea îi face să întoarcă capul cu dezgust... sînt nenorocită, va trebui să mă duc vînzătoare în tîrgul de vechituri" — notează unde va Eveline Mahyère.

Fiecare frază, fiecare cuvînt al scriitoarei, exprimă chinul și disperarea unui om exclus din sînul societății din cauza înfățișării sale fizice și a poziției sale sociale: „Aș fi putut recurge la serviciile unui chirurg pentru a-mi atenua urîțenia, dar pentru aceasta aveam nevoie de bani și micile mele povestiri sentimentale nu-mi aduceau aproape nimic. Oamenii nu vroiau să mă ajute. Eram de prisos"... Iată una din observațiile autoarei acestei cărți.

„Jur că mă voi ucide!" a fost cea mai cerută carte în actualul sezon literar, cu excepția cărții lui Henri Alleg, „Tortura". Presa literară din țările occidentale este unanimă în a recunoaște valoarea excepțională a acestui roman. Puține sînt însă publicațiile care văd în această carte și un document fidel și acuzator al realității existente în lumea capitalistă.

Un lucru este cert și anume că romanul tinerei sinucigașe a adus mari beneficii acelorași editori care au refuzat o slujbă scriitoarei în momentul în care bătea la porțile lor... și ei vor continua să se ocupe și de acum înainte de afacerile lor, fără a se gîndi o clipă la mîile de oameni care fac zilnic anticameră în fața birourilor lor, în căutarea unui angajament. „Jur că mă voi ucide" rămîne o mărturie a condițiilor în care este obligat să se afirme un scriitor în lumea pe care a condamnat-o Eveline Mahyère.

G. CUIBUȘ

SCRIEREA VIE

(Urmare din pag. 1-a)

Chiar și celui mai grăbit trecător, arta aceasta i se înfățișează ca o artă care trăiește prin și pentru un om nou. Peste tot, în lumea artelor sovietice, domnește preocuparea de a ridica această artă la scara unor valori care să se grefeze perfect în prezent, să reziste atît la confruntarea cu sensurile majore ale realității din care se inspiră, cît și la încercarea timpului.

Evidentă în expoziția deschisă în sălile Marelui Manej din Moscova, cu prilejul celei de-a 40 aniversări a Comsomolului, preocuparea aceasta a dat rod bogat. Mă refer îndeosebi la puternicele talente tinere pe care le-a scos la iveală sau pe care le-a reafirmat, precum și la mulțimea de maniere artistice care ilustrează aici realismul socialist.

Imagine de neuitat, acel Prometeu modern, care este „Vulturașul" lui *Alexin*: un tînăr, aproape un copil, cu mîinile încătușate de fasciștii care peste o clipă aveau să-l ucidă. De neuitat și poezia unor tablouri cum sînt „Pleacă păsările" de *Maltev* (un copil privind cu tristețe îndepărtarea către țărmuri calde a ultimelor zburătoare). Sau acel iureș înfiăcărat care este Ceapaev al lui *Nikonov*. Și la Moscova, la Uniunea artiștilor plastici, și la Kiev, în casa pictorului *Melihov*, profesor la Institutul de artă, am auzit aprecieri superlative la adresa unor talente tinere afirmate în republicile baltice, mai ales în Estonia, și în unele republici din sud. La Expoziția închinată Comsomolului am avut confirmarea cea mai... plastică a acestor aprecieri. Natura cu peisaje unice a acestor ținuturi, coloritul ei intens și variat, ca și al costumelor naționale, este prezentă în creațiile tinerilor pictori, dîndu-le o originalitate și o forță expresivă proprii marilor talente. Mi s-a atras atenția că unele din republicile respective — cele sudice, în speță — n-au cunoscut, pînă la Revoluție, nici alfabetul nici *scrierea vie*. Tînăra generație de pictori, ca și cea vîrstnică, a învățat la școlile de artă din Moscova sau din Leningrad. Mai mult decît Gruzinii, la care se observă pe-a locuri îndepărtate influențe ale impresionismului francez, armenii și azerbaidjenii cuceresc prin forța și siguranța desenului, pus în valoare de un colorit de-a dreptul tulburător de nou, de original și de armonios totodată. Felul în care *Narimanbekov*, de pildă, știe să redea într-un autoportret sau într-o scenă avînd drept cadru marea și o proră de vapor, o lume întreagă de idei și sentimente, este de-a dreptul încîntător. De neuitat „Vîntul" lui *Arutunian*.

Expoziția din decembrie

Expoziția consacrată Comsomolului a fost, fără îndoială, marele eveniment plastic al toamnei și, pe plan național, al anului. Dar, încă de pe acum, atenția generală se îndreaptă către marea expoziție internațională care va ocupa sălile Marelui Manej, începînd de la 24 decembrie. În zilele în care mă aflam la Moscova, soseau, pe adresa Comitetului internațional de organizare a expoziției, plicuri și pachete din toate țările socialiste. Ele cuprindeau listele lucrărilor ce vor fi expuse, foto-reproduceri sau anunțau chiar expedierea operelor. Cred că zilele trecute a și ieșit de sub tipar catalogul expoziției. În expoziție vor figura opere create în anii de la război încoace, în special în ultimii cinci-șase ani. Din creația artiștilor sovietici, vor fi alese cu maximă exigență cele mai reprezentative. Un artist nu va putea fi prezent cu mai mult decît o lucrare. Lucru firesc, dacă ne gîndim la proporțiile țării și la numărul de pictori, sculptori, graficieni.

Pentru expoziția din decembrie, problema principală, — în ce privește arta sovietică—este cea a alegerii. Problemele propriuzise de creație sînt legate actualmente de o altă expoziție, care se va deschide de abia peste un an, dar pentru care se pregătesc de pe acum, cu febrilitate, pictorii din RSFSR. Expoziția se va numi „Rusia Sovietică" și va fi prima de acest fel. La Leningrad, în seara în care am fost la Uniunea artiștilor plastici, am nimerit în plină ședință a biroului. Se discuta apropiata expoziție locală, una din primele expoziții regionale care sînt programate a se deschide în cursul anului care ne desparte de expoziția republicană sus-numită.

Pictorii la ei acasă

Kievul mi-a rezervat și pe planul plasticii surprize plăcute. Casa lui *Melihov*, despre care am mai pomenit, este un adevărat muzeu: un Rafael, printre zeci de alte tablouri, și mai ales o bogată colecție de ceramică ucraineană, lucrată de artiști populari, fețe de masă brodate. Notă inedită: o fereastră încadrată de colivii, din care vin triluri nesfîrșite, un ciripit pe mai multe voci: papagali pitici, stăcleți.

— *Bucuria copiilor mei*, explică, zîmbitoare, gazda.

Interiorul în care trăiește acest artist reflectă înclinația lui către lumină, către o culoare optimistă, către o viziune iradiind încredere și seninătate, proprii tablourilor sale. Am regretat că n-am putut vedea peisajele sale venețiene (atelierul era în reparație). Dar am fost fericită că mi-a vorbit de popasul său la Veneția: acolo, la Bienală, a cunoscut direct o parte din arta plastică românească. Și a devenit un entuziast admirator al ei.

Pictorița *Iablonskaia* m-a primit cu pensulele în mînă. Lucra la un tablou care mi s-a părut cunoscut. De ce? Observînd insistența cu care-l privesc, pictorița mi-a povestit că și-a petrecut concediul într-un sat din Carpați, în nordul Ucrainei. Populația satului e românească. De aceea mi s-a părut cunoscut tabloul. El răspîndea atmosfera familiară tîrgurilor la care țăranii noștri își expun covoarele multicolore. Mișcarea care dădea tabloului un aitît de autentic suflu de viață nu m-a mirat: Iablonskaia este o femeie de o rară vioiciune, respiră atîta energie și atîta tinerețe... Pe un perete, un tablou cunoscut, de astădată într-adevăr cunoscut: pe fondul alb al zăpezii, un grup de tineri în costume de sport, cu patine la bocanci.

— *Fata aceasta mare, brună, este fiica mea.*

Da, Iablonskaia are o fată de 19 ani. Pictoriță și ea. Inevitabil, discipola mamei. Din cauza aceasta are uneori conflicte cu profesorii.

— *E firesc*, zîmbește Iablonskaia, *fiecare artist crede că maniera lui e mai bună. Și soțul meu e pictor. Dar fata-i eleva mea.*

Mîndrie de mamă. Dar nu e singura mîndrie a marii pictorițe. Îmi arată un carnet cu scoarțe cafenii-roșcate.

— *Ați văzut în curte o „Volga" verde? E noua noastră mașină. Azi am căpătat carnetul de conducere. Mi-ar place să pornesc la vară spre Rominia, să-i cunosc natura, oamenii. Mă atrage cu o forță magnetică.*

Și la Rostov am găsit prieteni. Chiar în lumea „plasticilor". Pictorița graficiană *Irina Ciarskaia* avea o sumă de albume cu reproduceri de artă românească. De curînd apăruse volumul *Bel-Ami* de Maupassant, ilustrat de ea. Acum lucra la ilustrarea unui volum de basme românești, care vor apărea în traducere ucraineană.

Irina Ciarskaia lucrează în același atelier cu soțul ei, *E. G. Ciarski*, un maestru al compozițiilor și al picturii de gen. De altfel, talentul e și aici o chestiune de familie. Fiul cel mare e elev al școlii medii de artă, iar cel mic, de 5 ani, a dăruit părinților o cîteva... tablouri care și-au găsit loc de cinste în atelier.

— *Cam abstract acest vapor din trei linii al fiului, nu-i așa?* îmi cere părerea pictorul *Victor Len*, președintele Uniunii artiștilor plastici din Rostov, care ne-a condus prin atelierele colegilor săi.

A fost o adevărată călătorie într-o lume a culorilor și reliefurilor. Mulți artiști tineri. Cernîșev își măsoară forța — reală și bogat dovedită în zeci de lucrări care-i umplu atelierul — într-o pictură de mari proporții înfățișînd Donul pe care e așezat Rostovul cu o parte din instalațiile portuare și cu două vase. Tabloul e destinat noii clădiri a Institutului de transporturi. Observ că tema s-ar potrivi mai degrabă unei fresce. Pictorul e de acord, dar îl interesează și formula uleiului pe pînză la proporțiile unei picturi murale. E o încercare grea, evident.

Mai puțin temerar în domeniul proporțiilor, mai puțin preocupat de desen, tînărul *Advadze*, un georgian stabilit pe malul Donului, se dovedește a fi un subtil colorist, un talent în devenire. Galeria numelor e prea vastă pentru a putea fi epuizată. Dar nu putem trece mai departe fără a aminti de precizia și expresivitatea sculpturilor lui *Sonkin* și ale soților *Lobko*. A nu se uita că *Vucetici* e din Rostov.

★

M-am oprit asupra acestor cîteva aspecte particulare nu pentru că ele ar caracteriza un domeniu excepțional al vieții sovietice, ci tocmai pentru că permanenta căutare de mai bine întîlnită la artiștii plastici este parte organică din acel elan general care împinge societatea sovietică pe drumul ascendent către comunism. Ceea ce am izbutit să consemnăm aici nu poate avea desigur decît valoare de exemplificare și, în cel mai bun caz, de succintă schițare, față de proporțiile uriașe ale realității și față de infinita varietate de aspecte ale acestei realități.

Gabriela DOLGU

L. TOIDZE: „Să batem fierul cît e cald". *(Din ciclul „Internaționala")*

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

• **IN CEHOSLOVACIA** a fost realizat filmul de păpuși **„Faust"**. Acest film, prima realizare de acest gen în Cehoslovacia, este interesant și prin faptul că pentru filmări au fost folosite păpuși vechi de 150 de ani, cu care au lucrat întemeietorul artei păpușarilor cehi, Matei Kopecky, și alți păpușari din secolele XVIII și XIX. Păpușile s-au păstrat într-o stare excelentă.

• **REGIZORUL** italian Vittorio de Sica lucrează în prezent la al patrulea film din seria **„Pîine, dragoste și..."** în care interpretează și rolul principal. De data aceasta acțiunea filmului după cum arată și titlul, **„Pîine, dragoste și Andaluzia"** se petrece în Spania. Spre deosebire de filmele anterioare din această serie, în care rolurile principale erau interpretate de Gina Lolobrigida și Sophia Loren, rolul principal este interpretat de o cunoscută artistă de cinema și dansatoare spaniolă, Carmen Sevila.

• **IN BULGARIA**, regizorul Nikola Mince a realizat filmul **„Întîlnire în noapte"**, consacrat vieții de astăzi a satului bulgar. În afară de cunoscutul actor bulgar Ivan Popov, în film joacă mai mulți actori tineri.

• **REDACȚIA** revistei italiene **„Cinema Nuovo"** s-a adresat regizorilor cinematografici și scenariștilor cu întrebarea: **„Dacă soarta cinematografiei italiene ar depinde de dvs., ce ați întreprinde în primul rînd?"** Din 12 cineaști care au răspuns la întrebare, 9 au pus pe primul plan desființarea totală sau parțială a cenzurii, 5 desființarea așa numitelor premii guvernamentale (care exercită influență asupra alegerii temei), 4 au cerut limitarea importului de filme străine. Toți cineaștii s-au pronunțat pentru renunțarea la orice fel de „ajutor", în schimbul dreptului de a-și alege liber temele producțiilor lor.

• **IN CHINA** s-a început construirea primei mari fabrici de peliculă cinematografică, care va produce anual 350 milioane metri de peliculă, alb și negru și în culori. În cel de al doilea semestru al anului 1959, fabrica va începe să producă primii metri de peliculă.

• **IMRE FEHER** a realizat un film după romanul celui mai mare scriitor realist maghiar, Zsigmond Moricz: **„Pasărea cerului"**.

Carnet

Nu numai chestie de gust...

După o recentă călătorie efectuată în țara noastră, cunoscuta ziaristă franceză, d-na Geneviève Tabouis, observa într-o suită de articole, nu fără oarecare surprindere, (ziarista franceză a mai fost în Romînia înaintea celui de al doilea război) că a găsit o țară nouă în care, între altele, flagelul neștiinței de carte a fost înlăturat, în care oamenii citesc cu pasiune și în care școlile sînt larg deschise tuturor celor cărora ușile așezămintelor de cultură le erau cîndva zăvorite cu zeci de lacăte.

Observația d-nei Tabouis nu este desigur singulară. Aproape toți străinii care ne vizitează observă și subliniază elogios aceiași realitate. Ea este atît de pregnantă încît nici măcar cei mai înverșunați adversari nu o pot nega. Rămîne însă de observat încercarea schițată acum cîtva timp de către „Europa Liberă" care, calculînd șansele de a i se accepta găluștele, a socotit că, dacă nu poate nega situația actuală pe tărîm cultural din noua Romînie, ar putea în schimb să treacă drept adevăr sfruntata poveste că sub trecutele regimuri fiilor de muncitori și țărani le-ar fi fost cei puțin la fel de larg accesibile școlile și că, în general, în materie de politică culturală, vechea orînduire ar fi făcut tot atît ca și ceea ce se face astăzi. Pretenției, i s-ar putea desigur răspunde prin cîteva cifre statistice. Am socotit însă mai pitoresc să evoc doar o singură întîmplare, semnificativă prin ea însăși.

E o întîmplare cu un ministru și un om de cultură. Ministrul de care este vorba purta numele de Take Ionescu. Mărturia de care e vorba se păstrează de la un alt Ionescu, un „tiz", care n-avea însă comun cu fosta excelență decît asemănarea de nume. Într-adevăr, Raicu Ionescu-Rion a rămas în istoria culturii românești ca unul dintre cele mai luminate spirite ale epocii sale, ca un critic literar pasionat și extrem de dotat, ca un cercetător plin de rîvnă și de dragoste pentru dezvoltarea patrimoniului spiritual al poporului său. Cînd, sfîrșit din viață foarte tînăr încă, presa epocii îi închina panegirice, printre alte lucruri alevărate care se spuneau atunci era și relatarea condițiilor de neagră mizerie în care Ionescu-Rion, fecior de țărani săraci, a trebuit să studieze, ca și faptul că, odată învățătura terminată, acest rar vlăstar al satelor care izbutise să treacă barierele școlii vechi, n-a putut găsi nici o slujbă corespunzătoare cu învățătura sa. Catedra de profesor — cîștigată cu strălucire la concurs — i-a fost pur și simplu refuzată.

La 25 aprilie 1895 un ziar al vremii reproducea conversația pe care Raicu Ionescu-Rion, o avusese cu ministrul Take Ionescu atunci cînd, într-o audiență își cerea dreptul de a fi profesor. „Nu pot să numesc profesori pe socialiști, *a spus ministrul care a adăugat:* „Blamez purtarea directorilor școlilor normale superioare, că n-au știut să sugrume din fașă tocmai la cei mai inteligenți asemenea idei și de acuma le voi impune să le sugrume. Prefer să scoată boi decît socialiști inteligenți, cu atîta mai primejdioși cu cît sînt mai inteligenți. Eu, în locul directorului Școalei Normale Superioare din Paris, mai de grabă dădeam diplomă unui bou decît lui Jaurès... Cît despre mine, sînt hotărît să umplu școlile cu boi; nu voi numi pe socialiști, fie ei chiar genii și somități culturale."

Aprecierile de mult defunctului Take Ionescu nu țin desigur numai de gusturile lui personale. În țara în care un alt ministru al instrucțiunii, întrebat cîndva în parlament de ce sînt atît de puține școli la sate, a putut da răspunsul: „boul învățat nu trage la jug", *era limpede că spusele lui Take Ionescu alcătuiau de fapt esența unei întregi politici „culturale". Și dacă ea era exprimată prin ilustrarea plastică a preferințelor... cornute, aceasta adaugă doar tenta de culoare pe fondul negru al obscurantismului promovat de mai marii vremii de altădată.*

Desigur, întîmplarea n-ar mai fi meritat să fie evocată, dacă urmașii mărimilor de odinioară și păstrătorii de nostalgii după acea epocă, nu s-ar fi apucat, de la microfoanele din străinătate, să pretindă că ceea ce se făcea în Romînia de ieri era operă de culturalizare a poporului și de prețuire a valorilor autentice. Și, într-un anumit sens, rămîne semnificativ faptul că politica după care azi oftează redactorii de la posturile de radio ale calomniei, era cîndva direct exprimată prin necondiționata preferință pentru bietele dobitoace.

I. SARAȚEANU

LA ROZNOV

(Urmare din pag. 1-a)

nouă ne place să construim ceea ce va dura ani de zile. Ce bătaie de cap poate să-ți dea o baracă? Dar ai văzut uzina de relon de la Săvinești, poliamidul? Acolo am muncit noi".

M-aplec, la invitația lui Emeric, asupra unei schițe pe o foaie de calc. „Sîntem la 6 metri înălțime, așa e? — mă întreabă el. Ei, uite aici pe plan: vezi grindișoara asta cum e așezată? Proiectantul a pictat-o greșit. Iat-o alături de noi; uite-o cum trebuie să arate". Sînt de acord. Meșterii l-au corectat pe cel cu proiectul. Doar nu-s, firește, simpli executanți. Sînt adevărați constructori.

Constructori destoinici am găsit și la „preuzinală": o echipă întreagă de dulgheri; veniți cu șeful lor, Stancu Chiran, tocmai de pe lîngă Bolintinul din Vale... și la corpul unificat: brigada lui Covaci Carol, cel pentru care executarea milimetrică a cofrajelor de mari dimensiuni a devenit o pasiune. Mi-a plăcut îndeosebi de Ion Drăgoi. Voiam să-l văd la lucru pe omul care executase cu atîta măestrie dantelăria aceasta de fier-beton. Am găsit în schimb un muncitor cu o căciulă brumărie dată pe ceafă studiind insistent un plan ros de prea multă întrebuințare, pe care erau desemnate fel de fel de grinzi și console. Cît am vorbit, a tot cîntărit din ochi un anume punct de plan. Apoi a dat o comandă scurtă. Și tovarășii lui s-au apucat de tăiat și îndoit fierul.

— Vagoane de fier trec prin mîinile noastre, mi-a spus. Nu-i glumă. De aceea facem și noi asemenea croitorilor: măsurăm de zece ori și tăiem odată. N-avem voie să greșim. Sînt bani grei aici. Și muncă omenească!

M-am întrebat dacă e comunist, Ion Drăgoi. Am aflat că-i secretarul organizației de bază nr. 10 de pe șantier.

...Mi-ar fi fost util să discut și cu inginerul șef adjunct al șantierului, tov. Marin Segîrceanu, Știam că a studiat în U.R.S.S. și că a îndrăgit munca la această uzină proiectată și echipată în cea mai mare parte de prietenii sovietici. Dar el se grăbea „la ședința de la ora 11.30", un fel de sfat zilnic al inginerilor constructori.

Și atunci m-am resemnat să intru într-o încăpere nu prea mare de birou, al cărei întreg spațiu îl ocupa o masă pe care se afla o hartă. Afară, negura deasă se transformase în fire lungi și subțiri de apă care se prelingeau spre pămînt, insistent. Am privit cîteva minute harta. Apoi, pe cînd cineva îmi arăta ce va fi colo și dincolo, gîndurile mi s-au avîntat în viitorul foarte apropiat.

Da, pe suprafața aceasta de circa 60 de hectare — pămînt aproape sterp pînă acum — se înalță din inițiativa partidului și guvernului, o mare uzină, un însemnat obiectiv al industriei noastre chimice care, alături de altele, va schimba cu totul fața bătrînei Moldove, așa cum bine remarcaseră meșterii Bodo. 20.000 de tone de utilaj vor fi folosite aici. În clădiri înalte pînă la 36 m., cu hale lungi pînă la 200 m. se va petrece un întreg lanț de reacții și procese chimice. Magistrala de Est își va trimite o ramificație spre Piatra Neamț, după ce mai întîi vor fi lăsați aici, la Roznov, mii de metri cubi de gaz metan. Hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz și o termocentrală proprie vor furniza curentul electric, Bistrița circa 4.500 metri cubi de apă pe oră. Se vor produce îngrășăminte azotoase dar și gheață uscată și oxigen...

O viață intensă va izbucni, ca o flacără vie, în acest nou centru muncitoresc. Pe circa 30 de hectare se înalță de pe acum colonia pentru cadrele de bază ale combinatului cu zeci și zeci de vile — blocuri de toată frumusețea. Vor exista aici un magazin universal cu etaj, club, teren de sport, casă de oaspeți, o grădiniță, o școală elementară și alta profesională medie.

Aici, la Roznov, vor lucra circa 1800 de cadre. Iar din stația uzinală vor pleca zilnic spre colțurile îndepărtate ale țării aproximativ 60 de vagoane de bobițe mărunte. Să facă pămîntul mai fertil, viața mai bună.

Nichita BISTRIȚEANU

Canalul lung de 3 km. pentru transportarea apei industriale.

Vizitînd Expoziția Filatelică Internațională

Încă în vară, cînd la comitetul de organizare a Centenarului Mărcii Poștale Românești începuseră pregătirile prin organizarea unei prime expoziții filatelice restrînse și mai tîrziu, în timpul sosirii și triării coletelor cu colecții trimise din străinătate expoziției deschisă recent în holul mare al Palatului Poștelor din Capitală, am cunoscut cîțiva filateliști mai mult sau mai puțin consacrați, dar toți, ca unul, prinși de pasiunea filateliei. Îi priveam pe oamenii aceștia de departe cum cercetau absorbiți, uitînd de toate, plimbînd lupele peste cîte o bucățică minusculă de hîrtie pătrată care era o marcă poștală. Îi priveam și le ascultam superlativele cu oarecare îndulgență, silindu-mă pe cît puteam să nu zîmbesc. Cînd venea vorba despre mărci rare „Cap de bour" sau „Penny Blak" sau „Mauricius", atunci interlocutorii mei vorbeau cu uimire, excelînd în adjective de parcă ar fi fost vorba de cine știe ce valori ale culturii umane.

Nu înțelegeam. De unde provenea pasiunea acestor oameni pentru bucățile acelea de hîrtie lucrate cu migală, cu artă chiar? Ce putere purtau aceste tablouri picturale în miniatură de reușeau să-i uimească și să-i copleșească pe interlocutori? Nu, nu înțelegeam fiindcă atunci mă întîlnisem pentru prima dată cu filatelia, cu filateliștii. Nu înțelegeam pentru că nu cunoșteam decît preocuparea acestor oameni de a selecționa tot felul de mărci, nu știam că dincolo de ea stă altceva, prețios și pasionant, și anume setea de cunoaștere, de cercetare a valorilor civilizației lumii pe care o are fiecare om în el și care se manifestă atît de diferit. Mijloc cu nebănuite posibilități de cunoaștere reciprocă, iată cum am înțeles filatelia. Dar acest lucru l-am înțeles mai tîrziu, atunci cînd am vizitat expoziția din Palatul Poștelor. Am văzut atunci, prin intermediul colecțiilor expuse, al pieselor rare concepute și realizate acum mai bine de 100 de ani și al celor contemporane nouă, un aspect al progresului culturii umane. Documentele expuse în panourile destinate prefilateliei cît și piesele primelor mărci poștale din lume („Penny Blak") și din țară „Cap de bour"), aduc prin limbajul și caracterul lor ceva ce ne întoarce în trecut și ne pune în fața mijloacelor simple și rudimentare de la care au pornit strămoșii noștri, care au pregătit pas cu pas progresul la care am ajuns astăzi. Fără îndoială că acesta este un farmec al filateliei și justifică pasiunea filateliștilor de a aduce în colecțiile lor piese rare. Dar ceea ce are filatelia mai de preț și în care cred că stă puterea ei de atracție este posibilitatea de cunoaștere reciprocă și nelimitată pe care o oferă. Prin însăși specificul său, marca poștală circulă pretutindeni, necunoscînd obstacole, frontiere, ducînd cu ea ceva din realitatea preocupărilor poporului respectiv, din trecutul său, din tezaurul culturii, bogățiilor și frumuseților sale. Pentru că fiecare marcă poștală înseamnă ceva.

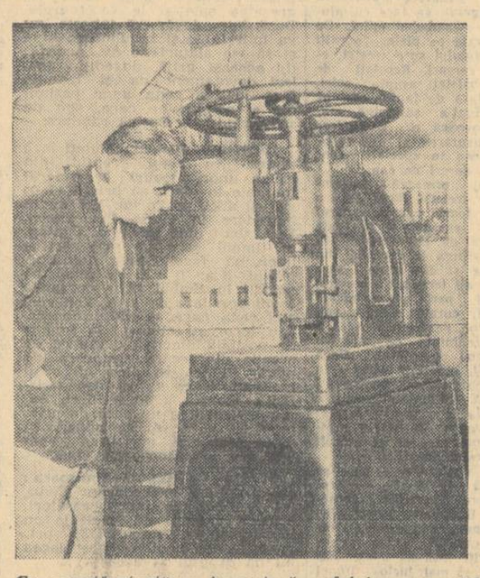

Cu această ștanță au început să se fabrice, acum 100 de ani, renumitele mărci poștale „Cap de bour"

În mare, fiecare colecție aflată aici, la expoziția filatelică internațională, colecție mai mult sau mai puțin completă, mai mult sau mai puțin bazată pe piese rare, are valoarea și sensul unei enciclopedii. O enciclopedie care prin intermediul imaginii dispune de un limbaj universal și convingător. Acestea sînt în deosebi colecțiile pe tematici, care pe lîngă colecțiile rare ca cele prezentate de I. Odor — R. P. R. (o colecție foarte amplă a primelor mărci poștale românești „Cap de bour" și de mărci clasice românești), de Karel Basika — Praga (care prezintă o colecție aproape completă a primelor emisiuni de mărci poștale engleze „Penny Blak"), de Petr Lavrov-Praga (care are o colecție impresionantă prin consecvența cu care a fost urmărită apariția mărcilor clasice în Rusia cît și cele apărute pînă în ultima vreme în Uniunea Sovietică) și altele, ocupă un mare spațiu în cadrul expoziției. Amintim cîteva din colecțiile pe tematici — aceste enciclopedii în imagini—: „U.R.S.S. în continuă dezvoltare", „Drumul Poloniei spre republica populară", „Mișcarea muncitorească germană oglindită în mărci poștale", „Lenin în filatelie", „Frumusețile Republicii Populare Polone", „Praga, capitala Republicii Cehoslovace", „Leipzig—metropola comerțului", „Ne trebuie pacea", „Muzica în filatelie", „Sateliții artificiali ai pămîntului" și multe alte colecții. Ele îmbogățesc și lărgesc orizontul cunoașterii asupra diferitelor domenii de activitate.

Colecțiile pe tematici sînt valoroase nu numai prin semnificația și posibilitățile de cunoaștere dar și prin condițiile pe care le oferă pentru desfășurarea unei filatelii instructive de masă.

Prin afluența de public pe care o cunoaște Expoziția filatelică internațională, organizată cu prilejul sărbătoririi Centenarului Mărcii Poștale Românești, dovedește interesul pe care filatelia îl stîrnește ca mijloc de cunoaștere reciprocă.

V. PETRESCU

Aspect general al expoziției

450 DE ANI DE LA PRIMA TIPARITURA IN ȚARA ROMINEASCA

În urmă cu mai bine de 450 de ani s-a pripășit în Țara Românească, la curtea lui Radu cel Mare, un călugăr muntenegrean, iscusit în meșteșugul tiparului. Pe vremea aceea, unul din centrele cele mai importante din Europa din punct de vedere economic și cultural, era Veneția. În acest oraș își desăvîrșise călugărul cunoștințele tipografice, trimis fiind acolo de principele Muntenegrului din vremea aceea. Ajuns la Tîrgoviște, refugiat din pricina ocupației turcești, călugărul instalează aci o tipografie adusă de Radu cel Mare, se bănuește, la Mînăstirea Dealului, în preajma cetății de scaun, Tîrgoviștea. Aci văd lumina tiparului, pentru prima oară în Țara Românească, primele cărți tipărite în limba slavonă: Liturghierul, apărut în 1508, Octoihul, în 1510 și Evanghelierul, în 1512.

La secția manuscrise a Bibliotecii Academiei R.P.R. am văzut unul din rarele exemplare ale Liturghierului, păstrate pînă în ziua de astăzi. Între coperțile grele, de piele sgrăitată, pe filele groase, îngălbenite, sînt imprimate caracterele colțuroase ale literelor slavonești. Frumusețea tiparului, în două culori — roșu și negru, acurateța cu care sînt lucrate majusculele și frontispiciile paginilor, gravate în lemn de mîna aceluiași călugăr, dau acestei cărți vechi caracterul unei adevărate opere de artă.

Se cunosc despre cartea aceasta, prima carte tipărită în Țara Românească, relativ puține lucruri. Se știe că ea a fost tipărită pe trei feluri de hîrtie, după filigranele ce se deosebesc în contextura hîrtiei și care înfățișează o cumpănă într-un cerc, o ancoră într-un cerc cu o stea deasupra și o pălărie de cardinal. Se știe, datorită periodicității de doi ani la care au apărut cele trei cărți, că munca tipografică de editare a unui asemenea volum a durat doi ani. Se știe cu precizie data la care s-a încheiat tipărirea cărții. Ea este indicată, pe ultima filă, cea de a 128-a a cărții, în formula uzitată pe vremuri și din care aflăm nu numai anul calendaristic folosit de biserica turcească dar și numele celui ce a tipărit-o: „S-a săvîrșit această carte... ostenindu-se și smeritul monah și preot Macarie. În anul 7016, crugul soarelui 16, al lunei 5, indiction 11, luna novembre 10 dile".

Într-un stil mai sec, mai impersonal, potrivit ritmului rapid al dezvoltării industriei tipografice, regăsim formula aceasta și astăzi, după aproape jumătate secol scurs, la sfîrșitul fiecărei cărți tipărite. Tipografia unde a fost lucrată cartea, data de intrare în lucru și aceea a „săvîrșiru" ei. Numele tipografului, a omului care, aplecat peste cutia cu litere, a trudit pentru scoaterea ei la lumină, rămîne necunoscut. Dar ar fi și greu să fie altfel. Ar fi greu să cunoaștem azi pe toți meșterii, mii la număr, care, prin munca lor dăruiesc oamenilor mîile de volume ce apar în țara noastră. Căci de la tipografia Mînăstirii Dealului, care scotea o carte în doi ani, într-un tiraj bănuit de 2—300 exemplare și pînă la tipografiile noastre moderne, în care cărțile apar în tiraje de zeci de mii de exemplare s-a operat o schimbare fundamentală. Ea nu implică doar industrializarea procesului tipografic, modernizarea și perfecționarea procedeelor de culegere a textului, de ilustrare a paginilor, de legare a volumelor, ci însăși sensul acestei munci, destinația acestor cărți.

Pentru Liturghierul lui Macarie, prima carte tipărită în Țara Românească, nu era necesar un tiraj mai mare de 200 sau chiar 300 de exemplare. Pentru contemporanii noștri însă, pentru studenții și siderurgiștii, pentru minerii și colectiviștii de astăzi, zecile de mii de volume conținînd operele lui Twain și Pușkin, Hugo și Sadoveanu, Dickens și Caragiale, sînt încă insuficiente.

Sentimentul de înduioșare, trezit de citirea formulei de pe cea de-a 128-a filă a Liturghierului, unde dăm peste numele lui Macarie, nu poate fi repetat astăzi, cînd citim la sfîrșitul unei cărți „Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Aici nu mai este vorba de duioșie. Dar de mîndrie, în ceea ce contemporanii noștri, zidari și constructori, tipografi și mașiniști au creat, în necesitatea mereu mai mare de cultură, de lumină, a oamenilor în mijlocul cărora trăim.

Eva MOLHO

POȘTA Redacției

HAMZA VASILE — Murgeni: Am fi publicat mai mult din poezia dvs. dacă nu ne-am fi izbit de unele imperfecțiuni în versificație. Este știut că echipa de fotbal „Farul"-Constanța din divizia A se zbate actualmente în serioase greutăți, deținînd „lanterna roșie" în clasament. Numeroși suporteri ai echipei qîndesc, probabil, după cum arătați dvs.:

De multe ori îmi spun în gînd
Că a venit momentul
Să sari odată brusc, din rînd
Să zgudui clasamentul

Dar, după cîte se vede, visurile lor nu s-au dovedit a fi decît utopice. Ironizînd pe cei care doresc „zguduirea clasamentului", îi arătați tot în visare și dorind echipei:

Să tremure în trac nebun
Echipa cea mai tare
Iar jucătorul cel mai bun
Să vadă poarta-n zare...

Publicîndu-vă aceste versuri, facem sublinierea că ele au valabilitate pînă cînd echipa „Farul" trece în ofensivă. Cînd se va hotărî? Greu de spus.

C. PICIOROGA — Piatra Neamț: V-am servi cu mare plăcere, însă nu deținem numere vechi din revistă. Poate găsiți numerele lipsă la cineva, în orașul dvs.

GRIGORE ONCIU — București: Am înțeles. Ați trimis „pentru apreciere" o poezie despre toamnă. Totodată, ne întrebați ce vi s-ar putea „întîmpla" în cazul că ea va fi publicată. Sezisînd gluma dvs., vă răspundem că am fi dorit să vă oferim surpriza publicării. N-am făcut-o pentru că poezia, deși se străduia să lege în versurile sale o seamă de substantive tomnatice ca: murături, lemne, palton, ploaie, reumatism, ați uitat că poezia cere și „mîncă artă". Mai încercați, dar în așa fel, ca să vă placă mai întîi dumneavoastră.

EMIL NEGOIȚA — G.A.S. Frăsinet: Unele din sugestiile ce le faceți pot fi puse în practică, în special cele privitoare la radiofonie și fotografie. În acest domeniu se pot scrie articole în care să fie prezentate anumite aparate recent fabricate atît la noi în țară, cît și în alte țări. O rubrică specială de radiofonie și fotografie nu ni se pare nimerită pentru revista noastră. Aceste rubrici cad mai degrabă în sarcina publicațiilor științifice. Referitor la publicarea fotografiilor unor artiști, acest lucru l-am făcut și îl vom mai face. Și acum ultima problemă ridicată de dvs. — formatul publicației. Nu sînteți singurul care cereți ca revista „Magazin" să-și schimbe formatul, apărînd cu pagini de dimensiuni mai mici. Mult mai mulți cititori însă, doresc contrariul, așa că rămînem în același format.

VIRGIL STOLOJAN — Oravița: Ne informează că în localitatea respectivă, localul cinematografului a împlinit respectabila vîrstă de 141 ani. Cîndva, aici a fost teatru, iar pe scena lui au jucat actori vestiți ca Matei Millo și Mihai Pascaly. La Oravița, în acest local a concertat cunoscutul tenor Traian Grozăvescu. În 1931, locuitorii orașului l-au ascultat pe marele George Enescu, tot în sala teatrului. Cinematograful funcționează aici de un sfert de veac. Cele mai bune aprecieri pentru preocuparea de a cunoaște trecutul orașului în care trăiești!

T. MUSTAȚA — București: Prelungirea termenului de expediere a dezlegărilor la concursul nostru literar s-a acordat la cererea cititorilor, care n-au avut timpul necesar să redacteze răspunsurile. Dvs. ați procedat bine trimițînd răspunsurile din timp.

D. MISTREANU — Iași: Deși sosite cam tardiv, vom transmite urările dvs. maestrului Mihail Sadoveanu, adresate cu prilejul împlinirii vîrstei de 78 ani.

ANDREI VOVCENCO — București: Reluînd vechile teme și trimițînd variante la desenele anterioare, cu nimic superioare acestora, nu putem decît să reînnoim recomandările ce vi le am făcut acum cîteva săptămîni în cadrul „poștei redacției". Am fi bucuroși să vă putem publica măcar unul din desene, dar ele sînt doar niște creionări fugare. Și la 19 ani se pot realiza desene de calitate. Așteptăm lucruri noi și publicabile. Aceasta depinde de dvs.

P. CHIRIAC — Constanța: Ne așteptam la mai mult. Ultimele epigrame sînt mai slabe ca celelalte. Publicarea celor două epigrame la această rubrică este un indiciu că merită să vă osteniți pentru a scrie altele, noi. Nu renunțați la asemenea preocupări.

GH. DICU — Topoloveni: Răspunsul dat tovarășului Emil Negoiță din Făget este valabil și pentru dvs. Vă mulțumim pentru urările ce le adresați revistei noastre.

BIROUL OBIECTELOR PIERDUTE DIN PEKIN

Dacă intri în biroul de obiecte pierdute din Pekin, ai impresia că te afli într-un mare și bine asortat magazin universal. Într-una din vitrine se pot vedea portacte de toate genurile și culorile, în timp ce în alta, sînt expuse 100 de perechi de ochelari. Standurile din mijlocul sălii sînt pline cu pulovere de toate nuanțele, variate tricotaje, basmale și mănuși. De la o masă, pe care se găsesc peste 400 de ceasuri de mînă, se aude un tictait neîncetat. Într-un alt raion se pot zări 6000 de tocuri rezervoare.

„Exponatele" din sala de la intrare nu formează însă decît o mică parte a obiectelor depuse, acestea fiind împărțite în 40 de grupe distincte și provin de la 30.000 de cetățeni uitaci.

Spre deosebire de trecut, oamenii predau obiectele găsite, indiferent de valoarea lor, organelor de resort. Interesant este și faptul că cei mai mulți care au găsit cîte ceva, nu-și spun numele, astfel încît proprietarii lucrurilor pierdute nu au putința de a le mulțumi.

ȘTIINȚA și VIAȚA

Reconstituirea organelor atrofiate la animalele superioare

Savanții Institutului de biologie experimentală a Academiei de medicină a U.R.S.S. au izbutit să reconstituie unele organe la animalele superioare.

Astfel, în cursul unor încercări pe diferite mamifere, dintre care și maimuțe, s-a reușit să se reconstituie splina pornind de la o zecime din acest organ. După reconstituire, funcțiunile splinei au fost normale. Experiențele au arătat că ficatul are aceleași proprietăți pentru regenerare.

Aceste experiențe deschid mari posibilități științei medicale în lupta ei împotriva diferitelor leziuni ale organelor omului.

Pila electrică „internă" care menține în funcțiune inima unui bolnav

În cadrul unei conferințe ținute în fața Consiliului de cercetări medicale din Suedia, profesorul Ragnar Woxen a expus cazul unui bolnav care trăiește datorită impulsiunilor căpătate printr-o pilă electrică. Profesorul a precizat că bolnavul care are inima prea slăbită primește energia necesară funcționării sale de la un mic acumulator introdus în abdomen în urma unei operații.

Asemenea operații s-au mai făcut pînă acum însă pilele rămîneau „în afara" corpului, energia fiind condusă la inimă prin fire care traversau pieptul. Această metodă provoca infecții care în unele cazuri aveau un deznodămînt fatal.

De astă dată bateria poate fi încărcată din afară, curentul fiind introdus printr-un fir și un ac plantat în inimă.

Plante cu temperatură

Cercetări recente, efectuate asupra unor plante bolnave cu ajutorul unor aparate de măsură de înaltă sensibilitate au arătat că acestea au, față de plantele sănătoase o temperatură mai ridicată și o respirație accelerată.

Știați că...

...cel mai mare vulcan submarin, „Amiral S. O. Makarov", se află în fundul Oceanului Pacific? Vulcanul are o înălțime de 5000 m.

...cea mai puternică linie pentru transportul energiei electrice este linia hidrocentrala Stalingrad - Moscova, care se întinde pe o distanță de peste 1000 km., avînd o tensiune de 500.000 volți?

...marele zid chinezesc are o lungime de peste 4000 km., zidul principal avînd o lungime de 1800 km.? Zidul a fost construit din secolul al IV-lea î.e.n. pînă în secolul al XIV-lea al erei noastre

...cel mai mare număr de cutremure de pămînt se înregistrează în Chile? Anual aici au loc circa 1000 de cutremure

...mîna unei stenografe calificate parcurge zilnic 28 km. pe hîrtie?

...în vechiul Mexic, fructul arbustului de cacao era folosit ca monedă? În unele ținuturi ale Mexicului se mai practică și astăzi acest sistem.

...pagoda Sue-Moktone din Pauk (Birmania) avînd o înălțime de 16 metri, a fost construită în anul 1091 numai din cărămizi de aur și argint? În 1905, pagoda a fost dărîmată și cărămizile luate, iar pagoda a fost reconstruită în forma ei originală, dar din cărămizi obișnuite.

...bastoanele confecționate din „lemnul de fier" australian se folosesc în locul vergilor de fier, deoarece nici cel mai puternic foc nu le poate mistui?

Din misterele naturii

10 întrebări

1) Care sînt viețuitoare le care dorm cu ochii deschiși? (1 punct).
2) Care este viețuitoarea nevertebrată, care-și construiește sub apă un adăpost cu ajutorul unor bule de aer? (1 punct).
3) Cunoașteți fluturele care scoate un țipăt? (1 punct).
4) Care este insecta ale cărei organe auditive se află pe picioare? (1 punct).
5) Cunoașteți peștele care părăsește rîurile pentru a face o călătorie peste mare? (1 punct).
6) Ce pește comestibil poate fi calificat „domestic"? (1 punct).
7) Există o bufniță care vînează ziua? (1 punct).
8) Care sînt păsările al căror țipăt seamănă cu lătratul unui cîine? Dar cu al unui rîs uman? Dar cu al mugetului unui taur? Dar cu behăitul unui miel? (4 puncte).
9) Știți să deosebiți o rîndunică de oraș de o rîndunică de cîmp? (1 punct).
10) Care este peștele care pentru a se deplasa se servește de alți pești, de vase și în general de orice obiect plutitor? (1 punct).

Căutați să găsiți răspunsurile la aceste întrebări, pentru a vă verifica cunoștințele și vedeți cîte puncte ați întrunit. Confruntați răspunsurile dvs. cu răspunsurile noastre, pe care le publicăm mai jos, în cadrul acestei rubrici.

Din misterele naturii

Răspunsuri

1) Șerpii și peștii.
2) Este vorba de un păianjen de mare, care-și construiește un adăpost, asemănător unui clopot de scafandru, din pînză sa, care este foarte rezistentă. El aduce mici bule de aer care sînt reținute de perii foarte fini de pe abdomenul său. Acest clopot conține o rezervă de aer care este periodic împrospătată. Păianjenul trăiește numai în ape stătătoare sau în apele unde curentul este slab.
3) Este vorba de fluturele sfinx (cap de mort). Nu se știe exact cum reușește să scoată țipătul său jalnic. Este probabil că acest țipăt se produce prin frecarea trompei de antenele sale. Unii specialiști afirmă că este vorba de expirații bruște, care fac să vibreze o membrană la baza trompei.
4) Lăcusta este insecta care are organele auditive pe picioarele dinainte.
5) Țiparul este peștele care părăsește apele rîurilor pentru a traversa Oceanul Atlantic pînă în apropierea insulelor Bermude. Țiparii din Europa parcurg în acest fel 6.000 kilometri la o adîncime de 500 de metri. Acolo, țiparii adulți mor, iar larvele lor devin mici țipari, care se reîntorc în Europa cu ajutorul curentului Golfstream. Călătoria durează trei ani. La reîntoarcere, țiparii revin în rîurile de origine, se dezvoltă, apoi ciclul se repetă.
6) Crapul poate fi socotit ca un pește domestic, deoarece în afară de faptul că trăiește în eleștee naturale sau artificiale, poate fi învățat, cu ajutorul unui clopoțel, să se adune cînd aude acest zgomot.
7) Da. Aceasta este bufnița albă sau polară, care este activă și în timpul zilei, întrucît altfel n-ar fi putut să trăiască în regiunile polare unde soarele nu apune timp de șase luni.
8) Țipătul potîrnichii albe (masculul) seamănă cu un lătrat de cîine, Jormănița (bou de noapte) și pescărelul (corlă) cu mugetul negrului, scot țipete asemănătoare risului omenesc. Bitlanul, cînd își bagă ciocul în apă scoate sunete care seamănă cu un muget. Becața, mișcînd coada, imită behăitul unei oi.
9) Coada rîndunicii de oraș are forma unei furci lungi și ascuțite. Spatele este de culoare închisă, pieptul este alb, iar gîtul este maro. Rîndunica de oraș își construiește cuibul închis în toate părțile, cu o deschizătură sus, în timp ce cuibul rîndunicilor de cîmp este tot deschis sus, dar are forma unei emisfere.
10) Este un pește curios numit „remorca", care are pe cap o ventuză cu care se prinde foarte puternic de orice obiect, chiar de abdomenul unui rechin sau de vapoare.

Din misterele naturii

Un craniu cu orbite oculare de un metru diametru

Pescuind în Mediterana, de la o adîncime de aproape cinci sute metri, vasul italian „Monsare" a adus la suprafață, agățate de plasă, oase de dimensiuni considerabile, de o natură necunoscută. Se crede că e vorba de partea superioară a unui craniu avînd mai mult de trei metri lungime și ale cărui orbite oculare măsoară circa un metru diametru.

Se bănuiește că sînt resturile unei balene enorme, dintr-o specie dispărută. Ar putea fi de asemenea primele urme serioase a mult discutatului șarpe de mare.

Oasele sînt studiate de către experți ai Institutului de Istorie Naturală din Pisa și se fac încercări de a se aduce la suprafață și alte elemente ale scheletului acestui animal misterios.

Un medicament din iută folosit în afecțiunile cardiace

Acum un sfert de veac, profesorul indian Nirmaj Sen a constatat că în sămînța de iută se găsesc anumite substanțe care au o influență binefăcătoare asupra activității inimii. Cercetări ulterioare făcute în Elveția, Franța și în alte țări nu au dus însă la rezultatele dorite. Recent, un colectiv al Academiei de științe din Taşkent a reușit, după îndelungi experiențe, să izoleze prețioasa substanță activă medicinală din combinațiile acide, bazice și neutrale în care se găsește. Noul produs a fost denumit olitorisidă. În momentul de față se fac primele încercări clinice cu soluții de olitorisidă în combaterea afecțiunilor cardiace.

O mașină — institut de cercetări științifice

Inginerii și oamenii de știință de la Institutul unional de cercetări științifice în domeniul petrolului și gazelor din U.R.S.S. au creat un integrator electric special E.I.S. prima mașină staționară automată din lume pentru determinarea regimului optim al marilor zăcăminte de petrol și gaze.

Cu ajutorul acestei mașini se pot studia cu o mare precizie, de la distanță de mii de kilometri, procesele care au loc în adîncurile pămîntului, se pot face prognoze privind extracția de petrol și gaze. Mașina indică nu numai starea prezentă a exploatării, dar ea determină și schimbările care vor avea loc în straturile petrolifere în următorii 5—6 ani.

PAGINA FEMEII

LUATE DIN VIAŢĂ

„SANDU E TOTUL PENTRU TINE!..."

— Sandu a făcut. Sandu a dres... Pentru Sandu ai totdeauna timp, el e totul pentru tine, pentru el ai renunţa la orice, chiar şi...

Brusc, şuvoiul de cuvinte se întrerupse. Cu un gest de neputinţă, bărbatul care discuta cu atîta aprindere, dădu din umeri, îşi lăsă mîna în jos şi porni spre uşă. Se auzi zgomotul unei uşi închise şi totul reintră în tăcere...

Surprinsă, indignată, dezamăgită, femeia rămase nemişcată în faţa sertarului deschis al dulapului pentru haine, puţin aplecată asupra mărunţişurilor din care voia să aleagă o batistă curată pentru Sandu. Îşi ridică încet capul, se uită nedumerită la uşa care fusese închisă cu putere, apoi la sertarul deschis. Cuvintele acelea le spusese Mihai? Vorbise soţul ei, care dovedise tot timpul atîta dragoste pentru băieţelul ei din prima căsătorie? Voise să spună că pentru Sandu ar renunţa şi la el? Şi doar ezitase atunci cînd Mihai îi spusese că vrea să se căsătorească cu ea şi-l întrebase deschis dacă nu crede că existenţa copilului ei va fi cumva o povară pentru el. Nu-i explicase atunci că oricît ei iubea pe el, nu va renunţa niciodată la copil? Şi de cîte ori n-o asigurase Mihai că toate gîndurile acestea sînt copilăreşti, da, exact aşa spusese, „copilăreşti"... Şi azi, toate cuvintele acelea... De fapt discuţia îi dovedise că Mihai se gîndise de mai multe ori la aceste lucruri, că strînsese nemulţumiri peste nemulţumiri şi apoi izbucnise.

Mariana îşi îndreptă încet trupul, închise sertarul răvăşit şi se apropie de măsuţa joasă pe care Sandu îşi lăsase cîteva cărţi de şcoală. Nu ştia cum trebuia să se poarte, ce să facă în faţa unei asemenea situaţii. Ca şi înainte, rămase nemişcată, de astă-dată însă prinsă cu mîinile de marginea mesei...

. . . . . .

— Mămico, mămico, — pătrunse în liniştea odăii cuprinsă de umbrele înserării, vocea cristalină a unui copil şi imediat în uşă apăru un obraz rotund încadrat de un păr ciufulit şi doi ochi negri rotunzi ca nişte mărgele.

— Mămico, de ce stai pe întuneric? Vreau să-ţi arăt ce am construit cu Nicuşor. Uite, mămico, un avion de lemn. Ştii, nu ne mai rămîne decît să-l vopsim. În timp ce vorbea, Sandu aprinse lumina şi se îndreptă către Mariana, care avusese timp să-şi schimbe expresia tristă întipărită pe obraz. Se uită la avionul rudimentar construit de cei doi copii şi apoi, cu un gest care exprima nevoia instinctivă a mamei de a-şi apăra copilul, îl cuprinse cu amîndouă braţele şi-şi lipi buzele de părul lui buclat şi ciufulit. Sandu se lăsă îmbrăţişat şi sărutat fiindcă era alintat şi obişnuit cu asemenea gesturi tandre de multe ori pe zi, dar, interesat fiind de faimosul lui avion, se desprinse şi începu să-i vorbească despre motor, aripi...

Mariana nu-l asculta însă. Se înapoiase la gîndurile ei cărora se străduia să le găsească un făgaş. O întrerupse întrebarea lui Sandu:

— Mămico, ce facem astă-seară? Îmi citeşti ceva sau e program frumos la televizor? Stai cu mine mămico, nu?

De data aceasta pentru Sandu, veni însă un răspuns neaşteptat:

— Astă seară merg la cinema cu Mihai.

Nevenindu-i parcă să creadă, Sandu întrebă:

— Mămico, dar tu nu mă lăsai niciodată seara singur. Nu mă mai iubeşti, mămico, ştiu eu, — exclamă alintat şi plîngăreţ copilul.

— Sandu, mă duc la cinema astă seară. Eşti băiat mare acum, ai 9 ani şi nu poţi sta toată vremea cu mămica. Stau destul cu tine toată ziua.

Trecu în altă cameră şi rămase cîtva timp îndărătul uşii, căutînd să-şi liniştească bătăile inimii. Parcă dăduse un examen. Şi chiar aşa fusese: trecuse un examen de viaţă. Se trezise brusc la o realitate pe care refuzase s-o vadă şi care ameninţa să destrame un cămin aşa de fericit. Nu-şi dăduse seama că de un an de zile încoace, de cînd se măritase cu Mihai, nu fusese decît de vreo două ori la teatru şi de vreo zece ori la cinematograf, că nu ieşea cu el seri de-a rîndul, stînd tot timpul cu Sandu, pe care-l şi învăţase de altfel să se ţină numai după ea. Nu văzuse că Mihai pleca necăjit cînd îi trimitea singur la cinematograf sau la concert, că suferea pentrucă şi serile ea le dedica aproape în exclusivitate băiatului ei! Fusese chiar prea delicat Mihai că nu-i spusese nimic pînă azi... Nu, nu, viaţa pe care au dus-o în acest an de zile nu era bună. Şi ea trebuia să facă primul pas ca s-o schimbe...

. . . . . .

— Mihai, n-am mai ieşit de mult împreună. N-ai vrea să mergem astă-seară la cinema?

De pe divanul unde stătea întins, Mihai îi aruncă o privire nedumerită. Mariana îi surîdea însă cu un surîs de femeie care ştie c-a greşit şi vrea să-şi îndrepte greşeala. Mihai se sculă, veni lîngă ea şi mîngîindu-i înţelegător mîna îi spuse:

— Sînt fericit să mergem împreună, Mariana. Îmbracă-te degrabă.

Lucia MANOLESCU

Văduvă — înainte de a fi soţie...

O stranie ceremonie s-a desfăşurat la 14 noiembrie la primăria primului arondisment al Parisului: ajutorul de primar a unit-o prin căsătorie pe Monique Guengueno, în vîrstă de 25 de ani, cu un mort. Monique a devenit astfel soţia lui Guy Nestour, căzut în Algeria la 27 iulie 1957, cu două săptămîni înainte de data pentru care fusese fixată iniţial nunta lor.

Cu o lună în urmă, la Schiltigheim (departamentul Rinului superior) a avut loc altă căsătorie postumă. În curînd se va mai oficia una...

Văduvă înainte de a fi soţie, mireasa unei umbre şi mama unui copil căruia legea îi dă un tată răpit de moarte înainte de naşterea fiului său, iată pe scurt soarta tinerei Monique.

De ce?

Pentrucă războiul din Algeria, care durează de ani de zile, îndoliază nu numai pe mamele şi soţiile algeriene, ci şi pe mamele şi soţiile franceze.

Nu ştiu cum o fi reacţionat Guy Nestour cînd, cu puţin înainte de moartea sa, în ajunul zilei sărbătorită în Franţa ca Ziua Mamei, a primit, ca şi ceilalţi camarazi ai lui, un text tipărit cu indicaţia de a-l copia şi expedia pe adresa mamei sale. Pe hîrtiuţa primită scria:

„Dragă mamă,

Nu-ţi pot descrie clipele exaltante pe care le trăim aici, dar dacă ai şti ce bine este să regăseşti Franţa!

N-aş putea exprima mai bine ceea ce simţim, decît citind din Crezul nostru".

Şi urmează nişte versuri care se vor de factură corneilleană.

„În patrie eu cred şi pacea o slăvesc,
Insulta s-o răzbun eu arma-mi pregătesc.
În patrie eu cred, la-ndemnul ei, voios
Pe al rasei drum păşi-vom, pe drumul glorios"

Şi aşa mai departe...

Ce enormităţi sînt puşi soldaţii francezi să repete papagaliceşte în faţa mamelor lor!

E frumos să-ţi iubeşti patria, pacea trebuie slăvită, dar care este „insulta" pe care au fost ei trimişi s-o „răzbune" în Algeria? „Crezul" nu precizează, pentrucă recunoaşterea sinceră a obiectivelor războiului colonialist din Algeria n-ar fi de natură să ridice moralul soldaţilor francezi.

Ceea ce te face însă să te cutremuri este invocarea „drumului glorios al rasei" (Le chemin glorieux de la race). Acest drum „glorios" trece, ne-au arătat-o hitleriştii, prin cuptoarele de gazare. El trece, ne-o arată americanii, prin linşaje legale, prin incendii şi dinamitări.

Ce nouă etapă vrea să parcurgă pe acest „drum glorios" armata franceză?

Toate aceste lucruri îmi amintesc de un articol publicat cu cîtăva vreme în urmă de o revistă americană şi intitulat „Cum să-ţi creşti băiatul pentru a face din el un soldat". Era pe vremea războiului din Coreea. Astăzi, mamele franceze trăiesc drama prin care au trecut atunci mii de mame americane: Ele îşi pierd fiii într-un război nejust şi nu au nici măcar dreptul de a se plînge de acest lucru.

Felicia ANTIP

Sfaturi cosmetice

În legătură cu sfaturile referitoare la sănătatea şi frumuseţea părului, voi începe prin a vorbi despre atenţia care trebuie acordată părului sănătos spre a-i menţine în această stare.

Masajul, de o importanţă primordială pentru vitalitatea şi frumuseţea părului, deoarece activează circulaţia sîngelui, se face cu ajutorul degetelor ambelor mîini. Cu degetele apăsate pe piele, porniţi de la baza craniului spre creştet, executînd mici cercuri. Repetaţi de cîteva ori şi insistaţi asupra cefei, deoarece în afară de faptul că pe aici se face irigaţia sanguină, masajul cefei provoacă o destindere nervoasă, o uşurare şi este recomandat de aceea în special celor care suferă de dureri de cap.

După masaj urmează periatul părului, care trebuie făcut cu o perie aspră şi foarte curată. Părul trebuie periat energic şi în toate sensurile, adică de la dreapta la stînga, de la stînga la dreapta, din faţă spre spate şi din spate spre faţă. După ce aţi terminat periatul părului, frecaţi peria pe o bucată de pînză albă, curată. Cînd veţi vedea ce rămîne pe pînză, veţi fi pe deplin încredinţate de utilitatea acestei din urmă operaţiuni. Dacă vă este posibil, periaţi părul în faţa ferestrei deschise, pentru a-i aerisi. Şi dacă întîmplător, soarele luminează odaia în care vă pieptănaţi, periaţi părul în bătaia razelor sale, deoarece astfel sporiţi eficacitatea acestor îngrijiri.

În privinţa spălatului — care se face cam odată la 15 zile — părul sănătos nu cere îngrijiri deosebite. El poate fi spălat foarte bine cu apă şi săpun, adăugînd la ultima apă cu care îl clătiţi puţin oţet. Dacă doriţi însă să aveţi părul mai supiu şi mai lucios, atunci frictionaţi-l mai întîi cu două gălbenuşuri de ou şi după zece minute spălaţi-l aşa cum am indicat mai sus.

Sanda NOREANU

Curierul nostru

M. D. — Bucureşti: Într-adevăr, în situaţia despre care ne scrieţi, este foarte greu de dat un sfat potrivit. Apreciem însă judecata dv. sănătoasă, care v-a determinat în ultimă instanţă să luaţi cele mai indicate măsuri. Fiţi mai departe ferm pe această poziţie. Prietena dv. îşi va da pînă în cele din urmă seama de greşelile sale şi le va regreta. Dacă într-adevăr vă iubeşte, nu va întîrzia să-şi recunoască vina şi să vie alături de dv. Acordaţi-i aceeaşi grijă, dovediţi-i acelaşi devotament ca şi înainte, fără însă a ceda unor pasiuni ale ei nepotrivite care, sînt de scurtă durată. Puţină răbdare.

IUDITH — Ploeşti: Sînteţi încă tînără. Nu aveţi dreptul, din cauza unor eşecuri în general inerente în viaţă, să priviţi viitorul cu atîta pesimism. Mai multă încredere în viaţă, în oameni. Veţi izbuti pînă la urmă. Căutaţi, în timpul care vă mai rămîne liber, să faceţi ceva folositor, plăcut. N-ar fi rău de pildă, să urmaţi în timpul liber cursurile şcolii populare de artă. Veţi găsi aici ceva care să vă pasioneze. Sau încercaţi altceva, în funcţie de posibilităţile dv., o muncă de creaţie (încercările literare de pildă, fiindcă se pare că aveţi înclinaţii) care să vă dea satisfacţia morală a unui lucru împlinit. Creaţi-vă un cerc de prietene cu care să vă vedeţi. În orice caz, mai scrieţi-ne. Vom mai sta cu plăcere de vorbă.

CLARA PETRESCU—Timişoara: Da. Conform prevederilor Codului Familiei, vă puteţi căsători, întrucît gradul de rudenie cu logodnicul dv. nu intră în primele patru, pentru care legea nu dă dreptul la aceasta.

G. G. A. — Bucureşti: Părerea noastră este să nu adoptaţi nici una din cele două soluţii ce vă stau acum în faţă. Cel mai cuminte este să aşteptaţi, pînă cînd veţi iubi cu adevărat pe cineva. O căsătorie făcută în actualele condiţii, mai devreme sau mai tîrziu, poate să eşueze. Trebuie de aceea ca dv. să vă gîndiţi la aceasta cu multă seriozitate.

A. ŞTEFAN I. — Bucureşti: Ne este destul de greu să vă dăm un răspuns corespunzător, cum cereţi dv. Propunerea pe care ne-o faceţi, iese cumva din preocupările noastre, deşi problema ca atare nu-o socotim deloc lipsită de importanţă. Aveţi multă dreptate în cele ce ne scrieţi. Rămîne să ne gîndim la forma care ar face posibilă expunerea unei astfel de probleme.

CODRUŢA — Oradea: După faptele pe care ni le relataţi, nu vedem totuşi de ce trebuie să vă faceţi astfel de probleme. În asemenea situaţii se întîmplă deseori să vă „bucuraţi" de o astfel de primire. Poate mai sînt şi alte lucruri şi de aceea vă rugăm să ne mai scrieţi. Vă putem răspunde şi prin poştă, nu numai prin ziar. Totuşi, mai multă moderaţie vă poate fi de un real folos.

JULIETA — Oradea: Regretăm, dar nu vă putem îndeplini dorinţa. Nu avem un serviciu pentru aceasta. Încercaţi, poate sfatul popular al oraşului Slănic vă va veni în ajutor, prin biroul său de sezisări şi reclamaţii.

VIORICA — Huşi: Dacă aţi locui în Bucureşti, v-am da o soluţie simplă şi practică. După cum sîntem noi informaţi însă, în Huşi nu există posibilităţi de acest fel, aşa că sfatul nostru este să cereţi ajutorul prietenelor mai mari.

D. A. — Bucureşti: Dacă într-adevăr vă iubeşte sincer, nu va face acest pas în viaţă. Va aştepta pînă veţi termina dvs. facultatea. Dacă nu va face aşa, înseamnă că nu a nutrit sentimente puternice pentru dvs. şi atunci — greu fiind — va trebui să renunaţi. Aşteptaţi şi vedeţi acţiunile întreprinse. În funcţie de aceasta veţi adopta atitudinea corespunzătoare.

ELENA — Lupeni: Aţi încercat tot ce este posibil pentru a vă convinge mama să nu mai aibe o astfel de atitudine? Dacă da, atunci cel mai potrivit lucru este să locuiţi în case diferite. Urmaţi îndemnurile inimii dvs. şi ale raţiunii. Poate ulterior se vor „potoli" spiritele.

OLIMPIA C.: Numai dv. singură puteţi hotărî într-o astfel de situaţie. Desigur că nici entuziasmul şi nici compasiunea nu ajută la nimic. Raţiunea şi înţelegerea vă pot fi de cel mai bun ajutor. Aveţi mai multă încredere şi răbdare. Reîntors la căminul său, soţul rătăcitor, care-şi recunoaşte azi greşelile, dacă este sincer în ceea ce spune, nu va mai face ceea ce a făcut. Se va strădui să-şi vadă familia cît mai fericită. Dv. puteţi verifica aceasta şi vă veţi convinge dacă într-adevăr aşa stau lucrurile. Există suficiente mijloace de a-i pune la încercare sinceritatea. Străduiţi-vă împreună să reclădiţi ceea ce a fost dărîmat.

PUŢINĂ CROITORIE

În lecţia noastră de astăzi ne vom ocupa de ţinuta de interior pentru iarnă. Materialul ales trebuie să fie călduros şi cu un desen plăcut, în culori odihnitoare pentru a ne crea acea stare de confort indispensabilă în îmbrăcămintea de casă. Se foloseşte diftină, barchet, zenana. Materialul trebuie lăsat opt ore în apă după care se usucă şi se calcă. Astfel nu va mai intra la apă în timpul prelucrării sau după spălat. Aceste modele pot fi şi din stofă în care caz se vor călca cu cîrpa udă înainte de croit.

Pentru orele cînd ne ocupăm de treburile casnice este mai indicat capodul scurt, închis cu nasturi în faţă, cu mîneca lungă cu manşetă (modelul de mai sus) El are o croială şi o execuţie foarte uşoară şi economică fiind netăiat în talie. Tiparele sînt executate pentru mărimea 48, adică 56 peste bust, 76 talie, 104 şold, măsură care necesită 3.15 m. de material lat de 0,90 m.

Aplicăm tiparele pe materialul pus dublu pe lungime, fără a ţine seama de sensul materialului. Se dau semne cu creta, se taie lăsînd rezerve, se dau semne largi, se despart părţile, se taie între părţi, se însăilează, cusăturile se descalcă uşor apoi se probează.

După probă se dau semne cu aţă pe ace, se pun părţile probate peste cele neprobate, se dau semne cu creta, se dau semne largi pe creţă, ş.a.m.d. ca la prima probă. Repetăm acest procedeu după fiecare probă dacă avem retuş. Cînd capodul vine bine se taie rezerve la cusături după cum urmează: 3 cm. la părţi, 1.5 cm. la umeri, 2 cm. la mîneci şi răscroială, 1 cm. la gît, la care s-a probat şi dosul de guler format din două bucăţi. Se aplică feţele pe rever şi faţa de guler la maşină (rămîne de cusut de mînă la faţa de guler, la spate, altfel nu se poate întoarce de pe dos pe faţă gulerul).

Buzunarele sînt dublate din resturile care cad la croit, în partea de sus, circa 6 cm. şi se dă un tighel pe faţă la 4 cm. pentru a rezista la purtare şi spălat. Restul buzunarului se aplică cu un tighel la margine.

Dacă materialul ales pentru rochia de casă este închis, ca să-i înviorăm aspectul îi putem pune un paspoal alb sau colorat la guler şi partea de sus a buzunarelor. Paspoalul se aplică cu tighel interior peste rezerva de cusătură desfăcută şi se coase în partea din dos, de mînă. Paspoalul trebuie să fie croit din bie. Se poate pune şi o liziera specială pentru acest fel de garnitură dacă găsim culoarea asortată şi atunci se prinde în cusăturile interioare ale gulerului şi buzunarelor.

Pentru orele de odihnă şi lectură, confortabil şi călduros este capodul lung. Modelul din schiţa alăturată, poate fi din barchet, zenana, diftină sau stofă. Este pe corp, netăiat în talie, are garnituri de tighele în culoare sau albe.

Dora COJOCARU

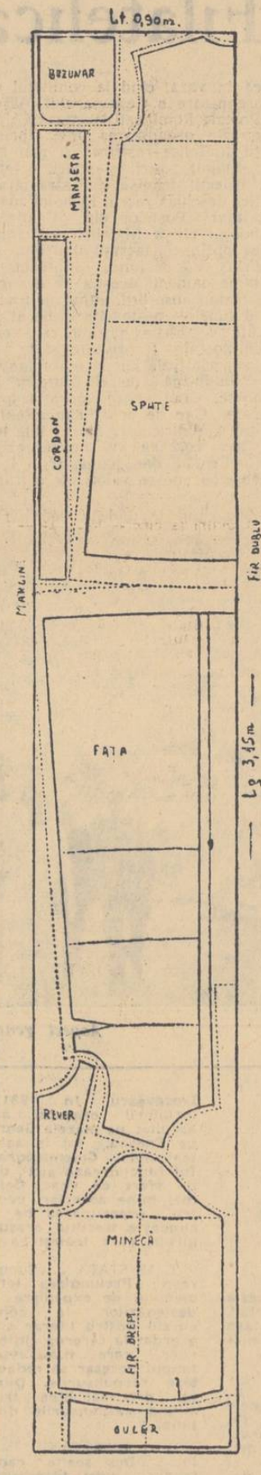

Cînd sîntem invitate

— 1. Rochie de ocazie din catifea neagră drapată pe o parte. Cordonul croit dintr-o bucată cu rochia susţine drapeurile. O singură floare sau o broşe pusă în partea stîngă completează modelul. (Model cerut de cititoarea noastră Sandu Diamandi din Oraşul Stalin).

— 2. Rochie de după amiază din stofă, (de preferat crepul de lînă). Corsajul are o croială interesantă formînd cordonul dintr-o bucată cu faţa. Mîneca mutată mai jos şi umărul rotunjit.

— 3. Rochie pentru teatru sau concert din rips de lînă sau de mătase. Corsajul se încrucişează în faţă şi se termină cu un nod în spate. Linia fustei este evazată. (Model cerut de cititoarea noastră Constanţa — Bucureşti).

Desene de Rodica ROMAN

Ce ştiţi despre glicerină?

● Glicerina se află în compoziţia a peste 1600 de substanţe diferite.

● Omul preistoric se hrănea cu glicerină fiindcă ea se găseşte în proporţie de 10 la sută în grăsimi animale şi vegetale.

● Glicerina este indispensabilă pentru fabricarea săpunului de ras întrucît ea moaie pielea şi părul, permiţînd acţiunea briciului sau lamei.

● În vin, 10 la sută din greutatea alcoolului este glicerină.

● Majoritatea produselor cosmetice au la bază glicerina. Glicerina se poate amesteca cu apă şi cu alcool, n-are miros şi poate fi parfumată.

● Glicerina este folosită la întreţinerea epidermei, (mîini crăpate, ten aspru, etc.). Pielea dată cu glicerină atrage umiditatea.

● Valoarea nutritivă a glicerinei poate fi socotită egală cu cea a zahărului.

● Pastele de dinţi conţin printre altele şi glicerină.

● Mulţi explozivi au la bază glicerina (de exemplu dinamita).

● Glicerina este folosită în prepararea a numeroase medicamente.

● Glicerina este folosită de sculptori care o amestecă cu argila.

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

1—7 DECEMBRIE

— Brînză cu smîntînă; cîrnaţi pe varză călită; compot.

— Ciorbă de sfeclă şi cartofi; budincă de carne, pe spanac; mere prăjite în aluat.

— Conopidă cu sos de roşii; şniţel cu cartofi; gelatină de lapte.

— Morcovi sote, cu crochete de orez; friptură de iepure cu smîntînă; fructe.

— Fasole bătută cu usturoi; mîncare de ţelină şi cartofi; dovleac copt.

— Saramură de crap, cu mămăliguţă; perişoare cu mărar şi sos alb; plăcintă cu griş.

— Sufleu de spanac; ostropel de pasăre; tartă cu cremă.

Mîncare de ţelină şi cartofi

Se curăţă 3—4 ţeline, se taie felii şi se înăbuşe într-o cratiţă cu puţin ulei. Se adaugă cîţiva cartofi curăţaţi şi tăiaţi felii, o mînă bună de arpagic, o lingură de bulion şi sare. Se lasă să fiarbă înăbuşit, mai adăugînd cîte puţină apă, dacă este nevoie. Se dă apoi la cuptor şi se ţine descoperit, încă o jumătate de oră.

Mîncarea trebuie să fie scăzută, se serveşte răcorită, cu felii de lămîie aşezate împrejur.

Budincă de carne pe spanac

Se trece de două ori prin maşină o bucată de carne friptă, cam de jumătate kilogram. Separat se face un sos alb mai gros, din 2 linguri de unt, cu 2 linguri de făină, care se sting cu 2 ceşti de lapte, sau zeamă de carne. Se amestecă sosul cu carnea tocată, se freacă bine şi se adaugă 3 ouă întregi şi 2 linguri de smîntînă. Se potriveşte de sare şi piper. Se răstoarnă compoziţia într-o cratiţă sau într-o formă de tablă unsă cu unt şi presărată cu pesmet şi se fierbe la cuptor acoperit, în alt vas cu apă trei sferturi de oră. (Atenţie, să nu pătrundă apa din vas peste budincă).

Între timp se curăţă 1 kgr. de spanac şi se opăreşte în apă cu sare; se scurge şi se înăbuşe într-o cratiţă cu o lingură de unt. Se ţine fierbinte pe colţul maşinii. Cînd budinca e gata se răstoarnă pe farfurie, împrejur se pune spanacul, şi deasupra se toarnă 2—3 linguri de sos alb, amestecat cu puţină smîntînă.

Plăcintă cu griş

Se cerne 200 gr. făină pe masa de aluat. Se face loc la mijloc, se pune o lingură de untură, ½ ceaşcă de caimac sau smîntînă şi un praf de sare. Se frămîntă aluatul şi se lasă să stea un sfert de oră la rece.

În acest timp se face umplutura: se fierbe 1 l. de lapte îndoit cu apă, cu 100 gr. de zahăr vanilat. Cînd fierbe lapte, se toarnă 100 gr de griş încet, să cadă în picaie, amestecînd mereu, să nu se formeze cocoloşi. Se dă la o parte, şi după ce s-a mai răcorit, se amestecă cu un gălbenuş. Se împarte aluatul în două. Se întinde o foaie de mărimea tăvii în care se coace plăcinta, se aşează în tavă, deasupra se pune grişul întins în strat de grosime cît mai egală, iar peste griş se aşează a doua foaie de aluat. Se coace la foc potrivit. După ce s-a răcorit, se taie bucăţi şi se pudrează cu zahăr.

Sanda MARIN

GHIDUL GOSPODINEI

Conservele şi prepararea lor culinară

Odată cu venirea timpului rece, gospodinele au posibilitatea să se aprovizioneze cu tot felul de conserve de legume, de carne, de fructe şi de peşte, din magazine. Vom căuta să dăm de aceea cîteva indicaţii asupra felului cum trebuie folosite aceste conserve în bucătărie, pentru ca gospodinele să obţină mîncăruri cît mai gustoase şi mai hrănitoare, la fel ca cele din alimente proaspete.

GRUPA DE CONSERVE DE CARNE CONGELATĂ, cuprinde carne de porc şi de vită, împreună cu diversele lor preparate, cum sînt cîrnaţii, patricienii, carnea tocată, fripturi, etc. ambalate în celofan. Conservarea lor s-a obţinut prin păstrarea timp de 2-3 ore la o temperatură de minus 35 grade în instalaţii speciale. Carnea conservată prin frig e bine să fie preparată acasă în aceeaşi zi cînd a fost cumpărată. În cazul cînd carnea nu se utilizează în ziua cumpărării, ea trebuie să fie ferită de căldură, care o poate deprecia. Carnea trebuie păstrată pînă a doua zi într-un loc răcoros, în răcitoare cu gheaţă sau electrice.

Pentru a prepara o friptură sau un grătar din carnea de porc sau vită, cît şi din mitiţei, patricieni şi cîrnaţi conservaţi prin frig, e bine ca aceştia, să se pună înghemaţi cum sînt, pe grătar sau în tigaie, la un foc moale. Tot astfel se procedează şi în cazul cînd bucăţile de carne se pun la fiert, la prăjit, sau la cuptor, fără a mai fi tăiate în porţii. În felul acesta prin aşezarea cărnii înghemate direct pe grătar, la prăjit sau la fiert în apă fierbinte, se împiedică scurgerea sucului din carne. Atunci cînd prepararea culinară, necesită divizarea cărnii, aceasta va fi lăsată să se dezgheţe, parţial 2—3 ore, la temperatura camerei, în ambalajul ei original, în nici un caz nu se va căuta a se forţa dezgheţarea cărnii, căci aceasta duce la pierderea sucului din carne, care este foarte hrănitor şi dă gust mîncărurilor.

Ing. Aurel AVRAM

IEPURELE VÎNĂTOR

Povestire pentru cei mici de OCTAV PANCU-IAŞI; desene de NELL COBAR

— Bine-ai venit, bine-ai venit? Dar unde ţi-e puşca?

— Am lăsat-o lîngă vînători...

— Şi vînătorii unde-s?

— Am vînat prea mulţi şi nu i-am putut aduce în spate. Aş fi tocmit o căruţă, dar făcea mai mult aţa decît faţa. Mai bine spune-mi, gospodino, s-au răcit colţunaşii?

— Colţunaşii sînt în oală...

— Şi oala unde-i?

— Oala? Era prea grea şi n-am putut s-o aduc în spate...

Aş fi tocmit o căruţă, dar făcea mai mult aţa decît faţa. Vezi-ţi de drum, vînătorule!

Şi iar plecă iepurele. Pe drum îşi spuse: „De plăcinte n-am avut parte, burta nu mi-am umplut-o cu colţunaşi, dar la urma urmelor, nu-i rău nici mălaiul copt". Fuga la casa veveriţei!

Veveriţa îşi dezbrăcase şorţul şi-şi scosese şi tichiuţa albă. De, nu-i frumos să primeşti oaspeţi îmbrăcată aşa, ca la bucătărie...

— Bine-ai venit, bine-ai venit! îl strigă ea. Dar puşca unde îţi e?

— Am lăsat-o lîngă vînători!

— Şi vînătorii unde-s?

— Am vînat prea mulţi şi nu i-am putut aduce în spate... Eu i-am împuşcat, alţii să-i aducă... Dar mălaiul dumitale s-a răcit?

— Mălaiul e în ceaunaş!

— Şi ceaunaşul unde-l?

— L-am lăsat pe cuptor că era prea greu şi nu l-am putut aduce... Eu am făcut mălaiul, alţii să-l aducă...

— Îl aduc eu, zise iepurele.

— N-ai putut tu să aduci măcar o pălărie de vînător, dar' mi-te un ceaunaş de mălai copt...

Şi aşa, copii, rămase iepurele flămînd. Dacă cumva se pofteşte la masa voastră, întrebaţi-l unde-i este puşca şi credeţi-mă, nu-i nevoie să-i mai spuneţi nimic, că pleacă el şi singur pe unde-a venit.

Eu, în orice caz, n-am să-l poftesc. Iepurii, spre deosebire de voi, mănîncă urît, fac multe firimituri şi pătează faţa de masă cu supă ori cu sos, iar eu de asemenea oaspeţi mă lipsesc bucuros!

— Sfîrşit —

NELL COBAR

— Cum de te-ai anchilozat așa? Ai febră musculară?...
— Nu, din cauza ploii mi-au ruginit țintele de la pantaloni.

H. ȘTEFĂNESCU

— Un moment, draga mea! Să-l ajut pe bărbatu-meu să termine de curățat cartofii și viu îndată...

FRED GHENĂDESCU

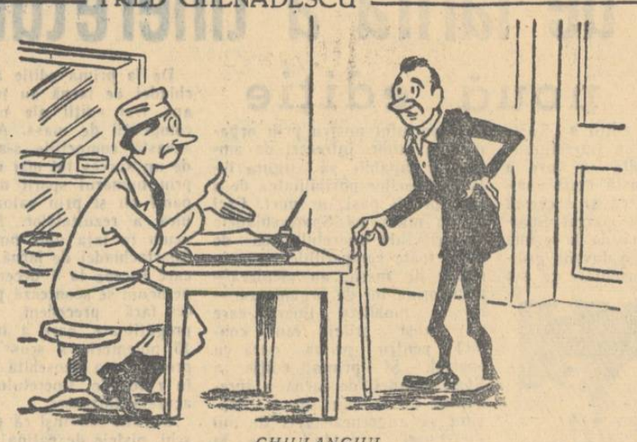

CHIULANGIUL

— Iar dumneata? Acum o lună te durea stomacul, săptămîna trecută te durea inima. Azi ce te mai doare?...
— Mă doare... că nu mă mai luați în serios...

P. ȘERBAN

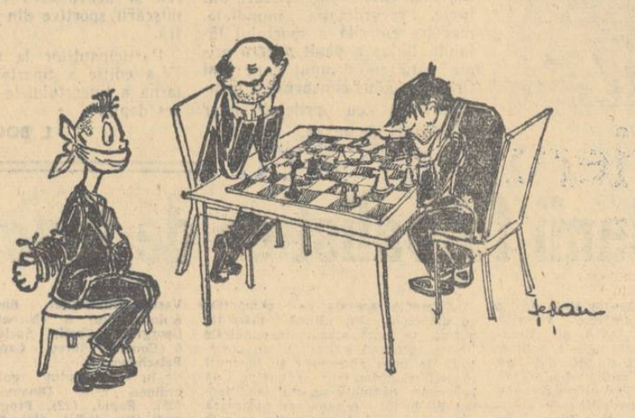

Condițiuni de participare pentru chibiți!...

S. NOVAC

— In definitiv de ce vă trebuie o stofă roșu-verzui, uni și cu buline pătrate?
— Ca să-i fac o vestuță lui Pufișor...

A. SACHIAN

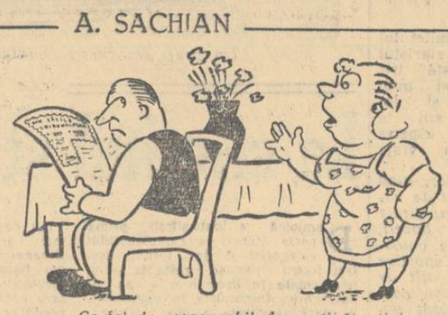

— Ce fel de responsabil de cantină ești tu, că eu, nevastă-ta, sînt nevoită să-mi fac singură piața?...

G. BADEA

— Tovarășe responsabil, clientul acesta mă scoate din sărite: spune că nu pleacă pînă ce nu-i dau restul...

ȘT. HORIA

— Da' ce vină am eu că I.T.B.-ul n-a făcut ușile mai late?...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

LA CIRC

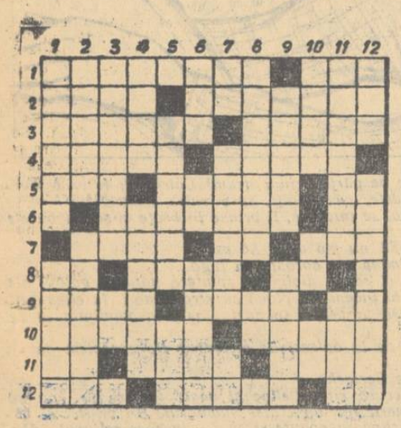

ORIZONTAL: 1) Maestrul la alcărui „hocus-pocus" începe să iasă batiste și porumbei din pălăria-i miraculoasă! — Este nelipsit în manejul circului... 2) Iar aceștia, din menajeria circului... — alături de alții și alții de asemenea. 3) Ridică greutăți — Căluți de rasă. 4) Vițelușe — Mici spectatori, mari amatori de circ. 5) Oraș în Brazilia — Rocă argiloasă — Horia Dinescu. 6) Ciini sau cai în arenă — Măsură de suprafață. 7) Fiu al lui Adam — Soarele la egipteni — Joc de culori. 8) Plural — Circul de... — O jumătate de circ! 9) Primele locuri la circ — Negru cel frumos de la Afumați! — Indemn canin. 10) Bogăție — Colectivul de artiști al unui circ. 11) Cositor — Localitate în Franța — lute în mișcări, ca un acrobat. 12) Aceea — Arena circului — Notă muzicală.

VERTICAL: „Circul...", titlul unui film care a rulat nu de mult — Rețea de frînghie instalată sub locul unde se desfășoară un număr periculos de circ. 2) Instrument casnic — Comicii circului. 3) A răsplăti măestria artiștilor din arenă — Un sfert din jumătate! 4) In fructe—Sînt provocate de giumbușlucurile clovnilor. 5) Aptitudine naturală — Riu în Germania. 6) Despic — Pentru Grivei — Scena circului. 7) Oraș lîngă Memphis — O caută unii cu luminarea — Literă slavonă. 8) Replică — Drept pe margini. 9) „Fotbaliștii" unul număr de atracție al circului — Îndrăzneală de care dau dovadă adeseori artiștii de circ. 10) A vopsi părul — Posezi — Galben unguresc. 11) Actualul spectacol al Circului de Stat din București (2 cuv.) — Tragă nădejde. 12) Partenerii Dinei Mihalcea... — ...și dumneaei, personal.

Sandu POP

SUS, TOT MAI SUS

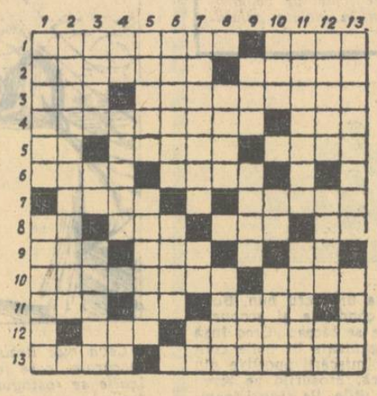

ORIZONTAL: 1) Neîntrecutul autor al versurilor: „Porni luceafărul. Creșteau / In cer a lui aripe, / Și căi de mii de ani treceau. / In tot atîtea clipe". — Aici voinicii sînt purtați prin văzduh ca vîntul sau ca gîndul. 2) Lucrare în gips de Ion Ialea, simbolizînd ideea îndrăznelii — Autorul piesei „Zbor de noapte". 3) Nume feminin — Limuzină aeriană. 4) Broderii la înălțime — Zboară una după alta, împlinind zilele. 5) Dumitrescu Horia — Surprins — Trimis pe calea undelor, în spațiu. 6) Exclamație — Curcubeu... mitologic. 7) Voce nu prea înaltă... Fiii Terrei, aspiranți la măreția cerului (sing.). 8) Simbolul ruteniului — „Icoana stelei ce-a murit / Incet pe cer se suie: / ...pe cînd nu s-a zărit, / Azi o vedem, și nu e." (Eminescu). — La înălțime — Cara — ...,vale dobrogeană. 9) Astfel — Curcubeu — Cîmpul alb și ele negre. 10) Pilot sovietic, devenit eroul principal al romanului „Povestea unui om adevărat" de Boris Polevoi — Loc la teatru. 11) A impreuna — Intrebare — Le ochește vînătorul din zbor. 12) Onomatopee care redă piuitul puilor de pasăre — Cunoscut constructor sovietic de avioane 13) S-a... pe culme Toamna, / Zina melopeelor, / Spaima florilor și Doamna / Cucurbitaceelor..." (Topîrceanu) — Primii pași pe calea zborurilor interplanetare, excepțională realizare a științei și tehnicii sovietice.

VERTICAL: 1) Poet și prozator din Muntenia, autorul poeziei „Zburătorul" (pronume) — Se întrec în înălțime, în goana lor după lumină. 2) Zburător pe o ghiulea, cel mai mare mincinos din lume. 3) Zburător mitologic — Vîrf de elice — Motor pe care nu-l deranjează penele... (pl.). 4) Simbolul nichelului — A trece cu vederea — Spetează. 5) Adolescenți elini — Autoarea romanței „Imi zboară gîndul la tine". 6) Confecționează șei (pl.) — Melodie. 7) Creițari — Pronume relativ — Sunet de trompetă. 8) „... ca voi" fabulă de Topîrceanu — Dorit. 9) Culme — Hangar apicol — „Terenul" hidroavioanelor! (pl). 10) Localitate în Indochina — Sînt — Escadrilă păsărească. 11) Un „pilot" ce suplinește omul — A se călăi. 12) Pentru măsurarea lemnelor — Continentul cu cele mai mari înălțimi din lume — Elena Teodoru. 13) Autorul volumului de versuri „Coboară munții" — A atinge.

J. SOCOR

CINTECUL APELOR

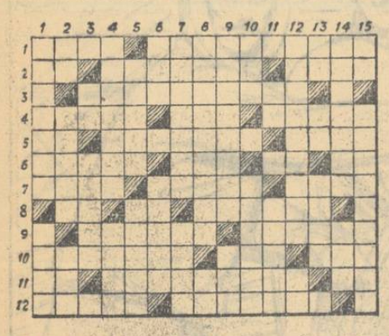

CA PLUTAȘUL DE PE BISTRIȚA: 1) Leit-motiv în... aria mo. rarului — Clopotul malurilor în clocotul valurilor; 2) După mine (!), riu în Kamerun — A strînsă „Cîntecul apelor" în filele portativului — Mare... mică; 3) Autorul cîntecului „Pe Rîn"; 4) Galbenă la față — Riul cîntecelor populare mexicane... — ...și cel al celor ardelenești; 5) Insulă din arhipelagul Marchizelor — Alimentare artificială cu apă pe arii — Aa!; 6) Izvor... de inspirație — Fir — Posezi — Odinioară; 7) Țeavă scurtă la rezervoarele de apă — Ca două picături de apă — Fluviu toscan 8) Riu în Suedia — Canal ce leagă Sena de Bresle — Partea inferioară a unei nave: 9) Cîntecul sirenelor — Lup de mare; 10) Eroul unei operete „bistrițene" de Filaret Barbu (pl.) — Leon Rotman și Alexe Ismailciuc — Lac în munții noștri; 11) Lac în insula Isley — Compozitor romîn; a strunit în strune Valurile Dunării — De la Dunăre; 12) Iubita marinarului partizan din opereta „Vînt de libertate" — Cunoscut compozitor ceh, autorul poemului simfonic „Vltava".

CA PESCUITORII DE PERLE: 1) Ne-a lăsat „Dunărea Albastră" — Plin de apă; 2) Intre „Izvoras" și „apă rece" (vorba cîntecului) — Picură în ureche balsam din „Mureș, Mureș, apă lină" — Ca Dunărea albastră; 3) Ochi, dar nu de apă — Legănare pe... Valurile Dunării; 4) In privința apei, se pricepe la... compoziție! — Caracteristic compozitorilor și înotătorilor; 5) Lac curativ în Muntenia — Fosilă acvatică; 6) Fructe legate cu... apă și zahăr — Roman muzical compus de Charpentier; 7) O zăgăzuiesc din clocotul apelor și o transformă în lumină harnicii constructori ai hidrocentralei de la Bicaz — Navigat către țărmul idealului: 8) „Mare mare" — In era noastră, strunește puterea cascadelor și cercetează întinsul mărilor; 9) Invățată... ca pe apă — Ochiuri de sfoară pentru ochiuri de apă (pl); 10) Intr-un cuvînt: a spăla — Dus pe apa Simbetei; 11) Neagra Marinescu — Morală; 12) „Fetița de la Dunăre" — Plantă care... se stropește! 13) Afluent al Trotușului — Cursul mijlociu al Crișului — Piatră căutată de „Pescuitorii de perle"; 14) Renumit cîntăreț progresist, interpret al cîntecelor „Riul bătrîn", „Cele patru fluvii" — Fluviu în patria lui Raj Kapoor; 15) Riu portughez — „Venea o moară pe Siret" în, tr-una din cărțile acestui neîntrecut cîntăreț al frumuseților patriei noastre.

N. DUNĂREANU

POȘTA REBUS

VANCEA AUREL: Aveți oarecare ușurință la compunerea jocurilor. Vă sugerăm să vă inspirați din actualitate.

MIRCEA POPESCU: Se publică.

GELU VINTILĂ: Vă sfătuim ca pentru moment să vă rezumați la dezlegarea problemelor de cuvinte încrucișate.

CUCIUC D. IOAN: Nu știm la ce joc vă referiți.

MANOLE VASILE: Ne-a parvenit după un altul pe aceeași temă.

De toate

Porumb și roșii călite la frig

De curînd, în publicațiile sovietice de specialitate a apărut un studiu al unui cercetător, S. V. Kușnirenko, care arată metode interesante pentru „a căli la frig" roșiile și porumbul.

Pentru mărirea rezistenței la ger a acestor plante, se recomandă ținerea semințelor, din clipa cînd au început să germineze, timp de 12 ore, la temperatura de —1° și apoi alte 12 ore la temperatura de 12°. Alternarea aceasta se repetă de mai multe ori, timp de 15—20 de zile.

Care sînt consecințele acestui tratament? Semințele au o capacitate mărită de germinare, iar dezvoltarea plantelor este accelerată. In același timp, intensitatea fotosintezei este mărită, iar recolta sporește.

Fructele pătlăgelelor roșii astfel tratate conțin o mai mare cantitate de zaharuri, vitamina C, etc.

Violarina

Violarina: acesta este numele unui nou antibiotic, extras de un grup de cercetători sovietici în frunte cu N. A. Krasilnikov, dintr-un mucegai.

Noul preparat împiedică dezvoltarea virusului gripei, variolei, encefalitei provocate de căpușe, etc.

Colecție rară de gîndaci

Sute de mii de gîndaci de cele mai variate specii se găsesc în colecția tînărului entomolog sovietic L. Medvedev. Incă din copilărie el a început să colecționeze, iar mai tîrziu a făcut frecvente și interesante schimburi cu colegi entomologi din țară și străinătate.

Printre exemplarele cele mai curioase se află o specie de gîndaci de 30 de cm. lungime, originari din America de Sud, a căror carapace este atît de rezistentă, încît poate susține greutatea unui om. L. Medvedev a găsit pînă acum 30 de specii necunoscute și a scris 10 lucrări științifice de specialitate.

Din viața păsărilor colibri

● *Colibri ocupă un loc aparte în marea familie a păsărilor, datorită proporțiilor lor minuscule. In rîndul lor se află exemplare care cîntăresc doar 2 grame.*

● *Intr-o singură zi, o pasăre colibri înghite o cantitate echivalentă cu de două ori greutatea corpului său.*

● *Penajul păsărilor colibri este excepțional de frumos. Datorită însă faptului că ele zboară de dimineață și pînă seara și că aripile lor execută 20 pînă la 50 bătăi într-o secundă, penajul lor apare, datorită unui fenomen optic, în culoarea gris. Intrucît zborul lor seamănă mai curînd cu al insectelor, colibri sînt denumite și păsări-muște.*

● *Dacă păsările sînt atît de mici, puteți să vă închipuiți cît de mari sînt ouăle lor. O linguriță de cafea poate adăposti foarte bine 10-12 ouă.*

● *Colibri zboară cu o viteză mare, depășind 100 km. pe oră. Aceste păsări pot zbura 500 km. fără escală.*

FILATELIE • FILATELIE • FILATELIE • FILATELIE

UN TAPIR PENTRU UN SARAWAK...

— Dacă mi dai un tapir, îți dau un Sarawak.
— Un Sara-ce?
— Un Sarawak.

Puștii dintr-a V-a erau atît de cufundați în preocupările lor, încît nici n-au observat intrarea noastră în clasă. Mă uitai cu coada ochiului și cu inima ticăindă la tovarășul Procopiu, dirigintele clasei, care mă însoțea. Cu inima ticăindă, pentrucă știam, din vizitele făcute în alte școli, că profesorii au de luptat și împotriva plăgii filatelice. Mi se plîngeau că nu-și pot ține cursurile, că în timpul explicațiilor pe sub bănci e o adevărată circulație poștală, că elevii nu-și fac temele — preferînd să admire albumele — că din toate cărțile și caietele curg timbre, etcetera, etcetera și mi-era teamă ca tovarășul Procopiu să nu le dea un Sara-nu-știu-ce, de să-i țină minte toată viața. Spre surprinderea mea, și dirigintele și elevii (între timp ne observaseră) au rămas imperturbabili.

— Spune-mi, te rog... Nu cunosc prea multă pedagogie, dar... nu te deranjează aceste... preocupări extrașcolare?

— Nu, deloc! Dimpotrivă! Le încurajez cît pot. Și le canalizez, firește, spre timpul liber al elevilor. Cu cît filatelia va reuși să atragă mai mulți copii, cu atît munca mea de dascăl și pedagog va fi ușurată. Filatelia dezvoltă unele trăsături, unele deprinderi. Cu timbrele se umblă cu multă atenție, să nu li se rupă zimții, să nu se plieze, se scot cu grijă de pe plicuri, să nu se subțieze și... azi puțin, mîine puțin, devii mai ordonat, mai minuțios, capeți răbdare pentru lucrurile migăloase, ușurința de a umbla cu lucrurile gingașe. Să-i vezi pe cei dintr-a VII-a, ce bine se descurcă cu aparatajul și sticlăria de laborator. Nu ni s-a spart nici măcar o eprubetă, pe cînd înainte... Filatelia mă ajută să cresc copii ordonați, mult mai mulți decît ar fi făcut-o un logos care le-ar fi intrat pe o ureche și le-ar fi ieșit pe cealaltă. Apoi, timbrele se aranjează pe țări, țările pe subiecte, subiectele pe serii, seriile pe valori. Se dezvoltă astfel spiritul de analiză și sinteză atît de necesare înțelegerii și studierii științelor pozitive. Asemenea lui maître Jourdain, care făcea proză fără să știe, filateliștii fac clasifi. cări științifice fără să-și dea seama. Se mai dezvoltă și spiritul de orientare, gustul estetic, aprecierea armoniei culorilor și a proporțiilor. Direct și indirect, filatelia este un auxiliar prețios în procesul de învățămînt.

— Nu e cam mult spus?

— Nu, nu! Să știi că nu m-am înfierbîntat de propria-mi pledoarie și nu exagerez cîtuși de puțin. Să-ți explic... Uite... Sarawak! Ciți dintre profesorii și învățătorii noștri știu ce-i aia? Afară de cei de specialitate, foarte puțini. Elevii mei cunosc, prin intermediul filateliei, o mulțime de amănunte și o mulțime de lucruri pe care nu le cuprind nici manualele. Imi amintesc, într-o zi, au venit la mine doi băieți dintr-a treia, cu o marcă: „Tovarășe profesor, ce-i asta, pasăre sau animal? Ionescu zice că e rață, dar eu văd că are blană!" Era ornitoricul. Le-am explicat despre ce este vorba și cred că au reținut mult mai mult decît dintr-o lecție de naturale, făcută cu ștrengarul clasic: „ornitorincul este..." și așa mai departe. Cînd mi-au adus un timbru cu Piața Roșie, le-am vorbit toată ora educativă de istoricul Kremlinului, de Mînin și Pojarski, de Biserica lui Vasile Blajenii, cu ciudata arhitectură a turlelor, de mozaicul strălucitor al cupolei, de Mausoleul lui Lenin și de „defilarea" prizonierilor germani în 1945, la parada victoriei. Marea forță instructivă a filateliei rezidă din diversitatea și accesibilitatea ei. Timbrele au o circulație infinit mai mare decît ilustrațiile, litografiile, manualele, hărțile, cărțile și o tematică atotcuprinzătoare. Hai să răsfoim o colecție. Uite-l pe Popov și aparatul său, pe Babeș și pe Băicescu, pe soții Curie (descoperitorii radiumului) și pe frații Lumière cu cinematografia, pe Beethoven cu simfoniile sale, pe Kopernic și Galileu, Columb și Cikalov, pe Aurel Vlaicu și tipul avionului său. Uite porumbelul lui Picasso și „Carul cu boi" al lui Grigorescu. Africa Neagră se prezintă: savane, junglele, elefanți, gazele, feline, pigmeii de pe malurile Congoului, apele Nigerului și cascada Victoria, girafele din Mozambic, cerul senin al Madagascarului, piramidele din delta Nilului și arhitectura maură din Maroc. Iată planurile cincinale, canalul Volga—Don și crearea centrului siderurgic de la Nova-Huta. „Casa Scînteii" și Sztalinvăros, iată-i pe Filimon Sîrbu și pe Pavel Tcacenco. Ziua femeii și Luna prieteniei romîno-sovietice, munții Tirolului și fiordurile Norvegiei, fluturi, flori, păsări, mitologie, cristalografie, istorie, biochimie, arte, Ceilmène și Figaro, Nibelungenlied și citatul „Om — ce mîndru sună acest cuvînt" al lui Gorki. La început, le explicam eu conținutul noțiunii reprezentată pe timbre. Acum s-au învățat să-l caute singuri.

— O singură întrebare, numai. Nu te jenează în orele de curs, nu dăunează disciplinei — cum se întîmplă în alte școli?

Dirigintele surise.

— Este exact psihologia fructului oprit. Eu am evitat-o. Nu le-am interzis elevilor să facă schimb de timbre, în cadrul școlii. Dimpotrivă. Am organizat cercuri filatelice, am înjghebat o colecție a școlii, pe care o îmbogățesc toți elevii, am sacrificat cîteva ore educative îndrumării și dezvăluirii înțelesului umanitar și cultural al filateliei. Și acum totul e în ordine. Fiecare lucru la timpul său. In recreație au făcut ce au vrut, pe urmă ai văzut singur, au dispărut toate albumele în ghiozdane, fără nici o invitație specială și lecția a putut să încapă.

— Mai am o doleanță. Ce e aia Sara... Sara...

— Sarawak?

— Da.

— Micescu Victor! Ce știi despre Sarawak?

— Sarawak! O fișie de pămînt din nordul insulei Borneo, smulsă de colonialiștii englezi din trupul Indoneziei; capitala — Brunei, port la Marea Chinei de sud-est. Aici se găsesc elefantul, pasărea paradisului (tovarășe profesor, nu avem marca asta și Vasilescu nu vrea s-o aducă) hevea și perle. Locuitorii se hrănesc cu pește și orez și trăiesc în locuințe lacustre, ca pe timbrele de 2, 5 și 9 șilingi...

Am plecat împăcat cu mine însumi. Știam acum ce este Sarawak.

Florin Z. FLORIN

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Aproape 500 de participanți la „Cupa Magazin"

Noi turnee de antrenament cu deschideri obligatorii

Putem comunica cititorilor că la competiția organizată de redacția revistei noastre: „Concursul de șah prin corespondență dotat cu „Cupa Magazin" participă peste 490 de jucători de șah din toate colțurile țării. Ținînd seama de faptul că în anul 1951, cînd **„REVISTA DE ȘAH"** a organizat turnee prin corespondență, participarea a 22 de jucători a fost apreciată ca semnul unui **„deosebit interes"**, putem considera, prin prisma celor aproape 500 de înscrieri, că acest gen de practicare a jocului de șah cunoaște astăzi o largă și binemeritată dezvoltare.

Răsfoind caietul în care se află înscrise datele trimise de participanți, trebuie să relevăm în primul rînd faptul că la **„Cupa Magazin"** participă foarte mulți jucători cu calificare sportivă superioară, cărora jocul prin corespondență le oferă posibilitatea unui antrenament temeinic. Numărul participanților la **„Cupa Magazin"** care au categoria a I.a, a II.a și a III-a, se ridică la peste 100! In afară de aceștia, foarte mulți au categoriile a IV.a și a V-a.

Și acum alte cîteva observații statistice. Cei mai mulți participanți sînt bucureșteni: 149. Foarte mulți jucători sînt din regiunile Craiova, Pitești, Timișoara. Apoi Iași, Suceava, Ploești, Hunedoara. Foarte puțini din regiunile Baia Mare, Oradea și R.A.M. In ceea ce privește profesiile celor ce iau parte, cei mai mulți se pare că sînt elevi. Foarte mulți jucători sînt studenți. Intre concurenți sînt de asemenea numeroși muncitori, țărani, medici, ingineri. Nu lipsesc tehnicienii din industrie și agricultură, oameni de artă, militari.

In ceea ce privește calificarea în etapa următoare a **„Cupei Magazin"**, datorită afluxului mare de participanți, care a necesitat formarea unui număr sporit de grupe, din fiecare grupă se va califica numai cîte un singur jucător, și anume cîștigătorul turneului de șapte (excepție face numai ultima grupă, din care se vor califica primii doi clasați). In cazul în care doi sau mai mulți jucători se vor afla la egalitate de puncte, calificarea va fi decisă prin aplicarea sistemului Sonnenborn-Berger. Cei 71 de concurenți calificați în etapa a II.a vor fi împărțiți în zece grupe, urmînd ca în finală, pentru **„Cupa Magazin"** să lupte cîștigătorii acestor zece grupe.

După cum reese din numeroasele scrisori pe care le primim la redacție, competiția se află în plină desfășurare. Partidele disputate în primele grupe au ajuns, în numeroase cazuri, în jocul de mijloc, unele din ele fiind chiar decise. In grupa a 3-a bunăoară conduc tinerii bucureșteni **Milescu Mironel** și **Gheorghiu Gabriel**, care au acumulat fiecare cîte 5 puncte. Iată partida cîștigată de Gheorghiu (cu albele) la Trandaf Sorin, din comuna Cislău, în urma unor greșeli grave de deschidere făcute de ultimul. 1.d4, c6 2. c4, e6, 3.e4, Ce7 4.Cc3, g6 5.Ng5, Ca6? (Se vede lesne că conducătorul pieselor negre joacă fără nici un plan. In actuala situație a partidei, mutarea Ca6 e lipsită de sens. Normal ar fi fost ca după mutarea g6 negrul să joace Ng7 pentru a putea face rocada și a nu permite albului să mute Nf6, așa cum urmează în partidă. Astfel negrul a intrat într-o poziție evident pierdută) 6.Nf6, Tg8, 7.e5, d6 8.Ce4, Da5+ 9.Dd2, Cb4 10.C:d6+ c:d6 11.Rd8 11.Rd1, c5? 12.d:c5, Rc7 13.Cb5+ și negrul se recunoaște învins.

Pe măsură ce se vor termina partidele, vom anunța rezultatele și din celelalte grupe.

După cum se știe, în afară de turneele prin corespondență din cadrul concursului **„CUPA MAGAZIN"**, revista noastră a organizat și mai multe grupe de antrenamente cu deschideri obligatorii (siciliana). Numeroși cititori ne-au rugat să inițiem și concursuri cu alte deschideri. **SATISFACEM ACEASTĂ CERERE ȘI ANUNȚAM ORGANIZAREA UNOR TURNEE DE ANTRENAMENT CU DESCHIDERILE SPANIOLA (1.e4, e5 2.Cf3, Cc6 3.Nb5), GAMBITUL REGELUI (1.e4, e5 2.f4), NIMZOVICI (1.d4, Cf6 2.c4, e6, 3.Cc3, Nb4), OLANDEZA (1.d4, e6 2.c4, f5) și FRANCEZA (1.e4, e6 2.d4, d5). La aceste turnee pot participa, gratuit, toți jucătorii de șah care doresc să aprofundeze cunoștințele lor în domeniul deschiderilor. Amatorii care vor să la parte la aceste turnee sînt rugați să indice adresa exactă și categoria de loc (dacă au).**

Medicul vă sfătuiește

O. N. SIBIU: In mod normal creșterea în înălțime încetează în jurul vîrstei de 24—25 ani, cînd are loc terminarea calcificării zonelor de creștere. Dacă însă creșterea a stagnat din motive patologice, tratamentul potrivit poate stimula uneori dezvoltarea. Vă recomandăm să vă prezentați la Institutul de Endocrinologie, unde un examen minuțios v-ar putea da indicațiile necesare.

D. BIRLAD: Așa cum le descrieți, suparările pe care le aveți duc într-adevăr la concluzia că suferiți de o poliartrită reumatismală. Urmați cu toată încrederea indicațiile medicului dvs. care merge pe linia descoperirii și stingerii unui focar infecțios pe care-l aveți și care provoacă exacerbarea durerilor. Un asemenea tratament cere însă răbdare și supraveghere permanentă.

L. G. REȘIȚA: Singurul remediu pentru a feri înroșirea nasului la frig e să vă protejați la primul contact cu aerul rece, folosind batista sau fularul. Nu este vorba de o boală, așa că nu este necesar nici un tratament.

I. P.-BUCUREȘTI: In ceea ce privește creșterea rapidă și exagerată, aceasta poate fi și semnul unei boli, pentru care vă recomandăm să vă adresați Institutului de Endocrinologie. Cosurile de care vă plîngeți, constituie uneori, la vîrsta dvs. o boală persistentă, care pe lîngă tratamentul general, necesită o îngrijire atentă a pielii. Dacă pielea este grasă și a apărut pe ea o erupție de cosuri, se recomandă ca să se spele de două ori pe zi, dimineața și seara, mai întîi cu apă caldă și apoi cu apă rece. Seara se va spăla cu săpun de timol boricat, frecînd ușor pielea. Se poate șterge fața cu o soluție de amoniac sau o soluție de alcool salicilic. Se poate ca de 2 ori pe săptămînă, la spuma din crema de săpun să se adauge un sfert de linguriță de sare de bucătărie; acest amestec se va aplica pe față 2.3 minute, după care se va spăla cu apă caldă, iar apoi cu apă rece. Se va șterge fața și se va pudra. Dacă fața are cosuri inflamate, se recomandă prișnițe, care trebuiesc repetate zilnic. La tratamentul cosurilor uneori se dovedește eficace și baia de aburi.

In orice caz nu ne putem limita numai la tratamentul local. Trebuie și un tratament general, în care alimentația are un rol deosebit. De pildă, dacă pielea este grasă trebuie evitat regimul bazat pe glucoze și grăsimi. Trebuie luptat împotriva constipației. Se recomandă alimente acido-lactice, legume, fructe. Sînt foarte bune vitaminele. Se vor face băi de soare, de aer. Cu cît se începe un asemenea tratament la începutul bolii, cu atît trece mai repede. Iată de ce trebuie să ne arătăm medicului din timp.

M. P. — BUCUREȘTI: Vă îndrumăm către un endocrinolog, în privința întîrzierii în creștere. In ceea ce privește celelalte probleme, citiți cu atenție răspunsul către I. P. București.

F. S. GOVORA: Intr-adevăr, o igienă bucală vă este foarte necesară. Dar credem că v-ar folosi dacă ați face cîtva timp badijonaj cu albastru de metilen în fiecare seară, iar dimineața să frecați limba cu un tifon înmuiat într-o soluție de glicerină boraxată. Vă rugăm să ne scrieți rezultatul pe care-l veți obține în urma tratamentului.

SIM. Pincota. Tendința la îngrășare poate fi combătută. Un regim alimentar corespunzător, gimnastică și eventual un tratament medical vă pot fi de folos. In ceea ce privește regimul alimentar acesta este cel mai important. Se vor mînca zarzavaturi, fructe, salate, laurt, lapte, brînză de vaci proaspătă, nesărată, carne sau pește rasol sau carne la grătar, nu mai mult de 2—3 felii de pîine zilnic. Maximum, un litru de lichid în 24 ore. Mîncarea va fi complect fără sare. Se vor evita paste făinoase, dulciuri, mîncărurile cu sos.

In general se vor mînca cantități mici. In schimb, mesele vor fi mai dese.

Se va face gimnastică în fiecare dimineață cu ferestrele deschise 10—15 minute.

După un control endocrinologic se pot lua și 2 tablete Benzedrin zilnic.

B. C. — București. Intr-adevăr față de înălțimea dvs. aveți o greutate mai mare cu 4—6 kg. Este bine să țineți în continuare un regim alimentar destul de sever. In legătură cu aceasta vă rugăm să citiți răspunsul dat mai sus. Dintre celelalte numeroase întrebări pe care ni le puneți vă răspundem pe scurt la cîteva mai importante: căderea șinilor e o problemă de constituție și prea mult nu se poate face pentru a împiedica acest lucru. Numai o gimnastică corespunzătoare poate uneori ajuta. Asimetria celor două jumătăți, dreapta și stînga a corpului este aproape o lege. E vorba însă de deosebiri mai mari sau mai mici, de deosebiri mai mult sau mai puțin aparente, așa fel că fenomenele pe care le-ați observat sînt nu numai posibile dar și firești.

In mod hotărît purtarea pantofilor cu toc înalt este dăunător sănătății. Medicina recomandă purtarea unor pantofi comozi pentru a contribui la o stare generală bună.

In legătură cu alte fenomene de care vă plîngeți, vă recomandăm să vă adresați și medicului endocrinolog și dermatolog.

Dr. E. ALBU

SPORT magazin

Reclamă și bani

Dezvăluirile unui ziarist francez asupra sportului american

Cînd vorbesc despre sport, magnații americani, politicienii sau ziariștii aflați în slujba trusturilor, obișnuiesc totdeauna să folosească această ocazie pentru a face demagogie, lăudînd puritatea sportului american, care chipurile ar întruchipa culmea amatorismului, adică ar fi un sport făcut fără nici un interes material și pus în slujba nobilelor idealuri olimpice.

Faptele au spulberat însă această legendă și astăzi puțini mai sînt aceia care cred în ea. În S.U.A., aproape toate ramurile de sport, începînd cu boxul și terminînd cu baschetul, se află sub influența directă a societăților publicitare, a televiziunii și trusturilor de impresari profesioniști, conduse de gangsteri notorii ca Jim Norris sau Franckie Carbo. Sportul s-a transformat acolo într-un „business", exploatat sitematic și abil. Totul se reduce la reclamă și bani. Impresarii au nevoie numai de vedete. Amatorismul a fost ruinat devenind o noțiune anacronică. Într-un articol publicat în buletinul Comitetului internațional olimpic, ziaristul Edouard Seidler care este trimis special permanent al unui ziar francez în S.U.A. și locuiește de mai mulți ani la New York, dezvăluie aspecte caracteristice astăzi în viața sportivă americană

„Niciodată, scrie Seidler, *n-au fost în această țară atît de puțini participanți la competițiile sportive, atît de puțini boxeri, înotători și tenismani de valoare. Niciodată comisiile sportive și federațiile n-au avut atît de puțină putere. Sportul așa cum este practicat și organizat astăzi peste ocean nu mai are nimic comun cu noțiunea de activitate fizică. Sportul american a intrat pe mîinile cîtorva sute de organizatori profesioniști, ei înșiși supuși agenților de publicitate. Sportul profesionist s-a transformat într-un spectacol folosit exclusiv în scopuri de reclamă comercială. Sportivii americani vînd astăzi săpunuri".* Televiziunea și agențiile de publicitate au monopolizat competițiile sportive care s-au mutat de pe stadioane în studiouri. Sportivii se află în slujba directă a fabricilor de bere, pastă de dinți, lame de ras etc. care-i folosesc pentru reclame.

Iată ce scrie Seidler referitor la această situație: *„Majoritatea meciurilor de box și catch se dispută în studio în fața cîtorva zeci de spectatori. Cînd nici aceștia nu vor mai veni vor fi înlocuiți fără îndoială cu figuranți. Echipa de baseball din Philadelphia poate exista numai pentru că a vîndut 77 din meciurile sale unei fabrici de bere. Trustul de box al lui Jim Norris trebuie să furnizeze 54 de întîlniri de box în exclusivitate firmei „Gilette".* În ultimii ani din această cauză, micile cluburi, organizatorii din provincie și în general ceea ce mai era sport amator a primit o lovitură de grație. Sportul este practicat și considerat util numai în măsura în care se pretează la reclamă. O statistică recentă arată că numărul spectatorilor la meciurile de baseball a scăzut cu 57 la sută în zece ani. La fotbalul american scade cu 3 la sută pe an, iar sălile de box sînt aproape goale.

Dar organizatorii sportului profesionist nu se sinchisesc de aceasta. Ei sînt interesați numai de cîștig. Și uită chiar faptul că dispariția totală a sportului amator poate seca pentru totdeauna rezervorul de unde se recrutează profesioniștii.

I. GOGA

FIUL NINEI DUMBADZE

Ştire transmisă din Moscova de agenţiile de presă relevă apariţia unei noi speranţe a atletismu ui sovietic. Iuri Diatcikov, în virstă de 18 ani, a stabilit la Tbilisi două noi şi valoroase recorduri de juniori ale U.R.S.S. El a alergat 200 m. garduri în timpul de 24"7/10 şi a totalizat la decatlon 6012 puncte. Performanţa lui Iuri este însă cu atît mai meritorie cu cît el s-a accidentat în timpul probei de săritură cu prăjina şi nu a participat decît la nouă probe.

Iuri Diatcikov este fiul cunoscutei aruncătoare de disc Nina Dumbadze, deţinătoarea recordului mondial feminin la această probă din anul 1952 cu performanţa de 57.04 m. În anul 1950 cînd a vizitat Parisul, Nina a declarat unui corespondent al ziarului „L'Humanité": „Iurii va fi un atlet de valoare. Mă ocup personal de antrenamentele lui. Sper să devină un discoboi ca şi mine". Fiul Ninei Dumbadze nu a înşelat speranţele mamei sale. A început activitatea sportivă la vîrsta de trei ani, cu nataţia. Apoi a jucat volei în reprezentativa de juniori a R.S.S. Gruzine. La 18 ani Iurii măsoară 1,96 m.

Ştafeta măiestriei atleţilor sovietici predată de Nina Dumbadze fiului ei a ajuns în mîini bune!

Mănuși căptușite cu dolari

Anul acesta boxerii profesionişti americani au suferit numeroase înfrîngeri în confruntările lor cu pugiliştii de pe vechiul continent. Care să fie cauza? — şi-au pus întrebarea amatorii boxului din S.U.A. Un ziar american s-a gîndit să ceară părerea fostului campion mondial la categoria grea, Jack Dempsey, care a făcut următoarea declaraţie: „Cine seamănă vînt culege furtună! Dansul nebunesc al managerilor în jurul dolarului a dus la o situaţie atît de tristă boxul american încît azi nimeni nu mai are curajul să riste programarea unui boxer din S.U.A. într-un meci împotriva unui european. Un asemenea meci s-ar solda fără îndoială cu un eşec la fel de trist ca şi ultimele exemple din anul acesta. Să ştie cei ce sînt în cauză — a adăugat Dempsey — că cei care au mănuşile căptuşite cu dolari pot învinge numai pe acei boxeri care la rîndul lor îmbracă mănuşi căptuşite cu dolari. Pentru a-i întrece pe ceilalţi, trebuie numai cunoştinţe, forţă şi tehnică adevărată".

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia Piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Spartachiada de iarnă a tineretului
la o nouă ediţie

Cu trei ani în urmă, pe la jumătatea lunii decembrie, un mare număr de tineri entuziaşti de pe întreg cuprinsul ţării au marcat, prin participarea lor la întreceri, începuturile celei mai grandioase competiţii de iarnă cu caracter de masă din ţara noastră. Atunci, în iarna anului 1955, cele mai îndepărtate colţuri ale ţării au fost cuprinse de iureşul întrecerilor primei ediţii a „Spartachiadei de iarnă a tineretului". Simpatia deosebită cu care a fost primită această nouă competiţie de masă ca şi succesul remarcabil ce l-a marcat Spartachiada de iarnă de la prima ei ediţie, au fost o dovadă grăitoare a justei orientări ce s-a dat sportului nostru prin organizarea unor întreceri de amploare, capabile să asigure tuturor tinerilor posibilitatea de a face primii paşi în sport. Căci să nu uităm că Spartachiadele de iarnă ale tineretului, ca de altfel toate competiţiile cu caracter de masă, au menirea — prin forma lor de organizare — de a mobiliza tineri care cu acest prilej iau contact pentru prima oară cu sportul. Şi prima ediţie a Spartachiadei de iarnă a înregistrat un frumos succes, reuşind să angreneze zeci de mii de tineri începători care în timpul întrecerilor au arătat, prin performanţele dobîndite, o serie de calităţi remarcabile. Din rîndul acestor tineri s-au ridicat sportivi de frunte, unii dintre ei ajungînd pînă în loturile republicane. De pildă, cea mai valoroasă săritoare din lume, recordmana mondială, maestra emerită a sportului Iolanda Balaş a păşit pentru prima oară pe drumul care mai tîrziu i-a adus consacrarea mondială tot cu prilejul unor concursuri de masă.

Un grup de schiori înaintea startului

De la prima ediţie a Spartachiadei de iarnă au trecut trei ani, trei ediţii ale unei mari competiţii de masă. An de an această competiţie s-a bucurat de un succes tot mai mare, atît prin numărul sporit de participanţi cît şi prin valoarea tehnică a rezultatelor. Ne aflăm acum în faţa unei noi ediţii a Spartachiadei de iarnă, a patra, care începe la 1 decembrie. De pe acum se scontează pe un succes fără precedent. Perioada pregătitoare, care a început la 15 noiembrie a scos la iveală preocuparea deosebită ce există în rîndurile tineretului pentru această întrecere.

Sîntem convinşi că pîrtiile de schi, pistele de patinaj, sălile de sport în care se vor desfăşura întrecerile de şah, haltere, trîntă, gimnastică şi tenis de masă, vor fremăta din nou de voioşia tinerească a zecilor şi sutelor de mii de participanţi care îşi aduc astfel contribuţia lor la întărirea şi dezvoltarea continuă a mişcării sportive din ţara noastră.

Participanţilor la cea de a IV-a ediţie a Spartachiadei de iarnă a tineretului le urăm succes deplin!

I. BOCIOACA

La sfîrşitul stagiunii fotbalistice de toamnă

Duminică a luat sfîrşit prima parte (turul) a campionatului categoriei A de fotbal, deşi trei jocuri rămase restante — şi programate în decembrie — au lăsat rubrici incomplete în clasament. Şi dacă stagiunea a luat sfîrşit.. să facem şi noi unele adnotări, pentru concluzii şi învăţăminte.

Mai întîi despre o încercare bine reuşită

E vorba la acest capitol despre încercarea făcută în această stagiune (la îndemnul federaţiei de fotbal), pentru promovarea mai masivă şi mai hotărîtă a jucătorilor tineri şi de valoare în formaţiile categoriei A. Astăzi este limpede pentru toată lumea că încercarea a reuşit pe deplin şi a deschis perspective îmbucurătoare pentru ridicarea valorii fotbalistice a echipelor noastre de club de prima mînă, ca şi a echipei naţionale.

Unii jucători şi în special cei de la Rapid, combină prea mult în faţa porţii, în loc să şuteze.

— Hm! Dacă n-o să vină nici un coechipier cu care să combin, o să fiu silit să bag gol...

Desen de S. NOVAC

Au dovedit în această stagiune o mai accentuată creştere valorică Dinamo Bucureşti, U.T.A. şi Dinamo Bacău. În toate aceste echipe, jucătorilor tineri li s-a acordat un larg credit, ca şi multă atenţie în pregătirea lor. Urmarea? Excelente locuri în clasament (Dinamo Bucureşti fiind chiar campioana de toamnă) şi o manieră de joc apreciată deopotrivă de specialişti ca şi de marele public. Antrenorii celor trei echipe (I. Baratki, C. Braun şi C. Teaşcă) şi-au cîştigat meritele ce se impun subliniate. Ei au ştiut să folosească tinereţea şi, în consecinţă, puterea de luptă a tinerilor jucători. Dar au şi muncit pentru pregătirea lor tehnică şi tactică, ceea ce a însemnat o lărgire a orizontului lor: un joc gîndit, cu destulă fantezie, o manieră de exprimare mai meşteşugită. Să ne gîndim, de pildă, numai la schimbarea operată cu jucătorii: Popa, Al. Vasile, Nunweiller, Motroc, Varga (Dinamo Bucureşti) Meţcaş, Koczka, Ţîrlea, Tăuceanu (U.T.A.), Eftimie, Cîrnaru, Filip (Dinamo Bacău). Între începutul şi sfîrşitul stagiunii măestria lor fotbalistică a crescut mult.

Medalia are însă şi revers, pe care-l „ilustrează" (din păcate) Progresul Bucureşti, Steagul Roşu-Oraşul Stalin, Ştiinţa Timişoara, C.C.A., etc., echipe în scădere de valoare, cu variaţiuni mari de formă (inconstante), determinate mai ales de faptul că n-au avut la îndemînă la momentul potrivit tineri jucători, bine pregătiţi, cu care să rezolve nu numai defecţiuni ivite pe parcurs, ci o întinerire mai largă pe care o impunea gradul de uzură a unora dintre jucători.

Acasă şi în deplasare

Puţine dintre echipele categoriei au dovedit un echilibru între comportările avute în partidele disputate acasă şi cele în deplasare. Formaţii experimentate, cu mare putere de luptă pe teren propriu, s-au lăsat aproape complet „jumulite" cînd au trebuit să iasă din „bîrlogul" lor. Jiul Petroşani a pierdut toate cele 5 jocuri din deplasare, în timp ce „acasă" a totalizat 10 puncte din şase meciuri, nefiind niciodată învins. Ştiinţa Timişoara a adus din 6 deplasări 1 punct, Steagul Roşu 1 punct din cinci deplasări şi chiar Petrolul, echipa noastră campioană, a cîştigat în deplasare o singură partidă din cele 5 susţinute — în timp ce la Ploeşti a obţinut maximum de punctaj: 10 puncte din 5 jocuri.

Diferenţa aceasta de comportare se datoreşte, în ultimă instanţă, puterii de luptă scăzute în condiţiile lipsei... propriei galerii. E un „beteşug" la care antrenorii şi jucătorii respectivelor formaţii se cuvine să la aminte cu toată seriozitatea, pentru că bunul renume se păstrează nu numai prin jocurile din propria ogradă!

Să vedem acum cum se prezintă reversul medaliei şi la acest capitol. C.C.A., de pildă, n-a pierdut nici un joc în deplasare (trei jocuri), după cum Dinamo Bacău a totalizat 6 puncte în 6 jocuri (în care a suferit doar două înfrîngeri), iar Dinamo Bucureşti 5 puncte în 4 meciuri. Rezultatele acestor echipe se datoresc şi dîrzeniei cu care jucătorii respectivi ştiu să-şi apere culorile clubului în condiţiuni mai grele (oboseala deplasării, „fricţiunile" cu susţinătorii echipei gazdă, etc.) dar sînt şi un indice al valorii lor, pentru că mai ales în deplasare trebuie să ştii să joci...

Ştiaţi că...?

Cum se prezintă ierarhia actuală a echipelor categoriei A de fotbal, prin prisma punctelor cîştigate, e un fapt în deobşte foarte cunoscut la ora actuală. De aceea nici nu ne vom ocupa de acest clasament. În schimb vom zăbovi cîte puţin la alte statistici. Ştiaţi că...

...în stagiunea aceasta au fost folosiţi 209 jucători repartizaţi pe cluburi după cum urmează: Dinamo Bucureşti, Dinamo Bacău şi Farul Constanţa cîte 19, C.C.A., Petrolul şi Steagul Roşu cîte 18, Ştiinţa Timişoara şi Ştiinţa Cluj cîte 17, Rapid, Jiul, U.T.A. şi Progresul cîte 16.

...15 jucători au fost folosiţi într-un singur meci: Marinescu, P. Popescu, Aron, Constantinescu, (Steagul Roşu), Renie, Ivănescu, Onisie (C.C.A.), Dridea II, Voica, Constantinescu (Petrolul), Feodot (Dinamo Bucureşti), Stafie (Farul), Raab (Rapid), Molnar (U.T.A.) şi Petac (Ştiinţa Timişoara)?

...Progresul Bucureşti a întrebuinţat un singur jucător (Dinulescu) în toate partidele de campionat susţinute, (ce au de spus antrenorii Lupaş şi Drăguşin despre desele schimbări de formaţie făcute?), în timp ce Petrolul Ploeşti 7 (Pahonţu, Marinescu, Topşa, Neacşu I, Zaharia, Tabarcea, Bădulescu), Ştiinţa Timişoara 6 (Enăchescu, Filip, Florescu, Cojereanu, Tănase, Lereter), Dinamo Bucureşti 5 (Motroc, Al. Vasile, Nunweiller, Ene I, Suru), Ştiinţa Cluj 5 (Nicoară, Roman, Georgescu, Costin, Suciu), U.T.A. 5 (Coman, Seres, Capaş, Koczka, Petschowschi).

...în clasamentul golurilor date, ordinea este: Dinamo Bucureşti (28), Rapid, (22), Progresul Bucureşti (20), U.T.A. (19), Petrolul (18), Dinamo Bacău (18), C.C.A. (17), Steagul Roşu (15), Jiul (14), Ştiinţa Timişoara (10), Farul (9), Ştiinţa Cluj (7), iar în clasamentul golurilor primite: U.T.A. (11), C.C.A. (12), Dinamo Bacău (12), Petrolul (12), Dinamo Bucureşti (13), Ştiinţa Cluj (13), Rapid (16), Petrolul (18), Ştiinţa Timişoara (20), Steagul Roşu (20), Jiul (22), Farul (28).

Şi din aceste statistici se pot trage concluzii şi învăţăminte de preţ, mai ales de către antrenorii respectivelor echipe, pentru că fluctuaţii prea mari în alcătuirea unei echipe, goluri multe primite, puţine goluri date etc., au fiecare „tîlcul" lor, asupra cărora se cuvine să se zăbovească mai mult în pregătirea viitoarei stagiuni.

B. BERCEANU

Ciclismul feminin în Belgia

Este cunoscută în general lipsa de preocupare pentru mişcarea sportivă feminină în ţările capitaliste. Un exemplu recent vine să confirme această situaţie.

În Belgia nu există concursuri oficiale de ciclism rezervate femeilor. Succesul ultimei ediţii a campionatelor mondiale de ciclism pentru femei (unde reprezentantele Uniunii Sovietice au obţinut strălucite victorii) a determinat Federaţia belgiană de specialitate să includă în program asemenea competiţii. Hotărîrea federaţiei a provocat în unele cercuri vii proteste.

Ernest van Hammee, directorul Palatului Sporturilor din Bruxelles — de exemplu — a anunţat că atîta timp cît va fi el directorul acestei întreprinderi, el nu va permite organizarea de întreceri cicliste între femei pe velodromul situat în incinta palatului.

Trei decenii pe arena sportivă

Veteranul sportivilor noştri, DINU CRISTEA, îşi deapănă amintirile (III)

După prima victorie asupra lui Manea, am debutat şi în alergările pe stadion. Era în acelaşi an, iar proba, una dintre cele pe care aveam să le practic numai uneori, fără a mă specializa pe distanţa respectivă: 3000 m.

Dar, fiindcă tot intrasem ca un bolid în sport, am stabilit un nou record naţional, cu un timp destul de bun pentru acele vremuri: 9'18" !

Pentru unul care se născuse „senior" în sport, dar care-şi trăia de-abia ...copilăria, era chiar o performanţă surprinzătoare.

Cu Manea m-am împrietenit apoi şi pasiunea vînătoarei care ne cuprindea pe amîndoi ne-a făcut să uităm rivalitatea sportivă. De altfel, deşi mai vîrstnic decît mine, el se mulţumi să alerge pe 800 şi 1.500 de metri, lăsîndu-mi mie cale liberă la 5 şi 10 kilometri.

Şi tot în anul primei mele victorii în faţa lui Manea, am părăsit dincolo de hotarele ţării. Am alergat la Praga şi am cîştigat o cursă de 5.000 de metri. Ce să vă spun despre Praga, că am sosit în ajun de cursă şi am plecat seara. Să vă povestesc mai bine cum mergeam cîte trei zile cu clasa III-a, de ajungeam tocmai bine la start şi cum ne încărcam traista cu salam şi pîine, socotite să ne ţină dus şi întors. Călătorii cu avionul, cu vagonul de dormit ca acum, nu visam. Hrană caldă şi băi fierbinţi? Ei, dacă bietele mele oscioare le-ar fi avut pe astea toate încă de pe-atunci! Dar ce să mai vorbim? Că doar nu sportul era sorocit să se deştepte înaintea altora... Ziceam slavă domnului că plecam şi aşa, dar de uitat n-am uitat nici după atîţia ani şi de aia o povestesc la toţi, s-o afle şi ăi tineri de mai cred că ori ce zboară se mănîncă şi că dacă ei se bucură de toate bunătăţile, asta ar fi de cînd lumea. Mai mi-aduc aminte şi de cumpărăturile făcute în deplasări. Bun sistem: cine avea bani, cumpăra — cine nu, se uita. Dintre colegii de echipă naţională mi-l amintesc cu drag pe tîmplarul Iordache, alergător de 200 şi 400 metri, pe aruncătorul de sulită Vămanu, portar la Fabrica de Bere, pe şoferul mecanic Comănescu, cu care fugeam la 500 de metri, pe aruncătorul de disc Petre Hava, leţ şi Marian, pe Aurel Lupan, Piţu Kovacs, pe Negru de la 110 metri garduri. Pistele erau peste tot de 500 metri lungime, deci cu turnante mai largi şi cu o linie dreaptă mai lungă. Cred că am fugit pe stadionul „Spartak". Mai ţiu minte că tribunele erau de lemn, iar pista foarte prost întreţinută.

În anul următor mi-a sosit liberarea, dar mă făcusem frate cu Bucureştiul şi aveam să-i fiu vecin. Ca rudă mai săracă m-am tras mai la o parte, la un zăvoi de pomi fructiferi din comuna Bragadiru. Dar oricum, se cheamă că tot bucureştean sînt!

Alergam pentru Stadiul Romîn, unde făceau sport cei pe care îi angaja Mărăscu, dîndu-le slujbe la fabrica de spirt din comună. Îmi amintesc cu plăcere de campionatele naţionale de la Predeal, pe un micuţ stadion dar într-un entuziasm neobişnuit pentru acele vremuri. Stăteam prin cazarmele din jurul stadionului, mîncam pe unde apucam, dar aerul de munte, deplasarea în sine şi pista foarte bună erau cauzele succeselor sportive. Să nu uităm că pe acest stadion Ion Moina avea să alerge 100 m. în 10,4 sec., iar regretatul Pompi Stoichiţescu să sară la lungime 7,16 m.

În acelaş an am cîştigat campionatul la 5 şi 10.000 m. şi am făcut o deplasare la Ljubliana unde am participat la un cros internaţional. A fost o probă grea deoarece s-a alergat pe zăpadă, pe străzile oraşului, L-am înfruntat pe Krevs, alergător iugoslav, celebru la vremea lui şi l-am învins la 5 km. Un alt romîn, Lăpuşan, a cîştigat crosul la 2 km. Am amintit de acest succes pe care nu l-aş fi avut în palmaresul meu dacă nu l-aş fi cunoscut pe profesorul Camil Mortun. Să nu vă închipuiţi că m-a antrenat ori că m-a îndrumat în cursă. El a stat acasă la Bucureşti, iar eu am plecat cu hainele lui, fiindcă n-aveam cu ce să mă-mbrac pentru un drum peste hotare. Ce să-i faci! Statul îmi luase costumul.., kaki la liberare. Visasem eu la un rînd de haine frumoase, pe care le văzusem la patronul cel bătrîn al fabricii Bragadiru. Adevărat vis, fiindcă a fost prima şi ultima oară cînd l-am zărit pe patron. Venise să-şi vadă moşia, cine ştie de ce şi nea Nae, cum îi spuneam noi lui Mărăscu, a trebuit să-i arate întregul inventar. Şi atunci ne-a arătat şi pe cei ctitiva sportivi. Proprietarul, obişnuit să-şi privească averile şi să şi le-nmulţească fie numai cu ochiul, (ca în vorba ceia cu vitele) i-a zis: „Ai grijă de ei, dă-le ce le trebuie." M-am simţit mai mult ruşinat decît mulţumit.

Poate că aşa s-a născut şi ideea organizării crosului Bragadiru, prilej de reclamă pentru berea şi spirtul cu acelaşi nume, dar şi de batjocură pentru cei care fugeam la el. Traseul trecea prin butoaie fără capace, dar unse cu smoală (cine se murdărea era descalificat), peste şire de paie, prin apa Ciorogîrlei şi prin pădure pe unde marcajul traseului se făcea cu confetti, ca la nuntă...

Pe atunci alergam mereu la crosuri. Crosul, ca întrecere sportivă era un lucru bun. Bune nu erau condiţiile şi scopurile pentru care se făceau. Cred însă că azi, organizate în noile condiţii create mişcării sportive din ţara noastră, crosurile pe teren variat ar fi utile. Pe atunci toamna, şi pînă în decembrie, duminică de duminică, aveam crosuri, apoi încă din buza primăverii ieşeam iar la cîmp şi firul ierbii răsărit pe stadion ne găsea gata înfierbîntaţi de luptă. Amintiţi-vă de vechii alergători Ilie Panaite, Paveliuc, Manea etc.

Dinu Cristea, *între alergătorii* Crăciun *(dreapta) şi* Iordache *(stînga) campion balcanic la 400 m. plat, pe bordul vaporului cu care se întorceau de la Jocurile Balcanice desfăşurate în 1936 la Istanbul.*

Traseele vechilor crosuri se respectau an de an şi aveau farmecul lor, pe lîngă utilitatea recunoscută şi azi. Ne familiarizam cu ele şi de multe ori de cunoaşterea lor depindea victoria. Pe traseul pe care am debutat (în cursa cu Manea) se fugea crosul Velcovici. Acesta fusese un vechi alergător care pusese o cupă în joc şi ea îi purta numele.

Un traseu foarte greu, era cel din cartierul Floreasca. Din fericire astăzi el nu mai poate fi reconstituit. Se fugea pe locul actualului stadion Dinamo unde era un velodrom părăginit pe care se ţineau şi cursele de motociclete. Fugeam prin lucernă, pe pista de motociclism, prin gunoaie, printre fiare vechi şi table ruginite, de veneam uneori şchiopi la sosire.

Mai era un cros interesant, dar cu mult miros de reclamă: traversarea Capitalei. Se fugea de la Belu pînă unde s-a înălţat acum „Casa Scînteii" şi distanţa era împărţită în mai multe schimburi, ca la ştafete. Se oprea circulaţia şi ştafeta mergea din mînă în mînă, iar numele magazinului care plătea premiile... din gură în gură.

Redactare: Em. VALERIU

(Continuare în numărul viitor)

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustraţii: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Naturalistul romîn Emil Racoviţă se îmbarcă pe vasul „Belgica", în vederea unei expediţii la Polul Sud. După ce traversează Atlanticul, se desparte temporar de tovarăşii săi şi porneşte spre Ţara de Foc, unde ajunge în cele din urmă, avînd ca ghid o tînără fată, Estrelitta.

Croindu-şi anevoie drum prin hăţişuri, căţărîndu-se pe poteci înguste de munte, micul grup de exploratori înainta spre valea Despoblado. Cei doi tineri se simţeau din ce în ce mai mult atraşi unul de altul: Estrelitta vedea în Racoviţă o reîncarnare a lui don Julio, iar naturalistul, vrăjit de farmecul fetei, aproape că uitase de scopul călătoriei sale.

Într-o dimineaţă, pe cînd tăia crengi pentru construirea unei colibe, Racoviţă scoase un strigăt de uimire şi lăsă să-i cadă securea din mînă.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Estrelitta.

— Cytiaria Darwinii! Mai rară ca orhideele! Racoviţă desprinse de pe

trunchiul unui copac o ciupercă gălbuie şi se înclină înaintea fetei. Vă ofer, senorita, cea mai frumoasă floare pe care o poate visa un naturalist!

Nu mai fu chip să-l scoată din pădurea în care se aflau: descoperise nenumărate varietăţi necunoscute de ciuperci şi-şi petrecea toată ziua desenîndu-le şi notîndu-le trăsăturile specifice. După cîteva zile — înaintînd prin pădure — ajunsese pe marginea unei faleze sub care se înşiruiau apele strîmtorii. În depărtare se vedea un vas cu trei catarge. Racoviţă îl privi îndelung, ofta, apoi se întoarse spre Estrelitta.

— Cred că ceea ce-ţi voi spune te va dezamăgi, dar...

— Ştiu! îl întrerupse fata. Vrei să pleci!

— Trebuie!. „Belgica" va fi săptămîna viitoare la „Punta Arenas".

— Atunci mai bine, să ne despărţim chiar acum! Colchicoli te va întovărăşi! Eu pornesc mai departe, cu ceilalţi, spre valea Despoblado!

Făcu cîţiva paşi dar, brusc, se întoarse, îl prinse în braţe şi-şi lipi buzele de buzele lui.

— Emilio! Iubitul meu! Să nu mă uiţi! Să nu...

Se desprinse de el şi se îndepărtă aproape în fugă...

Purtată de un vînt tăios şi rece, „Belgica" spinteca valurile gălbui ale canalurilor fuegiene. Deodată începu să plouă cu stropi mari. În cîteva minute ceaţa învălui vasul. De la proră se auzi glasul înspăimîntat al lui Iohansen:

— Sonda a făcut un salt de la optzeci de picioare! Ne apropiem de un banc de nisip!

— Jos pînzele! porunci de Gerlache.

Era prea tîrziu! Abia trecură cîteva clipe şi vasul tresări, se aplecă înainte ca şi cum ar fi nimerit într-un crater submarin. Un vîjîit... şi mirena, ruptă de vînt, fîlfîi o clipă în noapte şi pieri... Începea refluxul... Marea se retrăgea, scoţînd la iveală colţi negri de stîncă. „Belgica" se înfundă în bancul de nisip; o zguduitură puternică şi vasul se înclină într-o parte, incrementînd locului.

— Ce ne facem? îl întrebă Racoviţă pe Amundsen.

— Coborîm ancora pentru virare!

Ceva mai tîrziu, cot la cot cu marinarii, Racoviţă, împingea manivela macaralei, care se învîrtea încet, scîrţîind. Furtuna se întetea mereu. Valuri înalte se rostogoleau cu zgomot peste punte. Lanţurile ancorei scrîşneau, întinse ca nişte coarde. Troznind din toate încheieturile, vasul părea că începe să-şi recapete echilibrul, cînd deodată se auzi un pîrîit... Unul din lanţuri se rupsese.

Vîjîitul vîntului se transformase într-un urlet neîntrerupt. Vîrtejuri de ploaie amestecate cu zăpadă păreau că unesc cerul cu pămîntul. „Belgica" trosnea, gemea ca un monstru rănit de moarte. Amundsen se năpusti spre sala maşinilor:

— Încărcaţi cazanele! La maximum! Apoi, cînd fu iar pe punte, porunci marinarilor: La macara! Trageţi! Cu toată puterea!

Un sfert de oră mai tîrziu, Somers, mecanicul, năvălea pe punte:

— Am atins presiunea maximă! Ce e de făcut?

— Vom sări în aer! strigă locotenentul Lapoire.

— Nu vom sări! Scoateţi supapa de siguranţă! Ridicaţi la cincizeci de atmosfere! porunci Amundsen.

Vasul se cutremură ca prins de friguri; geamurile zăngăneau, catargele

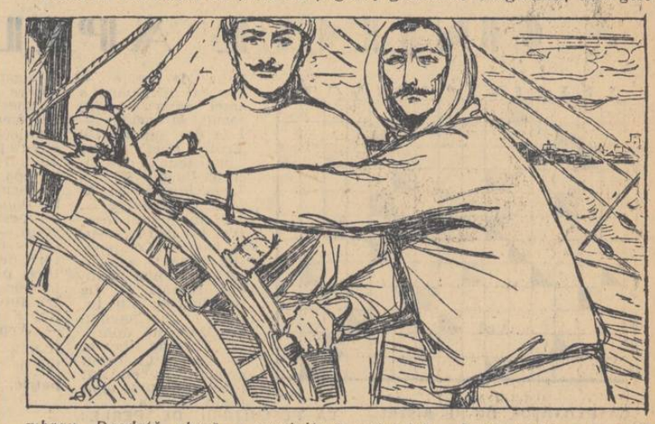

vibrau. Deodată, după o zguduitură puternică, „Belgica" făcu un salt înainte şi începu să se legene pe apele frămîntate ale canalului. Erau salvaţi!

A doua zi dimineaţa „Belgica" părăsea golful San Juan de Salvamiento îndreptîndu-se spre sud. Cerul era senin, vîntul se potolise. De la cîrmă unde se găsea alături de Amundsen, Racoviţă îşi întoarse privirile în urmă spre ţărmurile impădurite ale Ţării de Foc. Oftă: acolo rămăsese şi o fată, pe nume Estrelitta!

— Ce este, Racoviţă? întrebă Amundsen.

— Nu... nu e nimic!

Amundsen prinse şi mai strîns în mîini cîrmele:

— Trebuie să priveşti înainte!

— Da, înainte! încuviinţă în şoaptă Racoviţă.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin Bucureşti

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 61 ★ Sîmbătă 6 decembrie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

În acest număr:

Vaticanul și... bunurile lumești

Chimioterapia cancerului - o nouă metodă de tratament

Citiți noua noastră rubrică „VREAU SĂ ȘTIU!"

NOI MODELE prezentate de atelierele de creație din Capitală

Critica literară și... horoscopul!

Pregătiri pentru Jocurile Olimpice

NĂVODARI

După ce treci de termocentrala „Ovidiu", drumul o ia la dreapta, tăind de-a curmezișul cîmpul. Dacă ai trecut de linia ferată și ai ajuns în culmea dealului zărești clădirile masive ale noii uzine de superfosfați și acid sulfuric. Ceva mai încolo, ascunse prin desișul pomilor, se află casele mici, bătrîne, ce abia își mai duc viața, alături de blocurile impunătoare, înalte și curate ale noului oraș, orașul Năvodari.

Din timpuri imemorabile s-a păstrat prin partea locului legenda haiducului de pe insula aflată în marginea lacului Tașaul. În ea se pomenește de vremea cînd Scitia Minor era o provincie turcească iar tîrgurile mai răsărite — pașalicuri. În acel timp oamenii stăpînirii cutreierau des drumurile pline de praf ale ținutului dintre Dunăre și Mare. Și tot pe atunci drumul dintre Babadag și Silistra trecea tocmai prin satul Carachioi (satul Negru) cum au botezat turcii vechea așezare de la marginea lacului Tașaul, ce avea să devină mai tîrziu orașul Năvodari.

Și legenda spune că un haiduc ne mai putînd suporta birurile grele puse de stăpînire a pornit să-și facă singur dreptate. Ieșea în calea arnăuților domnești și a pașilor pripășiți, le golea pungile și apoi îi lăsa să-și vadă de drum. Și cum știa că soarta amară pe care o dusese el înainte o mai duc încă mulți oameni de prin partea locului, haiducul împărțea din bani țăranilor și pescarilor nevoiași. Restul de bani îi ducea cu sine pe insula din mijlocul lacului Tașaul, unde îi îngropa. Mulți oameni ispitiți de această bogăție a lacului Tașaul și dornici de o căpătuială ușoară au scormonit ca niște cîrtițe petec cu petec toată insula, dar n-au dat peste nici o comoară. De fapt, ei nu știau unde se află adevărata bogăție a acestor locuri...

În cărți nu-i trecută povestea haiducului de pe marginea lacului Tașaul. În schimb, sînt trecute alte date la fel de interesante. Istoria satului Carachioi care era de fapt mai mult un cătun în care-și duceau viața cîteva familii de pescari, se pierde în negura vremurilor. Fiindcă nu aveau o conducere, satul era subordonat cînd comunei Sibioara (care pe vremea aceea se numea Cicirci), cînd comunei Valea Neagră. Se știe că prin 1900 au venit din marginile Ucrainei hoholii, iar puțin mai tîrziu pescarii lipoveni. Aceștia nu au mai căutat bogățiile ascunse de haiducul din poveste pe insula lacului Tașaul, ci au știut care este adevărata bogăție a lacului: peștele. Cu două zeci și patru de ani mai tîrziu satul a fost colonizat cu țărani din Oltenia și Muntenia.

„Instituțiile" de altă dată și adevărata viață a năvodarilor

Tot cam pe atunci au luat ființă „Instituțiile" satului cu denumiri care de care mai curioase: „La Vîrful cu dor", „La polul nord", sau cîte altele. Vreo șase cîrciumi, care au împînzit mica așezare.

Doctorii satului erau babele. Ele „vindecau" prin leacuri știute nu se știe de unde. Dar cu toată „știința" lor, rămîneau neputincioase în fața malariei, care devenise o adevărată plagă pentru localnici. Mulți, foarte mulți din cei care s-au îmbolnăvit de malarie au umplut cimitirele pe vremea aceea. Ceaturile de pelin, medicamentul cel mai recomandat chiar și de baba lui Ciurea, socotită pe atunci ca „specialistă" în combaterea malariei, nu dădeau rezultate...

Victor TEODORU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Pe șantierul uzinei de acid sulfuric și superfosfați de la Năvodari.

Fotografia: AGERPRES

Școala celor cărunți

— Încotro, lele Catrină?
— La școală, maică, la școală!
. . . . . .

S-a înserat. Sala căminului cultural e aproape plină. În sobă, sub puterea flăcărilor, lemnele trosnesc. Cîțiva bărbați

pufăie din țigări. Într-un colț, lîngă sobă, Smaranda lui Tițircă și-a scos lucrul și împletește de zor la o flanelă.

— Ce faci, fă? Și aici lucrezi?

— Păi, pînă vine agronomul...

În alt colț, acolo unde e un fel de expoziție, cîțiva flăcăi privesc la cele expuse și glumesc:

— Măi, păpușoiul ista îi din ogorul lui Ciobanu.

— De unde știi?

— N-are grăunțe pînă la vîrf.

— Ei, și?

— Păi nu-nțelegi? Grăunțele care lipsesc de pe ciucălău sînt în capul lui Ciobanu.

— Să știi că-i adevărat. De asta pricepe el cu încetineală.

— Auzi, nea Ciobanu, e-adevărat?

T. DUMITRESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Maestra sportului, gimnasta ELENA TEODORESCU, este cunoscută publicului romînesc, precum și numeroșilor iubitori de sport de peste hotare. Zilele trecute, Elena Teodorescu a adăugat o nouă victorie la bogatul său palmares, cucerind pentru a patra oară consecutiv titlul de campioană absolută a țării la gimnastică.

Fotografia: Mihai POPESCU

SPRE O LUME MAI BUNĂ

În gara de la Wartha, la frontiera dintre R. D. Germană și R. F. Germană, sosesc zilnic așa numitele trenuri „interzonale", care venind din orașul vest-german Frankfurt pe Main, fac legătura între cele două state germane. Pentru mulți din călătorii acestor trenuri, gara de frontieră Wartha e prima stație spre un viitor mai fericit. Aceștii călători sînt oameni care au părăsit Republica Federală spre a se stabili în R. D. Germană.

În ciuda eforturilor depuse de autoritățile federale de a deforma realitățile privitoare la R.D. Germană, în Germania occidentală se știe prea bine că ori ce om cinstit care trece în Republica Democrată Germană găsește acolo posibilitatea de a duce un trai mai fericit. De aceea, la diferitele puncte de frontieră, se prezintă zilnic sute de oameni (numai la Wartha, în ultima vreme peste 1500 pe lună) în special oameni tineri, dornici de a trăi într-o Germanie mai bună, unde n-au probleme de existență, unde scapă de primejdia de a îmbrăca detestata uniformă a N.A.T.O. și de teama de a deveni, într-o bună zi, părtași la agresiunile plănuite de puterile occidentale.

După cum s-a subliniat în recentele documente ale guvernului sovietic, referitoare la problema Berlinului, politica de încălcare a acordului de la Potsdam de către S.U.A., Anglia și Franța au avut ca rezultat scindarea Germaniei și crearea în vestul ei a unui stat militarist, agresiv, care

● *(Continuare în pag. 3-a)*

În ciuda eforturilor depuse de autoritățile federale de a deforma realitățile privitoare la R.D. Germană, în Germania occidentală se știe prea bine că ori ce om cinstit care trece în Republica Democrată Germană găsește acolo posibilitatea de a duce un trai mai fericit. De aceea, la diferitele puncte de frontieră, se prezintă zilnic sute de oameni (numai la Wartha, în ultima vreme peste 1500 pe lună) în special oameni tineri, dornici de a trăi într-o Germanie mai bună, unde n-au probleme de existență, unde scapă de primejdia de a îmbrăca detestata uniformă a N.A.T.O. și de teama de a deveni, într-o bună zi, părtași la agresiunile plănuite de puterile occidentale.

După cum s-a subliniat în recentele documente ale guvernului sovietic, referitoare la problema Berlinului, poli-

CU AL. CIUCURENCU DESPRE EXPOZIȚIA DE ARTĂ PLASTICĂ DE LA MOSCOVA

Luna aceasta se va deschide la Moscova expoziția de artă plastică din țările socialiste, la care participă și țara noastră. L-am solicitat pe maestrul Al. Ciucurencu să ne vorbească despre importanța acestui eveniment și locul ocupat de țara noastră în cadrul expoziției.

— Expoziția se va deschide în preajma zilei de 25 decembrie. Este prima expoziție de acest gen organizată cu artiștii din țările socialiste și care, după părerea mea, va lua locul marilor expoziții ce se făceau în occident. Mă bizui, în această afirmație, pe faptul că arta, în țările apusene, se depărtează tot mai mult de rolul ei educativ, mobilizator. Dacă ne-am întoarce cu secole în urmă, am vedea că, în toate timpurile, arta a servit o credință, a slujit omul. Or, în occident, arta pierde mereu mai mult contactul cu omul, cu realitatea, cu viața, și ajunge la o abstractizare pe care n-aș putea-o numi altfel decît „matematică de nebuni". Am avut ocazia, cu doi ani în urmă, la Veneția, să constat că însuși publicul apusean era în favoarea exprimării plastice prezentată de țările socialiste. Oa-

Eva MOLHO

● *(Continuare în pag. 2-a)*

PRIN COREEA

Însemnări de călătorie

Aproape de Phenian, în mijlocul unei nesfîrșite orezării, s-au înălțat anul acesta pavilioanele, de un alb strălucitor, ale unei fabrici de medicamente, — un dar frățesc al țării noastre pentru R. P. D. Coreeană.

Luni de zile specialiștii de la Institutul „Iprochim", de la trustul de montaje rafinării și uzine chimice, de la fabrica de aspirină din Oradea, au muncit cot la cot cu specialiștii și cu muncitorii coreeni. Pavilioanele cuprind instalații moderne, unde se fabrică aspirină, acid salicilic și derivații lui. Castelul de apă construit după metoda cofrajului glisant, este unul din cele mai mari din R. P. D. Coreeană. În fabrică predomină faianța și gresia antiacidă, totul este vopsit în ulei și strălucește de curățenie. Instalațiile sînt asemenea unor uriașe bijuterii multicolore. Aerul circulă prin conducte albastru-deschis, aerul comprimat prin albastru-închis, aspirina prin violet, aburii de înaltă presiune prin roșu-închis.

Specialiști din R.P.R. și tehnicieni coreeni în fața fabricii în construcție.

În hala autoclavelor pentru prepararea acidului salicilic.

Varietatea culorilor, strălucirea mozaicului, curățenia imaculată, reflexe...

S. SIGARTĂU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

O sărbătoare a cărții românești

Bătrînul Silvestre Bonnard, eruditul erou al lui Anatole France, în pasiunea lui bibliofilă, a visat o viață întreagă exemplarul „in quarto" al „Legendei de aur a lui Iacob Genovezul". Mîinile nului savant răsfoiau cu sîrguință paginile cărților iubite, pașii îl purtau ore întregi prin barăcile anticarilor, somnul îl părăsea atunci cînd vreun almanah învechit pomenea titlul cine știe cărei ediții rare și epuizate.

Dragostea față de cărți, magistral descrisă de către Anatole France, nu e nici manie, nici ciudățenie bătrînească. Marele poet sovietic Alexandr Blok ținea cartea în mînă ca pe un obiect de preț, își aranja singur volumele în rafturi, colecționa cărți de artă și ediții rare. Autorul primului poem închinat revoluției era un bibliofil pasionat.

În viața de toate zilele întîlnim de asemenea numeroși iubitori de cărți. Mai mult decît atît, întîlnim adevărați îndrăgostiți, care de multe ori preferă să nu-și cumpere un obiect de strictă necesitate, achiziționînd în schimb un volum de mult visat.

Se pare că în ultima vreme Editura de Stat pentru literatură și artă a căutat să ofere cîteva surprize iubitorilor de cărți. În librării au apărut două volume în format mare, în fața cărora cumpărătorii se opresc cu admirație. Unul — „Aspecte din viața și opera lui Mihail Sadoveanu", celălalt — „Arta populară în Republica Populară Romînă — Ceramica".

Coperțile volumelor „Aspecte din viața și opera lui Mihail Sadoveanu" și „Ceramica"

...Pe fondul negru al supracopertei se profilează capul cărunt al maestrului Mihail Sadoveanu. Să răsfoim volumul. N-are nici prefață, nici studiu introductiv. Nici nu era nevoie. Sînt volume al căror titlu le scutește de asemenea osteneală! Pe prima filă, ca o mărturisire de credință, o singură frază a maestrului, din „Răspunsul la Academia R.P.R. (1950)". Iat-o: „Dacă am izbutit să dau ceva valabil neamului meu, apoi toate laudele pe care le primesc cu recunoștință vreau să le întorc umiliților și ofensaților vieții, acelora care s-au petrecut ca frunzele și florile anotimpurilor și care totuși mi-au transmis depozitul lor, ca să-l pun în fața lumii noi, mărturie pentru nedreptatea imensă pe care au suferit-o și pentru crima săvîrșită asupra lor de către asupritori".

D. MIHAIL

● *(Continuare în pag. 4-a)*

DRAGI COPII!

Citiți azi în pagina 6-a o nouă povestire pentru voi

„TROMPIȘOR"

Versuri: Nina Cassian; desene: Nell Cobar

PROVERBE (puțintel) MODIFICATE

Încetul cu încetul se face... cotletul.

Desen de Elisabeta BARBU

Popas peste milenii

II. — În capitala străvechiului Stat dac

După aproape o zi petrecută la Costești, pornesc mai departe — cu același trenuleț forestier — pe cursul superior al Apei Grădiștei, în direcția masivului muntos Godeanu. E o vale îngustă, cu apă rece și cristalină de munte. Pe malul albiei sale abia are loc linia ferată forestieră.

În stînga și dreapta acestei despicături, la înălțimi amețitoare, se ridică dealuri înalte și împădurite. Ici și colo, în locuri unde configurația terenului e cît de cît prielnică, întîlnești cabanele și barăcile I.F.E.T.-ului din Orăștie. Sus de tot, la distanțe nu prea mari una de alta, se bănuiesc, mai mult decît se observă, diferite turnuri de pază, așezări civile și gospodărești aparținînd dacilor, multe din ele numai identificate pe teren, dar nedesgropate încă.

Acum două mii de ani, natura acestor locuri își oferea frumusețile și bogățiile vitejilor daci. Astăzi ea se dovedește darnică față de harnicii muncitori forestieri. Cu securi, ferăstraie, țapine, ei fac pădurii „toaleta", rărind-o de copaci.

În stație la Aninești, unde trenulețul oprește mai mult și locomotiva se alimentează cu apă, fac cunoștință cu secretarul Organizației de bază din acest sector al I.F.E.T.-ului, un tovarăș în vîrstă și binevoitor, pe nume Orban Balazs.

— *Ați venit la noi sau la Cetate, tovarășe?* — mă întîmpină el.

— Și la cele vechi și la cele noi, — îi răspund.

— *Noa că-i bine.* Apoi, după o clipă de gîndire, continuă: *Dacii au fost ei oameni harnici și pricepuți, dar nici muncitorii noștri nu-s mai prejos. Avem niște oameni — prima clasă. Să-i vedeți numai la lucru.*

— Și-s mulți tare?

— *Apoi sînt, nu-i vorbă, deajuns pentru treaba care o facem. Prima dată vin comuniștii și-n jurul lor se adună roi ceilalți.*

Și ca un bun activist de partid, care-i la curent cu tot ce se întîmplă în sectorul său de muncă, tovarășul Orban îmi povestește cum lucrează oamenii.

— *La Cetate, unde mergeți dumneavoastră și unde a fost Bucureștiul lui Decebal, lucrează brigăzile lui Pop Mazar Ioan, Nuță Petre, Dumitrașcu T. N., Dascălu Petru și multe altele. Pop Mazar Ioan și Nuță Petre sînt comuniști. Amîndoi sînt oameni una și una. Primul are o brigadă complexă și lucrează cu caii — la gura de exploatare Valea lui Brad — la corhănit bușteni de fag pentru gatere. Al doilea conduce tot o brigadă complexă și lucrează la gura de exploatare Valea lui Timpu, la corhănit lemne de foc. Brigăzile lor, ca și ale celorlalți, sînt fruntașe în producție, de multă vreme.*

— Și aveți multe asemenea brigăzi?

— *Apoi sînt. Pe cîteva care lucrează la Cetate vi le-am spus. Nici aici jos la Aninești nu sînt mai puține. Scrieți numai! Și-mi dictează: Gogu Nicolaie, șef de brigadă la gura de exploatare Ceata, Ciesa Vasile, Vulpoiu Petru și multe alte nume.*

Despărțindu-mă de tovarășul Orban, mă urc într-un vagonet și pornesc mai departe. Panta este abruptă și trenulețul merge-ncet, încît din mers se urcă și coboară diferiți muncitori, care se îndreaptă spre locurile lor de muncă. După port și după vorbă recunoști oltenii din Vîlcea, maramureșenii din Vișeu și țărani iuți și aprigi la mînie din Țara Oașului. Într-o asemenea tovărășie plăcută nici nu știu cum a trecut timpul pînă la sosirea în punctul numit Cetate.

Cobor în vale și, după cîteva minute de răgaz, însoțit de personalul trenului forestier, urc pe culmea dealului Grădiște, pentru a ajunge sus la străvechea capitală a dacilor.

Pe drum mai facem cîte un popas, ca „să ne tragem sufletul" și, după o jumătate de oră, ajungem sus de tot, la 1200 m. altitudine. Dintre ridicături de pămînt proaspăt dezgropat ne întîmpină ruinele așezării mari de la Grădiștea Muncelului (de Munte), centrul politic, militar și religios al dacilor — reședința regilor daci.

Privesc în jur copleșit de acea stare sufletească care caracterizează omul atunci cînd intră în mauzoleu pentru a se pleca cu recunoștință și respect în fața unor mari dispăruți. De jur împrejur liniște. Se aude doar trosnetul fagilor, care opun rezistență vîntului și foșnetul frunzelor ce plutesc spre pămînt, ruginite și neputincioase. E liniște acum, dar ce viață clocotea în aceste locuri acum două mii de ani! Urmele ei n-au putut fi șterse nici pînă astăzi.

Așezarea de la Grădiștea de Munte are multe asemănări cu celelalte construcții dacice descoperite la Costești, Blidaru, Piatra Roșie. Este însă ceva mai veche decît ele și mult mai mare. Ruinele dovedesc că aici a existat o cetate propriu-zisă, o așezare cu caracter religios (incinta sacră) și o serie de așezări cu caracter civil gospodăresc.

Cetatea se întinde pe o suprafață de cca 3 ha., cuprinzînd 5 terase și are forma unui patrulater neregulat. Lungimea cea mai mare este de 240 m., iar lățimea maximă de 152 m. De jur împrejurul său se întinde zidul gros de 3 m., făcut din blocuri de piatră de var, după tehnica — în general cunoscută — a cetăților dacice. În partea de est și de vest a zidului se văd urmele a două porți de intrare și ieșire din Cetate. Intrarea în Cetate de pe dealul Grădiște se făcea prin poarta de vest, unde s-a dezvelit pe o porțiune de cca 30 m., în exterior un drum pavat cu piatră de rîu, a cărui lățime atinge 3 m. De la poarta de est conduce înspre așezările religioase un drum larg de 5 m. care se sfîrșește într-o mică platetă. Drumul are o înfățișare monumentală, fiind pavat cu lespezi de piatră de calcar cioplită și avînd pe ambele părți o bordură tot din piatră.

În interiorul Cetății nu există turnuri, ca în alte locuri, aici găsindu-se numai urmele unor bărăci de lemn, Cetatea servind ca ultim refugiu în caz de atac.

În cadrul ruinelor de pe dealul Grădiștei, un interes deosebit prezintă așezarea cu caracter religios (sanctuarele sau incinta sacră) situată la cca 100 m. est de Cetate. Există mai multe construcții de acest fel, pînă în prezent dezgropîndu-se un număr de 6. Arheologii care le-au descoperit au împărțit aceste construcții în: sanctuarul mare rotund, sanctuarul mic rotund, sanctuarul patrulater 1, sanctuarul patrulater 2, sanctuarul cu coloane și sanctuarul cu pilaștri.

Aceste sanctuare — de formă rotundă sau patrulateră — sînt niște terase de pămînt, despărțite între ele prin ziduri puternice de terasament. Pe aceste terase sînt așezate, într-o anumită formă și după un anumit calcul, mai multe șiruri de stîlpi de piatră de andezit sau de lemn îmbrăcați în plăci de lut ars.

Sanctuarul cu coloane, de pildă, e compus din 60 de coloane din piatră de andezit, așezate în 6 rînduri de cîte 10. Pe teren se observă postamentele acestor coloane sub forma unor discuri de piatră, avînd un diametru de 2,25 m. și o greutate în jurul a 3.500 kg. Formele variate ale sanctuarelor pledează pentru o religie politeistă a dacilor, iar aranjarea stîlpilor în sanctuare într-o anumită ordine (6+1; 8+1) fac să se bănuie anumite preocupări ale dacilor legate de fenomenele astrale, calendaristice.

Pe teritoriul săpăturilor de la Grădiște s-au descoperit multe obiecte care dovedesc priceperea și talentul străvechiului popor. Astfel, în locul „La Tău", la vest de Cetate, s-a găsit o instalație ingenioasă de captare a apei de izvor, care era trimisă în Cetate printr-o conductă de țevi din lut ars. În același timp, au fost identificate mai multe grupe de locuințe, vetre de foc, depozite de unelte, ceea ce dovedește că cu două milenii în urmă, aici se desfășura o activitate intensă.

Una dintre cele mai importante descoperiri este scoaterea la iveală a unui inventar de unelte-instrumente, compus din 70 de bucăți. În rîndul acestora se află unelte gospodărești agricole: seceri și coase, greble, cosoare, sape, topoare, săpoaie și securi; instrumente de tîmplar (dulgher): tesle, cuțitoaie, bărde, sfredele, scoabe, compas, dalte, rașpă etc.; scule de fierar: clește, crestătoare, pribeiuri, nituitoare, ciocane, dințuitoare, pile etc.

În unele locuri de pe dealul Grădiștei s-au găsit în vase de lut, adevărate depozite de cereale în rîndul cerealelor predomină grîul și meiul. De asemenea, a fost scoasă la suprafață ceramică dacică pictată, nesezisată în alte părți. Pe unele fragmente ceramice se găsește stampila „Decebalus per Scorilo" (Decebal fiul lui Scorilo), ceea ce presupune că dacii au cunoscut scrisul încă înaintea cuceririi lor de către romani.

★

Cercetările arheologice de la Grădiștea de Munte și de la toate celelalte așezări dacice din munții Orăștiei, au o mare însemnătate. Descoperirile de pînă acum lărgesc cunoștințele asupra societății dacice. Așezările din munții Orăștiei, executate sub formă monumentală, presupun existența unei serioase baze economice și politice a societății dacice în plină dezvoltare și întreruptă brusc de cucerirea romană.

Realizarea unor construcții de genul celor scoase astăzi la iveală au putut fi posibile numai prin munca unei populații aservite și eforturilor sclavilor. Acestea întregesc părerea că societatea dacică din timpul înfăptuirii acestor construcții, era o societate care trecuse la o organizare statală începătoare, o societate împărțită în clase sociale antagoniste, avînd în frunte un șef, un rege. Șeful statului se pare că era ereditar. Revelatoarea inscripție „Decebalus per Scorilo" găsită la Grădiștea de Munte îndrituie pe cercetători să tragă concluzia că este vorba de „Decebal fiul lui Scorilo", un rege care a fost tatăl lui Decebal.

În ce privește ocupațiile din acea vreme ale dacilor, săpăturile confirmă existența unor ocupații de bază, foarte dezvoltate ca: agricultura, diferite meșteșuguri (făurăritul, dulgheria, zidăritul, olăritul, argintăria etc.), comerțul.

Societatea dacică din timpul lui Buerebista-Decebal întreținea largi legături comerciale, făcînd schimb pe bază de monedă. Dacii foloseau moneda grecească și pe cea romană încă înainte de cotropirea romană. Totodată, pentru relațiile din interiorul statului, dacii aveau o monedă proprie, ei fiind primul popor care a bătut monedă originală pe pămîntul țării noastre.

Cunoașterea scrisului de către daci — confirmată prin descoperirile făcute în munții Orăștiei — este un indiciu al stadiului înalt de civilizație al societății dacice.

Săpăturile arheologice din ultimii nouă ani pun într-o lumină mai sigură și mai intuitivă problema formării poporului romîn din cele trei elemente principale: strămoșii daci, contribuția romană și larga contribuție a slavilor.

Vasile INOAN

Unul din sanctuarele dezgropate la Grădiștea de Munte

Cu AL. CIUCURENCU, despre expoziția de artă plastică de la Moscova

(Urmare din pag. 1-a)

menii nu înțeleg și, pe drept cuvînt, nu gustă abstracțiunea artei occidentale. Pentru mersul artei pe drumul cuceririlor umane, expoziția ce se va deschide la Moscova se situează pe linia marilor realizări ale realismului socialist.

— *Cum a fost primită printre artiștii noștri plastici vestea deschiderii acestei expoziții?*

— Inițiativa aceasta s-a bucurat, după cîte sînt informat, de o primire entuziastă în toate țările socialiste. La noi s-a lucrat foarte serios pentru această expoziție. De la tineri la bătrîni. S-a prezentat un număr impresionant de lucrări, din care s-au ales cele mai bune.

— *Care au fost criteriile de selecție?*

— De calitate și, evident, de tematică. De altfel, aceste două noțiuni nu pot fi despărțite. Nu poți vorbi de un tablou frumos, fără să ții seama de *ce* reprezintă. S-au ales peste 200 exponate, cu o tematică variată — peisaj, peisaj industrial, portret, natură moartă. Printre acestea se află și lucrări mai vechi, adică făcute în ultimii zece ani. Cunoscînd, ca membru al juriului, cum s-a făcut selecția, am credința că țara noastră va avea la această expoziție un succes tot atît de frumos ca și cu prilejul expozițiilor anterioare de la Moscova și Leningrad.

— *Aș dori să-mi împărtășiți părerile dvs. în legătură cu lucrările pe care le expuneți, și anume ce reprezintă ele nou în creația dvs.?*

— E destul de greu să vorbesc despre propriile mele lucrări. Dar fie... am să încerc. Vezi, eu sînt un pictor mai bătrîn. Am în spate o activitate lungă. Primele mele expoziții personale le-am deschis prin 1930-31. Pe vremea aceea eram un adept al picturii pure... În ultimii ani am lucrat în fabrici, în uzine, chiar vara aceasta am fost la Cîmpina și, drept să spun, mi-am dat seama cum mi se lua parcă un văl din fața ochilor. Vedeam, înțelegeam totul altfel. Înainte mă preocupam exclusiv de felul cum alătur culorile, de valorile și suprafețele tonurilor obținute, dar sufletul omului pe care-l pictam, gîndurile lui, nu mă interesau. Cu timpul mi-am dat seama că pictura nu este numai culoare, felul exprimării, ci și ce exprimi, dacă reușești să te faci înțeles, dacă meștești artistic este îmbinat cu un conținut corespunzător. Acesta este marele lucru pe care unii din artiștii noștri îl uitaseră, și pe care l-au cîștigat.

— *Îmi vorbeați de Cîmpina. Ce ați lucrat acolo?*

— De toate: peisaje industriale, portrete de muncitori, compoziții, pe care în atelier nu le-ași fi putut imagina ca la fața locului. Sînt lucruri care m-au impresionat profund. Uite, stăteam într-o zi și lucram lîngă un teren pe care se descoperiseră zăcăminte. Se forau sonde noi. Și deodată, văd că una din sonde, o matahală mare, de 150 m., e mutată din loc, trasă de vreo 7 tractoare. Înțelegi, lucrurile astea nu poți să le imaginezi în atelier. Și, ceea ce e mai important, toate piesele acestea complicate le fabricăm noi, aici în țară, ba le și exportăm în atîtea țări străine!

— *Tot la Cîmpina ați făcut și portretul muncitorului pe care-l expuneți?*

— Da. Să vezi ce istorie cu portretul ăsta. Știi, la rafinării nu-i voie de fumat. Eu lucram în curte. La un moment dat am ieșit afară, pe poartă să fumez. M-am întors, și continuam să trag ultimul fum. A trecut un muncitor, m-a văzut cu țigara în mînă și m-a întrebat cine sînt, ce fac. Și doar nu era paznic. Dar mi-a plăcut asta grozav. Era rafinăria lui. Avea și un cap interesant. Vezi, altădată, ca să fac portretul unui muncitor, m-aș fi dus la Fondul Plastic, tocmeam un model, îi puneam o șapcă în cap, un șorț de piele și gata. Pe acesta l-am făcut fără șapcă... Și e autentic.

— *Ce alte tablouri mai expuneți?*

— *„Ana Ipătescu"*, un tablou care a mai fost expus, *„I Mai liber"*, început cu doi ani în urmă și terminat anul acesta, *„Rezervoare noi pentru sonde noi"* și *„Peisaj industrial"* de la Cîmpina, și două naturi moarte, mai vechi.

— *Știți cîtă vreme va fi deschisă expoziția?*

— Trei luni, în care timp se va organiza vizitarea ei, cu grupuri de artiști din țările participante.

Eva MOLHO

NĂVODARI

(Urmare din pag. 1-a)

Cam la atîtea se reduceau „instituțiile" și „specialiștii" Năvodarilor de altă dată.

După eliberarea patriei fața fostei așezări Carachioi a devenit de nerecunoscut. Oamenii au primit pămînt, pe care l-au unit mai tîrziu, cînd a luat ființă gospodăria colectivă „Stenka Razin", s-a ridicat un dispensar, au apărut doctori. Începea o altă viață — adevărata viață pe care năvodărenii o cinstesc prin munca lor de zi cu zi...

Noi locuințe muncitorești la Năvodari

Fotografia: V. TEODORU

Dilema

Greu i-ar mai veni vreunui călător ce n-a trecut de mult timp prin aceste locuri să mai recunoască așezarea de altă dată a Năvodarilor. Vechea imagine a acestui sătuc cu oamenii îmbrăcați cu haine ponosite, mai toți timpul strînși în pîlcuri la „Vîrful cu dor" ori „La Polul Nord" a dispărut. Nu mai există nici oameni vlăguiți de febra frigurilor de baltă, ce umblau ca niște umbre sprijiniți de garduri.

— Îți place noua mea coafură?

— Ah! Și eu, care credeam că ai zăcut de tifos!...

Desen de Gh. CHIRIAC

În locul circiumilor va găsi o sală de cinematograf și o bibliotecă, un sanatoriu pentru vindecarea suferinzilor de tuberculoză osoasă, unul din cele mai renumite sanatorii din țară, un dispensar de circumscripție și o centrală telefonică. Dar cîte nu va găsi? Oare numai atîtea s-au făcut în Năvodari, de cînd își merită această așezare — înainte bătută deopotrivă de vînturile mării și vitregia pămînturilor nisipoase — noul nume de oraș? Fără îndoială că nu.

Viața noului oraș e legată în mare măsură de ridicarea uzinei de acid sulfuric și superfosfați care se află la marginea lui. Construcția uzinei a început în anul 1954. Și ca niște adevărați gospodari, constructorii s-au gîndit și la muncitorii care vor veni în uzină. De aceea, tot în acel an au început ridicarea blocurilor muncitorești și a caselor tip. Casele, — fiecare cu cîte două apartamente, în care se află un dormitor, o sufragerie și o bucătărie. Blocurile, masive, cu cîte două etaje, ferestre mari, camere luminoase și încălzire centrală. Toate astea în locul caselor joase făcute din tizic și chirpic, cu cîte o prispă mare, scoasă pînă în stradă, pe care femeile stăteau duminicile la taifas.

Cu siguranță că vechiul călător care a revenit prin Năvodari va fi dezorientat. Nu pentru faptul că s-au construit atît de multe pe aceste locuri (nu este singurul loc din țară unde s-a construit atîta) ci fiindcă nu va ști încotro s-o pornească, ce să vadă mai întîi...

Să se ducă la fabrica de tîmplărie ori la cea de cărămidă? La dispensarul de circumscripție ori în cele două școli ridicate de puțină vreme? Într-adevăr o dilemă. Căci toate sînt interesante de văzut, mai ales cînd știi cum au fost Năvodarii și cum sînt astăzi: cu lumină electrică, cu străzi pietruite, cu case solide din cărămidă. În acești ani s-au ridicat 35 de blocuri și 13 case cu cîte 2 apartamente.

Și acum la sfîrșitul reportajului aș vrea să vă mărturisesc un gînd pe care-l port cu mine din clipa cînd am părăsit Năvodarii: acela că, reîntors peste cîtva timp în acest tînăr oraș al țării noastre, voi fi pus în situația vechiului călător care nu mai recunoaște locurile.

Victor TEODORU

Cronica gastronomului

Ciorba de burtă și tuslamaua

Dacă aceste două gustoase specialități muntenești, în care bucătăriii din București excelează, n-ar fi în apropiere tot restul țării ignorate sau chiar desconsiderate, rîndurile de față ar fi de prisos. Dar în afară de ciorba de burtă, sau cum i se mai zice, „schimbea", și de tuslamaua care se prepară în același timp și în aceiași vas, din burta bovinelor se fac și foarte bune șnițele și chiftele, a căror preparație nu diferă întru nimic de cele obișnuite. S-ar zice că peste Milcov și Carpați boii și vacile n-au burtă pentru practicienii artei culinare. Cu toate acestea, burta e un aliment gustos, foarte hrănitor, reconfortant și ușor de procurat în toate anotimpurile. Despre ciorba de burtă bucureșteanul zice, cu Caragiale în frunte, că dregе. Și așa este. Dar aceasta fericită expresie nu se aplică numai cheflilor care au trecut măsura și mai la ziua simt nevoia unei scrituri reparatoare. După o ciorbă de burtă luată în urma unui drum lung sau a unei munci grele, omul se simte deodată bine dispus și înzdrăvenit. Iar după petrecerea din noaptea anului nou, care se apropie, ce poate fi mai oportun și mai salutar decît o ciorbă de burtă fierbinte și bine gătită? Așa că, dacă rețetele pe care le dau în vileag vor ispiti gospodinele de prin Ardeal și Moldova să le încerce, publicarea lor își va găsi o suficientă justificare.

Cea mai importantă operație în prepararea acestei ciorbe o constituie curățirea burții de impurități. Pentru aceasta e nevoie, fie de sare de bucătărie, fie de făină de păpușoi, fie de saciz și... de răbdare. Procedeul e următorul:

Burta de bou (sau vacă), laolaltă cu picioarele, se pun într-un vas și se opărește cu apă clocotită. Pe urmă, așa cum am arătat în numărul trecut vorbind de burta de porc, se rade cu cuțitul pe toate zbîrciturile și se freacă mult și stăruitor, precum mai sus s-a scris, cu sare, făină sau saciz. Cînd se albește cum e coala de hîrtie pe care scriu, se pune la fiert într-o oală cu multă apă, cu două-trei cepe și zarzavaturi de supa. Se lasă să fiarbă șapte-opt ore. În caz că apa scade prea mult, se mai adaugă. Burta e gata atunci cînd se poate rupe cu mîna și carnea de la picioare cînd cartilagiile se desprind de pe os. Le scoatem atunci cu lingura de spumuit. Picioarele le punem deoparte și le lăsăm să se răcorească puțin. Burta o tăiem fiecare după cum îi place: unii subțire ca fideaua, alții ceva și chiar mult mai gros pînă la o lățime de un deget și de zece-unsprezece centimetri lungime.

Pentru tuslama tăiem în bucăți mici partea mai grasă, precum și toate pielițe și cartilagiile de pe picioare.

Pentru ciorbă întrebuințăm bucățile de burtă tăiate lunguleț, amestecîndu-le în zeama în care au fiert și adăugînd verdeață, adică mărar și pătrunjel. Le lăsăm să fiarbă pînă dau în vreo două clocote. Se sărează și, cînd vrea, piperează. Înainte de a servi ciorba, e bine s-o batem c-un ou și laurt. E bine de asemenea ca cel ce are ciorba în farfurie să găsească în preajmă și un ardei verde. Dacă e prea agresiv ardeiul, îi scoți simburii și nervurile și după ce-l faci harcea-parcea c-un cuțit, răspîndești bucățelele în ciorbă: o înviorează și-i dă și miros plăcut. Dacă ai pe masă și oțet de vin, faci ce vrei, pui sau nu pui, în orice caz însă, eu mă simt dator să amintesc cititorului că ceva mai bun la această ciorbă ca hreanul nu există chiar atunci deasupra-i, nu poate fi.

Pentru tuslama, pui într-un castron bucățile tăiate, pe care ai grijă să presari usturoi pisat și puțin din zeama în care a fiert burta, înainte de-a o fi înăcrit cu laurt. Oțetului și hreanului îi se dau aceeași întrebuințare ca la „schimbea".

PASTOREL

POȘTA Redacției

TOMUȚĂ DĂNUȚ — Arad: Sîtem de acord cu dvs., cînd scrieți că „cititorii revistei vor fi bucuroși să găsească în coloanele ei, pe lîngă rubricile existente și altele noi". Este ceea ce ne propunem și noi să facem pentru a oferi cele mai interesante și variate.

O parte din propunerile ce le faceți în scrisoare, sînt interesante și, desigur, vom ține seama de ele.

E bună ideia dvs. ca în revista „MAGAZIN" să apară și unele articole referitoare la problemele turistice. Vom încerca să ne preocupăm de aceste probleme, nu însă cum ar face-o publicațiile de specialitate, ci vorbind mai mult despre frumusețile patriei noastre, despre oamenii și locurile de pe întreg cuprinsul ei.

Cu cea de-a doua propunere, de a publica un ciclu de materiale documentare asupra vieții și activității unor savanți romîni și străini, care prin munca lor stăruitoare au contribuit la propășirea științei, începutul l-am făcut. Dacă sînteți unul din cititorii regulați ai revistei, ați observat în ce constă începutul, fără a vă mai da și alte explicații.

Asociațiile turistice de genul celor menționate de dvs. nu sînt în țara noastră. Cît privește ultima problemă, adresați-vă Ministerului Învățămîntului și Culturii.

P. BOTEZATU — Piatra Neamț: Prin satiră se îndreaptă moravurile, spune un vechi proverb. Acest lucru, prezentat într-o formă diferită, l-am întîlnit în scrisoarea ce însoțea cele două desene. N-am prea înțeles ce vreți să spuneți, însă în rîndurile următoare: „Între caricaturile celor mai mari maeștri ai desenului, încercările mele sînt poate proaste. Sper totuși ca unul să fie bun". Cum dvs. vă place să faceți o glumă, am înțeles că glumiți, fiindcă (acum vă acordăm consultația dorită) desenele nu sînt corespunzătoare. Motivul principal este că nu faceți distincție între personajele pozitive și cele negative, prezentîndu-le în mod ridicol deopotrivă. Or, nu aceasta se urmărește prin caricatură. Întrucît, umorul nu vă lipsește și bazîndu-ne pe faptul că ne-ați înțeles critica, scontăm în colaborări valoroase trimise revistei noastre.

MIHAI CIURZA: Greșiți cînd spuneți că dacă „nu e nimic de capul desenelor" pe care ni le-ați trimis, să v-o spunem deschis, pentru a nu mai încerca. Sîntem de părere să mai încercați. Să încercați mereu, modificînd desenele de cît mai multe ori. Sînteți începător și această operație vă este absolut necesară.

Desenele dvs. sînt însoțite de adresă precisă. Cine sînt cei care umblă prin ploaie? Doi amorezați, sau doi uituci care nu și-au luat de-a casă umbrela? Cine este omul care citește de pe sulurile de hîrtie? Un birocrat, un „vorbă lungă", sau cine altcineva?

SELIM — București: Într-una din scrisorii ți adresați poștașului revistei, cîteva epigrame. O publicăm pe prima:

„Responsabilului rubricii „Poșta Redacției" care în nr. 56 al revistei, dă îndrumări lui T. Caraman ce a prezentat spre publicare niște fabule":

E risipă de cuvinte
Toate cîte i le spui
În fabulă el se simte
C-a intrat în pielea lui...

Întrucît „înțepătura" nu i se adresează poștașului, ci lui T. Caraman, îi dăm acestuia cuvîntul. De preferat ar fi ca răspunsul să-l dea nu sub formă de fabulă, ci de epigramă. Ar fi mai interesant.

ALEXANDRU AVRAM — Mizil: Care va să zică, și iubitorii de muzică ușoară se izbesc de unele situații grele. Chestiunea nu este însă atît de dificilă. Dacă aveți „puțintică răbdare", vă spunem cum puteți să vă îmbogățiți repertoriul, pentru a prezenta cît mai bine programele date de echipa artistică din care faceți parte. În librării se află în vînzare partituri cu melodiile preferate de iubitorii de muzică ușoară. Ele au prețuri foarte convenabile. Treceți cînd printr-o librărie din localitatea dvs., sau dacă nu, din Ploești sau București, veți găsi asemenea partituri. E un lucru foarte simplu.

Din păcate, noi nu dăm răspunsuri pe adresă. Spune-mi ce să fac, să-ți placă puțin" și nici de „A fost un vis". Le are numai „Librăria Noastră", care e mai în măsură și mai în măteriale...

ROSITTA — Iași: Așa ceva nu se mai scrie dinainte de Bolintineanu. De ce să nu scrieți poezii în pas cu vremea și cu preocupările actuale?

S. NOLI — București: La observația noastră că epigramele sale nu au „sare umoristică" ne-a răspuns astfel:

Că nu are sare
umoristică
E o chestie de
echilibristică
Eu bănuiesc, dacă
am fler
Că am puțin cam mult
piper
La aceasta, răspundem:
Epigramele trimise
Recunoști, nu-s
bine scrise:
Dacă prima-i nesărată
Cea de-a doua-i
pipărată.

Totuș', continuați a scrie, avînd grijă să o potriviți bine din sare și piper. Credem că veți reuși.

MAXIM MIRCEA: — Bisericani: În general, jocurile noastre de cuvinte încrucișate sînt destul de simple, întrucît urmărim să folosim cuvinte des întîlnite, iar explicațiile ne străduim să le dăm cît mai pe înțelesul tuturor. Nu credem că este nevoie și de publicarea dezlegărilor. În locul lor, mai bine mai publicăm încă un joc.

SILVESTRU IONESCU — Galați: Vă recomandăm să citiți și revista „Probleme ale păcii și socialismului", revista teoretică și informativă a partidelor comuniste și muncitorești, care apare și în limba romînă. În cuprinsul ei veți întîlni probleme deosebit de importante, care vă vor ajuta în pregătirea dvs. politico-ideologică.

M. MARANGOCI — Bacău: Vă mulțumim pentru strădania ce ați depus-o pentru a ne trimite cîteva scurte (chiar foarte scurte) prezentări de personalități științifice și artistice ale lumii. Așa cum ne-ați prezentat, nu putem să le publicăm. În cîteva cuvinte nu e posibilă prezentarea personalității lui Lope de Vega sau a lui Alex. Dumas-tatăl. Cîteva rînduri nu e de-ajuns despre autorul celor 1500 de piese de teatru și nici despre Dumas, în legătură cu care aminteați de glumă că: „Nimeni n-a reușit să citească operele complete ale lui Dumas-tatăl, nici chiar el însuși".

POMPILIU DUMITRESCU — București: Desenul „Omul care aduce ploaia" nu e lipsit de calități grafice. Păcat că subiectul e banal. Trimiteți-ne și altceva.

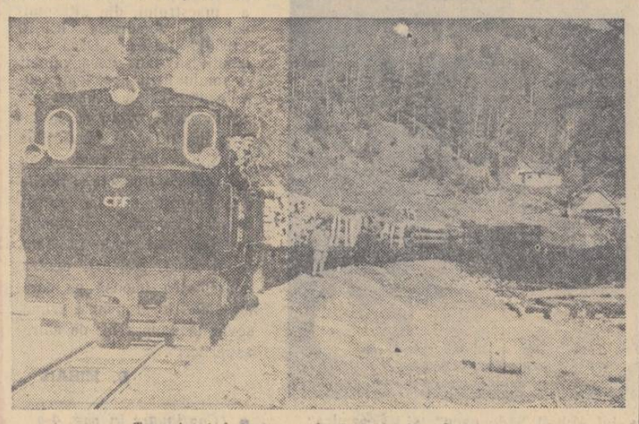

Trenulețul forestier coborînd de la Cetate

Școala celor cărunți

(Urmare din pagina 1-a)

— La vedeți-vă de treabă, măi țîngăilor. Expoziția nu-i pentru șăgueli...

A venit și agronomul, tovarășul Melinte. În sală s-a făcut liniște. Smaranda a lăsat lucrul de-o parte. Țigările s-au stins. Numai moș Zugun, care n-are vederea bună și din această pricină nu ia „notițe", pufăie înainte din lulea.

Agronomul, un tînăr care abia acum doi ani a isprăvit învățătura la școala cea mare din Iași, și-a roit privirea peste întreaga sală:

— Dar badea Ichim unde-i? observă el o absență.

— E la moară, n-a venit încă, îi motivă careva.

Melinte și-a scos din servietă cîteva foi de hîrtie scrise mărunțel, o broșurică și trei știuleți de porumb.

— Despre îngrijitul păpușoiului învățăm azi, dădu el lămurire.

Și lecția începu. Inginerul nu ține un curs. Lucrul acesta îl fac mai degrabă „școlarii". El a luat un știulete, pe cel mai prizărit, l-a arătat celor de față, apoi i l-a dat lui Ciobanu.

— Bade Ghiță, îi din ogorul dumitale, de sub deal. Nu te superi că l-am luat astă-toamnă.

— Nu mă supăr, tovarășe inginer. Nu-i cine știe ce pagubă.

— Ei, dacă nu te superi, povestește-ne și nouă cum ai dobîndit asemenea păpușoi.

— Păi știe toată lumea. Am arat astă-primăvară, am semănat pe deasupra, și am prășit de două ori Asta-i tot...

Dar nu scăpă așa ușor. Atît inginerul, cît și unii dintre „școlari", îi pun sumedenie de întrebări. Și din răspunsuri „scoase cu cleștele" uneori, se vede că badea Ghiță nu prea ține cont de agrotehnică. Sămînța n-a ales-o de cu toamnă din lan, în pămînt n-a pus-o cu semănătoarea, ogorul nu l-a gunoit cum trebuie și nici arătura adîncă de toamnă n-a făcut-o.

— Și cît ai scos la hectar, bade Ghiță?

— Păi să fi fost vreo mie și ceva de kile.

— Așa muncă, așa roadă, conchise cineva.

Lecția nu s-a terminat. A venit la rînd Ion Mogoșanu. El a scos la ha. peste 2000 de kilograme de grăunțe de păpușoi. El stă mai bine cu practica. A ținut seama de cele învățate anul trecut. Răspunde la întrebări, dă explicații. Inginerul completează ici-colo, arătînd rolul ce-l are cutare sau cutare lucrare. Apoi tot inginerul arată că unul din cei trei știuleți, cel mai frumos firește, e de la colectiva din satul megieș. Acolo colectiviștii au strîns nu o mie, nici două, ci patru mii și două sute de kilograme la hectar. Cum? Inginerul arată explicit...

— Mda, așa cred și eu, aprobă cîte unul.

La sfîrșitul lecției inginerul a luat cei trei știuleți și i-a rînduit în expoziție alături de alte exponate.

— Să scriem lîngă ei și numele celor ce i-a îngrijit, propuse Vasile Adăscăliței.

— Nu se poate, s-a împotrivit Ciobanu.

De părerea lui au mai fost cîțiva. „Se fac și așa glume pe seama celor codași — ziceau ei. Și apoi mai vine careva de la raion ori de la regiune și de, unde e fala satului! La anul vom scrie numele oricui..."

— Da, da, la anul, au aprobat cu toții.

Și lecția a luat sfîrșit. „Școlarii", dintre care mulți au părul cărunt, au pornit-o spre case.

. . . . . .

— De unde vii, bade Pandele?

— De la școală, măi băiete, de la școală!

Vorbele astea se aud mereu în multe sate de pe cuprinsul patriei noastre. Iar acolo unde nu se aud încă ar fi bine să se facă în așa fel ca să se audă. Acum e timp prielnic pentru învățătură.

T. DUMITRESCU

Vaticanul și... bunurile lumești

E greu să faci o socoteală cît de cît exactă asupra uriașei averi pe care o posedă Vaticanul în întreaga lume capitalistă. Pe de o parte pentru că secretul operațiunilor financiare ale Sfîntului Scaun e „sfînt" ca și secretul spovedaniei... Pe de alta pentru că Vaticanul folosește cele mai ingenioase metode uzitate în lumea capitalului spre a acoperi tentaculele sale, adînc înfipte în numeroase întreprinderi — trusturi, monopoluri, concerne — din țările capitaliste. De ce, nu e greu de înțeles. Să ne amintim doar de faptul că Vaticanul predică credincioșilor săi renunțarea la bunurile pămîntești, în schimbul fericirii de apoi...

Se vede însă că el e în realitate mai interesat de lumea de pe pămînt decît de cea de apoi. Și vrînd s-o mențină în vechea ei rînduială, se folosește de importantele sale resurse financiare spre a sprijini cele mai reacționare forțe ale lumii, care la rîndul lor îl sprijină...

Sub firme în aparență inofensive

Ascensiunea Vaticanului pe scara ierarhică a capitalismului pînă la locul de cea de a doua putere financiară a lumii capitaliste după S.U.A. și de cel mai mare proprietar de acțiuni de pe glob, a început acum vreo 80 de ani, pe vremea pontificatului papei Leon al XIII-lea care, în 1878, a înființat **„Administrația bunurilor Sfîntului Scaun"**, de fapt o întreprindere capitalistă de bunuri imobiliare care de atunci a crescut, precum vom vedea, la proporții fabuloase. Papa Pius al XI-lea a înființat apoi, în 1929, așa numita **„Administrație specială a Sfîntului Scaun"** care și-a început activitatea cu un fond de 2 miliarde lire, acordate Vaticanului de guvernul fascist italian al lui Mussolini, drept compensație pentru bunurile expropriate bisericii încă în 1870. Pius al XII-lea a adăugat acestora, în 1942, așa-zisul **„Institut pentru acțiuni religioase" — „Opera Religiosa"** de fapt casa bancară centrală a Vaticanului.

Mijloacele financiare de care dispun aceste organizații, ca și altele de mai mică importanță (cu titulaturi tot atît de „sfinte" și „religioase" — inofensive în aparență) sînt investite în tot felul de întreprinderi economice din Italia și diverse alte țări, sub cele mai diferite forme. De preferință însă, sub forma de proprietăți sau acțiuni înscrise pe numele unor personalități care, deși laice, se află în slujba Vaticanului, unde dețin funcții de mare răspundere. Printre ei se află, de pildă, baronul Nogara, care, în calitate de delegat al „Administrației speciale a Sfîntului Scaun" a fost timp de decenii de fapt ministrul de finanțe al Vaticanului. Numele său figurează pe listele a 74 de consilii de administrație ale unor mari întreprinderi în care el reprezintă interesele Vaticanului (ca termen de comparație menționăm faptul că bancherul vest-german H. Abs care deține în domeniul participării la diverse consilii de administrație recordul în R. F. Germană, figurează pe lista a numai 26 consilii); baronul Massimo Spada, secretarul administrativ al „Institutului pentru acțiuni religioase" reprezintă Vaticanul în alte 27 consilii de administrație. Nume la fel de cunoscute în lumea finanțelor sînt și acelea ale contelui Pietro Enrico Galeazzi, directorul general al serviciilor tehnice și economice ale Vaticanului — fratele venalului medic personal al Papei Pius al XII-lea — ca și numele fraților defunctului papă, prinții Giulio, Marcantonio și Carlo Pacelli. Oriunde le întîlnești printre proprietari de acțiuni, în consilii de administrații sau ca titulari de con-

Fațada „Băncii sfîntului duh" din cetatea Vaticanului

turi bancare, poți fi sigur că ele acoperă interesele Vaticanului și ale operațiunilor sale financiare.

Imobile, bănci, acțiuni...

Vaticanul, al cărui teritoriu se întinde pe modestul perimetru de 44 de hectare din centrul Romei, posedă numai în Italia 250.000 hectare de teren arabil. El deține uriașe proprietăți funciare în America de Sud și în Spania, unde de altfel o treime din bogățiile naționale aparțin bisericii. Numai renta funciară și veniturile capitalizate ale acestor pămînturi se ridică anual la cîteva sute de miliarde de lire. Din imobilele orașului Roma o treime sînt proprietatea Vaticanului, care participă direct sau indirect cu circa 40 la sută la importanta întreprindere capitalistă „Generale Immobiliare" din Roma.

Un deosebit de important sector al activității financiare a Vaticanului e legat de o serie de mari bănci atît din Italia cît și de peste hotarele ei. Chiar în incinta cetății pontificale funcționează „Banco Santo Spirito" — Banca sfîntul duh — (ce o fi existînd comun între duhul sfînt și o bancă încă nu ne-am putut lămuri) înființată încă în 1606. Prin această bancă și încă două mari bănci „Banca Comerciale Italiana" (vicepreședinte Baronul Nogara) și „Banca di Roma" (președinte al consiliului de administrație, Giulio Pacelli) Vaticanul controlează „Banca Scaretti", „Banca Ugo Natali", „Institutul italian de credit funciar", „Institutul Central de credit", „Consorțiul de credit pentru lucrări publice" și altele, prin intermediul cărora Sfîntul Scaun deținea, încă în 1949 controlul asupra a peste 400 de miliarde lire. Cointeresat în „Creditul industrial și comercial", din Franța, grup financiar care numără nu mai puțin de 18 bănci afiliate, Vaticanul particpă și la o serie de mari întreprinderi franceze între care și Compania franceză de petrol, fabricile de automobile Peugeot și Citroen etc. Tot în 1949 investițiile Vaticanului în Franța erau apreciate la 200 miliarde franci.

Deosebit de strînse sînt relațiile dintre Vatican și lumea capitalului din Statele Unite ceea ce nu e deloc întîmplător, dat fiind interesele comune ce leagă aceste două importante vîrfuri ale forțelor reacțiunii internaționale. Se apreciază că din cele 60 de miliarde dolari la care sînt evaluate investițiile Vaticanului peste granițele Italiei, 35 de miliarde sînt investite în Statele Unite, unde Sfîntul Scaun și reprezentanții săi sînt cointeresați în casa bancară Morgan, una din cele mai mari din S.U.A., în „City Bank" și „Bank of America", în trusturile americane ale oțelului „Republic-Steel" și „National Steel"; în uzinele de avioane „Boeing", „Lockheed", „Douglas" și „Curtiss Wright", apoi în monopoluri petrolifere ca „Phillips Oil Co", „Creole Petroleum Co", „Sinclair Oil", în puternicul trust chimic Du Pont de Nemours, acela al cuprului „Anaconda Cooper" și multe altele. De altfel în beciurile blindate de la „Reserve Bank" din New York, care ține tot de grupul Morgan, se află depozitate lingourile de aur ale Vaticanului, evaluate la 7500 miliarde lire italiene.

★

Toate cele pomenite pînă aici nu reprezintă decît o parte a imenselor bunuri materiale ale Vaticanului care îi furnizează venituri uriașe. Dacă în virtutea „milei creștine" ele ar sta măcar parțial în slujba celor „păstoriți" de suveranul pontif, în lume n-ar mai exista nici un catolic nevoiaș... Dar cum numai prinții bisericii catolice și înalții ei prelați se înfruptă din toate acestе bunuri lumești, maselor de credincioși catolici nu le poate rămîne decît fericirea din împărăția cerurilor...

A. STANCIU

ȚĂRILE CAPITALISTE NU AGREAZĂ RECOLTELE BOGATE

Unul din paradoxurile economiei capitaliste este și faptul că un an agricol bun, cu recoltă bogată, nu e prilej de bucurii, ci dimpotrivă, izvor de griji și necazuri. Aceasta pentru că marii producători agricoli — monopolurile sau latifundiarii — neinteresați în creșterea nivelului de trai al populației preferă, pentru a evita scăderea prețurilor produselor agricole (și deci și a propriilor lor venituri) să stocheze o mare parte a acestor produse, în cazurile unor recolte abundente, sustrăgîndu-le consumului intern, cu concursul binevoitor al autorităților. (Statul american, de pildă, subvenționează chiar asemenea operații). Astfel se întîmplă că pe lîngă stocurile nevîndute de cărbuni, automobile, diverse mașini etc., ce sporesc vertiginos în multe țări capitaliste, să crească, într-un ritm asemănător și stocurile nevîndute de cereale și alte produse agrare. Acest fapt, dovedește, pe lîngă altele, că în momentul de față, în cadrul crizei economice ce are loc în țările capitaliste, criza industrială se împletește cu criza agrară.

Recolta abundentă din acest an, într-o serie de țări capitaliste, mari producătoare de cereale, a făcut ca stocurile de produse agrare să sporească peste așteptări. Precum reiese dintr-o recentă informație, furnizată de F.A.O. — Organizația Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură, instituție specializată a O.N.U. — stocurile de grîu nevîndute, din numai patru țări capitaliste — S.U.A., Canada, Australia și Argentina — au ajuns la uriașa cantitate de 50 milioane tone.

Pentru a scăpa de neajunsurile astfel create, țările capitaliste duc între ele un adevărat război comercial fiecare căutînd să iasă din încurcătură pe spinarea celeilalte. Guvernul Statelor Unite, de pildă, a promulgat o lege (Public Law 480) prin care permite desfacerea surplusurilor de cereale în unele țări importatoare, în schimbul valutei respectivelor țări sau sub formă de „ajutoare". Pe această cale, guvernul S.U.A. crează monopolurilor americane avantaje în concurența cu alte țări capitaliste exportatoare de cereale. Drept consecință, pe piața Japoniei, de pildă, grîul american l-a exclus aproape complet pe cel canadian, fapt pentru care Canada e deosebit de nemulțumită, cu atît mai mult cu cît se așteaptă ca pînă la sfîrșitul anului, surplusurile ei proprii de cereale să crească la 19 milioane de tone.

Un fapt similar s-a produs și în legătură cu piața braziliană. S.U.A. au încheiat recent cu Brazilia un acord pe trei ani pentru livrare de cereale, acord care a însemnat o lovitură deosebită pentru furnizorii de pînă acum ai Braziliei, anume Argentina, Canada și Uruguay — aceasta din urmă trecînd în ultimii ani la o producție mai mare de grîne.

Cît privește bumbacul, un alt produs agricol din care există mari stocuri nevîndute în lumea capitalistă, lucrurile se petrec asemănător. E interesant de menționat — și aceasta denotă gravitatea crizei agrare — că surplusurile de bumbac din S.U.A. au sporit, în ciuda măsurilor restrictive mult mai radicale decît pe tărîmul cerealelor, luate de autoritățile americane pentru reducerea producției de bumbac. În anul 1957 au fost lăsate necultivate, cu concursul așa numitei „bănci a solului", 1,2 milioane hectare producătoare de bumbac, iar anul acesta nu mai puțin de 2 milioane hectare. Suprafețele plantate cu bumbac în Statele Unite au fost anul acesta cu 4,14 milioane hectare, adică 45 la sută mai reduse decît media anilor 1947—1956 și cea mai mică din 1876 încoace. Pentru a face față situației create, Statele Unite duc o acerbă luptă de concurență cu Mexicul, Brazilia și Peru pentru a le lua locul pe piețele lor tradiționale de desfacere a bumbacului din Argentina, Chile și Columbia, unde bumbacul nord-american e oferit pe prețuri de dumping, mult mai reduse decît pe piața internă din S.U.A.

Cît se deosebește această situație de cea din țările socialiste, unde recoltele îmbelșugate sînt prilej de mîndrie și bucurii, și izvor de ridicare a nivelului de trai al întregului popor. În timp ce în țările capitaliste se reduc permanent suprafețele cultivate și odată cu aceasta sărăcesc masele largi de mici producători agricoli (și se îmbogățesc marile monopoluri) în țările lagărului socialist se duce o luptă plină de succes pentru sporirea terenurilor cultivate și a producției agricole, pentru că odată cu ele crește și bunăstarea sutelor de milioane de oameni ai muncii din aceste țări.

E și acesta un aspect care oglindește superioritatea sistemului socialist față de cel capitalist.

A. PADUREANU

Spre o lume mai bună

(Urmare din pag. 1-a)

duce o politică potrivnică intereselor vitale ale întregului popor german, o politică potrivnică intereselor păcii în lumea întreagă. Ca urmare a acestei politici a puterilor occidentale, menită să promoveze planurile lor agresive față de țările socialiste, Berlinul occidental s-a transformat, după cum a arătat recent N. S. Hrușciov, într-un fel de tumoare canceroasă, care dacă nu va fi lichidată, va constitui un pericol ce poate duce la urmări cu totul de nedorit. Propunerile guvernului sovietic în legătură cu rezolvarea problemei Berlinului arată calea pentru lichidarea situației anormale, menținută de Occident în Berlin și totodată drumul spre crearea unor condiții favorabile pentru rezolvarea întregii probleme germane, în sensul creării unei Germanii unite, iubitoare de pace și democratică.

Aspirînd să trăiască, în sfîrșit, într-un asemenea stat, tot mai mulți locuitori ai Germaniei occidentale pleacă în R. D. Germană, primul stat cu adevărat democratic și iubitor de pace din istoria Germaniei. Ei nu se înșeală în așteptările lor. Sosiți în R.D.G., ei găsesc posibilități de a munci în meseria lor sau dacă sînt tineri, să învețe o meserie onorabilă, să locuiască și să trăiască în condiții omenești, și să scape de coșmarul militarismului care le-a întunecat existența în statul vest-german.

Intre cei recent sosiți în R. D. Germană se află și tînărul Manfred Marquis din Westhofen. El a plecat din R. F. Germană pentru că la 17 noiembrie urma să fie recrutat în armata „atlantică" a Germaniei Federale. Același motiv l-a îndemnat să treacă frontiera și pe minerul Erwin Gast din Wupperthal care muncește acum în Rüdersdorf, precum și pe muncitorul mozaicar Ferdinand Drack în vîrstă de 22 ani, originar din Köln. Cînd acesta din urmă a sosit la centrul pentru refugiați din Eisenach, el a declarat categoric că a plecat din R.F.G. fiindcă n-a fost dispus să îmbrace uniforma Bundeswehrului. I-a ajuns tot ce a pățit cît a fost în legiunea străină, unde a plecat ca să scape de greutățile vieții din Germania occidentală. Cînd a părăsit legiunea s-a reîntors în R.F.G. dar deși era muncitor calificat n-a găsit altceva de lucru decît să care cărbuni pentru încălzitul locuințelor. Ajuns în R. D. Germană a găsit o slujbă la construcțiile din Leipzig unde lucrează în meseria lui de mozaicar.

Ceasornicara Inge Kehr s-a reîntors recent în R. D. Germană, după ce, ademenită de propaganda mincinoasă a occidentului își părăsise cu aproximativ un an în urmă patria pentru a pleca în Germania occidentală. Aproape toată această vreme a fost ținută prin lagărele din Berlinul occidental și R. F. Germană și chestionată de autoritățile vest-germane și americane asupra situației din R.D.G. Și fiindcă n-a fost dispusă să devină spioana lor, ea n-a găsit altceva de lucru, deși este ceasornicar calificat, decît un post de muncitoare necalificată în Schwenningen.

Un tren a sosit din Germania occidentală în gara de frontieră Wartha. Printre cei veniți să se stabilească în R.D.G. e și grupul de șase tineri din dreapta care n-au vrut să se înroleze sub steagul N.A.T.O.

Funcționarul Seifert din Blankstadt a venit în R. D. Germană împreună cu întreaga sa familie — soția și cei doi copii ai săi. Precum a declarat, el a plecat din Germania occidentală pentru că nu mai putea să rabde văzînd cum vechii fasciști s-au instalat din nou în posturi de conducere. El vrea să muncească liber și cinstit în R.D.G. pentru a putea asigura copiilor săi o viață mai fericită decît cea pe care au dus-o dincolo.

Republica Democrată Germană îi primește pe toți cei ce vin cu intenții cinstite pe pămîntul ei. Frontierele ei sînt o poartă spre o lume mai bună, prin care pătrund zi de zi mai mulți germani sătui de viața fără perspective din Germania occidentală și dornici de a contribui la făurirea unui viitor fericit și pașnic pentru întregul popor german.

Efectele crizei în Franța

Și în Franța criza economică își arată colții. După cum anunță revista „L'Express" din 20 noiembrie, vînzările cu amănuntul au scăzut în Franța după cum urmează:

— Confecții de damă cu 42 la sută
— frigidere electrice cu 25 la sută
— aspiratoare electrice cu 30 la sută
— mașini de spălat rufe cu 20 la sută
— motociclete și scutere cu 40 la sută
— tractoare pentru agricultură cu 25 la sută.

Asta în timp ce d. Ramonet, ministrul industriei, declară că „nu este criză"...

PRIN COREEA

(Urmare din pag. 1-a)

xele în fel și chip ale luminii, totul face ca acest dar al patriei noastre să fie numit „Perla Coreei".

★

La începutul lunii noiembrie s-a înapoiat în țară ultimul grup de specialiști romîni: dr. Vadasz Ladislau, Ion Baczi și Ion Biri. Întîlnirea lor cu grupul inginerilor Florea Iliescu, Nina Burlacu și Alexandru Piczek — care sosise cu cîteva săptămîni mai înainte a fost emoționantă și, totodată, plină de voioșie.

— Cum merg instalațiile?
— Perfect.
— Defecțiuni?
— Nici una.
— Personalul?
— Ce să mai vorbim, coreenii sînt atît de pricepuți! Doar știți că mulți dintre ei sînt „oameni universali".

Tăcerea se așterne pentru cîteva momente și fiecare privește fotografiile, darurile. Nina Burlacu mîngîie un batic de mătase, care cuprinde parcă un întreg cîmp înflorit, un cîmp din altă țară, cu alt cer, cu alte flori și alți oameni. Apoi prin perdeaua lacrimilor ce-i umezesc ochii, prinde a clipi des și povestește: Coreenii, ce minunați oameni! Am plecat din țară cu o teamă îndreptățită. Cum am să mă înțeleg cu ei? Vom reuși să montăm fabrica în timpul propus? Ce va fi acolo?

— Asta pînă am făcut cunoștință cu „oamenii universali" — intervine inginerul Piczek, cu Cio-Cea-Ciu, Li-Gheon-Ho, Kem-Ha-Il și alții. Oameni, aceștia știau de toate, făceau de toate, cu o îndemînare și o ușurință nimitoare. La început o indicație, apoi un semn, în sfîrșit o simplă privire și era îndeajuns ca să înțeleagă perfect despre ce e vorba.

— Ce mai face Abai?
— Kem-Ha-Il, moșul (sau abai, pe limba lor) cum era poreclit, este un om extraordinar. Cînd a fost vorba să execute instalația de ventilație, și-a ridicat șapca pe ceafă, a privit o leacă utilajele, schema, a ascultat liniștit indicațiile și apoi a executat, pentru prima dată în viața lui, lucrările celei mai moderne instalații de acest gen... Și ce lucrări!

— Merita o decorație! exclam entuziasmat.

— A primit-o, n-avea grijă. De altfel, mai avea și altele. Comunistul Kem-Ha-Il este erou al luptelor împotriva agresorilor americani și lișmaniști.

— Toți trei sînt eroi, continuă Nina Burlacu, toți trei și alții și multe femei... Apoi, iar îngîndurată, își șterge roua lacrimilor... Acolo a curs mult sînge și s-au vărsat multe lacrimi. — „Oni" — adică surioară, îmi spuneau femeile coreene, la noi flăcările au ars totul: orașe, sate, păduri, lanuri și oameni, mulți oameni. Avioanele americane vărsau napalm. Știi ce-i napalmul? Nu, mai bine să nu știi niciodată. Orezării, cît vezi cu ochii, au fost arse în cîteva ceasuri și în urmă a rămas doar scrum, cenușă, moarte, foamete... Rămăsesem fără sate, fără copii, fără vetre. Oni, oni, mă îmbrățișau mereu: au venit apoi sovieticii, maghiarii, germanii din răsărit și voi romînii, să ne tămăduiți rănile, să ne faceți vetre, școli, spitale, fabrici... oni dragă...

— Pe noi ne numeau „opa" — adică frate — spune Ion Biri. Eram frați cu inginerul șef Kim-Don-Bon, cu inginerul constructor Cio-Ciu-Hac, cu toți muncitorii. Ne trezeam pe șantier cu muncitori din fabrici, cu colectiviști, cu studenți, elevi, pionieri. Toți tineau să muncească voluntar, ca fabrica să intre în producție la termenul fixat. Dumineca, deobicei, șantierul era un furnicar de oameni, care munceau voioși, cu tragere de inimă.

— Într-o noapte s-au adus brazde, arbuști, flori, iar dimineața, cînd am venit pe șantier, ne-a întîmpinat un parc minunat.

— Asta, odată cu „bună-dimineața", spus de muncitorii coreeni.

— Pe limba lor?

— Nu, pe romînește. Deprinsesem binișor, în special limbajul tehnic în limba coreeană și ne înțelegeam perfect, iar ei ne făceau diferite surprize. Învățau de la specialiștii care studiaseră la noi în țară diferite expresii cu care apoi ne întîmpinau: „ce mai faceți?", „cum vă simțiți la noi?", „sănătate", „noroc". Adesea cîntam și jucam cu ei.

★

Privim nenumăratele fotografii care înfățișează vederi dintr-o țară îndepărtată, cu oameni harnici și viteji. Fiecare imagine evocă locuri, amintiri.

Acolo diminețile sînt liniștite ca o mare fără valuri, ca un lan nesfîrșit, la marginile căruia vîntul s-a oprit în loc. Abia mai tîrziu, înainte de amiază, o pornește hai-hui, suflînd adesea cu tărie toată ziua și toată noaptea, pînă în dimineața următoare, cînd totul este cuprins din nou de farmecul unei liniști binefăcătoare. Iarna este aspră ca la noi, vara fierbinte, iar toamna nespus de îmbelșugată.

Reconstrucția Phenianului — capitala țării — se desfășoară într-un ritm extraordinar. Se construiește zi și noapte folosindu-se în special prefabricatele. Se înalță mereu noi și noi blocuri. Largi bulevarde sînt străjuite de clădiri moderne și minunate parcuri. Coreenii au un deosebit cult pentru verdeață și flori. Pretutindeni se află parcuri, grădini, solarii.

Te-Don-Gan, un rîu de cristal... În țara dimineților liniștite toate rîurile sînt cristaline. În apele lor, curate ca lacrima, se văd pietrele, nisipul și plantele de adîncuri. Stai uimit pe mal și nu te saturi privind în aceste uriașe acvarii naturale zeci de varietăți de pești, care de care mai curioși și împodobiți cu fel de fel de culori.

O piață... tarabele sînt încărcate cu felurite mărfuri, cu fructe multe și neasemuit de mari, cu pește, mult pește. O întinsă plantație de orez. Lucrează tineri școlari. Ei au loturi mari și dau patriei multe tone de orez. Tinerii iau parte activă la reconstrucția țării. Iată un grup de pionieri, mergînd spre școală cu cărămizi în mîini, pentru a construi un nou pavilion în școala lor, care va deveni mai încăpătoare, mai frumoasă.

Locuința unui colectivist. E modestă, dar nespus de curată și luminată electric. În R. P. D. Coreeană aproape că nu există casă fără lumină electrică, țara fiind una dintre cele mai electrificate din lume. Marile baraje din munți furnizează o uriașă cantitate de energie electrică.

R.P.D. Coreeană este a doua țară din lume care obține oxigen și hidrogen pe scară industrială prin electroliza apei, fapt care contribuie din plin la sporirea producției de îngrășăminte pentru agricultură.

Schele, schele, pretutindeni... Țara dimineților liniștite este un vast șantier al muncii constructive.

S. SIGARTĂU

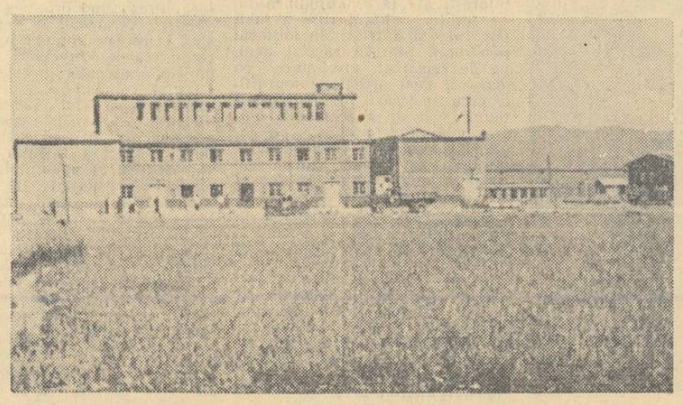

Vedere frontală a fabricii

PRETUTINDENI

CU TABLA de oțel pe care o va produce anual, noul laminor construit la uzina constructoare de mașini grele „Novokramatorsk" din Ucraina ar putea înconjura de cinci ori globul pămîntesc. Acest laminor de mare capacitate va permite laminarea la cald cu o viteză de 15 m/sec. a lingourilor de metal cîntărind pînă la 15,5 tone. Laminorul este destinat uzinei siderurgice Karaganda care se află în curs de construcție în Kazahstan.

●

IN ANGLIA este în curs de fabricare o mașină electrică, capabilă de a parcurge în 3 minute și 40 secunde toate subiectele tratate în „Enciclopedia britanică".

●

DUPĂ îndelungi cercetări, un chimist din Lausanne, a pus la punct „o zăpadă artificială portativă". Ea constă din niște fibre de materie plastică fixate pe o pistă sau pe dale (tot din materie plastică) ce sînt puse pe jos. După ședința de ski, fibrele sînt recuperate cu un aspirator și sportivii pleacă cu pista de ski... sub braț.

●

LA UZINA de automobile din Minsk s-a trecut la ziua de lucru de 7 ore. Cu toate acestea, producția a crescut cu 10 la sută, iar productivitatea, grație modernizării mașinilor-unelte și instalării ansamblurilor automate, a sporit cu circa 15 la sută.

●

MEDICUL englez Dr. Wallis, susține că ouăle sînt un remediu împotriva reumatismului. El a consultat peste 16.000 de persoane și a constatat că mai mulți de jumătate dintre bolnavii de reumatism au consumat puține ouă în viața lor. În ou s-ar găsi o substanță vitaminoasă „cholin", care ar combate reumatismul.

●

ÎN MORMÎNTUL unui rege al Tebei, care a trăit cu 3.700 ani î.e.n., s-a descoperit un bassorelief, reprezentînd un instrument care seamănă foarte bine cu o chitară.

●

LA INSTITUTUL de cercetări pentru construcția de aparataj și de mijloace de automatizare din Tbilisi au fost realizate mașini de calcul pentru reglarea automată a unor procese din furnale.

●

8 VASE de coastă și 2 helicoptere s-au îndreptat către ținutul Tsug-Am (Japonia) pentru că radarurile semnalaseră un obiect suspect zburînd peste valuri. S-a întrerupt, din această cauză, traficul vaselor. Spre surprinderea tuturor forța navală de intervenție a identificat că presupusul obiect suspect era... o meduză uriașă.

●

INTR-UN cimp din Connecticut, un student a descoperit fosilele unui dinosaur care datează din perioada jurasică, adică are o vechime de 170 milioane ani înaintea erei noastre.

●

CANALUL Shropshire Union din Anglia s-a golit ca o cadă obișnuită de baie. Din această cauză, o porțiune de 11 km. a secat punînd într-o situație „penibilă" 1 milion de pești. Pentru recuperarea stricăciunilor sînt necesare 30 mii tone de pămînt. Vinovat de toată această „catastrofă" este un biet șobolan, care a săpat o mică gaură la 33 m. sub nivelul canalului.

●

LA INSTITUTUL de fizică nucleară al Academiei de Științe a R. Cehoslovace a fost analizat proiectul unui nou reactor cehoslovac, care va avea o putere termică de 10.000 kW, de cinci ori mai mult decît primul reactor construit în Cehoslovacia.

●

ALFRED CASPERY din New-York poate fi socotit pe drept cuvînt ca unul dintre cei mai mari filateliști din lume. Colecția de timbre care a rămas după moartea sa a fost evaluată la 2.485 693 dolari.

●

UN CLUB excentric funcționează la Londra. Pentru a „combate" credința că cifra 13 aduce ghinion, acest club practică obiceiuri „curioase". Clubul se compune din 13 membri care se întrunesc la fiecare zi de 13 a lunii. Masa la club se servește la orele 13 și 13 minute. Menu-ul se compune din 13 feluri servit de 13 chelneri. Spre sala clubului, duce o scară cu 13 trepte. Chiria pentru club se plătește numai la data de 13 a lunii. Cu toate acestea, nimeni nu ia în seamă experiențele făcute.

●

COLABORATORII Institutului Agricol din Chișinău, R.S.S. Moldovenească, efectuează de cîțiva ani experiențe de irigare, încălzire și îngrășare subterană a plantațiilor de sfeclă de zahăr, a viilor, a grădinilor de zarzavat. Rezultatele înregistrate au arătat că influențarea pe cale subterană a vieții solului poate determina o creștere substanțială a producției.

●

ÎN R. D. VIETNAM se construiește în prezent un mare sistem de irigație, Bac-Hung-Hai, care va acoperi circa 150.000 de hectare. Prima etapă a acestei mari construcții va fi terminată pînă la 1 mai 1959.

●

OAMENII de știință din Kirghizia au elaborat o metodă cu ajutorul căreia din cărbune brun-brichete termice — se obține un combustibil care nu face... fum.

●

UN CAMION încărcat cu cafea s-a ciocnit la Marsilia cu un camion care transporta lapte. Peste ele a dat și un camion care transporta saci cu zahăr. Încărcătura celor trei vehicole s-a revărsat pe șosea și a dat naștere la o ...cafea cu lapte foarte dulce.

●

LA ÎNTREPRINDEREA „Logarex" din Cesko Budejovice (R. Cehoslovacă) se fabrică rigle de calcul pentru agricultura. Cu ajutorul lor se poate calcula cu ușurință consumul de nutreț al cailor, al vitelor cornute, oilor, porcinelor, etc. Cu ajutorul acestor rigle, cele mai complicate calcule privind hrana animalelor vor putea fi efectuate în cîteva minute.

●

LA INSTITUTUL de piscicultură din Moscova a fost realizat un generator de înaltă frecvență care exclude folosirea plaselor, năvoadelor și a altor unelte de pescuit. Acest generator instalat pe nava trimite în apă impulsii electrice de o anumită frecvență care adorm peștii. Niște pompe instalate pe punte scot apoi peștii din apă.

●

ÎN U.R.S.S. se produc acum 30 tipuri de televizoare și există 60 posturi de emisie. Ultimul tip de televizor, care-și va face curînd apariția pe piață, „Zaria", are 12 lămpi și un ecran mare. Planul pentru anii 1959—1965 prevede construirea a încă 115 centre de emisie și producerea a 18 milioane de televizoare, care vor deservi cel puțin 80 milioane persoane.

●

O COLECȚIE rară deține un englez din Londra. El a colecționat pantaloni de importanță istorică și deține în muzeul personal 2.000 de exemplare. Între altele, se pot vedea pantalonii pe care i-ar fi purtat Napoleon, Ludovic al XIV-lea, Beethoven și Kant.

●

UN MARE magazin alimentar din Londra vinde ouă chinezești, vechi de cel puțin 40 de ani. Ouăle sînt acoperite cu un strat de argilă și de paie care se scot la căldură. Ele sînt foarte bogate în vitamine și au un gust deosebit.

Roza vînturilor

Cronica literară și horoscopul...

La început pămîntenii au refuzat să creadă în existența unei interdependențe între critica literară și horoscopul oamenilor. Au trebuit să apară însă critici literari francezi ca Robert Kemp, Jean Prasteau și Paul Vulliaud, care să confirme prezența acestui curios fenomen...

Și, cum era de așteptat, explicații dintre cele mai năstrușnice au înconjurat uluitoarea descoperire a criticii literare franceze. Unii au crezut că autori ai acestei senzaționale descoperiri ar fi oameni care, cedînd pasiunii lor pentru explorarea spațiului cosmic, s-au apucat să cerceteze și legăturile cauzale dintre bolta cerească și critica literară...

Dezamăgirea a fost însă generală cînd s-a aflat că André Négis — creatorul criticii literare-horoscop, nu este nici savant atomist, nici constructor de astronave sau cercetător de gradul III, ci un obscur scriitor și un critic literar pe care-l poți întîlni zilnic plimbîndu-se pe Bulevardul Saint-Michel din Paris.

Moartea lui Francis Carco, prietenul său din tinerețe, a fost o fericită ocazie pentru criticul nostru de a-și valorifica cunoștințele sale despre lume, astrologie și critică literară. Și, după lungi căutări, îndoieli, calcule trigonometrice și de geometrie spațială, André Négis a întocmit horoscopul celui decedat în monografia literară „Prietenul meu Carco", apărută la Paris.

Gurile rele afirmă că în urma morții prietenului său bietul André Négis și-ar fi pierdut busola și că de atunci mintea-i rătăcește prin cosmos... Iar adepții modernismului au respirat ușurați, susținînd că monotonia criticii literare franceze fusese înfrîntă o dată cu descoperirea criticii-horoscop...

În sfîrșit oamenii cu mintea limpede și de bună credință au văzut în metoda lui André Négis o nouă afirmare a spiritului neștiințific în critica literară franceză, care arată lumii cît de mult s-a adîncit prăpastia decadentismului în cultura occidentală și cît de mult a alunecat aceasta cultură spre exhibiționism și bizarerie...

Și acum să vedem cum „se împacă" critica literară cu astrologia: după un scurt necrolog al celui dispărut, André Négis trece la obiect: să-l ascultăm: „În momentul în care s-a născut scriitorul Francis Carco, planeta Marte se găsea just deasupra capului nou născut. Pruncul era predestinat să aibe un caracter violent și brutal, el avea să fie un om orgolios, vanitos etc..." „Planetele — spune André Négis — erau bine aspectate în noaptea aceea... tricornul Jupiter-Saturn-Uranus nu avea loc decît la zeci de ani o dată pentru a marca geniile lumii"... „Cerul i-a pregătit lui Francis Carco unul dintre cele mai reușite destine și deoarece se născuse în ziua de 3 iulie, la orele 5 dimineața, existau toate semnele care arătau că nou născut era predestinat literelor... Horoscopul acelei zile era favorabil artelor frumoase și indica onoruri sociale pentru cei născuți în această zi, afirmare pe plan social, longevitate etc....",

Critica-horoscop, această puerilă invenție a lui André Négis, a făcut mare zarvă în occident în momentul apariției sale. Adversarii bunului simț jubilau, gîndindu-se la supliciile la care vor supune răbdarea adevăraților oameni de cultură. André Négis, încurajat de o anumită opinie, a început să-și susțină public aberațiile sale. El arată undeva, în cartea dedicată romancierului Carco, că cei născuți în prima jumătate a lunii iulie sînt atrași în mod inevitabil spre crimă și distrugere... Francis Carco face excepție însă de la regula generală, deși s-a mișcat ca scriitor în lumea interlopă a Parisului și a Marsiliei, de unde și-a recrutat eroii săi preferați...

O bețe cruntă, în tovărășia unor boemi, îl aduce pe scriitor în lumea literară a Parisului. Criticul-astrolog găsește că acest chef a fost hotărîtor pentru cariera lui Francis Carco și că această bețe era un semn al marelui destin pe care cerul îl pregătise prietenului său... Nu știm dacă Francis Carco era amețit de băutură cînd a pătruns în lumea literară pariziană, dar este sigur că autorul unei asemenea aserțiuni nu era pe deplin treaz cînd a așternut-o pe hîrtie...

Și, însfîrșit, o ultimă prezicere confirmată: falsul astrolog susține că Francis Carco a fost scriitorul delicvenților și al ocnașilor, pentrucă un străbunic al său a fost întemnițat pentru crimă... cu alte cuvinte simpatia romancierului pentru cei desmoșteniți a fost generată de porniri atavice, prezente în horoscopul zilei de 3 iulie...

După cum se vede, ignoranța și spiritul antiștiințific și-au dat mîna în persoana lui André Négis, pentru a explica personalitatea și opera unui scriitor pe baza corespondențelor întîmplătoare dintre viața acestuia și... horoscopul unei zile.

Există în critica-horoscop ceva amuzant și tragic. Amuzant pentru că te face să nu-ți poți reține rîsul și tragic pentru iraționalismul acestei metode, care arată drumul spre care se îndreaptă literatura în unele țări occidentale. Critica-horoscop, oricît de zgomotos s-ar manifesta, rămîne totuși un semn terestru al crizei de care suferă cultura burgheză din țările occidentale.

G. CUIBUȘ

ARTIȘTII OPEREI DIN VARȘOVIA LA BUCUREȘTI

Cînd am avut prilejul să-i întîlnesc, erau puțin obosiți căci avuseseră o lungă repetiție cu „Carmen" pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. De aceea, știind cît de prețios le era timpul, am mărginit totul la cîteva întrebări al căror răspuns avea să ne aducă unele aspecte ale vieții muzicale varșoviene, ale activității unui teatru meritoriu de operă dintr-o țară prietenă.

Erau *de față toți:* tenorul Franciszek Arno, *binecunoscut peste hotare din turneele sale în Uniunea Sovietică, R. P. Bulgaria, R. P. Ungară, R. Cehoslovacă,* Jadviga Dzikowna, *una dintre cele mai apreciate soprane poloneze, colega ei* Alina Bolechowska, *distinsă cu premiul I la Concursul internațional Bach din 1950 de la Leipzig, mezzosoprana* Krystyna Szezepanska, *al cărei repertoriu cuprinde peste 30 de oratorii, tenorul* Waclaw Domienecki, *pasionat interpret al operei wagneriene, basul* Pawlak, *cîntăreț cu posibilități de a realiza roluri variate care merg de la opera bufă pînă la drama muzicală și* Zygmunt Latoszewski, *dirijor la operele din Varșovia și Gdansk.*

Cu toate că e foarte tînăr, Eugeniusz Libera e director adjunct al operei din Varșovia. „În momentul de față, *ne-a spus el,* se fac pregătiri intense pentru ca să se termine reconstruirea vechii clădiri a operei, distrusă de fasciști. Sperăm că în mai puțin de doi ani, ansamblul operei noastre, care numără aproape 400 de artiști, să poată să-și reia de pildă, acum cîteva zile a avut loc pe scena Operei din Varșovia, premiera pe țară a baletului „Mazeppa" de compozitorul polonez Szeligowsky. În anul viitor vom prezenta o altă lucrare poloneză „Regele Roger" de Szymanovski.

Ne preocupă, de asemenea, colaborarea cu artiștii străini. Concertele date de Oistrah și Menuhin, de Sir John Barbirolli, Ormandy și Roberto Benzi, de Ghilels și Richter, au îmbogățit în anii din urmă viața muzicală poloneză și experiența artiștilor noștri. În zilele acestea, cînd mai sîntem în turneu în țara dvs., pe scena operei din Varșovia cîntă Zenaida Pally, iar ansamblul operei noastre se pregătește să prezinte „Trubadurul" sub conducerea muzicală a dirijorului Egizio Massini.

KRYSTYNA SZEZEPANSKA (Amneris) și EDWARD PAWLAK (marele preot) într-o scenă din opera „Aida".

— *Vorbiți despre clădirea Operei din Varșovia, cu o vechime de mai bine de o sută ani, deci cu o veche tradiție.*

— Firește, *intervine dirijorul Zygmunt Latoszevski,* și mai ales cu o tradiție în creația muzicii de operă. Vă este cunoscut numele compozitorului Stanislav Moniuszko, cu operele sale „Halka", „Conacul cu stafii", „Hrobina". El este cel care a pus bazele operei poloneze și i-a creat genul. Continuatorii lui sînt Wladislaw Zelensky în sec. XIX, iar în secolul nostru Ludomir Lozynsky și Karol Szymanovski, unul dintre cei mai mari compozitori polonezi. Opera din Varșovia a avut în istoria ei cîntăreți de înaltă clasă. Așa a fost Zygmunt Zalevsky, care a cîntat împreună cu Șaliapin pe scena Scalei din Milano.

Acum, *continuă dirijorul Zygmunt Latoszewski,* cu sprijinul puterii populare, viața artistică a Poloniei se dezvoltă cu un avînt nemaiîntîlnit. Dovada cea mai bună: în timp ce înainte de război existau în toată Polonia numai două opere, acum sînt șapte. În aceste teatre, alături de artiști cu experiență, cîntă soliștii noștri tineri. Dar despre asta știu că are de spus cîte ceva soprana Jadwiga Dzikowna, care e și asistentă la Conservatorul din Varșovia.

— Sînt mulți tineri talentați la conservatorul nostru. Interesant este că unele dintre aceste talente au fost descoperite la concursurile muzicale de amatori. Laureați ai acestor concursuri sînt astăzi cîntăreți la operele poloneze. Tinerii noștri soliști vocali au fost distinși deseori și la concursurile internaționale muzicale căci regimul nostru se preocupă intens și de dezvoltarea talentelor muzicale. Așanumita acțiune a audițiilor școlare este foarte răspîndită în R. P. Polonă. Împreună cu filarmonicile din diferitele orașe ale Poloniei, tinerii dau concerte, interpretează fragmente din opere și astfel au posibilitatea să-și îmbogățească repertoriul și să se obișnuiască cu o sală de spectacol, cu publicul. În legătură cu aceasta vreau să scot în evidență și dragostea cu care soliștii operelor noastre au îmbrățișat activitatea de concerte de muzică de cameră, oratorii, sau muzică de operetă.

Timpul trecuse pe nesimțite dar se făcuse tîrziu. Solii operei poloneze aveau înaintea lor încă multe ceasuri de lucru. După operele Aida *și* Faust, *la a căror interpretare își dăduseră din plin concursul, aveau să urmeze spectacolele cu „Carmen", „Cio Cio-San", „Boema". N-am mai pus nici o întrebare dar dirijorul Zygmunt Latoszewski mai vroia să mai spună ceva:*

— Știți, e o mare bucurie pentru mine că mă aflu în Republica Populară Romînă. L-am cunoscut la Paris, de mult, prin 1932 pe marele dvs. George Enescu și am dorit mult apoi să cunosc viața muzicală a țării sale. Am dirijat acum la București „Faust". Aici am întîlnit un ansamblu orchestral și coral de un înalt nivel, soliști valoroși care prilejuiesc tuturor mari satisfacții artistice. Rar am întîlnit orchestre care să știe să cînte un asemenea pianissimo. Mulțumim din inimă colegilor romîni care ne-au primit cu atîta căldură.

Dana MIHAI

TOM ȘI HUCK FĂRĂ TRAVESTI

Imi povestea actrița Lia Pop-Fărcășan:

— Coboram într-o seară, după spectacol, cînd, în fața intrării artiștilor am găsit grupați cîțiva puști, băieți și fete. Și cum era tîrziu și se lăsase frigul — i-am întrebat pe cine așteaptă. *„Pe Tom și pe Huck"*, mi-au răspuns ei dîrdîind și tropăind din picioare — poate de frig, poate de emoție. *„Dar, dragii mei, Tom și Huck au plecat acasă* — le-am răspuns eu, zîmbind. *„Vai tanti, ce mincinoasă ești* — au replicat puștii pe moment. *De cînd stăm aicea n-a ieșit nici un băiețel. Sînt încă sus".*

Relatarea s-a oprit aici. Poanta întîmplării am aflat-o de la altcineva. Neputînd să-i convingă de absența celor doi, Lia Pop-Fărcășan i-a dus pe copii în cabine, i-a pus să privească pe sub masă, în dulapuri și cum jocul devenea tot mai amuzant, peruchiera, aflată și ea acolo, a scos peruca lui Tom și, pe la spate, a aplicat-o pe capul actriței. Ce a urmat, ține însă de domeniul tragicului. Puștii, lipsiți cu totul de sentimente cavalerești și cumplit dezamăgiți de realitatea că Tom este o... femee, s-au năpustit asupra bietei interprete, făcînd-o să regrete — cel puțin pe moment — că n-are vîrsta necesară pentru mănătoare de travesti. Foarte adesea, Joe Indianul se plimbă pe scenă sub chipul unui spaniol surdo-mut, cocoșat și șchiop. Dar această greutate actoricească e de cu totul altă natură. Joe indianul e un bandit periculos, care are nevoie de o mască pentru a nu-și trăda scopurile. Dar masca pe care o poartă nu-i pretinde gesturi care să iasă din caracterul inițial al eroului, din gesturile firești. Celor doi eroi însă, da. Cum să te comporți pe scenă? Dacă-ți vine să-ți pui mîinile în șold? De unde la o femeie gesturile băiețești de a-ți smiorcăi nasul sau de a-ți trage brăcinarii? Sau, cum să dai autenticitate scenei cînd Tom, puștiul care nici n-a împlinit 12 ani, se îndrăgostește, ba mai mult, face pasul hotărîtor, „logodindu-se"? Nu se va rîde în sală? Oamenii maturi ca oamenii maturi, dar copiii, copiii nu pot fi duși de nas. Dacă Mariana Oprescu, interpreta lui Huck, are un stagiu îndelungat de „băiat" (în zece ani de carieră artistică a interpretat doar două roluri de fată), Lia Pop-Fărcășan era la al doilea ei rol băiețesc. Și iat-o pe actriță făcînd vizite la școli, urmărindu-i pe băieți în comportările lor din recreații, ducîndu-se cu ei la cinematografe, urmărindu-le jocurile. Iar Mariana Oprescu, cu toată experiența ei, sau poate tocmai din pricina asta, se plimbă și azi prin culise rătoindu-se la băieți, invitînd fetele la cinematograf — netrădîndu-și rolul nici măcar în pauze.

Mariana Oprescu *(Huck)* și Lia Pop — Fărcășan *(Tom) în travesti*

Fotografia: Mihai POPESCU

În ce măsură băieții aceștia cuceresc simpatia micilor spectatori, în ce măsură îi conving de adevărul ideilor pentru care luptă, în ce măsură îi atrag de partea lor — cu alte cuvinte în ce măsură sînt autentici — ne demonstrează un fapt petrecut cu băiatul actorului Eugen Petrescu, care în piesă joacă rolul unuia dintre acoliții lui Joe Indianul.

După ce a văzut spectacolul, puștiul de vîrsta lui Tom și a lui Huck, a fost întrebat cu cine ține.

— *Cu negrul!* a răspuns el.

— *Deci bandiții trebuie arestați!* a fost el întrebat.

— *Da!*

— *Dar și tatăl tău joacă rolul unui bandit.*

Puștiul a rămas o clipă descumpănit dar pe urmă a concluzionat:

— *Da, dar eu tot cu negrul și cu Tom și cu Huck țin!*

I. DELEANU

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● **MIHAIL JAROV**, artist al poporului din U.R.S.S. a interpretat pînă acum 48 roluri pe ecran și 89 pe scenă. Cu acestea el n-a epuizat însă toate posibilitățile de care dispune pentru interpretarea unei mari varietăți de personaje.

● **„DUNKERQUE"** este titlul unui film englez care reeditează tragedia de la Dunkerque. În acest film, Leslie Norman nu se mărginește numai să reconstituie dezastrul suferit de englezi la Dunkerque, ci prin mici anecdote, care dau de gîndit spectatorului, dezvăluie o serie de aspecte nu lipsite de tîlc ale războiului (Un desen animat, de pildă îl prezintă pe Chamberlain încălțîndu-i cizmele lui Hitler).

● **HENRI DECOIN** turnează acum filmul „De ce vii așa de tîrziu". Interpreții acestui film sînt Michele Morgan, Henri Vidal și Claude Dauphin.

● **NOUL** film al Studioului Central al documentarului din U.R.S.S. consacrat celei de-a 60-a aniversări a întemeierii Teatrului de Artă, se numește **„O artă autentic realistă"**. Filmul evocă, secvență cu secvență, istoria teatrului. Spectatorii au prilejul să-i vadă pe Stanislavschi și Nemirovici-Dancenko, întemeietorii teatrului de artă, și prima sa generație de actori, să asiste la diverse repetiții, să vadă publicul londonez și al Parisului aplaudînd pe artiștii teatrului. Ultima parte a documentarului e consacrată elevilor studioului Teatrului de Artă.

Colectivul de cineaști condus de regizorul I. Posseloski a realizat un film emoționant, iar scenariul lui A. Anastassiev e desăvîrșit pînă la cele mai mici detalii. Foarte reușite sînt imaginile lui O. Reizmann.

● **„NUNTA LUI FIGARO"** va fi cea de-a doua operă clasică ecranizată de Jean Meyer cu artiștii Comediei Franceze (prima a fost „Burghezul gentilom"). Jean Meyer este în prezent în căutarea unui interpret al lui Cherubini, deoarece contrar uzanțelor, el ține ca acest rol să nu fie susținut de o femeie, ci de un tînăr de 15—16 ani.

● **CINEAȘTII** din Cehoslovacia și din Republica Arabă Unită se pregătesc să realizeze coproducția **„Șeherazada"**, după culegerea de basme **„1001 de nopți"**. Scenaristul Blazek se află în prezent în R.A.U., unde lucrează alături de scenaristul egiptean la scenariu. Filmările vor începe în primăvara anului viitor, și vor fi realizate în Egipt (cele exterioare), iar cele de interior în Cehoslovacia.

● **UN COLECTIV** de autori germani, care lucrează la o biografie a regretatului savant Frederic Joliot-Curie, a trecut, în acelaș timp, la întocmirea unui scenariu despre marele om de știință progresist și eminent luptător pentru pace.

● **URIAȘELOR** bogății ale Siberiei le este dedicat documentarul de lung metraj: **„Au plecat în Siberia"**. Regizor: N. Sokolov; operator: B. Jilin.

MUZICALE

● **RECENT**, compozitorul Eugen Kapp, artist al poporului din U.R.S.S. a terminat opera pentru copii **„Poveste de iarnă"**. Aceasta e prima operă de copii din istoria muzicii sovietice estone.

● **UN TÎNĂR** violonist italian, Salvatore Acardo, în vîrstă de 17 ani, a cîștigat premiul internațional de vioară **„Nicolo Paganini"**. La concursul organizat el a executat bucăți din Bach, Mozart sau Paganini.

● **ȘCOALA MUZICALĂ** care a fost creată acum 40 ani la Kolomna, în regiunea Moscovei, la inițiativa lui V. I. Lenin, a luat numele de **„Conservatorul popular"**. Recent aci s-a ridicat o nouă construcție, care are ca scop asigurarea unor condiții mai bune de studiu elevilor. Această construcție cuprinde 27 săli de studiu și o sală de concert. Conservatorul a inițiat de asemenea cursuri pentru copii de vîrstă preșcolară și cursuri pentru adulți.

LITERARE

● **BINECUNOSCUTULUI** scriitor și publicist francez, Georges Soria, i s-a decernat de curînd premiul Ibsen pentru piesa **„Străina în insulă"**. Această piesă înfățișează drama unui englez și a unei cipriote, a căror dragoste e pusă față-n față cu tragedia care sfîșie insula Cipru. Piesa lui Soria a fost solicitată și de direcțiile teatrelor din Praga și Budapesta și va fi montată în stagiunea viitoare la Moscova. Autorului i s-a propus de asemenea și proiectul ecranizării piesei.

● **ÎN FRANȚA** a apărut o nouă colecție, „Mica bibliotecă republicană", care are drept scop publicarea unor materiale scrise în apărarea republicii. Printre primele titluri ale acestei colecții, se numără **„Puterea, în ce scop?"** de H. Juin; **„Eu, mareșalul Bugeaud"**, de P. Kessel; **„Mareșal P..."**, o piesă în trei acte de Georges Arnaud și **„Algeria coloneilor"** (povestiri ale unui martor ocular) de A. P. Lentin.

● **PRIMUL volum al „Istoriei Academiei de științe a U.R.S.S."** a ieșit de sub tipar. Această lucrare, editată în limba rusă, este consacrată istoriei Academiei, începînd de la fondarea ei în 1774, pînă în 1803. Celelalte două volume se află și ele în pregătire.

O SĂRBĂTOARE A CĂRȚII ROMÎNEȘTI

(Urmare din pag. 1-a)

Fotografiile clare și frumos reproduse ilustrează evocări și fragmente din opera și viața marelui scriitor. Iată ulița copilăriei din Pașcani, iată mormîntul părinților. E ceva nostalgic în perspectiva ulicioarei modeste, ceva nespus de trist în simplitatea cimitirului. Rînd pe rînd, în fața ochilor noștri se perindă aspecte din Verșeni satul Profirei Ursache — mama scriitorului, impresionantul ei portret executat de Nelly Stiubei, facsimile, reproduceri de tablouri, chipul învățătorului M. Busuioc, caietul cu notele elevului Mihail Sadoveanu, imagini din țară, ilustrații la diverse opere. Firă cu firă, volumul reușește să sugereze activitatea marelui scriitor, dragostea lui de țară și de oameni, admirația lui față de trecutul istoric pe care l-a evocat cu atîta măiestrie, pasiunea pentru locurile pitorești ale țării, atitudinea lui de scriitor militant care a iubit poporul și a trăit în mijlocul poporului. Sînt în special demne de remarcat, prezentate cu deosebit gust artistic, fotografiile care ilustrează romanul „Baltagul". Cît de sugestivă e umbra baltagului, profilată pe coperta volumului, apoi peisajul țărănesc, cu dulăul culcat pe iarbă și cuvintele scrise deasupra de mîna scriitorului: *„Stăpîne, stăpîne, mai cheamă și-un cîne..."*, Piatra Teiului, satul Sabasa, crucea Talienilor, un exemplar al „Baltagului" ciopîrțit cu toporul de huligani...

Către sfîrșitul volumului îl vedem pe maestrul Sadoveanu alături de conducătorii partidului și guvernului, înconjurat de scriitorii noștri contemporani și de scriitorii de peste graniță, în mijlocul tineretului și al pionierilor. Iar ultima pagină îi înfățișează pe Sadoveanu așa cum e azi, cărunt, dar zîmbitor și plin de viață, privind cu încredere viitorul, rostind parcă fraza de încheiere a volumului: *„Lumina sufletului nostru va luci în apele domesticite, în hidrocentrale electrice și uzine, în grădinițe nesfîrșite, în ogoarele bogate, în holde, în așezările civilizate ale muncitorilor acestui pămînt al patriei noastre"...*

Trebuiește subliniat în special faptul că volumul reușește de minune să prezinte nu personalitatea în sine a scriitorului, limitîndu-se la date strict biografice și la amănunte de ordin intim, ci legătura lui cu țara și poporul care a constituit pentru el izvorul de inspirație. E mai degrabă un album al țării pe care a cîntat-o Sadoveanu.

★

Cel de al doilea volum aflat în librării entuziasmează în deosebi pe iubitorii de artă populară. Prezentînd originea și dezvoltarea ceramicei în țara noastră lucrarea abundă în numeroase planșe în culori, de irepro-șabilă execuție grafică.

Ca și volumul „Aspecte din viața și opera lui Mihail Sadoveanu", *„Ceramica"* scoate în relief pitorescul și frumusețile țării, subliniază talentul și gustul artistic al poporului. Ocupîndu-se în special de creația populară în decursul secolelor XIX și XX, lucrarea oferă fotografii sugestive, care-i crează cititorului o imagine clară a valorii originalului. Așa sînt de pildă figurinele din Oboga, a căror grație nu e cu mult mai prejos de cea a faimoaselor statuete de Tanagra...

★

Iubitorii de cărți trebuie să afle însă că cele două volume de care am vorbit mai sus sînt doar solia acelei sărbători a cărții, care va avea loc în țara noastră între 15—21 decembrie.

În viața bibliofililor va avea loc un eveniment deosebit. Editura de Stat pentru Literatură și Artă va pune în vînzare în librării un volum de versuri ale lui Mihail Eminescu, format mic, pe foiță. Volumul, în genul cunoscutei ediții „Pleiade", va cuprinde opera poetică a lui Eminescu, constituind fără îndoială o mare bucurie atît pentru iubitorii de poezie, cît și pentru bibliofilii țării noastre.

De asemenea, în săptămîna cărții vor apare: o ediție festivă din „POVESTEA VORBEI" a lui *Anton Pann* ilustrată de Eugen Taru, vol. I și II din „SCRIERI ALESE" de *Delavrancea,* cu care E.S.P.L.A. inaugurează noua colecție intitulată „Scriitori romîni", „MARA" lui *Ioan Slavici,* „LETOPISEȚUL ȚĂRII MOLDOVEI" de *Gr. Ureche,* „TEATRUL" lui *Victor Ion Popa.*

Din lucrările scriitorilor noștri contemporani vor apare de asemenea: „RĂDĂCINILE SINT AMARE" de *Zaharia Stancu* și reeditarea romanului „DESCULȚ" de același scriitor, cu ocazia împlinirii a 10 ani de la apariția primei ediții, ediția III-a din „DESFĂȘURAREA" lui *Marin Preda,* „OAMENI ȘI DRAGOSTE" de *Cicerone Theodorescu,* „CUSCRII" și „CINTEC DE DRUMEȚIE" de *Al. I. Ghilia* ș.a.

Fără îndoială, dacă bătrînul Silvestre Bonnard ar nimeri prin librăriile noastre în timpul săptămînii cărții ar avea de răsfoit cu degetele tremurînde multe volume care i-ar satisface înaltele pretenții de vechi și rafinat bibliofil.

D. MIHAIL

Jana Rybarova

În anul 1954, regizorul Vaclav Krska pregătea realizarea filmului *Vîntul argintiu* și era în căutarea unei interprete pentru rolul tinerei Anicka. La o serată a conservatorului din Praga a făcut cunoștință cu o fată de optsprezece ani, cu trupul zvelt și grațios, cu înfățișarea modestă: Jana Rybarova era studentă a secției de dans a conservatorului. Pentru a o interpreta pe ecran pe eroina romanului lui Șramek, Jana Rybarova și-a întrerupt studiile de dans, dar nu și-a schimbat felul de a fi. Gingășia, naivitatea și sinceritatea tinereții erau și trăsăturile eroinei filmului. Succesul fulgerător repurtat cu primul ei rol de film n-a alterat nici el simplitatea și modestia Janei.

Angajată de regizorul Vaclav Krska pentru alte patru filme, tînăra actriță a mai jucat în filmele *Din viața mea (Smetana), Dalibor, Labakan* și *Legenda dragostei* care a început să ruleze ieri pe ecrane. De la un rol la altul, apariițiile Janei demonstrau dezvoltarea unui talent și a unei capacități de dăruire artistică neobișnuite. La absolvirea conservatorului, Jana Rybarova a fost cooptată în colectivul Teatrului realist „Zdenek Nejedly" din Praga. În atmosfera studioasă a acestui teatru, și-au găsit un teren prielnic înclinațiile tinerei actrițe, care depunea pentru elaborarea fiecărui rol o muncă aprofundată.

O moarte tragică a răpit-o pînă pe Jana Rybarova în ziua de 12 februarie 1957, cînd nici nu împlinise 21 de ani. Dispărea o actriță de o sensibilitate rară, lăsînd în urma ei doar silueta gingașelor eroine interpretate de ea pe ecran.

Trei picturi de mare valoare universală descoperite recent la Sibiu

Pinacoteca muzeului Bruckenthal din Sibiu s-a îmbogățit recent cu trei pînze ieșite de mîna unor maeștri ai picturii. Una din aceste pînze a fost descoperită în depozitul muzeului, de muzeograful Teodor Ionescu, șeful secției de pinacoteca. Pictura reprezintă „Cleopatra murind" și era considerată pînă de curînd ca fiind lucrarea unui anonim olandez. Scoasă la lumină și examinată, s-a descoperit iscălitura lui Van Dyck. Autenticitatea pînzei a fost confirmată de specialistul Leo van Puyvelde din Bruxelles. Într-adevăr, în arhivele din Bruxelles există scrisorile unui negustor de arte Schud, în care el vorbea despre această pînză pe care o trimisese la Viena. Se presupune că baronul Bruckenthal, care făcea dese călătorii la Viena, a achiziționat-o acolo. Pictura nu este datată dar se pare că a fost lucrată la Genova, în faza italiană a pictorului. (1625—1630).

Același specialist a autentificat în urmă cu cîteva săptămîni două pînze reprezentînd pe Ignatius de Loyola și Franciscus Xaverius, ca aparținînd lui Peter Paul Rubens. Pînzele considerate pînă de curînd „anonime" se găsesc în pinacoteca muzeului Bruckenthal.

CITITORII ÎNTREABĂ „MAGAZIN" RĂSPUNDE

SANDU MUNTEANU — Iași: Amănunte despre Raj Kapoor, ca și fotografia lui, le găsiți în nr. 15/1958 al revistei „Magazin", publicate cu prilejul vizitei pe care a făcut-o în țara noastră popularul cineast indian. Este dificil să înșirăm toate filmele în care a jucat, întrucît, pe lîngă producțiile studioului Raj Kapoor, în care deține rolul principal și regia, ca actor a jucat și în producții ale altor case de filme indiene. Despre Nargis vă putem da următoarele date: o cheamă Fatima Rashid, pseudonimul ei Nargis însemnînd în limba indiană „floare albă". Este fiica unui medic și a actriței și cîntăreței, devenită celebră, Taddanbai. Și-a început cariera într-o serie de filme pentru copii. Pînă acum a jucat în mai mult de 40 de filme. A obținut un strălucit succes cu „Focul" și apoi cu „Ploaia" unde a apărut pentru prima oară alături de Raj Kapoor într-un cuplu devenit popular. Recent a interpretat rolul Ciampi în coproducția sovieto-indiană „Călătorie peste trei mări". Este căsătorită cu binecunoscutul actor indian Sunil Dutt.

Rolul lui Bessonov din filmul „Surorile" este interpretat de V. Davidov. Pentru celelalte răspunsuri, urmăriți „poșta redacției".

LADISLAU MALUȘINSKI — Timișoara: Regizorului Gh. Turcu îi puteți scrie pe adresa studioului de filme artistice „București" — Piața Scînteii 1. Mulțumim pentru aprecierile și criticile la adresa revistei noastre. Vă promitem că vom ține seamă de ele.

Vreau să știu!

Răspunsuri la întrebările cititorilor

Inaugurăm azi o rubrică nouă, sugerată de unii dintre cititorii noștri, care ne-au trimis dealtfel și o serie de întrebări de interes larg. Am socotit că aceste întrebări, care se referă la o sumedenie de aspecte ale construcției economice și de stat din țara noastră, la problemele revoluției noastre culturale și la cele mai actuale aspecte ale vieții internaționale, merită toată atenția. Am solicitat de aceea colaborarea unor oameni competenți, care să dea cititorilor noștri lămuririle cerute. Publicăm, așadar, azi, primele întrebări și primele răspunsuri la rubrica noastră: „VREAU SĂ ȘTIU!"

Urmăresc cu atenție și cu interes veștile apărute în presă în legătură cu construcția noii fabrici de relon din Săvinești. Rog redacția revistei „MAGAZIN" să-mi răspundă ce produse vor fi fabricate de către această întreprindere.

I. MATEESCU — Timișoara

Fabrica de relon de la Săvinești va intra în producție la începutul anului 1959, cînd va începe să livreze industriei textile o gamă variată de fibre și fire.

Între timp, se fac intense pregătiri la întreprinderile din sectorul mătăsii, tricotajelor, bumbacului și liniei, pentru crearea condițiilor necesare de prelucrare, astfel ca produsele ce se vor pune în consum să corespundă din punct de vedere calitativ pretențiilor consumatorilor. Tehnologia de prelucrare a fost pusă la punct de Institutul de Cercetări Textile, elaborîndu-se în acest sens norme tehnologice și de control a calității, foarte riguroase.

În prezent, întreprinderile industriei textile, în colaborare cu Institutul de Cercetări, lucrează la crearea prototipurilor de articole din fibre și fire relon.

Față de aceste măsuri luate există o garanție deplină că produsele ce vor fi puse în consum, vor fi, din punct de vedere estetic, al solidității culorilor și confecției, la nivelul producției țărilor cu experiență îndelungată în această direcție.

Vor fi fabricate în 1959 următoarele articole de larg consum: lingerie tricotată pentru femei, cu garnituri variate de dantele, broderii, pliseuri; jupoane cu broderii și diverse garnituri; imprimeuri pentru rochii; țesături uni și brodate pentru bluze, în parte confecționate; țesături în diverse culori pentru baloneze, care parțial vor fi confecționate și livrate în pliuri ușoare; ciorapi pentru femei de 15 den (cristal) și de 30 den (trateur); ciorapi pentru copii și pentru bărbați din fire supraelastice; ciorapi pentru bărbați, din fire de bumbac însă cu vîrful și călcîiul întărite cu fire relon; ciorapi pentru copii, din bumbac cu un conținut de 30% fire relon; slipuri și costume de baie din fire supraelastice; stofe de lînă pentru uniforme diverse, ce vor conține 15—20% fibre relon; plușuri pentru tapițerii; covoare tip persan (Tornay); imitație de blănuri — tip urson; haine de protecție pentru mineri, constructori, metalurgiști, din bumbac cu un conținut de 30% fibre relon; căptușeală pentru confecționarea încălțămintei, din bumbac cu 30% fibre relon în amestec; diverse articole de pasmanterie: panglici, șireturi, dantele.

În afara acestor articole de larg consum, vor fi produse și unele articole de uz tehnic, cum sînt: diverse tipuri de benzi de transport, șnururi, plase de pescuit, inserții pentru articole de cauciuc (furtune, curele etc.).

În general, fibrele și firele relon au o durabilitate extrem de mare în comparație cu alte materii prime textile.

Astfel, lingeria pentru femei este de 5—6 ori mai durabilă decît cea din bemberg; ciorapii întăriți la vîrf și călcîi cu fire relon sînt de 2—3 ori mai durabili decît cei din bumbac simplu; covoarele din fibre relon de 10—12 ori mai rezistente; hainele de protecție cu 30% fibre în amestec de 2 ori mai rezistente; stofele de uniformă ce conțin 15—20% fibre relon, de asemenea de 2 ori mai rezistente decît cele obișnuite.

Această proprietate, deosebit de importantă, de a mări durabilitatea produselor, va aduce importante avantaje economice consumatorilor, în afară de avantajele calitative.

Toate produsele vor fi puse în consum cu ambalaje estetice și cu instrucțiuni de întreținere care vor trebui să fie respectate de consumatori, pentruca obiectul să-și păstreze aspectul, forma și nivelul calitativ inițial.

Ing. S. RĂDULESCU
Director al Institutului de cercetări textile

Cititorul TUDOR MARIN, pensionar din București, ne întreabă ce este medicamentul H_3 despre care a auzit că se folosește împotriva îmbătrînirii, în ce cazuri se folosește și cum se poate obține. Ne-am adresat Institutului de Geriatrie de unde am primit următorul răspuns

H3 este un medicament injectabil preparat dintr-o novocaină modificată, și realizat prima dată la Institutul de Geriatrie încă din anul 1950. Timp de 8 ani el a fost continuu experimentat pe un număr de 7.600 pacienți. Recent, Ministerul Petrolului și Chimiei a luat asupra sa sarcina producerii medicamentului, care este solicitat atît în țară cît și în străinătate. H3 se folosește în tratamentul fenomenelor de îmbătrînire, în prevenirea bătrîneții, mai ales în formele de îmbătrînire precoce, în astenii fizice și psihice, mărind forța musculară și intelectuală. Experiențele făcute în Institut au demonstrat că H3 este eficace chiar într-o serie de boli ale sistemului nervos și ale pielii: arterio-scleroze cerebrale, parkinsonul senil, spasme cerebrale, sechele post-hemiplegice etc. H3 stimulează creșterea părului în special în cazuri de alopecie (căderea difuză a părului) mai puțin în calviție (chelie) și este activ în ulcerul trofic, gastro-duodenal, boli de piele (psoriazis, exeme, etc.) așa numite neurodermite, afecțiuni în producerea cărora joacă rol sistemul nervos.

H3 nu se poate administra fără consultația și indicația medicului.

În cadrul Institutului există o policlinică în care se acordă consultații și se fac tratamente cu acest medicament. Recent, în cadrul Institutului s-a deschis și un cabinet special cu plată în care consultă cadre cu o pregătire profesională superioară.

Cititorul L. ALEXANDRESCU din Cluj ne întreabă de ce nu pot fi recepționate emisiunile de televiziune ale stației noastre în orașul lui, și cum se explică totuși recepționarea spontană și de scurtă durată a unor emisiuni transmise de stații aflate la mii și mii de kilometri depărtare, ca Moscova, Roma etc.

Întrebarea dvs. a pornit probabil de la faptul că emisiunile de radio ale unor stații aflate la mii de kilometri depărtare de orașul dvs. pot fi ascultate cu ușurință, iar cele de televiziune emise de stația noastră din București, nu. Cum pot fi parcurse distanțele atît de ușor în cazul emisiunilor de radio și nu și în cazul celor de televiziune?

Explicația este simplă. În cazul emisiunilor de radio, distanțele pot fi ușor parcurse, pentru că undele de radio zboară în spațiu cu o viteză uluitoare — 300.000 de kilometri pe secundă. Închipuiți-vă ce mare este această viteză, ținînd seama de faptul că avioanele ultrarapide, supersonice, zboară doar cu 330 de metri pe secundă — viteza sunetului! Așa dar, iată de ce puteți asculta cu ușurință, aproape în aceiași fracțiune de secundă, emisiunile stațiilor de radio din Londra, Pekin, Moscova sau Roma.

De ce n-ar putea fi recepționate cu aceiași ușurință și emisiunile stațiilor de televiziune? Oare ele nu funcționează tot pe principiul undelor? Ba da. Există însă o deosebire. În emiterea programelor de televiziune se folosesc undele nu lungi, nici medii și nici scurte, ci ultrascurte. Ori, undele ultrascurte se propagă în linie dreaptă, în limita vizibilității directe, adică pînă la orizont. Din această cauză emisiunile stațiilor de televiziune nu se întind dincolo de linia orizontului, recepționarea lor fiind limitată pînă la aproximativ 60—70 km.

Deci este clar că datorită principiilor care stau la baza funcționării lor, emisiunile de televiziune nu se pot răspîndi la o mare distanță ca cele de radio. Este poate cea mai grea problemă a televiziunii, care face obiectul multor cercetări. Și totuși aceste limite pot fi într-o oarecare măsură corectate, prin folosirea la recepție a unor antene speciale, cu multe elemente și cu amplificatori de antenă care măresc raza de recepție pînă la 80 de km. În cazul dvs. însă chiar și cu aceste antene speciale nu veți putea recepționa emisiunile stației de televiziune din București fără construirea unei stații de retransmitere.

Problema măririi razei de acțiune a unui post de televiziune stă în atenția cercetătorilor din acest domeniu încă de la primii pași ai televiziunii. Pînă acum au fost găsite mai multe soluții în ceea ce privește retransmisia emisiunilor televizate. Sînt cunoscute metodele de retransmitere prin cabluri coaxiale și herțiene. Au mai fost făcute încercări pentru retransmiterea emisiunilor de televiziune prin folosirea unuia sau a mai multor avioane, cît și a unor corpuri foarte depărtate de pămînt, cum sînt planetele — care de obicei au proprietatea că reflectă undele ultrascurte — și în ultimul timp a unor sateliți artificiali ai pămîntului trimiși în spațiul cosmic cu ajutorul rachetelor teleghidate, soluție propusă de Pavel Vasilievici Smakov, din Leningrad, cunoscut om de știință în Uniunea Sovietică.

În privința recepționării sporadice a emisiunilor unor stații de televiziune aflate la mii de kilometri depărtare, iată ce se poate spune: există posibilitatea unor astfel de recepții, dar aceasta numai în cazul unor condițiuni atmosferice deosebite. (Aceste recepții nu sînt însă de calitate corespunzătoare și nu au stabilitate). La Praga, în Olanda, Belgia, au fost recepționate, de pildă, emisiuni ale Centrului de Televiziune din Moscova. Chiar și în țara noastră au fost recepționate emisiuni ale unor stații din Roma.

Dar acestea sînt cazuri rare, cu totul sporadice. În orașul dvs. recepționarea emisiunilor stației noastre de televiziune din București este posibilă numai prin construirea unor stații de retransmitere sau prin adaptarea unor soluții de retransmitere amintite mai sus, în vederea lărgirii razei de propagare a emisiunilor televizate.

Ing. M. RUSSU
De la Studioul de televiziune — București.

COLȚUL DISCOFILULUI

Dintre cele mai recente impresări de muzică simfonică românească realizate de „Electrecord" citățm:

Simfonia I-a de Enescu, în interpretarea Orchestrei Filarmonice de Stat „George Enescu", dirijată de George Georgescu, Suita simfonică „In Munții Apuseni" de Marțian Negrea și Concertul pentru flaut și orchestră de Ludovic Feldmann, în interpretarea Orchestrei Simfonice a Cinematografiei dirijată de Mircea Cristescu (solo flaut N. Alexandru).

S-au imprimat și o serie de piese de muzică de cameră de compozitori romîni printre care: Patru novelete pentru cvartet de coarde și pian de Mihail Andricu, Preludiul și allegro scherzando pentru cvartet de coarde și harfă de Alfred Mendelsohn și Lieduri de Mihail Jora, Paul Constantinescu, Tudor Ciortea, Zeno Vancea și Paul Ielescu.

S-au mai imprimat patru arii din opereta „Lăsați-mă să cînt" de Gherase Dendrino interpretate de Ion Dacian și Cornelia Gavrilescu acompaniați de Orchestra Simfonică Radio dirijată de Iosif Conta.

Chimio-terapia cancerului —

o nouă metodă de tratament

Interviul nostru cu conf. dr. O. COSTĂCHEL directorul Institutului Oncologic din Capitală

Între 18 și 22 noiembrie a.c. s-a desfășurat la Moscova congresul unional de coordonare de chimio-terapia cancerului. Au participat invitați din țările de democrație populară și din R. F. Germană și peste 300 de delegați din cele mai mari Institute de Chimie ale Uniunii Sovietice. Țara noastră a fost reprezentată de către tov. conf. dr. O. COSTACHEL, directorul Institutului Oncologic din Capitală.

Colaboratoarea noastră Alice Mihalcea i-a solicitat un interviu cu privire la problemele discutate în cadrul congresului, îndată după înapoierea în țară.

— Pentru început vă rugăm să traduceți pentru cititorii noștri termenul „CHIMIO-TERAPIA CANCERULUI".

— Este vorba despre tratamentul cancerului cu anumite medicamente. La Congres s-au prezentat și discutat noi medicamente pentru tratarea acestei boli.

— Vorbiți-ne, vă rugăm, despre lucrările congresului.

— Lucrările congresului au arătat extinderea foarte largă pe care a căpătat-o acest nou mijloc de tratament al cancerului. Pentru anul viitor s-a stabilit în Uniunea Sovietică sintetizarea (prepararea experimentală) a peste cîteva mii de substanțe. Aceasta arată ce mare importanță se acordă în Uniunea Sovietică chimio-terapiei cancerului. Cu ajutorul unuia din medicamentele recent sintetizate, „SARCOLIZINA", s-au obținut rezultate importante în cele mai variate localizări ale cancerului, ceea ce a determinat fabricarea pe scară industrială și exportarea sa în mari cantități.

O mare importanță se acordă în Uniunea Sovietică tratamentelor hormonale în cancerele așa-zise hormonal-dependente (în special al cancerul de sîn), care au dat unele rezultate pozitive.

— Tratamentul cancerului cu medicamente s-a utilizat, după cîte îmi amintesc, destul de puțin pînă azi.

— Pînă de curînd rezultatele obținute de chimio-terapia cancerului au fost aproape total descurajatoare, mai ales în formele epiteliale (tub digestiv, uter, sîn etc.), care constituie cam 80 la sută din totalul cazurilor de cancer. Pentru prima dată, cu ajutorul noului preparat „SARCOLIZINA" și al altor preparate, s-a început a se obține rezultate și în formele epiteliale, în special în cancerul ovarian. Pe baza acestor rezultate, care înainte cu cîțiva ani erau imposibile, se desfășoară în momentul de față în Uniunea Sovietică și în restul lumii, o muncă extraordinar de intensă în vederea sintetizării a cîteva zeci de mii de preparate noi, care să mărească eficacitatea celor existente, să prelungească durata rezultatelor favorabile obținute. Au reieșit clar, din discuțiile purtate la congres, perspectivele cu totul excepționale pe care le are chimio-terapia cancerului. De unde înainte se foloseau unul sau două medicamente pentru toate formele de cancer, în momentul de față există 15—20 substanțe care-și au indicația lor specifică în tratamentul unor forme de cancer.

— Medicamentele de care vorbiți se folosesc și în profilaxia acestei boli?

— Una din perspectivele cele mai importante ale chimio-terapiei este chimio-profilaxia. Se experimentează, în momentul de față, chimio-profilaxia după intervenții chirurgicale și după radio-terapie.

— Care a fost aportul țării noastre la Congres?

— Noi am prezentat cîteva metode noi de chimio-terapie protejată, care au fost apreciate în mod deosebit și care vor fi experimentate și în Uniunea Sovietică.

— Ce se face la noi în țară pe linia chimio-terapiei cancerului?

— La Institutul de cercetări chimice al Ministerului Petrolului și Chimiei, la Institutul de cercetări chimico-farmaceutice al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale și la Institutul de Chimie al Academiei R.P.R. (acad. prof. Nenițescu) — unde s-a realizat recent sinteza sarcolizinei care se folosește azi în Institutul de Oncologie — se lucrează la sinteti-zarea unui număr de substanțe noi în chimio-terapia cancerului care vor fi experimentate în Institutul de Oncologie. Se studiază de altfel înființarea — în cadrul acestui institut — al unui laborator de sinteză organică, pentru sintezele necesare pe parcursul cercetărilor.

— Deci concluziile în ce privește tratamentul cu anumite medicamente sînt favorabile?

— Se poate afirma că în momentul de față chimio-terapia are cel mai rapid ritm de progres, ca mijloc de tratament. Ea tinde să ajungă din urmă, ca importanță, și să completeze tratamentul radio-terapic și chirurgical. Pînă de curînd chimio-terapia era un adjuvant al celor două metode. Astăzi ea se aplică singură într-un număr tot mai mare de cazuri, ceea ce demonstrează progresul real făcut în acest domeniu de tratamentul chimio-terapic.

Sus: Iolanda Puorro și copilașii ei. Pe măsuță este culcată micuța Tereza, eroina întîmplării; jos: leul Flores.

O ÎNTÎMPLARE CU TOTUL NEOBIȘNUITĂ

Cînd va fi mare, micuța Tereza Puorro, azi în vîrstă de 2 luni, va afla că a trăit o aventură extraordinară, care ar fi putut s-o coste viața. Iată faptele, așa cum au fost ele relatate de presa italiană.

Într-o localitate din Vighizzolo, în Italia, a sosit zilele trecute, în turneu, un circ. Într-o dimineață, trei lei din menajeria circului au scăpat din cușcă din neatenția paznicilor și au pornit-o, făloși, pe străzile orașului. S-a dat alarma și doi din cei trei lei au fost prinși și readuși în cușcă. Cel mai bătrîn și cel mai fioros dintre lei, Flores, a reușit însă să scape. El a intrat în curtea unui bloc și, spărgînd un geam cu labele, a pătruns în bucătăria familiei Puorro, a speriat-o în asemenea măsură pe gospodină, încît aceasta a fugit din încăpere trăgînd după ea doi din copilașii ei, dar uitîndu-l, culcat pe o masă, pe cel mai mic, micuța Tereza.

Leul s-a așezat cuminte lîngă masă, și-a așezat capul lîngă căpătîiul fetiței care dormea liniștită și a încălzit-o cu răsuflarea lui. Abia după o oră îmblînzitorul leului a descoperit urma animalului și a reușit să-l convingă să-și părăsească noul culcuș și să se înapoieze în cușca lui de la circ.

Cînd animalul a plecat de lîngă ea, micuța Tereza s-a trezit și a început să plîngă...

Telefoto

Savantul sovietic N. Kozîrev, doctor în științe fizico-matematice, a efectuat de la observatorul astrofizic din Crimeea observații asupra reliefului Lunii. Fotografiile realizate cu acest prilej i-au permis să tragă concluzia că în craterul Alfons a avut loc o erupție vulcanică. Imaginea pe care o publicăm este o telefotografie transmisă de agenția „TASS" pentru „Agerpress"

Trăind în secolul sateliților, al avioanelor supersonice și al energiei nucleare, lucruri care înainte ni se păreau imposibil de realizat sau țineau de domeniul fantasticului, au devenit astăzi realitate făcîndu-ne viața mai plăcută, mai ușoară. Ne-am obișnuit într-atîta cu aceste descoperiri științifice încît nu ne mai mirăm cînd auzim o melodie transmisă de la mii de km. sau urmărim un film la televizor. După cum nu sîntem surprinși, cînd, zi de zi, în drumul nostru spre locul de muncă, frunzărind ziarul preferat, observăm oglindite în imagini marile evenimente internaționale, descoperirile epocale sau faptele deosebite întîmplate cu cîteva ore mai înainte în cine știe ce colț al globului pămîntesc.

Ca o adevărată oglindă fermecată, ziarul ne face să participăm la toate manifestările mai importante la ordinea zilei. Copii fiind, am auzit povestea acelei oglinzi care vedea la mari depărtări și iată că astăzi ea s-a transpus în realitate.

Dacă am putut vedea în ziarele din 8 noiembrie, fotografii de la mărețaa demonstrație de la Moscova, precum în alte zile am putut privi fotografii de la alte manifestări politice, culturale sau sportive, aceasta se explică tocmai prin existența aparatajului care permite transmiterea fotografiilor la distanță.

Micul text, compus din trei cuvinte scrise cu litere mărunte dedesubtul imaginilor — TELEFOTO TASS-AGERPRES sau TELEFOTO CETEKA-AGERPRES — indică sursa de obținere a fotografiilor.

Geniala invenție a savantului rus A. Stoletov, care acum 70 de ani a descoperit celula fotoelectrică stă la baza telefotografiei. Primul aparat de transmitere și recepție a fotografiilor de la distanță folosea numai rețeaua telefonică (belinograful folosit și la noi în țară), însă imaginile nu erau dintre cele mai bune. Cu timpul, ele au fost perfecționate, reușindu-se obținerea unor fotografii clare din orice colț al globului, folosindu-se și de ajutorul undelor hertziene.

Programe fixe de emisie și recepție

Așa precum toate posturile de radio și televiziune din lume au un program anunțat din vreme pentru ca publicul să cunoască și să poată urmări ceea ce-i place, tot astfel agențiile de presă emit fotografii pe anumite lungimi de undă. De exemplu agenția TASS transmite zilnic patru fotografii între orele 11,30 — 13,00, agenția „China Nouă" la orele 15,00, Ceteka (R. Cehoslovacă) la orele 14,00 iar agenția noastră de presă — Agerpres — la orele 15,00. Fotografiile se imprimă direct pe hîrtia fotografică, care de obicei are formatul 16,5 pe 22,5 cm. iar dacă sînt mai mici se pot face pe această dimensiune două sau patru imagini.

Alo Moscova, Praga, Berlin, Paris...

Cînd se întîmplă un eveniment important în străinătate și agenția vrea să obțină o fotografie, se ia legătura telefonică cu centrala, care pune aparatul în circuit cu operatorul din țara respectivă. Atunci se aude vocea acestuia, care chiar de la locul lui de muncă, stă de vorbă cu cel din Moscova, Pekin sau Praga prin microfon și difuzor și-l roagă să-i transmită imaginea de care are nevoie. La timpul fixat aparatul este pregătit să recepționeze fotografia comandată. Pînă în prezent, agenția noastră a transmis și primit sute și sute de astfel de fotografii în și din toate țările lumii.

La orele 11,30, cînd transmitea TASS-ul, diverse semnale electrice m-au făcut atent. Primul semnal pune de acord viteza de rotație a motorului de la aparatul care recepționează cu cel ce emite. Al doilea este „de reglaj" pentru nivel al semnalelor, alb și negru iar al treilea „de fază" adică locul care marchează marginea fotografiei, respectiv la recepție, marginea hîrtiei fotosensibile.

La emisie fotografia este înfășurată pe un cilindru, care este în permanență rotație. Un bec electric proiectează, printr-un sistem optic, o rază de lumină pe fotografia în rotație. În funcție de punctul de pe fotografie care este alb, cenușiu sau negru, raza de lumină va fi reflectată mai mult sau mai puțin pe două celule fotoelectrice, care transformă aceste impulsii luminoase în semnale electrice. Amplificate și corectate, acestea se transmit prin radioemițători sau prin circuite telefonice. La recepție, hîrtia fotosensibilă este înfășurată pe un cilindru și introdusă într-un tambur obscur. O fantă îngustă permite impresionarea hîrtiei fotosensibile și astfel în decurs de 15 minute fotografia este gata.

Vitezele de rotație ale tamburului sînt de 60, 90 și 120 ture pe minut. De multe ori din cauza condițiilor neprielnice de propagare atmosferică, fotografiile ies bruiate. Dacă semnalul de lază nu corespunde, fotografierea în loc să înceapă de la margine începe din alt punct și imaginea este trunchiată.

Agenția noastră de presă are și telefoto portabile, care sînt mai mici, putînd fi duse în două valize de către operatorii speciali însărcinați să plece în provincie atunci cînd au loc evenimente importante. Astfel s-au primit la centrală fotografii ale diferitelor evenimente ce au avut loc în diferite orașe din țara noastră.

Aparatele telefoto au și alte întrebuințări. Ele sînt, de exemplu, folosite în străinătate pentru transmitere de hărți, documente, etc.

Unul din operatori înainte de începerea emisiei.

Iată deci cum micul text — „TELEFOTO - TASS - AGERPRES" pus sub fotografia care ne interesează — arată că imaginea a străbătut cu o viteză uimitoare distanța Moscova — București, a poposit în marele Palat al Culturii — „Casa Scînteii" și apoi s-a transformat în cliseul pe care-l vedem în ziar.

S. SAVEANU

Nucleul pămîntului

Savantul sovietic Evgheni Fedorov și unul dintre cei mai de seamă geofizicieni englezi, Harold Jeffreys, au ajuns la concluzia că nucleul pămîntului se află în stare lichidă și el începe la o adîncime de 3000 km. (aproximativ jumătate din raza globului pămîntesc). Lucrarea lor — exemplu de colaborare internațională fructuoasă între oamenii de știință — coincide perfect cu rezultatele cercetărilor seismice și confirmă presupunerile cunoscuților savanți ruși Nikolai Jukovski și Fedor Slutki, care au creat, la sfîrșitul secolului al XIX-lea o teorie exactă a mișcării pămîntului cu nucleu lichid.

În urma concluziilor celor doi savanți, se poate spune că teoria nucleului lichid al pămîntului a fost demonstrată.

Atlase naționale

Prin atlase naționale se înțeleg atlasele geografice complexe ale diferitelor țări, protectorate, colonii. Întocmirea atlaselor naționale face parte din sarcinile principale ale geografiei contemporane.

În perioada dintre primul și cel de-al doilea război mondial, s-au publicat o serie de atlase care puteau fi incluse în categoria celor naționale: „Atlasul Finlandei" ediția a III-a (1925—1928), întocmit de Societatea geografică finlandeză, „Atlasul Egiptului" (1928), „Atlasul Republicii Cehoslovace" (1935) publicat de Academia de Științe Cehoslovacă sub egida Ministerului de Externe.

Printre cele mai remarcabile atlase naționale figurează și „Marele Atlas Sovietic al lumii" (vol. I, 1937; vol. II, 1940).

În momentul de față sînt în curs de apariție următoarele atlase: în Europa — „Atlasul Belgiei" care a început să se publice din anul 1951 de către Comitetul național de geografie; „Atlasul Franței", început din anul 1953; „Atlasul Suediei" început din 1953 etc.

Întocmirea atlaselor naționale este extrem de complicată; de aceea, guvernul Indiei hotărînd întocmirea unui atlas național al țării a organizat consultații internaționale la care au fost invitați geografi din Uniunea Sovietică, Franța, Anglia și Australia.

Știința și viața

TROLEIFONUL

Inginerii Ryszard Skrzydlo și Jorzy Pilch Kowalczky, de la Institutul central de cercetări în domeniul industriei miniere de la Katowice, au realizat prototipul unui aparat numit „troleifon". Acesta este un telefon în care impulsiile electrice se propagă la o tensiune înaltă. Invenția are o mare importanță întrucît permite reducerea prețului de cost al instalației telefonice. Nu mai este nevoie de o linie telefonică specială, convorbirile putînd avea loc din orice punct unde a fost conectat troleifonul.

Troleifonul este construit pentru nevoile exploatărilor miniere; de asemenea el poate fi folosit în electrocare, în trenurile electrice, precum și în numeroase întreprinderi industriale.

Un nou material de construcții — masele plastice armate

Masele plastice își extind neîncetat domeniul extrem de vast în care sînt folosite cu mult succes. Iată de pildă un nou material de construcție — masele plastice armate — o combinație dintr-o rășină sintetică (policlorura de vinil etc.) și o umplutură de armare — de cele mai multe ori fibre de sticlă, dar și azbest sau fibre naturale și artificiale.

Masele plastice armate se prelucrează ușor (pot fi ajustate și tăiate cu fierăstrăul) și pot fi modelate cu ușurință, permițînd fabricarea pieselor complicate. Ele, au o mare rezistență la coroziune, o rezistență mecanică înaltă comparabilă cu cea a oțelului, o greutate specifică mică — de 5 ori mai mică decît a oțelului și de 1,5 ori mai mică decît a duraluminiului. Folosirea maselor plastice armate asigură o reducere importantă a greutății diferitelor construcții. Domeniul lor de aplicare este extrem de vast și de variat.

Acest nou material de construcție poate fi folosit în cele mai variate ramuri ale industriei, precum și la fabricarea bunurilor de larg consum; prin folosirea lor se obțin avantaje economice importante și se îmbunătățesc totodată condițiile de muncă.

La ce lucrează savanții sovietici

Consiliul științific al Institutului de fiziologie „I. Pavlov" al Academiei de Științe a U.R.S.S., a dezbătut planul de activitate al colectivului științific pe 1959.

În cele 28 de secții și laboratoare ale acestui important centru al științei fiziologice sovietice, vor fi studiate 200 de teme științifice legate de dezvoltarea învățăturii lui I. Pavlov în domeniul evoluției animalelor și a omului, în domeniul legilor fundamentale ale activității nervoase superioare, corelația dintre scoarța cerebrală și organele interne. Toate aceste probleme au o importanță practică pentru medicină, biologie, agricultură.

Vor lua o mare extindere cercetările clinice efectuate pe om. Laboratorul de radiologie, recent creat pentru studiul acțiunii radiației ionizante asupra metabolismului în sistemul nervos și activitatea țesutului nervos va desfășura de asemenea o amplă activitate.

O mare extindere o va lua de asemenea activitatea de expediție. Fiziologii se vor deplasa în Caucaz și în Pamir, unde vor studia problemele de adaptare a animalelor la viața la mari altitudini.

Cercetări de mare importanță pentru știință și practică vor fi efectuate de către participanții expediției științifice care își vor desfășura munca la întreprinderile de prelucrare a peștelui din Kura și de la alte bazine de apă. În rezervațiile din Peciora-Iligîsk, expediția va studia procesul de domesticire a elanilor.

Știați că...

...în Brazilia și Antile trăiesc niște licurici care dau o lumină atît de puternică, încît indigenii îi folosesc (ținuți în sticle) la iluminatul colibelor lor?

...numerele 888, 777, 666, 555, 444, 333, 222 și 111 se pot împărți în mod egal la două numere? (37 și 3).

...o sticlă, conținînd un mesaj al unei expediții oceanografice și aruncată în mare în anul 1903, a fost descoperită nu de mult în Noua Zeelandă?

...Daniel de Foe, autorul celebrului roman „Robinson Crusoe" s-a inspirat din aventurile unui marinar englez Alexandr Salkirk care, după un naufragiu, a trăit timp de 4 ani și 4 luni pe insula Iuan Fernandez în condițiile asemănătoare eroului poveștii de mai tîrziu, Robinson Crusoe?

Vă prezentăm cîteva din noile modele create în atelierele de creaţie pentru femei, din cadrul fabricii de confecţii „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală.

PRIMUL MODEL: o rochie simplă de după amiază, cu linie dreaptă şi talia netăiată. Din pensele de la bust se formează cordonul la spate, care susţine un uşor bluze.

AL DOILEA MODEL: fustă cu linia dreaptă, cu pense libere de la talie prinse într-un cordon lat, în faţă petrecut şi prins în nasturi.

AL TREILEA MODEL: mantou cu linie îngustă spre tiv şi cu mineca montată mai jos. Gulerul este simplu, puţin degajat de la git. Se închide la doi nasturi în partea de sus, restul de nasturi fiind ascunşi.

LUATE DIN VIAŢĂ

CINE E DE VINĂ?

Uşile de la cele două camere ale apartamentului, care dau spre holul comun, s-au deschis — din întîmplare firească — deodată. Pe o uşă şi-a scos capul Irina iar pe cealaltă Elisabeta. O clipă s-au străpuns cu priviri săgetătoare, apoi amîndouă s-au retras îndărăt izbind uşile cu tărie. În cameră Irina se uită nervoasă la ceas. Dacă mai aşteaptă puţin întîrzie la serviciu. Poate i-o da în gînd celeilalte să plece. Cealaltă, adică Elisabeta, se frămîntă aşişderea.

Minutarele ceasornicelor se mişcă parcă mai repede ca de obicei. Tic-tacul se aude mai tare. Şi inimile celor două vecine bat la fel de tare, zvicnesc la fel de repede. Nu mai e vreme de aşteptat. Irina se hotărăşte. Dar culmea! În aceeaşi clipă şi Elisabeta deschide uşa. Nu mai dau însă îndărăt. Nervoase, fără a se privi măcar, încuie uşile. Dintr-odată, amîndouă se reped la uşa de la ieşire. Era cît pe ce să se izbească una de alta. Mai prevăzătoare, Elisabeta a dat un pas înapoi şi în vremea asta Irina a ieşit ca un glonte afară. Cu paşi repezi a luat-o către staţia de tramvai. Elisabeta a zăbovit doar o clipă, şi a pornit şi ea. A ajuns-o pe cealaltă în staţie. Nu se privesc nici măcar de departe. Aici se pot preface că-s străine. Nimeni din cei ce aşteaptă — nu s-a nimerit nici un cunoscut din vecini — nu ştie că ele locuiesc în acelaşi apartament, că folosesc în comun holul, baia, pivniţa, cămara şi bucătăria.

De acum pînă la ora 3 după masă sînt liniştite. După amiază însă povestea începe de la capăt. Dacă dumneavoastră, dragi cititoare, aţi fi de faţă, în una din zile, în oricare, aţi asista la următoarele scene:

Irina: intră în bucătărie. Pe masă (folosesc amîndouă aceeaşi masă) se află vasele nespălate ale Elisabetei. Pe jos cîteva coji de ceapă, un capăt de ţigară, firimituri de pîine. Irina priveşte cu ură la această dezordine. Strigă: — Nicule, vino puţin aici! Nicu, soţul Irinei, şi-a pus halatul, a luat papucii şi a venit. — Priveşte omule — continuă Irina cu glas tare ca să fie auzită de Elisabeta — parcă au mîncat nişte sălbateci aici. Nici nu ştiu să folosească o bucătărie. — Mda, aprobă Nicu şi se retrage înapoi în cameră. Irina împinge vasele mai la o parte (un cuţit de-al celeilalte a căzut jos dar nu-l ridică) îşi face un colţ de masă liberă şi se apucă, minioasă de lucru.

Elisabeta: Aseară i s-a terminat butelia de aragaz. Aşa că astăzi nu prea are de lucru la bucătărie. Îşi face de lucru la baie. A auzit tot ce a trîncănit Irina. N-o lasă fără plată. Strigă şi ea ca să se facă auzită: — Gigel! (Gigel e soţul Elisabetei). Ţi-am spus odată că după ce foloseşti prosopul să-l întinzi. Uite l-ai lăsat aici şi-i ud şi mototolit de parcă te-ai şters pe picioare cu el! Gigel ripostează, tot cu glas tare: — L-am întins, ce tot ţipi aşa la mine! Ea continuă: Aştia nici prosoape nu au!

Între timp Irina a servit masa şi a intrat în cameră. La bucătărie a venit Elisabeta. A strîns cojile de ceapă, a ridicat cuţitul şi şi-a spălat vasele. Tot din greşeală au căzut două furculiţe jos. Firească că nu le-a ridicat. A servit masa şi s-a retras şi ea în cameră.

În cameră nu stau mult nici una nici alta. Pleacă. Irina la Papadopoli; Elisabeta trece strada dincolo la Serafini. Ce vorbesc ele acolo nu ştiu. Poate că vă închipuiţi dumneavoastră! Noi ştim doar că lucrurile astea şi multe altele sînt cunoscute de aproape toată strada. Cine e de vină? Nu ne încumetăm să dăm răspunsul. Dar o soluţie? Da o soluţie se poate. Dar nu acum ci în numărul următor cînd vom prezenta un alt caz. Din el va reieşi soluţia pentru cel de faţă.

Dorina TANASESCU

— Tovarăşe, am impresia că unul din clinii de la rochia mea a intrat pe mineca dumitale!

Desen de S. NOVAC

PAGINA FEMEII

Igiena în timpul lucrului

Sfaturi pentru femeile care lucrează în industria de confecţii

Nu este întîmplător faptul că în industria de confecţii şi de tricotaje sînt utilizate un număr mare de femei; acest lucru se datorează îndemînării şi rapidităţii mîinilor lor „agile" cu care au fost înzestrate de natură.

Industria de confecţii de la noi din ţară este organizată după sisteme moderne de raţionalizare: banda rulantă, prod sincron, etc., sisteme care necesită pe lîngă calităţile cunoscute de îndeminare şi rapiditate şi multă atenţie. În aceste condiţiuni, la care se adaugă şi zgomotul produs de maşinile electrice de cusut, oboseala poate să-şi facă apariţia de multe ori în timpul lucrului, deşi munca aceasta nu se face remarcată prin efort fizic. Este bine să se ştie că această oboseală este de natură nervoasă.

Cercetările întreprinse de laboratorul de fiziologie a muncii al Institutului de igienă şi sănătate publică din R.P.R., au arătat că muncitoarea mai veche fruntaşă în producţie nu oboseşte ca alte muncitoare, deşi dă un randament mai mare. Printr-o metodă originală de înscriere a mişcărilor efectuate de muncitoare în timpul cusutului la maşină, s-a demonstrat că fruntaşa în producţie îşi îndeplineşte şi depăşeşte norma cu un număr mai mic de mişcări şi într-un timp mai scurt, ceea ce înseamnă şi o cheltuială mai mică de energie fizică şi nervoasă.

Această situaţie se datoreşte faptului că ea s-a calificat bine sau cum se spune în termeni ştiinţifici s-a adaptat perfect la condiţiile de muncă. Iată de ce este bine ca muncitoarele mai noi să-şi însuşească experienţa şi metodele fruntaşelor în muncă; acest lucru fiind folositor nu numai pentru productivitate ci şi pentru sănătate.

Oboseala dispare dacă este urmată de un timp de odihnă corespunzător; în caz contrar cu timpul se poate produce surmenajul care ia forma unei *astenii* nervoase şi necesită tratament medical. Oboseala poate însă să fie prevenită.

Cercetările ştiinţifice au arătat importanţa culturii fizice în producţie în ceea ce priveşte profilaxia oboselii. Ea stimulează sistemul nervos, face mai apt organismul pentru efortul din timpul orelor de lucru şi creşte capacitatea de muncă. Cultura fizică în producţie a fost introdusă în multe întreprinderi. Ea trebuie popularizată şi efectuată de toate muncitoarele din aceste sectoare industriale în folosul sănătăţii lor.

Avînd în vedere că munca în industria de confecţii este o muncă de precizie şi îndemînare, un factor important de profilaxie este şi iluminatul corespunzător al locului de muncă; în cazul în care luminozitatea nu este corespunzătoare, încordarea văzului duce la oboseala generală a organismului.

În industria de confecţii se produce şi un zgomot accentuat provocat de numărul mare de maşini. Acest factor poate acţiona de asemenea într-un mod neplăcut asupra sistemului nervos. Împotriva lui se pot lua în primul rînd măsuri de protecţie individuală prin utilizarea unor aparate numite antifoane sau a unor tampoane cu vată introduse în urechi.

În sălile de lucru este necesară aerisirea spaţiului în care se munceşte, cu ajutorul ventilaţiei naturale sau artificiale (aer condiţionat). Această condiţie este importantă, deşi munca din confecţii nu dă naştere la substanţe sau vapori toxici. Deoarece însă în ateliere sau săli lucrează un număr mare de muncitoare, aerul poate deveni încîs, putînd vehicula şi un număr mare de microbi; cunoscînd acest lucru va trebui să luăm măsuri pentru primenirea aerului sau pentru buna funcţionare a instalaţiei de aer condiţionat.

Dr. R. ELIAS

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

8—14 DECEMBRIE 1958

— Scordolea de sfeclă; chiftele de praz cu sos alb; marmeladă şi nuci

— Ciorbă de peşte; budincă de cartofi; frigănele de mere.

— Găluşte de brînză la cuptor; linte cu costiţă afumată; compot de pere.

— Risotto cu sos de roşii; pulpă de berbec la tavă; cremă de zahăr ars.

— Supă deasă de cartofi (cremă); mîncare de bame (conserve); salată de fructe.

— Sufleu de varză dulce; antricoate la grătar cu salată; clătite cu dulceaţă.

— Peşte prăjit; raţă cu castraveţi; cataif cu mere.

Budincă de cartofi

Se fierb 1 kg. de cartofi, se curăţă şi se taie felii. Separat se freacă 250 gr. brînză de vaci cu 2 ouă, o lingură de unt, două linguri de smîntînă şi sare. Într-o formă unsă cu unt şi presărată cu pesmet, se aşează rînduri, alternînd, de felii de cartofi şi de brînză. Deasupra se toarnă o ceaşcă de lapte cu puţină sare. Se coace la cuptor la foc potrivit.

Cataif cu mere

Se curăţă 1 kg. de mere, se taie felii, şi se pun într-o cratiţă la foc, cu zahăr şi puţin unt. Se amestecă din cînd în cînd, pînă se moaie merele. Se dau la o parte.

Se face un aluat de tăiţei din 2 ouă, 300 gr. făină şi un praf de sare. Se taie tăiţei foarte fini; se pun într-o tavă, se dau la cuptor la foc potrivit şi se ţin pînă încep să se rumenească, amestecîndu-i uşor cu furculiţa. Se opăresc cu două linguri de unt topit, şi se mai dau cîteva minute la cuptor.

Se pun apoi jumătate din tăiţei într-o tavă dreptunghiulară, aşezîndu-i ca să formeze un strat potrivit de gros. Deasupra se aşează merele, iar peste mere alt strat de tăiţei. Se toarnă un sirop fierbinte, nu prea legat, făcut dintr-un pahar de zahăr, un pahar de apă şi puţină vanilie. Se dă la cuptor să se rumenească frumos. Cînd siropul a scăzut complet, se dă la o parte, se taie după dorinţă şi se scot bucăţile cu grijă ca să nu se sfărîme.

Sanda MARIN

E BINE SĂ ŞTIŢI...

● *PENTRU a se prelungi cît mai mult viaţa florilor: schimbaţi apa din vas de două ori pe zi şi în fiecare zi, tăiaţi cîte puţin din codiţe. Adăugaţi în apa din vas, zilnic, cîte o bucăţică de zahăr, sau o linguriţă de sare, sau o pastilă de aspirină. Fiecare din ele sînt la fel de bune.*

● *PENTRU a reda culoarea covoarelor: frecaţi-le cu o perie îmbibată cu apă călduţică şi amoniac, în proporţie de două linguri de amoniac pentru fiecare litru de apă.*

● *CU DROJDIA de caşea (surogat) se pot curăţa sticlele şi oricare vase de sticlă sau de cristal. Puneţi drojdia într-o lingură, picaţi puţină apă, adăugaţi o picătură de oţet, amestecaţi bine totul şi turnaţi în stică (pahar, etc.) agitînd în toate felurile: sticla va apare curată şi strălucitoare.*

● *Dacă vă supără pantofii noi, faceţi un tampon de hîrtie, muiaţi-l în puţină apă, presaţi-l puternic în mîini. Trebuie să rămînă umed. Puneţi-l apoi în pantofi exact în locul care vă supără, apoi introduceţi calapoadele. Lăsaţi aşa, o oră, două, apoi încălţaţi fără grijă pantofii.*

● *TURNAŢI puţin gaz în apa cu care spălaţi zilnic mozaicul şi cimentul; astfel va rămîne curat şi lucios.*

Fără cuvinte
(Din „Heures claires")

GHIDUL GOSPODINEI

Conservele şi prepararea lor culinară

GRUPA CONSERVELOR DE CARNE STERILIZATE LA CUTII, cuprinde sortimentul muşchi de porc în sos de vin sau muşchi de porc în sos picant. Aceste conserve se pot asemui cu limba marinată. Se pot consuma neîncălzite cu maşline şi ţuică ca o gustare rece, fiind primul fel, la masa de prînz; sau dacă se încălzesc, atunci li se pot adăuga garnitură piure de cartofi, fiind astfel socotite ca felul de bază la masa de prînz sau seara.

GRUPA CONSERVELOR DE LEGUME, cuprinde ghiveciul de gătit, care conţine cel puţin 7—8 sortimente de legume opărite şi conservate ca atare prin fierbere. Legumelor din cutia de ghiveci li se pot adăuga cîţiva cartofi tăiaţi bucăţi şi cîteva buchete de conopidă fierte în prealabil. De asemenea se completează cu ceapă prăjită, ulei, puţină apa şi sare. Se pun în cuptor la un foc potrivit, pînă ce tot zarzavatul şi legumele se rumenesc. Cînd sînt aproape gata se adaugă puţin pătrunjel verde tocat. Se pot servi reci şi calde. La cele calde se pot adăuga de asemenea bucăţele de carne friptă şi puţin rumenite.

GRUPA CONSERVELOR DE FRUCTE, cuprinde sortimente noi, compoturi de mere, pere şi gutui, pentru diabetici. Acestea au fructele fierte în zeama lor proprie sau în apă, fără adaus de zahăr. Se pot consuma ca atare, iar pentru diabeticii care vor să le consume dulci, se pot încălzi uşor, adăugîndu-li-se 4.5 pastile zaharină.

AROMATELE

Aromatele joacă un rol foarte important în gospodărie, fapt pentru care trebuie alese şi cumpărate cu o deosebită atenţie.

CUIŞOARELE de calitate bună sînt cele de culoare cafenie şi puţin uleioase. Cuişoarea se întrebuinţează în număr de una sau două bucăţi la supă, la fripturi fierte, înăbuşite, la lichioruri fabricate în casă şi la aromatizarea vinului roşu fierbinte.

SCORŢIŞOARA trebuie cumpărată sub formă de beţişoare de culoare cafenie deschisă. Scorţişoara este tonică şi digestivă. Ea se recomandă mai cu seamă la prepararea prăjiturilor, aromarea unor mîncări, şi a vinului roşu în timpul fierberii.

NUCŞOARA se întrebuinţează la sosuri şi marinate. Nucşoara de calitate bună e cea sub formă de nucşoare întregi, care se rad pe măsura necesităţii. Nucşoarele se păstrează ca şi celelalte arome în cutii de metal compartimentate şi ermetic închise sau în vase de sticlă sau porţelan de culoare închisă.

PIPERUL este aromatul cel mai întrebuinţat în bucătărie. El trebuie cumpărat boabe şi pentru a nu-şi pierde aroma se macină înainte de folosire cu o rîşniţă specială. Sînt trei feluri de piper: negru, roşu şi alb. Piperul alb nu e decît piperul negru decolorat cu apă de var sau de mare, piperul alb dobîndind astfel un gust deosebit fiind foarte alb. Piperul roşu poate fi înlocuit prin boiaua de ardei roşu. Se întrebuinţează pentru condimentarea mîncărurilor de carne şi a băuturilor alcoolice.

Ing. Aurel AVRAM

Curierul nostru

MANO PROJLCOVZLCY — R. Cehoslovacă: Ne-a bucurat foarte mult scrisoarea dv. din locuri aşa îndepărtate precum şi faptul că citiţi şi apreciaţi revista noastră în general şi pagina femeii în special. Cartea *„Manual de desen şi pictură pentru pictorii amatori"* pe care am recomandat-o unor cititoare ale noastre o să v-o trimitem noi, întrucît în R. Cehoslovacă nu aveţi de unde să o cumpăraţi tradusă în limba română. Aşteptăm noi veşti de la dvs.

ELISABETA — Bucureşti: Unele din cerinţele dv. în legătură cu rubrica de modă din pagina noastră sînt împlinite. Vom mai reveni însă în curînd şi cu alte modele.

INGERAŞ — Tg. Mureş: Cel mai potrivit lucru este să vorbiţi direct cu el, mai ales că sentimentele dv. îi sînt deja cunoscute. Cum e şi firesc, va trebui să-şi definească şi sentimentele lui, pentru a fi cumva edificată asupra celor ce le-a lăsat foarte vag să se înţeleagă cu diverse prilejuri. Nu umblaţi pe căi ocolite. Timiditatea nu ajută în astfel de împrejurări, ci doar prelungeşte o incertitudine.

EUGENIA STOICA — Piteşti: Ne pare foarte rău că nu vă putem îndeplini chiar acum dorinţa dv. O vom face însă imediat ce vom găsi un specialist în arta lucrării covoarelor, care să dea sfaturi competente.

ECATERINA ANGELESCU — Buzău: Propunerea dv. de a discuta într-un articol şi problemele femeii activistă obştească, ni se pare binevenită ţinînd seama de aportul din ce în ce mai mare pe care-l aduc femeile la gospodărirea treburilor obşteşti. Unele articole din ciclul scris de dv. pe temele educaţiei copilului vă rugăm să ni le aduceţi şi nouă. În funcţie de calitatea lor, o parte le vom publica noi, iar pentru restul vă vom recomanda cărei publicaţii să vă adresaţi.

MIA — Bacău: Scrisoarea dv. este incompletă. Nu ne-aţi scris nimic despre soţul dv., dacă îl iubiţi sau nu. Nu ne-aţi scris dacă ţineţi la căminul dv. şi intenţionaţi ca el să continue. Din scrisoare nu reies problemele ce se pun în legătură cu aceasta. În orice caz, sub forma actuală, noi nu credem că mai trebuie continuată legătura dv. nou creată. Lucrurile trebuie precizate, fiindcă altfel, complicaţiile pot fi mai mari.

AIDA — Bicaz: Cel mai nimerit lucru este să aminaţi totul pînă îşi termină prietenul dv. stagiul militar. Veţi avea timp să vă cunoaşteţi mai bine. Astfel de lucruri nu se fac în pripă, mai ales cînd v-aţi cunoscut în asemenea condiţiuni ca cele despre care ne scrieţi dv.

L. şi A. — Timişoara: La vîrsta de 17 ani nu este deloc exclusă prietenia adevărată între un băiat şi o fată de aceeaşi vîrstă, colegi de şcoală. Părinţii au desigur datoria să vegheze ca o asemenea prietenie să fie sinceră, curată. Împotriviri nu vedem de ce ar avea, mai ales că aceasta ajută şi la învăţătură. Poate unele mentalităţi vechi, poate neîncrederea, să-i determine la aşa ceva. Doveditle însă că e vorba de o prietenie în adevăratul înţeles al cuvîntului. Continuaţi-vă pe aceste principii prietenia şi nu veţi avea nimic de pierdut. Colegele la care vă referiţi nu au deloc dreptate.

MIHAELA: De multe ori prima dragoste aduce după sine şi primele dureri, primele decepţii. E un moment greu, dar va trece. Orice fată la vîrsta dv. dă acest examen în viaţă. Mai multă dîrzenie, mai multă voinţă în a vă înfrîna unele porniri de moment şi veţi trece cu bine acest examen. Prima dragoste neîmpărtăşită nu e totul în viaţă. Veţi fi însă de aici înainte un om cu „experienţă" în viaţă.

ELEONORA — Bucureşti: Am înclina mai mult către cea de a doua soluţie cu condiţia însă (şi aceasta numai dv. ştiţi) ca prietenul aflat acum la şcoală să fie într-adevăr sincer şi să vă iubească. Aşa v-aţi găsi liniştea necesară, fiindcă într-adevăr cele petrecute pînă acum n-au fost de natură să vă facă prea încrezătoare. Cum totuşi mai există ceva timp, folosiţi-l pentru a analiza temeinic situaţia actuală şi posibilităţile de îndreptare a acesteia.

L. T. — Cluj: Vă rugăm să ne trimiteţi o nouă scrisoare. Cea la care vă referiţi ca aţi trimis-o în luna august, n-am primit-o.

Sfaturi cosmetice

MARIOARA FĂRCĂŞAN: Spălaţi faţa în fiecare zi cu apă de ploaie, dacă aveţi astfel de apă. Dacă nu, folosiţi apa obişnuită la care adăugaţi puţin borax sau bicarbonat de sodiu, pentru a o „înmuia". Nu folosiţi nici apa caldă, nici săpunul. Întrebuinţaţi zilnic o cremă grasă, hrănitoare care să conţină lanolină. Iată o formulă: ceară 10 gr, unt de cacao 10 gr., lanolină 15 gr., ulei de parafină 60 gr., apă de trandafiri 10 gr., borax 1 gr., tinctură benzoe 1 gr.

Vă atrag atenţia că această cremă trebuie folosită numai în cursul zilei, nicidecum în timpul nopţii, aşa cum greşit procedează unele femei.

MAGDA IANCULESCU: În general soluţiile care se folosesc pentru înnegrirea părului nu dăunează nici acestuia, nici organismului. Dacă însă aveţi ochii sensibili sau observaţi că au început să vă doară sau că aveţi dureri de cap, renunţaţi la întrebuinţarea lor.

MIOARA DINULESCU: Există două feluri de mătreaţă: grasă şi uscată. În consecinţă şi două feluri de tratament. Sumara dv. relatare nu-mi dă nici un fel de indiciu în această privinţă. Vă rog deci să reveniţi cu o scrisoare în care să-mi descrieţi pe larg starea părului dv., de cînd vă cade, de cînd aveţi mătreaţă, dacă părul este gras sau uscat, ce vîrstă aveţi, dacă suferiţi sau aţi suferit de vreo boală etc. De asemenea ar fi bine să menţionaţi adresa dv. exactă, pentru a vă putea răspunde mai pe larg prin poştă.

DINA — Cluj: Probabil că soluţia a fost prea tare şi de aceea părul s-a decolorat. Pe măsură ce va creşte, va reveni la culoarea lui normală. Tăiaţi-l cît se poate de scurt pentru a scăpa mai repede de şuviţele decolorate. O altă soluţie ar fi aceea de a-l vopsi în culoarea lui iniţială, dar nu vă sfătuiesc să o faceţi decît printr-un coafor specialist în acest gen de operaţiuni, deoarece pe un păr decolorat vopseaua prinde greu şi — uneori — neuniform.

VERONICA MUŞAT: De ce nu ne aţi dat adresa dvs. completă? V-am fi putut răspunde mult mai detaliat. Starea cu totul specială a părului dv. necesită urgenta consultare a unui medic specialist. Nu mai ungeţi părul cu gaz, nu realizaţi nimic. Cred că aveţi o lipsă de vitamine, dar tot numai un control medical poate confirma această presupunere. Cît priveşte gîtul, periaţi-l zilnic cu o perie moale (după ce a fost în prealabil săpunit) cu o mişcare de sus în jos, apoi cu o mişcare circulară, pînă cînd pielea începe să se înroşească. Apoi masaţi-l, tot cu o mişcare de sus în jos, cu o cremă grasă, de bună calitate.

Sanda NOREANU

ÎMBRĂCĂMINTE SPORT

Modele cerute de cititoarele noastre

1. Jachetă din balon matlasată pentru sport, şantier şi regiune muntoasă. Croiala mînecii lărgită este subliniată cu tighel lat care se repetă la guler şi buzunarele interioare închise ca şi jaheta cu fermoare.

2. Raglan trei-sferturi practic şi economic deoarece poate fi confecţionat dintr-un loden care ne-a rămas scurt. Tighelele late reies foarte frumos pe o stofă păroasă. Se poate purta şi fără cordon.

3. Cu o linie modernă această jachetă cu spatele bluzat prins în gaică, poate fi din stofă sau balon căptuşită cu blană.

Desene de Dora COJOCARU

PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC

Întreţinerea ciorapilor din fire poliamidice

În sezonul de toamnă şi iarnă întreţinerea ciorapilor reprezintă una din principalele griji ale femeilor, în ceea ce priveşte obiectele de uz personal. Deşi firele poliamidice, din care sînt confecţionaţi ciorapii aflaţi actualmente în comerţ (capron, nylon şi în curînd relonul românesc) sînt caracterizate printr-o serie de proprietăţi superioare mătăsii, nu e mai puţin adevărat că nerespectarea regulilor de întreţinere atrage după sine multe necazuri. Cu puţină atenţie acestea pot fi evitate. Iată cum:

— Fibrele poliamidice sînt de obicei uşor prinse la suprafaţă şi pot fi scoase din ochiurile lor, prin simpla agăţare cu unghii netăiate, pieliţe sau orice obiecte, care nu au o suprafaţă perfect netedă, cum e cazul melor, ceasurilor, brăţărilor, pe care le purtăm obişnuit la mînă. Atenţie deci la mîinile Dvs.! Cînd îmbrăcaţi ciorapii, ţi veţi rula în prealabil, pînă la vîrf, apoi veţi introduce cu grije piciorul, derulînd încet ciorapul. (Este bine de ştiut că în fabricile de ciorapi de mătase, întreg personalul care vine în contact cu ciorapii, are în mod obligatoriu manichiura făcută).

— Jartiera se va prinde numai de manşeta ciorapului, care este dublată tocmai în acest scop.

— După fiecare purtare, ciorapii se vor spăla. Aceasta este necesar, pentru ca impurităţile să nu se adune şi să nu aibe timp să pătrundă în interiorul fibrei, îngreunînd prin aceasta întreţinerea ciorapului. Spălarea se va face în apă călduţă (30—38°C). Dacă ciorapii au un grad de murdărire mai mare, atunci apa se va încălzi treptat pînă la 50°C.

— După spălare, ciorapii se vor presa între mîini, fără a-i stoarce şi se vor pune la uscat într-un loc ferit de orice sursă de căldură (calorifer, sobă, etc.). Bineînţeles că nici la soare, dacă eventual în acest sezon mai prindeţi asemenea zile. Uscarea în condiţiunile amintite mai sus este necesară, întrucît fibrele poliamidice au o slabă rezistenţă la lumină şi la căldură ridicată. În schimb însă, datorită cantităţii mici de apă care o absorb aceste fire, uscarea se face rapid, deobicei în cîteva ore, sau cel mai tîrziu peste noapte, aşa că expunerea la căldură sau lumină nu mai devine necesară.

— Şi acum cîteva indicaţiuni practice la alegerea ciorapilor: Mărimea indicată pe plic reprezintă lungimea labei piciorului, exprimată în cm.l. Întrucît încălţămintea, deşi este marcată tot în funcţie de această lungime, măsura ei este exprimată în aşa numiţii centimetri mici sau cismăreşti, (1 cm.l. = 1,66 cm. cismăresc), rezultă că mărimea 21 la ciorapi corespunde la o încălţăminte 34 — 35, 22 la 36, 23 la 37 şi 24 la 38, 39.

TROMPIŞOR

Versuri: NINA CASSIAN; desene: NELL COBAR

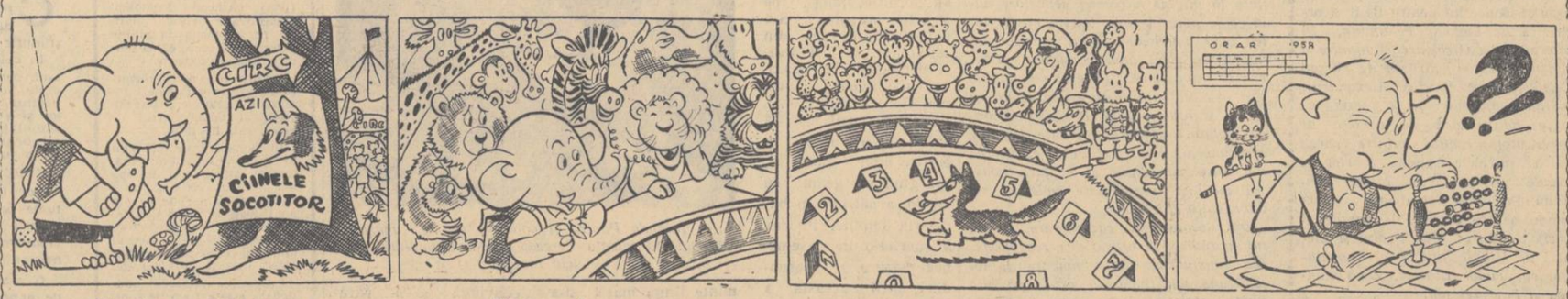

Mic şi mare, slab şi tare
Dau năvală la intrare,
Îşi fac loc cu coatele
(Sau cu coarne şi copite)

Şi-mpreună
Se adună
Iute-n bănci, cu toatele.
Se-nţelege, Trompişor
E şi el în rîndul lor.

Ia priviţi un cîine care
Ştie — silitor din fire
Şi scădere şi-adunare
Şi-nmulţire şi-mpărţire!

Numai bietul Trompişor
Se trudeşte fără spor,
Adunarea merge — oleacă
Dar scăderea cum s-o facă?
Cu-nmulţirea nu se-mpacă
La-mpărţire i se-apleacă

(Urmare în numărul viitor)

IN VIZITA LA KUKRINIKSI

— Etajul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7... Cu fiecare etaj pe care-l trecea ascensorul, emoția mea creștea. Urma să fac o vizită în atelierul de la Moscova al celebrilor pictori caricaturiști „Kukriniksi". Iată și etajul 8! Mai urc cîteva trepte și, cu sfială, apăs pe sonerie. Ușa se deschide larg și în fața mea apar oamenii pe care doream de atîta timp să-i cunosc personal și să le arăt admirația mea.

. . . . . .

„KUKRINIKSI"... este un pseudonim care s-a născut din alăturarea unor silabe din numele celor trei caricaturiști: KU este luat de la Kuprianov Mihail Vasilievici (născut în 1902); KRI este începutul lui Krîlov Profiri Nikitici (născut în 1902), iar NIKSI de la Nikolai Alexandrovici Socolov (născut în 1903).

Sub pseudonimul de Kukriniksi cei trei artiști plastici lucrează împreună de peste 30 de ani. Prima caricatură realizată în colectiv datează din 1924 și a apărut în ziarul de perete studențesc „Vhute Maș".

În presă, caricaturile lor au apărut, pentru prima dată, în 1926, în revista „Komsomolia".

La început, Kukriniksi lucrau caricaturi mai ales pe teme literare. Anul 1931 este memorabil în creația celor trei artiști. Atunci ei s-au întîlnit cu marele scriitor Maxim Gorki, care i-a sfătuit să cuprindă mai larg viața, să se inspire atît din viața țării, cît și din viața internațională. În 1935, îi găsim pe pictori în redacția „Pravdei", unde lucrează cu regularitate. Arta lor se dezvoltă impetuos și desenele lor devin o armă satirică puternică îndreptată împotriva contrarevoluționarilor, trădătorilor, etc. „Vom nimici și distruge pe dușman!", și-au intitulat afișul apărut chiar a doua zi după bezmeticul atac al Germaniei hitleriste asupra U.R.S.S.

Cu ilustrația de cărți, „Kukriniksi" au dat dovadă de tot atîta talent și forță creatoare. În 1947 ei au primit „Premiul Stalin" pentru ilustrații la lucrările lui Cehov. Au mai ilustrat romanele „Mama" și „Klim Samghin" de Gorki, operele lui Saltîkov Scedrin, lucrări de Gogol, Cervantes, ș. a.

Ca pictori, ei se manifestă cu același succes. Un loc deosebit în pictura lor îl ocupă tabloul „Sfîrșitul". El reprezintă sfîrșitul sîngeroasei agresiuni a hitlerismului, zdrobit de armata sovietică. Acest tablou este socotit ca unul dintre cele mai bune realizări ale pictorilor contemporani.

★

La Moscova, în atelierul acestor artiști, mă găsesc într-o zi de noiembrie, în acest an.

Întîi mă plimbat în jurul atelierului. Agățate pe pereți sau așezate pe diferite suporturi, se găseau diverse obiecte de îmbrăcăminte pentru modele. Iată o platoșă și o pălărie metalică. Ele au servit de model pictorilor, cînd au ilustrat pe „Don Quijote" de Cervantes. Pe un perete, un tablou original: cei trei Kukriniksi — autoportret. Dar ce fel de autoportret? Pictorii erau reprezentați cu părul alb, cu bărbi lungi ca de nea, iar în dreapta, sus, cifra 150, înconjurată de lauri. La privirea mea uimită, Kuprianov îmi explică: „E un tablou jubiliar. L-am executat cînd am împlinit împreună 150 de ani".

Printre multe alte tablouri, ochii mi se opresc asupra unui ciclu de desene. Sînt șarje prietenești ale marilor maeștri universali. „Lucrăm la ele de circa 25 de ani. Bineînțeles cu intermitență. Pînă acum, nu le-am arătat la nimeni". Mai departe, ochii mi se opresc pe diferite ilustrații la lucrările lui Cehov, Gorki, Gogol, ș.a.

★

Mă uit la cei trei oameni din fața mea. De cînd lucrează împreună nu au avut niciodată „disensiuni" interne. Mai mult chiar, cînd s-au găsit dispersați unul de altul, lucrările ce le-au executat individual, tot Kukriniski au fost iscălite. Nu-i mai puțin adevărat că ei lucrează și individual, creînd cu talent peisaje, portrete, desene, dar „ceea ce a fost creat în colectivul nostru, nu ar fi putut fi realizat de nici unul dintre noi, separat!" mi-au spus Kukriniksi.

La baza marilor succese ale Kukrinikșilor stă metoda realismului socialist. Opera lor este îndrăgită de toți oamenii muncii, fiindcă ea este patriotică, populară și slujește educației comuniste a poporului sovietic. El au devenit cunoscuți în lumea întreagă. Cronicari plastici ai timpului pe care îl trăiesc, ei se găsesc permanent în centrul tuturor problemelor actuale, orientîndu-și activitatea spre satira politică.

Pentru marile lor merite, Kukriniksi au fost decorați cu ordine ale Marelui Război și cu medalii. De asemenea, au fost aleși, în anul 1947, membri activi ai Academiei de Artă a U.R.S.S., iar din 1951 sînt artiști ai poporului din R.S.F.S.R.

Zilele trecute, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S., apreciind marile merite ale Kukrinikșilor, le-a acordat acestora înaltul titlu de Artiști ai Poporului din Uniunea Sovietică.

Gh. CHIRIAC

Rubrica noastră de satiră și umor de azi, este alcătuită din cîteva lucrări ale celor trei mari artiști sovietici.

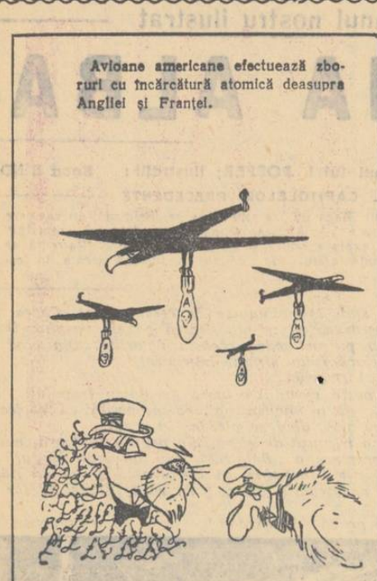

Avioane americane efectuează zboruri cu încărcătură atomică deasupra Angliei și Franței.

Sub paza morții

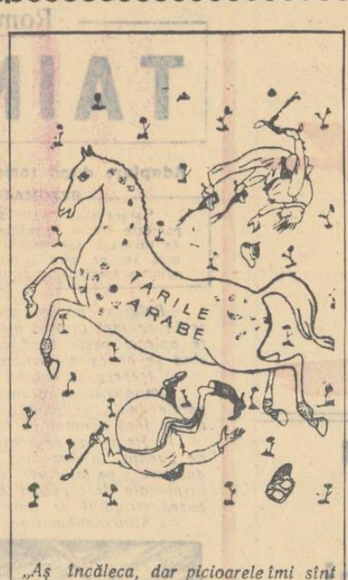

„Aș încăleca, dar picioarele îmi sînt prea scurte"

(proverb rus)

Starterul american și concurenții nord-atlantici.

Fuga din Egipt

Valul dolarului

Moș Gerilă american a plecat spre Orient.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Ultimele grupe în „Cupa Magazin"

Așa cum am anunțat în numărul trecut al revistei, publicăm acum ultimele grupe cu participanții la „CUPA MAGAZIN". Aceste grupe vor începe jocul cu începere de la 20 decembrie. Pînă atunci fiecare concurent va primi regulamentul și adresele partenerilor de joc. Iată mai jos alcătuirea ultimelor grupe:

GRUPA 65: Ianovici Constantin **(P. Neamț)**, Vitalie Cotoman **(Pitești)**, Cestriș Eugen **(București)**, Opriș Soare **(Ticu)**, Cozma Gh. **(Fălticeni)**, Teciu Liviu **(București)** și Nemeth Mihai **(Oradea)**

GRUPA 66: Rădulescu Gh. **(Constanța)**, Șuiman Sandu **(P. Neamț)**, Szell Coloman **(Cîmpulung)**, Teciu Janeta **(București)**, Simion Theodorina **(Ploești)**, Kiss Iulia **(Reșița)** și Petrescu Lucian **(București)**.

GRUPA 67: Ștefănescu Vasile **(Constanța)**, Dumitrescu Gh. **(Slobozia)**, Herman Florea **(Reșița)**, Constantinescu Romeo **(Pitești)**, Dan Marinescu **(București)**, Socoteanu Mihai **(Bălănești)** și Andronache Paul **(București)**.

GRUPA 68: Pîrcioagă Florea **(Reșița)**, Federman Maijer **(Focșani)**; V. Țacu **(București)**, Anastasiu Ion **(Rm. Vîlcea)**, Tomescu Florin **(Mamaia)**, Munteanu Romeo **(Sinaia)** și Bredan Ioan **(Petroșani)**.

GRUPA 69: Bidiu Tiberiu **(Hunedoara)**, Topazu Paul **(Bălești)**, Dabu Răzvan **(Tg. Neamț)**, Iusuf Negeati **(Cerna Vodă)** Dan Nestor **(București)**, Birsan Cornel-iu **(București)** și Nemeth Vasile **(Rupea)**.

GRUPA 70: Pisiaru Aurel **(Cerna Vodă)**, Mateias Emil **(Iași)**, Armeanu Grigore **(Farcoșa)**, Marina Gh. **(Stupeni)**, Alexandrovici Adolf **(Gura Humorului)**, Teodoru M. Mihai **(Hunedoara)** și Săndulescu Constantin **(București)**.

GRUPA 71: Simion Petru **(Clopodia)**, Avram Nicolae **(Timișoara)**, Popa Fănel **(Calafat)**, Ganca Serafim **(București)**, Iungher Meier **(Reghin)** Păsat Teodor **(București)** și Aldea Hortensiu **(Ploești)**.

GRUPA 72: Waldman Ionuț **(Hîrtan)**, Iuncu A. Filaret **(Sibiu)**, Țuțuianu Irimia **(Devesel)**, Nicolae Noica **(Roșiori)**, Cojiță Dan **(București)**, Chirca Marin **(București)** și Huzum Nicolae **(Galați)**.

GRUPA 73: Cojiță Mircea **(București)**, A. Zucker **(București)**, Nic. Ciomaga **(Huși)**, Tatian Severin **(Cisnădie)**, Ghilman Ioan **(Timișoara)**, Munteanu Teodor **(Bîrlad)** și Neagu Iuliu **(Brodina)**.

GRUPA 74: Radu Stănescu **(București)**, Dumenecu Ionel **(Ipotești)**, Birsan Mihai **(Suceava)**, Deacu Dumitru **(Săvinești)**, Trif Petrișor **(Sibiu)**, Demetrescu Ilarion **(Bălești)**, Adrian Rădulescu **(București)** Andrei Negura **(București)** și Vasile Alexandru **(care e rugat să anunțe cît mai repede redacției adresa sa)**.

Dicționar șahist

„PARTIDA NEMURITOARE"

„Din păcate nu prea am prilejul să consult literatura șahistă. Multe cărți sînt epuizate, reviste vechi nu se găsesc și sînt unele întrebări în materie de șah la care nu găsesc răspunsurile care mă interesează", *astfel ne scria, nu de mult, un tînăr cititor al revistei noastre, rugîndu-ne să-i lămurim o chestiune oarecare. Întrucît la redacție s-au primit și alte scrisori cu conținut asemănător, ne-am gîndit să înființăm, în cadrul rubricii de șah a revistei „MAGAZIN" un mic „Dicționar șahist", care să răspundă la unele întrebări ridicate de cititori. Inaugurăm acest „dicționar" răspunzînd unui cititor care ne-a cerut lămuriri despre „Partida nemuritoare".*

Prin „Partida nemuritoare" se înțelege de obicei partida jucată la Londra în urmă cu mai mult de un veac, în anul 1851, de doi mari jucători din acea epocă, Andersen și Kieseritzky. Această partidă, în care Andersen a făcut o suită de sacrificii de mare spectaculozitate, a stîrnit un atît de mare interes încît a cîștigat o celebritate care a biruit distanțele și decenile. Partida a fost reprodusă în mai toate revistele de șah din lume și continuă să fie reprodusă chiar și în cărți care apar astăzi în numeroase țări ale lumii!

Iată această partidă:

1. e4, e5 2. f4 (gambitul regelui, deschiderea atît de des folosită în trecut și atît de rară în practica turneelor de astăzi) 2. ..e: f4 3. Nc4, Dh4+4. Rf1, b5 5. N:b5, Cf6 6. Cf3, Dh6 7. d3, Ch5 8. Ch4, Dg5 9. Cf5, c6 10. Tg1! (primul sacrificiu de figură) 10... c: b5 11. g4, Cf6 12. h4, Dg6 13. h5, Dg5 14. Df3, Cg8 15. N: f4, Df6 16. Cc3, Nc5 17. Cd5! D: b2 18. Nd6! (Un al doilea sacrificiu de o mare frumusețe. Albul dă pur și simplu turnul din a1 și, ulterior, pe cel din g1)

18... D: a1+ 19. Re2, N: g1 20. e5! !, Ca6. 21. C: g7+, Rd8 22. Df6! ! (Un nou sacrificiu, de damă). C: f6 23. Ne7 mat! !

Acum 20 de ani la turneul A.V.R.O.

Între cele mai importante turnee înscrise în istoria competițională a șahului se numără, fără îndoială, și faimosul turneu A.V.R.O. disputat în Olanda în toamna anului 1938. Atunci, la acel turneu, s-au întîlnit în fața tablei de șah cei mai valoroși jucători ai vremii: Alehin, Botvinik, Capablanca, Reschewsky, Keres, Euwe, Fine.

Organizatoarea turneului — compania olandeză de radio A.V.R.O. — a transformat această mare competiție într-o afacere bănoasă. Partidele nu s-au disputat toate în același oraș. Pentru a se asigura venituri companiei fiecare rundă a fost programată în alt oraș, astfel că, potrivit expresiei lui Botvinik din cartea „Partide alese", participanții au fost nevoiți să „alerge" prin toată Olanda.

În ciuda condițiilor grele de joc, Botvinik a realizat atunci o excelentă performanță, învingîndu-i în ordine pe Reschewsky, Alehin și Capablanca. Pînă la acest turneu Botvinik nu reușise niciodată să-l învingă pe marele maestru cuban Capablanca. Această partidă, care s-a disputat la Amsterdam și va cîștigat o mare popularitate, s-a terminat printr-o spectaculoasă combinație a actualului campion mondial. După o luptă îndîrjită în cadrul căreia avantajul a alternat, o greșeală pozițională comisă de Capablanca (cu negrele) i-a permis marelui maestru sovietic să dezlănțuie un atac periculos, pentru ca, după mutarea 29-a a negrului poziția să aibe următoarea înfățișare:

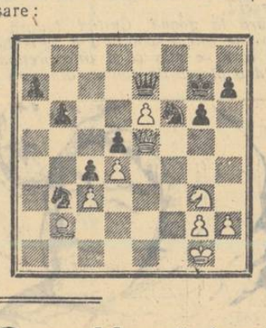

În această poziție, marele maestru sovietic Botvinik a făcut o combinație de mare frumusețe sacrificînd nebunul pentru a obține atacul decisiv. El a jucat 30. Na3! iar după D:a3 partida a continuat astfel: 31. Ch5+, g:h5 32.D:g5 !. Rf8 33. Df6+, Rg8 34. e7!, Dc1+ (acum încep șahurile negre care se vor dovedi pînă la urmă incapabile de a obține remiza) 35. Rf2, Dc2+ 36. Rg3. Dd3+ 37. Rh4, De4+ 38. R:h5, De2+ 39. Rh4, De4+ 40. g4. De1+ 41. Rh5 și marele campion cuban se recunoaște învins de cel ce va cîștiga, după un deceniu, titlul de campion mondial..

O problemă inedită din Alma-Ata

În urmă cu cîteva numere revista noastră a publicat o notă în legătură cu corespondența prietenească purtată de problemistul Virgil Nestorescu, maestru al sportului, cu compozitoarea sovietică din Alma Ata Elena N. Pepeleaieva. Prezentăm, alăturat o problemă inedită pe care problemista sovietică a trimis-o special pentru a fi publicată în țara noastră.

PROBLEMA Nr. 2
Elena N. Pepeleaieva
Alma Ata

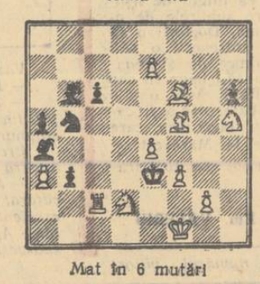

Mat în 6 mutări

Soluția exercițiului combinativ nr. 4

1. D:g5 ! !, f:g5 2. Ng3+, Re2 3. Tf2 + Re1 4. Tg2 mat.

SOLUȚIA PROBLEMEI NR. 1 (M. Aschenazi): 1. Da8 ! !

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

SPOR LA MUNCĂ

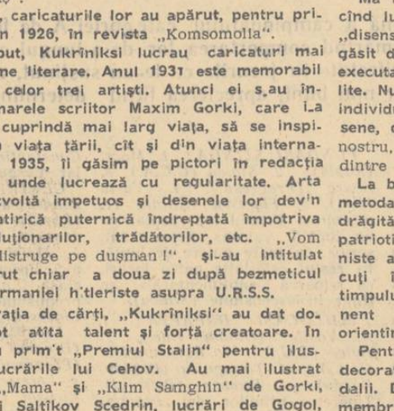

ORIZONTAL: 1) Scriitor progresist, autorul nuvelei „Uzina vie" — Ciclu de producție în munca siderurgiștilor 2) „...și pîine", roman de Ion Călugăru — Cel de salarizare îmbunătățit contribuie la mărirea producției, cît și la mărirea cîștigului personal al muncitorilor 3) „...întunecate", nuvelă de Marin Preda al cărui erou, Vasile Bodescu, după ce a slugărit pe la chiaburi, își găsește adevăratul drum întemeind cu alți țărani săraci o gospodărie agricolă colectivă — Inceput 4) Avîntul în muncă al celor aflați în întrecere — „...valea", film ce evocă munca avîntată a tinerilor de pe un șantier național 5) Jumătate de ring! — „...constructori zidari", poezie de Aurel Rău din volumul „Focurile sacre" — Stăpîn pe munca și soarta lui, își clădește azi o viață nouă 6) Acesta — Viteză 7) Lucrez pămîntul — Mă alătur — Soare 8) „... — rup!", refren din clocotul nepotolit al muncii — „Uriașul din...", lucrare de Davîdov prezentare a gigantici uzini de mașini grele „S. Ordjonikidze — Dan Dumitrescu 9) Posesiv — ...Varga, autorul cîntecului „Viață nouă să clădim" 10) ...de onoare, tablou pe care sînt popularizați fruntașii în muncă — „...torcînd la poartă", tablou de N. Grigorescu 11) Aici bravii noștri muncitori domesticesc apele vijelioase ale Bistriței construind o uriașă hidrocentrală — Fișe de cărbune exploatat de mineri în abataj.

VERTICAL: 1) Mokrousov l-a cîntat în mai multe din melodiile sale — Interjecție 2) Locuri de muncă—3,14 3) Junona—Poet ardelean, autorul poeziilor „Muncitoare", „De la sapă vin", „Sirena fabricii" 4) Harnica și voioasa tractoristă cîntată de compozitor — Nume feminin 5) ...Paladi, autorul cîntecelor „Clocanul și suveica", „Cîntecul minerilor", etc. — Resturi de moloz 6) Prefix — ...al Muncii Socialiste, cea mai înaltă distincție 7) Coloană — Solemn 8) Reprezentant al oamenilor muncii în completele de judecată ale instanțelor judecătorești — Ascensor 9) La ieșirea din port! — Dacă-l pune fiecare, treaba e cu spor — Articol german 10) Steriadi, autorul tabloului „Hamali în port" — „Drag îmi e... cu tractorul", melodie de Ion Vasilescu 11) A pune motorul în plin — Conlucrare pe două voci.

Doru BÎRZAN

DE LA LUME ADUNATE

ORIZONTAL: 1) Cutreeră lumea — Brazi pitici. 2) „Spre-o lume care-a fost odată — Duc vestea undele-n răspăr" (G. Topîrceanu — Cocostîrcul albastru) — Cronicar moldovean, autorul scrierii intitulată „Viața lumii" 3) Este populat cu... lume — Fir 4). A pune lucrurile ca lumea — Armăsari 5) Nume de fată — „Lună tu, stăpîn-a mării, pe a lumii boltă... Și gîndurile dînd viață, sufletele întuneci" 6) Cap... — Lumești — Plantă. 7) Cu pete! — „Să le spui curat / Că m-am însurat / Cu-o mîndră crăiasă / A lumii mireasă" 8) Strop — Cui uns! — Oferi 9) Notă muzicală — Pronume — Priboi 10) Ferit de ochii lumii — Condus 11) Diminutiv feminin — Care și-a luat lumea în cap (fem.) 12) Privește viața cu încredere — Un crîmpei de lume.

VERTICAL: 1) O admiră o lume întreagă 2) De ochii lumii — Fabulistul lumii antice 3) „Tu, Ileană Cosînzeană, sufletel fără prihană/ Și tu, soare luminate/ Ceriul să cutreierați... să luminați" (Alecsandri — Poezii populare) — Etaj 4) Din lumea necuvîntătoarelor (pl.) — Erau șapte în lume 5) Încurcă lume — Conjuncție (lat.) 6) Pronume — Alfa și omega — Pictor flamand 7) Rece! — Odînioară, regiune în sudul Europei—Florin Scutaru 8) Ovidiu, la început — Trecut în lumea dreptilor — Din lumea celor care nu cuvîntă! 9) Localitate în Franța — Stăvilar 10) O are toată lumea! — Făt-Frumosul lumii antice 11) Mogîldețe din lumea basmelor — „Se ....lumea", volum de poezii de Maria Banuș 12) Nume de fată — Toată lumea e a lui.

Diana OPREAN

In secolul vitezei

ORIZONTAL: 1) Se ia la întrecere cu satelitul — Posedăm 2) Mașini... 3) Strașnic frig — Personaj din „Nevestele vesele din Windsor" — In „Ultimul tren" sau în „Zbor de noapte" 4) Merge pe două cărări! 5) O beau și mașinile — Articol — Au patru locuri ca și automobilele dar stau pe loc 6) Cu părul lucios... — ...și cu fața albă — In secol 7) La timpul viitor, la orice vapor... — Gheorghe mai mult sau mai puțin — E necesară și în tehnică! 8) Rege în Vesex—Nici cu căciulă, nici fără, nu-l dă inteligența afară din casă! 9) Merge cu „de" pe lîngă „record" (pl.) — Rea 10) Localitate cu... țuică — Sport 11) Gazetă — Epoca noastră la plural! 12) Auto marca „R"! — Mai mult decît îmbunătățit, mai puțin decît inventat.

VERTICAL: 1) Ultimul tip „1908", azi... — Își are acum secolul ei 2) Mai repezi decît sunetul — La iuțeală 3) Cere — Animalele invizibile care dau putere mașinii! — Studiez 4) Vezi „omo"... — Nicu Georgescu — Riu în Italia 5) Eugen Dumitrescu — Automat 6) Fenol folosit ca medicament — Rea 7) Oraș în Franța — Posibilități 8) Sprintenă — Se întîmplă să plece azi și să ajungă la destinație ieri! 9) Posed — Ieri la rochii, azi la automobile (pl.) — Un om pe dos! 10) Poate deveni periculos — Subrete! — La marginea hainei 11) Ecou — Data lansării primului satelit, de pildă 12) Campion la o anumită viteză — Mină o mașină de... un cal putere!

Mircea VASILESCU

INCĂLȚĂMINTE

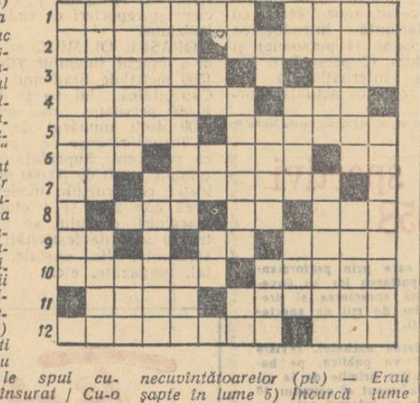

ORIZONTAL: 1) Nemaipomenita pantofăreasă de Garcia Lorca — Talpa iadului din poveștile lui Creangă. 2) Galaction, autorul romanului „Papucii lui Mahmud" — Cui pentru... potcoave — 3) Plumb — Erou din „Ocolul pămîntului în 80 de zile" care era să facă închisoare împreună cu valetul său Passepartout, fiindcă acesta din urmă intrase încălțat într-o pagodă din Bombay — In curînd — Articol. 4) Ciobotica lui e o plantă cu flori purpurii care crește prin munți — Cizmulița sau... — cucului, plantă numită și anglică. 5) Înlocuiește uneori siretul, — Papuci de lemn. 6) Gust — Tirso de..., autorul piesei „Don Gill de ciorap verde". 7) Poetul cizmar — Cămașă. 8) Pantof de casă — In întregime. 9) „Rumen de timiditate / El se uită-n jos posac. / Ea strivește foi uscate / Sub pantofii mici de..." („Toamna în parc" de G. Topîrceanu) — Insulă lîngă Coreea — Introducem. 10) Comună în raionul Șimleu — Intrebare — Clei cizmăresc — Chemare telefonică. 11) La ea lucrează cizmarul — „...și dulgher", operă de Lortzing, în care există un dans al saboților, — Hîd. 12). Talpă de plută ce se pune în pantof sau gheată. — Puternici — Abis 13) Uzinele de încălțăminte din Cluj.

VERTICAL: 1) Cizmar — Încălțătoare. 2) Corp lichid — Scrob. 3) Pe jumătate egal — Plantă alimentară — Calapod. 4) Trib algerian — Talpă sintetică — Celebru navigator spaniol. 5) A repartiza o sumă — Prind talpa de ramă — Peste! 6) Anul geofizic internațional — Personajul principal din filmul „Micul cocosat", pe care cînd își încălța papucii fermecați, nu-l întrecea nimeni la fugă. 7) După o povestire fantastică a acestui mare scriitor rus, Ceaikovski a creat opera „Pantofiorii țarinei" — Stan pățitul pe adevăratul său nume. 8) Îl găsiți și pe masa cizmarului — Alb la față, băiat (Ban) — Rareori. 9) Masă de roci magmatice — Bun pentru — Rubidiu. 10) Prevăzută cu pinteni la cizme — Vuia 11) Diftong — Diminutiv feminin — Iepurașul i-a furat ciubotelele într-o poveste de Călin Gruia. 12) Document — Țară în formă de cizmă. 13) „...papucarul, operă de Phillidor — E încălțat într-un basm pe care l-ați văzut pe ecran.

Mihai PĂTRAȘCU

Medicul vă sfătuiește

GINA — Timișoara: Depilatorul praf „Nivea" nu produce riduri și-l puteți folosi, fără grijă, în continuare. Protejați-vă însă pielea cu unguente de noapte. În cazul în care observați că nu obțineți ameliorare, vă sfătuim să vă prezentați și medicului dermatolog de la policlinica de care aparțineți.

ELENA — Craiova: Credem că exagerați, nu sînteți niciodecum condamnată pe toată viața să suferiți. Boala dvs. nu este gravă și se vindecă cu un regim alimentar corespunzător. Pentru gastritele hiperacide se recomandă băuturi: lapte dulce, ceai de tei sau măcieș sau apele minerale Hebe, Slănic 1 bis și 3, Olănești 14, zeamă de fructe dulci etc. Pîinea se va mînca numai uscată, carnea, peștele, ouăle, brînza de vaci sînt permise, zarzavaturile trebuie mîncate, de preferință, fierte, trecute prin sită. Pastele făinoase bine fierte. Sînt permise dintre grăsimi numai untul proaspăt și untdelemnul crud, adăugate la mîncăruri gata preparate. Dintre dulciuri se permit prăjiturile cu aluat uscat, cu brînză de vaci sau cu mere dulci, compoturile, lapte de pasăre. Sînt cu totul neindicate următoarele alimente: țuică, lichior, cafea neagră, sifon, băuturi prea reci sau prea fierbinți, pîinea proaspătă, carnea grasă sărată, afumată, pește afumat, ochiuri prăjite, telemea prea sărată, slănină, mezeluri, cîrnați, brînzeturi fermentate. Nu se vor consuma zarzavaturi tari și crude și nici untură sau untdelemn prăjit. Se vor evita de asemenea, supe de carne de oase, ciorbe acre, sosurile cu rîntaș, fructe tari, acre și crude. Se interzic: cartofi prăjiți, murături în oțet, piper, borș etc.

FELICIA — Iași: După toate probabilitățile suferiți de o sinuzită cronică, care se pare că nu va ceda decît în urma operației corespunzătoare. Este foarte bine ca înainte să vă faceți antibiograma. Este absolut necesar ca pentru toate acestea să consultați medicul specialist de nas, gît și urechi din policlinica teritorială.

V. D. — Buzău: Din păcate ne scrieți prea puține date din care să putem aprecia dacă este necesar să țineți un regim de viață atît de strict. Dacă ați reveni cu mai multe amănunte poate vă vom putea fi folositori. În orice caz este necesar un examen serios și foarte amănunțit al inimii, inclusiv analiza de laborator, radiologic și electrocardiograma. De aceea, numai specialistul de cord din spitalul de care aparțineți vă va putea ajuta.

ILEANA — București: Transpirațiile de care vă plîngeți sînt constituționale și nu veți găsi pînă la o anumită vîrstă mijloace pentru a scăpa complect. Totuși trebuie încercat röntgenterapia, bine înțeles sub controlul și îndrumarea unui dermatolog. Și pînă atunci vă rugăm să reținești că igiena locală are o covîrșitoare însemnătate.

MARIUS M. — Bicaz: Am studiat cu atenție scrisoarea dvs. Cred că în cazul dvs. nu poate fi încă vorba de o boală dar dacă veți neglija fără îndoială că lucrurile se vor agrava. Dacă ar fi vorba să dăm un nume general fenomenelor care vă turbură, le-am denumi psihonevroză sexuală. Un regim corect de viață vă poate acum ajuta. În primul rînd faceți o muncă fizică și gimnastică susținută, sport în toate anotimpurile, faceți plimbări lungi, dușuri reci. Alegeți-vă cu grijă o lectură distractivă dar nu ușoară. Vă este de mare folos petrecerea unui timp mai îndelungat în centre aglomerate, unde puteți viziona spectacole. Tot timpul dvs. liber să fie rațional folosit. Intrați în controlul unui medic neuropsihiatru.

B. L. Urziceni: Mai mult ca probabil că este vorba de o rinită alergică. De aceea este bine să încercați a lua cîte 3 tablete de Phenergan zilnic, să faceți autohemoterapie, eventual injecții cu reticulină și spălături locale cu ser fiziologic și phedrocain. Dacă nu se ameliorează situația atunci vor trebui căutate eventuale focare de vecinătate, sinuzită, amigdalită sau un focar dentar. În orice caz este necesar un examen amănunțit al unui specialist în nas gît și urechi. Scrieți-ne rezultatul tratamentului.

M. — București: Rezultatul tratamentu lui cu injecții de extract de lob anterior de hipofiză (antelobin) dă într-adevăr rezultate în căderea intensă a părului.

Se fac 5 injecții (5 fiole) pe lună din a 15-a zi a ciclului menstrual. Fiolele sînt de 500 u.

C. H. — Snagov: Din descrierea simptomelor se pare că în cazul dvs. este vorba de hipertensiune neurogenă. De aceea, pentru precizare de diagnostic vă recomandăm să vă adresați unui neurolog. În orice caz vă precizăm că tratamentul nu presupune lucruri atît de complicate încît să nu le puteți ușor face. În general, tratamentul indicat sub control medical este serpasil sau adelfan.

P. D. — București: Nu vă îngrijorați. Medicii pe care i-ați consultat au avut dreptate. Aceste fenomene cedează cu timpul și nu lasă nici un fel de urmări. Consultați un urolog. Vă recomandăm ca să încercați o viață normală din toate punctele de vedere, faceți gimnastică. Cereți eventual înainte de a vi se prescrie tratamentul o spermatogramă. Vă rugăm să reveniți în scris.

Dr. E. ALBU

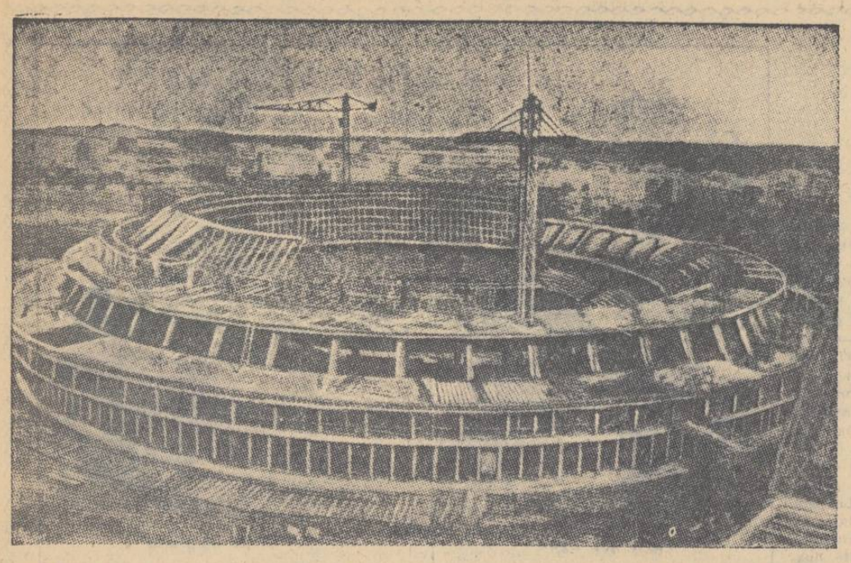

Palatul sporturilor, care se construieşte la Roma, va avea o capacitate de 15.000 locuri

Pregătiri pentru Jocurile Olimpice

Pînă la a XVII-a ediţie a Jocurilor Olimpice mai sînt... 20 de luni. O competiţie de asemenea ample pretinde pregătiri complexe şi mai ales făcute la timp. La Roma, unde va avea loc marea confruntare sportivă, activitatea în această direcţie este în plină desfăşurare. Lucrările privind instalaţiile sportive sau problemele organizatorice nu decurg însă chiar atît de simplu. Comitetul de organizare are de întîmpinat o serie de dificultăţi care nu sînt chiar aşa de uşor de rezolvat.

In cele ce urmează vă prezentăm cîteva date privind stadiul unor lucrări şi diferitele probleme care urmează să fie rezolvate.

PROGRAMUL DEFINITIV AL JOCURILOR OLIMPICE. Programul cuprinzînd datele de disputare a celor 18 discipline este eşalonat între joi 25 august 1960, cînd va avea loc festivitatea de deschidere şi duminică 11 septembrie 1960, cînd trompetele vor anunţa închiderea jocurilor. Duminică 28 august şi duminică 4 septembrie sînt zile de repaos.

INSTALAŢII EXISTENTE SAU TERMINATE. In această categorie se află Stadionul Olimpic, unde trebuie reamenajată pista de alergări (se face un al şaptelea culoar) cea de sărituri şi aruncări, stadionul pentru încălzire, cele două terenuri pentru probele de călărie, precum şi sălile şi terenurile care vor adăposti următoarele discipline: scrimă, gimnastică, lupte, tir, haltere, canotaj şi yachting.

INSTALAŢII IN CURS DE CONSTRUCŢIE. Comitetul de organizare a anunţat că vor fi gata la datele menţionate în paranteză, următoarele obiective: stadionul Tiziano unde vor avea loc meciurile de fotbal (semifinale şi finale), probele atletice, festivităţile de deschidere şi închidere ale Jocurilor Olimpice cu o capacitate de numai 55.000 locuri (februarie 1959); Bazinul de înot cu 12.000 locuri (iulie 1959); Bazinul pentru polo (august 1959); Velodromul (august 1959); Palatul Sporturilor pentru box şi basket (aprilie 1960); Oraşul Olimpic (aprilie 1960).

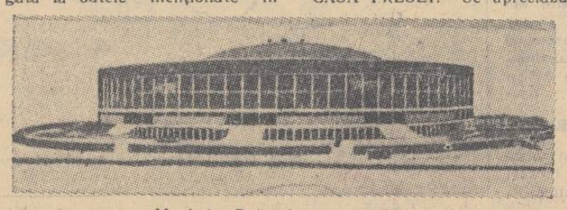

Macheta Palatului sporturilor

CITEVA PROBLEME DE REZOLVAT: Federaţia internaţională de caiac-canoe cere cu multă stăruinţă introducerea probei de caiac (4 persoane) şi canoe feminin (2 persoane).

Federaţia internaţională de gimnastică cere ca actuala mult folosită la campionatul pe echipe (formate din 5 concurenţi dintre care primii 4 contează în clasament) să fie înlocuită cu formula echipe din 6 concurenţi dintre care primii 5 să conteze. Există şi o importantă problemă privind proba de călărie în cadrul pentationului modern. In Italia nu există cai pregătiţi în acest scop şi pînă acum nu s-a găsit nici o formulă. Iată doar cîteva din problemele care vor fi discutate la viitoarea şedinţă care va avea loc în luna mai la München cu ocazia Congresului Comitetului Olimpic Internaţional. Şi pînă atunci desigur că vor mai apare şi alte probleme...

CASA PRESEI. Se apreciază că numărul ziariştilor sportivi care vor fi prezenţi la Roma va trece de 1300. Pentru ei se construieşte o casă specială în afara Romei. O centrală telefonică şi telegrafică cu 260 de linii, va permite convorbiri la orice oră, cu orice colţ din lume. Instalaţii de televiziune vor permite ziariştilor să urmărească şi să comenteze diferite manifestări, fără să se deplaseze pe stadioane.

Un hotel va fi special rezervat pentru ceilalţi reprezentanţi ai presei, dintre care 1000 ziarişti, 150 fotografi şi 150 tehnicieni şi reporteri de radio şi televiziune.

ORAŞUL OLIMPIC se întinde de-a lungul fluviului Tibru, la 1500 metri de Stadionul olimpic. Capacitatea lui va fi de circa 10.000 persoane, mai mult cu 2000 decît numărul de sportivi şi însoţitori care se presupune că vor veni. Suprafaţa oraşului olimpic va fi de 50.000 metri pătraţi: construcţiile moderne vor avea cîte 2—3 şi 4 etaje. La marginea oraşului se va construi o sală de festivităţi, 14 restaurante, oficii poştale, un spital, magazine, etc.

PRECAUŢII...

In Australia se fac mari pregătiri în vederea desfăşurării finalei Cupei Davis, în care echipa gazdă este hotărîtă să păstreze acest trofeu important.

Interesul major provocat de această întrecere este ilustrat de faptul că sindicatul opticienilor din Queensland a anunţat că va suporta cheltuielile de drum şi examenul optic al arbitrilor de linii care urmează să fie desemnaţi la această întîlnire pentru a putea fi siguri de „buna lor vedere".

Măsuri de precauţie sau...?

Cei mai buni 10 sportivi ai anului 1958

Anul sportiv 1958, care se va încheia în curînd, a însemnat pentru mişcarea de cultură fizică şi sport din ţara noastră un nou prilej de afirmare în arena internaţională, o nouă manifestare a saltului calitativ realizat de sportul românesc. Sportivii ţării noastre, animaţi de înalte sentimente patriotice, au înţeles să răspundă condiţiilor create de partid şi guvern, realizînd performanţe de valoare în multe ramuri sportive. REVISTA „MAGAZIN" DESCHIDE O ANCHETĂ PRINTRE CITITORII SĂI, PENTRU A DESEMNA PE CEI MAI BUNI 10 SPORTIVI ROMINI AI ANULUI 1958 DIN TOATE DISCIPLINELE SPORTIVE. Cititorii sînt invitaţi să indice, în ordine preferenţială, pe acei 10 sportivi care prin performanţele şi comportarea lor au dovedit că merită aprecierea şi dragostea sutelor de mii de spectatori pasionaţi.

La închiderea anchetei, revista „MAGAZIN" va publica, pe baza răspunsurilor primite de la cititori, un clasament al primilor 10 sportivi care au întrunit cele mai multe aprecieri.

Răspunsurile se primesc pînă la data de 20 decembrie 1958, pe adresa revistei „MAGAZIN" Piaţa Scînteii, purtînd menţiunea pe plic sau pe carte poştală: „Cei mai buni 10 sportivi ai anului 1958".

Rezultatele anchetei noastre vor fi publicate în revista „MAGAZIN" din 27 decembrie 1958.

Cutia cu scrisori

GH. VIŞAN — Iaşi: Ai cîştigat pariul. Şi Gh. Axioti, unul din apreciaţii noştri antrenori de box, a boxat pentru titlul european la categoria mijlocie cu belgianul Gustave Roth. După 15 reprize, Gh. Axioti a fost declarat învins la puncte. Meciul a avut loc la Bucureşti la Arenele Romane în ziua de 24 iunie 1933.

I. VIFOREANU — Bucureşti: Informaţia pe care o deţineţi corespunde realităţii. In ţările din America de Sud, rugbiul în XV a luat o mare dezvoltare. Nu de mult, un campionat al ţărilor din America de Sud a fost cîştigat de Argentina, care în finală a învins Chili cu 14—0 (6—0).

T. ANDREESCU — Craiova: Împărtăşim întru totul aprecierile dvs. în legătură cu performanţa Iolandei Balaş. Presa străină continuă să se ocupe de acest remarcabil record mondial. Recent, un ziar francez arăta că cei 183 cm. corespund cu cel de-al 33-lea loc în clasamentul masculin francez pe anul 1958 !...

A. SCHUSTER — Galaţi: Vă satisfacem dorinţa şi vă comunicăm mai jos consumul de calorii, într-o jumătate de oră, al unui sportiv, la diferite discipline sportive: canotaj 1.300, tenis, baschet şi hochei pe iarbă 805, patinaj şi înot 685, ciclism 585, marş 550. Dar dvs. ce sport practicaţi ?

B. SZABO — Cluj: 1) Boxul profesionist trece printr-o adîncă criză ilustrată de lipsa de activitate, numărul redus de boxeri şi dezinteresul spectatorilor pentru manifestări de acest fel. Lipsa de sprijin din partea forurilor superioare este un alt aspect caracteristic, exprimat de exemplu în faptul că la Londra, arena Harringay a fost dărîmată pentru a se construi în locul ei un depozit de mărfuri. Astăzi la Londra a mai rămas o singură arenă de mare capacitate: Wembley. 2) Adresa Federaţiei romîne de box: str. V. Conta nr. 16.

AL. COSTACHE — Bucureşti: Faptele nu sînt cu nimic exagerate (ţin de temperamentul sudamericanilor !) Din cauza incidentelor, arbitrii argentinieni au declarat grevă, pînă cînd li se va asigura securitatea faţă de eventualele manifestări de violenţă ale publicului. Drept urmare, Federaţia de specialitate a luat măsuri ca arbitrii de fotbal să fie protejaţi de detaşamente speciale de poliţie...

IN NUMĂRUL 2 AL REVISTEI SPORT

Dentiştii şi pedicuriştii în ajutorul... fotbaliştilor

Confederaţia braziliană a sporturilor a dat o decizie prin care toate cluburile de fotbal sînt obligate ca pe lîngă un medic să aibă angajaţi în permanenţă cîte un... dentist şi un... pedicurist.

Măsura este justificată pe baza unor date statistice şi mai ales a experienţei echipei braziliene care a luat parte la campionatul mondial de fotbal în Suedia şi a fost pusă de două ori în situaţia de a se lipsi de unii titulari care sufereau, fie de dureri de dinţi, fie de unghii încarnate şi bătături.

magazin sport

In campionatul categoriei A de fotbal

UN CLASAMENT
al fotbaliştilor noştri fruntaşi

In stagiunea de toamnă a campionatului categoriei A de fotbal au fost folosiţi 209 jucători. Urmărind comportarea lor de-a lungul campionatului, înregistrînd valorile manifestate în jocurile ce le-au susţinut, am întocmit un clasament pe posturi al celor mai buni, aprecierea fiind determinată de ansamblul performanţelor avute.

PORTARI: 1. Toma (C.C.A.). 2. Mîndru (Progresul). 3. Todor (Rapid). 4. Voinescu (C.C.A.). 5. Cozma (Dinamo Buc.). Au avut comportări sub nivelul celor din campionatul precedent: *Dungu* (Rapid), *Uţu* (Dinamo Buc.) şi *Enăchescu* (Ştiinţa Timişoara). Promiţător: *Nicoară* (Ştiinţa Cluj).

FUNDAŞI DREAPTA: 1. Popa (Dinamo Buc.). 2. Greavu (Rapid). 3. Cojocaru (Progresul). 4. Zavoda II (C.C.A.). 5. Pahonţu (Petrolul). Jucătorii tineri au urcat vertiginos spre primele locuri, pe care le-au ocupat de altfel fără prea multe opoziţii. Sub nivelul valorii lui s-a comportat *Pahonţu* (Petrolul) şi, în declin, *Zavoda II.*

STOPERI: 1. Motroc (Dinamo Buc.). 2. Caricaş (Progresul). 3. Cîrnaru (Dinamo Bacău). 4. Capaş (U.T.A.). 5. Mureşan (Ştiinţa Cluj). Şi aici predomină jucători tineri în primele locuri. Dintre ei, *Cîrnaru* a avut ascensiunea cea mai neaşteptată. In declin de valoare *Apolzan* (C.C.A.), pentru care echipa lui are însă un înlocuitor valoros: *Naghi.* Din rest, se mai „apără" cu destul succes *Marinescu* (Petrolul).

FUNDAŞI STINGA: 1. Macri (Rapid). 2. Staicu (C.C.A.). 3. Soare (Progresul). 4. Vastu (Jiul). 5. Florescu (Ştiinţa Timişoara). Primul loc răsplăteşte un jucător valoros, perseverent, serios, cu mare putere de luptă. In restul celorlalte patru locuri, ca remarcă suplimentară: un tînăr în ascensiune (*Staicu*).

MIJLOCAŞI DREAPTA: 1. Al. Vasile (Dinamo Buc.). 2. Jenei (C.C.A.). 3. Petschowschi (U.T.A.). 4. Tîrcovnicu (Dinamo Bacău). 5. Fronea (Petrolul). Tinereţea primilor doi, adăugată valorii lor, le-a asigurat preponderenţă faţă de marele tehnician care este Petschowschi. In progres şi bune valori au dovedit *Tîrcovnicu* şi *Fronea*, acesta din urmă fiind însă „stopat" de accidentul care l-a făcut indisponibil după etapa a III-a. O menţiune pentru tînărul *Neacşu II* (Petrolul), dar minusuri pentru *Bodo* (Rapid) şi *Hidişan* (Steagul Roşu).

MIJLOCAŞI STINGA: 1. Nunweiller (Dinamo Buc.). 2. Bone (C.C.A.). 3. Ujvari (Dinamo Bacău). 4. Stancu (Rapid). 5. Koczka (U.T.A.). Primii doi s-au dovedit de o valoare sensibil apropiată, *Nunweiller* avînd însă avantajul tinereţii. Un cuvînt greu ar fi avut de spus hăcăuanul *Ujvari*, dacă n-ar fi devenit indisponibil după două etape de campionat. In regres de valoare, cu comportări inegale, *Neacşu I* (Petrolul) şi *Tănase* (Ştiinţa Timişoara).

EXTREMI DREAPTA: 1. Oaidă (Progresul). 2. V. Anghel (Dinamo Buc.). 3. Zaharia (Petrolul). 4. Haşoti (Steagul Roşu). 5. Cacoveanu (C.C.A.). In progres mare de la o stagiune la alta, *Oaidă* mai are încă mari rezerve care, cînd vor fi puse în valoare, îi vor permite să-şi domine mai categoric colegii de post. Poate să-i rămînă, totuşi, un concurent redutabil: dinamovistul *V. Anghel* care, de asemenea, mai are de unde progresa.

INTERI DREAPTA: 1. Constantin (C.C.A.). 2. Cădariu (Ştiinţa Timişoara). 3. Filip (Dinamo Bacău). 4. Seredai (Rapid). 5. Varga (Dinamo Buc.). Un post în general destul de sărac în elemente de valoare. *Constantin* e „şef" incontestabil, iar *Varga* o speranţă.

CENTRI ATACANŢI: 1. Alexandrescu (C.C.A.). 2. Ene II (Rapid). 3. Gram (Dinamo Bacău). 4. Ene I (Dinamo Buc.). 5. Mateianu (Ştiinţa Cluj). Şi aici lipsesc elementele de mare clasă. *Ene II* rămîne încă o promisiune. Şters sezonul lui *Ciosescu* (Ştiinţa Timişoara).

INTERI STINGA: 1. Eftimie (Dinamo Bacău). 2. Dinulescu (Progresul). 3. Meţcaş (U.T.A.). 4. Lereter (Ştiinţa Timişoara). 5. Nicuşor (Dinamo Buc.). Revelatorii comportările primilor trei şi mai ales cea a lui *Meţcaş*, la primul sezon în categoria A.

EXTREMI STINGA: 1. Bădulescu (Petrolul). 2. Suru (Dinamo Buc.). 3. Tătaru (C.C.A.). 4. Drăgoi (Dinamo Bacău). 5. Văcaru (Rapid). O stagiune deosebit de bună şi cu comportări egale au avut primii doi clasificaţi. Mai modestă figura făcută de *Tătaru*, care a marcat o scădere din impetuozitate atunci cînd situaţia pretindea luptă directă cu adversarul. Promiţător *Tăuceanu* (U.T.A.), cu numai 5 jocuri în categoria A.

*

După aceste clasificări ar rezulta următoarele echipe A, B şi C:

A: Toma—Popa, Motroc, Macri—Al. Vasile, Nunweiller—Oaidă, Constantin, Alexandrescu Eftimie, Bădulescu.

B.: Mîndru-Greavu, Caricaş, Staicu-Jenei, Bone-V. Anghel, Cădariu, Ene II, Dinulescu Suru.

C: Todor-Cojocaru, Cîrnaru, Soare-Petschowschi, Ujvari-Zaharia, Filip, Gram, Meţcaş, Tătaru.

B. BERCEANU

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"
*
Redacţia şi administraţia Piaţa Scînteii tel. 17.60.10
*
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.
*
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Din presa străină

Neputînd organiza competiţii sportive de mare amploare, tocmai datorită nefastei politici de discriminare rasială, Uniunea Sud Africană a ţinut totuşi să organizeze, cu orice preţ, un campionat mondial. „Evenimentul" s-a petrecut recent la Elsburg, lîngă Iohannesburg, unde peste 200 de „concurenţi" s-au întrecut în cadrul... „campionatului mondial de sărituri al broaştelor"...

Trei decenii pe arena sportivă

Veteranul sportivilor noştri, DINU CRISTEA, îşi deapănă amintirile (IV)

Anul 1936 a fost anul cuceririi primului titlu de campion balcanic şi al revanşei la 5.000 m. în meciul triunghiular Praga—Bucureşti—Belgrad. Am început bine anul sportiv, mai ales că am corectat şi recordul naţional al probei pe 5.000 m.: 12'33"; cea mai mare bucurie mi-a adus-o Balcaniada de la Atena, unde am învins la 5000 m.

Sportivilor turci nu le venea la socoteală rezultatul meu. Aveau ei pe Mustafa, care era favoritul cursei; iugoslavii pe Brucear, cu care mergeau la titlu; grecii gîndeau că vor păstra titlul la Atena... Romînii mă aveau pe mine şi atît. (Victoria lui Ionescu-Crum de la săritura în lungime a fost cea mai mare surpriză, fiindcă Lambrakis era socotit de departe cel mai bun săritor din Balcani la vremea aceea). Noroc totuşi că a cîştigat şi Crum, că altfel nu ştiu cum am fi stat o echipă întreagă pe o singură... medalie !

Pista era de pămînt şi prost îngrijită. Balcaniada organizată slab de tot, mai mult aşa ca să fie... Cît despre mîncare, duceam dorul traistei cu merinde de-acasă şi înghiţeam cu noduri carnea de berbec.

Dar ce ziceţi că la înapoiere ne-a prins o furtună pe Marea Neagră de parcă veniserăm vrăjitoarele Bosforului după noi să ne la medaliile. Aşa mi se năzărise în timpul furtunii, care s-a jucat cu vasul nostru aproape o oră, de nu mai credea nimeni c-o să-şi mai vadă casa.

Ce prietenii am legat atunci ! Cu Mustafa m-am revăzut după 22 de ani la Sofia, la Balcaniada din acel an, unde venise ca antrenor. M-a îmbrăţişat şi m-a sărutat, dar cînd a auzit că am venit să alerg şi încă la maraton, parcă-l trezisem atunci din somn, aşa i se lungiseră ochii. Tot atunci l-am cunoscut şi pe Lambrakis, învinsul lui Ionescu-Crum şi viitorul recordman al săriturii în lungime. Anul trecut, la Atena, Lambrakis a venit la Balcaniadă şi a întrebat de mine. A urmărit maratonul în maşină şi m-a alimentat tot timpul cu fructe şi zahăr. Ii spunea soţiei sale cum ne-am cunoscut şi de cît timp fac atletism. Gestul lui de anul trecut mi-a plăcut cu atît mai mult cu cît tinerelul de altădată este acum medic la Atena. Nu este de altfel prima oară cînd am văzut că la sport titlurile nu-i despart pe oameni. Ne îmbrăţişăm ca fraţii şi vrem să ne cunoaştem mai bine, să ne revedem cît de des în linişte şi pace. De aceea, cînd s-au reluat Balcaniadele, m-am simţit iarăşi tînăr ca altă dată.

Şi uite-ne acum în pragul Balcaniadei de la Bucureşti, pe care o aştept cu nerăbdare. Voi retrăi poate amintirile anului 1937, cînd am cîştigat al doilea titlu balcanic, dar la 10.000 m. Cursa aceea n-am s-o uit niciodată. A avut un cîntec al ei, pe care o să vi-l îngîn acum şi dumneavoastră, că cine ştie unii veţi fi fost chiar atunci în tribunele de la A.N.E.F.

Veniserăm grecii hotărîţi să cîştige. Deplasaserăm un mare fondist: pe Kiriakides. Alături de el concurau Ragazos, Arvanitis, tot oameni de nădejde. Ei mă ştiau de la Ankara, dar aşteptau ca eu să alerg la 5.000 m. să-mi apăr titlul. Ca rezultate stăteau mai bine decît mine. Speriaţi de obiceiul meu de a ...galopa din plecare, oficialii mă sfătuiau să plec încet, să încerc să mă agăţ în plasa lor şi să nu mă joc, că la greci nu merge. Sînt alergători mari. Mai mi-au spus ei că grecii se schimbă la „trenă", ca să nu obosească. Mie pe-o ureche îmi intrau vorbele lor, pe cealaltă îmi ieşeau. Ştiam doar că trebuie să înving. Cursa de 10.000 m. era programată în prima zi, iar cea de 5.000 în următoarea. Ce ştiam eu ce poate fi mîine ? In plus, grecii aveau alergători specializaţi pe ambele distanţe, ori eu veneam după o probă pe 10.000 de mă luau adversarii la alergat de odihnit. N-aveam de gînd să mă las păcălit. Caimacul se-mpărţea în prima zi.

Am ieşit din start odată cu fumul din pistolul starterului şi-am luat un avans de 20 m. Fugeam de parcă mă speriase ursul şi nu mă mai uitam înapoi. Lumea rîdea în tribune; foarte puţini se pricepeau la atletism şi veneau mai mult din curiozitate, fiindcă ziarele scriseseră multe că să iasă banii... Oficialii mă boscorodeau în mintea lor, zicînd, sînt sigur: *„Tăran prost şi încăpăţînat. O să-l înveţe grecii carte şi p'asta.* In urma mea, Kiriakides şi Ragazos îşi făceau liniştiţi cursa obişnuită, aşteptînd ca nebunul din faţa lor să plesnească odată şi să se lase înghiţit de pluton. Ori eu nu mai asta n-aveam de gînd s-o fac. Turele treceau una după alta şi avansul meu era de aproape 200 m. tocmai cînd îmi trebuiau ca să mă simt bine. Auzisem eu de un grec Ulyse, de l-am văzut şi la cinematograf, care fusese mai şiret ca vulpea, dar mie n-aveau ce-mi face strănepoţii lui, că mă pusesem la adăpost. La turul 15 Kiriakides dădea semne de nelinişte şi începu să forţeze. Dar era prea tîrziu. Atunci spectatorii m-au anunţat şi m-au luat pe sus: *„Hai Dinu, hai Dinu !"* Vedeţi, că acum înţelegeau toţi că pot să cîştig. La început fugeam eu contra celor doi atleţi greci, dar acum trăgeau ei din răsputeri împotriva a mii de oameni. Dacă suflau numai jumătate din ei spre pistă puteau să-i ţină în loc pe greci. Iar pe mine parcă mă împingeau de la spate. Am cîştigat cu un nou record romînesc şi balcanic, mai bun cu 10,12 secunde decît cele vechi...

De-atunci Kiriakides mi-a devenit bun prieten şi n-avea să mă uite. Ne-am revăzut la Atena, unde era iubit ca un zeu. M-a purtat cu el pretutindeni, pe la prieteni, prin magazine. Imi spunea mereu: *„Nu-mi pare rău că m-ai învins ! Ai fost mai bun ca mine şi mai deştept".*

A doua zi, pe 5.000 m. am stat cuminte lîngă Arvanitis şi m-am mulţumit cu locul doi, deşi la 6 metri de sosire eram încă cot la cot cu el. Puţin a lipsit să mai „împuşc" un titlu şi la 5.000 m. Dar hai să mai schimbăm nişte vorbe, că vorbirăm destul de atletism. Să mai trecem şi pe la alte case, că tot cu cifrele noastre om fi plictisit pe careva. Aşa am trecut şi peste datele de naştere ale celor doi copii. Marioara s-a născut în primul an de militărie, ca să-i mai aducă nevestii-mii aminte de mine... cel plecat la oaste. Marin a venit pe lume cînd eram sportiv consacrat, în 1938, şi s-a împrietenit şi el cu vechea mea cunoştinţă. El aleargă azi mai bine decît mine la vîrsta lui, dar şi timpurile realizate azi sînt mult mai bune decît cele de altă dată. Cred că nu m-o face de ruşine, faţă de cumătrul sport. Altfel de viaţă duce el astăzi. Intîi şi-ntîi l-am dat la carte şi la meserie. Strungar în fier l-am făcut. Să vedeţi ce iese din mîinile lui ! Să vedem cînd o intra la cătănie ce-o face, că ce v-am spus eu de armată el n-o să vă mai poată spune. Tot tîrligi de postav o să poarte ? Ba, vă zic eu. Armata o să-i dea pantofiori ca fulgul de uşurei, cu cuişoare subţirele de oţel alb ca spuma. Doctorii o să-mi asculte, antrenorii o să-i facă porţii zilnice de antrenament, ofiţerii o să-i bage în cap învăţătura militară. Asta o ştie pentru ce s-o bate, dac-o fi cazul, nu ca bietu' taică-meu, care venise erou de la Mărăşeşti şi tot în cocioaba lui şi-a tîrît traiul.

Redactare: Em. VALERIU

In cursa de 3000 m. obstacole la Atena, în octombrie 1939

(Continuare în numărul viitor)

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustraţii: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Naturalistul romîn Emil Racoviţă se îmbarcă pe „Belgica", un vas care porneşte într-o expediţie spre Antarctica. După ce se desparte vremelnic de tovarăşii săi, pentru a explora fauna şi flora Ţării de Foc, Racoviţă se urcă iar pe bord şi înfruntă alături de ceilalţi o furtună iscată în canalurile fueglene.

„Belgica" naviga spre sud, apropiindu-se de cercul polar. Ceaţa din ce în ce mai groasă nu permitea să se stabilească poziţia vasului. Dacă te aplecai peste bord abia puteai vedea creasta valurilor. Din cînd în cînd se auzea din cuibul ciorilor un strigăt ingrijorat.

— Iceberg la babord ! Virează ! Virează !

Timonierul se arunca peste cîrmă cu toată greutatea trupului... Un perete înalt, sclipind şters ca o imensă oglindă acoperită cu coclează, trecea fără zgomot pe lîngă vas, apoi se pierdea în ceaţă...

In fiecare zi răsăreau, o frîntură de clipă, din negura lăptoasă, munţi de gheaţă, în imediata apropiere a „Belgicăi". Dar nu erau singurii ei duşmani: pe alocuri valurile începeau să clocotească şi să se ridice înspumate descoperind pe neaşteptate un colţ de rocă întunecat. Iar se auzea strigătul de alarmă:

— Stînci submarine la provă ! Virează !

— După ce „Belgica" fusese de nenumărate ori la un pas de catastrofă, după ce vreme de o săptămînă navigase la întîmplare, în dimineaţa zilei de 23 ianuarie 1898, ceţurile începură să se risipească. Nu trecu mult şi din cuibul ciorilor se auzi glasul răguşit al lui Tollafsen:

— Pămînt !

Se vedeau din ce în ce mai lămurit sloiurile de piatră colţuroase, printre care scoborau spre ocean gheţarii. In curînd deveni evident că descoperiseră un întreg arhipelag: o puzderie de insule despărţite prin canaluri înguste, dar navigabile. Căpitanul de Gerlache nu pridideau să le treacă pe hartă, după ce le botezase cu numele vreunuia din membrii casei regale belgiene sau olandeze, în timp ce Racoviţă tărmurile sterpe, culegînd probe de roci şi licheni sau studiind moravurile pinguinilor, ale căror colonii de zeci de mii de indivizi, îşi vesteau de departe prezenţa prin strigăte asurzitoare.

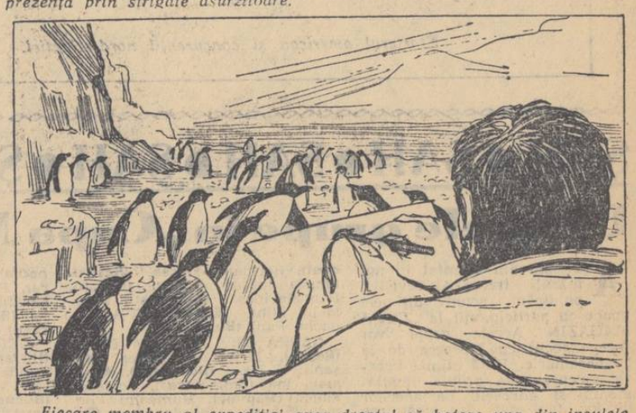

Fiecare membru al expediţiei avea dreptul să boteze una din insulele descoperite. Intr-o zi, în timp ce şalupa „Belgicăi" se apropia de o îngrămădire de stînci cenuşii-roşcate, de Gerlache spuse:

— Cred că această insulă trebuie să fie botezată de naturalistul nostru ! Ce părere ai, domnule Racoviţă ?

Luat pe neaşteptate, naturalistul se tulbură:

— Eu nu ştiu... să mă mai gîndesc...

— Bineînţeles, vă veţi gîndi la numele Majestăţii Sale.

— Nu ! strigă Racoviţă.

Intre timp, şalupa acostase. Punînd piciorul pe ţărm Racoviţă rosti răspicat:

— Botez această insulă cu numele profesorului meu, Grigore Cobălescu !

Cîteva zile mai tîrziu, grupul savanţilor debarcă pe o insulă mai mare, dominată de cîteva piscuri de munte. Către prînz începu să ningă, apoi se auzi din ce în ce mai strident şuieratul vîntului: se anunţa o viforniţă. Toţi exploratorii se întoarseră la tabără, în afară de Racoviţă.

— Plec să-l caut ! strigă Amundsen.

— Te întovărăşesc ! rosti hotărît Danco

— Şi eu ! se auzi glasul doctorului Cook.

Porniră pe skiuri, înaintînd anevoie împotriva vîntului, ferindu-se, cu mîna deasupra capului, de palele de zăpadă. Cu ajutorul felinarului cercetau terenul, dar nu se putea distinge nici o urmă: zăpada acoperea pămîntul cu un linţoliu alb din ce în ce mai gros. Intr-un tîrziu, ajunseră la marginea unei prăpăstii. Deodată, printre vuietele şi gemetele vîntului, se auzi o detunătură de armă... Apoi încă una...

— E Racoviţă ! strigă Cook.

Porniră în şir indian, pe marginea prăpastiei. Deodată Amundsen, care era în frunte, se poticni de ceva şi căzu. Ceilalţi, de care era legat cu o frînghie, se aruncară cu toată greutatea trupului înapoi.

— Aici e ! strigă Amundsen, ridicîndu-se. Am dat de un ţăruş...

Ţinîndu-se cu greu de frînghia pe care gerul o acoperise cu o pojghiţă de gheaţă, coborîră în prăpastie. Porniseră repede, trăgînd din cînd în cînd focuri de armă. Nici un răspuns. După vreo oră se auzi din depărtare un glas slab:

— Heeei !

O luară la goană. Curînd dădură peste Racoviţă, aproape degerat. Se adăpostise într-o scobitură a peretelui de stîncă şi-şi strîngea în braţe tolba, în care se ştia că-şi ţine preţioasele colecţii. Amundsen desprinse de la şold o ploscă de coniac, din care naturalistul bău cu lăcomie.

Văzîndu-l ceva mai înviorat, norvegianul îl dojeni cu degetul:

— De ce te-ai îndepărtat de noi ?

— Trebuia ! rosti naturalistul. Acum pot demonstra că toată vegetaţia din această regiune e compusă din licheni: gyrophora vella şi usnea sulphurea.

Urcară pe puntea „Belgicăi" abia a doua zi dimineaţa. De Gerlache îl mustră pentru întîrziere, apoi spuse:

— Nu mai avem dreptul să zăbovim nici o clipă, domnilor ! Ieri m-am căţărat pe unul din piscurile de pe insulă şi profitînd de cîteva clipe de excelentă vizibilitate, am cercetat cu ochianul marea pînă la mari depărtări. Am stabilit cu certitudine existenţa unei căi navigabile spre sud, sud-vest. „Belgica" îşi poate continua călătoria.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin Bucureşti

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL II — Nr. 62 ★ Sîmbătă 13 decembrie 1958 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

MEDICI LA MASA ROTUNDĂ

Între multiplele probleme de larg interes cetățenesc nu încape îndoială că problema ocrotirii sănătății se bucură de o atenție deosebită. Pentru a întâlnisa cititorilor noștri unele aspecte ale acestei probleme, mereu actuale, am invitat la redacție, în jurul mesei rotunde, pe acad. prof. dr. AL. RADULESCU, directorul clinicii de ortopedie din spitalul Brîncovenesc, pe prof. dr. I. STOIA, directorul clinicii de reumatologie a aceluiași spital și pe dr. AL. LUNGU, candidat în științe medicale, șef de sector la Institutul de Endocrinologie „Prof. C. I. Parhon"; ei au discutat cu colaboratorii noștri Alice Mihalcea și Virgil Dănciulescu, despre dezvoltarea muncii de cercetare științifică în domeniul medical în țara noastră, despre dezvoltarea institutiilor spitalicești, despre munca corpului medical, despre începuturile de activitate ale policlinicilor cu plată, despre etica profesiunii de medic.

Subliniind condițiile deosebite create de regimul nostru de democrație populară pentru dezvoltarea științelor medicale, pentru dezvoltarea cercetărilor științifice și a activității practice, vorbitorii au scos în evidență faptul că acum se împlinesc, sub ochii noștri, năzuințele înaintașilor școlii medicale românești și că mereu mai cunoscute sînt, în lumea întreagă, succesele medicinei românești.

„Lucrez — spune dr. STOIA — *într-un institut de specialitate. Temele noastre se bucură de interes și în țară și peste hotare. Sîntem adesea vizitați de diferiți profesori de specialitate din alte țări. Arătăm oaspeților institutul nostru, secția noastră și diferite stațiuni balneare. Ei au avut numai cuvinte elogioase la adresa rețelei, a medicilor și a dezvoltării noastre din ultimul timp.*

Personal, în ultimul timp am avut posibilitatea să asist la cinci congrese internaționale: în Canada, la Moscova, în Cehoslovacia și Ungaria. De fiecare dată am putut să-mi dau seama că oamenii de știință din țara noastră ne fac cu adevărat cinste. Lucrările noastre au trecut granițele țării și în specialitatea mea am fost mîndru, ca român, de faptul că în ultimul timp, datorită grijii partidului și guvernului, știința medicală românească a trecut granițele țării".

Un exemplu viu și concludent al prețuirii de care se bucură medicina noastră peste hotare îl constituie recenta alegere a acad. prof. dr. Al. Rădulescu ca membru al Academiei franceze de chirurgie. Discutînd pe marginea acestei cinstiri, acad. prof. dr. AL RADULESCU a ținut să precizeze:

„Alegerea mea a fost posibilă poate și datorită capacității mele, dar cred, mai ales pentru că guvernul și partidul m-au ajutat. M-au ajutat creîndu-mi cele mai bune condiții pentru exercitarea profesiunii și pentru tipărirea lucrărilor mele care au fost aduse la cunoștință colegilor de la Academia franceză de chirurgie și astfel am putut să fiu ales. Dar aș vrea să vorbesc mai concret despre ceea ce înseamnă ajutorul primit".

Fotografia: Nicu VASILE

Și acad. prof. dr. AL. RĂDULESCU arată greutățile întîmpinate decenii de-a rîndul, în condițiile regimului burghezo-moșieresc:

„Timp de unsprezece ani am scos fără nicio subvenție revista de ortopedie. Ani în șir ne-am zbătut pentru a înființa prima societate de ortopedie din țara românească. Cu chiu cu vai o scoteam la capăt cu instrumentele științifice necesare ca să-mi continui lucrările. Mai tîrziu am înghebat nucleul spitalului și al atelierului de proteze, singurul pe care-l avea statul român și împotriva căruia au dezlănțuit o luptă acerbă, fel de fel de afaceriști. Astăzi, vechiul atelier a devenit Institutul Pirogov".

În încheiere, tov. acad. prof. dr. AL. RĂDULESCU adaugă:

„Regimul democrat popular m-a făcut academician, medic emerit, mi-a dat toate onorurile posibile, m-a decorat cu Ordinul Muncii. Eu eram obișnuit să fiu ostracizat, să nu mi se dea nimic și acum au venit oameni care au înțeles lucrurile altfel. De unde ortopedia chirurgicală nu avea nici o prizǎ în țara românească deodată văd că mi se dau posibilități pe care nici nu le-am visat.

● (Continuare în pag. 2-a)

magazin

Începe azi

UN MARE CONCURS DE DEZLEGARI DE PROBLEME ȘAHISTE

dotat cu numeroase și importante premii

Regulamentul și condițiile de participare la concurs le găsiți în pagina 7-a

DOCUMENTARUL SĂPTĂMÎNII

Vor înceta experiențele cu arma nucleară?

La 12 aprilie 1945, în ziua cînd a murit Franklin Delano Roosevelt, noul președinte al Statelor Unite Harry Truman a fost pus la curent cu taina „Proiectului Manhattan", proiectul acelei arme noi și teribile a cărei aruncare avea chiar el s-o ordone, după cîteva luni, deasupra orașelor Hiroșima și Nagasaki.

Din cauza greutăților de comunicație inerente războiului, după bombardamentele barbare și inutile din punct de vedere strategic ale celor două localități japoneze, omenirea nu și-a dat imediat seama de capacitatea de distrugere a armei atomice. La două zile după bombardament, radio Tokio transmitea, spre surprinderea tuturor, că, în urma aruncării unei singure bombe Hiroșima a devenit „un morman de

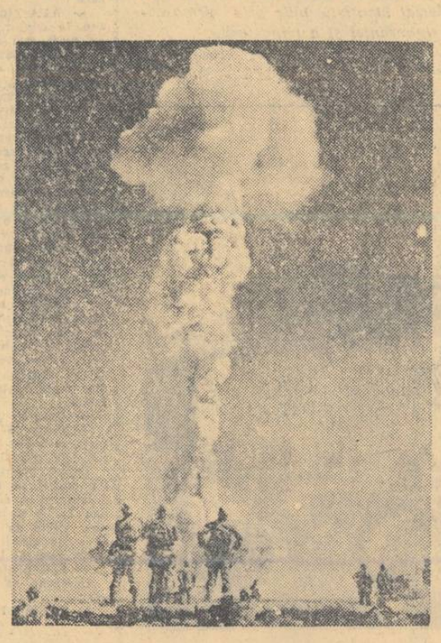

U. VĂLUREANU

● (Continuare în pag. 3-a)

ARPAD IRȘOAY, membru al cooperativei de mobilă din Dej, este și un pasionat susținător al cercului dramatic al Casei de Cultură raională „Nicolae Bălcescu" din localitate. În cadrul etapei finale a Festivalului bienal de teatru „I. L. Caragiale", el a interpretat rolul pilotului Dan din piesa „Citadela sfărîmată" de Horia Lovinescu.

Fotografia: Mihai POPESCU

LUMINILE BICAZULUI

Stejarul nu-e o haltă ca toate celelalte. Aici opresc accelerateele și chiar autorapidul de Bicaz. Trenul nici n-a intrat încă bine în haltă și drumețului abia sosit îi și apare perspectiva grandioaselor construcții care se ridică aici.

În stînga, canalul de fugă, cu taluzul căptușit în plăci de beton. Prin acest canal vor reintra în albia Bistriței apele coborîte din tunelul care străbate muntele Botoșanul, după ce-și vor fi lăsat forța celor 210.000 kilovați în turbinele centralei hidroelectrice. În dreapta, nu știi ce să privești mai întîi: înălțimea la care se află gura tunelului, cea pe care se vede șantierul castelului de echilibru, sau rotirea domoală a macaralelor din vale ce se ridică și depun pe acoperișul uzinei fișiile de beton armat produse de uzina de prefabricate de la Roman.

Ținta călătoriei mele era de data aceasta castelul de echilibru, o uriașă fîntînă cu capătul de jos sprijinit pe tunel. Dimensiunile acestei „fîntîni" întrec orice imaginație. Adîncimea este de 69 metri, lărgimea actuală de 28 metri, iar volumul pămîntului excavat pentru săparea ei trece de 40.000 m.c.

Îl căutam aici pe Petre Crișan, un miner cu care făcusem cunoștință anii trecuți în tunel.

Am urcat sute de trepte pînă la gura tunelului și alte sute pînă la șantierul castelului. Petre Crișan tocmai sosise. Priveam împreună, nu fără emoție, adîncimea impresionantă a peretelui circular de beton, construit după o metodă originală — betonarea prin puțuri. Suspendată undeva la jumătatea fîntînii se vedea o colivie de metal, în care se instalase echipa lui Alexandru Velcea și făcea injecții castelului. Nu era vorba însă nici de medicamente și nici de vreo anemie a uriașei fîntîni. Echipa lui Velcea utiliza drept „siringă" perforatorul electric, pe care îl înfigea cîte șase metri în peretele de beton și stîncă. În găurile astfel făcute se introducea apoi lapte de ciment pentru umplerea și a celor mai mici goluri care s-ar mai afla între peretele fîntînii și roca muntelui.

L-am întrebat pe tînărul șef de șantier despre munca acestei echipe. „Nu v-aș putea spune decît cuvinte de laudă despre Velcea și tovarășii lui, Gh. Lăcătușu, Constantin Tăruș și Vasile Condurat. Anul acesta Velcea a fost într-o călătorie în Uniunea Sovietică, cu care ocazie a făcut un schimb de experiență cu constructorii de la Stalingrad. De atunci lucrează cu și mai multă hărnicie parcă decît înainte".

Ion BECHERU

● (Continuare în pag. 2-a)

Încă o benă, încărcată cu beton, este transportată de macaraua-funicular spre șantierul barajului.

ERUPȚIE ÎN LUNĂ!

Un senzațional eveniment astronomic

Istoria astronomiei cunoaște foarte puține evenimente asemănătoare cu cel petrecut cu o lună în urmă. Astronomul sovietic Nikolai Kozirev a înregistrat la observatorul astrofizic din Crimeea o erupție vulcanică pe Lună.

Erupția a avut loc în craterul „Alfons", indicat în fotografia noastră prin săgeata albă. Acest satelit al nostru, care pînă la lansarea sateliților artificiali era cel mai apropiat corp ceresc, mai adăpostește încă foarte multe secrete, surprinzător de multe chiar, dacă ne gîndim că, datorită apropierii lui a putut fi studiat cu toate instrumentele de care dispun observatoarele astronomice. Erupția din craterul „Alfons" a dovedit cît de reduse erau pînă acum cunoștințele noastre despre Lună.

Opinia generală răspîndită pînă recent, era cea exprimată în metafora lui Eminescu: *„regina nopții moartă"*. Se credea că Luna ar fi un corp ceresc răcit, în interiorul căruia nu mai au loc prefaceri. În sprijinul acestei păreri venea faptul că în cei 300 de ani de cînd Luna este observată cu instrumente optice ca lunetele și telescoapele, nu a fost observat nici un fenomen de acest fel.

Argumentul acesta este însă șubred: astronomii au calculat

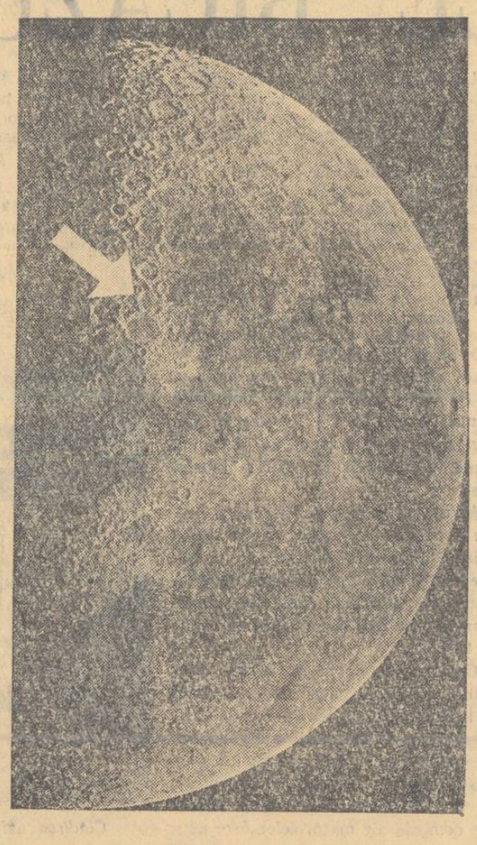

Ing. I. NEGREA

● (Continuare în pag. 5-a)

Citiți în pagina 2-a
rubrica noastră
„VREAU SĂ ȘTIU!"
Răspunsuri la întrebările cititorilor

VIZITĂ LA COLECTIVĂ

Sediul gospodăriei colective „Progresul" din Urlați este așezat pe una din colinele „Dealului Mare" ce se înalță din marginea cîmpiei Bărăganului către culmile Carpaților. De la sediu se vede nu numai „moșia" colectivei ci întreaga întindere a raionului Cricov.

Zilele trecute, într-o duminică, aici și-au dat întîlnire colectiviștii din tot raionul. De fapt, aceasta era încoarcerea vizitelor pe care, la rîndul lor, cei din Urlați le-o făcuseră în timpul verii colectiviștilor din celelalte gospodării.

Au fost invitați și întovărășiți, și țărani muncitori cu gospodării individuale. Și au venit în număr mare, aproape 200 de oameni. Toată ziua aceea a fost orînduită după un program anume stabilit. Mai întîi, Constantin Fulgeanu, președintele gospodăriei colective din Urlați, a prezentat un referat. A urmat apoi vizitarea acareturilor. S-au purtat discuții și s-a sfîrșit cu... dar asta veți vedea la urmă. Ceea ce e de reținut de la această vizită este faptul că atît oaspeții cît și gazdele au avut de tras învățăminte prețioase. A fost un adevărat schimb de experiență.

După frații Vasile și Haralambie Pugles a venit rîndul să-și primească răsplata muncii colectivistul Ștefan Mihai

Vasile CIAUȘU

● (Continuare în pag. 2-a)

5 MINUTE CU SCRIITORUL Mihu Dragomir

„Cititorii „Luceafărului" s-au obișnuit să găsească în fiecare număr al revistei o rubrică de poveți pentru tinerii aspiranți în literatură: Poșta redacției. Ceea ce nu știu poate cititorii care nu încearcă să devină poeți, autori de romane sau dramaturgi, este că semnatarul acestei rubrici se află la dispoziția oricărui tînăr autor în fiecare după amiază, la redacție. Între vizitele a doi adolescenți — o tînără prozatoare și un poet care n-a isprăvit încă școala medie — am pornit discuția de la corespondența literară a „Luceafărului".

— Primim în medie cam o mie de poezii pe lună — *mi-a spus Mihu Dragomir, arătîndu-mi din ochi teancul de scrisori de pe birou.* Trierea corespondenței și parcurgerea ei în întregime nu este desigur o treabă ușoară; îți dai seama că nu în fiecare plic se găsește un grăunte de poezie. Totuși, îndeletnicirea de poștaș pe care o practic de ani de zile m-a cucerit pentru multele, nenumăratele satisfacții pe care mi le oferă.

— *Vă referiți desigur la acele talente tinere „lansate" de revistă, care au confirmat așteptările dvs. dincolo de promisiunile începutului...*

— Desigur că și la acestea. Cel mai îmbucurător fapt rămîne însă creșterea calitativă a materialelor primite. Față de anii trecuți cînd redacția „TINARULUI SCRIITOR" epuizase toate formulele de sfaturi sau pur și simplu nu mai putea ține piept zecilor și sutelor de producții total lipsite de valoare, astăzi a crescut simțitor numărul lucrărilor notabile, atît de multe încît rubricile noastre „Steaua fără nume" și „Dintre sute de catarge" de abia prididesc să le mai publice. E și acesta unul din aspectele revoluției culturale...

— *Fiindcă a venit vorba de începători și fiindcă discuția de față ar dori să atragă mai mult poetul și nu redactorul, v-am ruga să ne vorbiți despre debutul dvs. literar.*

— Am debutat cu peste douăzeci de ani în urmă, în 1936, cu un volum. *Mihu Dragomir face o scurtă pauză apoi rectifică:* volum e un termen prea pretențios, o plachetă, cum se spunea pe atunci. Eram licean, scriam poezii de amor, îmi plîngeam solitudinea în versuri, mă rog, după moda literară a timpului... Este destul să spun că volumul tipărit în urbea mea natală, Brăila, cu banii dați de mama, se numea „GINDURI PRAFUITE". În anii ce au urmat am trimis și mi-au apărut poezii în diferite reviste, poezii în care am plătit tribut pe rînd celor mai multe dintre „ismele" în circulație. Cu aceasta se încheie prima etapă a biografiei mele literare.

— *Cărei date coincide în timp această primă etapă?*

— Este dificil de precizat, în creația unui poet, unde sfîrșesc dibuirile debutului și unde vocea lui începe să capete un timbru propriu. Tragica experiență a războiului pe care am încercat-o eu însumi pe front a făcut să se ivească în primele mele poezii de după 23 August, motivul protestului împotriva războiului nedrept, a urmărilor pe care asemenea războaie le lasă asupra omenirii.

— *Atunci s-a născut desigur și ideea scrierii unui amplu poem, acel poem care a văzut lumina tiparului acum cinci ani sub titlul „RĂZBOIUL"...*

— Atunci s-au născut și poeziile incluse în prima parte a volumului de „VERSURI ALESE", apărute prin 1945-1946 în revista „ORIZONT", poezii care abordau aceeași tematică: revenirea ostașului acasă, renașterea poetului, înfiriparea unor cîntece noi...

— *Poemul „RAZBOIUL" a-nunța la data apariției sale o urmare într-un al doilea volum. Mai este de actualitate această promisiune?*

— Am revăzut în ultimii ani

Boris BUZILA

● (Continuare în pag. 4-a)

Vreau să știu!

Răspunsuri la întrebările cititorilor

Deși locuesc într-un oraș situat la cîteva sute de kilometri de București, totuși urmăresc cu atenție și interes activitatea Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. Aș fi foarte recunoscător dacă aș afla ce pregătește acest Teatru, în special în domeniul spectacolelor de balet. (V. GRIGORIU — Baia Mare).

După recenta premieră a operei *„Evghenii Oneghin"*, colectivul Teatrului de Operă și Balet pregătește în momentul de față un spectacol de balet cuprinzînd, pe lîngă savurosul tablou coregrafic *„La piață"* de Mihail Jora, de curînd prezentat pe scena teatrului nostru, două lucrări noi de un deosebit interes artistic.

Cea dintîi este celebrul balet *„Tricornul"*, una din cele mai valoroase și populare creații ale marelui compozitor spaniol Manuel de Falla. Regia și coregrafia aparțin maestrului de balet *Vasile Marcu*, iar scenografia va fi semnată de *Ofelia Tutoveanu*.

A doua lucrare constituie o noutate deosebită, prin faptul că ea reprezintă o creație coregrafică originală a maeștrilor noștri de balet *Oleg Danovski* și *Gelu Matei*. Este vorba de un balet conceput pe muzica *„Concertului în Fa"* pentru pian și orchestră de compozitorul progresist american George Gershwin, autorul vestitei „Rapsodii albastre" și al operei „Porgy și Bess", inspirată din viața oamenilor de culoare din Statele Unite ale Americii. Evocînd tragica poveste a unui boxeur negru și a unei muncitoare din rîndurile populației albe, libretul noului balet înfățișează o impresionantă imagine a suferințelor impuse populației negre din S.U.A., datorită unei orînduiri sociale bazată pe discriminare rasială și cea mai crîntă umilire și asuprire a oamenilor din popor.

Realizatorii baletului „Concertul în Fa" sînt: *Oleg Danovski* (regie și coregrafie) și *Ion Ipser* (scenografie). Conducerea muzicală a întregului spectacol a fost încredințată dirijorilor *Mihai Brediceanu* și *Cornel Trăilescu*.

Constantin BUGEANU
Directorul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R.

Am aflat din ziare că în țara noastră se va construi o fabrică de fibre sintetice numite rolan. După cîte știu eu, s-a construit la Săvinești o uzină care va produce fire de relon. Vă rog să-mi explicați ce diferență există între aceste două tipuri de fibre sintetice. (ION STAMATE — Craiova).

Între fibrele sintetice relon și rolan există deosebiri fundamentale de structură chimică și, decurgînd din aceasta, deosebiri de proprietăți și întrebuințări.

RELONUL este o fibră de tip poliamidic. Pentru obținerea polimerului din care se filează firele de relon, baza de materie primă o constituie petrolul sau cărbunii. Firele de relon se întrebuințează în special ca fire continui, de tipul mătăsii, la confecționarea ciorapilor (de damă și bărbătești), tricotajelor, lenjeriei și țesăturilor fine. Relonul este similar produselor străine denumite perlon sau nylon. Etimologia cuvîntului relon exprimă tocmai aceasta: fibre sintetice de tipul perlon sau nylon, fabricate în R.P.R.

ROLANUL este o fibră de tip poliacrilonitrilic. Pentru obținerea polimerului din care se filează rolanul, materia primă de la care se pleacă este gazul metan. Rolanul se întrebuințează ca fire tăiate, fibră scurtă avînd lungimea de ordinul de mărime al cîtorva centimetri. Această fibră scurtă se toarce laolaltă, realizîndu-se un fir de tipul lînii sau bumbacului. Întrebuințarea majoră a rolanului este deci aceea de înlocuitor de lînă pentru stofe, pulovere, mănuși, fulare etc. Etimologia cuvîntului rolan exprimă tocmai aceasta: lînă sintetică românească.

Dr. Gavril MUREȘAN
Director al Institutului de cercetări chimice — București

Mă interesează mult istoricul circului. Am căutat vreo lucrare care să-mi limpezească această problemă și n-am găsit. Poate puteți să-mi arătați dvs. cum a apărut circul, cînd a apărut ceva din istoricul lui. (PANAIT DIONISIE, Galați).

Circul, cu spectacolele sale la care participau sute și mii de oameni, își pierde începuturile în negura timpurilor și se confundă cu cele mai vechi manifestări artistice gustate de masele largi.

Principalele elemente ale circului antic le găsim la vechii greci, care pe stadioane și pe hipodroame organizau curse de care.

In ceea ce privește circurile în edificii, în afară de circul din Constantinopol, la Roma au fost peste 12 circuri, dintre care circul Maximus avea o capacitate de 385.000 locuri. Mai sînt cunoscute circurile Flaminius și Romuli.

După căderea imperiului roman jocurile în circuri au încetat, iar aceste imense edificii au căzut pradă ruinei. Prin orașe, în piețele tîrgurilor și prin hanuri, saltimbancii, scamatorii, își dădeau reprezentațiile lor. Din vechea glorie a circului antic rămăsese doar o palidă amintire.

Prin anii 1787-1788 la palatul regelui Franței, arhitectul Louis construiește un circ, destinat însă de la început exercițiilor gimnastice ale prinților și ale persoanelor din anturajul lor, fără ca masele largi populare să poată avea acces la aceste reprezentații.

Tot la Paris, prin anul 1774, un celebru călăreț englez, Astley, a organizat un amfiteatru de călărie. Mai tîrziu, Antonio Francony, descendentul unei vechi familii de călăreți italieni, devine prin anul 1793 proprietarul amfiteatrului Astley, unde organizează spectacole populare de circ, în special cu numere de călărie.

Circul lui Francony la Paris, devenit mai tîrziu Circul Olimpic, pune bazele circului modern, care ia mai tîrziu o mare dezvoltare în Germania și Rusia. Astfel, în vechea Rusie țaristă, la circul Cinizely, Solomonschi și circul din Odesa o mare mulțime venea să admire pe artiștii de faimă mondială ca Podubini, Durov și alții.

In țara noastră există documente care arată că la serbările prilejuite de luptele pentru independență din 1877, circul Sidoli a dat spectacole populare. Acest circ, cu renume în țară și străinătate, și-a încetat activitatea prin anul 1933, doborît de criza economică. Neavînd nici un sprijin din partea guvernanților de atunci, și-a închis porțile lăsînd pe drumuri zeci de artiști de circ și lipsind masele largi de spectacole de reală valoare artistică.

De abia în anul 1954, odată cu înființarea Circului de Stat, s-au pus la noi bazele unei activități noi, folosind tradițiile cele mai înaintate ale acestei vechi și iubite arte.

Gh. V. COJOCARU
Directorul Circului de Stat, București

CLAUDIU PARADAISER — Iași: **Pentru a vă încuraja în încercările dvs. poetice, vă oferim spațiul necesar pentru publicarea poeziei „DECEMBRIE":**

Ilustrei altețe regale,
Pe capul cu timple lăugusto
Îi cade coroana de aur
Blegîndu-i urechile-auguste.

În noaptea aceasta de iarnă
Nici somn liniștit nu mai are;
Răzbat la palat din mulțime,
Ecouri ce-l fac să tresare.

Din stradă, odată cu zorii
Prin pîcla de ceață albastră,
Un strigăt porni ca un iures;
Trăiască Republica noastră!

Ferestrele, scurt, dîrdîiră.
Monarhul de spaimă se scoală
Și primul său gînd fu coroana,
Coroana, coroana regală!

Își chemă la dînsul lacheii,
Alergă încolo și-ncoace,
Pe perna țesută cu aur,
Coroana lipsește și pace.

Dar vai, după lungi căutări,
Zdrobite-s nădejdile gloriei;
Lacheii găsiră coroana
În lada de gunoi a istoriei...

GH. BUZEA — Cluj: **A-ți vedea numele publicat la rubrica „Poșta redacției" nu este o chestiune de noroc. Ce dovadă mai bună decît aceasta? Propunerea dvs. de a face ca articolele noastre să nu aibă „urmări" în alte pagini, nu este aplicabilă la o publicație de genul nostru. La pagina „Meridiane" vom continua să publicăm reportaje, note de drum din alte țări, așa cum ne propuneați.**

VIRGINIA IONESCU — Craiova — **Sîntem de acord cu dvs. că o rubrică de epigrame s-ar putea publica în revista noastră. Dar, vedeți, aceste epigrame mai trebuie să fie și bune. Or, nu multe din cele pe care le primim îndeplinesc această condiție. Chiar catrenul dvs., adresat celor care tutîrzie „numai un minut" din producție, nu face excepție, fiind un îndemn în versuri și nicidecum o epigramă mușcătoare. De aceea, îndemnul nostru... în proză este să perseverați. Unde este perseverența, trebuie să se ivească și rezultate bune.**

IOAN HENȚIU — Deva: **Reproducem din scrisoarea dvs. cîteve rînduri care cuprind adevăruri valabile și pentru alți tineri începători în ale poeziei: „Și eu sînt un pasionat pentru poezie, spuneți dvs. După multe încercări, am dedus că trebuie să cunosc mult din poezia clasicilor, a cunoscuților noștri poeți contemporani. Îmi dau seama că o strofă trebuie să-ți răpească un timp îndelungat pentru gîndire. Nu sînt de acord cu acei care spun: azi voi scrie zece poezii. In adevăr, se pot scrie zece poezii, dar oare poate fi măcar una din ele bună? Mă îndoiesc. Studiind mult, revenind mereu asupra versurilor, sper că în viitor voi izbuti să dau lucru de calitate".**

Rîndurile de mai sus ne scutesc de comentarii.

A. I. MIHU — Cluj: **Am primit, însfîrșit, poezia „Excelsior" și odată cu ea o nouă epigramă. De data aceasta nu vă mai dăm replica printr-o nouă epigramă, ci reproducem cîteva versuri din poezia „cu pricina", în care este vorba de ziua cînd omul va ajunge să pășească pe alte planete.**

Atunci voi depăși ineluș lumii
În care-am strîns, tăcut, buchet de visuri,
Iar veacurile-și vor aduce-aminte
De OMUL-ZEU, cuceritor de-abisuri!

Dar pînă atunci, sperăm că ne veți mai scrie, întrucît corespondența cu dvs este plăcută și antrenantă.

EUGEN SIMBOTIN — Borsec: **Dacă veți cerceta publicațiile cu caracter turistic, veți găsi ceea ce căutați. În ultimul timp a apărut o lucrare care se ocupă de itinerarii.**

G. TACHE — Moinești: **Problemele științifice de care vă interesați dvs. le puteți găsi tratate într-o revistă științifică. Vă sfătuim să urmăriți revista „Știință și tehnică".**

IULIU TANTAN — București: **Poezia dvs. „Scrisoare deschisă" nu este lipsită de calități. V-am recomanda să țineți legătura cu revistele literare, pentru a vă putea vedea unele din producții publicate. Revista „Luceafărul" are chiar o rubrică dedicată tinerelor condee.**

OCTAVIAN OLARIU — Timișoara: **Vom studia propunerea dvs. pentru înființarea rubricii „Cine dorește să corespondeze cu noi". Dacă vom găsi că este posibilă realizarea ei, o vom înființa. În această privință, vă vom ține la curent cu măsurile luate.**

I. NEGREANU — București: **Acum, la încheierea manifestărilor prilejuite de centenarul mărcii poștale românești, publicăm mai jos, desenul trimis recent de dvs. Tema, în aparență, perimată, socotim că e de actualitate pentru itebiști.**

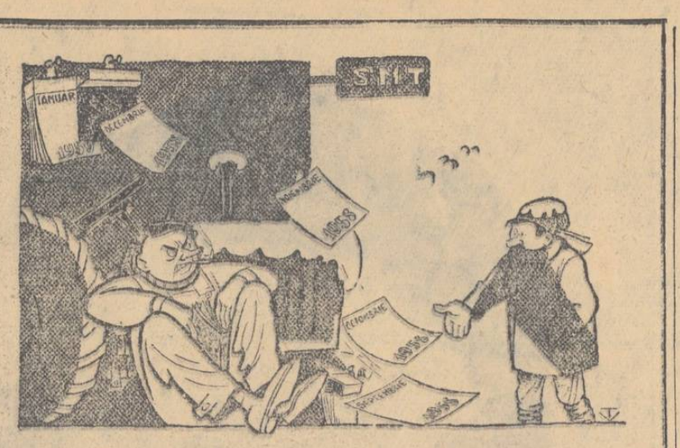

— Ce oameni! Încă nu s-a așternut bine frunza, că ei mă și zoresc cu reparațiile...

Desen de V. TIMOC

Vizită la colectivă

(Urmare din pag. 1-a)

Gospodăria colectivă din Urlați este o unitate tînără; existența ei datează abia din anul 1956. Nu este lipsit de interes să rezumăm activitatea colectiviștilor în anii ce s-au scurs de atunci. Încă din primul an, gospodăria a întrecut în recolte pe țăranii individuali. La împărțirea veniturilor, colectiviștii au primit numai cereale peste 8 kg. la ziua-muncă. Acest lucru a făcut să se mai înscrie în colectivă alte 10 familii. Anul următor, 1957, datorită rezultatelor mai bune, obținute de membrii gospodăriei, au pășit pe calea muncii unite încă 20 de familii cu peste 40 ha. pămînt.

Puterea gospodăriei colective avea să se dovedească și mai mult în acest an, cînd recoltele s-au obținut în luptă cu seceta. Colectiviștii au ieșit învingători la toate culturile. La grîu, ei au recoltat cîte 2341 kg. la hectar, fiind fruntași pe întreaga regiune Ploești. În același timp trebuie spus că țăranii individuali din satele învecinate au realizat în medie sub 1000 kg. grîu la hectar. Și la porumb colectiviștii au cules roade bogate — 3000 kg. la hectar, întrecînd cu aproape de două ori producția țăranilor individuali din comună. Datorită acestor rezultate, colectiviștii din Urlați au primit zilele trecute — cu ocazia împărțirii veniturilor — aproape 10 kg. de cereale la ziua-muncă, în afară de bani și alte produse. În total, valoarea unei zile-muncă se ridică la peste 40 de lei. Cîștigurile colectiviștilor au dat loc la diverse socoteli în rîndurile oaspeților... Gh. Stan și C. Nica, președinții întovărășirilor agricole „7 Noiembrie" și „30 Decembrie" din Colceag s-au interesat îndeaproape de metodele folosite de colectiviști în sporirea producției de cereale și au hotărît cu acest prilej să execute toate muncile în comun „ca la colectivă".

Oaspeții au urmărit cu atenție rezultatele de la grădina de legume, unde a lucrat echipa de femei condusă de Joița Gorneanu. Colectiviștii de la Dumbrava și Sălciile — vechi în meseria grădinăritului — au rămas surprinși de recoltele dobîndite la hectar: 10.000 kg. la cartofi, 15.000 kg. la ceapă, 4.000 kg. la roșii, 54.000 kg. la varză etc.

— Și nu uitați că sîntem abia în primul an de lucru, a spus cu mîndrie Joița Gorneanu, adresîndu-se colectiviștilor de la Sălciile, care — deși sînt vestiți în cultivarea cepei — au obținut numai 12.000 kg. la hectar. Aceștia au trebuit să înghită în sec...

De la vie și livadă, gospodăria colectivă din Urlați a scos un venit de aproape 200.000 lei. Pentru extinderea suprafeței cu vie, colectiviștii și-au creat o școală proprie de viță cu 58.000 bucăți altoi. De asemenea, ei au plantat numai în această toamnă peste 1000 de pomi fructiferi.

Cei interesați în ale albinăritului au putut să vadă o prisacă în plină dezvoltare, cu stupi sistematici și să discute cu Nicolae Șincan, apicultorul colectivei. Acesta le-a împărtășit oaspeților multe lucruri interesante din experiența sa.

— Anul acesta, cu toate că vremea a fost uscată, noi am avut roiuri normale...

Colectiviștii din Urlați au putut arăta oaspeților și alte ramuri: casa pentru creșterea viermilor de mătase, atelierul de lemnărie și fierărie etc. Veniturile obținute de la aceste ramuri au permis ca în tot timpul anului colectiviștii să primească avansuri bănești. Acest fapt a stimulat colectiviștii să participe cu regularitate la muncă, astfel reușindu-se ca toate lucrările agricole să fie efectuate la timp și în condițiile cerute de agrotehnică

Ce au învățat gazdele

Am spus la început că vizita de la colectiva din Urlați a prilejuit participanților un adevărat schimb de experiență. Căci la rîndul lor, oaspeții nu au trecut cu vederea lipsurile gazdelor. Prima critică a fost făcută de unul din colectiviștii din Sălciile, care n-a vrut s-o „cruțe" pe Ioița Gorneanu cînd a văzut ceva nu tocmai în regulă în curtea gospodăriei.

— O să vă prindă iarna cu pereții nevăruiți... Sau poate aveți de gînd să vă construiți un sediu nou?

Ironia stîrni hohote de rîs între bărbați. Femeile se rușinară. Ca să le scoată din încurcătură, Constantin Popa, președintele gospodăriei colective din Sălciile, schimbă vorba.

— La vie însă noi v-am întrecut. Și asta numai din cauză că aveți în ea multe goluri. Este bine să le completați, căci pînă la recolta noilor plantații trebuie să vă îngrijiți de ville existente.

— Și de organizarea muncii în brigadă trebuie să vă ocupați mai serios — interveni Marin Mareș, brigadierul aceleiași colective. După cîte am constatat eu, terenul nu-l aveți repartizat pe echipe, oamenii lucrează de-a valma. In felul acesta nu veți putea aplica niciodată retribuția suplimentară...

Au vorbit apoi și alți colectiviști. Manea Voicu, brigadier la gospodăria colectivă din Ciorani, s-a legat de sectorul zootehnic.

— Chiar dacă nu aveți destulă pășune, animale trebuie să creșteți. Le hrăniți cu nutrețuri verzi, cu furaje însilozate. Noi obținem venituri însemnate de la acest sector...

Gazdele își notau cu atenție aceste observații iar cîte unul rămînea cu privirea fixă, luat de gînduri. Din cînd în cînd se auzea cîte un murmur: „Au dreptate!" Nu era greu să-ți dai seama, chiar și din aceste murmure, de hotărîrea colectiviștilor din Urlați de a-și lichida deficiențele semnalate.

★

După terminarea discuțiilor mai rămăsese un singur sector de vizitat: crama. Și aici s-au făcut „aprecieri" asupra vinurilor noi. Unii au fost de părere că e mai bună „Fetească", alții Ottonelul. Dar pînă la urmă... toate au fost bune.

Vasile CIAUȘU

— Îmi permiteți să aprind de la dvs? Mama mi-a spus că nu e bine să umblu cu chibriturile...

Desen de L. DARIAN

„Intîmplări din Capitală"

Mica publicitate

21 NOIEMBRIE. Fetiță de 13 ani caută serviciu la 2 persoane. Bulevardul Dinicu Golescu 17; studentă caută jumătate de zi orice serviciu; patron frizer, 30 de ani, bună condiție, doresc căsătorie, domnișoară onestă cu ceva numerar; pe șoseaua Basarab 14, locuiește în neagră mizerie Adela Florescu, cu desăvîrșire săracă. Ea roagă inimile caritabile să-i vină în ajutor, avînd doi copii și o mamă bătrînă și bolnavă.

Nu mai facem nici un comentariu...

Cînd cauți căldură...

22 NOIEMBRIE. Doi funcționari, unul de 17 și altul de 25 de ani, de la magazinul de coloniale Grigore Aslan din str. Eliade între Vii 46, vrînd să-și încălzească camera unde locuiau, au aprins mangal într-un lighean. Au fost găsiți asfixiați.

Vă asigurăm că patronul care-i exploata nu a pățit nimic...

Preocupări regești

23 NOIEMBRIE. M.S. Regele a fost azi la Periș, în pădurea de la Sticlărie și Scroviște, la tradiționala vînătoare regală de toamnă. Au fost împușcați 67 iepuri, 56 fazani, 2 vulpi, 5 sitari, 2 pisici sălbatice, o gaiță, o potîrniche și un erete mare.

Atîta vînat a dobîndit regele la o sin-

gură vînătoare! Asta în vreme ce alți muritori de rînd își puneau capăt zilelor din pricina foamei.

Căutînd de lucru

24 NOIEMBRIE. Mecanicul Nicolae Nistor, de 32 de ani, din Brașov, a venit de cîteva zile în Capitală să-și caute de lucru. Zadarnic a căutat. A găsit doar otravă și astfel și-a pus capăt zilelor la hotelul „Cazuc", unde a tras.

De unde se vede că și șomerii găseau cîte ceva!

Cine încasează salarii

25 NOIEMBRIE. La uzinele comunale s-au găsit trecuți ca aprinzători de lămpi Olso, mai multe zeci de funcționari, printre care doamne și domnișoare, care nici n-ar putea spune ce este o astfel de lampă și nu cunosc la uzine altceva, decît unde e casieria.

În de astea erau destui specialiști pe acea vreme...

„Locuințe"

26 NOIEMBRIE. Recent autoritățile au făcut o nouă descoperire: în cavourile cimitirului Belu, alături de cocîușugele celor trecuți în lumea dreptților, au fost găsiți diverși indivizi în stare de mizerie, de boală și de foame. Mormintele celor avuți rămîneau singurul adăpost pentru cei săraci.

Carevasăzică săracii își permiteau să trăiască alături de bogătași. De-ar fi fost cei morți în viață, n-ar mai fi îndrăznit!...

Jenă financiară

27 NOIEMBRIE. Ing. Avram Pinți, de 53 de ani, din calea Rahovei 50, s-a spînzurat ieri noapte în timp ce familia lipsea de acasă. Cauza sinuciderii: jenă financiară în care se afla victima.

Ziarul „Universul", care publica această știre, nu arată însă care e cauza... cauzei amintite.

Logodnicul aiurelei

28 NOIEMBRIE. 500 de cetățeni au mers să manifesteze împotriva primarului reînnegrat. N-au găsit însă pe nimeni la primărie, fiindcă primarul n-a venit. Nemulțumiți că nu și-au găsit omul, cetățenii au plecat strigînd „Să plece logodnicul aiurelei din fruntea treburilor publice!"

Și mai spuneau unii că cetățenii nu veneau la primar.

T. DUMITRESCU

MEDICI LA MASA ROTUNDĂ

(Urmare din pag. 1-a)

Pe vremuri, am putut să scot o carte doar făcînd un sacrificiu total, vînzîndu-mi casa. Și cartea, era o lucrare recenzată în toată lumea elogios. Acum, în ultimii ani, Editura Medicală mi-a tipărit lucrările „Fracturi și luxații", „Piciorul plat" și a doua ediție, în două volume, a primei mele lucrări.

— Acest lucru a fost cu putință, fără îndoială în cadrul măsurilor generale luate de partid și guvern pentru dezvoltarea medicinei noastre.

— Nici nu încape îndoială. Bunăoară în specialitatea noastră, ortopedia, s-au făcut lucruri de nevisat altădată. S-au format numeroase cadre noi; de unde ortopedia avea un singur serviciu la Cluj au început să apară două la Arad, unul la Orașul Stalin, unul la Oradea și altele. Lucrează foștii mei elevi. Dar despre cadrele tinere mai nimerit e să vorbească dr. Lungu.

Tov. dr. AL. LUNGU, care (de ce n-am face indiscreția) e și un poet apreciat de redacțiile revistelor literare unde a publicat numeroase versuri, intervine:

„Personal, am avut fericirea de a fi terminat facultatea în primii ani ai puterii populare. M-am bucurat așadar, de o serie de condiții excepționale de dezvoltare profesională, avînd posibilitatea ca sub îndrumarea profesorului și maestrului meu, academicianul Milcu, să împletesc armonios în munca mea activitatea clinică, experimentală și didactică. Dacă afirm că regimul de democrație populară a oferit cele mai bune condiții pentru creșterea unor cadre medicale noi, doritoare, ca medici și cetățeni, să fie în primele rînduri în lupta pentru construirea și desăvîrșirea unui sistem socialist de apărare a sănătății poporului, — această afirmație cuprinde nu numai cunoașterea unor impresionante realizări obiective, ci și — atîta ctă o am — experiența mea personală".

— Am — continuă și dezvoltă ideea prof. dr. STOIA — *mai multă practică, mai multă experiență și pot să afirm cu fermitate că astăzi bolnavii pot găsi alinarea suferințelor și tămăduire căci rețeaua medicală a crescut mereu și și-a îmbunătățit organizarea. Dar nu-i numai atît. Rețeaua de bază s-a organizat cu specialiști de înaltă calificare. Astăzi avem o largă rețea de ocrotire a sănătății publice, în toate specialitățile. Situația se deosebește fundamental de trecut, cînd statul burghez se ocupa foarte puțin de rețeaua sanitară și cînd omul în suferință era obligat să meargă la cabinet medical particular.*

— În aceste condiții, cum priviți problema cabinetelor medicale particulare?

— De la bun început aș vrea să precizez — răspunde prof. dr. I. STOIA — *că în condițiile de dezvoltare ale rețelei sanitare la noi în țară cabinetele particulare sînt inutile. Acest lucru l-a dovedit cred cu prisosință și inițiativa luată de cei mai mulți dintre medici de a-și închide cabinetele particulare. Noile unități sanitare cu plată, care s-au înființat pentru a da bolnavului posibilitatea să consulte un medic preferat, nu sînt decît un auxiliar al rețelei de bază.*

— Mă alătur și eu părerii doctorului Stoia — intervine în discuție acad. prof. dr. *AL. RADULESCU. Mulți dintre noi ne-am dat seama că menținerea cabinetului particular nu mai este compatibilă cu profesiunea de medic. E de altfel o veche părere pe care mi-am spus-o încă acum zece ani într-o gazetă.*

Subliniind că policlinicile și cabinetele speciale cu plată vor contribui la dezvoltarea cadrelor tinere, la strîngerea legăturilor dintre profesori, cercetători științifici și cadrele de medici, acad. prof. AL. RADULESCU și prof. dr. I. STOIA au ținut să sublinieze că la baza activității medicale va sta și trebuie să stea munca în clinici, în spitale.

— Direct legat de exercitarea profesiunii de medic, am putea discuta o problemă de etică. Sînt unii medici, puțini la număr, care dedică o infimă parte a activității lor preocupărilor profesionale, și batjocorind diploma academică pe care o posedă se îndeletnicesc cu tot felul de afaceri, se dedau la tot felul de practici necinstite.

— *Eu cred* — răspunde acad. prof. dr. AL. RADULESCU — *că pasiunea de a îngriji un bolnav pentru a-l scăpa de suferințe, este singura care poate îndemna către această profesiune. Dorința de cîștig gras nu se potrivește profesiunii de medic și nu poate intra în concepțiile sale de viață.*

— La cele arătate de acad. prof. dr. Rădulescu, mi-aș permite să adaug că practica particulară ajunsese, în ultimii ani, să deservească dezvoltarea rodnică a unor cadre medicale — continuă dr. AL. LUNGU. *Pe de altă parte, existența sa a permis activitatea unor specialiști improvizați — ființa dintre ei constituind un adevărat pericol. Referindu-mă la specialitatea mea, pot să afirm, în deplină cunoștință de cauză, că existau ființa așa zișii endocrinologi, care nu numai că nu aveau cunoștințele cele mai elementare ale specialității, dar emiteau rețete, care dacă nu ar fi fost profund vătămătoare pentru bolnav, ar fi putut constitui un material umoristic unic prin demascarea ignoranței și a impostorii...*

— Este cît se poate de adevărat — intervine prof. dr. STOIA — *Asta înseamnă că elementele mercantile, impostorii nu vor putea întina prestigiul profesiunii de medic.*

★

În încheierea discuțiilor acad. prof. dr. AL. RADULESCU, prof. dr. I. STOIA și dr. AL. LUNGU și-au exprimat convingerea că întregul corp medical este hotărît să folosească experiența sa și toată puterea de muncă în spitale, policlinici și dispensare acolo unde sînt asigurate condiții optime pentru o bună activitate medicală. Conștienți de tot ceea ce partidul și guvernul au creat la noi în țară, pentru continua îmbunătățire a asistenței medico-sanitare și pentru exercitarea în cît mai bune condițiuni a medicinei, corpul nostru medical, fidel marilor comandamente hiprocratice și marilor tradiții ale școlii medicale românești, va lucra cu dragoste și abnegație pentru ocrotirea sănătății poporului muncitor.

Cronica gastronomului

Piftie de cocoș bătrîn

Nu știu ce-mi venise în ziua cea, dar pe cînd prietenul meu Costache își păzea cratița pusă la foc, m-am trezit cîntînd:

Cic-a fost un moș
S-avea un cocoș.
Nu cînta cocoșule,
Sai de joacă, moșule!

— Ce-i asta? mă întrebă Costache.
— Un cîntecel comic zic, dintr-un soi de comedie-vodevil, pe care am văzut-o în copilărie, cu circa jumătate de veac în urmă.
— Lumpatius vagabondus, preciză Costache — îmi amintesc și eu. E vorba parcă de-un urs care mănîncă lupul, lupul mănîncă vulpea și
Vulpea lîngă moș
Mîncă pe cocoș.
— Întocmai, zic.
— Și la urmă
A venit un drac
Și i-a luat pe toți.
— Așa-i, Costache!
— Ei bine, se încruntă Costache și autorul pieesi și moșul sînt niște gogomani.
— De ce Costache?
— Apoi bine amice, să lase ei moșu' vulpea să-i mănînce cocoșul, în loc să-i mănînce el?
— O fi fost cocoșul bătrîn, Costache.
— Ei și?
— Ai dreptate! Găina bătrînă face zeama bună...
— Asta nu știu, dar știu bine că din cocoș bătrîn poți face o piftie extra
— Adevărat?
— Știi bine că nu glumesc cînd e vorba de lucruri serioase.
— S-auzim, Costache!
— Piftia de cocoș tînăr nu-i acătării. Începu Costache. Cocoșul bătrîn e gelatinos. Musai să-l faci piftie, că la altceva nu-i bun.
— Dar, cum o faci? Cu, sau fără oase?
— Dacă nu știi, stai, ascultă și-nvață!
— Iaca, stau!
— După ce decapitezi bătrînul, îi scoți penele, îl cănățești și-l oparești.
— Nu-i mai bine să-i treci prin flacără?
— Asta cînd bagi pasărea în frigare sau la cuptor, savantule! Nu mă-nvăța, că nu-ți mai spun.
— Nu te-nvăț!
— Așadar, odată toaleta făcută, îl pui la fiert. Apa trebuie să depășească cu două-trei laturi de mînă carnea din oală și nu strică să pui, dacă ei, o dată cu pasărea, și un piculeț de vițel (partea de jos). Sărezi, spumuești bine și lași să fiarbă descoperit, la foc moale (focul iute tulbură zeama). Pui în oală două cepe întregi, curățate de coajă. Nici un alt fel de zarzavat. Cînd se desprinde carnea de pe oase și zeama devine cleioasă, scoți oala de la foc, strecori și pui (dacă și cît îți place) usturoi pisat. Usturoiul trebuie și el strecurat, ca să nu-și lase decît gustul și... aroma. Pui într-o formă zeama ca de două degete. Lași să se închege și garnisești stratul de gelatină cu un rînd de felii de ou răscopt. Mai pui zeamă peste el, tot cam de două degete și-o lași și pe ea să prindă consistență. Peste stratul acesta pui carnea zdrențuită (fără oase) și o lași să se prindă. Cînd o servești, o scoți din formă răsturnînd-o pe o farfurie rotundă.
— Gata?
— După ce răsturnăm piftia pe o farfurie rotundă, o punem la rece și ne vedem de treabă.
Zicînd aceasta, Costache trase de la foc cratița pe care o păzea, se duse la dulăpiorul a cărui cheie o avea totdeauna la el și, deschizîndu-l, puse mîna pe-o sticlă de pelin exclamînd:
— Nu cînta cocoșule!
Eu n-am de lucru și-i răspund:
— Fă-l piftie, moșule!
Costache se încruntă ușor cu sticla-n aer:
— Cuviință!

PASTOREL

LUMINILE BICAZULUI

(Urmare din pagina 1-a)

Cu Petre Crișan am stat de vorbă mai îndelung despre aurarii din Apuseni, de care îl leagă multe amintiri ale începutului vieții de miner, despre constructorii căilor ferate Bumbești-Livezeni și Salva-Vișeu. El e de loc de prin părțile Arieșului, iar ucenicia și-a făcut-o la o mină de acolo, din Țara Moților. De vreo 10—12 ani încoace a luat drumul marilor șantiere ale patriei. În ultimii ani ai deceniului trecut s-a luptat cu stîncile Parîngului și Vîlcanului, pe traseul liniei ferate Bumbești-Livezeni, a lucrat pe șantierul liniei Salva-Vișeu, apoi a intrat din nou în rîndurile aurarilor din Apuseni, ca în 1952 să vină la Bicaz, unde lucrează și acum.

La început a fost tunelist la intrare, apoi pe șantierul de la ieșire și, în cele din urmă, iată-l conducătorul brigăzii constructorilor de la castelul de echilibru.

Cele mai frumoase momente ale vieții sale de miner, dar nu și cele mai ușoare, sînt legate de construcția măreței hidrocentrale „V. I. Lenin" de la Bicaz, unde lucrează de șase ani încheiați.

„Aici, își amintește Petre Crișan, **am cunoscut mai bine ca în alte părți ce înseamnă marea încleștare cu puterea muntelui. La multe dintre inelele tunelului gogeamite trunchiul de brad, cît omul de gros, era prefăcut în chibrituri de apăsarea muntelui. Lemnul a fost frînt și despicat în țăndări mărunte dar omul nu. Cine nu crede, n-are decît să viziteze tunelul nostru".**

Aș fi vrut să notez cîte ceva și despre tovarășii de muncă ai lui Petre Crișan. Erau însă ocupați cu pregătirea unei noi etape de construcție — betonarea radierului (fundului) castelului de echilibru și nu-i puteam reține de la lucru.

Cum picioarele nu-mi dădeau prea multă ascultare, calea întoarsă n-am mai făcut-o pe cărarea sutelor de trepte pe care constructorii o străbat cu o ușurință demnă de invidiat. Am pornit la vale pe drumul în serpentină, privind, ca și la sosire, cînd la mișcările domoale ale macaralelor care aduceau, bucată cu bucată, plăcile acoperișului uzinei la locul cuvenit, cînd blocurile cele noi, unele aproape în stare să-și primească locatarii, din colonia definitivă. Aici vor locui hidroenergeticienii ce vor struni peste puțină vreme uriașa forță, căreia astăzi îi pun frîu aurarul Petre Crișan și alte mîi de constructori ca el.

Ion BECHERU

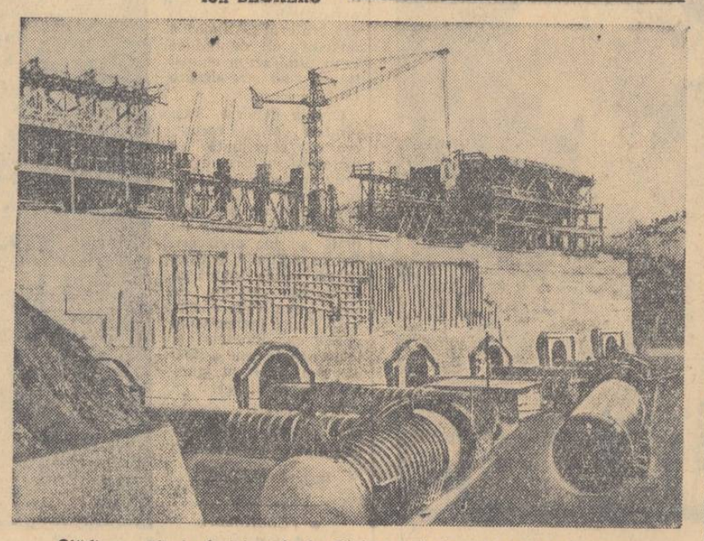

Clădirea uzinei electrice de la Stejaru prinde tot mai mult contur.

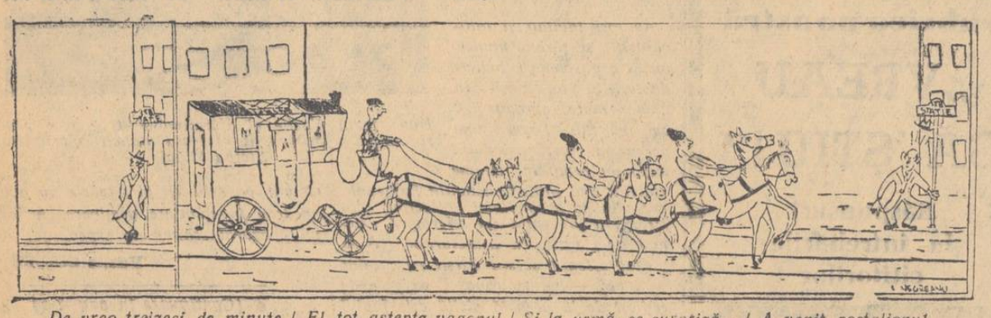

De vreo treizeci de minute / El tot aștepta vagonul / Și la urmă ce surpriză... / A venit poștalionul.

DIN CULISELE N. A. T. O.

In fiecare dimineață, în jurul orei 9,30, prin poarta monumentală a palatului „Fontainebleau" de lîngă Paris, pătrund zeci de mașini care se opresc brusc din viteză, cu un scrâșnet prelung, în fața intrării principale. Ofițeri vîrstnici și tineri, generali, colonei și alți ofițeri superiori, însoțiți de cohorta lor de aghiotanți cu serviete voluminoase, urcă în grabă scările și se pierd pe culoarele imense, însoțiți de pocnetul sec din călcîie al celor care, la ora aceea, se găsesc din întîmplare în calea lor.

Pe la ora 11 apar alte mașini, mai elegante parcă și din ele coboară „civilii", care după proporțiile ce se pot ghici prin croiala meșteșugită a hainelor au uitat de mult ce înseamnă disciplina militară.

În fața onorurilor militare cu care sînt întîmpinați, ținuta devine fără voie țeapănă, de parcă ar fi vorba de generali în retragere și nu de politicieni în plină ascensiune.

Aci, la sediul comandamentului blocului Atlantic, denumit S.H.A.P.E., în preajma sesiunilor Consiliului N.A.T.O., au loc numeroase consfătuiri între reprezentanții militari ai celor 14 țări participante, la care se adaugă numeroși politicieni, deputați, congresmani, intermediarii unor trusturi care fabrică armament, miniștri și ambasadori ai țărilor N.A.T.O. de la Paris.

Montgomery atacă

Într-una din zilele trecute, la Fontainbleau domnea o agitație cu totul neobișnuită, care bineînțeles nu putea fi vizibilă pentru oricine, pentru că ea se desfășura mai ales în birourile capitonate ale comandanților. Nu se terminase încă bine lupta fără rezultate în legătură cu chestiunea Ciprului, care în afara controverselor politice între reprezentanți diplomatici ai Angliei, Greciei și Turciei provocase și o stare de tensiune greu de calmat în relațiile dintre ofițerii turci și greci, că pasiunile au fost reaprinse de bomba cu explozie întîrziată lansată de Monty, „bătrîna vulpe" — cum obișnuiesc să-i spună foștii colegi de la Shapefeld mareșalului englez Montgomery, acel care a funcționat pînă acum cîtva timp în calitate de comandant suprem adjunct al N.A.T.O.

La puțin timp după ieșirea sa la pensie Monty a dat drumul tuturor nemulțumirilor pe care le-a acumulat în anii cît a funcționat la comandamentul N.A.T.O. Ziarele cu declarațiile lui Montgomery au făcut ocolul birourilor și lupta surdă a început din nou, cu virulență. Montgomery a declarat că *„astăzi, colaborarea între aliați și interdependența în cadrul N.A.T.O. nu sînt decît simple fraze politicianiste"*. El a arătat că aparatul organizației blocului Atlantic este „supraîncărcat" și că, în cele peste 100 de comitete ale sale, se desfășoară „certuri interminabile". Montgomery s-a ridicat împotriva faptului că puterea militară efectivă a N.A.T.O. se află la Washington, iar așa zisul comandament suprem de la Paris, lipsit fiind de putere reală, a devenit centrul intrigilor politice. El a profitat de ocazie ca să-i servească lui Norstad, comandantul american al N.A.T.O., o lovitură directă, spunînd că comandantul suprem ar trebui să fie un francez și că Franța *„nu ar trebui lăsată afară, așa cum par unii să gîndească"*.

Agitația provocată de aceste declarații era pe deplin justificată. Pentru generalul Norstad era clar că Monty nu exprima numai punctul lui de vedere, ci al tuturor ofițerilor englezi care lucrează la N.A.T.O. și dacă lucrurile stăteau astfel, de acum încolo răceala și politețea rezervată englezilor însemna ceva mai mult decît o simplă trăsătură caracteristică temperamentului britanic. Iar dacă Montgomery a cerut ca un comandant francez să-i înlocuiască pe Norstad, atunci era mai mult decît limpede că el a și purtat discuții în acest sens cu o serie de ofițeri superiori francezi. În cazul acesta și politețea francezilor căpăta o altă semnificație. Iar pe deasupra tuturor, aluziile la intrigile politice puteau să nască întrebări publice și în legătură cu rolul destul de dubios al intermediarilor trusturilor de armament, care știu că de o serie de măsuri militare ale comandamentului suprem depind comenzile ce le primesc. Neliniștea își făcuse loc și în rîndul gradelor oarecum mai mici. Unii dintre ei, după luni de zile de intervenții și intrigi, reușiseră să se căpătuiască cu un post la N.A.T.O., și să evite în felul acesta o garnizoană de provincie sau activitatea primeidioasă în Algeria, Ciprul, Extremul Orient și în alte părți unde se află baze militare ale N.A.T.O. Comandamentul înseamnă Paris și mai ales înseamnă posibilitatea de a intra sub pielea unui comandant militar influent, unei personalități politice sau chiar posibilitatea unor „mici servicii" făcute unor oameni de afaceri care nu te vor uita. Pentru toată această lume de simbriași ai N.A.T.O., Fontainebleau reprezintă singura rampă de lansare în spațiile cosmice ale unei vieți ușoare, plină de promisiunea ascensiunii în ierarhia cavalerilor mușchetari ai sacului cu bani. Ei se temeau că cine știe ce congresman, care aspiră să se lanseze în cursa pentru președinția S.U.A. mai ales acum cînd locul pare mai vacant ca oricînd, sau vreun politician englez în goană după voturile din viitoarele alegeri, s-ar putea agăța de declarațiile lui Monty pentru a cere anchetarea activității S.H.A.P.E.-ului și reducerea aparatului „supraîncărcat". Declarațiile feldmareșalului englez în retragere au aruncat doar un fascicol de lumină asupra luptei surde ce se dă la adăpostul trimbițatei „unității atlantice" și au contribuit la atițarea ei cu și mai multă violență, în public.

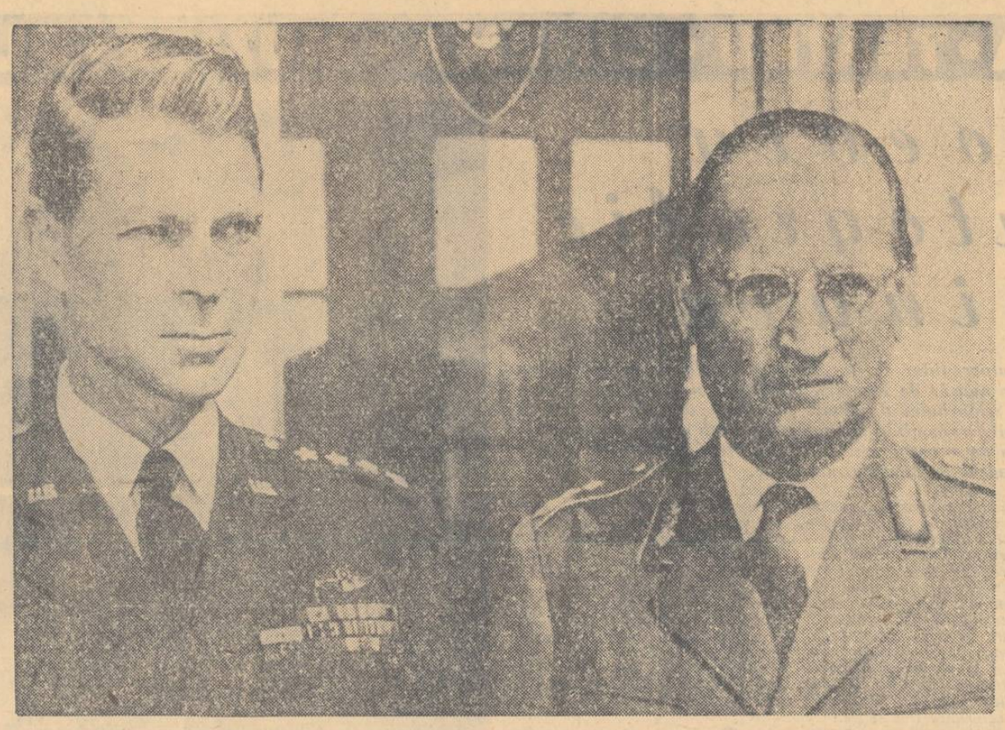

Speidel împreună cu Norstad, după o întrevedere pe care au avut-o la Fontainebleau

Scandal la Bonn

La cîteva zile după aceste declarații, la Bonn izbucnește un scandal enorm. Purtătorul de cuvînt al guvernului, Felix von Eckard, declară la o conferință de presă că există un memorandum secret adresat de generalul De Gaulle, prin care se cere alcătuirea *„unui directorat politic al N.A.T.O. alcătuit din Statele Unite, Franța și Anglia"*. Această idee, care completează propunerile emise de Montgomery, provoacă imediat în cancelariile din Vest-Europa o asemenea manevră, o adevărată furie. Franța dă atît Italiei cît și Republicii Federale Germane, își exprimă îngrijorarea față de acțiunea franceză. Pentru a se mulțumește în acest scop multă cu demersul făcut de ambasadorul său la Washington.

La Roma, cu prilejul întîlnirilor de la Palazzo Chigi, ministrul de externe al Italiei occidentale, Pietro Nenni, a avut o întrevedere cu secretarul de stat al S.U.A., John Foster Dulles și din nou s-a discutat despre *„directoratul anglo-saxon"*, instituit în fapt la inițiativa lui Churchill. Pentru a obține această, încă din vara anului trecut, Dulles a folosit de atu-ul pe care îl deținea față de americani bazele lor de pe teritoriul unor țări care aveau nevoie de potențialul lor nuclear care în lipsa forțelor militare respectivele era cît se poate de clar, Statele Unite și dezvoltarea armelor militare engleze, inclusiv a armelor atomice. De aceea, în tot acest timp Anglia a căutat să se țină departe de orice combinație strict „europeană", pentru Europa și arătîndu-se gata să apară în fața americanilor drept purtătoare de cuvînt a Europei occidentale. Totodată, cercurile diplomatice și militare engleze au căutat să împiedice orice combinație de puteri în Europa occidentală, care să pună Anglia în poziție de inferioritate. Ele au căutat și caută să împiedice o coalizare franco-germană, sau una germano-americană.

Pe plan economic diplomația engleză a organizat consfătuiri secrete cu caracter economic între Anglia, Suedia, Norvegia, Danemarca, Austria și Elveția, ca o contrapondere la „piața comună" europeană.

Pe plan militar ultima acțiune a Angliei s-a oglindit în campania deschisă de Monty pentru un comandant francez al N.A.T.O. și pentru reducerea rolului jucat de Statele Unite în N.A.T.O.

Desigur că pentru planurile cercurilor conducătoare engleze este de preferat un comandant francez, cu trupe în Algeria, ajutat de un comandant adjunct englez atotputernic, decît un comandant american cu trupe pretutindeni în principalele puncte din Europa occidentală. Montgomery nu s-a mulțumit să-l atace numai pe actualul comandant al forțelor N.A.T.O. Norstad, ci el a trecut la atacuri directe și împotriva fostului comandant al N.A.T.O., Eisenhower. În memoriile sale el scrie textual: *„Nu l-aș putea include pe Ike în categoria marilor soldați. El ar fi putut să devină unul..."* Montgomery adaugă că planurile lui Eisenhower din timpul celui de al doilea război erau greșite și au dus la pierderea inutilă de vieți omenești. Montgomery merge mai departe și extinde aprecierea sa asupra întregii politici a Statelor Unite declarînd: *„America a fost totdeauna cel puțin cu doi ani în urmă față de toate evenimentele politice"*. Auzind aceste remarci Eisenhower a declarat prietenilor săi intimi că aprecierile colegului său îl întristează profund. Dar supărarea lui Eisenhower nu a făcut cu nimic ca această campanie să se înceteze. Dimpotrivă. Ea a fost intensificată în urma unui incident care a dus la schimbări în cabinetul britanic.

Dreapta conservatoare profită de situație

Un membru al cabinetului englez Harvey a fost silit să-și dea demisia din cabinet și din parlament în urma scandalului provocat de faptul că a fost găsit de un policeman într-un parc din Londra unde se afla cu un tînăr într-o situație caracterizată de presa engleză ca fiind „mai mult decît delicată". De această situație au profitat conservatorii de dreapta, pentru a-și consolida pozițiile prin posturile ocupate de Julien Amery, ginerele premierului Mac Millan și de Hugh Frazer. Aceste schimbări au coincis, și nu întîmplător, cu începerea publicării în ziarul „Daily Express" a unui ciclu de dezvăluiri asupra războiului Suezului, semnate de Randolph Churchill fiul lui Winston Churchill, care exprimă tocmai interesele cercurilor conservatoare de dreapta care nu se pot împăca cu înfrîngerile suferite în Orientul Mijlociu. Churchill reproșează aliaților americani că la baza înfrîngerilor în Orientul Mijlociu stau acțiunile diplomației americane care a urmărit să-și consolideze pozițiile în Orientul Mijlociu pe seama aliaților englezi. Totodată el acuză pe francezi de duplicitate, pentru că în timp ce complotau împreună cu cîțiva membri ai cabinetului Anthony Eden planul de agresiune asupra Egiptului denumit „Mușchetar", ei puneau la punct cu membri ai Cabinetului israelian un alt plan propriu de atac asupra Egiptului, ceea ce ar fi dus la tergiversări și la dispersarea forțelor atacatoare.

După cum se vede, dreapta conservatoare urmărește să scoată basma curată pe exponenții ei și să discrediteze pe aliații americani în ochii celorlalți parteneri din cadrul N.A.T.O.

Cam în felul acesta arată mult trîmbițata *„unitate atlantică"*. Se poate spune, pe bună dreptate, că lupta intestină a devenit și mai ascuțită în legătură tocmai cu eșecurile suferite de acțiunile blocului Atlantic, atît pe plan politic, cît și pe plan economic și militar. Randolph Churchill, de pildă, și cei care se află în spatele lui, refuză să vadă în eșecul aventurii Suezului un semn al vremurilor, un semn al forței mișcării de eliberare, al luptei hotărîte a tuturor forțelor păcii. Pierduți în păienjenișul combinațiilor lor de culise, ei dau vina unul pe altul, și se lovesc pe la spate unul pe celălalt. Aceasta este legea inevitabilă a relațiilor de junglă dintre puterile imperialiste și exponenții lor: *cel mai tare încalecă pe cel mai slab.*

N. LUPU

DOCUMENTARUL SĂPTĂMÎNII

Vor înceta experiențele cu arma nucleară?

(Urmare din pag. 1-a)

ruine". După capitularea Japoniei, cînd s-au făcut studii la fața locului, s-a văzut că ordinul președintelui Truman costase viața a peste 200.000 de japonezi.

Monopolul S.U.A. asupra armei atomice, pe baza căruia guvernul Statelor Unite a început din primăvara anului 1946 politica sa „de pe poziții de forță", n-a durat mult. Cu toate că acest monopol a dispărut, propunerile repetate ale Uniunii Sovietice de a se interzice producerea și folosirea armelor nucleare au fost respinse.

După una din aceste experiențe americane, cea de la Bikini, cenușa radioactivă a atins la mii de mile depărtare de locul exploziei, pe membrii echipajului unui vas japonez, și a provocat moartea mai multora din ei. Acesta a fost un violent semnal de alarmă. Nu primul semnal, dar cel mai „vizibil, cel mai palpabil, cel mai dureros. Lumea a tresărit, a început să vorbească tot mai îngrijorată de efectele necunoscute și dezastruoase ale exploziilor experimentale cu arme atomice. Oamenii de știință de mare prestigiu — fizicieni, biologi, medici — au început să studieze amănunțit efectele experiențelor asupra organismului uman, asupra vegetației, asupra apelor. Concluziile au fost unanime: continuarea experiențelor ar avea efecte dezastruoase, primejduind generația actuală și cea viitoare. Pe temeiul acestei concluzii s-a născut și s-a dezvoltat o cerere care a cuprins într-un răstimp scurt întregul glob: SĂ ÎNCETEZE EXPERIENȚELE CU ARMELE NUCLEARE!

LONDRA, 10 mai 1955. În cadrul tratativelor subcomitetului Comisiei O.N.U. pentru dezarmare, I. A. Malik a propus, în numele guvernului sovietic, un vast plan de dezarmare care prevedea, între altele, încetarea controlată a experiențelor nucleare.

Această propunere a avut un larg ecou. Ea dovedea, nu prima și nici ultima oară, că Uniunea Sovietică care încă de la apariția bombei atomice a militat pentru interzicerea experiențelor cu această armă, este singura dintre marile puteri care depune eforturi consecvente pentru înlăturarea primejdiei atomice.

Propunerea nu a fost acceptată. La 27 martie 1956, prezentînd un nou plan de dezarmare care s-a bazat chiar pe propunerile făcute de puterile occidentale, U.R.S.S. a sugerat totodată posibilitatea unor acorduri parțiale, între altele în privința încetării experiențelor nucleare. Continuînd activ experimentarea bombelor atomice și cu hidrogen, Statele Unite au răspuns și de această dată „NU", iar în contrapropunerile pe care delegatul S.U.A. le-a făcut la 13 iulie 1956, la Londra, se prevedea nu încetarea experiențelor cu arme nucleare ci... anunțarea lor prealabilă și înregistrarea lor! Ca și cum cenușa radioactivă a unei explozii atomice anunțate ar fi mai puțin primejdioasă decît a unei explozii neanunțate...

Făcîndu-se ecoul cererilor popoarelor, Uniunea Sovietică a continuat în repetate rînduri să propună cu stăruință încetarea experiențelor cu arme nucleare. Dar, de fiecare dată sub pretextul că nu este posibil un control eficace în acest domeniu Statele Unite au respins aceste propuneri.

ANII 1956, 1957, 1958. Ca într-un fluviu uriaș care strînge mii de afluenți, s-au contopit cererile popoarelor de a se interzice experiențele cu armele nucleare. Guvernele și parlamentele a numeroase state (India, Ceylon, Japonia, Birmania, Suedia, Norvegia, bineînțeles și țările socialiste), personalități științifice, culturale, organizații de masă și partide de cele mai diferite orientări, asociații internaționale, sute de milioane de oameni din întreaga lume au început să ceară cu tot mai multă hotărîre încheierea unui acord asupra interzicerii experiențelor cu bombele atomice și cu hidrogen.

NEUITATĂ va fi ziua de 31 martie 1958! Atunci, aflat în sesiune, Sovietul Suprem al U.R.S.S. a luat o hotărîre de un profund umanism, o hotărîre care a electrizat pur și simplu omenirea. DIN PROPRIE INIȚIATIVĂ, ÎN MOD UNILATERAL, UNIUNEA SOVIETICĂ A HOTĂRÎT SĂ ÎNCETEZE EXPERIENȚELE CU ARMELE NUCLEARE, FĂCÎND APEL LA S.U.A. ȘI ANGLIA SĂ IA ȘI ELE MĂSURI SIMILARE. Ea a întreprins această acțiune în ciuda faptului că făcuse cu mult mai puține experiențe decît S.U.A. (După calculul săptămînalului englez „New Statesman", S.U.A. experimentaseră pînă atunci 90 de bombe cu hidrogen față de cele 39 experimentate de U.R.S.S.).

Unii adversari ai încetării experiențelor cu arma nucleară au încercat să minimalizeze primejdiile pe care le-ar implica aceste experiențe. E semnificativ următorul episod:

La 10 iunie 1958 deputații laburiști au interpelat în parlament guvernul britanic: cum are de gînd să acționeze în vederea înlăturării primejdiei care rezultă din experimentarea armelor nucleare? Cu calmul care se cuvine unui gentlemen britanic, ministrul apărării Duncan Sandys, ginerele lui Churchill, a demonstrat, citind datele unor savanți suedezi, că actuala îmbrăcăminte bărbătească poate atrage după sine anomalii genetice de 100 pînă la 1000 de ori mai grave decît toate sursele de radiații luate laolaltă... Așa că de ce să întrerupă Anglia experiențele ei cu arme nucleare?

Dar cei ce pretindeau că experiențele nu-s primejdioase au primit curînd o nouă lovitură. În august 1958 și-a prezentat raportul și Comitetul științific al O.N.U. pentru radiații atomice. Savanți de mare prestigiu, din mai multe țări, inclusiv Anglia și S.U.A., au confirmat în acest raport primejdia pe care o reprezintă experiențele cu bombele atomice și hidrogen.

„Nu se poate controla o hotărîre de a interzice experiențele", au încercat să obiecteze din nou aceeași adepți ai continuării experiențelor. Dar la 21 august a venit și concluzia conferinței experților de la Geneva (la care a luat parte și un savant romîn: *„din punct de vedere tehnic... este realizabilă instituirea unui control operativ și eficace pentru stabilirea cazurilor de încălcare a acordului cu privire la încetarea generală a experiențelor cu arma nucleară"*.

Nici atunci însă puterile occidentale n-au purces la încetarea, odată pentru totdeauna, a odioaselor experiențe. La 22 august președintele Eisenhower și guvernul englez au anunțat că S.U.A. și Marea Britanie sînt gata să înceteze experiențele... doar pe timp de un an, începînd de la 31 octombrie 1958, prelungirea acestei perioade fiind condiționată de diferite rezerve. Cum însă pînă la 31 octombrie puterile occidentale au continuat experiențele, iar timpul de pregătire al viitorului acțiu durează aproximativ un an de zile, e clar că hotărîrea S.U.A. și Angliei poate fi comparată cu hotărîrea cuiva care după ce a mîncat bine seara s-a declarat hotărît să postească pînă... a doua zi dimineața...

De altfel, încercînd să obțină maximum de avantaje militare din hotărîrea unilaterală a U.R.S.S. de a interzice experiențele cu arme nucleare, puterile occidentale au intensificat de la 31 martie ritmul lor de experimentare. Numai între 23 aprilie și 26 iulie au fost efectuate 32 explozii nucleare americane. Guvernul sovietic n-a putut fi rămîne să ia în urma unor asemenea acțiuni ale puterilor occidentale să fie prejudiciate interesele securității statului sovietic și a fost nevoit să reia exploziile experimentale.

Uniunea Sovietică n-a încetat însă nici un moment lupta ei pentru interzicerea experiențelor cu arma nucleară. Guvernul U.R.S.S. a arătat că este gata ca imediat, chiar în ziua în care guvernele S.U.A. și Anglia își vor da consimțămîntul pentru aceasta, să înceteze, odată pentru totdeauna, experiențele cu arma atomică și cu hidrogen. Consecventă acestei poziții și întrucît puterile occidentale au insistat îndeosebi asupra controlului, Uniunea Sovietică a prezentat la conferința de la Geneva în problema încetării experiențelor cu arma atomică un proiect de acord care să prevadă, odată cu interzicerea exploziilor experimentale, și instituirea unui aparat de control.

Pe baza acestor propuneri conferința a înregistrat deja primele succese și, poate, dacă puterile occidentale nu vor pune noi piedici, ziarele vor anunța pe primele pagini, cu litere de-o șchioapă, vestea pe care omenirea o așteaptă de atîția ani: experiențele cu arme nucleare, experiențele care ucid, au fost interzise...

U. VĂLUREANU

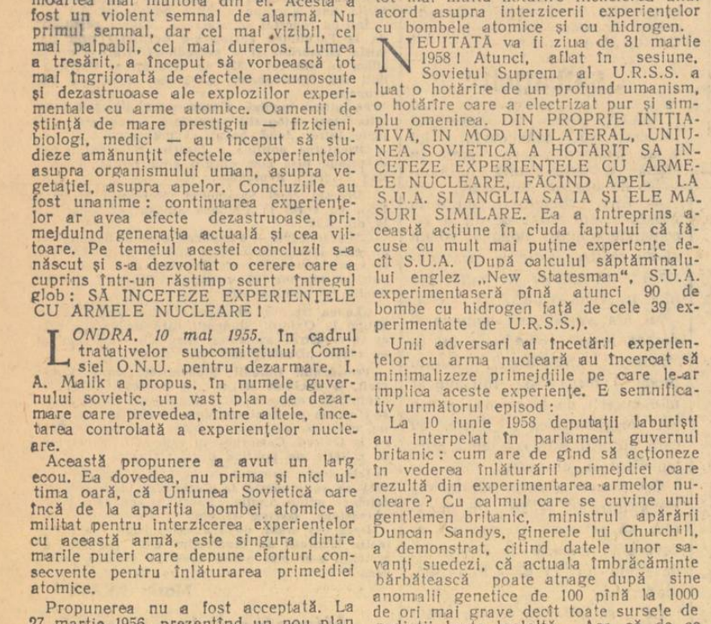

Fotografia noastră prezintă un aspect de la un miting ținut la München. Șezînd pe scaunele din față, (de la stînga la dreapta) actorul de film Dieter Borsche și binecunoscutul scriitor Erich Kästner.

Reclama e sufletul... excrocheriei

Pe la sfîrșitul lui noiembrie a avut loc o dezbatere în Camera Comunelor din Anglia, pe o temă puțin obișnuită pentru Parlamentul britanic: problema reclamelor. Deputatul laburist Francisc Noel-Baker, sezisîndu-se de forma deșănțată luată de publicitate în Anglia („plină de contradicții" spunea el și folosind „metode îndeajuns de dubioase") a cerut instituirea unei „comisii regale de anchetă" care să cerceteze chestiunea, în interesul apărării publicului și să recomande „măsuri de protecție împotriva reclamelor.

Pentru un om venit dintr-o țară unde străzile orașelor, chiar și acelea ale marilor capitale, în ciuda unei bogate iluminații, a unui afișaj bogat și a reclamelor luminoase, au un aspect decent, întîlnirea cu străzile supraîncărcate de reclame dintr-o serie de centre urbane occidentale, îi provoacă întrebarea: cui folosește acest desmăț amețitor? Nu există milimetru pe frontispiciul unei clădiri, colț de perete sau panou care să nu-l invite pe trecător să cumpere cutare produs al cutărei firme, să folosească o anumită pastă de dinți, să-și calmeze nervii cu anumite pastile sau să guste o oarecare băutură. Fiecare din aceste produse e „cel mai bun", „singurul" demn de a fi folosit. Și cînd ajuns acasă, deschide aparatul de radio sau televiziune, cu gîndul să se destindă, reclamele acelorași produse, sau ale altora, îl urmăresc ca un coșmar apărînd pe ecranul televizorului sau cîntate de difuzorul aparatului de radio, — chiar în momentul culminant al unei piese de teatru care îl pasionează, în mijlocul unei arii de operă sau simfonii de Beethoven, sau în cursul celei mai pasionante faze a meciului de fotbal jucat de echipa sa preferată... Oriunde ar merge cetățeanul unei țări occidentale, reclama — această oglindă a luptei de concurență pentru profituri mai mari, a luptei ascuțite pentru desfacerea produselor unei economii supuse crizelor — îl sîcîie ca o obsesie.

Ca să revenim la situația din Anglia, Noel-Baker dezvăluie că „s-au semnalat practici lipsite de onestitate, excrocherii și afaceri neîncetate (vorbitorul și-a ales cu grijă cuvintele — scrie „THE TIMES", după care reproducem cele spuse de deputat) — care au avut loc pe scară prea largă în dezavantajul publicului". Și înainte de a-și sprijini acuzațiile cu exemple, el a subliniat că situația este cu atît mai gravă cu cît numeroase abuzuri în domeniul reclamelor au fost făcute în legătură cu droguri, medicamente, paste de dinți, alimente, etc. „După părerea multor doctori — spunea Baker — sănătatea poporului a fost grav primejduită prin reclama necinstită făcută unor produse", ca de pildă calmantele. El a citat cazul a trei produse farmaceutice „Persomnia", „Relaxatubs" și „P.R." Medicii au fost indignați de reclamă, calificată de ei periculoasă, făcută acestor doctorii, arătînd nu numai că ele n-ar trebui recomandate prin intermediul radioului și televiziunii, dar nici măcar vîndute fără rețete din partea medicilor. „Dorim oare să devenim un popor stimulat dimineața de unele droguri, calmat după masă cu altele și ajutat să adoarmă seara cu somnifere, ca americanii?" a întrebat deputatul englez.

Sînt cunoscute și alte cazuri ca de pildă cel al pastei de dinți „Gleam" despre care reclamele afirmau că ar conține așa zisul GL-70, prezentat ca „un nou mijloc de distrugere al bacteriilor". Un cunoscut dentist care a analizat însă produsul, a arătat că acest GL-70 nu este decît... un detergent obișnuit, fără vreo valoare medicală. Sau cazul unor detergente și prafuri de săpun ca „Dreft", „Daz", „Omo", „Fab", „Spel", „Surf", „Fairy Snow" și altele pentru care s-a făcut o publicitate ce nu poate fi calificată altfel decît excrocherie. O țesătură spălată de mai multe ori cu aceste preparate, în loc de a deveni curată se îmbibă cu o substanță care îi dă un aspect ciudat și care nu mai poate fi îndepărtată. Dimpotrivă, încercînd s-o curețe, ea devine mai murdară și în cele din urmă de nefolosit.

Ca un caz cu totul revoltător a fost citată reclama făcută în ziarul „THE TIMES", de societatea „Metal Box Company". Reclama, care înfățișa patru tineri într-un automobil, bînd un anumit soi de bere a fost calificată „un lucru monstruos, dat fiind că alcoolismul larg răspîndit în rîndurile tineretului și foarte frecventele accidente de circulație din această cauză, reprezintă o serioasă problemă pentru publicul britanic.

Dar o problemă de morală ca aceasta nu poate avea, desigur, nimic comun cu presa burgheză care, de altfel, cum bine se știe, se întreține (în lipsă de eventuale subvenții și pe lîngă alte diverse afaceri) aproape numai din publicitate. Ba mai mult, Agențiile de publicitate, în dosul cărora stau deobicei mari monopoluri, dictează în ultimă instanță și linia politică a ziarelor, conform intereselor respectivelor monopoluri. În Anglia e cunoscut cazul cînd 12 mari agenții de publicitate au hotărît să lipsească un ziar de anunțuri, pentru a-l desființa de pe o zi pe alta.

Dealtfel metodele de publicitate comerciale sînt folosite în occident și în campanii politice. În această ordine de idei a fost citat în Camera Comunelor un exemplu — e drept din S.U.A. — cînd o agenție de publicitate a folosit pentru reclamele ei elementele sustrase din darea de seamă a unui partid politic.

Luînd cuvîntul în continuarea dezbaterilor deputatul conservator Hornby, dorind să demonstreze utilitatea publicității (după ce în prealabil a mărturisit legăturile sale cu o agenție de publicitate) a arătat că 40 la sută din venitul ziarelor se datorește reclamelor și tot prin ele se întreține, într-o măsură mare unele societăți de transporturi (în ale căror vehicole se face publicitate) și tot reclamele folosesc la susținerea cheltuielilor cinematografiei și ale televiziunii. Iar drept concluzie la toate acestea — menite a fi o pledoarie în apărarea publicității — Hornby a conchis că instituirea unei „comisii regale de anchetă" nu și-ar avea rostul.

Și fiindcă mai erau și alții de aceeași părere cu el (sau interesați la fel ca el în afaceri cu reclame) moțiunea prezentată de Noel-Baker a fost respinsă — mai precis amînată — fiindcă... nu fusese prezentată Camerei Comunelor pînă la orele 1 și 7 minute și în consecință n-a fost destulă vreme ca membrii Camerei s-o studieze...

A. STANCIU

PRETUTINDENI

LA UZINA „Kirov" din Harkov se proiectează cea mai mare turbină cu abur din lume, cu o capacitate de 600 mii kW. Pentru a produce aceeași cantitate de energie cu ajutorul cailor, ar fi nevoie de o herghelie numărînd nu mai puțin de un milion de cai.

●

REVISTELE tehnice americane au ridicat în slavă o realizare a constructorilor de automobile din S.U.A. — „autocamionul cu descărcare automată mamout" — cu o capacitate de 40 de tone. În prezent în S.U.A. există trei mașini de acest fel.

Numai că — arată revista sovietică „Znanie-Sila" 11/1958 — constructorii de automobile americani au creat o mașină care în privința tonajului nu depășește camionul autobasculant de 40 de tone pe care uzina de automobile din Minsk îl fabrică încă din 1956.

●

PENTRU „vina" de a fi îmbrățișat o fetiță albă, doi copii negri, în vîrstă de 8 și 9 ani, au fost trimiși la o casă de corecție. Mai este necesar să menționăm că „gravul delict" s-a întîmplat în S.U.A., mai precis la Monroe (Carolina de nord)?

●

„GENIALUL" Salvador Dali a anunțat că în curînd va prezenta la Paris o piesă, în care tabloul final îl va constitui o ciocnire între 30 de motociclete. Că în altă piesă, va face să apară o autentică locomotivă. Și sînt mulți care îl iau în serios...

●

JOSEPHINE BAKER a făcut cunoscut că va adopta un nou copil, de data aceasta un orfan din Peru. Acesta va fi cel de al zecelea copil adoptat de cunoscuta cîntăreață de culoare.

●

ANALIZA chimică a metalelor găsite cu prilejul săpăturilor făcute în Grecia și Italia, a arătat că metalurgiștii din antichitate obțineau metale tot atît de pure ca și acum. Astfel, aurul și argintul din monetele găsite conțin numai 10 la sută impurități, iar plumbul din conductele de pe vremea lui Tiberiu au un grad de puritate de 99,95 la sută.

●

CASA locuitorului Jack Sears din Birmingham a luat foc. Cercetările întreprinse ulterior au dovedit că autorul acestui incendiu este o rîndunică care-și avea cuibul sub streașină și care și-a adus în cuib o țigară aprinsă.

●

MIINI îndemînatece sînt mîinile mecanicului Vasiurenko din Harkov. Cu pricepere și migală, el a construit un lăcăt miniatură în greutate de numai 0,0636 grame. Cheița cîntărește 0,0060 g.

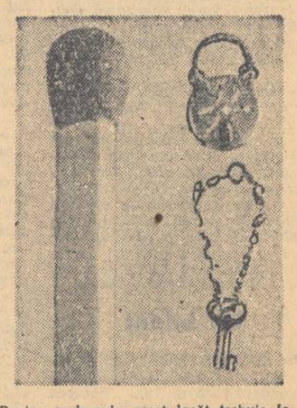

Pentru a descuia acest lăcăt trebuie folosită nu numai cheița, dar și o lupă și o pensetă. În fotografia de mai sus se pot vedea lăcătul și cheița prinsă de un lănțișor atît de fin încît trece prin urechea unui ac. Alături, pentru comparație un băț de chibrit.

●

LA TOKIO s-a deschis o expoziție internațională a cărții pentru copii, la care participă 30 de țări printre care U.R.S.S., S.U.A., Italia, Anglia, Cehoslovacia. La expoziție sînt prezentate aproximativ 2500 de cărți.

●

O GOSPODINĂ dintr-un oraș din Franța a găsit o viperă vie în lungime de 30 cm. într-o curcă pe care o gătea în bucătărie.

●

INSTITUTUL de Medicină tradițională din Hanoi, R. D. Vietnam, a obținut însemnate succese în tratamentul unor boli grave. Astfel au fost vindecate cazuri de reumatism, astmă și o formă locală a bolii beri-beri. De asemenea, cercetătorii Institutului au descoperit eficacitatea unor plante medicinale în tratamentul malariei și al febrei tifoide. În acest scop a fost creată o pepinieră experimentală pentru 450 feluri de plante.

●

UN GLOB uriaș a fost construit acum 200 de ani, la Petersburg. Diametrul său era de peste 3 metri. Cu prilejul luptelor ce s-au dat în jurul Leningradului, globul a dispărut. Abia acum cîțiva ani globul a fost regăsit în R.F.G. și înapoiat guvernului sovietic. El constituie astăzi un exponat interesant al Muzeului de istorie al astronomiei din Leningrad.

●

ÎN OCTOMBRIE 1956, în cursul rebeliunii contrarevoluționare din Ungaria, colecția zoologică a Muzeului Național Ungar a fost distrusă. Pentru a reface această colecție, în curînd o expediție ungară se va deplasa în Brazilia. Cei 10 membri ai expediției speră să prindă de vii diferite animale exotice și în deosebi păsări care trăiesc în junglă. Cu ajutorul unei instalații electrice, ei speră să prindă și exemplare de animale marine care de obicei nu se prind cu mijloace obișnuite.

●

DE LA INVENȚIA tiparului și pînă astăzi, în lumea întreagă au fost tipărite 50 milioane tîlhari de cărți. Tirajul lor nu se poate însă calcula.

●

ÎN ARGENTINA există un copac (Pallo borracho) denumit *„Copacul beat"*, ale cărui ramuri sînt atît de întortocheate, încît nu pot fi niciodată descurcate. În acest copac este imposibil să te urci.

●

CU PRILEJUL studierii unor manuscrise medievale chineze s-a stabilit că, începînd din secolul al VII-lea, în China s-au confecționat diverse modele mecanice ale bolții cerești în rotație. Aceste mașini complicate erau acționate de o roată cu cupe, sursa forței motrice constituind-o apa sau mercurul care se scurgea dintr-un recipient special. În afară de rotația bolții cerești, un dispozitiv special semănînd oarecum cu o pendulă, permitea să se marcheze timpul.

●

LA 160 km. de Alma Ata, capitala Kazahstanului, se găsește abrupta vale Tamgali. O expediție științifică a Academiei de Științe cazahă a descoperit în aceste locuri o galerie de desene, a căror vechime este estimată la 3000 de ani. Cu ajutorul unor cuie au fost încrustate, în plăci de ardezie, aproape o mie de desene de animale, scene de ritual și de vînătoare.

●

O UZINĂ din Anglia a pus la punct producția de sticlă pentru automobile, care nu se acoperă cu gheață în timpul iernii. Sticla este acoperită cu un strat transparent de metal, prin care trece curentul de la acumulatorul mașinei. Curentul încălzește sticla și împiedică formarea gheții. Pentru formarea stratului transparent subțire de metal se folosește aurul, care are excelente proprietăți anticorozive.

●

SUPRAFAȚA actuală a întinderilor ghețurilor nesfîrșite este de 15,7 milioane km², adică de aproape 10 la sută din suprafața uscatului. În această suprafață. Antarctica ți revin 13,5 iar Groenlandei 1,8 milioane km² de ghețari.

Colocviu cinematografic la Sinaia

Conferința internațională a cinematografiilor de stat din țările socialiste a reunit timp de zece zile, la Sinaia, un mare număr de creatori, tehnicieni și specialiști în problemele producției, difuzării și schimbului de filme. Profitînd de prezența lor în mijlocul nostru, ne-am adresat cîtorva personalități marcante ale vieții cinematografice din țările lagărului socialist cu rugămintea de a vorbi cititorilor revistei „MAGAZIN" despre activitatea pe care o desfășoară în cadrul studiourilor naționale.

De-abia sosit de la Moscova, MIHAIL KALATOZOV ne-a împărtășit proiectul unei noi călătorii. Chipul său blînd și surizător s-a luminat brusc de nostalgia depărtărilor.

— Incotro aveți de gînd să plecați în viitorul apropiat?

— *In taiga.*

— Singur?

— *Nu. Cu aproape întreaga echipă care a creat filmul „Zboară cocorii".*

— Și.. Tatiana Samoilova?

— *Și ea, dar fără Alexei Batalov.*

— De ce?

— *Batalov nu mai lucrează deocamdată ca actor. Se ocupă de regie. Chiar eu l-am indemnat. Acum, pregătește un film după „Mantaua" de Gogol.*

— Nu mi-ați spus însă cu ce scop plecați în taiga.

— *Vom filma exteriorarele unei noi producții cinematografice, care se intitulează „Scrisoare neexpediată".*

— Și... cine trebuia s-o expedieze?

— *Filmul este dedicat unor tineri savanți geologi care au descoperit zăcăminte de diamante în Iakutia.*

— Ce v-a inspirat această temă?

— *Scenariul este realizat după o nuvelă de Osipov. Ceea ce m-a atras însă către această temă este dorința de a crea filme din actualitate. Spre realitatea contemporană ne cheamă partidul, asemenea filme așteaptă milioane de spectatori din țările noastre.*

— Inseamnă așadar că proiectul dvs cu filmul „Ana Karenina" este amînat?

— *Firește, cu toate că nu am renunțat la el. Acum însă aproape toți cineaștii din generația mea se consacră, ca și cei tineri, filmelor de inspirație contemporană. Piriev, de pildă, n-a mai început filmările la „Idiotul" seria II-a tocmai pentru că floarea este, ca și mine, să aducă pe ecran noul din viața zilelor noastre.*

Un bilanț

Pe EDUARD HOFFMAN, directorul studioului Barandov, îl cunoșteam încă de la... „Facerea lumii", film a cărui regie a semnat-o. De aceea, nu m-am temut să abuzez de volubilitatea sa.

— Cum apreciați situația actuală a producției de filme cehoslovace?

— *Străduințele noastre pentru a mări numărul de filme (aceasta este și o recomandare a primei conferințe a cineaștilor din țările socialiste care a avut loc anul trecut la Praga) dau rezultate tot mai bune. Anul acesta producem 24 de filme artistice, dintre care două în cinemascop. Pentru anul viitor ne propunem să creaască la 27 numărul filmelor artistice. In prezent 21 sînt cu tematică contemporană, iar acțiunea celorlalte trei se petrece înainte și după cel de-al doilea război mondial. Chiar în această săptămînă, de pildă, are loc la Praga premiera filmului „Astăzi, pentru ultima oară", regizat de Martin Frik, cu Zdenek Stepanek în rolul principal. Ideea filmului slujește luptei impotriva alcoolismului. „Moartea în șa" se intitulează un film cinemascop în culori, prima creație a tînărului regizor Jendrich Polak. Este o istorie pentru tineri, a cărei acțiune se petrece într-o crescătorie de cai. In sfîrșit aș mai vrea să citez filmul cinemascop în alb-negru „Cetățeanul Bruch" (regia Otokar Vavra), tratînd despre atitudinea intelectualității în toiul evenimentelor din februarie 1948 și „Atunci, la crăciun" (regizor Karel Kahyna) care se petrece aproape de sfîrșitul războiului pe teritoriul Slovaciei unde acționa un mic grup al armatei cehe. Pînă la sfîrșitul anului vor fi gata zece filme noi. Regizorii tineri dețin cam o treime din tot ce am produs anul acesta și trebuie să spun totodată că sînt și cele mai bune creații ale studiourilor noastre.*

— *Dar producția... personală?*

— *Ca regizor, pregătesc trei scurt-metraje de desen animat: „O duzină din tații mei", „Povești pentru cîini" după Karel Capek cu desenele de Josef Capek și „Cele douăsprezece luni" după un basm slovac. De asemenea proiectez un film despre viața particulară a lui Adam și a Evei în rai. Acolo, ei au bineînțeles tot ceea ce le trebuie, dar e foarte plictisitor. Așa, încît, pînă la urmă, eroii filmului sînt fericiți că au fost izgoniți din rai.*

— Cine va fi însă fericitul posesor al celor 12 tați?

— *O fetiță care va trăi peste 20 de ani, în plină epocă a tehnicii ultramoderne. Totuși, filmul este cît se poate de actual prin caracterul satiric și, în același timp, matur deoarece... se adresează adulților. Mica mea eroină nu are decît o singură dorință: s-o pieptene cineva. Cum însă mama ei care o neglijează schimbă mereu tații, iar aceștia au cele mai diferite meserii, de la aviator de helicopter la scafandru și pînă la un inventator care face acasă experiențe atomice, fetița rămîne mereu nepieptănată. Cel din urmă tată este însă un coafor, evident, cu instalații electromagnetice.*

O preocupare

Cînd ecranul a fost luminat de primele imagini ale filmului „Cîntecul matrozilor" am înțeles că întreaga echipă, în frunte cu oaspetele nostru, prof. dr. KURT MAETZIG, și-a închinat eforturile evocării unor evenimente din istoria poporului german, cu atît mai memorabile cu cît anul acesta se aniversează patru decenii de la revoluția germană din 1918.

După spectacol, tovarășul Maetzig ne-a împărtășit preocuparea ce l-a călăuzit în crearea acestui film.

— *In filmul „Cîntecul matrozilor" am urmărit să explicăm soarta revoluției germane din anul 1918, zugrăvind procesul de limpezire a conștiinței de clasă a celor 7 matrozi care, pînă la urmă, devin conștienți de necesitatea unui partid de avangardă al clasei muncitoare.*

Noi ne-am propus să arătăm că numai curajul, fără ideologie și experiență revoluționară, nu este suficient pentru a concentra forța revoluționară a clasei muncitoare și a o conduce la răsturnarea definitivă a lumii vechi.

— Pentru realizarea filmului ați apelat la membrii echipajelor flotei germane care s-a răsculat atunci?

— *Desigur. Printre figuranți sînt mulți luptători. Așa, de pildă, fochiștii vaselor din portul Kiel. Pentru a cunoaște însă temeinic atmosfera acelor ani am căutat să aflăm de la marinarii bătrîni și de la alții date cît mai amănunțite. Am găsit astfel, un poștaș, care era însărcinat în acea vreme cu transportarea poștei secrete de la Kiel la Berlin...*

— O apreciere a spectatorilor?

— *Fostul președinte al sovietului marinarilor din Halle mi-a spus că întîmplările din film reproduc fidel imaginea epocii.*

Două scene din noile filme cehoslovace „O asemenea dragoste" și „Trei dorințe", prezentate la Sinaia cu prilejul Conferinței internaționale a cinematografiilor din țările socialiste

O perspectivă

— *Anul trecut* — ne spune regizorul JERZI BOSSAK, profesor la Institutul de cinematografie din Varsovia — *ne-am prezentat la conferința de la Praga cu o producție de 14 filme artistice pe an. Astăzi producem 20 de filme artistice. In anul viitor ne propunem să ridicăm cifra la 25. Aceasta depinde însă și de construcția unor noi studiouri.*

— Căror probleme le răspund filmele de anul acesta?

— *In general, filmele noastre sînt inspirate de contemporaneitate. Anul acesta nu am creat nici un film istoric în înțelesul larg al acestui cuvînt. Tematica lor îmbrățișează momente ale vieții poporului polonez din anul 1939 — începutul agresiunii hitleriste — și pînă astăzi. Din cele 20 de filme despre care vorbeam 6 sînt consacrate problemelor postbelice, adică operei de construire a socialismului. Simultan însă cu oglindirea procesului de construcție, filmele noastre se consacră în egală măsură combaterii rămășițelor burgheze din conștiința oamenilor.*

— La ce lucrează regizorii polonezi în prezent?

— *Andrej Wajda lucrează la filmul „Cenușă și diamant". Acțiunea se petrece în prima zi de după război. Eroii filmului sînt un comunist și soldatul care primește ordin să-l ucidă. Este în fond un aspect al luptei pentru puterea populară. Kavalerowitz pregătește filmul „Un tren". Jan Ripkovski — două comedii: „Anatol în inspecție" și „Anatol și milioanele"...*

— Cum apreciați perspectiva unor coproducții cu celelalte țări socialiste?

— *Socotim că în primul rînd tematica filmelor-coproducție trebuie să justifice dubla participare la munca de creație. Pornind de la acest principiu am obținut un bun rezultat cu filmul „Ce va spune nevasta", realizat împreună cu prietenii cehi și care se ocupă de raporturile frățești ale celor două popoare din marea noastră familie socialistă. In februarie încep filmările la coproducția cu Republica Democrată Germană „Planeta moartă" după romanul „Astronauții" de scriitorul polonez Lem. Acest film științifico-fantastic va trata tema colaborării oamenilor de știință și a răspunderii lor în fața umanității. Vor interpreta actori din opt țări diferite. Exteriorarele vor fi turnate în Polonia. Mai pregătim și alte coproducții intrucît această perspectivă de colaborare între cineaștii țărilor socialiste ni se pare deosebit de eficace. Vom realiza și două importante coproducții cu studiourile sovietice: prima este închinată luptelor comune împotriva hitleriștilor duse de partizanii sovietici și polonezi, iar cealaltă perioadei pe care a petrecut-o Lenin pe teritoriul polonez.*

★

...Discuțiile cu reprezentanții cinematografiilor din țările frățești ale lagărului socialist au continuat în pauzele conferinței și după vizionări, adesea, pînă tîrziu către miezul nopții.

Eugen ATANASIU

Mihail Kalatozov
(U.R.S.S.)

Eduard Hoffman
(R. Cehoslovacă)

dr. Kurt Maetzig
(R.D.G.)

Jerzi Bossak
(R. P. Polonă)

Văzuți de I. POPESCU-GOPO

O zi în foaierele Teatrului Național

Intors din triumfalul turneu în Uniunea Sovietică, Teatrul Național nu s-a culcat pe laurii cîștigați. Dimpotrivă. Asemeni unui roi harnic de albine, de dimineață și pînă în apropierea orelor de spectacol, se repetă.

Cele cinci premiere în pregătire stau sub semnul „debuturilor": Mihai Beniuc debutează ca autor dramatic în comedia *„Rețeaua subterană"*; Sică Alexandrescu se pregătește să lasă la lumina rampei cu o echipă de neconsacrați; în *„Hangița"*; pentru prima oară rolul titular va fi jucat de o interpretă tînără; Radu Beligan debutează ca regizor, etc.

Alcătuirea programului de muncă cere adevărate calități de planificator al... trenurilor: trebuie să se țină seama că interpretul Beligan din „Rețeaua subterană" este regizorul comediei „Sălbaticii", în timp ce interpretul Ion Fintesteanu din „Pescărușul" de Cehov pune în scenă „Diplomații"

Am trecut de la o echipă la cealaltă, și am aflat cele de mai jos.

„Rețeaua subterană"

După ce, de-a lungul anilor, a fost nașul regizoral al lui Mihail Sebastian („Jocul de-a vacanța"), Tudor Mușatescu („Panțărola"), Nicușor Constantinescu („Greva femeilor"), Aurel Baranga („Bal în Făgădău"), Sică Alexandrescu pune acum în scenă prima piesă a poetului Mihai Beniuc.

„Rețeaua subterană" se petrece într-un sat din Munții Apuseni. Bătrînul țăran Toma Căbulea simte că în întovărășire lucrurile nu merg tocmai cum trebuie. Precis ce se întîmplă nu-și poate da seama, pentru că dușmanul acționează perfid, organizînd o adevărată „rețea subterană". Căbulea e hotărît să-i dea de urmă. Inscenînd o piesă cu aspecte pe teme locale (vă amintiți de „Hamlet"?) și ducînd și o acțiune activă cu ajutorul organizației de partid, Căbulea demască pînă în cele din urmă pe dușmani, după o luptă înverșunată.

„Mihai Beniuc vine în dramaturgie — ne-a spus regizorul Sică Alexandrescu — cu o pană foarte amuzantă. Consider deosebit de prețios faptul că se pot discuta probleme foarte importante într-o tonalitate agrementată de umor, un umor sănătos, original și popular.

După părerea mea, apariția piesei „Rețeaua subterană" marchează unul din cele mai importante evenimente din viața teatrului nostru nou".

Excepționala echipa de comedie a Teatrului Național va aduce desigur o contribuție importantă la succesul acestei piese. Vom avea ocazia să-i vedem din nou pe Grigore Vasiliu Birlic, Al. Giugaru, Marcel Anghelescu, Radu Beligan, Toma Dumitriu, Nicky Atanasiu, Natașa Alexandra, Eugenia Popovici, alături de care apar Mitzura Arghezi, Ileana Iordache, Coca Andronescu, Simona Bondoc, N. Rădulescu, V. Stănescu, etc.

„Hangița"

Cu o distribuție concepută cu totul pe alte principii, tot maestrul emerit Sică Alexandrescu repetă „Hangița" de Carlo Goldoni. In ciuda faptului că într-una din replicile piesei se arată că este vorba de o fată al cărui tată care murind în urmă cu șase luni, nu găsise că ea are vîrsta măritișului, Mirandolina a fost jucată în țară și străinătate de mari actrițe — printre care și Eleonora Duse — care aveau toate calitățile afară de una: vîrsta interpretei, foarte importantă în desfășurarea piesei.

Redînd „Cezarului ce-i al Cezarului", Sică Alexandrescu a alcătuit o distribuție adecvată despre care ne-a spus:

— „Hangița" marchează începutul unei serii de piese pe care le voi pune în scenă cu actori tineri. In ultimii ani, la Teatrul Național s-a format un tineret valoros din care se pot alcătui distribuții care să asigure ținuta artistică a spectacolului. Chiar în cursul acestei stagiuni voi mai pune în scenă încă trei piese cu distribuții bazate pe tineri: „De-ale Carnavalului", „Cuza-Vodă", o piesă despre unire și „Zori de necuprins" de N. Virta a cărei acțiune se petrece în lumea colhoznicilor".

Prima echipă care se aliniază la „start" în „Hangița" este formată din Sanda Toma, Coca Andronescu, C. Rautki, D. Crișmaru, Celia Dima, Emanoil Petruț, Ovid Teodorescu, Alexandrescu-Vrancea, Dem Rădulescu, C. Stănescu

„Sălbaticii"

Fiindcă sîntem la capitolul „tineret" să-i dăm cuvîntul lui Radu Beligan care pune în scenă comedia-glumă „Sălbaticii" de Serghei Mihalcov.

— Cu prilejul turneului la Moscova am rugat să mi se recomande o piesă nouă; voiam să-mi realizez astfel o veche dorință: să debutez în regie, punînd în scenă o piesă de tineret.

Mi s-a vorbit cu entuziasm despre noua comedie a lui S. Mihalcov „Sălbaticii". Mi-am procurat piesa și într-adevăr m-a cucerit de la prima lectură prin originalitatea și finețea cu care autorul tratează tema prieteniei și a dragostei.

Cei 5 eroi, a căror vîrstă variază între 27 și 29 ani, hotărăsc să petreacă o „vacanță adevărată" departe de civilizație, devenind un fel de Robinsoni moderni.

Ce li se întîmplă ne vor arăta nu peste mult timp cei 5 interpreți: Eva Pătrășcanu, Valeria Gagialov, Matei Gheorghiu, Mihai Fotino și Victor Moldovan, iar ceva mai tîrziu alți 5 interpreți încă nestabiliți căci Radu Beligan ne-a promis că va lucra și cu o echipă de „debutanți... debutanți!"

Mircea SPIRESCU

Filmul „STELE", o coproducție bulgaro-germană

Este primul film realizat în colaborare de cineaștii bulgari și germani. Necesitatea acestei munci în comun a studioului „DEFA" și a studioului de filme artistice din Sofia, a fost impusă de însăși scenariul.

Filmările exterioare se desfășoară în Bulgaria, într-o localitate romantică din sudul țării — Bansko. Partea tehnică, privind montajul și sonorizarea, se realizează la Berlin. In curînd coproducția va fi terminată. „Spectatorul nu va trebui să aibă nici o clipă senzația că filmul a fost realizat de două colective de creație, vorbind limbi diferite, cu un mod propriu de a vedea lucrurile, cu metode de creație deosebite — spune regizorul filmului Conrath Wolf din R.D.G. (care a semnat și regia filmului „Lissy").

— Il vezi pe ăsta? E Gopo, a luat premiul pentru filmul de... scurt metraj

Desen de Gh. CHIRIAC

Roza vînturilor

Cambridge „à l'americaine"

In Anglia mai mult decît în celelalte țări capitaliste, școala are un pronunțat caracter de clasă. Fiii privilegiați ai nobilimii și ai marii burghezii sînt educați la Eton și în alte cîteva institute de învățămînt cu tradiție seculară și își desăvîrșesc studiile la Oxford și Cambridge. Numele acestor două institute evocă o înaltă ținută intelectuală, o severă disciplină a spiritului. Dar, vai! sub aureola de prestigiu se ascund uneori lucruri de o natură cu mult inferioară.

Am parcurs cu mare atenție primele trei numere din luna noiembrie ale săptămînalului „Varsity", care în jargonul studenților de la Cambridge vrea să însemne „University", adică Universitatea.

Preocupările pe care le reflectă gazeta studențească sînt de o calitate foarte dubioasă. Nici urmă de articole care să trateze teme științifice, nici urmă de dispute filozofice. Se fac scurte informări despre cîteva romane la modă, anemice cronici lipsite de profunzime vorbesc despre ultimele filme și spectacole de revistă. Subiectul care ocupă spațiul cel mai mare este religia. Dar nici în privința ei nu se poate vorbi despre o dezbatere, despre luptă de opinii. Tot ce se publică pe tema religiei este impregnat de un conformism plat, de un bigotism vecin cu superstiția. Intr-un articolaș polemic este atacat violent un ziarist care, de pe poziții catolice, și-a permis să protesteze timid împotriva moravurilor Vaticanului sub Papa Pius XII.

„Știința se întemeiază pe credință", este titlul unicului material în care vine vorba despre „știință". Obiectivul autorului este de a demonstra superioritatea revelației asupra cunoașterii științifice.

Singurele probleme juridice abordate sînt legea asupra avorturilor și legea asupra homosexualității.

Cel mai mare spațiu este însă consacrat preocupărilor de „bază" ale tinerilor: două pagini sînt rezervate modei masculine și feminine. Nu sînt uitați nici „Teddy-boys" — cum se numesc în Anglia huliganii investimentați extravagant: „VARSITY" are cinstea să vă prezinte ultimele amănunte ale modei pentru „Teddy-boys" — se spune într-un amplu articol.

După modă vine rîndul sportului. Aici, nimic de zis. Este firesc ca studenții să fie sportivi. In dorința ei de a fi pe placul cititorilor, „Varsity" scrie apoi pe larg despre vinurile care pot fi cumpărate la Cambridge, despre ultimele înregistrări de muzică de jazz, despre vizita unei „regine a hula hoop"-ului.

Intr-un reportaj se arată că „Clubul castității" de la Facultatea Girton s-a desființat prin demisia membrilor și a președintei. Dintr-o notiță aflăm că din cei 2.329 de studenți ai Universității din Nottingham, 1.103 se consideră nevropați.

Pe ultima pagină a numărului din 8 noiembrie, cinci fotografii reprezintă scene ale unei lupte între „teddy-boys" și polițiie.

Orientarea politică a revistei universitare se desprinde însă clar dintr-o notă intitulată „Miting fascist". Reproduc:

„Domnul Noel Symington, secretarul Mișcării 1958, va vorbi la Uniunea Studenților vineri 21 la ora 8,30".

„Mișcarea 1958 — a explicat domnul Symington, nu este legată de nici o altă mișcare. Politica ei este fascismul pur". Intrebat dacă este împotriva negrilor, el a spus: „Cred că Europa trebuie să rămînă albă"...

„Lunea trecută, dl. Symington a vorbit la un miting la Oxford. Studenții care umpluseră sala au demonstrat zgomotos timp de două ore și au cîntat „Deutschland über alles"...

Președintul Uniunii Studenților, John Cockcroft, a declarat ieri: „In interesul libertății cuvîntului comitetul nu a considerat că ar putea să-i refuze posibilitatea de a vorbi. Eu personal nu cred că se vor produce tulburări ca cele de la Oxford. Cambridge-ul este mult mai apatic în materie de politică decît Oxfordul".

Iată deci „tineretul de aur" al Marii Britanii. Iată ce se gîndește la Cambridge, iată cine va conduce mîine Anglia. „Sport" și sex, dans și închinăciune, fascism și vin.

Dacă așa arată, după americanizare, cele mai înalte instituții de învățămînt din Anglia, ce pretenții s-ar mai putea avea la școala americană?

Maria NEACȘU

„Literatura" americană

Revistele americane „TIME" și „NEWSWEEK" anunță cu mare tapaj ultimul roman al scriitorului Truman Capote, supranumit „copilul teribil" al literaturii americane. Autorul, reîntors de curînd dintr-un voiaj în Europa, a făcut declarații presei în legătură cu subiectul ultimei sale „lucrări".

Eroina are numai 18 ani, este măritată cu un bărbat de 54 de ani, dar care este milionar. Tema cărții o constituie aventurile amoroase ale eroinei, care se plînge că are „numai 11 amanți".

Nici măcar o duzină.

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● **EXISTA stele a căror strălucire a încetat cu milenii în urmă, însă lumina lor, oamenii o văd și astăzi. Există eroi care au pierit, însă amintirea lor este vie în conștiința poporului...**" Aceste cuvinte constituie leit motivul filmului documentar bulgar „Cei cinci din Uniunea Tineretului Muncitor", care se pregătește pentru a 30-a aniversare a Uniunii Tineretului Muncitor din Bulgaria. Filmul povestește despre cinci membri ai C.C. al U.T.M. din Bulgaria care au căzut în lupta pentru eliberarea poporului.

● **...ANNA** revine singură în satul ei natal din Abruzi. Soții ei a decedat și ea nu mai vrea să se căsătorească cu un american. Acesta este subiectul filmului italian **„Anna de Brooklyn"**, ai cărui protagoniști principali sînt Gina Lollobrigida, Vittorio de Sica și Amedeo Nazzari.

● **NU DE MULT** cineaștii unguri au început turnarea unui nou film artistic. Este vorba de filmul *„Ani de zbucium"*, care prezintă lupta muncitorilor din uzinele Csepel din perioada 1914 pînă la eliberare. Regizorul este Felix Mariassy, iar scenariul filmului aparține soției sale, Judith Mariassy.

● **PIERRE BRASSEUR**, bine cunoscutul actor de film francez, va fi interpretul principal al filmului de lung metraj **„Ochii fără vedere"**. Scenariul original al acestui film îi aparține lui Jean Redou, iar regia lui Georges Franju.

● **„STELELE NU MOR NICIODATĂ"** este filmul care inmănunchiază în interpretarea sa pe Harry Baur (nu-i nici o greșeală), Jules Berry, Louis Jouvet, Raimu, Victor Boucher, Marguerite Moreno, Louis Salou, André Defaur și Max Dearly. El prezintă secvențe alese din cele mai bune filme ale acestor mari artiști ai ecranului francez.

● **ACȚIUNEA** noului film francez **„Pisica"**, al regizorului H. Daquin se inspiră din viața Mathildei Carrey, participantă la mișcarea de rezistență din Franța. Tînăra eroină (interpretată de François Arnoul) a jurat să răzbune pe soțul ei, ucis mișelește de Gestapo. Ea săvîrșește o serie de fapte eroice și cade pînă la urmă victimă călăilor naziști.

● **UN FILM** despre pictura chineză contemporană a fost realizat de către regizorul și operatorul cinematografic I Tolcian în studioul pentru filme documentare de la Moscova.

● **PESTE** 400 de filme de popularizare a științei vor fi realizate în următorii trei ani în U.R.S.S. Printre noile producții vor fi filme despre sputnici, despre tehnica rachetelor și despre automatizarea și mecanizarea industriei.

● **ÎN STUDIOUL** de filme de păpuși de la Tuszyno, lîngă Lodz, (R.P. Polonă) a început turnarea filmului **„În așteptarea regelui"**, o satirizare a pompei și ceremonialului de la curte. Autorul și regizorul peliculei este E. Sturlis.

MUZICALE

● **NOUL** succes al operei naționale slovace este opera comică *„Năzdrăvanul Gelo"*, de compozitorul slovac Tibor Andrașovan. Inspirată după piesa scriitorului clasic slovac Josef Holly, opera este o satiră la adresa mentalității înguste a micii burghezii dintr-un oraș slovac de la începutul secolului nostru.

● **„CALEA PRIETENIEI"** e titlul unui nou balet care se joacă acum pe scena Teatrului de Operă și Balet din Kăzahsten. Baletul are ca temă prietenia între poporul chinez și poporul sovietic.

PLASTICE

● **TIMP** de două luni, pictorul Serghei Mihailovici Cehov (nepotul marelui scriitor) însoțit de fiul său, student la un institut de artă, au cutreierat Sahalinul, vizitînd locurile legate de șederea lui A. P. Cehov la Sahalin, în 1890. În urma acestei călătorii, pictorii au executat peste 300 de schițe, acuarele, desene, care vor constitui un material de preț pentru tablourile pe care urmează să le realizeze pentru expoziția consacrată aniversării a 100 de ani de la nașterea lui Anton Pavlovici Cehov.

5 minute cu scriitorul Mihu Dragomir

(Urmare din pag. 1-a)

poemul, iar materialul ce trebuia să intre în al doilea volum va fi inclus în noua ediție ca o completare a primei părți, refăcută și ea. Paralel cu aceasta încerc să-mi fac debutul ca prozator cu un roman a cărui acțiune va cuprinde perioada 1941-1946, deci inclusiv anii războiului. Romanul este scris la persoana întîia și păstrează o notă pronunțată de lirism. Sper să fie gata în curînd. Mai am și o nuvelă terminată a cărei acțiune se petrece îndată după 23 August.

— *Știindu-vă autorul unor poezii definite de dvs. cu termenul „odă", v-am ruga să ne arătați accepția pe care o dați acestui cuvînt.*

— Te referi desigur la „ODA TINEREȚII", „ODA PAMÎNTULUI NATAL"... Am pornit de la convingerea că epoca noastră, prefacerile uriașe la care asistăm, cer acorduri poetice pe măsura dimensiunilor și semnificației lor. Este vorba de o atitudine foarte categorică de afirmare și de proslăvire a unor realități și de aderare la ele făcută pe coordonate titanice, apropiate de legendă, trăsături care mă apropie formal de oda romantică. Conținutul este însă unul nou, generat de realitățile noastre.

Interviul tradițional cu scriitorii se ispărvește de obicei cu întrebări privind planurile de viitor. De data aceasta ele au fost divulgate în cursul convorbirii. Și totuși poetului, romancierului și redactorului Mihu Dragomir i se va adăuga în curînd și eseistul. „Peste puțină vreme — *mi-a spus Mihu Dragomir ca un ultim proiect* — voi preda la E.S.P.L.A. un eseu intitulat „MAIAKOVSKI ȘI COMANDA SOCIALĂ".

Boris BUZILĂ

J. PERAHIM: Ilustrație la volumul „ZECE ZILE CARE AU ZGUDUIT LUMEA", de JOHN REED.

Mici interviuri despre o mare expoziție

Luna decembrie a acestui an are, pentru artiștii plastici din țările democrat-populare, o semnificație deosebită. Intr-una din marile săli de expoziții ale Moscovei se vor întîlni, prin operele lor: pictură, sculptură, grafică. Pregătirile au început de mult în țara noastră și odată cu începutul acestei luni au intrat în faza lor finală.

Alături de numele altor plasticieni fruntași, mai tineri sau mai vîrstnici, pe panourile expoziției internaționale va fi prezentat și numele maestrului MARIUS BUNESCU. In preajma acestui important eveniment am dorit să împărtășim cititorilor noștri opiniile sale.

Amabil, maestrul Bunescu s-a așezat într-un fotoliu, așteptînd întrebările care n-au întîrziat.

— In primul rînd, maestre, cu ce pînze veți fi prezent la Moscova?

— *Trimit la Expoziția de la Moscova patru peisaje. Ele n-au fost luerate pentru plăcerea culorii sau a pitorescului. Transmit ceva. Nu sînt mute.*

— Care anume?

— *„PEISAJ DE LA SULINA", care a mai fost expus și aparține Galeriei Naționale, un peisaj cu „CASA SCINTEII", un „COLȚ AL MARII LA TUSLA" și un altul la Constanța.*

— Maestre, care este după părerea dvs. rolul acestei expoziții?

— *Confruntarea pictorilor din diferite țări va evidenția o serie întreagă de aspecte ale realismului socialist. Realismul socialist nu e o formulă. E expresia epocii noastre active și variate, astfel el este legat și de arta mai veche și de cea mai nouă a tinerilor noștri pictori. Prin Expoziția de la Moscova, activitatea noastră creatoare se va opune încăodată schematismului și abstracționismului.*

— In călătoria dvs. de acum doi ani la Moscova, ați cunoscut publicul sovietic. Cum credeți că va primi el această Expoziție?

— *Publicul sovietic are sentimente deosebit de vii pentru artă. In expozițiile din Moscova și Leningrad sînt zilnic mii și mii de oameni. Nu este o exagerare. Duminica, de pildă, Tretiakovul e vizitat de cîte 10-12,000 de vizitatori din toate colțurile Uniunii. Sînt mai mult decît convins că acest public va umple mereu sălile palatului Manejului, rezervat Expoziției Internaționale.*

Darnicele răspunsuri ale maestrului Marius Bunescu au umplut foile de hîrtie, așa că drumul nostru a pornit mai departe. S-a oprit de data aceasta la un telefon.

— Alo, cu maestrul Jules Perahim, se poate vorbi?

— *Da, la telefon.*

— Cînd ne puteți acorda cîteva minute pentru un scurt interviu?

— *Acum.*

— Acum?

— *Da, fiindcă mîine plec la Moscova.*

Obiectul convorbirii noastre se afla deci în plină actualitate. Am renunțat așa dar la introduceri.

— Cu ce veți fi prezent dvs. în sălile Expoziției Internaționale?

— *Voi expune o serie de gravuri din ciclul de ilustrații la cartea lui John Reed „ZECE ZILE CARE AU ZGUDUIT LUMEA".*

— Care este, după părerea dvs., eficiența acestei expoziții?

— *Pentru prima dată vor fi strînse și expuse la un loc creațiile artiștilor din țările lagărului socialist. Va deveni astfel și mai evidentă importanța realismului socialist și multitudinea expresiilor pe care el le presupune.*

— Vă mulțumim maestre și drum bun!

P. RADU

In curînd pe ecranele Capitalei noul film rominesc

COMEDIE MUZICALĂ
cu: IURIE DARIE, SANDU RĂDULESCU, ION LUCIAN, MARIOARA DAVIDOGLU, RODICA TAPALAGA, STELA POPESCU, ȘTEFAN TAPALAGA
Scenariul: SIMION MACOVEI Regia: ANDREI CALARAȘU. Imaginea: ANDREI FEHER. Muzica: JEAN IONESCU. Decoruri: OSCAR HUTTNER.

Un „eveniment fericit" în Cișmigiu: Nutria — unul din locatarii colțului zoologic — a născut 8 puișori (clișeul din stînga); La ora mesei: un micuț bizam primindu-și porția de lapte (clișeul din dreapta).

MIC GHID BUCUREȘTEAN

File de cronică

Istoria Bucureștiului pare uneori de nepătruns, ca nepătrunșii codri ce cuprindeau meleagurile cetățile de astăzi. Deii-Orman, adică păduri-nebune, le-au zis Cumanii pădurilor care le stătuseră în cale, nu departe de locurile noastre; Dîmbovița, adică foale de stejar, i-au zis slavonii apei în care se oglindea atîta stejar și atîta frunză.

„Cetatea Dîmboviței"-București. Ce a trost înainte, cu mult înainte, cine a trecut prin ea, cine i-a dat numele? Firele de cronică se pierd risipite ca frunzele prin codrii cei mari.

De la Mircea cel Bătrîn, se pare, ne-a rămas cel mai vechi document în care se pomenește de Cetatea Bucureștilor. E dat în 20 iulie 1410 „în arce noastre Bukurest" (în cetatea noastră București).

Dar, pentru prima oară, negru pe alb, un hrisov al lui Vlad Țepeș din 1459 îi statornicește numele de Cetate a Bucureștilor, „scaun domnesc". Se află azi în secția de manuscrise și documente a Academiei. E un pergament rupt în două. De un șnur gros de mătase aibastră și roșie, atîrna cu cinci veacuri în urmă o pecete.

Nu există nici stampe, nici scrieri din care să poți desluși limpede înfățișarea Cetății Dîmboviței lui Radu cel Frumos, pe vremea cînd Ștefan cel Mare a cuprins-o cu oștile sale, a luat-o pe Voichița, fiica Radului „sieși Doamnă", cum spune cronicarul Urechia „și acolo s-a veselit trei zile"... Cînd s-a veselit viteazul Domn moldovean în cetatea valahă așezată pe dulci coline, era anul 1471. De atuncea, e locul cuvenit a spune, multă apă a mai curs pe Dîmbovița și multe fapte mari, fie de bucurie, fie de izbeliște, s-au întîmplat pe malurile ei.

În trecerea vremurilor, cetatea bucureșteană a fost văzută și înfățișată de mulți călători străini care au poposit în ea. Francezul Pierre Lescalopier e primul. El o arată așa cum o găsește în 1574, înconjurată de „ziduri făcute din trunchiuri mari de copaci, înfipți unul lîngă altul și legați între ei cu grinzi în curmeziș".

Documentele epocii ne vorbesc de căsuțe din lemn și argilă „mici, dar comode", de prăvălii multe și pline, de „o mănăstire foarte frumoasă", de mori și chiar de două băi. Documentele ne vorbesc mai tîrziu de mîndrele palate brîncovenești „cu totul de piatră" cu scări de marmură, cu săli boltite în care se rînduiesc coloane de o eleganță arhitectură. Bucureștiul vremii e străbătut de drumuri podite cu „ursi" — trunchiuri de lemn; Podul Tîrgului de afară, Podul Mogoșoaiei, Podul Calicilor, peste care trec rădvanele boierești cu surugii zgomotoși, chiuind și pocnind aprig din harapnice. Mai sînt însă și șleahurile, drumurile nepodite, cu carele afundîndu-se amarnic în noroi. Fîntîni nu erau, ci cîteva puțuri, dar „le ape della Dambovitza sono leggiere e salubri (apele Dîmboviței sînt ușoare și sănătoase) scrie Dan Chiaro, secretarul lui Constantin Brîncoveanu. Dulcea apă a Dîmboviței, potrivită cu piatră acră sau filtrată primitiv prin niște pietre poroase o vindeau bucureștenilor sacagii. Cîte generații nu s-au născut și au închis ochii în acea strigare „Apă, apă, apă!" a sacagiilor, care aparține-neau cu totul orașului așa cum îi aparțineau tulumbagii și podarii, hanurile și hîrlele. Căci florile: siminocul, trandafirul, magheranul, verbina, tămîioara, garoafa și avramească au fost de veacuri podoabe întinselor grădini bucureștene.

În casele boierești, ale acestor grădini, în tainițe, în curte, în firide, în sipete, s-au îngrămădit în șir de multe veacuri pietre nestemate, mahmudele, blănuri scumpe, țesături cu fir de aur și cîte și mai cîte bogății. Zestrea domniților și jupîneselor valahe era vestită:

Într-o ție
E-o moșie
În trei iii
Sînt cinci moșii

Bogăția asta a simțit-o pe pielea lui poporul, a simțit-o în vistierie puterea otomană și în mîna domnii Fanarului. E știut cu ce prețuri vîndea Poarta scaunul Țării Românești. Iată o scrisoare de prin 1759 a grecului Kezarie Dapontes către boierul bucureștean Constantin Dudescu: „Din frunte ca din răsărit apar strălucirii București, aurirîi București, dulcii București, mîndrul și prensemnatul și pre-slăvitul tron al domniior... Măreția lui a ajuns pînă la Ierusalim și belșugul lui s-a vărsat pînă asupra Sfîntului Munte"...

Răbdători foarte, dar nu de tot, au fost bucureștenii. Mai ales de la 1300 încoace au fost întîi gata „să se scoale cu zărvă mare" apoi răzmerițele „rivoluțiile" și „duhurile de nesupunere" au zguduit tronurile și au făcut în dese rînduri pe Bei să-și la „tălpășița și lădița și domnița" și să se ducă „tekermeker" — prin Giurgiu la Constantinopol.

Luminată pe rînd de masala, de petrol, de gaz aerian și electrică, Cetatea Dîmboviței a lăsat să se vadă pînă acum aproape un deceniu și jumătate o lume fantastică de contrast în care bogăția cea mai strălucitoare se întîlnea cu cea mai chinuită mizerie.

Bîntuit de foc și ciumă, de înundații și foamete, împilat și prădat, Bucureștiul a renăscut mereu din cenușa lui ca aceea legendară pasăre fermecată. Astăzi Bucureștiul, pasărea Phoenix, inima patriei, se înalță ca niciodată, cu trăinicie.

Maria MOSCU

NOUTĂȚI DESPRE

Grădina zoologică din Capitală

Ideea creării unei grădini zoologice în Capitală nu este nouă, ca a fost discutată mulți ani, dar abia acum, în anii regimului nostru, bucureștenii au început să vadă că ea se concretizează, capătă viață. Astfel în diferite locuri ale orașului observăm cu plăcere și curiozitate, în același timp, fel de fel de animale, fie din țara noastră, fie din străinătate. Colțuri zoologice au fost înființate, în afară de cele din Cișmigiu și Parcul Libertății, la Snagov, Parcul de cultură și odihnă și acum la Băneasa. Prezența lor ne face cunoscut că s-a început munca de achiziționare a viitorilor locatari ai grădinii zoologice din București și putem anunța că încă de pe acum numărul lor trece de 800.

O mare parte din cei exotici au fost obținuți prin schimburi cu străinătatea. Astfel au fost aduși de la Budapesta un leu și o leoaică, o pereche de muflони, o familie de capre de Camerun, din Magdeburg (R.D.G.) fazani exotici — Königsfasan și Amherstfasan — iar din Dresda 5 nutrii: din Sofia două lame și tot din Magdeburg este așteptat pe curînd un poney (Shetlandpony). Zilele acestea vor sosi din Budapesta încă două familii de fazani exotici și trei cîini Dingo. Din R. P. Mongolă ne-au sosit patru cămile (cazate la Tg. Mureș). Am obținut de la o expoziție internațională care a avut loc în țara noastră, papagali pitici originari din Australia și porumbei din Malta.

Trei „evenimente fericite"

De curînd, în grădina Cișmigiu a avut loc un „eveniment fericit": unul din locatarii colțului zoologic, o nutrie, a născut opt puișori, din care șapte trăiesc și sînt sănătoși. Ei se joacă cu mama lor și pot fi văzuți zilnic de marele public. O curiozitate: mamelele nutriei nu sînt așezate ca la alte mamifere ci puțin aduse pe spate, astfel că rămîi mirat văzînd puii urcîndu-se în spinarea mamei și sugînd.

Alte două evenimente tot atît de „fericite" au avut loc într-alt colț al orașului, la Băneasa; două cerboaice au avut nevoie — la un moment dat — de un urgent ajutor medical. Duse la Facultatea de Medicină Veterinară, ele au născut acolo, fiind salvate de la moarte atît ele cît și puii lor.

Un adăpost special pentru iarnă, cu sobă de încălzit din faianță și bazin interior, a fost amenajat pentru a feri de răceală pe cei 13 pelicani din Cișmigiu. Pentru ei s-au construit radiatoare, care vor produce o temperatură corespunzătoare.

Unde va fi amplasată grădina

Voind să aflăm stadiul actual al lucrărilor viitoarei grădini, ne-am adresat tov. Constantin Ionescu, directorul acesteia, care ne-a dat o seamă de amănunte desigur interesante și pentru cititorii noștri.

Locul unde va fi amenajată grădina este la Fundeni, (Pantelimon-Colentina) și va avea o mare întindere. Deoarece este vorba de o lucrare de vaste proporții și de lucrări cu caracter științific atît în ceea ce privește organizarea terenului cît și cele necesare cazării unui mare număr de animale, a fost și mai este nevoie de un timp îndelungat pentru proiectarea ei. Institutul Proiect București a reîncepul aceste lucrări și actualmente se studiază activ proiectele respective în vederea realizării lor pe teren într-un viitor apropiat.

Întîmplări care n-ar trebui să se întîmple

Publicul nostru nu este încă obișnuit cu regulile de securitate personală, absolut necesare, atunci cînd vizitează o grădină zoologică. De aceea se mai întîmplă pe ici pe colo și cîte un accident. În mintea unor cetățeni s-a înrădăcinat ideea că fac un lucru bun aruncînd păsărilor sau animalelor pîine, covrigi, biscuiți și chiar bomboane. Animalele iau această mîncare însă de multe ori li se lipește de cerul gurii făcîndu-le nervoase. Și este destul să ne aflăm în apropierea gratiilor — și gata accidentul. Așa cum s-a întîmplat în Parcul Libertății cînd un urs a rănit un cetățean, sau cazul recent semnalat spre cercetare secției de miliție a raionului Gh. Gheorghiu-Dej.

Popularea pădurilor Băneasa și Snagov cu fazani exotici, cerbi și căprioare

La Băneasa, în cadrul colțului zoologic, s-a construit o voliera metalică în compartimentele căreia se găsesc fazani de decor și de vînătoare. Prin înmulțirea acestora se urmărește ca ei să colonizeze pădurile Băneasa și Snagov, înobilînd fauna locală. De asemenea tot aici s-a creat un parc cu cervidee (căprioare, cerbi, lopătari) care sînt destinați aceluiași scop: popularea acestor păduri — care sînt adevărate monumente ale naturii. În ceea ce privește cerbii carpatini, am aflat un lucru care nu ne poate decît mîndri: R.P.R. deține recordul mondial cu privire la aceste animale datorită mărimii și frumuseții coarnelor.

După 1 ianuarie marele public va putea vizita colțul zoologic de la Băneasa, a cărui amenajare se termină în aceste zile de sfîrșit de an. Aici vor putea fi văzute în adăposturile create pentru ele numeroase animale și păsări și anume: lei, cămile, urși, mistreți, rîși, jderi, bursuci, vulpi, căprioare, porumbei, vulturi, etc. Deci să nu uităm: pe curînd, la Băneasa, în marele colț zoologic al Capitalei.

S. SĂVEANU

Știința și viața

O stațiune balneară pe vîrful unui munte de sare

În apropierea Clujului, după ce urci dealul Feleacului, la 33 km. de vestitul centru al Ardealului, intri în orașul Turda, despre care cronicile pomenesc că se trage din așezarea dacică și apoi romană Potaissa, veche de peste 2000 de ani. Ajungînd la marginea orașului, călătorul, care n-a mai vizitat aceste locuri de cîțiva ani, aproape că nu le mai recunoaște. Pe locul unde se afla un mic lac, acum vezi o adevărată stațiune balneară. Bazine betonate pe margini, pentru neînotători și copii, o trîmbulină, cabine necesare pentru 1800 persoane, dușuri, o plajă de 2000 metri, totul a fost pus la dispoziția bolnavilor de reumatism. Aici se tratează și boli de femei. Fundul bazinului n-a fost betonat deoarece apa lui — așa cum explică cercetările științifice — se află deasupra unui munte de sare gros de cîțiva km. Pe vremea romanilor, nu departe de fostul lac se exploata o mină de sare, de unde și origina unei mari cantități de sare în apă.

De un milion de ori

Uzinele „Carl Zeiss" din Republica Democrată Germană au pus la punct un nou tip de instrument electronic de înaltă sensibilitate și precizie.

Este vorba de un multiplicator fotoelectronic, un fel de celulă fotoelectrică combinată cu un tub electronic, în care electronii emiși de către elementul lovit de razele de lumină sînt multiplicați în cascadă. Astfel, fluxuri luminoase, fantastic de slabe, sînt detectate și amplificate de aproape un milion de ori, dînd curenți care sînt înregistrați și urmăriți pe ecranele unor oscilografe. Această însușire a multiplicatorului fotoelectronic este folosită în cercetarea radioactivității.

Dacă radiațiile emise de un corp radioactiv lovesc anumite substanțe, atomii loviți emit lumină sub formă de scînteieri extrem de scurte și de slabe. Acesta este fenomenul „scintilației". Lumina acestor scînteieri este detectată și amplificată cu ajutorul multiplicatorului fotoelectronic. Impulsurile electrice corespunzînd fiecărei scintilații, sînt numărate cu ajutorul unui contor electronic.

Contorul radioactiv cu scintilație este foarte sensibil și foarte robust. Cu ajutorul său se poate determina cu mare precizie radioactivitatea diferitelor substanțe.

Multiplicatorul electronic

În fotografia noastră prezentăm multiplicatorul electronic cu scintilație M 12 FS. Cilindrul mai mic conține cristalul de iodură de sodiu activat cu taliu, în care se produce scintilația. Marele număr de borne corespunde plăcilor de accelerare a electronilor „produși" de către lumină.

Chirurgie la microscop

O mare parte a operațiilor chirurgicale sînt bazate pe precizia ochilor și a mîinilor chirurgului, neajutate de aparate. Există însă anumite intervenții în care această precizie devine insuficientă și trebuie să fie ajutată cu aparate speciale. Acestea sînt operațiile pe creer, pe ochi, anumite intervenții asupra trunchiurilor nervoase, anumite operații estetice. Ele necesită o precizie pentru care ar fi necesar microscopul.

Chirurgie la microscop

Microscoapele obișnuite de laborator nu pot fi însă întrebuințate în acest scop.

Distanța dintre obiectivul microscopului și obiectul cercetat, nu depășește cîțiva milimetri.

La intervențiile chirurgicale este însă necesar ca între obiectivul microscopului și cîmpul operator să încapă și mîinile și instrumentele chirurgului.

Fabrica Carl Zeiss din Yena a pus la punct un microscop special pentru operații la care distanța dintre obiect și obiectiv este de peste 20 centrimetri. Microscopul este binocular, observîndu-se cu ambii ochi, ceea ce este foarte comod pentru chirurg. Microscopul e așezat pe un suport mobil, putînd astfel urmări mișcările chirurgului. Lîngă obiectiv e fixat un mic proiector care luminează zona privită cu microscopul.

Microscopul de operații mărește mult posibilitățile chirurgiei, salvînd astfel viața multor bolnavi.

Acest microscop se mai întrebuințează și pentru diagnosticarea timpurie a cancerului, mai ales la femei, sub numele de colposcop, reprezentînd un prețios aliat în acțiunea de depistare și prevenire a acestei boli.

O centrală hidroelectrică în zona ghețurilor eterne

În nordul regiunii Irkuțk (Siberia Orientală), pe rîul de munte Mamakan se construiește o centrală hidroelectrică, unică în lume prin poziția ei și condițiile de construcție. Centrala este construită în apropierea paralelei 58 grade, în zona ghețurilor eterne. Destinată să alimenteze minele de aur și de mică ale regiunii, această centrală va avea un baraj de 60 m. înălțime și 230 m. lungime.

Lapte modificat

Recent au început să fie efectuate încercări clinice pentru stabilirea calităților și utilizării unui nou produs alimentar, laptele modificat, mai ieftin de cît laptele praf, necesar țărilor deficitare în producția laptelui proaspăt.

Noua băutură, destinată în deosebi alimentării copiilor, se prepară plecînd de la lapte desmîntînat și deshidratat, căruia i s-au adăugat grăsimi vegetale, vitamine și apă. Transportul laptelui modificat datorită lipsei ambalajului va costa de cinci ori mai puțin de cît a laptelui praf, preparat prin metodele clasice de evaporare totală. La consum, i se adaugă uleiuri vegetale și apă.

Un ghețar uriaș „transpiră"

Uriașul ghețar Fedcenco, care se află între Pamir și munții Tien-San, și este unul din cei mai întinși ghețari din lume, elimină în zona sa de topire 550 metri cubi de apă pe secundă. Cercetări recente au arătat că gigantul de gheață are o lungime de 71 km., atingînd o lățime de 4 km și o grosime de 750 m. Actualmente au loc o serie de măsurători fotometrice, pentru a se stabili viteza cu care se deplasează ghețarul.

Somn adînc

Un caz cu totul neobișnuit preocupă în momentul de față pe medicii din Paris. Un copil în vîrstă de 5 ani se găsește de peste 15 luni în stare de inconștiență, într-un spital din capitala Franței, după ce fusese lovit de un automobil. Băiatul, care a suferit o fractură a craniului, nu s-a trezit din somn din momentul accidentului, fiind hrănit pe cale artificială.

Plante căutătoare de aur

Se știe de mai mult timp că, pentru existența lor, plantele au nevoie de elementele cele mai neobișnuite, ca de pildă cuprul, borul, fosforul, zincul și chiar cantități mici de aur. În Cehoslovacia, în regiunea Ostrau, s-a găsit o plantă cu cel mai mare consum de aur de pe glob. La arderea plantei, s-a putut constata că o tonă de cenușe a ei, conține nu mai puțin de 576 grame de aur.

ȘTIAȚI CĂ...

...O CAPRA poate să sară în ripe adînci pînă la 16 metri fără să se rănească?

...ANTILOPA obține, fără nici o dificultate, sărituri între 10 și 12 metri?

...CAII antrenați special pentru sărituri pot realiza maximum 3,50 m. la înălțime? Performanță excepțională, dacă avem în vedere greutatea animalului, precum și faptul că suportă și un călăreț.

...MARILE animale feline (tigri, panțere, etc.) reușesc sărituri pînă la 5 metri înălțime?

...SĂRITURA broaștei măsoară aproximativ de zece ori lungimea sa, adică circa 2 m. iar puricele de 200 de ori lungimea sa? Puricele poate realiza sărituri chiar și de 60 cm.

...REZEMÎNDU-SE de brațele sale uriașe, o maimuță Gibbon poate face sărituri (cu elan) care să depășească 13 metri?

...CANGURUL se deplasează prin sărituri care măsoară între 6 și 10 metri?

...CEA MAI LUNGĂ săritură în lungime realizată vreodată de un om, a fost cea a negrului american Jesse Owens, care a sărit 8,13 m.?

...ATLETUL sovietic Iuri Stepanov este recordmanul mondial la săritura la înălțime? El este primul om care a trecut ștacheta înălțată la 2,16 m

...SĂRITURA cea mai înaltă realizată vreodată de o femeie aparține atletei noastre Iolanda Balaș, cu 1,83 m.?

Arheologie submarină

• Fundul Mediteranei • Cel mai bogat muzeu de antichități din lume • Acum 2000 de ani Spania nu cunoștea vița de vie, în schimb oamenii cunoșteau electroliza • Tehnica submarină în slujba arheologiei

Există actualmente în fundul Mediteranei două epave care interesează în cel mai mare grad pe arheologi: este vorba de două vase comerciale naufragiate de mai bine de 2000 de ani. Data a putut fi stabilită după forma amforelor găsite în ele. Una din epave este pe jumătate scufundată în aluviunile unui rîu ligur, la Centa — la 40 metri adîncime; cealaltă la numai 18 metri în fundul nisipos de la nord de Sardinia.

Curiozitatea arheologilor este foarte mult atrasă de aceste vase, care s-au conservat în cea mai mare parte. Scoaterea la suprafață a epavelor este însă o întreprindere riscantă, dacă ne gîndim că e vorba de vase cu o vechime bimilenară. În plus, o asemenea încercare e și foarte costisitoare.

Despre aceste epave s-a vorbit foarte mult în vara acestui an, la Albenga, unde a avut loc un Congres internațional de arheologie submarină.

Fără îndoială că recuperarea obiectelor scufundate în antichitate nu datează de ieri. Există o adevărată istorie a arheologiei submarine, care însă nu e prea cunoscută. La sfîrșitul secolului trecut, de pildă, arheologi spanioli, în costume de scafandru, au vizitat epava unui vas roman, scufundat în largul capului Creus. Este adevărat că rezultatul acestei cercetări a rămas și pînă acum necunoscut. La începutul secolului, un arheolog american s-a scufundat în lacul Yucatan, căutînd vestigii ale vechii civilizații precolumbiene.

Cîteva relicve prețioase găsite în fundul mării arată succesul acestor operații. Între 1907 și 1913 s-au adus la suprafață statui și baso-reliefuri care fac actualmente podoaba muzeului Bardo de lîngă Turda. Statui de bronz celebre au fost găsite în largul coastelor Greciei: *Efebul de la Maraton* sau *Zeus fulgerînd*, găsit în 1926.

Prospectarea sistematică a epavelor nu datează însă decît de după cel de-al doilea război mondial, cînd tehnica a dat posibilitatea unor cercetări importante. Arheologia submarină progresează în măsura în care progresează și tehnica submarină. Acest lucru s-a văzut și la Congresul de la Albenga, unde problemele tehnicii au dominat problemele propriu-zis arheologice.

În largul mării, la Albenga, s-a studiat, pentru prima oară sistematic un vas antic. Existența epavei a fost semnalată de pescari. De-seori în plasele lor se rătăceau fragmente de amfore. La 9 februarie 1950, un vas special a ancorat în locul indicat de pescari și și-a început cercetările. Au fost aduse la suprafață amfore, veselă, fragmente de căști, părți din carcasa epavei și altele.

În 1952 s-a cercetat o altă epavă, în largul Marsiliei. S-a descoperit că este epava unui vas comercial ce aparținea unui bogat armator roman, Marcus Sertius, care a trăit cu două secole înaintea începerii erei noastre.

Cercetările care se fac actualmente la nord de Sardinia sînt cele mai interesante, deoarece aici au fost descoperite intacte 3000 de amfore (cel mai mare număr, pe un spațiu atît de mic). Explicația faptului că ele au fost găsite intacte, că nu au fost risipite și luate de curenții marini, se datorează hazardului. Epava s-a schimbat într-un fel de depresiune submarină, împrejmuită de roci enorme, care o apără de curenți, iar nisipul din fundul acestei depresiuni a apărat încărcătura vasului de eroziunea apei.

Prevăzuți cu unelte și instrumente speciale, scafandrii explorează fundul mărilor

Un alt fapt important este acela că vasul a fost găsit aproape intact. Or, în ciuda faptului că civilizația mediteraniană a fost bazată pe relații maritime, nu se cunosc prea multe în legătură cu metodele de navigație ale anticilor. Nu există nici o ambarcațiune a acestora. Mai mult: nu ne-au mai rămas nici măcar imagini precise. Cele cîteva desene cunoscute sînt destul de vagi. Echipajul, instrumentele de bord, construcția, tonajul, armamentul, itinerariile care legau marile porturi, traficul între metropole și colonii — iată numeroase enigme pe care savanții speră să le dezlege cercetînd epava de la nordul Sardiniei.

După poziția epavei, vasul încărcat cu cele 3000 de amfore cu vin venea din peninsula italică și se îndrepta spre Spania. Acest amănunt face să se presupună că la acea epocă — acum 2100 de ani — vița de vie nu era cunoscută în Spania.

O ipoteză interesantă este aceea că romanii ar fi cunoscut electroliza. A ceastă deducție spectaculoasă a pornit de la un cui găsit în blindajul de plumb care acoperea carcasa de lemn a vasului. Întrebarea este aceasta: pentru ce acest cui din cupru — deci nesupus ruginii — era acoperit cu un strat de plumb? Răspunsul ar fi că fără acest înveliș, cuiul de cupru, în contact cu plumbul blindajului și cu apa sărată a mării, putea să producă curent electric, care ar fi atacat ambele metale. De aci ipoteza că romanii cunoșteau electroliza.

Arheologia submarină este de abia la începuturile ei. Ea va putea face descoperiri extrem de importante, în special în Mediterana, care este cel mai bogat muzeu de antichități din lume...

I. PANU

Amfore cu vin scoase din epava unei corăbii romane scufundată cu peste două milenii în urmă

ERUPȚIE ÎN LUNĂ

(Urmare din pag. I-a)

că Luna trebuie să existe de vreo 4,5 miliarde de ani. Pe fața vizibilă a Lunii se află circa un sfert de milion de cratere și circuri ceea ce, presupunînd că ele au apărut într-un ritm uniform, duce la apariția unui crater odată la zece mii de ani, interval „astronomic" care depășește cu mult chiar și lungimea perioadei istorice a omenirii. Din acest punct de vedere, erupția recentă de pe Lună trebuie considerată o mare șansă pentru astronomi.

„Spectrul" Lunii

Lipsa noastră de cunoștințe despre Lună este paradoxală. În anumite privințe se cunoaște mai mult despre stele aflate la distanțe de zeci de ani lumină. Acesta este de exemplu cazul compoziției chimice. Stelele fiind corpuri incandescente, emit lumină proprie din care, prin analiza spectroscopică, se poate deduce ce anume elemente chimice se află pe steaua respectivă. Luna, avînd suprafața înghețată, nu emite lumină proprie, ci reflectă doar lumina soarelui. Analiza spectrală a luminii emisă de către vulcanul lui Kozîrev ne va aduce primele date sigure asupra elementelor chimice care se află în Lună. Acest amănunt esențial va da o bază solidă cercetărilor și teoriilor ulterioare asupra Lunii. Marile telescoape optice moderne pot vedea pe Lună obiecte cu dimensiuni de cîteva zeci de metri, adică de dimensiunile unor clădiri. Cu ajutorul radiotelescoapelor uriașe, de tipul celor montate în Uniunea Sovietică și în Anglia — unde sînt folosite ca antene Radar — se pot obține ecouri de la obiecte de mărimea unui avion. Cu toată uriașa putere a acestor instrumente nu s-a reușit încă să se ajungă la rezultate pe măsura mijloacelor întrebuințate.

Taina craterelor și circurilor

Din toate corpurile cerești pe care le cunoaștem. Luna prezintă aspectul cel mai ciudat: suprafața ei este acoperită de zeci și sute de mii de cratere și circuri, al căror diametru variază de la cîteva sute de metri pînă la cîteva sute de kilometri. Asupra lor s-au emis zeci de ipoteze, care se pot reduce în cele din urmă la două curente principale: ipoteza meteoritică și ipoteza vulcanică. Prima ipoteză presupune că aspectul suprafeței Lunii se datorează căderii unor meteoriți uriași. Într-adevăr, experimental s-a constatat că impactul unui corp care lovește cu mare viteză o suprafață dură, dă o urmă care seamănă în mod izbitor cu circurile lunare, inclusiv ridicătura din centru. În sprijinul acestei ipoteze se mai ridică și faptul că pe suprafața Lunii se observă „raze", cute de teren rectilinii care se întind radiat pe zeci și sute de kilometri de la unele cratere, și care pot proveni din materialul proiectat radiat împrejur în momentul ciocnirii. În fotografia noastră din pag. I-a puteți observa (în dreapta la mijloc) două asemenea „circuri cu raze".

Ipoteza vulcanică presupunea că reliefuri lunar se datorește erupțiilor unor vulcani, de mult stinși. O bună parte din craterele lunare seamănă într-adevăr, în mod izbitor cu craterele unor vulcani terestri. În ceea ce privește „circurile" lunare, formații în care un val circular de cîteva sute sau mii de metri înălțime înconjoară cîmpii circulare cu diametrul de zeci sau sute de kilometri, originea lor poate fi tot vulcanică, provenind de la vulcani care au erupt atunci sub formă de magmă cînd suprafața Lunii mai era încă moale. La început s-au format niște bule uriașe ale căror margini au rămas mai ridicate după ce au plesnit.

Erupția vulcanului lui Kozirev pare să incline puternic balanța în favoarea ipotezei vulcanice. În orice caz, este stabilit acum că s-a observat un fenomen vulcanic, ceea ce nu se poate afirma despre meteoriți. Probabil că cercetările ulterioare vor arăta cu certitudine care este partea fiecăreia din cauzele de mai sus în formarea reliefului lunar. În orice caz a devenit cert că formarea reliefului lunar continuă și în prezent.

Bomba cu hidrogen în Lună

Vulcanul lui Kozîrev a anticipat o realizare care va reprezenta, într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, una din etapele cercetării active a spațiului cosmic, după cum a arătat acad. Leonid Sedov. Aceasta este trimiterea unei rachete balistice care să lanseze pe Lună o bombă cu hidrogen. Explozia acestei bombe ar fi atît de incandescentă o parte din substanța Lunii, încît care ar fi creat posibilitatea de a întreprinde cercetări spectroscopice asupra compoziției chimice a bătrînului nostru satelit. Aceasta explozie ar fi imprimat unor cantități importante de substanțe de la suprafața Lunii viteze depășind viteza de scăpare de 2,4 km pe secundă, care astfel ar fi ajuns în atmosfera Pămîntului, putînd fi detectate și analizate.

Erupția vulcanului lui Kozirev și-a luat această sarcină, jucînd rolul bombei cu hidrogen.

În afara indicilor de mai sus, erupția ne poate face să deducem pe cale indirectă o serie de alte date asupra suprafeței Lunii, necesare pentru „aselenizarea" primelor rachete care vor poposi pe Luna, cum ar fi caracteristici fizice ale stratului de praf care acoperă suprafața Lunii, consistența, greutate specifică, grosime, etc., resturile de atmosfera și altele.

*

Erupția vulcanului lui Kozirev a mai fost urmărită ulterior și de către alte observatoare, care au descris o sub aspectul unui punct luminos de culoare roșie.

Vîlva provocată în lumea astronomilor de către această descoperire este considerabilă.

„Una din cele mai importante descoperiri din ultimii 50 de ani", „Un fapt senzațional în știință, sînt doar cîteva din aprecierile asupra noii descoperiri emise de către cercurile de specialitate din lume. Astfel, pe calea observațiilor făcute de pe pămînt, este posibil să se anticipeze descoperiri pentru care se credea neapărat necesară prezența rachetelor în Lună. Rezultatele acestor observații vor netezi drumul primelor rachete spre Lună, furnizînd celor care le proiectează date care vor accelera mult progresele navigației Pămînt-Lună.

Ing. I. NEGREA

PAGINA FEMEII

LUATE DIN VIAȚĂ

VECINELE...

Trebuiau să meargă împreună să facă tîrgueli. Elena era îmbrăcată și aștepta. Aneta, în fața oglinzii din hol, se pregătea și ea.

— Hai odată — *o grăbi Elena* — ce te gătești atîta, nu știi că frumusețea nu se împodobește?

Aneta a sărit ca arsă. Cum adică, dacă ea se gătește e urîtă? Ia te uită, cine-o spune? Și-l mai bătrînă doar cu doi ani decît mine!

Și cearta a pornit. Cuvinte lignitoare au spus amîndouă. Totul a durat cîteva clipe. Apoi s-au liniștit. Elena a plecat în oraș. Aneta și-a scos paltonul și s-a închis în cameră.

S-au reîntîlnit, după vreo două ceasuri, la bucătărie. Aneta spăla vasele. Elena a pus friptura pe grătar, a aprins focul și a intrat în cameră. Nu au mai scos o vorbă. Parcă amuțiseră.

In cameră Elena se căina, în sinea sa, de incidentul provocat. Și cît de frumos au decurs lucrurile pînă acum! Iată, au un an de zile de cînd locuiesc amîndouă în același apartament. Anul trecut, cînd a fost festivitatea „pădurii cheilor" — se întreba îngrijorată: — Cum m-oi înțelege cu vecina?

S-a înțeles de minune. Uite, are în față un carnet. Au născocit ele amîndouă un bun mijloc de a-și comunica diferite lucruri, atunci cînd nu se întîlneau. Lucrau în unele săptămîni în schimburi diferite și atunci se întîlneau foarte rar. Notau însă, în carnet, tot ce aveau să-și comunice una alteia.

Elena, singură în cameră, răsfoiește carnetul pe care îl are în față. Uite, aici e scrisul ei: — „Aneto, dragă, am avut un necaz: mi s-a terminat arăgazul. Am gătit la mașina ta. Nu te superi? Pa, Elena".

In continuare îi răspunde Aneta: — „De ce să mă supăr? Parcă la mine n-o să se termine odată aragazul? Dar să-ți spun altceva. Am găsit niște carne, o minunăție, pentru friptură. Am cumpărat și pentru tine un kilogram. Se află în răcitor. Poftă bună. Aneta".

Urmează iar scrisul ei: — „A sosit mobila de la părinții tăi, din Bacău. Am primit-o eu. Nu am avut bani să plătesc transportul. Am împrumutat de sus, de la Iorguleasca, 200 de lei. Mîine primesc salariul și putem să-i dăm îndărăt dacă tu nu ai. Elena".

Mai departe, iar scrisul celeilalte: — „Pentru mîine seară am luat bilete și pentru voi, la „Pădurea". Mergem împreună, dacă n-aveți alt program. Aneta".

Îngîndurată, Elena citește mai departe. Sînt peste tot însemnări asemănătoare. Ce frumos era, ce bine se înțelegeau! Parcă erau nu două vecine care s-au cunoscut de puțină vreme, ci două prietene care se cunosc de cînd se știu pe lume.

Și acum s-au certat. De la o nimica toată. Elena a glumit doar. Nu și-a putut închipui că o s-o jignească. Dar și Aneta e prea sensibilă. Nu putea să treacă cu vederea? Dar faptul e consumat. Ne-om mai înțelege oare?

Un miros de friptură o trezi pe Elena din gîndurile sale. Se uită la ceas. Gata, friptura s-a făcut scrum!

Intră ca un glonte în bucătărie. Înfrigurată deschise cuptorul. Focul era stins. Pe grătar cotletele abureau, tocmai bune de mîncat. Aneta trebăluia la masa de bucătărie. S-au privit amîndouă. Și-au zîmbit una alteia.

— Vai ce proaste am fost.

— Parcă am fi niște copile.

Și s-au sărutat. Deveniseră iar prietene bune, ca mai înainte.

Dorina TANASESCU

Pentru noaptea Anului Nou

1. Rochie de seară lungă. Partea de jos din voal de mătase „turcoise", montat pe tafta, iar boleroul din satin brodat, cu paiete sau mărgele.

2. Rochie din satin negru dreaptă, care se mulează pe corp; are garnitură o panglică de catifea care formează umărul.

3. Complet pentru seară din lamé format din rochie dreaptă însoțită de o jachetă foarte amplu croită cu mineca kimono.

4. Rochie de taftа violet cu jupa foarte bogată; corsajul drapat asimetric și prins cu doi trandafiri din catifea.

5. Rochie din catifea neagră cu corsajul din dantelă, și cu un drapaj care se prinde într-o parte sub bust cu o floare sau bijuterie.

Desene de **Bebe VARLAM**

CELE „CINCI VIEȚI" ale femeii americane

Faimoasa lozincă hitleristă „Kinder, Kirche, Küche", care limita rosturile femeii la îndeletnicirile casnice și frecventarea bisericii, nu a fost îngropată sub ruinele Reichstagului. Chiar dacă nu mai este proclamată sonor și agresiv ca politică de stat, ea este tradusă practic în viață în mai toate țările capitaliste, cu micile amendamente dictate de condițiile specifice.

Prejudecăți cărora conjuncturа economică nu le îngăduie să se estompeze, îndepărtează milioane și milioane de femei de orice activitate creatoare. Intrucît se asociază ca factor determinant și interesul claselor conducătoare de a plafona dezvoltarea conștiinței social-politice a unei jumătăți din populație, femeia rămîne „la cratiță", iar viața ei se circumscrie între hotare asemănătoare cu cele definite prin „cei trei K".

Marele cotidian milanez „CORRIERE DELLA SERA" a întreprins o anchetă cu concluzii semnificative. Din date culese pe scară națională reiese că, deși în școlile primare se înscriu mai multe fete decît băieți, proporția se schimbă treptat în așa fel încît în cursul secundar sînt de două ori mai mulți băieți decît fete, iar în universitățile italiene învață 38 000 de studenți, față de 139.000 de studenți.

„Dacă părinții italieni nu ar avea obiceiul de a-și retrage fiicele de la școală mai de vreme decît pe fiii lor și dacă fetele nu și-ar consacra atît de mult timp dobîndirii unui soț și grijilor familiare care urmează, scrie „CORRIERE DELLA SERA", atunci..."

Atunci poate că ziarul n-ar mai avea motiv să prezinte femeile ca pe niște ființe cărora este în drept să le pună în discuție unul din atributele distinctive ale speței omenești și anume gîndirea logică. „Chiar dacă din născare sînt poate tot atît de inteligente ca și bărbații, se spune în concluzia anchetei, din cauza îngrădirilor pe care le crează pentru ele circumstanțele moderne și vechile tradiții, femeile italiene devin lipsite de logică și dezorientate".

De aici și pînă la a privi femeia ca aparținînd cumva unei rase inferioare, nu mai este decît un pas.

In America, el a fost făcut de mult. Cele cîteva milioane de exemplare în care apar marile reviste feminine din S.U.A.: „Ladies' Home Journal", „Woman's Home Companion", „McCall's", „Woman's Day" și „Good House Keeping", tratează pe femeile americane ca pe niște creaturi elementare, cu nevoi exclusiv biologice. Sloganul „Kinder, Kirche, Küche" este condimentat cu puțină psihanaliză, ceea ce pentru S.U.A., unde perimata metodă freudistă este foarte în vogă, înseamnă o „aducere la zi".

Este revoltător să citești într-una din aceste reviste, sub titlul promițător: „Fiecare femeie are cinci vieți", cinci articolașe scrise cică de diverși specialiști pe temele: „Adaptarea la viață", „Fericirea conjugală", „Satisfacția sexuală", „Creșterea copiilor" și „Hormonii". In cele „cinci vieți" recomandate femeii americane nu-și găsește loc nici-o preocupare și nici-o activitate care să o ridice peste funcția de femelă și să o integreze în circuitul social.

Susnumitele reviste au grijă să trateze cu ironie dorințele unora dintre femeile americane de a munci și a-și valorifica aptitudinile în afara căminului.

Acestea sînt numite în zeflemea, „feministe" și apar în genere în istorioare în care conflictul este construit după formula „carieră sau fericire". Revistele care se străduiesc să convingă femeile americane de „superioritatea" ideilor, gusturilor și principiilor morale recomandate de capitalism, repetă pînă la saturație, pînă la istovirea deplină a puterii de discernămînt a cititoarelor, că femeia trebuie să se mulțumească cu rolul de reproducătoare a speciei, de servă a bărbatului și a căminului.

Și totuși, marea majoritate a femeilor americane au nevoie să muncească, pentru a contribui la întreținerea familiilor lor. Calea muncii le este barată în primul rînd de obstacolul insurmontabil al șomajului cronic de masă. Lipsa aproape totală de creșe și cămine constituie și ea o piedică serioasă, ca și plata derizorie oferită pentru muncile necalificate, singurele la care poate, de cele mai multe ori, aspira.

Intr-o lume care o trimite veșnic la „Kinder, Kirche, Küche", femeia trebuie să depună eforturi supraomenești pentru a ocupa locul ce i se cuvine în angrenajul vieții sociale.

Felicia ANTIP

CURIERUL NOSTRU

S. A. — București: Vă răspundem pe rînd. La prima întrebare, sfatul nostru este să vă înscrieți la unul din cercurile școlii populare de artă. Legat de aceasta este însă necesar să vă completați studiile, urmînd un liceu seral. Ar fi chiar mai bine să începeți cu aceasta. La cea de-a doua întrebare, vă sfătuim să nu inițiați nimic. Să așteptați să vedeți dacă tînărul respectiv năzuiește sentimente sincere de dragoste pentru dvs. In funcție de aceasta va fi și comportarea dvs. Altfel, totul este iluzoriu.

DAN I. — Pitești: Ceea ce trebuie să precumpănească în judecata cazului dvs. este comportarea prezentă și perspectivele de viitor. După cum spuneți dvs. din acest punct de vedere lucrurile stau bine. De aceea noi am înclina, în aceste condiții, spre o unire. Singurul semn de întrebare care se pune, este însă acela al copiilor. Aici trebuie luat un aviz medical competent. După aceea, mai scrieți-ne.

PAULA — Iași: Tiparele pe care le publicăm la rubrica „Puțină croitorie" nu sînt reduse în ziar la scara respectivă. Sînt condiții tipografice care ne împiedică acest lucru. Pe fiecare tipar noi scriem însă dimensiunile respective, pe care le puteți folosi atunci cînd croiți (din hîrtie) tiparele dvs. Credem că astfel vă vor fi mai de folos.

PUICA: Nu este bine de apelat la soluții capitale înainte de a fi făcut totul spre a schimba în bine situația actuală. Am reținut, dintr-o frază a scrisorii, că soțul dvs. are multă voință. Incercați deci să-l faceți să-și schimbe comportarea, felul lui de a fi. Mai ales că e vorba despre defecte de comportare care pot fi remediate în bună măsură. Incercați, mai străduiți-vă. Poate că se rezolvă ceva. Peste un timp reveniți într-o scrisoare cu noile dvs. concluzii. La cea de-a doua întrebare veți găsi răspuns în rubrica de sfaturi practice.

ADRIANA — București: Situația care s-a creat este cît se poate de încurcată. Fără a vă frîna entuziasmul — caracteristic vîrstei pe care o aveți — ne vedem obligați să vă sfătuim să faceți mai mult apel la rațiune. Situația este prea serioasă pentru a nu fi judecată bine. El trebuie deci să se formeze într-o profesie corespunzătoare pregătirii și însușirilor sale. Și dvs. îl puteți, și aveți datoria să-l ajutați. Pe măsura ce lucrurile se vor aranja din acest punct de vedere, se pot pune la punct și celelalte chestiuni legate de căsătorie. Intre timp mai putem sta de vorbă.

JENICA — Cîmpina: Sfatul nostru este să discutați din nou și chiar de mai multe ori cu fostul dvs. soț. Existența celor doi copii, viitorul lor, poate și trebuie să vă determine la reclădirea vechiului cămin. Celelalte probleme se pot aranja cu ușurință pe parcurs, cînd există înțelegere și încredere.

M. DIACONU — Ploești: La toate cele patru întrebări ale dvs. vă dăm un singur răspuns: să sesizați Tribunalul Suprem, indicînd cu precizie și numerele dosarelor și ale hotărîrilor judecătorești respective și arătînd în ce constă situația de fapt, precum și presupunerile dvs. referitoare la lipsa de imparțialitate și unele aranjamente despre care ne scrieți.

C. N. — Alba Iulia: La revenirea dvs., revenim și noi. De data aceasta nu vă înțelegem. Știm că ceea ce îndeamnă pe cineva să se căsătorească sînt sentimentele puternice de dragoste pentru bărbatul sau femeia de care-și leagă viața. De aceea susținem și acum că „reținerile" dvs. nu ni se par justificate. In ultima instanță însă, dvs. hotărîți, așa că analizați-vă mai bine pentru a vă edifica asupra dvs. personal.

N. C. — Adjud: In legătură cu comportarea indicată în arborarea mănușilor la ținuta elegantă, vă putem spune următoarele: mănușile se pot păstra pe mînă tot timpul serii în interior, numai cînd se consuma băuturi. Se pot păstra și în timpul dansului, dacă sînt mănuși îndeosebi lungi și din material elegant: antilopă, dantelă, tull, nylon. Se pot păstra, dar nu este obligatoriu. In timpul mesei însă, cînd se consumă un menu, gustare, etc. se scot de pe mînă și se pun alături de poșetă.

SILVANA — Cluj: Din cele ce ne relatați în scrisoarea dvs. nu vedem motive pentru care să vă alarmați. Faptul că nu a avut încă loc o discuție despre căsătorie, nu înseamnă că prietenul dvs. nu are intenții serioase. Poate sînt anumite cauze care l-au reținut de la aceasta și care urmează să fie înlăturate. După cum scrieți dvs. el este un om cu o fire mai puțin deschisă, mai puțin pornită spre destăinuiri. Aceasta poate îl împiedică să vorbească pînă nu rezolvă problemele ce se ivesc deseori pînă la facerea căsătoriei. Totuși, încercați (cu mult tact) să canalizați o discuție spre această problemă, pentru a vă edifica asupra intențiilor lui.

FLORICEL — București: Din informațiile noastre știm că la cursurile ce se organizează în diferite raioane din Capitală, puteți învăța și dansul care vă interesează pe dvs. Mai puteți să vă adresați și la casele de cultură armeană și germană, iar în ultima instanță la specialiștii de la Teatrul Satiric Muzical „C. Tănase". In ceea ce o privește pe prietena dvs. se poate adresa direct fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej". In prezent chiar au nevoie de așa ceva. Vă mulțumim pentru părerile dvs. despre revista noastră și așteptăm noi vești de la dvs. chiar și în stil mai puțin... telegrafic, cum ne promiteți. Răspunsurile vi le putem trimite și prin poștă.

Cosmetica medicală

La Moscova funcționează Institutul de cosmetică medicală, avînd trei secții de: chirurgie estetică, de fizioterapie și de îngrijire cosmetică a pielei feței și a părului. Medicii cosmetologi nu numai că previn îmbătrînirea prematură a pielei feței, dar înlătură și cicatricele. Sînt tratate și persoane care doresc să-și scoată tatuajele cu care își „împodobiseră" cîndva corpul. Tot aici se tratează și alte defecte.

...O persoană a suferit un accident, fața i-a fost desfigurată. I s-a rupt nasul. La Institutul de cosmetică medicală se fac operații chirurgicale, fără a se afecta învelișul exterior al pielei. Nasului rupt i se dă forma inițială.

Ce se întîmplă însă cu cicatricele? In secția de fizioterapie a Institutului se folosește un aparat denumit Bukki. Este un aparat Roentgen, prevăzut cu o sticlă specială, care emite numai raze ce pătrund în epiderma la o adîncime de cel mult 4 mm.

...In fața medicului se află un pacient cu o cicatrice adîncă pe față. Deasupra cicatricei se instalează o lampă a aparatului Bukki. Se conectează curentul. Sub influența razelor lămpii, cicatricea aproape dispare. Se știe că la vătămarea epidermei de pe urma unei arsuri sau tăieturi, vasele se mărește și celulele se dilată. Razele emise de aparatul Bukki contractă celulele și în același timp îngustează vasele. Tratamentul este absolut nedureros.

Indatoriri și satisfacții

Cu cîtva timp în urmă am pornit-o într-unul din cartierele Capitalei, să aflu despre realizările unei comisii de femei. Mă însoțea o gospodină, care vorbea cu multă mîndrie despre ce au înfăptuit ele, femeile din cartier. De la primii pași făcuți împreună pe strada mică, cu pietrele cufundate în praf, mi-am dat seama că însoțitoarea mea cunoștea cartierul, precum o gospodină oasa ei. Drumul nostru s-a încrucișat cu drumul multor cetățeni ce locuiau pe străzile învecinate cu str. Maior Ene de unde plecasem. Insoțitoarea mea cunoștea pe fiecare în parte, le știa și bucuriile și necazurile. In acea zi am aflat crîmpeie din cotidiana preocupare a unei gospodine dintr-un cartier al Capitalei, am avut prilejul să o cunosc pe Florica Fotiniu.

E înaltă, cu ochi albaștri. Despre Florica Fotiniu spui de la bun început că este un om cu mult suflet. Privirea blîndă a ochilor albaștri, căldura sufletească și liniștea ce o împrăștie în jurul ei, toate la un loc nu-ți dezvăluie pe moment energia pe care o are. Trecută de prima tinerețe, stîrnește entuziasm în pornirea oricărei acțiuni de folos obștesc din cartierul unde cetățenii au ales-o președinta comitetului de stradă și membră a comitetului raional de femei „V. I. Lenin". O asculți cu plăcere și uimire cum vorbește de viața și de munca ei și te întrebi cum de poate să se achite onorabil de toate obligațiile ce-i revin, de unde la atîta energie, fiindcă toate le face cu voie bună.

— Voie bună și... „planificare" are obiceiul să spună. Intr-adevăr, îi trebuie o împărțire meșteșugită a timpului pentru a face toate cîte și propune: de controlat cele două cercuri de citit din circumscripția de femei 56, de vorbit la uzinele „Steagul Roșu" pentru masa la cantină a doi oameni bătrîni, de antrenat cetățenii la lucrările obștești, de sprijinit acțiunile sanitare etc. Și mai sînt și treburile casnice pe care le face singură, fără ajutorul cuiva.

Dacă o întrebi cum poate să le facă pe toate, îți va răspunde stînjenită.

— Dar bine, pentru mine a trăi înseamnă tocmai viața aceasta pămîntească pe care o duc, cu răspunderi, îndatoriri și satisfacții.

Mai tîrziu, acasă la dînsa, vorbindu-mi de soțul ei muncitor și deputat, de cei 4 copii pe care îi așteptă de la școală, și-a adus aminte de tinerețea ei, de zilele cînd trudea împreună cu frații ei pe cîmpurile de sfeclă ale unui grof din Ardeal, de timpul cînd era slugă hulită la uși străine, la începutul căsniciei ei, la cei 4 copii a căror creștere presupune cunoașterea atîtor probleme de educație.

Intr-adevăr, o viață plină care acum nu mai depinde de jocul întîmplării. O viață plină de îndatoriri, cu munci de răspundere, care la cea dintîi vedere, par neînsemnate. Dar, vorba lui Ion Fotiniu, soțul ei, care ne-a întrerupt șirul convorbirii:

— Soția mea? Să v-o spun deschis. Sînt mîndru de ea. Dacă toate soțiile ar munci pe tărîm obștesc așa cum muncește ea, s-ar putea înfăptui multe lucruri... Apoi e o gospodină admirabilă...

Am cunoscut-o pe Florica Fotiniu și am avut încă odată convingerea că orizontul unei gospodine nu e îngrădit și viața ei nu e monotonă. Răspunsul mi l-a dat ea, Florica: „Fiecare minut din viață să folosească societății. Să fii o adevărată cetățeană a patriei tale".

Ștefania BARBU

Ghidul gospodinei

Mere murate

Se folosesc pentru murat unele varietăți de mere de toamnă și în special cele de iarnă.

Merele trebuie să fie tari și dulci. In acest scop ele se sortează îndepărtîndu-se cele necorespunzătoare, apoi se spală bine. Merele spălate se așează într-un butoi, de preferință de stejar, care se căptușește cu paie de secară. Așezarea merelor trebuie făcută cu multă grijă, evitîndu-se lovirea sau înghesuirea lor, lucru care poate duce la apariția petelor. Merele se așează în straturi, iar între ele se pun paie care au rolul de a împiedica deformarea și de a le da o aromă plăcută. Paiele trebuie să fie curate, de aceea înainte de a fi puse în butoi, ele se spală cu apă fierbinte.

Peste mere se toarnă apoi o soluție compusă din 1,5 la sută sare de bucătărie, 5 la sută zahăr și 0,5 la sută făină de secară care se amestecă în prealabil cu o cantitate mică de apă rece și apoi se opărește în apă clocotită.

Murarea este stimulată prin ținerea butoiului timp de 8—10 zile într-o cameră cu temperatura obișnuită (15—18 grade) timp după care el se pune într-o încăpere cu temperatura de 0—1 grade timp de 30—40 zile. Chiar și după terminarea procesului de murare e indicat ca butoiul să fie ținut în aceeași cameră cu temperatura scăzută. Tot timpul trebuie controlat ca saramura să fie în cantitate suficientă, merele să fie complet acoperite

Urmînd acest procedeu se obțin murături cu calitățile dorite.

Fabricarea șocolatei

Se amestecă foarte bine 100 grame unt cu 250 grame lapte praf și cu 100 grame cacao. Amestecul trebuie să fie perfect omogen ca o pastă. Intre timp se face un sirop din 500 gr. zahăr și 3 pahare cu apă. Cînd siropul a fost fiert, se amestecă repede și bine cu pasta făcută înainte, apoi se toarnă în diferite forme și se ține la rece, timp de 12 ore, după care se poate consuma. Formele înainte de întrebuințare se ung cu unt. Se obține 1 kg. de șocolată. Dacă dorim să obținem șocolată specialități, în amestec, odată cu turnarea siropului, se poate adăuga 1/4 baton tanîle, sau cînd s-a pus în forme se pun alune.

Aurelia AVRAMESCU

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

15—21 DECEMBRIE

Ciorbă ardelenească de purcel; cartofi cu smîntînă; mere coapte.

Mazăre verde (conserve) cu friganele; chiftele cu sos; griș cu lapte.

Mîncare de crap; budincă de spanac; papanași prăjiți.

Supă de morcovi (cremă); tocană de pasăre; ruladă cu marmeladă.

Pilaf de praz; iahnie de fasole cu murături; compot de dovleac.

Picioare de purcel rasol, cu mujdei de usturoi; găluște de varză cu sos de roșii; tăiței cu nucl.

Conopidă cu unt; friptură înăbușită, cu cartofi; învîrtită cu brînză.

Mîncare de crap

Se curăță un crap potrivit de mare și se scoate cu grijă osul amar de la cap; se taie în bucăți și se lasă cu sare pînă ce se pregătește sosul. Se pun la foc într-o cratiță 2 linguri de ulei cu vreo 20 de fire de arpagic, curățit și opărit. Cînd arpagicul începe să se îngălbenească, se pune o jumătate lingură de făină. Se amestecă pe foc 5 minute. Se adaugă 2 pahare de vin (de preferință roșu), puțin pătrunjel verde tocat, o frunză de dafin și doi cățel de usturoi pisat mărunt. (Cui nu-i place mirosul tare de usturoi, îl lasă nesfărîmat și-l scoate înainte de a servi). Se lasă să fiarbă acoperit un sfert de oră. Se pune peștele cu un praf de piper și se lasă să fiarbă înăbușit, pînă este gata. Mîncarea se servește răcorită.

Aluat de friganele

Se încălzește un castron, în care se pune 200 gr. făină cernută. Se face loc la mijloc, se adaugă 2 linguri de ulei, un vîrf de linguriță de sare, 3 decilitri apă caldă, dar nu fierbinte și o bucățică de drojdie de bere cît o alună, muiată cu o linguriță de apă. Se amestecă totul la un loc, astfel încît să obținem un aluat subțire ca o smîntînă. Cantitatea de apă depinde de calitatea făinii, uneori fiind mai mare, alteori mai mică decît 3 dl. (aproximativ un pahar și un sfert). Aluatul nu trebuie amestecat prea mult. Se adună în castron, se acoperă cu o farfurie și se lasă să crească 2 ore la cald. Inainte de a-l întrebuința, se adaugă două albușuri spumă.

Se înfierbîntă într-o tigaie untură sau ulei, și cînd s-a încins bine se pune cîte o lingură din compoziție. Se fac mici friganele, care se prăjesc pe o parte și pe alta.

Acest aluat de friganele este foarte fin și gustos și poate servi și la prăjit pește, brînză, mere.

Sanda MARIN

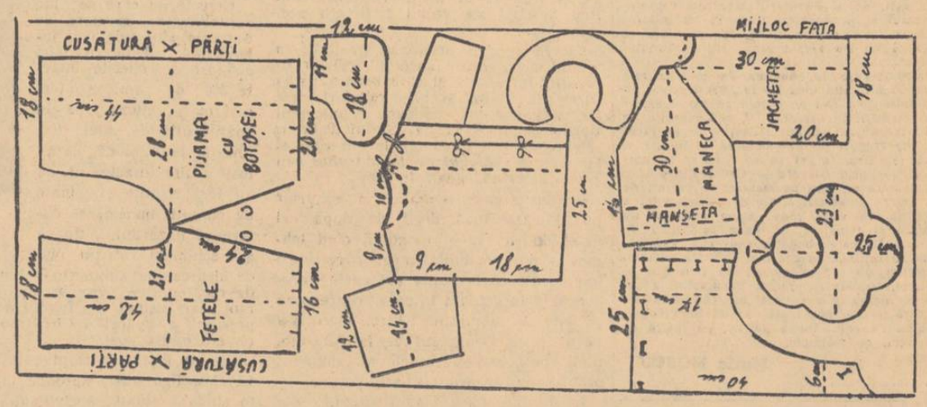

TROMPIȘOR

Versuri: NINA CASSIAN; desene: NELL COBAR

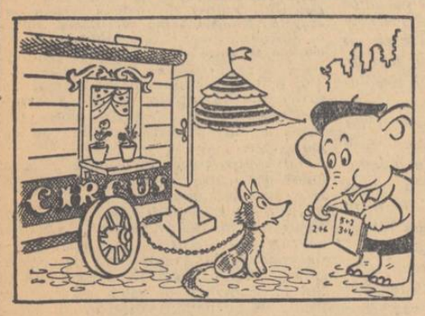

— Dragul meu cățel isteț
Te-așî ruga să mă înveți;
Din știința ta de carte
Vreau să-mi dai și mie o parte!

— Șapte și cu trei? — Fac zece!
— „Zece"-n catalog voi trece.
Trompișor întreaga lecție
Ai știut-o la perfecție!...

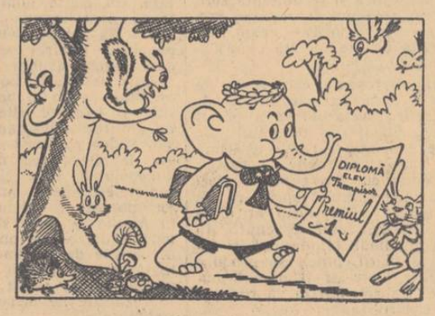

Se întoarce de la școală
Insă nu cu mîna goală
Ci cu-o diplomă și-o carte!...
Iar acasă are parte

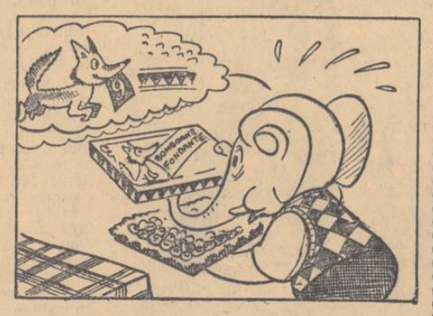

De-o surpriză: o cutie
Cu fondante îl îmbie
„Bravo ție, Trompișor!
...Ciinele socotitor!..."

(Urmare în numărul viitor)

PUȚINĂ CROITORIE

Pentru a veni în sprijinul tinerelor mame, sau viitoare mame, în lecția de astăzi vă prezentăm trusoul noului născut. Tiparele de mai sus (desenate pe jumătate parte) sînt însemnate cu cifre care indică dimensiunile reale ale obiectului și se croiesc cu numai 1 cm. rezervă.

Pantalonașul se croiește din finet și se tivește cu un bie pus pe față, dat la mașină, întors pe dos și cusut de mînă. La talie are butoniere care se prind pe nasturii de pe cămășuță sau se pune o bentiță pe dos la mașină prin care se trasează un șiret și se leagă în față.

Pantalonașii cu botoșei se croiesc tot din finet. Cusăturile se unesc două cîte două (x cu x, și 0 cu 0). Se dau în dublu la mașină, astfel că rămîne curat, pe ambele părți, față și dos. In partea de jos se fac cîteva cutuițe la care se atașează botoșeii cu tighel ascuns. La talie se pune un tiv de 2—3 cm. dat la mașină prin care se trasează șiret sau elastic dar care trebuie să fie slab pentru a nu strînge tare corpul copilului. Jacheța de la pantalonași are o croială simplă raglan, se face din pichet simplu, care se poate dubla cu o culoare. Se închelе cu tighel ascuns sau din pichet pluș. Cînd nu este dublat, cusăturile din părți se fac duble ca la pantalonașii cu botoșei, iar la margine se paspoalează cu o culoare. Paspoalul e din bie, aplicat pe față cu tighel, întors pe dos, astfel ca să rămînă o liziera pe față și se coase de mînă.

GULERAȘUL dublat, dacă este din material subțire sau paspoalat ca și jacheța, se atașează cu o bentiță din bie dată la mașină, întoarsă și cusută de mînă. Răscroiala gîtului este de 24 cm., lățimea gulerului la spate, de 4 cm., în față de 5 cm.

Cămășuța are cusăturile laterale, umerii și mînecuțele închelate cu cusătură franțuzească. Partea de jos a cămășuței și mînecuțelor se termină cu un tiv la mașină.

Baveta se mărginește cu feston de mînă sau cu dantelută. In jurul gîtului se lucrează cu feston sau cu un bie din același material. Desenul de broderie plină poate fi mărit după dorință.

Din lipsă de spațiu vă indicăm dimensiunile sacului (fără tipar). Lungimea: 15 cm. (dimensiunile se dau pe jumătate). Lungimea sacului fără platcă: 60 cm. plus capacul: 25 cm. Lățimea: 38 cm. Bentița de pe mijloc: 70 cm. lungime, 5 cm. lățime. Se aplică mineci de dimensiunea celor de la cămășuță. Jos se string cu un șiret.

Desenele sînt aplicate pe un format cu scutec. Dimensiuni: 90/90 cm. Se fac din pichet plușat, sînt suficiente 6. Se mai fac 12 triunghiuri din pînză albită. Dimensiunea: un pătrat de 90/90 dat pe jumătate. Intre triunghiul cu care se înfășură partea de jos a corpului și între scutecul de 90/90 se pune o bucată de mușama de 10 cm. lungime și 16 cm. lățime.

Dora COJOCARU

REBUS MAGAZIN

Jocuri și acrostihuri

FABULE

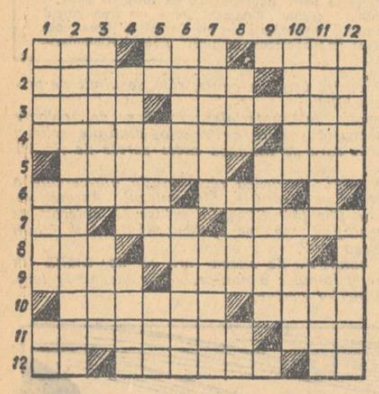

ORIZONTAL: 1) I-a făcut-o lupului, pretins doctor (La Fontaine în tălmăcirea lui Tudor Arghezi) — Un munte sta de vorbă c-un atom (Restul fabulei mai creşte-n...) (Marcel Breslaşu — „Fragment") — Îi făcea gâlma lui un ou de aur şi el a tăiat-o! (Krilov) 2) Limbajul fabulei — Zile în calendarul roman 3) Fabulă... rebusistă! — „Chiaburul şi...", fabulă de Krilov 4) Fabulos — Oraş în Finlanda 5) Celălalt titlu al fabulei „Cucoşul de la moară" de Alecu Donici (neart.) — Personaj din „Fabulă muzicală" de H. Mălineanu 6) Cultivă inul — Zeul vinturilor 7) Nicolae Dumitrescu — Şi celelalte — Caracterul vulpii din fabule (masc.) 8) Curelușă de meșină — A cîştigat judecata cu lăunii „neputincioşi să-nghebeze şi lacrima de miere şi horbota de ceară" (La Fontaine). 9) „Orice gînd se încheie-ntr-un... ori un pătrat! Şi ghiceşti îndată ce începi să-i spui / Pînă unde duce mărginirea lui" (T. Arghezi: Prefaţă la „Fabule" de Krilov) — „...şi folosul fabulei", fabulă de poetul rus Alex. Efimovici Izmailov 10) În „Fabula fabulelor", Arghezi o pune alături de pildă, fabulă-zicală, haz şi ghicitoare — „Greu neştiutor de carte, zdrenţuros, urît şi schiop... Dar pe cît era de slut, / Pe atîţi deşteptăciunea îl făcuse mai temut" (T. Arghezi) 11) Fabuloasă — „Acul şi..." o fabulă de T. Arghezi şi alta de Eliezer Steinberg 12) Diftong — Îmbla după ele corbul din fabula cu... vulpea! — Campion.

VERTICAL: 1) Cele cu oale le-au răsturnat grăbiţii-n ripă (Al. Donici) — Nedrept — „Greierele... furnica" 2) Poet romîn din secolul trecut, autorul fabulelor „Toporul şi pădurea", „Boul şi viţelul", etc. 3) Nu prea se-nţelege cu ştiuca şi cu racul (Krilov) — Fluviu în Italia 4) Culcuş pentru... eroul fabulei „Porcul" (pl.) — Cîntăreţul cu caşcaval în gură 5) Riu în Italia — Se fereşte — Divi, ziune de timp (pl.) 6) O anumită medie — Rege al francilor 7) Uimire — Critic literar contemporan 8) Confederaţia Generală a Muncii din Franţa — „...şi roata", fabulă pentru cei mari de Marcel Breslaşu (pl.) — Măsură de suprafaţă 9) Cu lacrimi de crocodil... 10) „Nu mi-ar fi ruşine mie de... şi de malaci, / Bivol mare şi puternic, gospodar cu greutate, / Să te port degeaba-n spate?..." (G. Topîrceanu — „Bivolul şi cotoiana") — Personaj din „Pădurea" de Al. Ostrovski 11) „...obştească" fabulă de Krilov — Ca trenul final din „Nişte fabule mici şi mari pentru mari şi mici" de Marcel Breslaşu 12) Material plastic — Cal pentru trap.

Sorina CHEFAR

„DRUMEŢII VESELI"

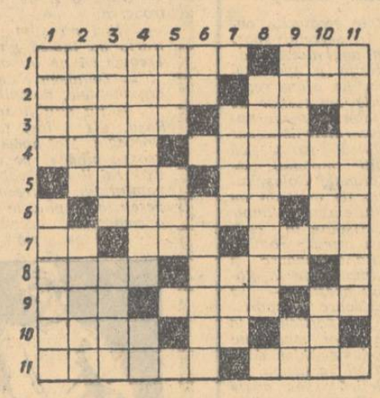

ORIZONTAL: 1) Drumeţi veseli — Scîntind se tîrîie alene pe drumurile de ţară, în multe din tablourile lui Grigorescu 2) „...pleacă în munţi", roman de Tihon Semuşkin — Arteră cosmică, drum lactat! 3) Ţeapăn — Cuvînt din refrenul colindelor 4) Lipsit de vigoare — Autorul volumului de versuri „Mărul de lîngă drum" 5) Drum printre copaci şi brazde de flori — Cu băgare de seamă, la trecerea drumului 6) Căi importante de comunicaţie — Eu (pop) 7) Merg (lat.) — În plină taină! — Ionică 8) Graficul plecărilor şi sosirilor din gări — A scăpat din labirint pe calea aerului... 9) Rîu în Germania (afluent al Dunării) — Un simplu „aport" îl lansează în cursă — Pe noi 10) „Frate, frate de stejar! / Lasă-mă să tai un par, / Să-mi fac... la car" (Alecsandri) — Jumătate de milă — Ut 11) „Călătorie...", fantezie de compozitorul sovietic Soloviov Sedoi — Drumul unei ape.

VERTICAL: 1) „Minunata călătorie a Maşei şi a lui Ivan în... basmelor", suită de balet de Cembergi — Scriitor sovietic, autorul romanului „Drumul spre o, cean", al piesei „Caleaşca de aur" etc. 2) „Un cîntec din... noastră", volum de versuri de Cicerone Theodorescu — La întreţăierea marilor drumuri (pl.) 3) La marginea drumului! — Adîncime mare 4) Drum de urmat — Canal în Ţările de Jos 5) Stau — A se ivi 6) Mirare — Ghicitoare, specialitate a sfinxului pe care acesta o punea drumeţilor din împrejurimile anticei Tebe. 7) Personaj shakespearian—Drumuri. 8) Aniversare care a prilejuit de curînd reapariţia poştalionului pe străzile Capitalei; 9) Măcinare înceată şi progresivă a dintelui — Aliţie — Transportă! 10) Articol — „Sensul" unor străzi — Coautor al romanului ştiinţifico-fantastic „Drum printre aştri" 11) Dispar cît ai clipi din ochi în depărtarea zărilor.

Constanţa DOBRIN

BUNA DIMINEAŢA

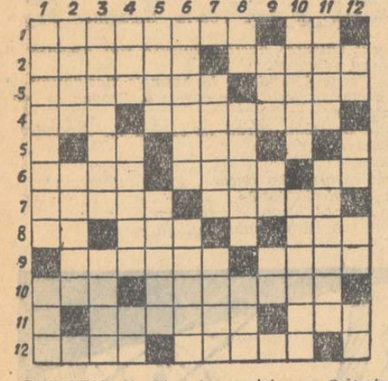

ORIZONTAL: 1) Flice ale soarelui îmbătrînite către prînz — Conform ghicitorii Sfinxului merge dimineaţa în patru picioare, la prînz în două şi seara în trei! 2) „În dimineţile clare", „Zîne de rouă", „Imn pentru soare", iată cîteva din versurile poeţilor ce s-a stins în floarea vîrstei — „Zorii robilor", consacrat marilor răscoale ţărăneşti din 1907, este titlul unuia din valoroasele sale romane 3) Spectacol de dimineaţă sau de după-amiază — Anotimpul dimineţilor, harnice! 4) „Prind cocoşii a cînta / Şi de ...şi de coiea" — Străzile la ora 8 dimineaţa 5) Nicolae Gheorghiu — A ivi 6) Crudul şah din „1.001 de nopţi" care în fiecare dimineaţă sortea morţii pe cîte una din soţiile sale — Naşă — În fiecare dimineaţă! 7) Dimineţi de...", povestire de Mihail Sadoveanu din volumul „Neagra Şarului" — Orătania ce se încurcă „La revărsatul zorilor, / În calea vînătorilor" (Odobescu „Pseudo-kineghetikos"); 8) Numeral — Localitate în R. P. Ungară — Se dă des dimineaţa la radio; 9) „Din ce în ce mai singur mă-ntunec şi..., / Cînd tu te pierzi în zarea eternei dimineţi" (Eminescu) — Nu-l poţi vedea niciodată, dimineaţa! 10) Nefavorabilă — Slujitori la curtea domnească 11) Cu noaptea în cap! — Teren de curînd despădurit 12) Munţi înspre soare-răsare — „Dimineaţă de...", poezie de Puşkin.

VERTICAL: 1) Autoarea piesei vocale „De pe o bună dimineaţă" — „Zorile de peste...", cîntec de compozitorul sovietic Kompaneitz; 2) Poet ardelean, autorul poeziei „În zori" — „Dimineaţa de...", poezie de Nicolae Tăutu din volumul „Inscripţii"; 3) De dimineaţă — „Bună dimineaţa...", doină; 4 Rege în Wessex (sec. VII) — Compozitor norvegian, între multele sale lieduri figurează şi cel intitulat „Bună dimineaţa" — Dinsul 5) Interval muzical — Instrument geometric 6) Poet sovietic, autor al unor poezii şi poeme străbătute de imagini noi, proaspete — Compozitor sovietic, autorul cîntecului „Bună dimineaţa" din filmul cu acelaşi nume 7) Cu memoria în ceaţă! — Lucrare scrisă 8) În frig! — Între oră şi secundă — Terci 9) Plasă de prins peşte — Articol 10) Gospodării cu clădiri, acareturi, etc — Tînără 11) „Zori pe...", piesă corală de Marian Koval — Oferea; 12) Poftim! — Înainte de amiază! — Nentrecut — Cea bună se cunoaşte de dimineaţă!

Marga CONSTANTINESCU

ANATOMIE

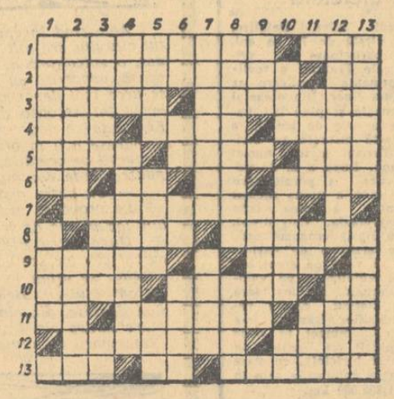

ORIZONTAL. 1) După chip şi... (pl.) — Din cap pînă-n picioare 2) Cu inima largă (pl.) — Pe spinarea calului. 3) Se dă pe faţă! — Nu văd înaintea ochilor. 4) Ţine capul — Nu-şi pleacă uşor capul. — Greci de odinioară 5) Luat peste picior — Expresie a feţei — Împovărat de ei începi să-ţi pleci spatele. 6) Anatomie exact la mijloc — Cap de afiş! — La temă — Femeia cu barbă! (masc.) 7) Mînă spartă. 8) Către — Cu jumătate de gură. 9) Cu capul plecat (fem. pl.) — Are şapte capete 10) Uneori e nărăvaşe — Sub clar de lună, două inimi, un singur gînd (pl.) — Bere! 11) Sînt — Au toată viaţa în faţă — Arbori cu flori înmiresmate. 12) De ochii lumii — Adevărat. 13) Lac de unghii — Coada şoricelului — Numai ochi şi urechi.

VERTICAL. 1) Dus de nas — Capul săptămînii. 2) Om cu inimă — Dă suplete muşchilor. 3) Arată la sfîrşitul cărţii că „rata" e „faţa" şi că „muza" e „buza"! — Zeiţă egipteană — Deget pe buze! 4) Exprimă sentimente şi idei prin mişcarea muşchilor feţei — După faptă şi... 5) Divinitate feniciană — Inimă... — Curelușă de meşină. 6) Nichel — Posed — Capete de picioare — Cercul degetului. 7) Cu inima albastră (pl.) — Loc plăcut (fig.) 8) Îi lasă gura apă (pl.) — Întreprinderea Regională de Transporturi Auto. 9) A fost înlocuit cu ISO — În formă de elipsă (pl.) 10) Fire — Izbucnesc din inimă şi din piept (fem. pl.) — Notă muzicală. 11) ...Bator, capitala Mongoliei — Ochi de lanţ — Pielea feţei. 12) Nu-l mai ţin picioarele (pl.) — Idem (sing.) 13) În fundul inimii — Puternici.

Adam STOICA

Cuvinte încolţurate...

ORIZONTAL: 1) Notă muzicală; 2) Plantă alimentară; 3) Locomotiva aţei; 4) Fir; 5) Persoana a doua... 6) ...şi a treia într-un anumit caz.

VERTICAL: 1) Fluviul Egiptului; 2) Frumosul din basme 3) Avantaj decisiv; 4) În acest moment; 5) ...aşa ne-a fost vorba?

Ce ştiţi despre cactus

- *In Mexic această plantă are foarte multe întrebuinţări practice. Soiul de cactus denumit „lăcliе", combinat cu altul spinos, plantat în jurul caselor sau al terenurilor constituie garduri peste care nu se poate trece.*
- *Baştinaşii folosesc soiuri de cactus pentru a face rame, pervaze, etc. foarte durabile.*
- *Fructul unui soi de cactus poate fi folosit ca pieptene. Alte specii care au ace lungi sînt folosite drept ace de cusut sau drept ustensile în casă.*
- *Cactuşii produc flori de o mare frumuseţe care însă nu trăiesc decît cîteva ore.*
- *Printre cele 450 specii de cactuşi care produc flori, „Prinţesa nopţii" este cea mai frumoasă. Această plantă produce între 100 şi 300 de flori foarte mari de cîte 30 cm. diametru.*
- *Soiul cel mai mare dintre cactuşi poate ajunge la o înălţime de 15 metri.*
- *Fructele unor cactuşi servesc drept alimente. „Tortillas" se numesc nişte plăcinte făcute din fructe de cactus care în multe locuri ţin loc de pîine.*
- *Din fructe se mai scot: un fel de miere, băuturi alcoolice, etc.*

...şi carte de vizită

LUTA A. FIAT

PANCIU

Anagramînd cartea de vizită sau literele care compun cuvintele încolţurate alăturate veţi obţine titlul unui film sovietic care se bucură de un mare succes.

A. R. TURCESCU

H. LERU

— De ce ai dat garderobierei un bacşiş atît de mare?
— Păi nu vezi ce palton grozav mi-a dat?...

C. FLORIAN

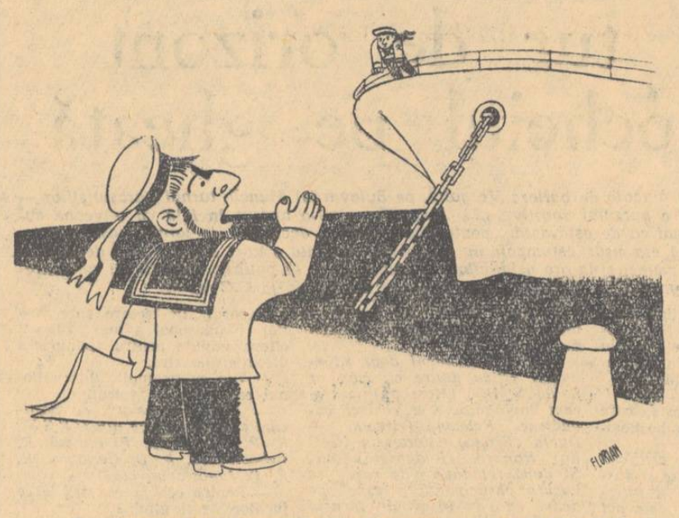

— S-a dat rezultatul concursului: aţi cîştigat o croazieră de 15 zile cu vaporul...

V. VASILIU

— Acum e momentul!

S. NOVAC

Recepţie... ...Şi deceptie

FRED GHENĂDESCU

Unii functionari nu iau în seamă propunerile venite din masă pentru îmbunătăţirea procesului de producţie.

Unul propune şi altul... depune.

G. VOINESCU

— Eu, dragă, să bat în lemn: n-am nici o superstiţie...

PAVEL ILIEŞ

— Iată-mă şi tractorist!...

A. PAVEN

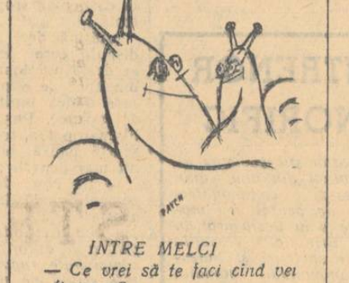

INTRE MELCI
— Ce vrei să te faci cînd vei fi mare?
— Ospătar...

PAUL ŞERBAN

TELEVIZIUNE ÎN S.U.A.
— „Mîinile sus!"

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

REVISTA „MAGAZIN" ORGANIZEAZĂ

Un mare concurs de dezlegări de probleme

Răspunzînd propunerilor făcute de numeroşi cititori ai ziarului şi în dorinţa de a contribui la popularizarea problemisticei şahiste, revista „MAGAZIN" anunţă organizarea primului mare concurs popular de dezlegări de probleme de şah dotat cu premii.

La acest concurs pot participa toţi cititorii şahişti ai revistei „MAGAZIN", indiferent de forţa lor de joc, indiferent dacă au sau nu categorie de joc practic. Pentru a putea participa la concurs este necesar un singur lucru: rezolvarea cel puţin a unei probleme din cele ce vor fi publicate în revista noastră.

În cadrul concursului de dezlegări vor fi propuse spre rezolvare opt probleme de şah, cîte două în fiecare număr din „MAGAZIN". Soluţiile vor fi trimise toate deodată, după publicarea ultimelor două probleme. Cei care vor rezolva corect toate problemele, vor candida prin tragere la sorţi (în cazul cînd sînt mai mulţi dezlegători) la primul premiu. Ceilalţi participanţi, care au rezolvat corect cel puţin o singură problemă, împreună cu participanţii care au rezolvat corect toate problemele dar nu au obţinut premiul I, vor candida, de asemenea prin tragere la sorţi, la restul premiilor.

Pentru a echilibra şansele în obţinerea premiilor, fiecare participant va avea în urnă un număr de bilete corespunzător cu numărul problemelor rezolvate corect. Dacă un concurent a rezolvat corect o singură problemă, în urnă va exista doar un singur bilet cu numele său. Dacă a rezolvat corect şapte probleme, în urnă vor fi prin urmare, şapte bilete. De aceea, după publicarea tuturor problemelor, participanţii la concursul de dezlegări vor trimite în acelaşi plic cu soluţiile un număr corespunzător de bilete cu numărul problemelor rezolvate, pe care vor scrie numele, pronumele şi adresa exactă.

Iată acum premiile care vor fi acordate:

PREMIUL I: Un aparat de radio.

PREMIUL II: O maşină de spălat rufe.

PREMIUL III: Un pateton cu 5 plăci.

PREMIUL IV: Un rucksac.

PREMIUL V: 5 discuri microrile.

20 MENŢIUNI constînd în cărţi literare.

30 MENŢIUNI constînd în abonamente pe 6 luni la revista „Magazin".

Primele două probleme din concurs vor fi publicate în numărul viitor al revistei.

Pentru antrenarea viitorilor participanţi

Acum, pentru antrenarea viitorilor participanţi la concurs publicăm două probleme

PROBLEMA Nr. 3

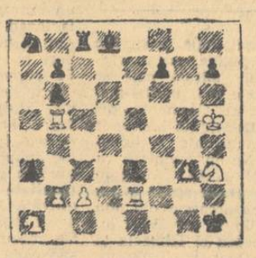

Această problemă, compusă cu o sută de ani în urmă, în anul 1858, de unul din cei mai mari problemişti ai epocii, Sam Lloyd, are o soluţie surprinzătoare, matul fiind dat cu piesa şi în locul unde dezlegătorul se va aştepta cel mai puţin! Matul se dă în 5 mutări.

PROBLEMA Nr. 4

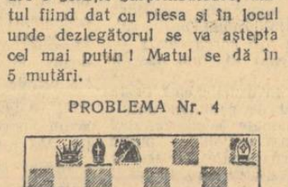

Această problemă, în care albul dă mat în 3 mutări, aparţine unuia din cei mai cunoscuţi maeştri problemişti din U.R.S.S., L. Losinski.

REZULTATE DIN CONCURSUL „CUPA MAGAZIN"

Grupa 3: Milescu Mironel (Buc.) — Trandaf Sorin (Cislău) 1—0; *Grupa 7:* Klein K. (Sibiu) — Vidican Al. (Tim.) 1/2; *Grupa 21:* Schwartz St. (Buc.)-Brăteanu I. (Feteşti) 0—1; Brăteanu—Schwartz 0—1; *Grupa 37:* Burdea Al. (Cluj) — Iliescu Gh. (Racoş) 1—0; *Grupa 47:* Iscruc (Dobroteşti) — Cojocaru D. (Buc.) 2—0; *Grupa 50:* Milutino Eug. (Buc.) — Mendelovici A. (Frumuşica) 0—1.

Exerciţiul combinativ nr. 5

Tal — Filip, Portaroj 1958

Albul la mutare.

ALB: Rh1, Dg3, Td1 şi g1, Nc2 şi d2, pioni a2, b2, c3, e4, f2, f5 şi h3. NEGRU: Rh8, Df8, Td8 şi d7, Nc5, Cf6, pioni a6, b5, c4, c4, e5, f7, g7 şi h6.

Medicul vă sfătuieşte

Prevenirea degerăturilor

Multe din scrisorile primite de noi în ultimul timp pun, sub o formă sau alta, problema felului în care să fie tratate degerăturile. La aceste scrisori, în cele mai multe cazuri s-au dat răspunsurile cerute. Dar numărul relativ mare al scrisorilor ne determină să dedicăm rubrica noastră de azi problemei prevederii degerăturilor.

Există o concepţie greşită a unora, care socotesc că degerăturile apar numai la ger mare. Adevărul este că degetele mîinilor sau ale picioarelor, nasul sau obrajii, nu degeră de obicei la temperaturi joase, ci în deosebi atunci cînd suflă un vînt umed şi dacă acţiunea acestuia este de durată. În asemenea cazuri, degerăturile pot apare chiar la o temperatură apropie de 0 grade.

Degerătura are loc în deosebi dacă dintr-un motiv sau altul există o circulaţie deficitară a sîngelui, într-o parte sau alta a organismului. O deosebită importanţă are vîrsta şi starea generală. Copiii, bătrînii, oamenii slăbiţi de oboseală sau de boli, degeră mult mai uşor decît cei care au o stare fizică bună. În mod deosebit se observă degerături serioase la oamenii beţi, care nu observă la timp acţiunea nefastă a frigului umed.

Prevenirea degerăturilor este extrem de simplă şi indeobşte cunoscută. Ea se bazează în primul rînd pe o îmbrăcăminte şi o încălţăminte corespunzătoare. Astfel, îmbrăcămintea trebuie să fie călduroasă şi în acelaşi timp destul de largă, pentru ca să nu împiedice mişcările corpului. Încălţămintea trebuie şi ea să fie cît mai comodă, destul de largă ca să se poată îmbrăca ciorapi groşi. Unii îmbracă ciorapi groşi, dar talpa şi degetele sînt atît de strînse apoi în încălţăminte, încît împiedică circulaţia sîngelui şi favorizează, prin aceasta, degerătura.

În prevenirea degerăturilor o deosebită însemnătate o are curăţenia pielii. Simpla spălare frecventă a picioarelor cu săpun le fereşte de degerare.

Dacă totuşi asemenea măsuri simple şi eficace nu au fost luate şi ne găsim în faţa unei degerături întinse sau locale, trebuie să luăm următoarele lucruri:

Urmărim îmbunătăţirea circulaţiei sîngelui şi susţinerea activităţii inimii. Celui degerat i se face o baie caldă, dar nu mai caldă de 37 grade, sau, dacă acest lucru este greu de realizat, poate fi adus într-o cameră bine încălzită. I se dau în acelaşi timp ceaiuri calde. Friţionarea degerăturilor mai întîi se face în baie, cu apă şi săpun, fie cu mîna goală, fie cu o mănuşă de baie. Dacă degerătura este mai puţin întinsă, friţionarea se face cu mîna curată, umezită. Obiceiul de a frictiona degerătura cu zăpadă sau gheaţă este dăunător, pielea fiind foarte sensibilă la locul degerăturii, se poate zgîria şi infecta uşor. Trebuie de asemenea evitat să se pună grăsimi pe degerături, deoarece astfel se poate îngreuna tratamentul de mai tîrziu. Este bine să se pună un pansament protector.

Dacă pe piele au apărut băşici sau bolnavul se plînge de amorţirea locului degerat, nu se fac fricţiuni, ci se pune un simplu pansament care să încălzească regiunea degerată. Este bine ca să se dezinfecteze locurile degerate cu spirt, benzină etc.

Mîna sau piciorul degerat trebuie să fie mişcat, să i se schimbe poziţia, pentru a se evita astfel stagnarea sîngelui, înrăutăţirea circulaţiei.

Dr. E. ALBU

RĂSPUNSURI

SOFESCU — Bucureşti: Aveţi perfectă dreptate, pomada pe care am recomandat-o pentru înlăturarea părului are un anumit mod de întrebuinţare, care îi măreşte eficacitatea. Ea se aplică seara, la culcare, după ce în prealabil aţi tamponat cu alcool regiunea respectivă şi după ce alcoolul s-a evaporat. Dacă nu veţi obţine rezultate bune nici după o asemenea întrebuinţare nu vă rămîne decît să încercaţi depilarea electrică. Bineînţeles, nu veţi trece la aceasta înainte de a vă fi sfătuit cu dermatologul din policlinica de care aparţineţi.

INGE — Bucureşti: Bătăturile, în deosebi la oamenii care prin profesia lor sînt obligaţi să stea mult în picioare, se tratează greu. De altfel, aţi avut dovada din repetatele încercări făcute. Totuşi, vă recomandăm să încercaţi întrebuinţarea pe o perioadă mai lungă: 3-4 săptămîni, seara la culcare, după o baie caldă a picioarelor, o soluţie după următoarea formulă:

Tinctură de canabis indica 1 gr.
Acid salicilic 2 gr.
Ether 4 gr.
Alcool 6 gr.
Colodiu elastic 16 gr.

Este bine de asemenea să repetaţi tratamentul cu raze X, pe care l-aţi mai încercat. Aveţi grijă la igiena încălţămintei.

IOSEFINI, PREZINTĂ SCAMATORII DE FAMILIE

DISPARIŢIA UNUI DEGETAR

Vă voi învăţa o scamatorie care nu este altceva decît o simplă manipulare care, cîndva, a făcut succesul lui Robert—Houdin, celebrul scamator francez.

Nu vă trebuie altceva decît un degetar de cusut.

Introduceţi degetarul în vîrful degetului arătător drept.

Introduceţi în continuare degetul cu degetarul în palma stîngă, pe care o ţineţi apoi închisă. Scoateţi degetul.

Degetarul nu mai este în el. Toţi îşi vor închipui că a rămas în palma stîngă.

Însă deschizînd palma stîngă în ea nu se vede nici un degetar!

Manevra constă într-o simplă manipulare caracteristică în prestidigitaţie: în timp ce introduceţi degetul cu degetarul în pumnul stîng, mişcaţi puţin degetul în palma dreaptă, care îl reţine între cele două rădăcituri din podul palmei numite tenor şi hipotenor.

Cu puţin exerciţiu veţi reuşi să stăpîniţi această manipulare, care poate constitui un bun număr într-o şedinţă de scamatorii.

SPORT magazin

Ancheta noastră

„Cei mai buni 10 sportivi ai anului 1958"

Ancheta inițiată de revista „MAGAZIN" pentru desemnarea celor mai buni 10 sportivi ai anului 1958 din toate disciplinele, a provocat un viu interes în rîndurile cititorilor noștri, ilustrat de numeroasele răspunsuri primite pînă în prezent.

Fără să comitem prin aceasta o indiscreție, putem anunța că preferințele cititorilor în privința desemnării celor 10 sportivi, care prin performanțe și comportare merită să figureze în acest tabel de onoare, sînt cît se poate de reprezentative înglobînd sportivi fruntași din numeroase ramuri sportive: atletism, fotbal, rugbi, înot, baschet, ciclism, box, caiac-canoe, călărie, tir, gimnastică, lupte, etc.

Reamintim cititorilor că la închiderea anchetei, revista „Magazin" va publica pe baza răspunsurilor primite de la cititori, un clasament al primilor 10 sportivi care au întrunit cele mai multe voturi.

Răspunsurile se primesc pînă la data de 20 decembrie 1958 pe adresa revistei „MAGAZIN" Piața Scînteii, purtînd mențiunea pe plic sau carte poștală: „Cei mai buni 10 sportivi ai anului 1958".

Rezultatele anchetei noastre vor fi publicate în revista „MAGAZIN" din 27 decembrie 1958.

Cutia cu scrisori

TATIANA *(Ploești)*: Probabil că ați luat cunoștință din ziare de faptul că patinoarul artificial din Capitală este deschis pentru publicul care dorește să patineze. Dacă dvs. doriți să vă antrenați sub îndrumarea unui antrenor trebuie să faceți parte dintr-un club sau colectiv sportiv care are secție de patinaj și să fiți membră a U.C.F.S. La cealaltă întrebare veți găsi răspunsul la rubrica „Curierul nostru".

I. CONSTANTINESCU *(Galați)*: Maestrul emerit al sportului Gh. Fiat, în prezent este antrenorul echipei C.C.A.

I. COCIUBAN *(Orașul Stalin)*: 1) Un pic de răbdare și veți fi satisfăcut. Concursul de deschidere al sezonului de schi va avea loc duminică 4 ianuarie 1959, la Predeal. 2. Cunoscutul schior Toni Sailler nu mai este amator. Hotărîrea federației austriece și a celei internaționale nu credem că va putea fi revocată.

V. IAMPOLSKI *(București)*: 1) Echipa de fotbal a U.R.S.S. va fi pregătită pe viitor de un consiliu de antrenori, din care fac parte: B. Arkadiev, M. Iacușin, N. Guliaev, V. Maslov și A. Ponomarev. 2) Returul campionatului republican de fotbal va începe la 15 martie 1959 pentru echipele din categoria A și la 1 aprilie pentru categoria B. La celelalte întrebări vom răspunde prin poștă.

P. NAGY *(Oradea)*: 1) Este greu să satisfaci dorințele tuturor celor îndrăgostiți de sportul mecanic. Este adevărat că federația de specialitate n-a prevăzut pentru anul 1959 nici un concurs de mare amploare în orașul dvs. dar puteți, fie să inițiați un concurs local, fie... să luați parte la întrecerile care au loc în alte orașe. 2) Cifra corespunde realității. Donald Campbell a reușit să realizeze cu o barcă de tip special, pe lacul Cuniston, o viteză de 400,12 km. pe oră.

R. VIȘOIU *(Brăila)*: Cea mai lungă cursă de înot în țara noastră este cea dintre Brăila și Galați (24 km). Recordul mondial de distanță și durată este de 467 km care au fost parcurși în 105 ore (în fluviu).

V. NACHT *(Ploești)*: 1) Concursul republican al școlilor sportive U.C.F.S. este prevăzut să aibă loc între 10 mai și 21 iunie. Vă urăm succes în pregătirea dvs. 2) Federația internațională de atletism este în conflict cu Comitetul Olimpic italian în privința fixării programului întrecerilor de atletism. I.A.A.F. se opune ca programul să înceapă cu decatlonul și ștafetele și obiectează împotriva alcătuirii programului care este esalonat numai de-a lungul a opt zile (cu o singură zi de repaus) fixat să se dispute numai între orele 15—18 și în zile care coincid cu alte manifestări importante. După cum vedeți, nu-i chiar așa de simplu...

GH. GRIGORCEA *(Craiova)*: 1) Nu este adevărat că Vladimir Kut s-a retras din sport. Întreruperea activității sale se datorește faptului că a fost bolnav. El va reintra în primăvară, cu prilejul crosului ziarului „L'Humanité". 2) Pînă în prezent atletul australian Herbert Elliot a refuzat să treacă la profesionism. Afaceriștii sportului profesionist însă speră să-l „convingă"...

M. DULEA *(București)*: Jucătorului dvs. favorit îi puteți scrie pe adresa: Clubul „Rapid", calea Giulești nr. 10, București. În ceea ce privește a doua dvs. rugăminte nu putem s-o îndeplinim, întrucît nu avem fotografii.

P. ZISSU *(Constanța)*: Cazul de longevitate sportivă pe care-l semnalați este desigur foarte interesant. Dar ce părere aveți despre negrul american Archie Moore, care este campion mondial la categoria semigrea, și are nu mai puțin de 47 de ani? Acest negru este un adevărat fenomen, dacă avem în vedere duritatea acestui sport. Archie Moore a declarat că numai nevoile materiale l-au silit la această prelungită activitate în box.

ANTRENOR ONORIFIC

Pentatoniștii sovietici au dominat din nou acest campionatele mondiale de pentation modern care s-au desfășurat în Marea Britanie. Evoluția sportivilor sovietici și indeosebi a campionului mondial Igor Novikov a lăsat o impresie atît de frumoasă în Anglia încît elevii școlii din Aldershot au hotărît să înființeze în cadrul clubului lor sportiv o secție de pentation modern căreia i-au dat numele de „S. C. Novikov". Școlarii englezi i-au acordat lui Novikov titlul de „antrenor onorific" al secției lor și au hotărît să corespondeze regulat cu sportivul sovietic.

Încă odată sportul a rupt barierele artificiale care separă diferitele popoare ale lumii, dovedindu-se un ambasador al păcii și prieteniei.

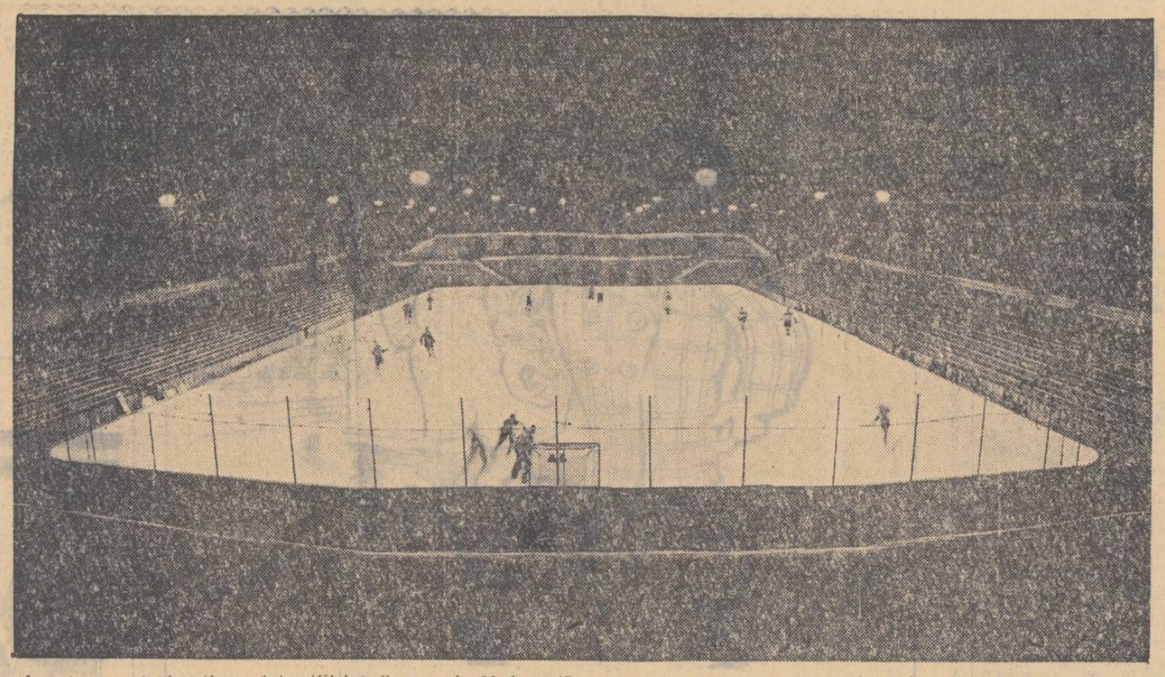

Aspect general al patinoarului artificial din parcul „23 August" — un minunat dar pe care regimul democrat-popular l-a făcut sportivilor noștri

Fotografia: I. MIHAICA

Cu Mihai Flamaropol

Un tur de orizont în hocheiul pe gheață

De la primii pași dincolo de bariera Vergului, pe Bulevardul Muncii, turnul parașutiștilor — semeață străjă a parcului sportiv „23 August" — mi-a apărut în față ca o veche cunoștință. Numai că de astă-dată, pentru completarea decorului de iarnă, masiva și totuși zvelta lui siluetă era ușor estompată în ceața transparentă a unei însorite zile de decembrie. Era în preajma amiezii și la ora asta, aflasem, puteam găsi la patinoarul artificial pe antrenorul de hochei pe gheață M. Flamaropol și pe „elevii" lui, de la C.C.A.

Lîngă mantinela patinoarului am pornit discuția cu Flamaropol, în timp ce hocheiștii de la C.C.A. își începuseră încălzirea.

— Cum se prezintă gheața?

— *Excelent!*

— Cu patinoarul acesta, care crezi că-s perspectivele hocheiului nostru?

— *Patinoarul nostru artificial ne dă putința unei certe și susținute activități interne și internaționale pentru că partidele pot fi angajate fără teamă că la date respective nu vom avea gheață. Așa, de pildă, pentru luna ianuarie așteptăm vizitele echipelor I. C. Einheit Berlin și Legia Varșovia..*

Pe patinoar, jucătorii de la C.C.A. se împărțiseră în două echipe (roșii și albaștri) pentru un antrenament la două porți, la care Flamaropol era și el așteptat.

Iată-mă deci spectator la o dispută care, deși în „familie", se desfășura foarte dîrz, cu faze dinamice de o parte și de alta, care dădea mult de lucru celor doi portari, Pușcaș și Tulbure. Flamaropol a revenit apoi, la o scurtă pauză, și discuția a pornit mai departe:

— Ce crezi despre activitatea competițională internă pe anul acesta?

— *Va fi cu adevărat activitate, pentru că avem de disputat două campionate republicane: cel pe 1958 și cel pe 1959.*

— Despre echipa C.C.A. ce ne poți spune?

— *Echipa noastră va fi chemată la eforturi susținute, pentru că activitățile interne i se va adăuga o intensă activitate internațională. Întrucît să spun că pentru luna ianuarie se anunță întrecerile cu echipele „I. C. Einheit" Berlin și „Legia" Varșovia. Acestea vor însemna însă numai începutul unui sezon internațional cu adevărat „țară" care cuprinde — cum ați anunțat de altfel — și turneul de hochei pe gheață al primei Spartachiade militare internațională de iarnă.*

— Ne poți spune ceva despre viitorii participanți la această mare competiție internațională de hochei?

— *Pentru moment doar să enumăr cîțiva dintre ei, cum ar fi T.K.S.M.O. (Moscova) — recent învingătoare a echipei canadiene Kelowna Packers, — Dukla (Praga), Vorwarts (Berlin), Honved (Budapesta) etc. Și după reputația de care se bucură participanții e lesne de dedus ce va însemna turneul Spartachiadei.*

Din nou Flamaropol a intrat pe pista de gheață, pentru antrenamentul lui de jucător. Căci la 39-40 de ani, cît are acum, Flamaropol va continua să joace și anul acesta, pentru că i-o impune efectivul restrîns al echipei. Deși el e întrutotul de acord cu teoria: antrenorul să nu fie în același timp și jucător.

Lîngă mantinelă, gata echipați pentru antrenament, s-au strîns jucătorii echipei „Nicovala"-Sighișoara. Mai de voie, mai de nevoie, jucătorii de la C.C.A. au trebuit să părăsească patinoarul. În trecere spre vestiar, Flamaropol a mai zăbovit cîteva minute pentru terminarea discuției noastre:

— Din programul internațional ce mai poți „spicui"?

— *„Cupa orașelor", cu participarea unor echipe din U.R.S.S., R. P. Ungară, R. P. Polonă, R. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. F. Iugoslavia, etc.*

— Pentru echipa noastră la ce jucători te-ai gîndi?

— *La început de sezon e destul de dificil să te pronunți. Totuși voi încerca, numind pe Czaka și Ionescu (C.C.A.), Fodor (Recolta M. Ciuc), Fenke (Alimentara Tg. Mureș) pentru perechea de fundași și pe Tackacs și Török (Recolta M. Ciuc), Varga (Dinamo Tg. Mureș), Peter, Măzgăreanu, Lőrincz (C.C.A.) etc. pentru înaintare. Pentru portar discuția mi se pare mai largă, întrucît sînt de înlăturat multe semne de întrebare privind, aș zice, pe toți portarii care ridică veleități: Stafie (Steagul Roșu), Lacko (Alimentara Tg. Mureș), Sofian (Dinamo Tg. Mureș), Pușcaș și Tulbure (C.C.A.) etc.*

— Și acum cîteva cuvinte despre lotul de juniori de care te ocupi de anul trecut.

— *Cei circa 40 de juniori (născuți între 1942 — 1946), care activează acum la Constructorul și C.C.A., își desăvîrșesc patinajul, căci acesta este baza jocului de hochei pe gheață. De altfel, pînă acum nu le-am pus încă crosa în mîini. Peste 3-4 ani jucătorii din acest lot vor conta printre cei mai buni din hocheiul nostru.*

— Dar echipei naționale ce perspective îi întrevezi?

— *O muncă susținută cu actualii jucători tineri (25-26 ani) ne va da cu siguranță peste 2-3 ani o echipă națională bine cotată în hocheiul continental.*

Iar toate acestea, adăugăm noi, au ca bază patinoarul artificial de la „23 August", cu care de fapt începe să se scrie adevărata istorie a hocheiului românesc.

B. BERCEANU

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

VARIETĂȚI

O invitație pentru Iolanda Balaș

Rezultatele strălucite obținute în sezonul sportiv din anul acesta de maestra emerită a sportului Iolanda Balaș au ajuns repede la urechile amatorilor de sport din Italia. Într-un număr recent confratele „Magyar Ifjusag" publică știrea că după recordul mondial de 1,83 m. al Iolandei Balaș, iubitorii italieni de atletism au adresat Comitetului Olimpic Italian o scrisoare în care cer ca tînăra atletă română să fie invitată de onoare a Jocurilor Olimpice de la Roma. „În felul acesta — se spune în scrisoare — sportiva română va participa la confruntarea celor mai buni sportivi din lume chiar dacă pînă în 1960 își va înceta activitatea atletică sau poate din cauza unei accidentări nu s-ar putea prezenta la startul probei de săritură în înălțime".

Comentînd această știre, revista maghiară scrie că, după părerea ei, de astă nu trebuie să-i fie frică nimă-nui. Și noi sîntem de aceiași părere.

100 milioane de sportivi

În R. P. Chineză, la fiecare 6 locuitori, unul practică o activitate fizică, fie un sport clasic, un sport național sau o disciplină din cadrul sporturilor pentru apărare. (tir, motociclism, parașutism, bărci cu motor). Gimnastica de producție se bucură de asemenea de o largă răspîndire printre muncitorii tineri și virstnici. În majoritatea marilor uzine și a minelor de cărbuni participarea muncitorilor la exercițiile de gimnastică, înainte sau după terminarea lucrului este de sută la sută. Numărul sportivilor din China populară atinge astăzi impresionanta cifră de 100 milioane.

O declarație semnificativă a lui Joe Louis

Boxerii americani de astăzi beau prea mult whiski și se antrenează puțin a declarat Joe Louis unul fiarist care i-a cerut să explice cauzele declinului ce se manifestă în boxul din S.U.A. Fostul campion mondial la toate categoriile critică sever actuala organizare a boxului în S.U.A. care se află sub influența unor persoane cu totul străine de acest sport. Cazurile de răniri grave și accidentele întîmplate pe ring se datorează antrenamentului superficial și tehnicii mediocre a majorității boxerilor din S.U.A.

1.800.000 km. pe bicicletă

Francezul Jules Delaître, în vîrstă de 74 de ani, fost participant la primele turnee ale Franței, a realizat o performanță pe care ar invidia-o și un tînăr. Din orășelul în care locuiește și pînă la Paris sînt cîteva sute de km. El a parcurs această distanță pe bicicletă. Dar Parisul a fost numai o primă etapă. După o zi de repaus, Delaître a pornit spre Bruxelles, unde a ajuns tocmai la timp pentru a putea vizita Expoziția Universală. Ce-i drept, la sosire au lipsit cronometrorii, dar o mare mulțime de curioși s-a adunat să vadă pe acest bunic pedalînd voinicește pe velocipedul său arhaic. Au fost fără îndoială și ziariști, cărora veteranul cicliștilor francezi le-a declarat că numai în două ocazii a folosit alt mijloc de transport decît bicicleta, cu care a parcurs de la debuturile sale în acest sport 1.600.000 km.

Import de „sînge proaspăt"

Slaba comportare avută de echipa Argentinei la campionatul mondial de fotbal din Suedia, a fost analizată în fel și chip, pentru a i se stabili cauzele.

După lungi și violente discuții, managerii echipelor fruntașe „Boca Juniors" și „River Plata" au ajuns la elucidarea problemei și anume: echipei reprezentative a Argentinei îi lipsește „sînge proaspăt". Aceasta s-ar putea realiza cel mai bine, au arătat ei în continuare, prin importarea unor jucători din cluburile europene. Și pentru ca să nu se piardă vremea s-au făcut și unele oferte în Franța și Suedia.

Cu alte cuvinte, echipele profesioniste europene caută să-și asigure serviciile unor jucători din țările de peste ocean (printre care la loc de frunte figurează și Argentina) în timp ce cluburile argentiniene pun preț pe jucătorii europeni.

Sînt faptele acestea de neînțeles? Da de unde! În fond și la unii și la alții e vorba de afacerile ce se fac cu acest prilej pe spinarea jucătorilor achiziționați, din care managerii echipelor își au larg „partea leului" din sumele plătite pentru transfer. Asta se numește acum, după noul limbaj: „sînge proaspăt".

Trei decenii pe arena sportivă

Veteranul sportivilor noștri, DINU CRISTEA, își deapănă amintirile (V)

Ei, dintr-o vorbă-ntr-alta ne văzurăm ajunși în anul 1938. În iarna aceea am fost cu rugbiștii de la Stadiul Român în Marocul de-l botezaseră francezii cu numele lor și am cîștigat cele trei curse fugite la Fez, Rabat și Casablanca. M-am fotografiat prin bilciuri, alături de cămile, în tot soiul ca orice nebunatec de vîrsta mea. Ce-am văzut pe-acolo tare m-a întristat: cerșetori pe toate drumurile, murdărie și sărăcie cu lustru, desmăț cu femei și băutură. Dar africanii cei tuciurii, de care m-am speriat la început, erau oameni cu mult talent. Cu Mohamed ben Larbi și Amrouche m-am luptat pentru victorie, iar la Chartre, acesta din urmă avea să mă întreacă. La crosul internațional de la Chartre i-am întîlnit pentru prima oară pe alergătorii englezi, pe care i-am și învins. Din păcate, m-am împiedicat la ultimul obstacol dinaintea sosirii, am căzut și mi-au trecut pe sub nas cinci adversari. Gaston Meyer, care nu de mult ne-a vizitat țara, scria atunci: *„Dar marea revelație a cursei a fost rominul Dinu Cristea, un atlet robust și rapid, care a sperat totuși prea mult în forțele sale sau în aclimatizarea sa. El promite să fie una din marile vedete ale crosului".*

Mi-au plăcut vorbele lui și nu de geaba le-am dat la tradus și le păstrez pînă azi. Dar mai bine nu scotoceam după notița asta...

Mi-am adus aminte că nu era cine știe ce de capul meu. Uite, doar peste cîteva luni am fost lăsat acasă de generalul Pălăngeanu, care se supărase pe mine atunci cînd cerusem să mi se plătească salariul pentru zilele în care lipseam de la lucru, fiind plecat la Balcaniada de la Atena. Dintr-un condei mă scoase din echipă. Interesul „Național-ei"? Nu conta. „Celebritatea" mea? Mai puțin. M-a trimis clubul la Atena pe căi ocolite, prin Italia, de-am ajuns tîrziu și fără vază la Atena cu frica strecurată în inimă. Mă gîndeam că nici de mîncare nu mi-or da ăi de mă lăsaseră la București... N-am mai cîștigat titlul, dar am adus cele mai multe puncte echipei noastre.

Anii care au urmat au fost triști nu numai pentru mine, ci pentru toți oamenii de oameni. Războiul bătea la ușă, foamea stătea și ea dincolo de prag, așteptîndu-și rîndul... De sport, la prea puțini le mai pasa. Iordache abandonează atletismul mult înainte de vreme; la fel fac și alții. Talente noi nu se zăresc. Și amorțeala care se cuibărea peste tot îmi cuprinse și mie picioarele. Încep să lucrez la fabrica lui Malaxa, care producea, cu mult înainte de război, armament și mă reîntorc la Vasilați, de unde fac zilnic pe bicicletă naveta la București. Munceam în fum și murdărie, cîștigam puțin, mă sleiam pe drumuri și poate că mă și gîndeam să-mi închei testamentul sportiv, dar nu știu ce mă oprea.

Întîlniri internaționale erau din ce în ce mai puține, iar în vremea războiului mîrșav care se deslănțuise, cele mai multe meciuri erau cele cu Germania, ori cu echipele trunchiate ale unor popoare îngenunchiate: Slovacia, Croația. Nu-mi amintesc cu plăcere de anii aceia. Alergam parcă cu o piatră-n spate și nu mă mai mir că urcasem din nou la peste 16 minute pe 5.000 m. unde mă întreceau și Tilmaciu și Radu Ioniță. Doar la 10.000 m. rămăseșem stăpîn, dar nici eu nu știam pînă cînd.

Anul 1944 mă găsește aproape de hotarul ogorului sportiv pe care voiam tocmai să-l trec. Dar bătu cineva la poarta sufletului meu și-mi șopti prin crăpătura inimii: *„Mai rabdă puțin Dinule, că nu ți-o părea rău!"*

Și-așa aveam să mă nasc a doua oară.

Ce-aveam în urma mea? Peste 20 de titluri de campion național, 3 campionate balcanice, zeci de recorduri naționale, multe victorii internaționale, Treizeci și trei de ani, dintre care 12 trăiți în sport. Îi auzeam pe mulți: *„Frumoasă carieră. E timpul să se retragă".*

Ce-aveam înainte? Nu știam prea bine. Cu mine nu avusese nimeni de gînd să-și piardă timpul ca să-mi zugrăvească viitorul. Trăiesc de pe o zi pe alta. Acum era în jurul meu o fierbere nepotolită, ca un start rapid cum îmi plăcea mie și în care simțeai, cotul vecinului și te bucurai că ai cu cine merge la drum... Să mă retrag? Tocmai acum? Se născuse sub ochii mei „Organizația Sportului Popular", plăpînd la început, fără putere. Acum de unul ca mine era nevoie. Veneam eu la un start, uite că răsăreau și alții pe lîngă mine. Muncitor era și Radu Ioniță și Nicu Niculae și alții ca noi, cine-i mai știe? Locul nostru era la O.S.P., Organizau ei un cros sindical la București ori la Arad, Dinu Cristea era prezent oriunde. Se înființau cluburi noi, dispăreau cele vechi. Se vorbea tot mai des despre sport, despre sănătatea oamenilor. Statul, cum s-ar zice, ne lua în brațe. Unde îmi era tinerețea? Înainte, vezi bine și deloc înapoi! Cum? Foarte simplu: ia să ne uităm pe fișele de rezultate (țăranul din Vasilați a-nvățat acum altă limbă; face sport științific, nu ca altă dată!) Ce vedem? Timpurile mele încep să scadă din nou: de la 16:18,6 pe 5.000 m. în 1944 la 15:27,0 și 15:43,0, în 1945, 1946; de la 34:43,6 pe 10.000 m. în 1943 la 32:08,0 în 1945. Apoi am început să pierd în probe internaționale uneori, ba chiar și în unele concursuri naționale, mai ales la 5.000 m. Dar eu pierdeam și tot eu... cîștigam! Vă prinde mirarea? V-am spus doar că țăranul din Vasilați face acum sport din cel nou, popular. Mă întreceau tinerii, dar eu scădeam secunde și chiar minute grele în vechile mele recorduri și fugeam la 42 de ani sub 15 minute pe 5.000 m., iar la 45 de ani sub 31 minute la 10.000 m. Cum, necum, ceasul vorbește. Iar de-ați avea răbdare, vă voi povesti și eu, în numerele următoare, cum de s-a putut așa minune.

Redactare: Em. VALERIU

(Continuare în numărul viitor)

- ANTRENORUL: — Cum de a sărit așa sus?
- Ea: — Am acceptat să mă mărit cu el...

Desen de Gh. CHIRIAC

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Naturalistul romîn Emil Racoviță ia parte împreună cu un grup de savanți la o expediție antarctică pe bordul vasului „Belgica". După ce trec cercul polar încep explorarea unui arhipelag descoperit de ei. Cercetînd flora unei insule Racoviță se rătăcește. E salvat de timonierul „Belgicăi", Ronald Amundsen.

A doua zi dimineață, cînd Racoviță urcă pe punte, rămase uimit de priveliștea ce i se înfățișa înaintea ochilor.

La babord se ridica o incîlceală de materiale granitice de culoare roșcată, de care se prinsese o crustă subțire de gheață, dîndu-le sclipiri aprinse, metalice. Pînă departe în zare se întindea acest perete de flăcări împietrite.

Spre tribord era greu să privești: te ardea reverberația alb-verzuie a peretelui banchizei. La ce depărtări se aflau, în miezul Antarcticei, această monstruoasă carapace de gheață? Blocurile uriașe se aplecau pe alocuri deasupra canalului, amenințînd să se prăbușească. Va izbuti „Belgica" să scape de amenințarea lor?

Un pescăruș antarctic ocoli catargele de cîteva ori și se înălță în tăcere, pînă ce se pierdu în dunga fumurie a norilor, acolo sus, unde banchiza se apropia de crestele stîncilor vecine.

După o zi de navigație prin apele strîmtorii, pe bord se iscă o controversă.

— Nici nu știm dacă trecem printr-o strîmtoare, spunea de Gerlache. Harta nu indică nimic. După socotelile mele, ne aflăm în golful Hugher. Trebuie să ne întoarcem și să căutăm o altă ieșire, spre sud!

— Tollafsen e de altă părere, interveni doctorul Cook. Să-i ascultăm argumentele, domnilor!

— Eu știu doar o poveste, rosti încurcat marinarul, despre Erik cel Roșu. Cît a fost tînăr, Erik era cel mai iscusit vînător de balene din Norvegia. Mai apoi s-a făcut pirat. Era atît de crud și de sălbatec că-i îngrozea pînă și pe cei mai fioroși dintre tovarășii lui. Saga povestește că Erik cel Roșu a călătorit și prin apele înghețate de la celălalt capăt al pămîntului. A trecut cu corabia și printr-o strîmtoare mărginită de doi pereți înalți pînă la cer, unul de flăcări, celălalt de gheață. Pe urmă a găsit o comoară...

— Și pe urmă? întrebă Racoviță.

— Mai mult nu știu... Știu minte că strîmtoarea a botezat-o Erik, Poarta Giganților. Lovi cu pipa în masă. Și prin Poarta Giganților trecem noi acum!

— Da, da! strigă locotenentul Lapoire. Averi fabuloase sînt ascunse în ostroavele Antarcticei. Cine le va descoperi?

— Nu despre asta e vorba, spuse Amundsen. În basmele marinarilor se ascund uneori adevăruri mai prețioase decît orice comoară. Propun să continuăm călătoria în aceeași direcție!

Cîteva ceasuri mai tîrziu, de Gerlache năvăli în cabina lui Amundsen.

— Pămînt în față! Nu există trecere!

— Cu neputință!

— Și totuși așa e! Trebuie să aruncăm ancora, să ne întoarcem!

— Absurditate! Cine e în cuibul ciorilor?

— Nimeni n-a îndrăznit să urce! Vîntul e năprasnic!

Amundsen își înnodă strîns sub bărbie șnurul glugii cerute.

— Mă urc eu!

Abia cînd începu să se cațere pe scara de pisică, își dădu seama că urletul vîntului era atît de puternic, încît acoperea orice zgomot. La un moment dat, o zvîcnitură a scării făcu ca piciorul să-i alunece de pe treapta alunecoasă, acoperită cu polei... Cu greu reuși să se prindă iar de frînghie și să se urce mai departe. Ajuns sus își duse binoclul la ochi: deslușiri doar o masă întunecoasă de stînci, de care „Belgica" se apropia cu repeziciune. Era gata să dea comanda pentru oprirea mașinilor, dar deodată ceea ce i se păruse a fi la orizont peretele banchizei începu să se destrame în fuioare străvezii de ceață, sub care se frămîntau valurile. Amundsen se aplecă spre punte unde era îngrămădit tot echipajul și strigă:

— Cu patru noduri înainte! Cale liberă!

La proră se vedea în depărtare o dungă albastră, nesfîrșită, întreruptă din loc în loc de icebergi: era Oceanul Pacific!

După patru zile de călătorie spre sud, pe o mare agitată, marinarul din cuibul ciorilor semnală din nou pămîntul la orizont. De această dată nu se înșela: se aflau în fața țării Alexandru I, descoperită cu 76 ani în urmă de amiralul rus Bellingshausen. Era de fapt un grup de insule, răspîndite pînă departe, dincolo de orizont. „Belgica" aruncă ancora în fața celui mai mare dintre ele, într-un golf dominat de două piscuri acoperite de zăpadă.

Marinarii căutătuiau crăpăturile carenei, reparau pînzele sfîșiate de furtuni, mecanicii curățau diferitele piese ale motoarelor. Doctorul Cook începu o revizie atentă a echipamentului de iarnă. După ce-și curăță microscoapele și-și puse în ordine fișele și colecțiile, Racoviță ieși pe punte. În dreptul cabinei de comandă îl opri Karl Wiencke, tînărul harponier norvegian.

— Ei, cînd pornim la o vînătoare de balene, domnule profesor?

— Chiar și astăzi... Dar de unde luăm balene?

— Mîine, cel mai tîrziu poimîine, or să dea năvală!

— Asta de unde o mai știi?

Wiencke întinse mîna spre nord, unde se vedea lățindu-se pe ocean, la orizont, o pată gălbuie.

— Vedeți pata aia? E „holda de grîu".

— Nu e rău spus. Dar ce legătură are cu balenele?

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București